بسم الله الرحمن الرحیم

نازکدوزی زنانه (ویژه دختران)

(الگوی بالاتنه، آستین، شلوار و پیراهن)

(جلد پنجم)

دورهٔ دوم متوسطه

شاخهٔ: کاردانش

زمینهٔ: هنر

گروه تحصیلی: هنر

رشته‌های مهارتی: خیاطی لباس زنانه، خیاطی لباس شب و عروس، خیاطی دوخت‌های تزئینی، دوخت لباس‌های محلی

نام استاندارد مهارتی مبنا: نازک‌دوزی زنانه

کد استاندارد متولی: ۷ـ۹۱/۴۱/۲/۴

سرشناسنامه	: صنعتی ، فاطمه، ۱۳۴۰
عنوان و پدیدآور	: نازکدوزی زنانه، الگو،شاخه کاردانش، زمینه صنعت، گروه تحصیلی پوشاک رشته‌های مهارتی: خیاطی لباس زنانه، خیاطی و ... / فاطمه صنعتی.
مشخصات نشر	: تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۴۰۴ ص. : مصور، جدول ۲۹۲۲ س.م
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۳۲۸-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: خیاطی (لباس زنانه) ــ راهنمای آموزشی (متوسطه)
موضوع	: خیاطی ــ الگوها
موضوع	: پوشاک ــ الگوها
رده‌بندی کنگره	: ۲ ن ۹ ص / ۵۰۸ TT
رده‌بندی دیویی	: ۶۳۶ / ۴۰۴۰۷
شماره کتابخانه ملی	: ۸۵ م / ۵۰۵۰۷

۱۳۹۵

همکاران محترم و هنرجویان عزیز:

پیشنهادات و نظرات خود را دربارهٔ محتوای این کتاب بـه نشانی تهران ـ صندوق پستی شـــمارهٔ ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

پیام‌نگار (ایمیل) info@tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت) www.tvoccd.sch.ir

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب: نازکدوزی زنانه (الگو)(ویژه دختران)(جلد پنجم) ـ دورهٔ دوم متوسطه ـ ۳۱۰۱۱۵
مؤلف: فاطمه صنعتی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران: خیابان ایرانشهر شمالی ـ ساختمان شمارهٔ ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۹ـ۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کـدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،
وب‌سایت: www.chap.sch.ir
مدیر امور فنی و چاپ: لیدا نیک‌روش

طراحی تصاویر و رسّامی الگو: فاطمه رئوف‌پی ـ فریبا رهدار
طراح گرافیک و صفحه‌آرا: حسین وهابی
طراح جلد: فاطمه رئوف‌پی
حروفچین: فاطمه ضیاء، سیّده فاطمه طباطبایی
مصحح: فرشته ارجمند، نوشین معصوم‌دوست
امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت‌کلاچاهی

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران ـ کیلومتر ۱۷ جادّهٔ مخصوص کرج ـ خیابان ۶۱ (داروپخش)
تلفن: ۵ـ۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰. صندوق پستی: ۱۳۹ـ ۳۷۵۱۵
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران(سهامی خاص)
سال انتشار: ۱۳۹۵
حقّ چاپ محفوظ است

شابک: ۵-۲۳۲۸-۰۵-۹۶۴-۹۷۸

ISBN:978-964-05-2328-5

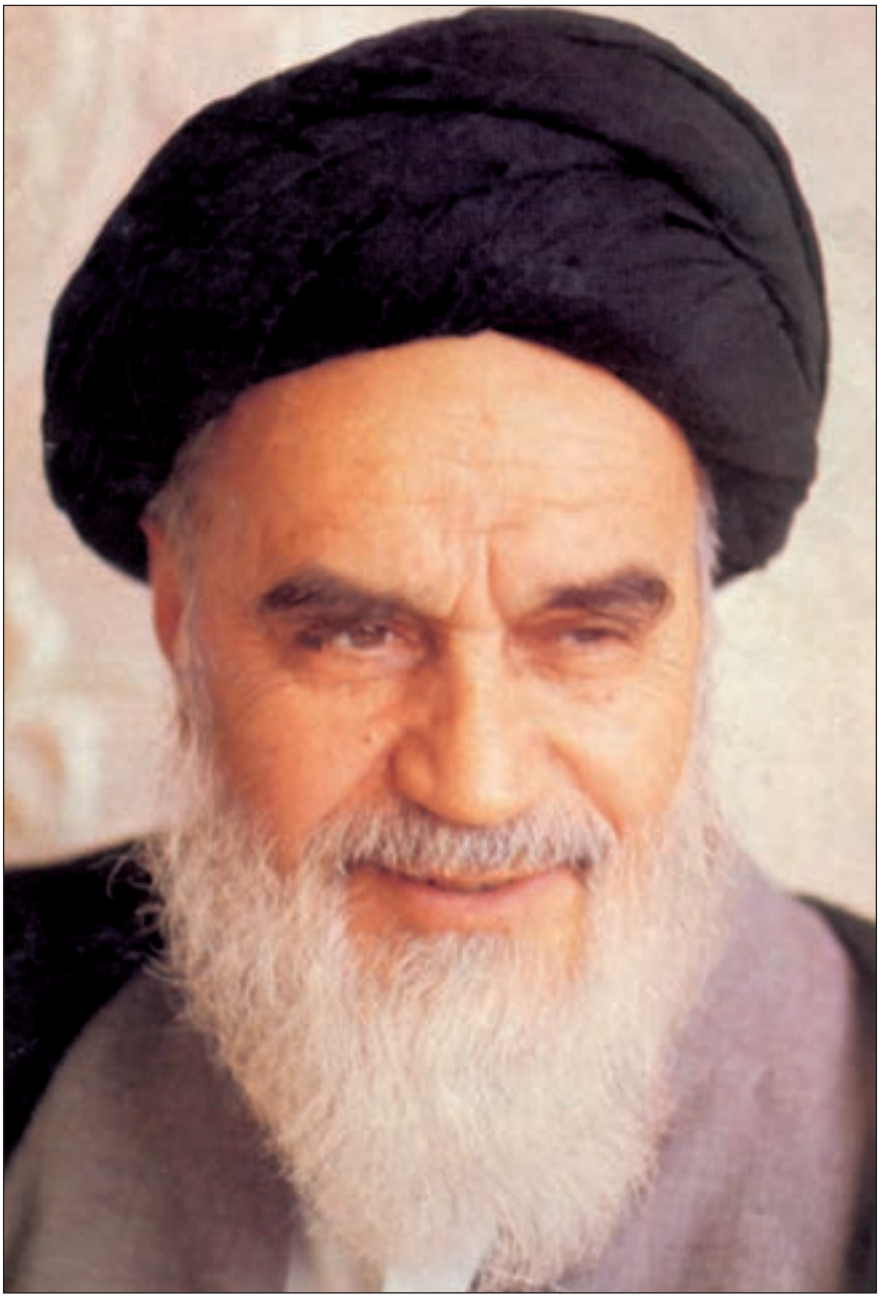

شـــما عزیزان کوشش کنید که از این وابســـتگی بیرون آیید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده ســـازید، از نیروی انســـانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتّکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی «قدّس سرّه‌الشّریف»

فهرست مطالب

مقدمه ۱۰

سخنی با هنرآموزان محترم ۱۲

سخنی با هنرجویان محترم ۱۴

واحد کار چهارم

ترسیم الگوی انواع شلوار ۱۵

انواع قد شلوار ۱۷

اندازه‌گیری روی اندام (شلوار) ۱۸

الگوی اساس شلوار ۲۴

کنترل قسمت های مختلف الگوی اساس شلوار ۳۵

روش اول فون کردن شلوار ۴۶

روش دوم فون کردن شلوار (نیلوفری) ۵۰

روش سوم فون کردن شلوار(نیلوفری با اوازمان بیشتر) ۵۶

الگوی شلوار کلوش از باسن ۶۳

الگوی شلوار یکسره گشاد ۶۹

شلوار با گشادی در کمر (چین یا پیلی) ۷۴

مدل شلوار جیب دار با پیلی در کمر ۸۰

اساس دامن شلواری ۸۸

دامن شلواری چین دار یا پیلی در کمر ۹۴

دامن شلواری با جیب و پیلی ۹۹

تکه کمر شلوار ۱۰۵

واحد کار پنجم

توانایی متناسب سازی الگو با فرم اندام (شلوار) ۱۰۸

پاترون شلوار ۱۰۹

قد فاق بلند در جلوی اندام (کشیدگی در جلوی پاترون شلوار) ۱۱۰

قد فاق بلند در پشت اندام (کشیدگی در پشت پاترون شلوار) ۱۱۳

پهلوهایی با برجستگی زیاد و ران‌های برجسته (کشیدگی در پهلوی پاترون) ۱۱۶

شکم بزرگ با برآمدگی زیاد ۱۲۲

باسن بزرگ با برجستگی زیاد ۱۲۶

واحد کار ششم

ترسیم الگوی بالاتنه و آستین ۱۳۲

اندازه‌گیری بالاتنه ۱۳۳

الگوی اساس بالاتنه ۱۴۷

اندازه‌گیری آستین ۱۷۰

الگوی اساس آستین ۱۷۴

انواع آستین چین‌دار ۱۸۷

روش کوتاه و تنگ‌کردن آستین ۱۸۸

آستین مچ چین‌دار (مچ پفی) ۱۹۰

آستین کلوش یا زنگوله‌ای ۱۹۳

آستین کاپ چین‌دار(کاپ پفی) ۱۹۴

کاپ و مچ چین‌دار آستین(کاپ و مچ پفی) ۱۹۹

آستین غیر قرینه (لاله‌ای) ۲۰۲

آستین بلوز ۲۰۷

انواع مچ ۲۰۹

واحد کار هفتم

توانایی متناسب سازی الگو با فرم اندام (بالاتنه و آستین) ۲۱۳

پاترون بالاتنه و آستین ۲۱۴

تهیه پاترون ۲۱۵

سینه کوچک‌تر از حد معمول ۲۱۷

سینه بزرگ‌تر از حد معمول ۲۲۰

افتادگی در سرتاسر بالای قفسه سینه ۲۲۴

سرشانهٔ افتاده ۲۲۷

حلقهٔ دور گردن گشادتر از حد معمول ۲۳۱

حلقهٔ دور گردن تنگ‌تر از حد معمول ۲۳۴

سرسینه بالاتر از خط سینه ۲۳۷

گشادی در عرض پشت بالاتنه ۲۳۹

تنگی و کشیدگی در قسمت سینه تا کارور پشت ۲۴۲

پشت برآمده ۲۴۵

پشت کوتاه (پشت صاف و بدون انحنا) ۲۵۰

حلقهٔ آستین گشاد ۲۵۳

حلقهٔ آستین تنگ ۲۵۷

بازوی لاغر ۲۶۱

بازوی چاق ۲۶۵

آستین پیچ دار ۲۷۱

کاپ آستین بلند ۲۷۳

کاپ آستین کوتاه ۲۷۶

واحد کار هشتم

توانایی ترسیم الگوی انواع لباس ۲۷۹

نسبت‌های آزادی لباس ۲۸۱

گشادی و آزادی پیراهن ۲۸۳

پیراهن جلو باز با برش پرنسسی از سر شانه و یقه انگلیسی ۲۸۷

پیراهن با برش غیر قرینه، بدون آستین و دامن ترک نیلوفری ۲۹۹

پیراهن دامن از بالاتنه جدا با برش زیر ســـینه و یقه حلزونی ۳۱۱

پیراهن کلوش با برش یکسره با جلیتقه ۳۳۳

روش دیگر پیراهن کلوش با برش یکسره از حلقهٔ آستین ۳۴۶

پیراهن کلوش با پیلی در مرکز جلو و برش های عمودی ۳۴۹

پیراهن گشاد با برش قسمت سینه ۳۵۵

دامن میخی با گشادی بیشتر در کمر ۳۶۶

دامن حاملگی ۳۶۸

الگوی پیراهن شومیز ۳۷۱

واژه نامه ۴۰۰

فهرست منابع ۴۰۴

مقدمه

کلمهٔ لباس در فارسی، واژه‌های پوشش، تن‌پوش و پوشاک را تداعی می‌کند. لباس برای پوشاندن شکل اصلی بدن و تغییر شکل آن به نحوی زیبا به‌کار می‌رود؛ یعنی لباس برای پوشاندن تن و نمایاندن آن برای هر طبقه‌ای قابل فهم است. منشأ اصلی پیدایش لباس، محفوظ ماندن (از سرما، گرما، عوامل طبیعی)، عفت، پرهیزکاری، زیبایی و وقار است.به عبارت دیگر « لباس هر انسان نشانهٔ شخصیت وجودی اوست». انسان تا زمانی که به ارزش‌ها و بینش‌ها معتقد و دلبسته باشد، لباسی متناسب با آنها به‌تن خواهد کرد. قبل از گسترش فرهنگ غرب، صرف‌نظر از اختلافات ظاهری و لباس‌های اقوام مختلف بشر، وجه مشترک همهٔ لباس‌ها خاصیت پوشیدگی آنها بود. در جامعه‌ای که ارزش‌های والای معنوی و انسانی، بی‌اعتبار باشد و شخصیت و عالم درون انسان بر پایهٔ توجه و اظهارنظر دیگران شکل بگیرد، افراد سعی می‌کنند با هر وسیله‌ای از جمله لباس برای خود تشخص و تعیّن ایجاد کنند.

هدف اصلی تألیف این کتاب، ارائهٔ روش صحیح و تطبیق‌پذیر برای آموزش پیمانه‌ای[1] (مدولار) نازک‌دوزی لباس زنانه، و ارتقای سطح کیفی دانش علاقه‌مندان و فراگیران رشتهٔ خیاطی است. در تألیف این کتاب سعی بر آن است که با اتکا بر تجارب و امکانات آموزشی چندساله، روش کار بر پایهٔ ساده‌ای قرار گیرد و مطالب با کمک الگوهای روشن، گویا و شیوه‌های عملی و کاربردی برش ارائه شود.

در الگوسازی، چون سایر فنون و هنرها، تخصص زمانی حاصل خواهد شد که شخص خود در پی آموختن باشد، پدیده‌های جدید را بیابد و با نکته‌سنجی و دقت، تکنیک کار را دریابد.

گفتنی است که مدل‌سازی لباس یا ژورنال‌شناسی معمولاً از الگوی خاصی تبعیت نمی‌کند، بلکه با درنظر گرفتن نوع لباس و مدل انتخابی، می‌توان الگوی مناسب را طراحی کرد.

در این کتاب از روش «متریک»[2] استفاده شده و به هنگام تألیف، طراحی و تدوین این مجموعه کتاب‌ها با انجام اصلاحات اساسی و رفع اشکالات موجود و با توجه به ارتباط بین روش «متریک» و «مولر»[3] تا حد زیادی بر کیفیت کار افزوده و پایهٔ علمی به کار داده شده است.

---

۱. پیمانه = modular

۲. روش متریک، متدی است که در کشور انگلیس استفاده می‌شود.

۳.روش «مولر» متعلق به مؤسسهٔ «مولر و پسران» و دارای قدمت ۱۰۰ ساله می‌باشد؛ به علت بودن این مؤسسه در آلمان به روش «آلمانی» نیز معروف است.

این مجموعه کتاب‌ها مشتمل بر پیمانه‌های مهارتی‌اند که براساس استاندارد نازک‌دوزی زنانه (درجهٔ ۲) وزارت کار و امور اجتماعی تدوین شـــده و عبارتند از: متدهای اندازه‌گیری اندام، الگوهای اســـاس دامن، شلوار، بالاتنه، آســـتین و رفع عیوب آنان، مدل‌سازی دامن، شـــلوار، پنس‌های بالاتنه، انواع یقه، انواع آستین، انواع مدل‌سازی و انواع دوخت‌های لباس و به صورت محدود روش کار روی مانکن (الگوی غیرمســـطح). این مجموعه بستری است تا هنرجویان با آموزش الگوسازی، تجربیات خود را به‌عرصهٔ ظهور برسانند.

مؤلف

سخنی با هنرآموزان محترم

خیاطی هنری است که در تولید ناخالص ملی هر کشور نقش دارد و همانند رشته‌های دیگر در حال تکامل است. نیاز بشر و جامعه ایجاب می‌کند تعداد زیادی از نیروهای فعال، وقت و توان خویش را در فراگیری صحیح و گسترش این حوزه‌های تخصصی و تکنیکی صرف کنند. مجموعهٔ حاضر برای برطرف کردن احتیاج جامعه، احیای هنر خیاطی و خودکفایی اقتصادی ارائه شده است.

این مجموعه با توجه به اهداف و ویژگی‌های آموزش در شاخهٔ کار و دانش و بر اساس برنامه‌ریزی درسی به شیوهٔ پیمانه‌ای تدوین شده است. سازماندهی پیمانه‌ای یکی از روش‌های سازماندهی محتوای آموزشی است که بیشترین تأکید را برکسب شایستگی‌های لازم برای یک یا چند مهارت در فراگیرندگان دارد. براین اساس، هر پیمانه از مجموعه تکالیف عملی، شناختی و عاطفی لازم برای کارها و پاره‌کارهای موجود در شغل، که به یادگیری یک مهارت خاص می‌انجامد، تشکیل شده است. ویژگی این شیوه، سازماندهی در انعطاف‌پذیری هر پیمانه (واحدیادگیری) از یک مهارت، مستقل از واحدهای دیگر است و به‌گونه‌ای سازماندهی می‌شود که برحسب نیاز، ترکیب جدیدی با سایر پیمانه‌ها برای رسیدن به یک مهارت خاص فراهم آورد.

لازم است قبل از شروع آموزش، هنرآموزان محترم به نکات ذیل دقت کنید:

همهٔ کتاب‌های این مجموعه براساس استاندارد مهارتی «نازک‌دوزی زنانه درجهٔ ۲» تهیه شده است و باید در یک سال تحصیلی استفاده شوند.

محتوای این کتاب‌ها شامل دو بخش اساسی است: بخش اول شامل کتاب دوخت، که به بررسی نکات اساسی دوخت می‌پردازد و مراحل آن را گام به گام آموزش می‌دهد و بخش دوم شامل الگو و مدل‌سازی لباس‌هاست. در بخش اول جلد اول مطالب مربوط به دوخت قسمت‌های مختلف لباس و اطلاعات لازم آن آمده است.

بخش دوم کتاب‌های جلد دوم تا پنجم به بررسی و شناخت فرم‌های اندامی، ساختار بصری رنگ، خطوط و نقوش پارچه اختصاص دارد و هدف آن توضیح عوامل تأثیرگذار بر لباس است. (در این قسمت نباید طراحی لباس اجرا شود، بلکه هدف آن صرفاً شناخت عوامل مؤثر بر روی لباس است).

قسمت‌های دیگر این کتاب‌ها الگوهای اساس دامن، بالاتنه، آستین و شلوار با توجه به فرم‌اندامی تنظیم شده اند، طول و عرض پنس‌های جلو و پشت الگو، آزادی و اضافات لباس با توجه به فرم اندام‌ها ثابت نخواهد بود و تغییر می‌کند.

در این کتاب‌ها سعی شده است با توجه به تنوع بسیار زیاد مدل‌های لباس، پایه و اساس مدل‌سازی بالاتنه، براساس انتقال پنس‌های به‌وجود آمده روی لباس، آموزش داده شود و مدل‌های ارائه شده در شروع هر درس، مدل‌هایی خواهد بود که می‌توان براساس درس تدریس شده الگوی آن را تهیه کرد.

معمولاً در پایان واحد کار و درس، خودآزمایی یا آزمون‌های عملی، طرح‌های لباسی ارائه شده که با توجه به اساس مدل‌سازی لباس انتخاب شده‌اند.

مربیـــان محترم، با توجه به اینکـــه ارائهٔ مطالب تئوری در زمینـــهٔ الگو و دوخت (که بنیـــادی عملی دارد)، پیش طرح مسئلهٔ غیرضروری است، باید قبل از طرح مباحث، با تجربهٔ عملی مناسب، ذهن هنرجویان را با موضوع موردنظر درگیر کنید، سپس مطالب مورد نیاز و روش‌های مناسب را ارائه دهید.

برای تمرینات عملی بیشتر یا پیشرفته‌تر می‌توانید از طرح‌ها و مدل‌های متناسب با علایق و توان عملی هنرجویان استفاده کنید.

مربیان عزیز، در هنگام تدریس مراحل عملی را تکرار کنید و پیش از اینکه هر مرحلهٔ کار را انجام دهید کلیت آن را برای هنرجویان معلوم کنید. برای انتقال مطالب لازم اســـت مثلاً در گفتار، تلفظ واژه‌ها و اصطلاحات روشـــن باشـــد و الگوهای ترسیم شده به وسیلهٔ خط‌کش‌های مخصوص و با اندازه‌های ســـانتی‌متری کشیده شوند. اســـتفاده از اشل‌های $\frac{۱}{۲}$ و $\frac{۱}{۴}$ در ترسیم الگو و دوخت آنها غیرقانونی است.

برای اینکه روی مطالب مهم‌تر تأکید شود، با استفاده از رنگ‌ها و بزرگ‌نویسی و برجسته کردن کلمـــات و ... در گفتـــار با تأکید بر برخی کلمات این کار را انجام دهید. بدیهی اســـت برای حصول نتیجه‌ای بهتر باید از راهنمایی‌های صحیح و شـــیوه‌های درســـت کمک بگیرید، آنگاه با پیگیری و کسب تجربیات شخصی بر میدان پیشبرد کار بیفزایید.

سخنی با هنرجویان عزیز

در تهیه و ارائهٔ بسیاری از نمودهای هنری نیاز به ابزار کار محسوس است، حال آنکه در مورد هنر ظریف خیاطی، انگشتان دست هنرمند ایفاگر نقش‌هایی پرثمر است.

برای نیل به هدف غایی، هیچ معلم و استادی تواناتر از تجربهٔ شخصی نیست. از دوختن و بریدن و دوباره دوختن و بریدن نهراسید و به تصور بروز اشتباه از مستقل کار کردن بیم نداشته باشید؛ به شرط آنکه هر سهو و اشتباه را همواره به خاطر بسپارید و بار دیگر، آن را تکرار نکنید.

به خاطر داشته باشید که کسب مهارت در تهیهٔ الگو و دوخت لباس تنها با «پر» کاری میسر است. به هر لباسی که دوخته می‌شود، با چشمی باز و نگاهی موشکافانه بنگرید، زیرا الگو و دوخت لباس‌ها از یکدیگر مجزا نیستند، در هر سطح از دوخت از زاویهٔ کنجکاوی به پوشاک نگاه کنید، زیرا بسیاری از مطالب را انسان با نگاه دقیق نیز می‌تواند فراگیرد و بالاخره، سعی کنید هر روز نکته‌ای تازه از تکنیک مورد علاقهٔ خود بیاموزید، باشد که روزی خود، مربّی دیگران شوید.

به هنرجویان عزیز توصیه می‌شود اگر قصد یادگیری این مهارت را دارند، مدل‌ها، برش‌ها ، دوخت‌ها و ... را روی پارچه‌های ارزان‌قیمت (به اصطلاح پارچه‌های مخصوص تهیهٔ پاترون) بدوزند تا به تمام نکات کوچک و ریز آن آگاه شوند، زیرا اثر هنری وقتی با ارزش تلقی می‌شود که نکات کوچک در آن رعایت شده باشد.

برای رسیدن به مهارت حرفه‌ای باید تمرینات و طرح‌های شروع هر درس را به گونه‌ای صحیح براساس آموزش داده شده و مدل‌سازی لباس را اجرا کنند.

در اینجا، به سازمان‌بندی کلی کتاب و به منظور سهولت مطالعه و یادگیری بیشتر، نظر هنرجویان عزیز را به نکات زیر جلب می‌نماییم:

۱) پیشنهاد می‌شود که قبل از مطالعه هر پیمانه، پیش‌آزمون، هدف‌های کلی و رفتاری و انتظارات برآمده از مطالعهٔ هر واحد کار را به دقت درنظر داشته باشید.

۲) مطالب و مراحل اجرای هر درس را با دقت و با هوشیاری کامل مطالعه فرمایید. چنانچه در یادگیری مطالب مشکلی مواجه شدید، بار دیگر با حوصلهٔ بیشتر، مطالب را مطالعه کنید و به پرسش‌های نمونهٔ هر درس یا واحد کار پاسخ گویید.

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو)	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس	واحد کار۴: ترسیم الگوی انواع شلوار
۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴	۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴

واحد کار چهارم
ترسیم الگوی انواع شلوار

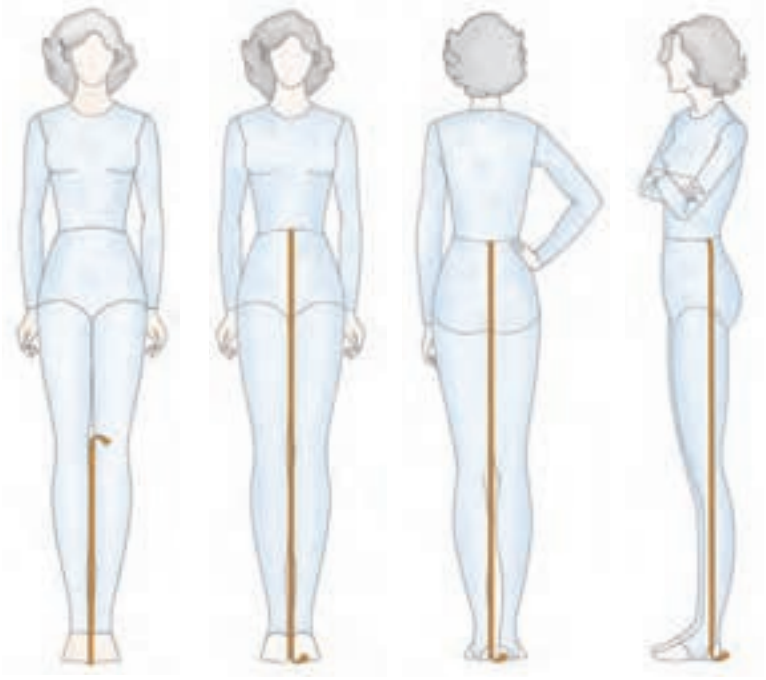

هدف‌های رفتاری

انتظار می‌رود فراگیرنده، پس از مطالعهٔ این واحد درسی بتواند به اهداف زیر دست یابد:

۱- انواع طول قد شلوار را نام ببرد.
۲- انواع الگوی اصلی شلوار را توضیح دهد.
۳- جهت ترسیم الگوی شلوار، قسمت‌های مختلف اندام را با مهارت اندازه‌گیری کند.
۴- از جدول سایزبندی شلوار در تولید انبوه استفاده کند.
۵- از اندازه‌های اصلی و فرعی (اندازه‌گیری) با مهارت استفاده کند.
۶- الگوی اساس شلوار را توضیح دهد.
۷- الگوی اساس شلوار را ترسیم کند.
۸- مراحل مختلف کنترل الگوی اساس شلوار را انجام دهد.
۹- الگوی کلوش کردن شلوار را انجام دهد.
۱۰- انواع روش‌های فون کردن شلوار را انجام دهد.
۱۱- الگوی شلوار کمرچین دار (یا پیلی‌دار) را ترسیم کند.
۱۲- الگوی شلوار کلوش را ترسیم کند.
۱۳- الگوی شلوار گشاد را ترسیم کند.
۱۴- الگوی چین در بالای خط فاق را انجام دهد.
۱۵- الگوی اساس دامن شلواری را توضیح دهد.
۱۶- الگوی اساس دامن شلواری را ترسیم کند.
۱۷- الگوی دامن شلواری چین‌دار را ترسیم کند.
۱۸- یک مدل دامن شلواری جیب‌دار را ترسیم کند.
۱۹- انواع کمری شلوار را رسم کنید.
۲۰- الگوی شلوار جیب دار با پیلی درکمر را رسم کند.

انواع شلوار

تنوع در برش* شـــلوار مدل‌های متفاوتی را به وجود می‌آورد. معمولاً انواع برش از الگوی پایه و اولیهٔ شـــلوار ساخته می‌شوند. این تصاویر چهار روش اصلی به وجود آمدن مدل از الگوی پایه و اولیهٔ شلوار (یا تغییر پنس‌ها، اوازمان، برش‌ها و ...) را نشان می‌دهد.

شلوار کلوش و فون

در شـــلوارهای کلوش و فون، گشادی لبهٔ شـــلوار بیشتر از کمر و شلوار به فرم A اســـت. اوازمان‌ها از قسمت لبهٔ شلوار شروع می‌شود و در کمر به صفر می‌رسد.

شلوار میخی

شلوار در قسمت کمر گشاد، در قسمت لبه تنگ و به فرم y اســـت. اوازمان‌ها از قســـمت کمر شـــروع و در لبهٔ شلوار به صفر می‌رسد.

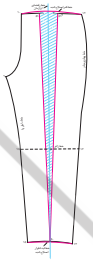

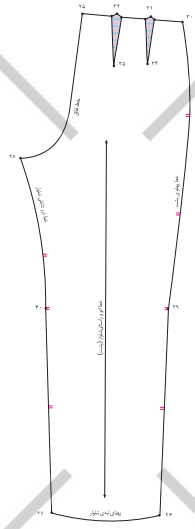

شلوار یکسره گشاد

گشـــادی این شـــلوارها از روی خط کمر تا لبهٔ شـــلوار، یکســـره اســـت. اوازمان‌های آن به یک اندازه و شلوار به فرم H است.

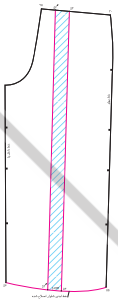

شلوار ترکیبی

تنوع در الگوی پایهٔ این نوع شلوارها زیاد است. این شلوارها ترکیبی است از ســـه روش قبلی، همراه برش‌های عمودی و افقی.

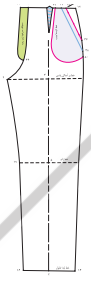

▲ شکل ۱ ـ ۴

* با توجه به فرم دامن و شلوار که قسمت تحتانی بدن را می‌پوشانند، تقریباً تقسیم‌بندی مدل‌ها و رفع عیوب دامن و شلوار یکسان است.

انواع قد شلوار

تغییر در اندازه، فرم و بلندی شلوار موجب می‌شود که شلوارها در طرح‌ها و مدل‌های مختلفی ارائه شوند؛ برخی از مدل‌های شلوار با اسم خاص مانند، «برمودا یا گلف» نام برده می‌شوند. (شکل ۲-۴)

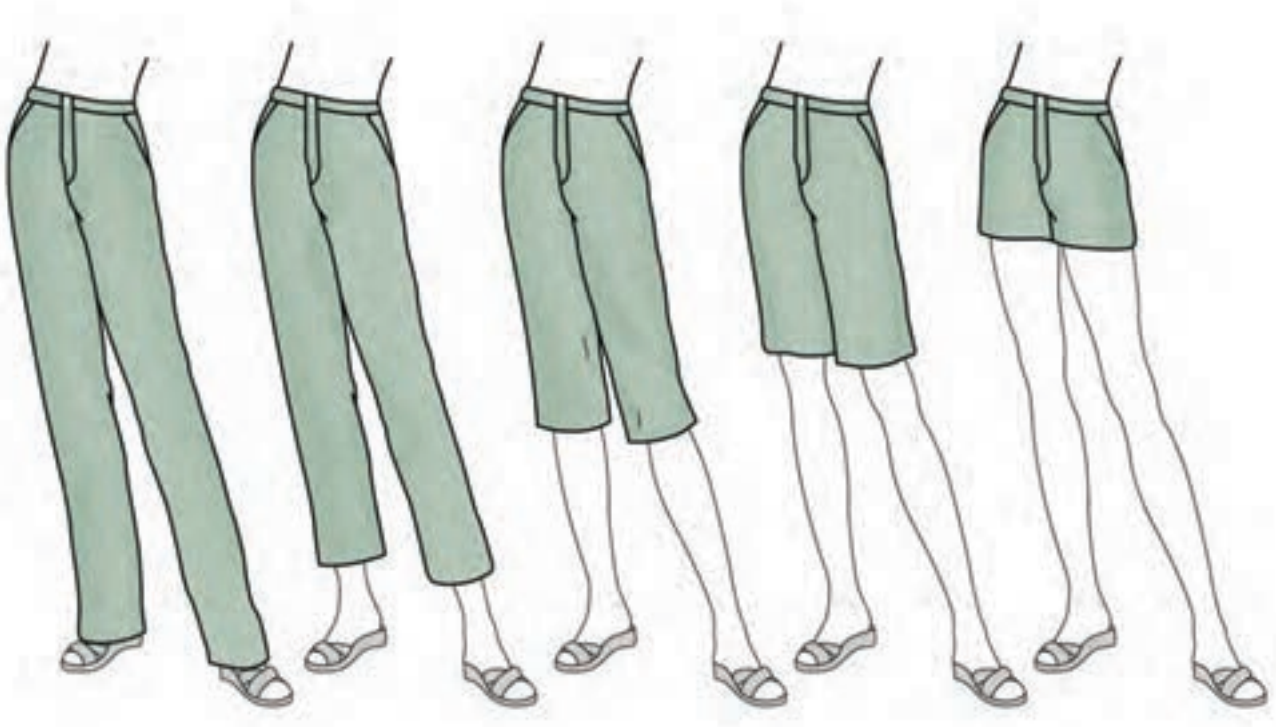

▲ شکل ۲ ـ ۴

الف: شلوار پسرانه: طول این شلوار بالاتر از زانو و حد فاصلهٔ بین فاق و زانو قرار می‌گیرد.

ب: شلوار برمودا*: طول آن کمی بالاتر از زانو قرار می‌گیرد.

پ: شلوار گلف**: طول آن پایین‌تر از زانو، به نام ورزشی که در آن استفاده می‌شود، نامیده می‌شود.

ت: شلوار بالاتر از مچ: طول آن بالاتر از مچ و پایین‌تر از ساق پا است.

ث: شلوار با بلندی کامل: طول این شلوار تا کمی پایین‌تر از مچ و کمی روی پا را می‌گیرد.

* منطقه‌ای در اقیانوس اطلس است.

** در ورزش گلف استفاده می‌شود.

اندازه‌گیری روی اندام (شلوار*)

برای اندازه‌گیری دقیق، یک لباس چسبان بپوشید که برجستگی و خطوط اندام را نشان دهد. اندازه‌ها را با متر بگیرید و یادداشت کنید.

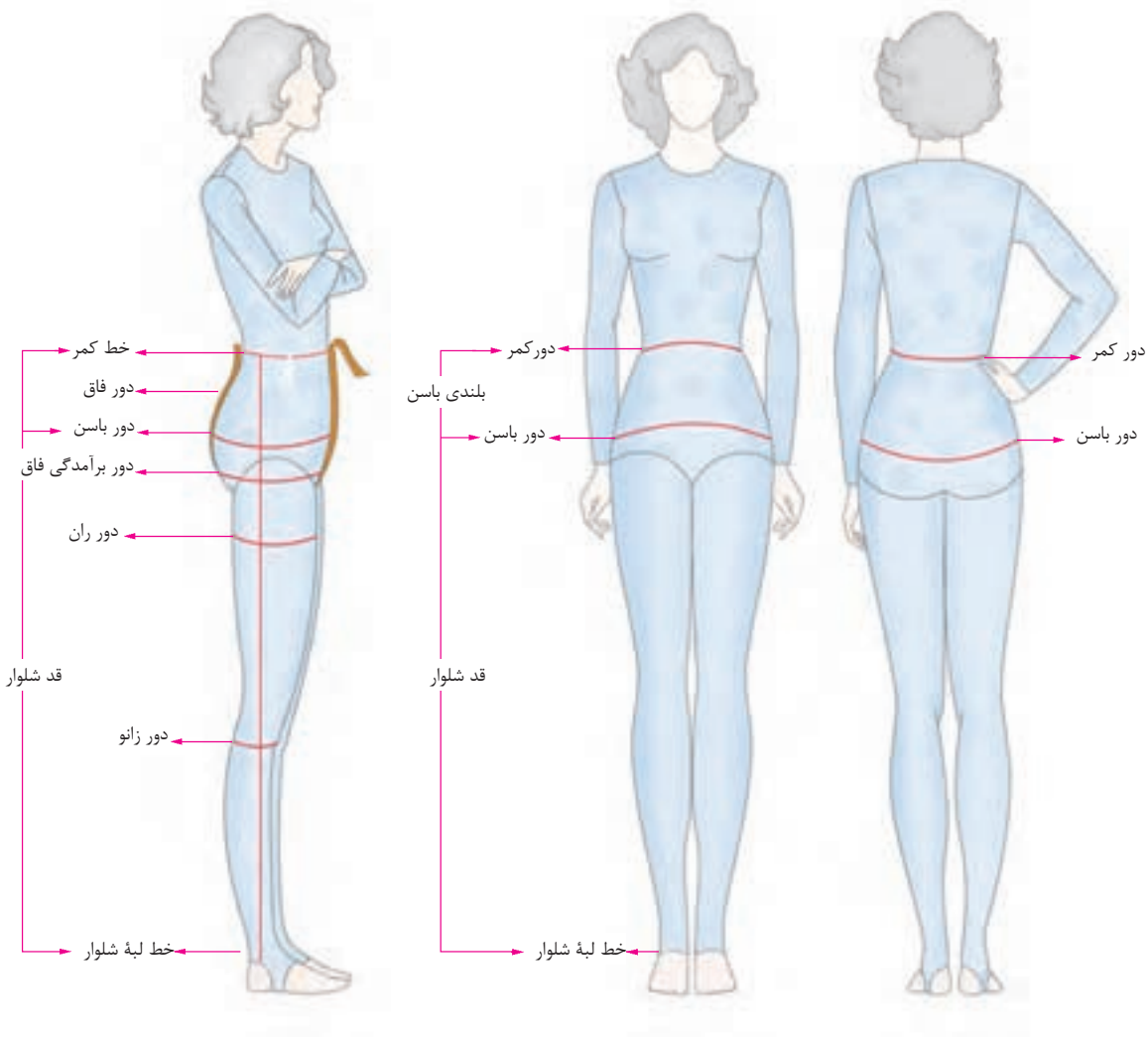

شکل ۳ ـ ۴

* در اینجا فقط با اندازه‌های تحتانی بدن (از کمر به پایین) برای ترسیم الگوی شلوار آشنا می‌شوید.

بلندی فاق (برآمدگی فاق)

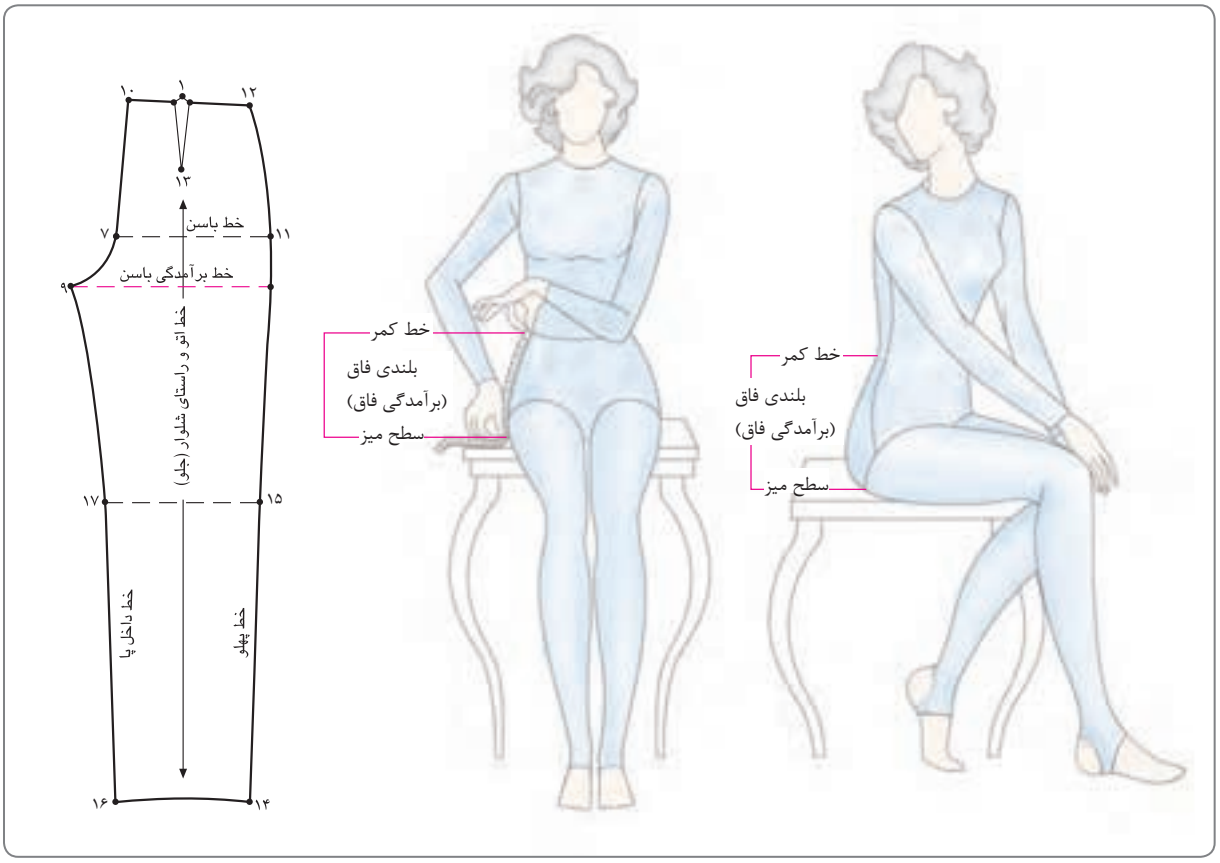

شکل ۴ ـ ۴

روی صندلـــی یا میز، صـــاف و محکم به حالـــت زاویه قائمه بنشینید؛ پاها را صاف روی کف زمین قرار دهید.

با مترازخط کمرتا کف صندلی یا میز را، از پهلو اندازه بگیرید. دقت کنید متر کاملاً روی برجستگی پهلو قرارگیرد. (شکل۴-۴)

بلندی باسن

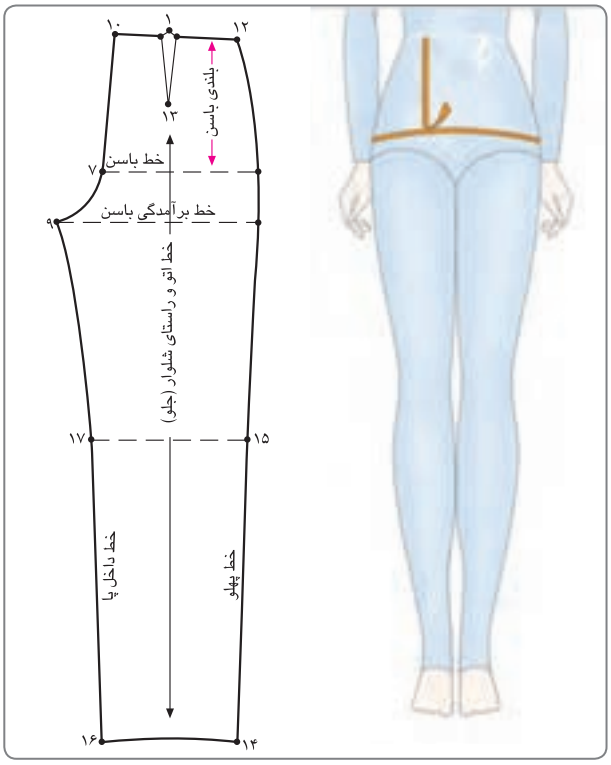

شکل ۵ ـ ۴

همان طور که سانتی‌متر را دور باسن بزرگ قرار داده‌اید و اندازه می‌گیرید، با انتهای دیگر سانتی‌متر، بلندی باسن را مشخص کنید. باید سانتی‌متر را مطابق شکل وسط قرار دهید (معمولاً بلندی باسن بزرگ بین«۱۸تا۲۳» سانتی‌متر متغیر است). (شکل۵-۴)

دورکمر

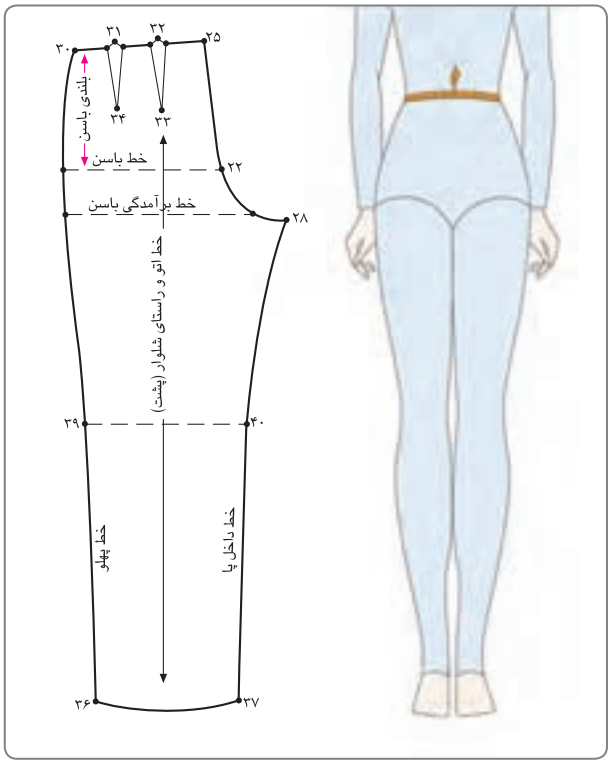

شکل ۶ ـ ۴

یک نوار نخی باریک را روی فرورفتگی کمر ببندید؛ ابتدا نوار را محکم بکشید تا دقیقاً در محل فرورفتگی کمر قرار گیرد؛ سپس آن را گره بزنید و با دو دست نوار را در پهلوی کمر بغلتانید تا کاملاً در گودی کمر قرار گیرد.

شمارهٔ یک متر را دور کمر قرار دهید و دور کمر را از محل نوار اندازه بگیرید. میزان گشادی یا تنگی کمر به شخص پوشندهٔ لباس بستگی دارد. (شکل۶-۴)

دور باسن

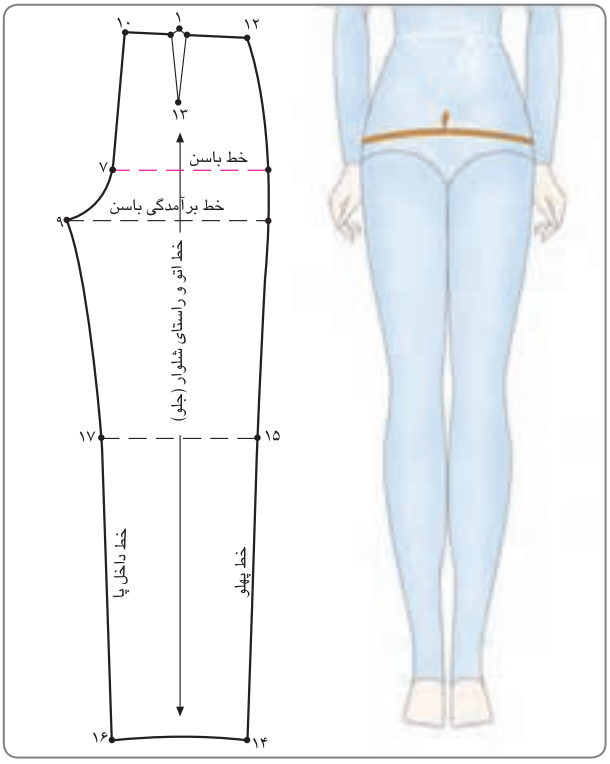

شکل ۴ ـ ۷

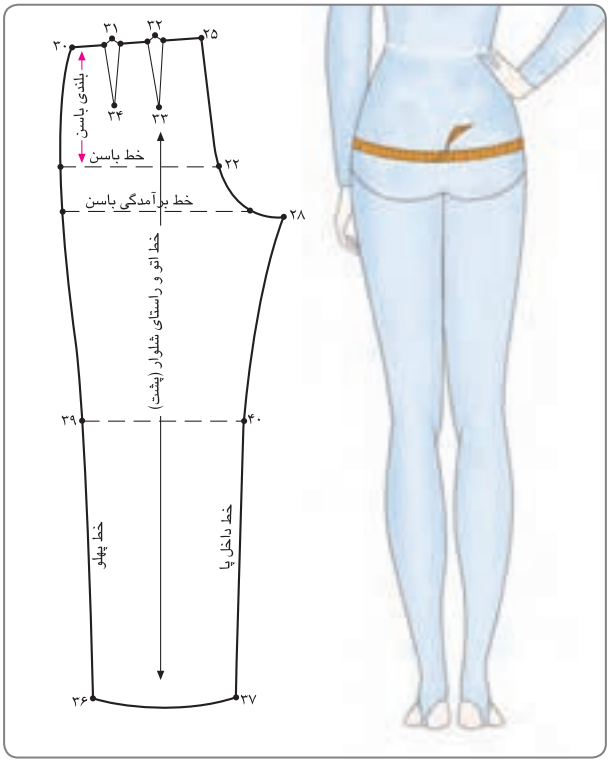

شکل ۴ ـ ۸

یک خط کش T را موازی با خط ایستای اندام و مماس با شکم نگه دارید. سپس متر را دور برجسته‌ترین محل دور باسن بزرگ (۱۸ تا ۲۳ سانتی‌متر پایین‌تر از خط کمر) قرار دهید و اندازه بگیرید. این روش اندازه‌گیری، برای افرادی که شکم یا کمی برآمدگی شکم دارند، گشادی لازم را مشخص می‌کند.

اکنون خط کش را بردارید و متر را با دست نگه‌دارید. سپس یک بار روی پاها بنشینید و بلند شوید. این کار کمک می‌کند میزان راحتی در حرکت شلوار را تشخیص دهید. در این حالت اگر متر باز شود یا از دور باسن بزرگ پایین بیفتد، مشخص می‌شود اندازه‌های گرفته شده، دقیق نبوده است.

(شکل‌های ۴-۷،۸،۹،۱۰)

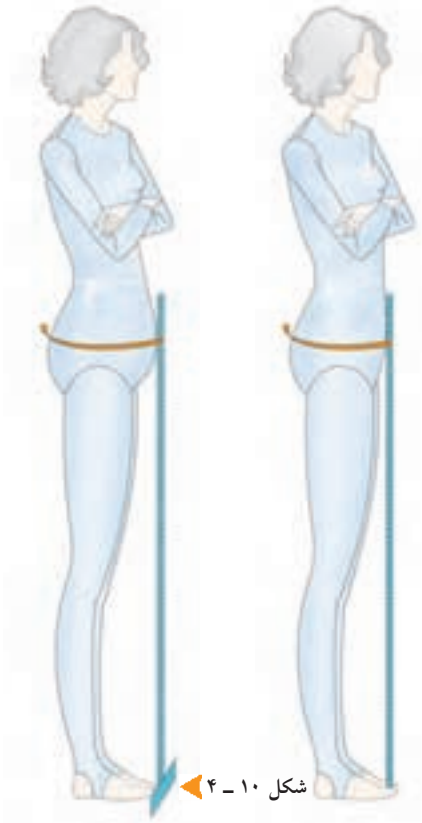

شکل ۴ ـ ۹

شکل ۴ ـ ۱۰

قد شلوار

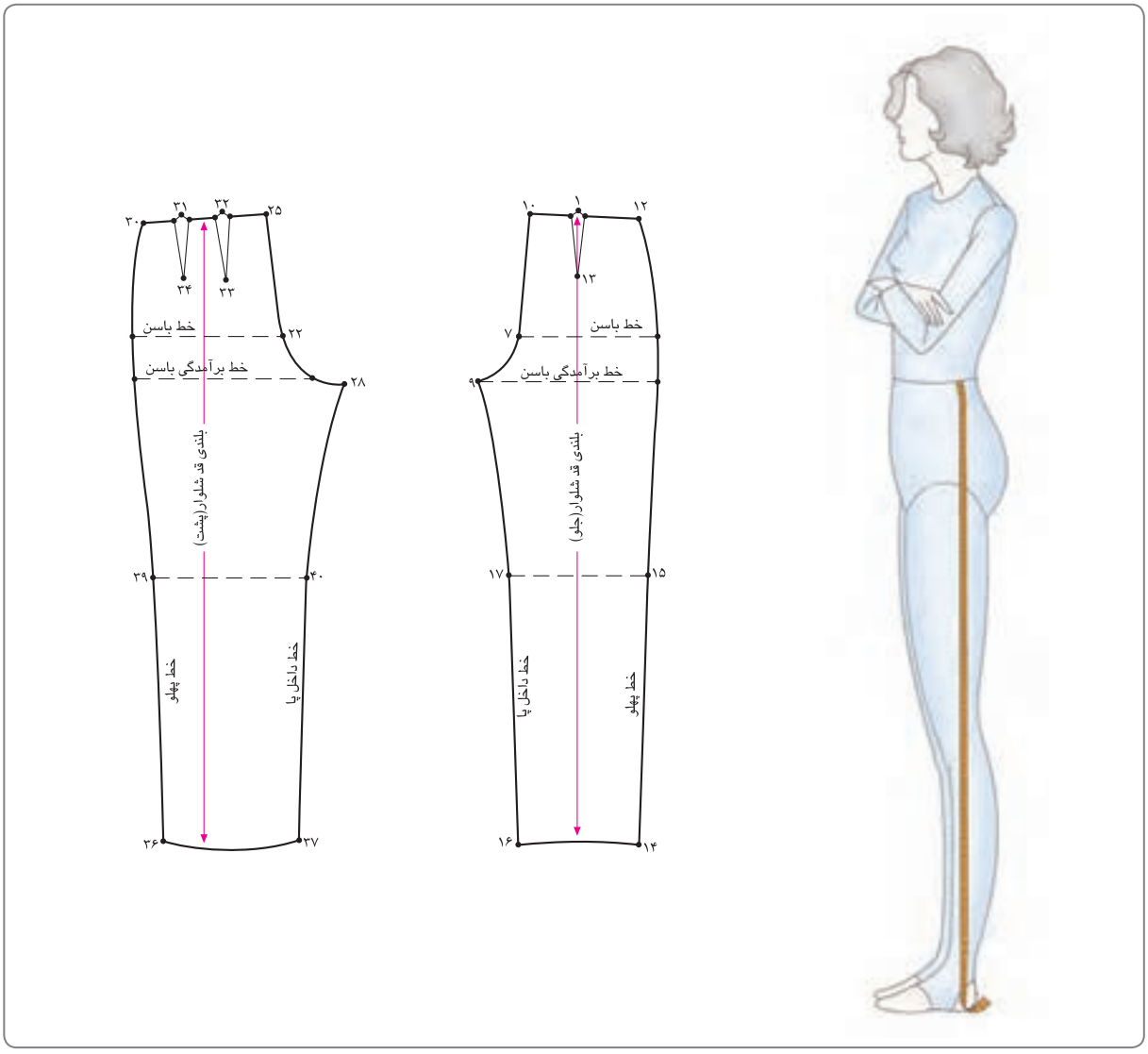

شکل ۱۱ ـ ۴

بـا متر از خط کمـر تا لبهٔ پایین شـلوار را از خط پهلو تا روی پا اندازه بگیرید؛ این اندازه ممکن اسـت کمتر یا بیشـتر باشـد. (بسـتگی به مدل لباس، گشادی لبهٔ شـلوار و کفش مورد استفاده دارد). (شکل ۱۱-۴)

جدول سایزبندی

در روش متریک، اندازه‌ها با سانتی‌متر محاسبه می‌شود. در کشورهایی که واحد اندازه‌گیری آنها اینچ است، سانتی‌متر را به اینچ تبدیل کنند (هر اینچ تقریباً ۲/۵ سانتی‌متر است).

سایز خانم‌ها در قد متوسط از ۱۶۰ تا ۱۷۰

ردیف	نمونه سایزها	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰
		۳۴	۳۶	۳۸	۴۰	۴۲	۴۴	۴۶	۴۸	۵۰	۵۲	۵۴	۵۶
۱	دور کمر	۶۰	۶۴	۶۸	۷۲	۷۷	۸۲	۸۷	۹۲	۹۷	۱۰۲	۱۰۷	۱۱۲
۲	دور باسن	۸۵	۸۹	۹۳	۹۷	۱۰۲	۱۰۷	۱۱۲	۱۱۷	۱۲۲	۱۲۷	۱۳۲	۱۳۷
۳	بلندی باسن	۲۰	۲۰/۳	۲۰/۶	۲۰/۹	۲۱/۲	۲۱/۵	۲۱/۸	۲۲/۱	۲۲/۳	۲۲/۵	۲۲/۷	۲۲/۹
۴	بلندی برآمدگی باسن	۲۶/۶	۲۷/۳	۲۸	۲۸/۷	۲۹/۴	۳۰/۱	۳۰/۸	۳۱/۵	۳۲/۵	۳۳/۵	۳۴/۵	۳۵/۵
۵	قد شلوار	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۰۹/۵	۱۱۰	۱۱۰/۵	۱۱۱
۶	دور قوزک پا	۲۳	۲۳/۵	۲۴	۲۴/۵	۲۵/۱	۲۵/۷	۲۶/۳	۲۶/۹	۲۷/۵	۲۸/۱	۲۸/۷	۲۹/۳
۷	دور بالای قوزک پا	۲۰	۲۰/۵	۲۱	۲۱/۵	۲۲/۵	۲۲/۱	۲۲/۷	۲۳/۳	۲۳/۹	۲۴/۵	۲۵/۵	۲۶/۳

(جدول ۱)

نمودار سایز برای خانم‌های بلند و کوتاه که هر کدام با اندازه‌های عمودی پایین مطابقت دارد:

	خانم‌های کوتاه قد (از ۱۵۰ تا ۱۶۰ سانتی‌متر)	خانم‌های بلند قد (از ۱۷۰ تا ۱۹۰ سانتی‌متر)
قد از کمر تا زانو	-۳cm	+۳cm
قد از کمر تا زمین	-۵cm	+۵cm
برآمدگی باسن	-۱cm	+۱cm

	اندازه‌گیری روی اندام شخص	اندازه‌گیری: شخص	اندازه‌گیری: جدول سایز	مقایسه سایز با شخص: + یا -
۱	دور کمر			
۲	دور باسن			
۳	بلندی باسن			
۴	بلندی برآمدگی باسن			
۵	پهنای لبهٔ شلوار			
۶	دور قوزک پا			
۷	دور بالای قوزک پا			
۸	دور زانو			
۹	قد از کمر تا زانو			
۱۰	قد شلوار			

(جدول ۲)

الگوی اساس شلوار

شکل ۱۲ ـ ۴

اندازه‌های مورد نیاز:

دور کمر،۶۸ سانتی‌متر — برآمدگی باسن،۲۸ سانتی‌متر

دور باسن،۹۳ سانتی‌متر — پهنای دورلبهٔ شلوار،۵۰سانتی‌متر

بلندی باسن،۲۰ سانتی‌متر — قد شلوار،۱۰۴ سانتی‌متر

دور زانو،۴۸ سانتی‌متر

کام اول

روی کاغذ الگو، نقطه‌ای را به نام «نقطهٔ۱» مشخص کنید.

از «نقطهٔ ۱» با گونیا دو خط عمودی و افقی رسم کنید.

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ قد شلوار پایین آمده؛ «نقطهٔ۲» به دست می‌آید.

قد شلوار، (در این اندازه ۱۰۴ سانتی‌متر) =۲ ← ۱

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ قد باسن پایین آمده؛ «نقطهٔ۳» به دست می‌آید.

بلندی باسن، (در این اندازه ۲۰/۵ سانتی‌متر) =۳ ←۱.

از «نقطهٔ۱» به اندازهٔ برآمدگی باسن پایین آمده؛ «نقطهٔ۴» به‌دست می‌آید.

برآمدگی باسن، (در این مدل ۲۸ سانتی‌متر) = ۴ ←۱

از نقطه ۲ «$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ۲ ← ۴را به اضافهٔ۴-۵*سانتی‌متر» مشخص کرده؛ «نقطهٔ ۵» به دست می‌آید. (شکل۱۳-۴)

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ«۲←۴» + «۴-۵ سانتی‌متر» =۵ ← ۲

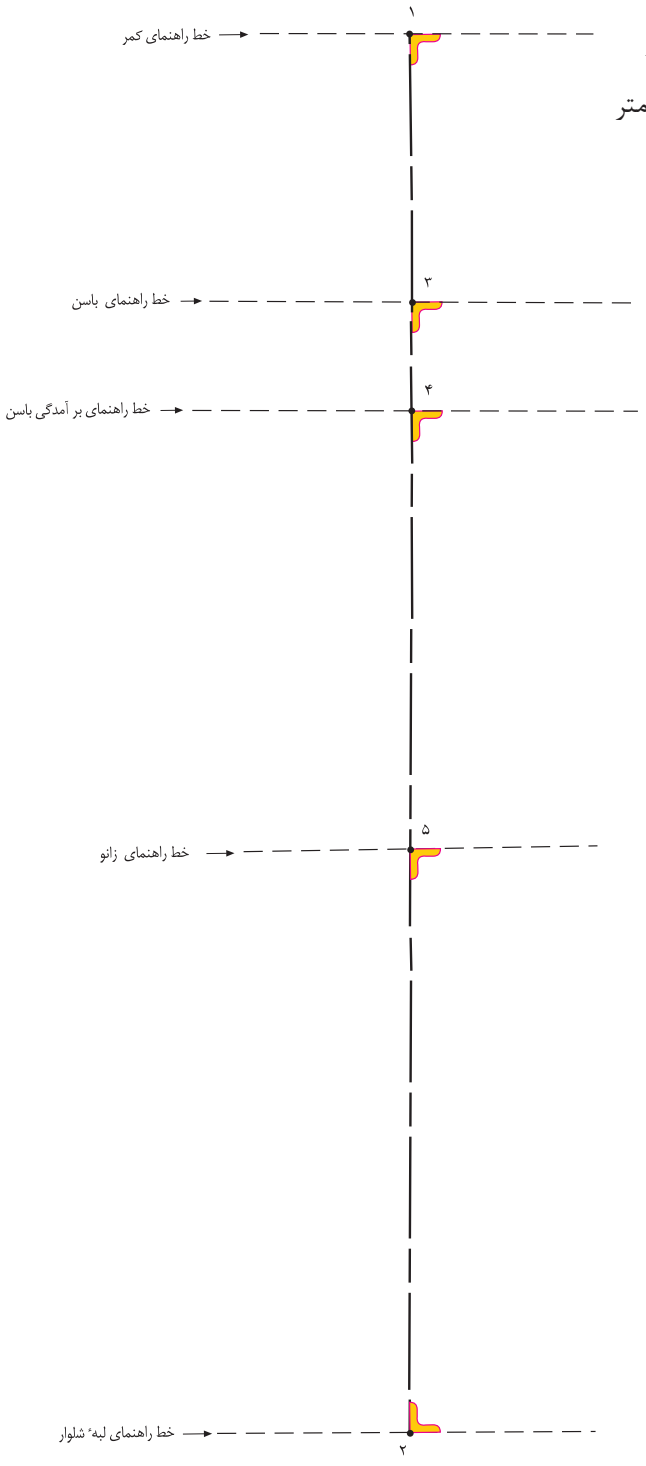

شکل ۱۳ ـ ۴

* به علت فرم اندام بدن و خم شدن زانو، درست است که باید فاصلهٔ «۵←۱» برابر قد کمر تا زانو باشد،
ولی در مدل‌هایی که زانو چسبان است، حرکت اندام در این حالت محدود می‌شود؛ بهتر است خط زانوی الگو کمی بالاتر رسم شود.

گام دوم

از «نقطهٔ ۴» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۱۲}$ دور باسن به اضافهٔ ۱/۵ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۶» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۱۲}$ دور باسن + ۱/۵ سانتی‌متر =۶ ⟵ ۴

(دراین اندازه) ۹۳cm÷۱۲=۷/۷۵cm+۱/۵cm=۹/۲۵cm

از «نقطهٔ ۶» عمودی رسم کرده تا با خط کمر برخورد کند؛ نقاط «۷ و ۸» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ۶» به اندازهٔ $\frac{۱}{۱۶}$ دور باسن به اضافهٔ*۰/۵سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۹» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۱۶}$ دور باسن + ۰/۵ سانتی‌متر =۹ ⟵ ۶

(دراین اندازه) ۹۳cm÷۱۶=۵/۸cm+۰/۵cm=۶/۳cm

از «نقطهٔ ۸» به اندازهٔ «۱ سانتی‌متر» داخل شده؛ «نقطهٔ ۱۰» به دست می‌آید. (شکل ۱۴-۴)

از «نقطهٔ ۷» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ دور باسن به اضافهٔ «۰/۵- *۱/۵ سانتی‌متر» (آزادی) داخل شده؛ «نقطهٔ ۱۱» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۴}$ دور باسن + « ۰/۵- ۱/۵سانتی‌متر» (آزادی) =۱۱ ⟵ ۷

(دراین اندازه) ۹۳cm÷۴=۲۳/۲۵cm+۰/۵cm=۲۳/۷۵cm

از «نقطهٔ ۱۰» روی خط کمر به اندازهٔ $\frac{۱}{۴}$ دور کمر به اضافهٔ **۲/۲۵سانتی‌متر» علامت بزنید؛ «نقطهٔ ۱۲» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۴}$ دور کمر + ۲/۲۵ سانتی‌متر =۱۲ ⟵ ۱۰

(دراین اندازه) ۶۸cm÷۴=۱۷cm+۲/۲۵cm=۱۹/۲۵cm

نقاط «۱۱ و ۱۲» را به وسیلهٔ خط کش پهلو به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۱۴-۴)

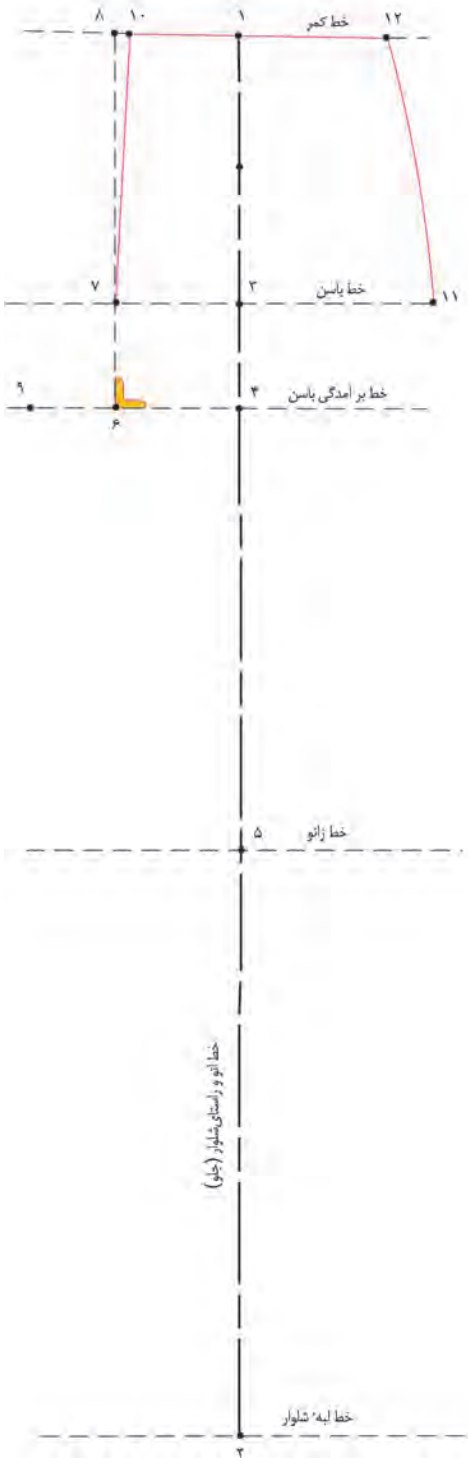

شکل ۱۴ ـ ۴

* آزادی «۰/۵ سانتی‌متر» در الگوی اساس شلوار که پاترون شلوار تقریباً نیمه چسبان است، مناسب است، ولی در سایزهای بالاتر از ۴۴ و پارچه با ضخامت زیاد، از آزادی بیشتری استفاده می‌شود.

**این اندازهٔ پنس جلو با توجه به فرم اندامی شخص تغییر می‌کند. (به بخش ویژگی‌های اندامی و قسمت پنس‌ها در دامن مراجعه شود.)

گام سوم

روی خط کمر از طرفین «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ «۱ سانتی‌متر» علامت زده و از همین نقطه به اندازهٔ «۱۰ سانتی‌متر» طول پنس پایین آمده؛ «نقطهٔ ۱۳» به دست می‌آید (فرم پنس ترسیم شود).

پهنای پنس جلو = ۲ سانتی‌متر

۱۰ سانتی متر، طول پنس= ۱←۱۳

از «نقطهٔ ۲» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ پهنای لبهٔ شلوار، منهای ۱سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطهٔ۱۴» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۴}$ پهنای لبهٔ شلوار-۱ سانتی‌متر =۱۴←۲

(دراین اندازه) ۵۰cm÷۴=۱۲/۵cm -۱cm=۱۱/۵cm

از «نقطهٔ ۵» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ دور زانو، منهای ۱ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۱۵» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۴}$ دور زانو منهای ۱ سانتی‌متر =۱۵←۵

(دراین اندازه) ۴۸cm÷۴=۱۲cm-۱cm=۱۱cm

نقاط «۱۱ تا ۱۵» را با *فرورفتگی«۰۵/-۱سانتی‌متر» (داخل الگو) و نقاط «۱۵،۱۴» را به یکدیگر وصل کنید.

خط پهلوی جلوی شلوار =۱۴←۱۲

شکل ۱۵ ـ ۴

* این فرورفتگی با توجه به گشادی زانو، لبهٔ شلوار و مدل شلوار تغییر می‌کند.

گام چهارم

از «نقطـــهٔ ۲» بـــه انـــدازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ پهنـــای لبهٔ شـــلوار، منهای ۱سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطهٔ۱۶»به دست می‌آید.

لبهٔ دمپای جلوی شلوار۱۶⟵۲=۱۴⟵۲

از «نقطـــهٔ ۵» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ دور زانو، منهای ۱ ســـانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۱۷» به دست می‌آید.

پهنای زانوی جلوی شلوار = ۱۷⟵۵=۱۵⟵۵

نقاط ۹، ۱۷ و ۱۵ را به یکدیگر وصل کنید.

فاصلهٔ«۱۷⟵۹»را نصف کرده«نقطهٔ۱۸» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ۹-۱۷=۹-۱۸

از «نقطهٔ ۱۸» به اندازهٔ «۰/۵-۱ ســـانتی متر» داخل شـــده؛ «نقطهٔ۱۹» به دست می‌آید.

۰/۵-۱سانتی‌متر(دراین مدل۰/۷۵سانتی‌متر)= ۱۹⟵۱۸

از «نقطهٔ ۶» در ســـایز «۳۴ تا ۴۰ برابر ۲/۵-۳ سانتی‌متر» در ســـایز «۴۲ تا ۴۸ برابر ۳/۲۵ ســـانتی‌متر» و در سایز «۵۰ تا ۵۶ برابر ۳/۵ سانتی‌متر» یک نیمساز رسم کرده؛ «نقطهٔ ۲۰» به دست می‌آید.

در فاصلهٔ «۹⟵۷» هلال فاق جلوی شلوار را رسم کنید.

خط داخل پای شلوار جلو = ۱۶⟵۹

خط اتو و راستای شلوار جلو = ۲ ⟵ ۱

از «نقطهٔ ۲»به اندازهٔ «۰/۵ سانتی‌متر»داخل می‌رویم.«نقطهٔ'۲» به دست می‌آید. (شکل ۱۶-۴)

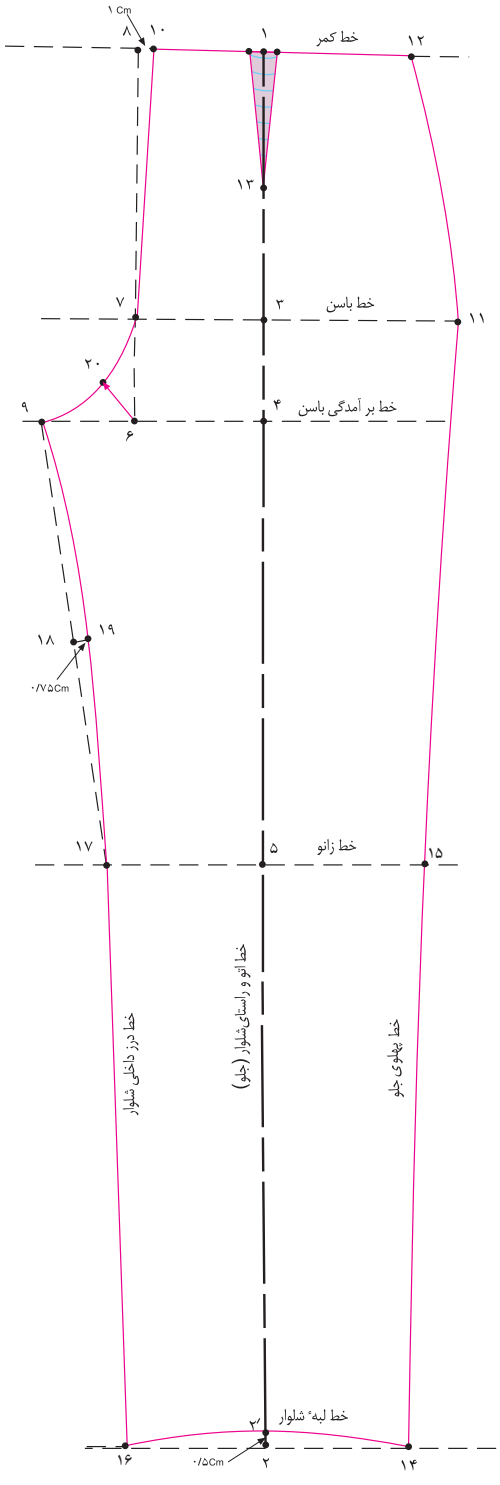

شکل ۱۶ ـ ۴

توجه کنید:

مـــطالب گفته شده برای ترسیم خط پهلوی شلوار، در مواردی است که دم پای شلوار گشاد یا برابر دور زانو باشد، در غیر این صورت نقطه۱۱را به۱۴وصل کرده فاصلهٔ «۱۵⟵۵» را اندازه زده همین اندازه را برای «۱۷⟵۵» در نظر گرفته ۱۷،۹و۱۶را به یکدیگر وصل کنید.

گام پنجم

از «نقطـــهٔ ۶» روی خط برآمدگی باســـن «$\frac{۱}{۴}$ فاصلهٔ۶←۴» اندازه گرفته؛ «نقطهٔ ۲۱» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۲۱» خط عمودی به طرف بالا، رســـم کرده؛ به گونه‌ای که با خطوط باسن و کمر برخورد کند؛ نقاط «۲۲ و ۲۳» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۲۳» به اندازهٔ «۲ ســـانتی‌متر» داخل شده؛ «نقطهٔ ۲۴» و از این نقطه «۲ سانتی‌متر» بالا رفته «نقطهٔ ۲۵» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۲۱» به اندازهٔ $\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ «۲۳←۲۱» مشـــخص کنید؛ «نقطهٔ ۲۶» به دست می‌آید.

از«نقطهٔ۹»روی خط برآمدگی باسن به اندازهٔ«$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ۶←۹» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۲۷» به دست می‌آید.

از«نقطهٔ۲۷» به اندازهٔ«۰/۵سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۸» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ۲۱» در ســـایز «۳۴ تا ۴۰ برابر ۳/۷۵- ۴/۲۵ سانتی‌متر» در ســـایز «۴۲ تا ۴۸ برابر ۴/۵ سانتی‌متر» و در سایز «۵۰ تا ۵۶ برابر ۴/۷۵ سانتی‌متر» یک نیمساز زاویه رسم کنید؛ «نقطهٔ ۲۹» به دست می‌آید.

نقاط «۲۵، ۲۶، ۲۹ و ۲۸» هلال فاق پشت شلوار را رسم کنید. ('۲۲ محل تقاطع خط باسن و هلال فاق است.)

از «نقطـــهٔ ۲۵» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ دور کمر به اضافهٔ ۴/۲۵* ســـانتی‌متر» روی خط کمر علامت بزنید؛ «نقطهٔ ۳۰» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۴}$ دور کمر + ۴/۲۵ سانتی متر = ۳۰←۲۵

(دراین اندازه) ۶۸cm÷۴=۱۷cm+۴/۲۵cm=۲۱/۲۵cm

فاصلهٔ۳۰←۲۵ را به سه قسمت تقسیم کنید؛ نقاط «۳۱ و ۳۲» به دست می‌آید.

از نقاط «۳۱ و ۳۲» دو خط عمود به وسیلهٔ گونیا رسم کنید.

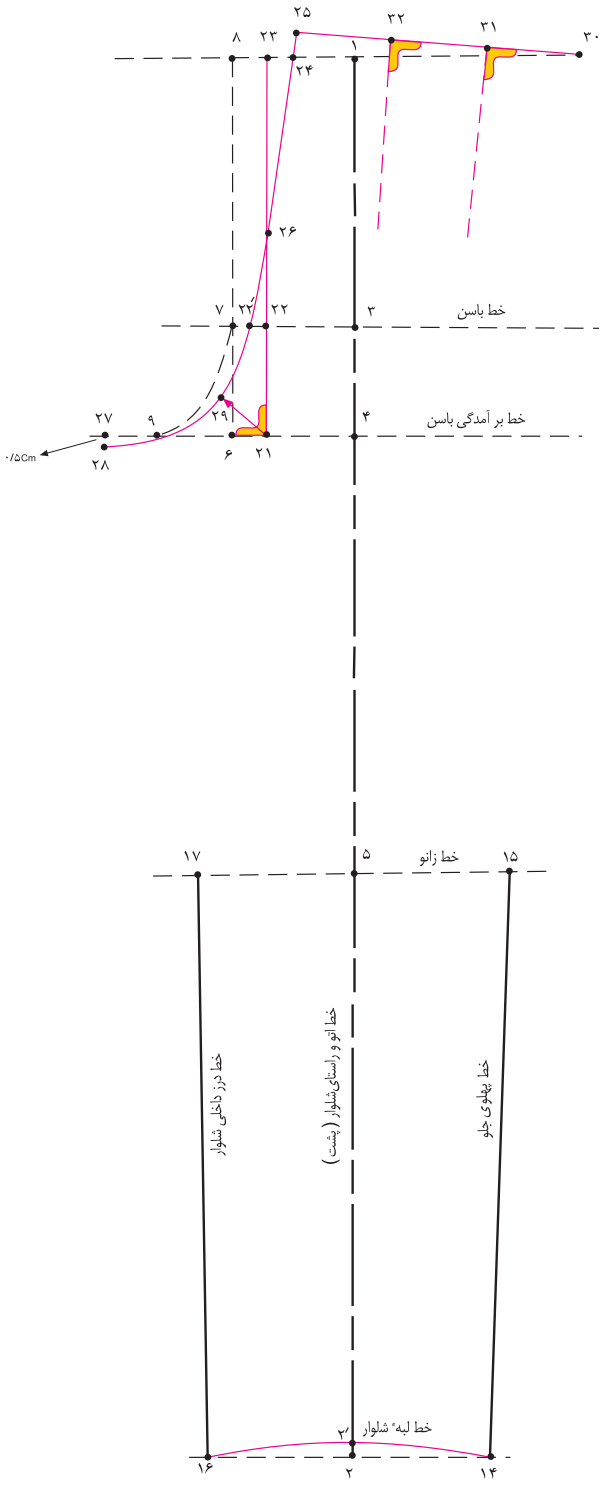

شکل ۱۷ ـ ۴

* این اندازهٔ پنس پشت با توجه به فرم اندامی شخص تغییر می‌کند. (به بخش ویژگی‌های اندامی و قسمت پنس‌ها در دامن مراجعه شود)

گام ششم

از نقاط «۳۱ و ۳۲» دو پنس به طول «۱۰ و ۱۲ سانتی‌متر» با پهنای پنس «۲ سانتی‌متر» رسم کنید. (از طرفین نقاط ۳۱ و ۳۲ «۱ سانتی‌متر» علامت بگذارید.)

(در این مدل ۱۲ سانتی‌متر) طول پنس =۳۳←۳۲

(در این مدل ۱۰ سانتی‌متر) طول پنس =۳۴←۳۱

از «نقطهٔ ۲۲» روی خط باسن به اندازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ دور باسن به اضافهٔ ۰/۵-۱/۵* سانتی‌متر(آزادی)» داخل شده؛ «نقطهٔ ۳۵»به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۴}$ دور باسن + ۰/۵-۱/۵ سانتی متر (آزادی) =۳۵←۲۲

(در این اندازه) ۹۳cm÷۴=۲۳/۲۵cm+۰/۵cm=۲۳/۷۵cm

از نقاط «۱۴، ۱۶، ۱۵ و ۱۷» به اندازهٔ «۱ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقاط ۳۶، ۳۷، ۳۹، ۴۰» به دست می‌آید.

نقاط «۳۵و۳۹» را با فرورفتگی«۰/۵سانتی‌متر» داخل الگو و «۳۹ و ۳۶» را به یکدیگر وصل کنید.

از «نقطهٔ ۲» به اندازهٔ «۰/۵ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۳۸» را به یکدیگر وصل کنید.

خط منحنی «۳۶←۳۸←۳۷ » لبهٔ شلوار را رسم کنید.

نقاط «۲۸، ۴۰ و ۳۷» را به یکدیگر وصل کنید.

فاصلهٔ «۴۰←۲۸» خط درز داخلی را نصف کرده به اندازهٔ «۱-۱/۲۵ سانتی‌متر» داخل شده؛ فرورفتگی آن را به وسیلهٔ خط‌کش مخصوص فاق رسم کنید. (شکل ۱۸-۴)

۱-۱/۲۵ سانتی‌متر =۴۲←۴۱

قسمت پشت و جلوی شلوار را جداگانه رولت کنید.

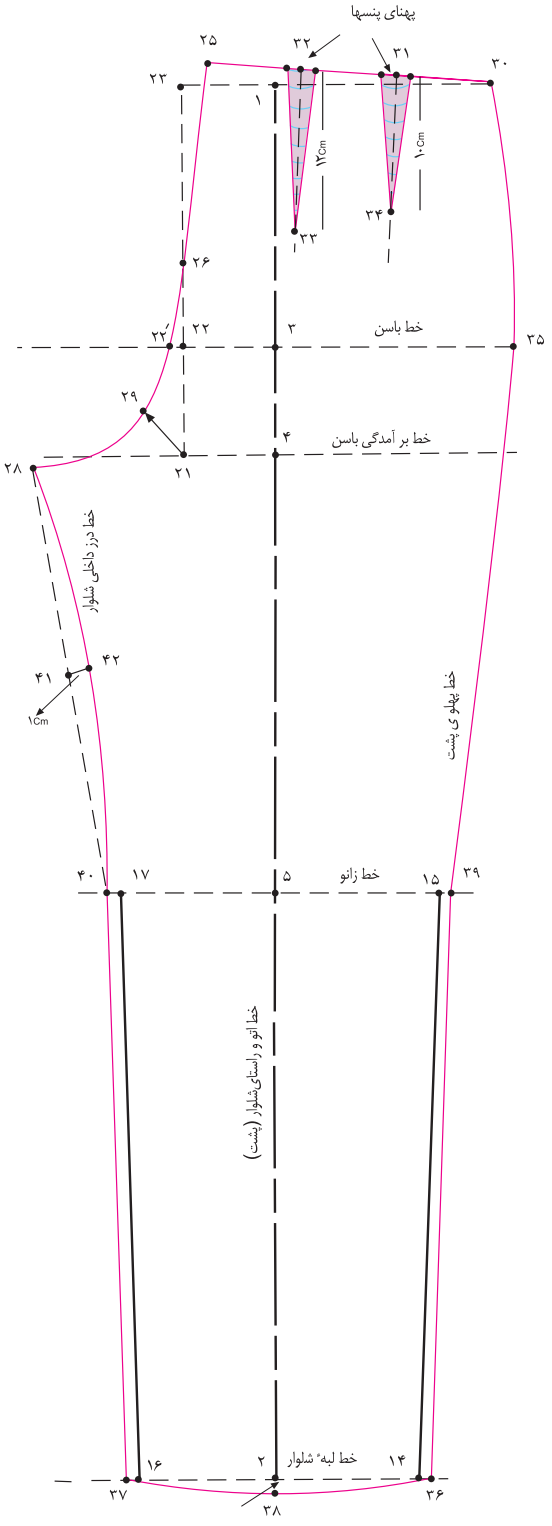

شکل ۱۸ ـ ۴

*آزادی «۰/۵ سانتی‌متر» در الگوی اساس شلوار که پاترون چسبان است، مناسب است؛ ولی در لباس با گشادی بیشتر و سایزهای بالاتر از ۴۶ بهتر است از آزادی بیشتری استفاده شود.

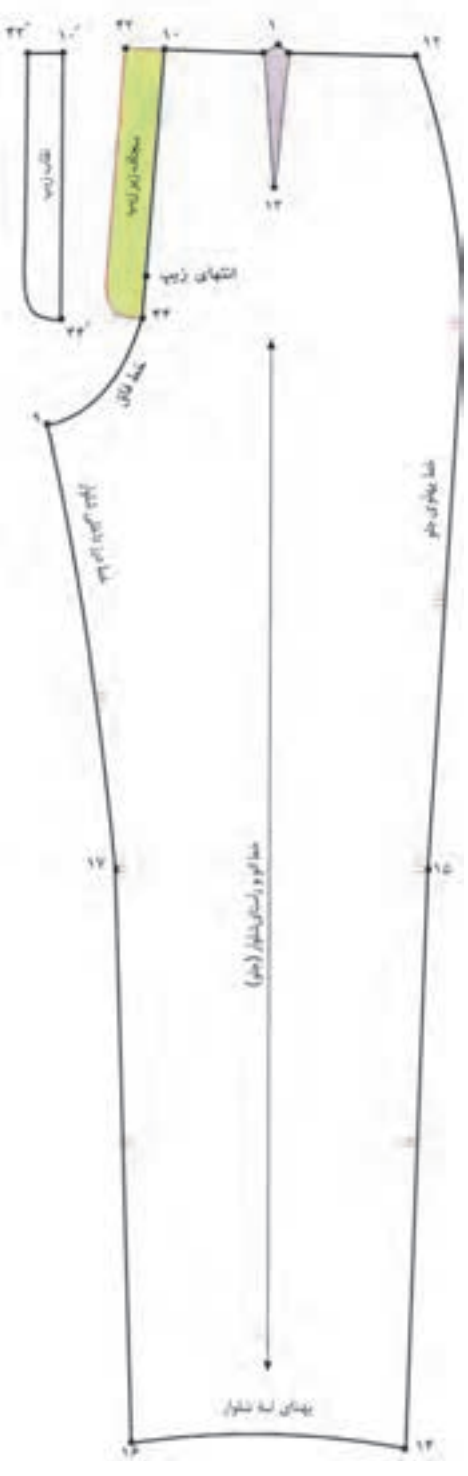

شکل ۱۹ ـ ۴

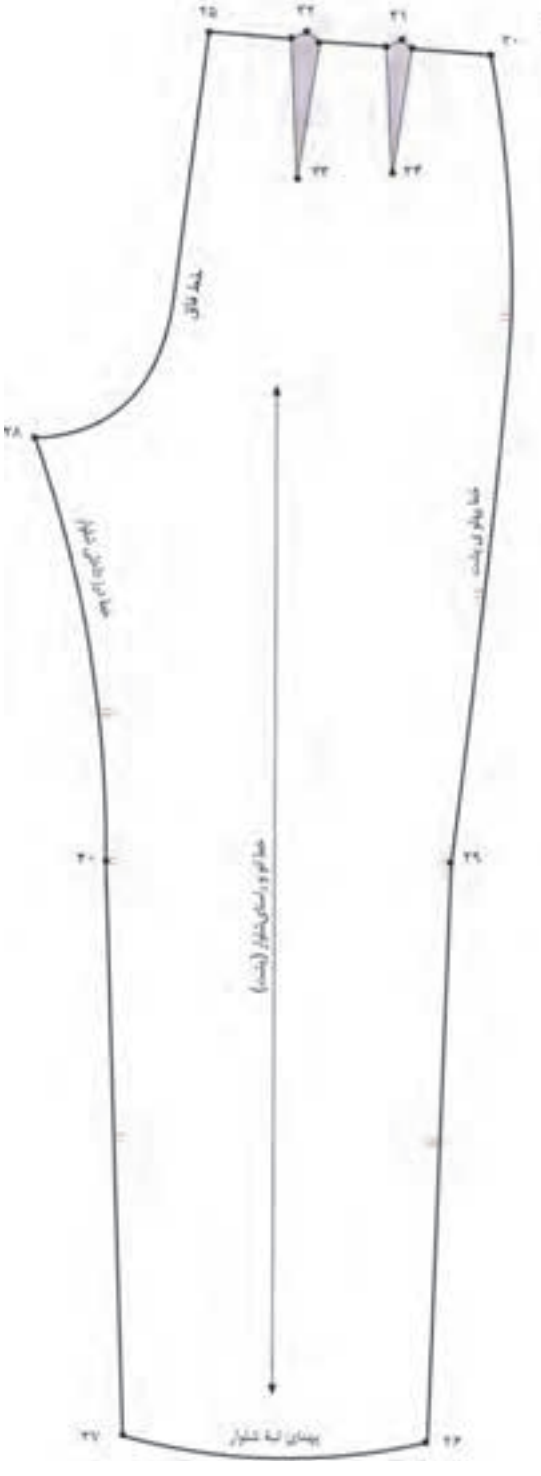

شکل ۲۰ ـ ۴

سجاف زیر زیپی و نقاب شلوار را عیناً مانند الگوی دامن روی الگوی جلوی شلوار رسم کنید. (شکل ۱۹-۴)

نقاط موازنه را روی الگوها رسم کنید. (شکل‌های ۲۰و۱۹-۴)

روی خط «۲←۱» خط راستای پارچه در جلو و پشت الگو رسم کنید.

قبـــل از برش پاترون، مطابـــق تصاویر کنترل نهایی الگو را در قسمت‌های مختلف شلوار انجام دهید.

کمر شلوار مانند کمر دامن «۱ سانتی‌متر» بزرگ‌تر از اندازهٔ کمر اصلی فرد است؛ این مقدارخُرد داده و به نوارکمری وصل می‌شود.

○ توجه کنید:

قد شـــلوار بر حســـب قد فرد و کفش او تنظیم و اندازه می‌شود؛ بنابراین ضروری است که ابتدا قد شلوار فرد را اندازه بگیرید. تنظیم قد شلوار با محاسبهٔ بلندی پاشنهٔ کفش، گشادی شلوار از خط زانو، گشادی دمپای شلوار تغییر می‌کند.

به عنوان مثال: چنانچه کفش پاشنه بلند است و شلوار روی کفش قرار می‌گیرد، دقت نمایید گشادی دمپای شلوار با بلندی پاشنهٔ کفش و عرض کفش مطابقت داشته باشد. اگر دمپای شلوار تنگ باشد و قد شلوار بلند، روی پا جمع و لوله می‌شود.

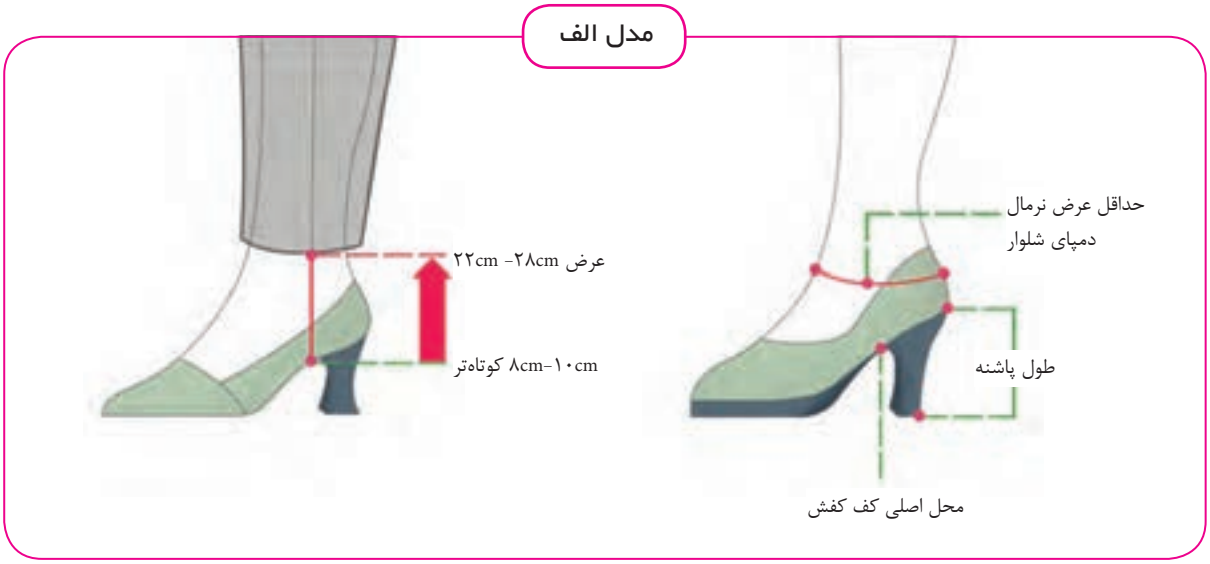

▲ شکل ۲۱ ـ ۴

▲ شکل ۲۲ ـ ۴

▲ تغییرات در قد شـــلوار با توجه به قـــوزک پا (حداقل عرض نرمـــال دم پای شـــلوار) صورت می‌گیرد؛ اندازهٔ بلندی پاشـــنهٔ کفش و گشادی مناسب دمپای شلوار در تعیین قد مهم هستند. (شکل ۲۱-۴)

▲ پاشـــنهٔ کفش، بلند و شلوار، بسیار تنگ* است و خط دمپای شـــلوار بالاتر از قوزک پا قرار می‌گیرد؛ معمولاً عرض دمپای** شلوار «۲۸-۲۲سانتی‌متر» و قد «۱۰-۸ سانتی‌متر» کوتاه‌تر از کف کفش است. (شکل ۲۲-۴)

* در شلوار بسیار تنگ، دمپای شلوار از عرض قوزک پا کمتر است؛ به همین دلیل در این مدل از پارچه‌های کشی و استرچ استفاده می‌شود.
**براساس سایز و اندام فرد تغییر می‌کند.

مدل ب

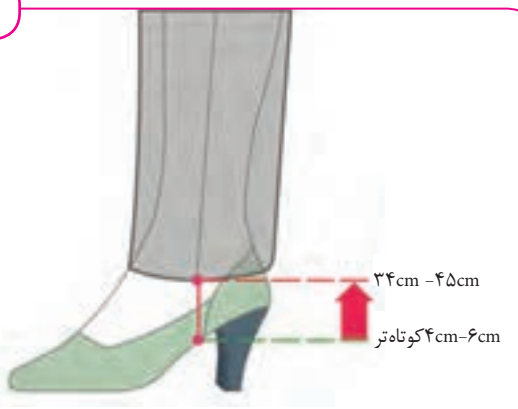

شکل ۲۳ ـ ۴

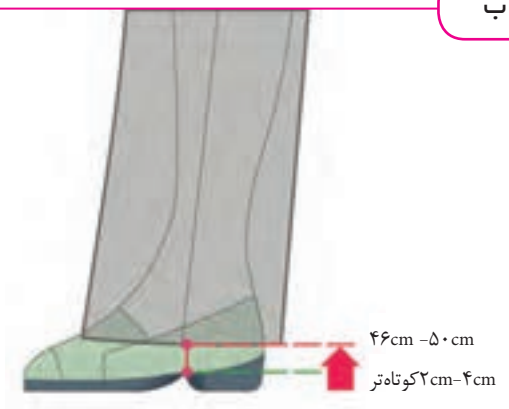

شکل ۲۴ ـ ۴

پاشـــنهٔ کفش بلند و شلوار کمی گشادتر از مدل الف است؛ خط دمپای شلوار پایین‌تر از قوزک پا اســـت؛ معـــمولاً عرض دمپای شلوار «۴۵-۳۴ سانتی‌متر» و قد آن «۶-۴ سانتی متر» کوتاه‌تر از کف کفش است. (شکل ۲۳-۴)

پاشنهٔ کفش صاف (بدون پاشنه) است و عرض دمپای شلوار «۵۰-۴۶ سانتی‌متر» و قد آن «۴-۲ سانتی‌متر» کوتاه‌تر از کف کفش است؛ گشادی دمپا متناسب با کفش است. (شکل ۲۴-۴)

مدل ج

شکل ۲۵ ـ ۴

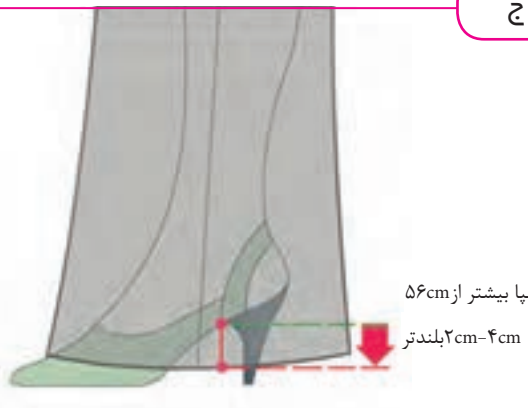

شکل ۲۶ ـ ۴

پاشنهٔ کفش متوسط و عرض دمپا کمی بیشتر از مدل قبلی است و عرض دمپای شلوار «۵۶-۵۲ سانتی‌متر» و قد آن بدون کوتاه کردن است. (شکل ۲۵-۴)

پاشـــنهٔ کفش بلند و دمپای شلوار گشاد است و خط دمپای شـــلوار روی کفش و نزدیک به سرپنجه کفش است؛ عـــرض دمپـــای شلوار «بیشتـــر از ۵۶ ســـانتی‌متر» و قد آن «۴-۲ سانتی‌متر» بلندتر از کف کفش است. (شکل ۲۶-۴)

آزمون نظری

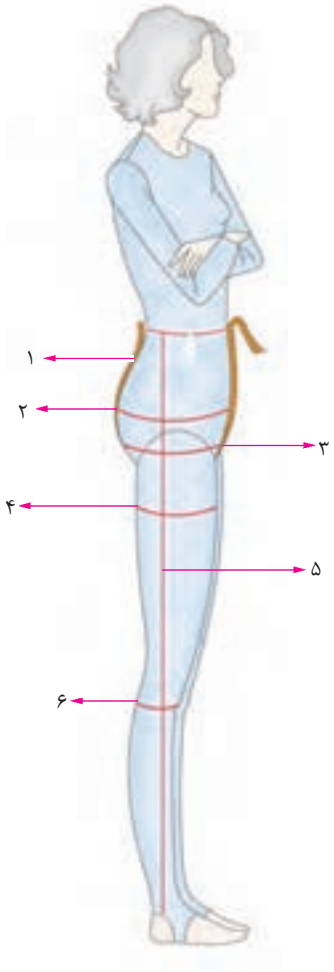

۱- با توجه به شکل روبه رو به سؤالات پاسخ دهید.

۱-۱. شمارهٔ ۱ مربوط به اندازه‌گیری کدام قسمت شلوار است؟

۱-۲. آیا شـــمارهٔ ۳ جزءِ اندازه‌گیری‌ای است که در اساس الگو به کار می‌رود؟ توضیح دهید.

۱-۳. طریقهٔ اندازه‌گیری شماره ۲ را توضیح دهید.

۱-۴. آیا اندازه‌گیری شـــمارهٔ ۶ به صورت ایستاده و به این شکل صحیح است؟

۱-۵. شمارهٔ ۵ اندازه‌گیری قد ..... است.

۱-۶. نام اندازه‌گیری شمارهٔ ۴ چیست؟ آیا در ترسیم اساس الگو استفاده می‌شود؟

۲- با توجه به شکل روبه‌رو به سؤالات پاسخ دهید.

۲-۱. نام اندازه‌گیری این قسمت در شلوار چیست؟

۲-۲. آیا این اندازه‌گیری در ترســـیم الگوی اساس شلوار استفاده می‌شود یا در کنترل شلوار استفاده می‌شود؟

۲-۳. آیا می‌توان این روش را در حالت ایستاده اندازه گرفت؟

کنترل قسمت های مختلف الگوی اساس شلوار

پس از ترســیم الگوی اساس و قبل از رفع عیوب احتمالی اندام، قسمت‌هایی را که ممکن است در هنگام پوشیدن دارای اشــکالاتی باشــد، برطرف کنید. داشتن اطلاعات کافی از وضعیت الگوی پایه بسیار ضروری است. قسمت‌هایی از اندام که برای کنترل الگوی اساس شلوار مورد نظر است، شامل: خطوط داخل پا، دور ران، دور زانو، لبهٔ شلوار، قد زانو، دور فاق است.

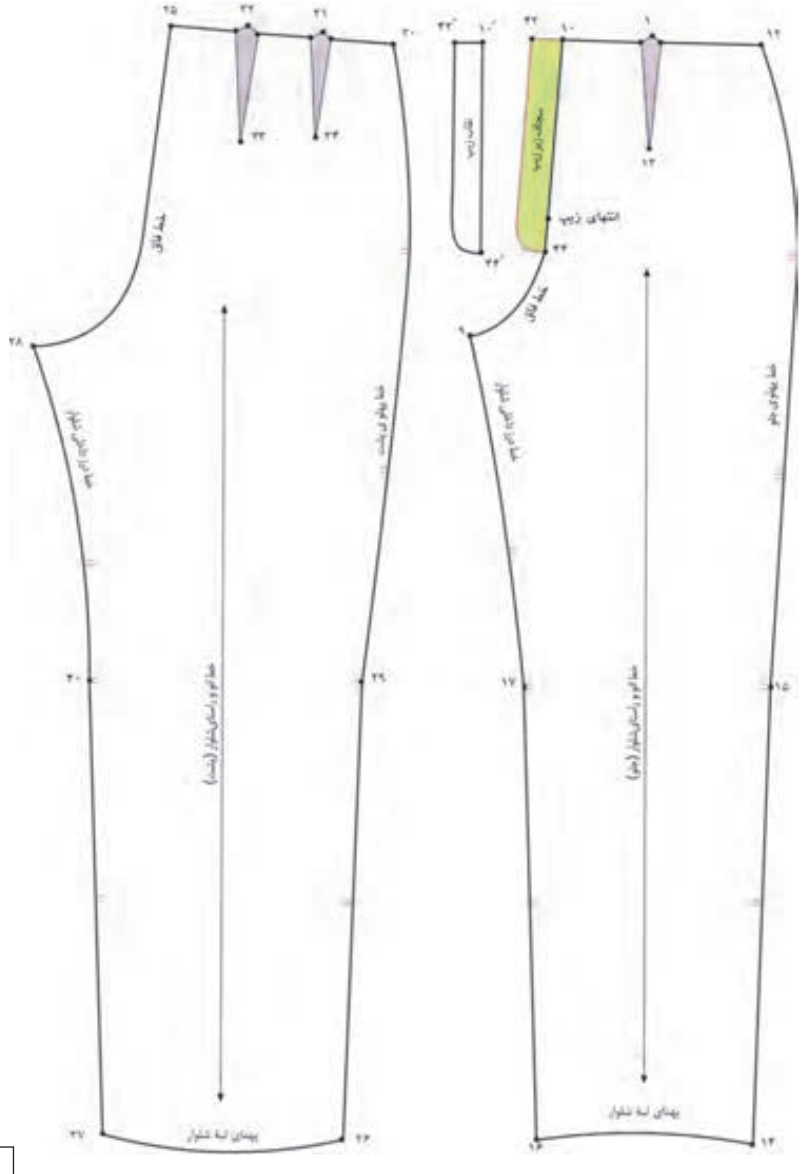

شکل ۲۷ ـ ۴

اندازه‌گیری روی اندام شخص		اندازه‌گیری	
		شخص	جدول سایز
۱	کنترل دور فاق		
۲	کنترل دور زانو		
۳	کنترل دور ران		
۴	کنترل مجموع طول فاق جلو و پشت		
۵	کنترل داخل پا		
۶	کنترل قد زانو		
۷	کنترل پهنای لبهٔ شلوار		

مجموع طول فاق جلو و پشت

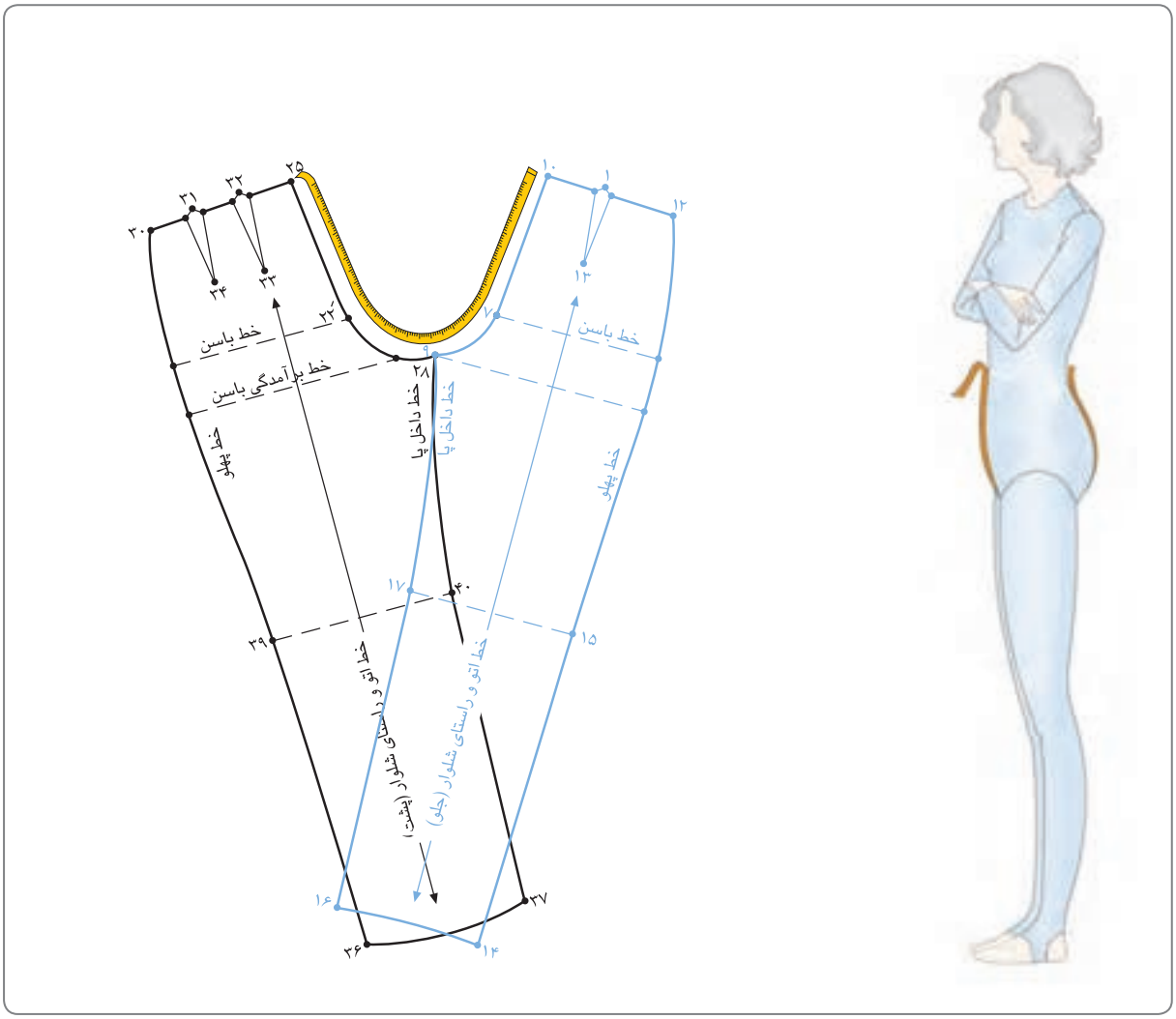

شکل ۲۸ ـ ۴

سانتی‌متر را در خط مرکزی پشت اندام روی خط کمر بگذارید و متر را از بین فاق عبور دهید تا خط کمر مرکزی را اندازه بگیرید و یادداشت کنید.

اندازهٔ قسمت جلو و پشت را نمی‌توان دو قسمت کرد؛ زیرا این دو قسمت مساوی و یکسان نیست. مطابق شکل، الگوی جلو و پشت شلوار را از طرف فاق روبه‌روی هم قرار دهید؛ به طوری که خط داخل پا در نقطهٔ فاق مماس یکدیگر باشند و فاصلهٔ «۲۸←۲۵» و «۹←۱۰» را با اندازهٔ فاق گرفته شده سنجیده شود.

اولاً در نقطهٔ «ف» کاملاً گونیا شـــود؛ ثانیاً اگر این مقدار کمتر از اندازهٔ الگو باشد، در این صورت طول فاق الگو کوتاه است و باید خط باسن چیده شده و به این خط اوازمان بدهید.(شکل ۲۸ ـ ۴)

دورفاق

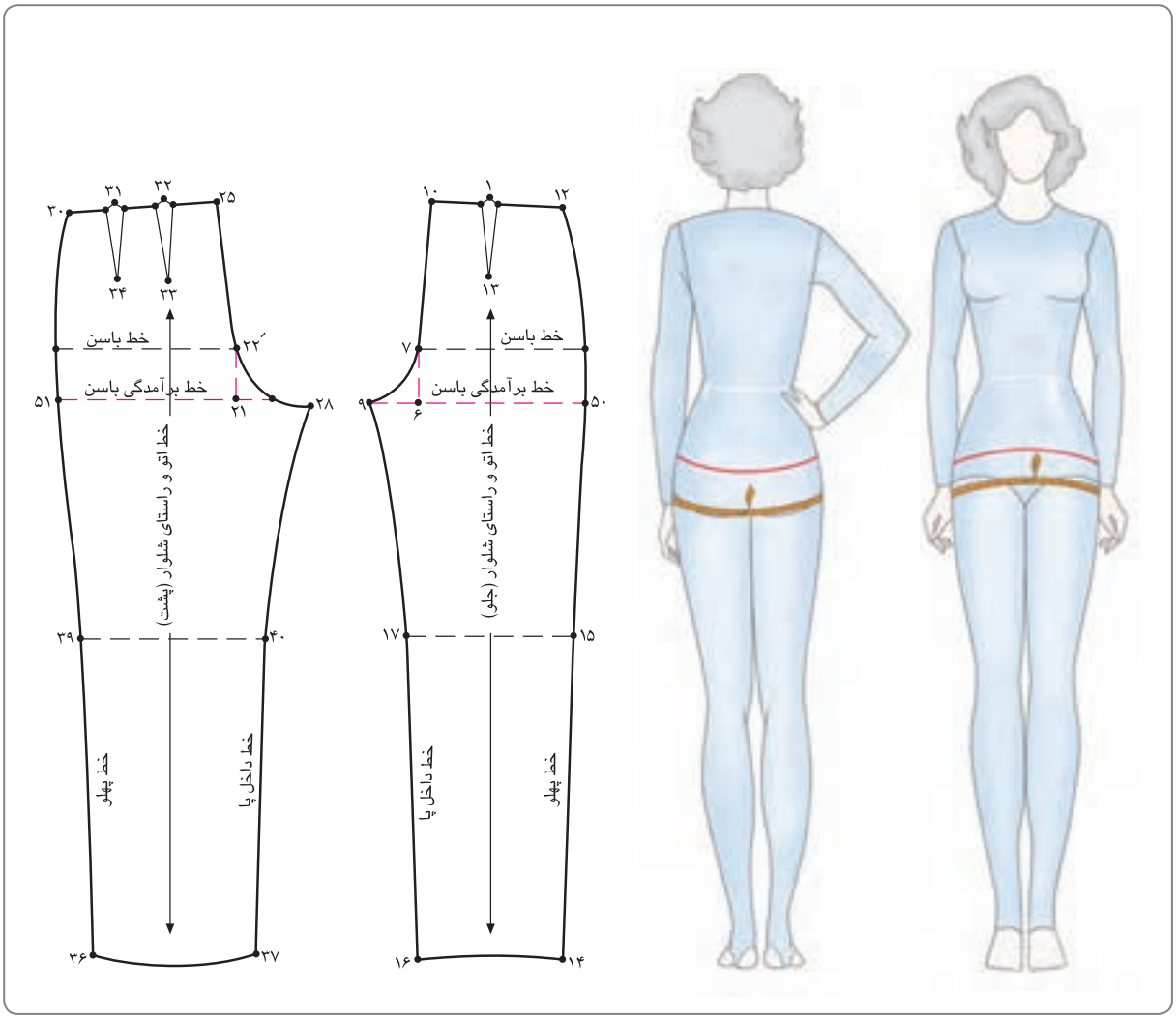

شکل ۲۹ ـ ۴

روی اندام دور خط فاق شلوار را اندازه‌گیری کنید؛ این قسمت را به منظور کنترل الگو انجام می‌دهیم. بعضی دارای برجستگی در این سمت هستند که معمولاً برآمدگی زیادی (در پهلوهای فاق) از خط بلندی باسن تا خط بلندی فاق در آنها دیده می‌شود و گاهی خط اتوی شلوار را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. مجموع اندازهٔ «۵۰←۶» و «۵۱ ←۲۱» با اندازهٔ گرفته شده، سنجیده شود؛ این مقدار نبایدکمتراز اندازهٔ گرفته شده‌باشد. درغیر این‌صورت به آزادی دورباسن اضافه شود.(شکل۲۹ـ ۴)

طول داخل پا

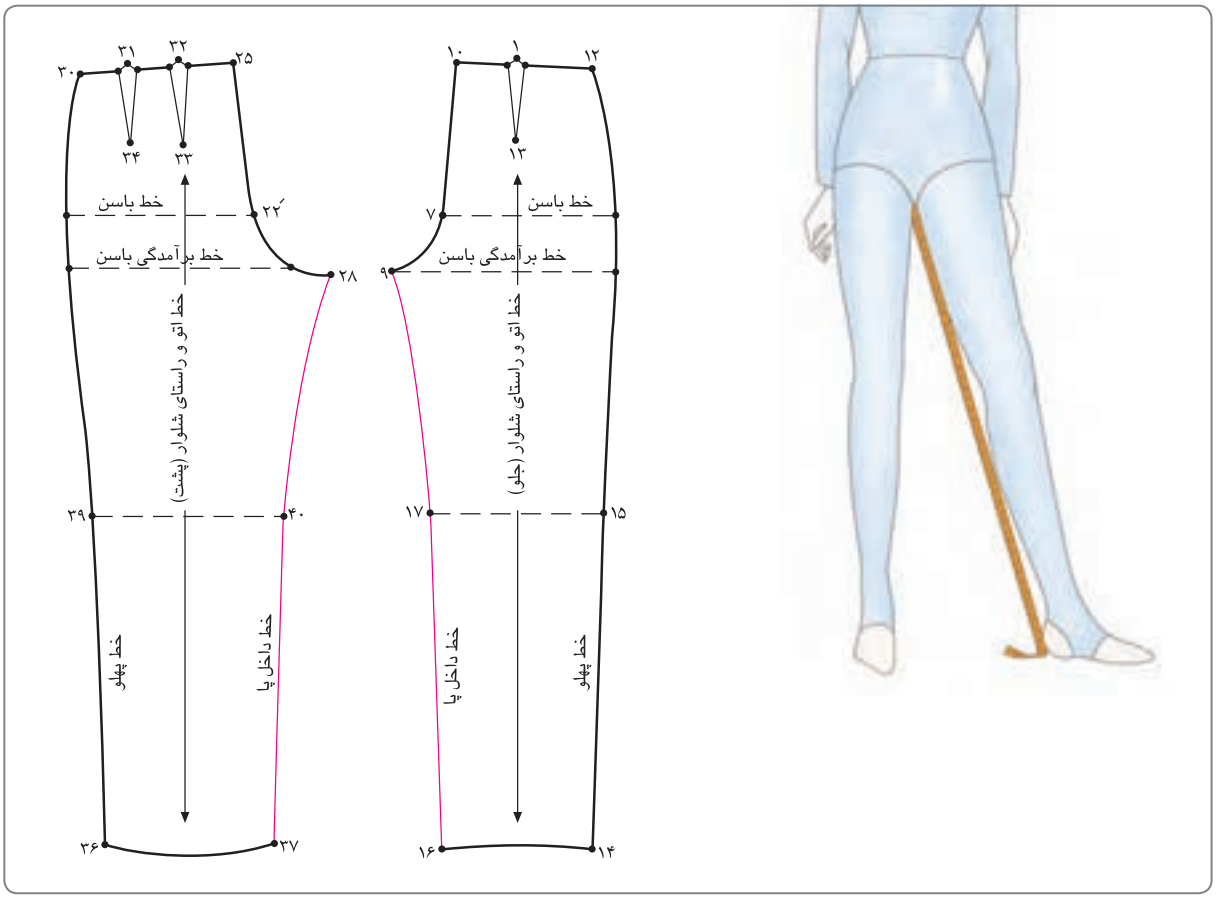

▲ شکل ۳۰ ـ ۴

▲ روی اندام خط داخل پا، از انتهای پا تا لبهٔ شلوار را اندازه‌گیری کنید؛ این اندازه به منظور کنترل الگو و جلوگیری از کشیدگی الگو در این قسمت است. در الگوی شلوار، خطوط داخل پا،«۳۷←۲۸» و«۱۶←۹ »را اندازه بگیرید؛ اولاً باید فاصلهٔ این دو خط یکسان و مساوی باشد، ثانیاً با اندازهٔ گرفته شده، اندام سنجیده شود؛ در صورتی که اندازهٔ الگو کمتر از اندازهٔ گرفته باشد، فاصلهٔ «۴۰ ← ۲۸» و«۱۷←۹» را با اتو، کش‌کاری کنید. (در افراد چاق بهتر است از «۱۶←۹» و «۳۷←۲۸» کش‌کاری شود.) (شکل ۳۰-۴)

قدزانو

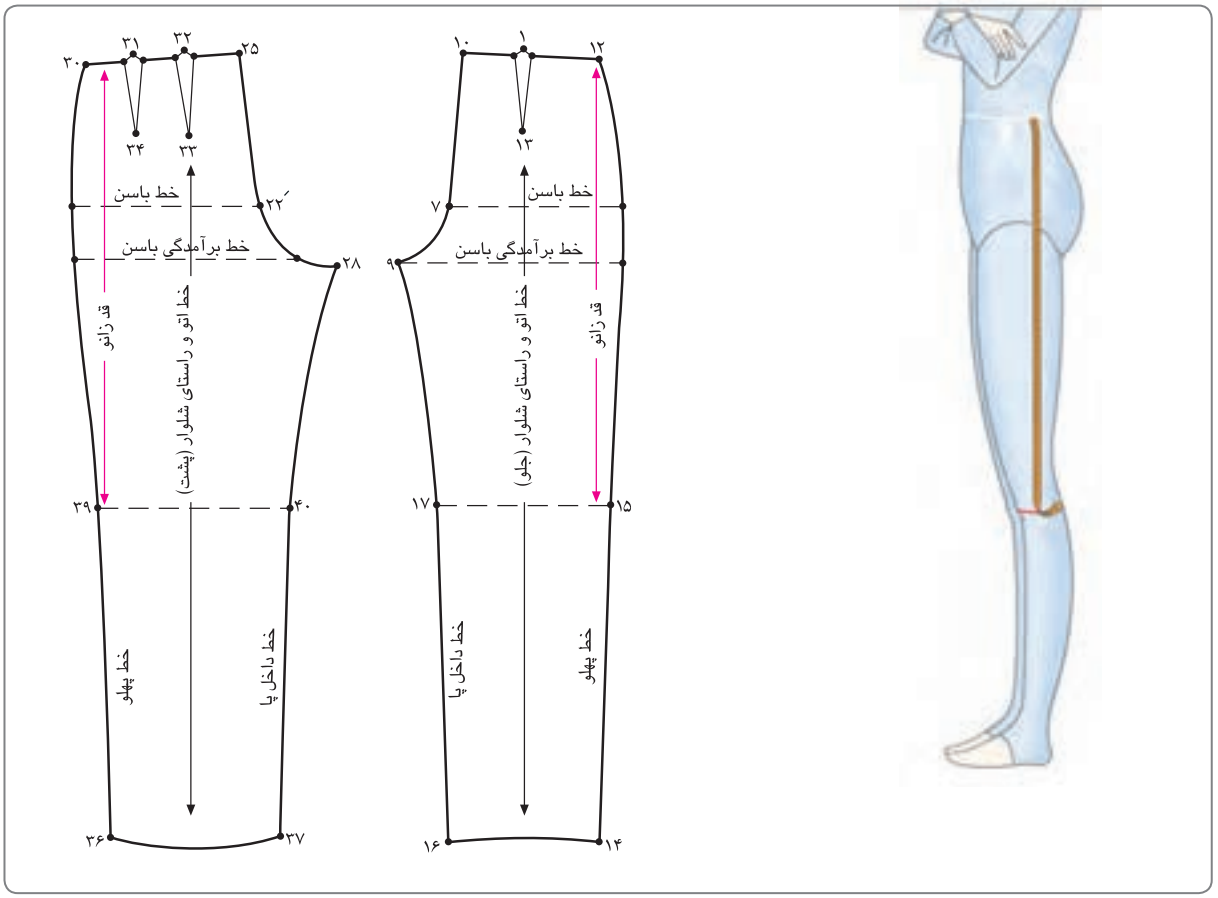

▲ شکل ۳۱ ـ ۴

▲ متـــر را از خط کمر تا خط زانو اندازه بگیرید؛ پس از ترســـیم الگوی اساس شلوار، فاصلهٔ «۱۵←۱۲ » یا «۳۹←۳۰ » با اندازهٔ گرفته شـــدهٔ قد زانو سنجیده شـــود؛ این اندازه معمولاً می‌تواند بین «۵-۳ ســـانتی‌متر» با اندازهٔ«۱۵←۱۴»تفاوت داشته باشد.

در صورتـــی که این اندازه بیشـــتر از مقدار باشـــد، یعنی قد زانو باید اصلاح شـــود؛ زیرا حرکت در قسمت زانو را محدود می‌کند. (شکل ۳۱-۴)

دور ران

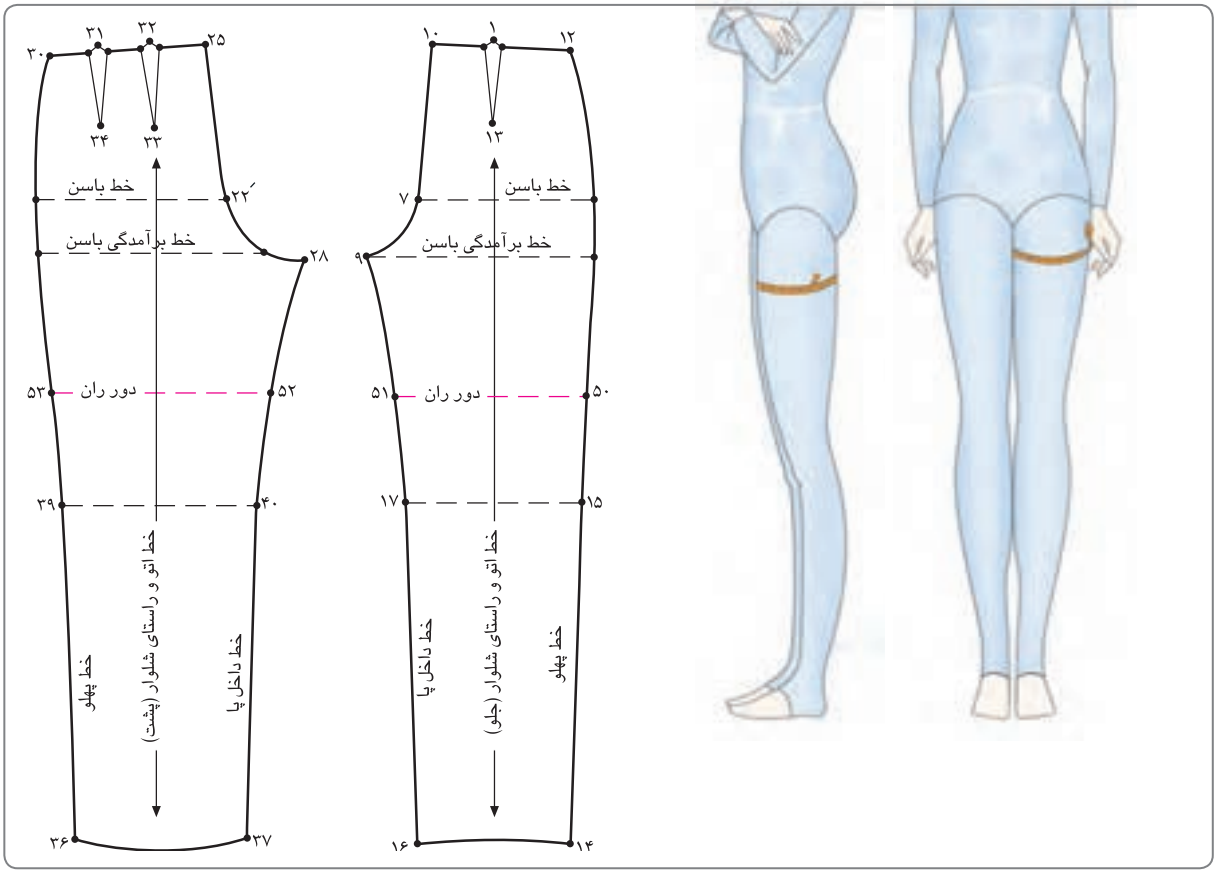

▲ شکل ۳۲ ـ ۴

▲ برای افراد چاق یا اندام ورزشکاران دور ران را به منظور کنترل الگو اندازه‌گیری کنید؛ برای این منظور بعد از باسن، برجسته‌ترین قسمت پاها را اندازه بگیرید. در اندام تعداد زیادی از خانم‌ها برآمدگی در دو طرف بالای ران دیده می‌شود. از خطوط برآمدگی فاق جلو و پشت« ۷-۵ سانتی متر» پایین خطی موازی با زانو رسم کنید و مجموع اندازهٔ«۵۱←۵۰ » و«۵۳←۵۲ » با اندازهٔ گرفته شده سنجیده شود؛ در صورتی که کمتر باشد، با اضافه کردن قسمت زانو، لبهٔ شلوار و اضافه کردن فاق این مقدار را اصلاح کنید. (شکل ۳۲-۴)

دورزانو

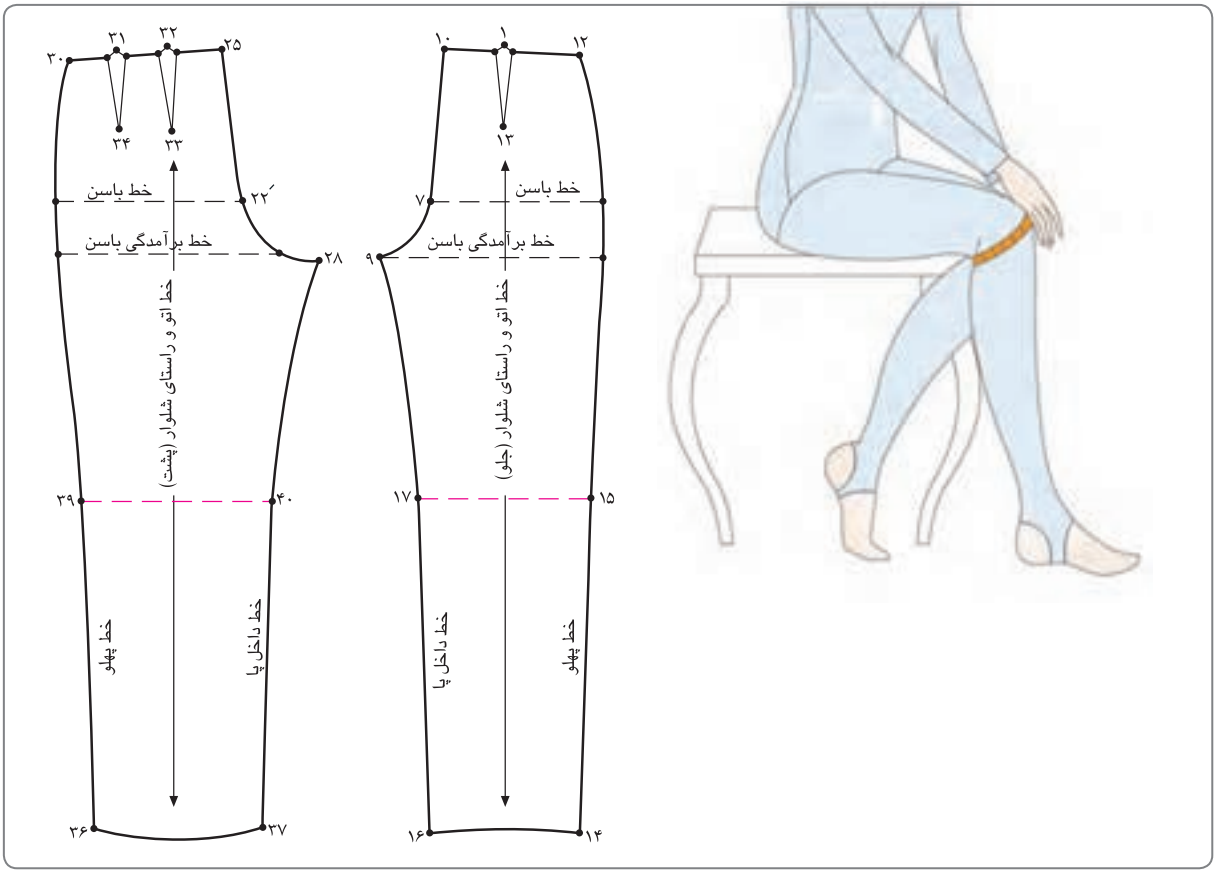

شکل ۳۳ ـ ۴

مطابق شـــکل زانو را روی ســـطحی با زاویـــهٔ ۹۰ درجه قرار دهید؛ زانو را در حالت نشسته یا ایستاده (در حالت خمیده) نگه دارید، این اندازه‌گیری برای پارچه‌هایی اســـت که کش نمی‌آید. این قســـمت نباید به صورت چســـبان اندازه‌گیری شود. اگر این اندازه آزادی لازم را نداشته باشد، زانو به راحتی حرکت نمی‌کند.

روی الگوی شـــلوار مجموع اندازهٔ «۴۰←۳۹» و «۱۷←۱۵» با اندازهٔ زانوی گرفته شده سنجیده شود؛ نباید اندازه کمتر از اندازهٔ الگو باشد؛ در غیر این صورت باید به مقدار زانو و لبهٔ شلوار اضافه شود. (شکل۳۳-۴)

پهنای لبهٔ شلوار

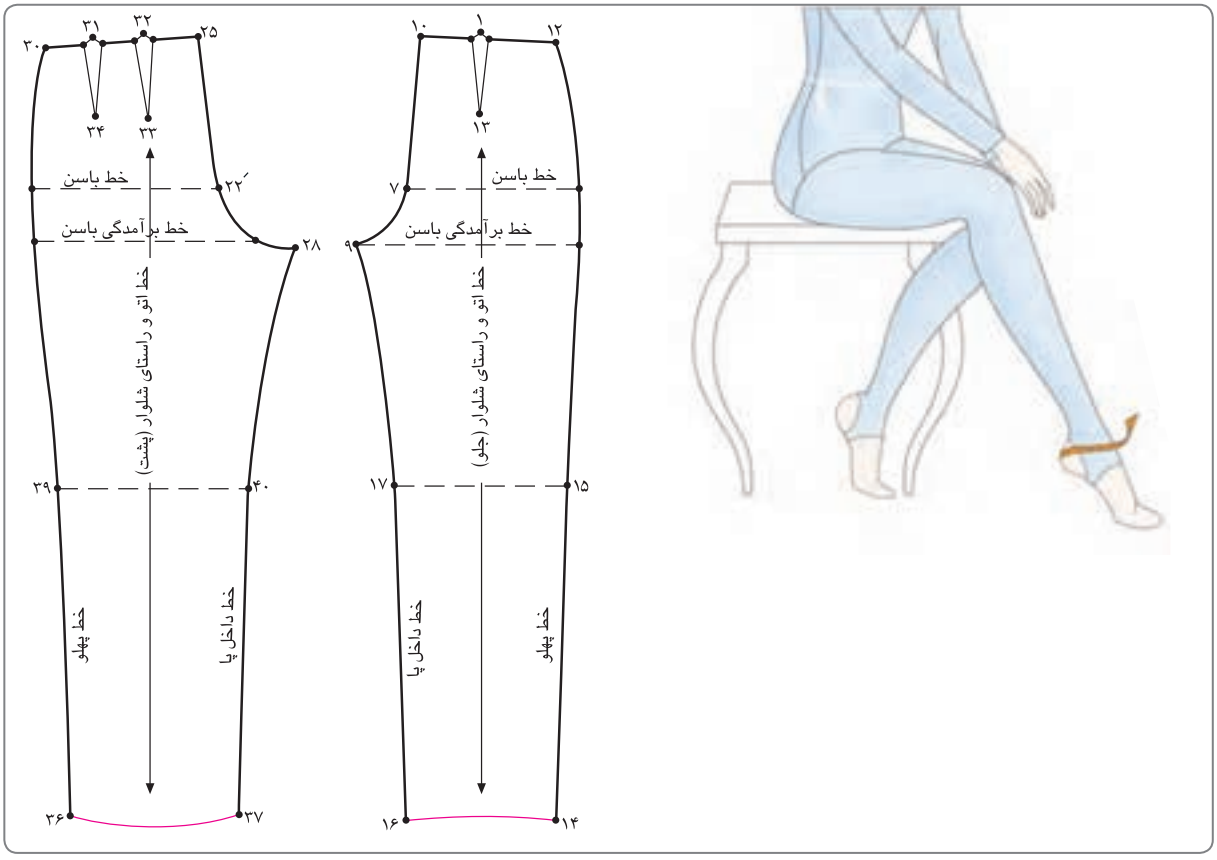

شکل ۳۴ ـ ۴

پهنای لبهٔ پایین شـــلوار، بستگی به مدل دارد؛ برای شلوارهایی که دمپای تنگ* دارند دم پا باید از این قســـمت عبور کند. با متر از پاشـــنهٔ پا تا روی پا را اندازه بگیرید. این اندازه برای چسبان‌ترین دمپای شلوار است (این مکانی‌ست که دمپای شلوار باید به راحتی از آن عبورکند).

باید مجموع اندازهٔ «۳۷←۳۶» و «۱۶←۱۴» الگوی شـــلوار با اندازهٔ گرفته شـــده، سنجیده شود؛ این اندازه نباید کمتر از اندازهٔ گرفته شده باشد؛ در غیر این صورت باید به اندازهٔ لبهٔ شلوار اضافه شود. (شکل ۳۴-۴)

* در مورد پارچه‌های کشی به راحتی عبور می‌کند؛ ولی برای پارچه‌های معمولی این اندازه گرفته می‌شود و کمی آزادی در اندازه‌گیری به آن داده می‌شود.

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	واحد کار۴: ترسیم الگوی انواع شلوار ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴

آزمون عملی

۱- با توجه به اندازه‌های داده شده و با استفاده از خط کش

$\frac{۱}{۵}$ سانتی‌متر، الگوی جلو و پشت شلوار را کامل کنید:

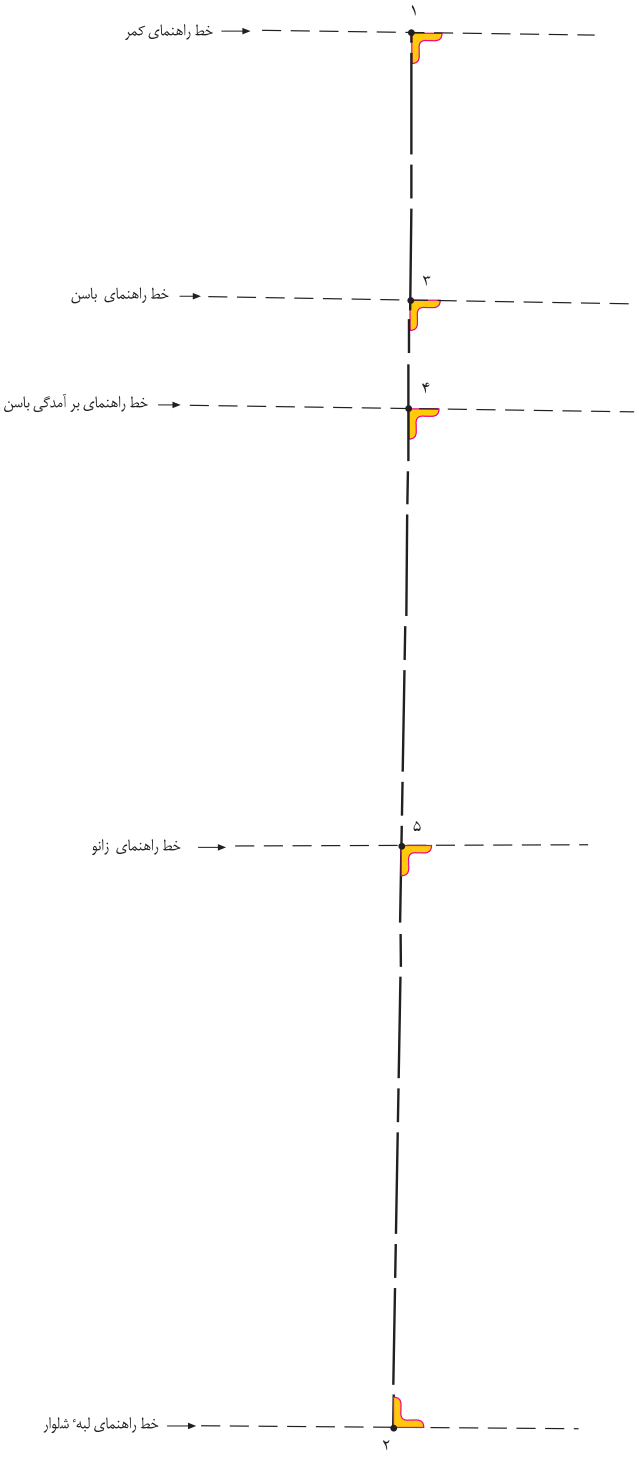

دور کمر، ۷۰ سانتی‌متر

دور باسن، ۹۵ سانتی‌متر

بلندی باسن، ۲۰ سانتی‌متر

برآمدگی باسن، ۲۹ سانتی‌متر

قد شلوار از کمر، ۱۰۲ سانتی‌متر

پهنای دور لبهٔ شلوار، ۴۰ سانتی‌متر

آزمون نظری

۱- با توجه به شـــکل روبه‌رو (الگوی جلوی شـــلوار) به

سؤالات پاسخ دهید:

۱-۱. فاصلهٔ «۱⟵۴» برابر است با .....

۱-۲. فاصلهٔ «۱⟵۳» برابر است با .....

۱-۳. فاصلهٔ «۴⟵۵» برابر است با .....

۱-۴. فاصلهٔ «۴⟵۶» برابر است با .....

۱-۵. فاصلهٔ «۷⟵۱۱» برابر است با .....

۱-۶. فاصلهٔ «۶⟵۹» برابر است با .....

۱-۷. فاصلهٔ «۱۰⟵۱۲» برابر است با .....

۱-۸. فاصلهٔ «۲⟵۱۶» برابر است با .....

۱-۹. فاصلهٔ «۶⟵۲۰» برابر است با .....

۱-۱۰. طول پنس «۱⟵۱۳» برابر است با ..... سانتی‌متر

۱-۱۱. اندازهٔ «۱۸⟵۱۹» برابر است با ..... سانتی‌متر

۱-۱۲. پهنای پنس جلو برابر است با ..... سانتی‌متر

۱-۱۳. فاصلهٔ «۸⟵۱۰» برابر است با ..... سانتی‌متر

۱-۱۴. نام خط شمارهٔ ۱ در الگوی شلوار ..... است.

۱-۱۵. نام خط شمارهٔ ۲ در الگوی شلوار ..... است.

۱-۱۶. نام خط شمارهٔ ۳ در الگوی شلوار ..... است.

۱-۱۷. نام خط شمارهٔ ۴ در الگوی شلوار ..... است.

۱-۱۸. نام خط شمارهٔ ۵ در الگوی شلوار ..... است.

۱-۱۹. نام خط شمارهٔ ۶ در الگوی شلوار ..... است.

آزمون نظری

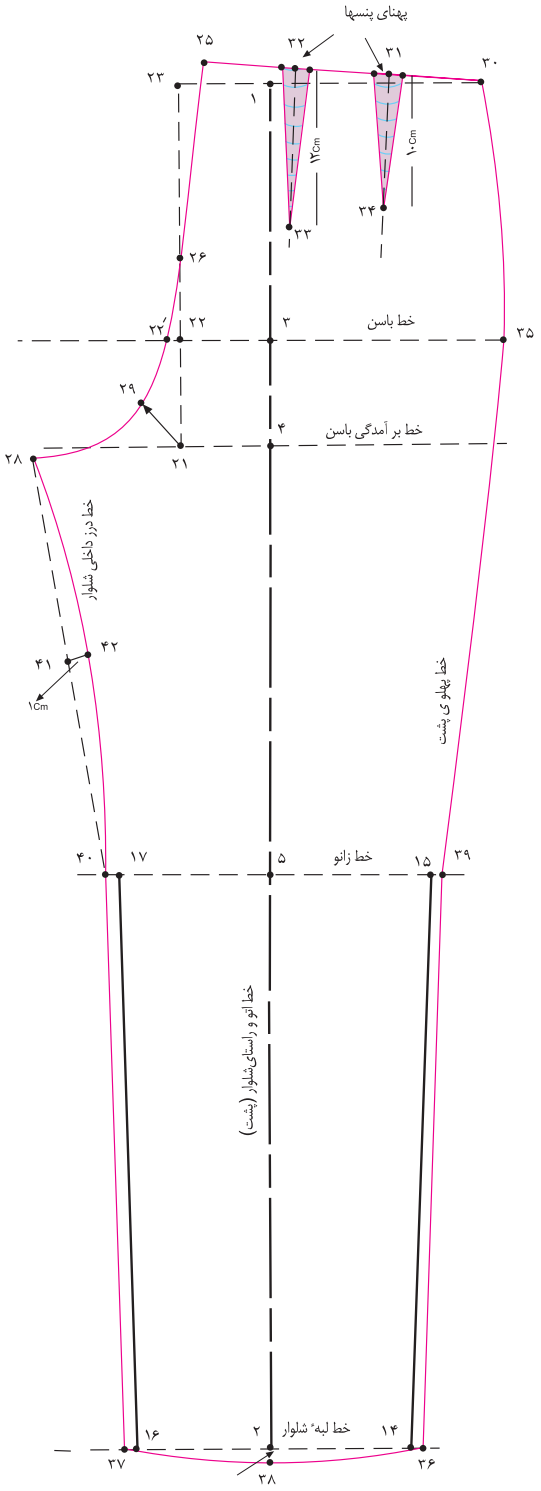

۱- با توجه به شکل روبه‌رو (الگوی پشت شلوار) به سؤالات

پاسخ دهید:

۱-۱. فاصلهٔ «۳۶←۲» برابر است با .....

۱-۲. فاصلهٔ «۳۵←۲۲» برابر است با .....

۱-۳. فاصلهٔ «۳۰←۲۵» برابر است با .....

۱-۴. فاصلهٔ «۲۹←۲۱» برابر است با .....

۱-۵. طول پنس «۳۳←۳۲» برابر است با ..... سانتی متر

۱-۶. طول پنس «۳۴←۳۱» برابر است با ..... سانتی‌متر

۱-۷. پهنای پنس‌های پشت برابر است با ..... سانتی‌متر

۱-۸. فاصلهٔ «۴۲←۴۱» برابر است با ..... سانتی‌متر

روش اول فون کردن شلوار

▲ شکل ۳۵ ـ ۴

گام اول

در این روش، از الگوی کنترل شده الگوی اساس شلوار رولت کنید.

از نقاط «۱۶ و ۱۷» روی خط زانوی جلوی شلوار، به اندازهٔ دلخواه (بستگی به گشادی* زانو، جنس پارچه و فرم اندامی شخص به اضافهٔ آزادی دارد) داخل شده؛ نقاط «۵۰ و ۵۱» به دست می‌آید.

۱ پهنای خط زانوی شلوار به اضافهٔ آزادی-۲ سانتی‌متر=۵۱←۵۰

۲ از نقاط «۱۴ و ۱۵» خط لبهٔ شلوار به اندازهٔ دلخواه (حداقل «۱/۵سانتی‌متر» و حداکثر«۶ سانتی‌متر») اوازمان بیرون آمده؛ نقاط «۵۲ و۵۳»به دست می‌آید.

قبل از وصل خطوط «۵۳←۵۱ و۵۲←۵۰ » طول خطوط «۱۵←۱۴و۱۷←۱۶»را اندازه بزنید و از نقاط «۵۱ و۵۰» به اندازهٔ این خطوط به نقاط «۵۳ و۵۲» وصل کنید.

این عمل به منظور جلوگیری از افتادگی این خطوط در هنگام برش پارچه است.

خطوط جدید پهلو و داخل پای شلوار را مانند شکل با خط کش مخصوص پهلوی شلوار به اندازهٔ «۰/۵-۱/۲۵**سانتی‌متر» داخل شده رسم کنید. (شکل ۳۶-۴)

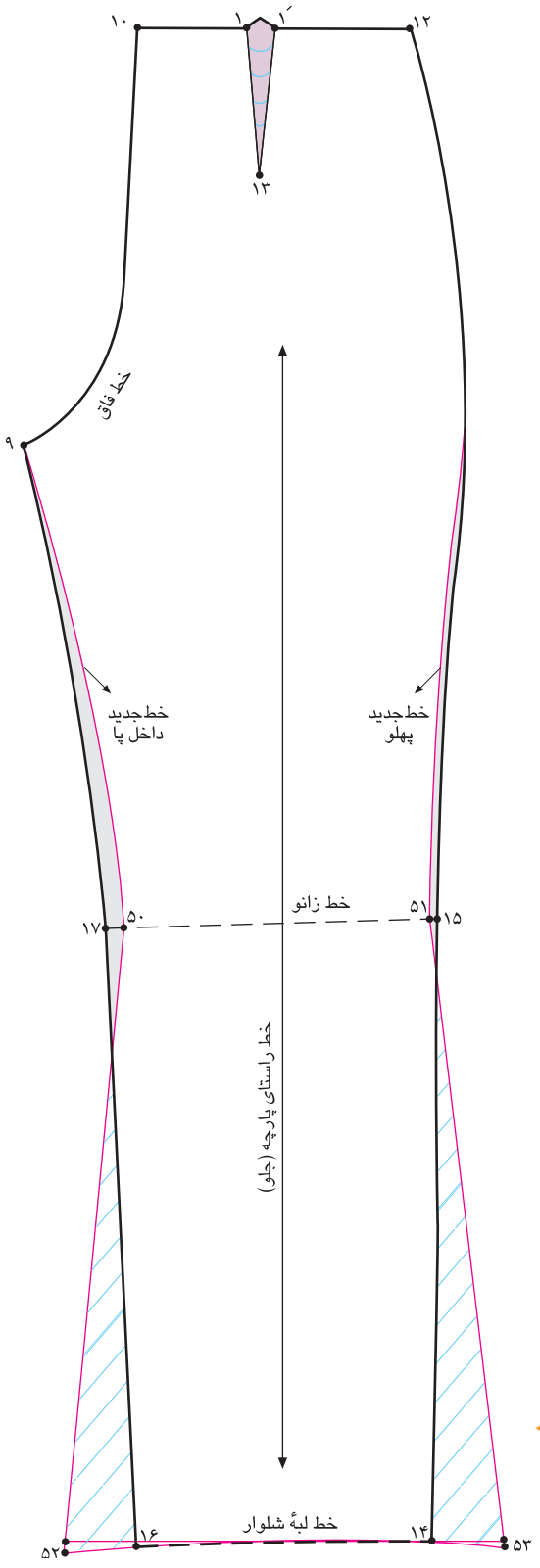

شکل ۳۶ ـ ۴

* ضخامت پارچه، فرم اندام شخص (چاقی قسمت زانو و ساق) و گشادی مدل شلوار در تعیین میزان آزادی زانو مؤثر است.

** قسمت داخل پا کمی بیشتر از خط پهلو گرفته می‌شود؛ زیرا فرورفتگی در داخل پا بیشتر است.

گام دوم

در الگوی پشت عیناً همانند الگوی جلوی شلوار عمل کنید؛ با کمی تغییرات در گشادی‌های زانو و شلوار که عبارتند از:

(شکل ۳۷-۴)

$\frac{۱}{۲}$ پهنای زانوی شلوار + آزادی* به اضافهٔ ۲cm= ۵۵⟵۵۴

حداقل ۱/۵cmو حداکثر ۶cm= ۵۶⟵۵۷=۳۷⟵۳۶

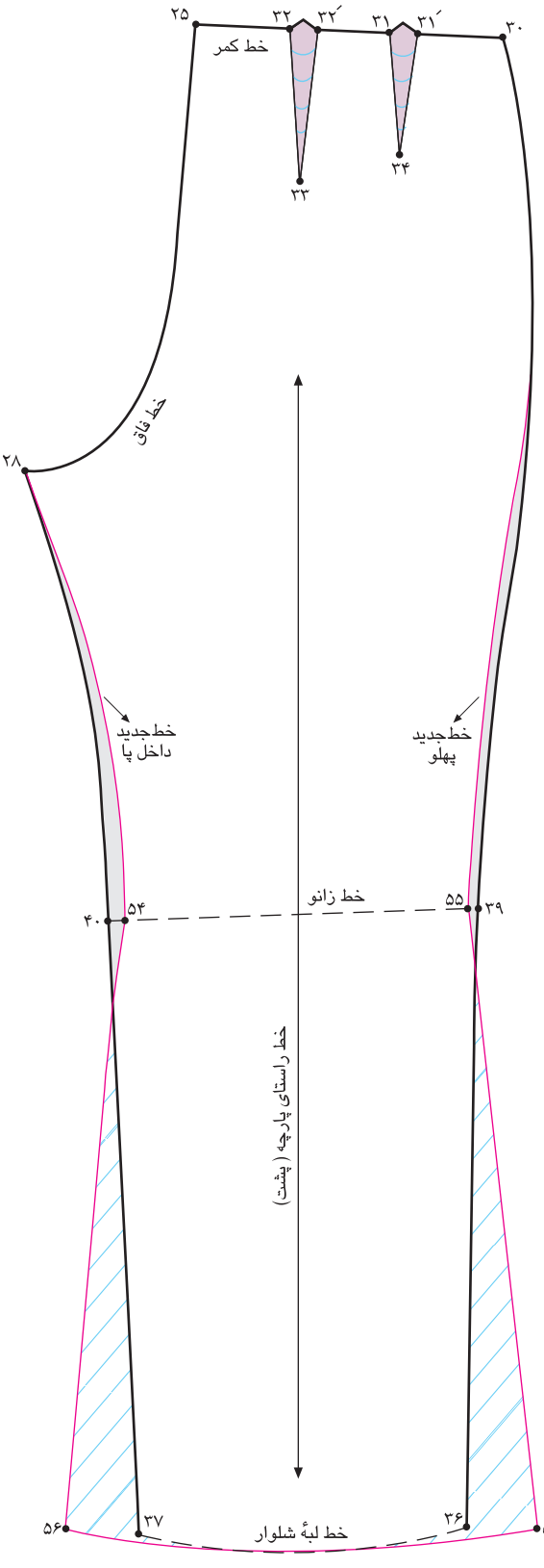

شکل ۳۷ ـ ۴

* اندازهٔ آزادی در قسمت زانو بستگی به مدل، جنس پارچه وسایز فرد دارد، این اندازهٔ(منهای یا اضافهٔ ۲ سانتی‌متر) در جلو و پشت ثابت نیست.

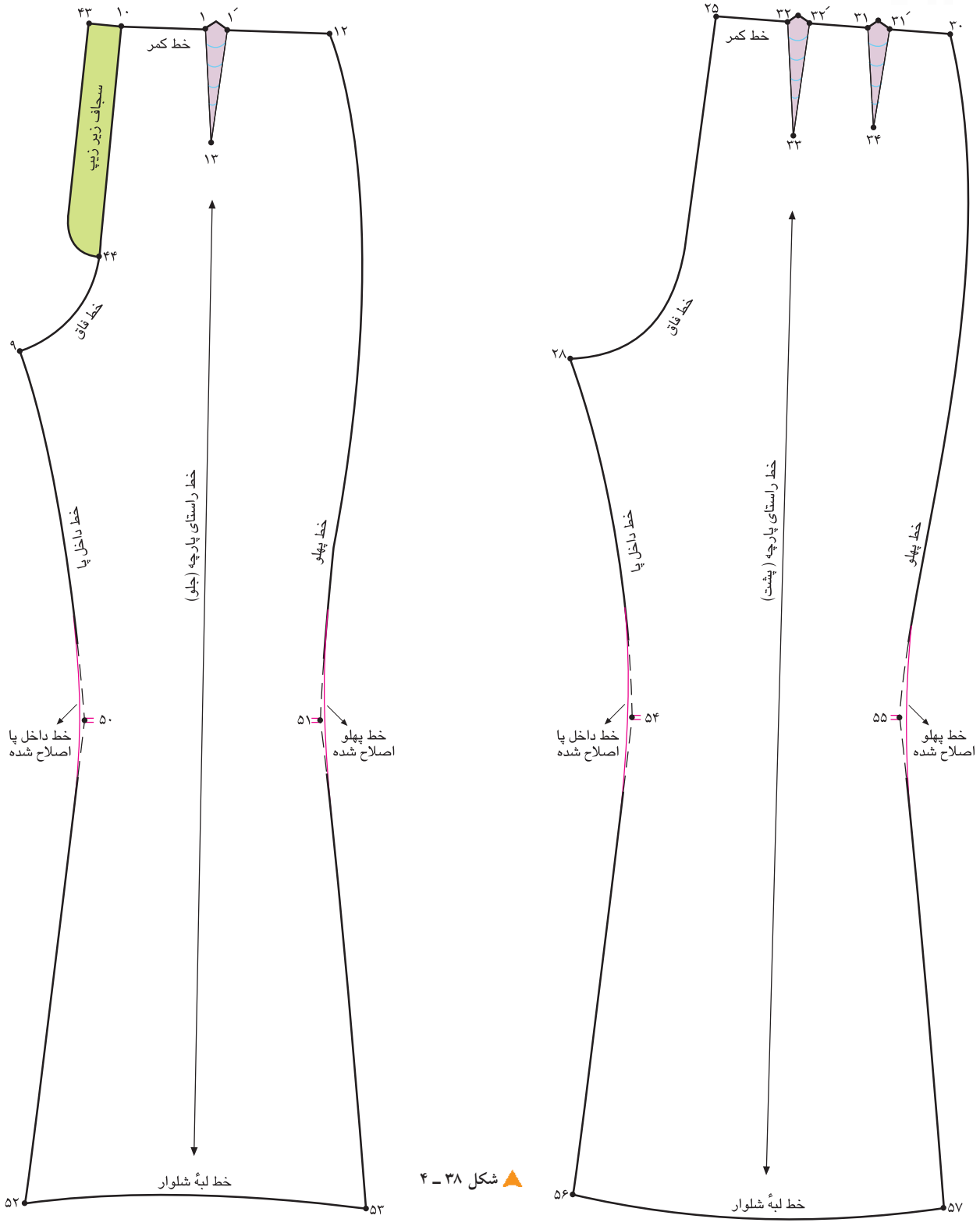

شکل ۳۸ ـ ۴

در نقاط ۵۰، ۵۱، ۵۴ و ۵۵ با خط‌کش مخصوص، خطوط پهلو و داخل پا را اصلاح کنید.

سجاف زیر زیپی را ترسیم کنید. (شکل ۳۸-۴)

روش دوم فون کردن شلوار (نیلوفری)

▲ شکل ۳۹ ـ ۴

گام اول

در ایـــن روش فون کردن نیز، از الگوی کنترل شـــدهٔ الگوی اساس شلوار رولت کنید.

فاصلهٔ خطوط زانو تا لبهٔ شلوار (روی خط راستای پارچه) را با نام نقاط «۵۰ و ۵۱» مشخص کنید.

فواصـــل«۵۱←۱۶»،«۵۱←۱۷»،«۵۰←۱۴»و«۵۰←۱۵»را نصف کنید؛ به ترتیب نقاط «۵۲، ۵۳، ۵۴ و ۵۵» به دست می‌آید.

$\frac{1}{2}$ فاصلهٔ ۱۵←۵۱=۵۲←۱۵

$\frac{1}{2}$ فاصلهٔ ۱۷←۵۱=۵۳←۱۷

$\frac{1}{2}$ فاصلهٔ ۵۰←۱۴=۵۴←۱۴

$\frac{1}{2}$ فاصلهٔ ۵۰←۱۶=۵۵←۱۶

نقـــاط «۵۲، ۵۴» و «۵۳، ۵۵» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

مطابـــق شـــکل از «نقطـــهٔ ۱۵» به خـــط «۵۴←۵۲ » و از «نقطـــهٔ۱۷» به خط «۵۵←۵۳ » وصل کنید؛ نقاط«۵۶ و ۵۷» به دست می‌آید.

از نقاط «۵۴، ۵۵» به سمت بالای خطوط (تا نقاط«۱۵، ۱۷») قیچی کنید.(شکل ۴۰-۴)

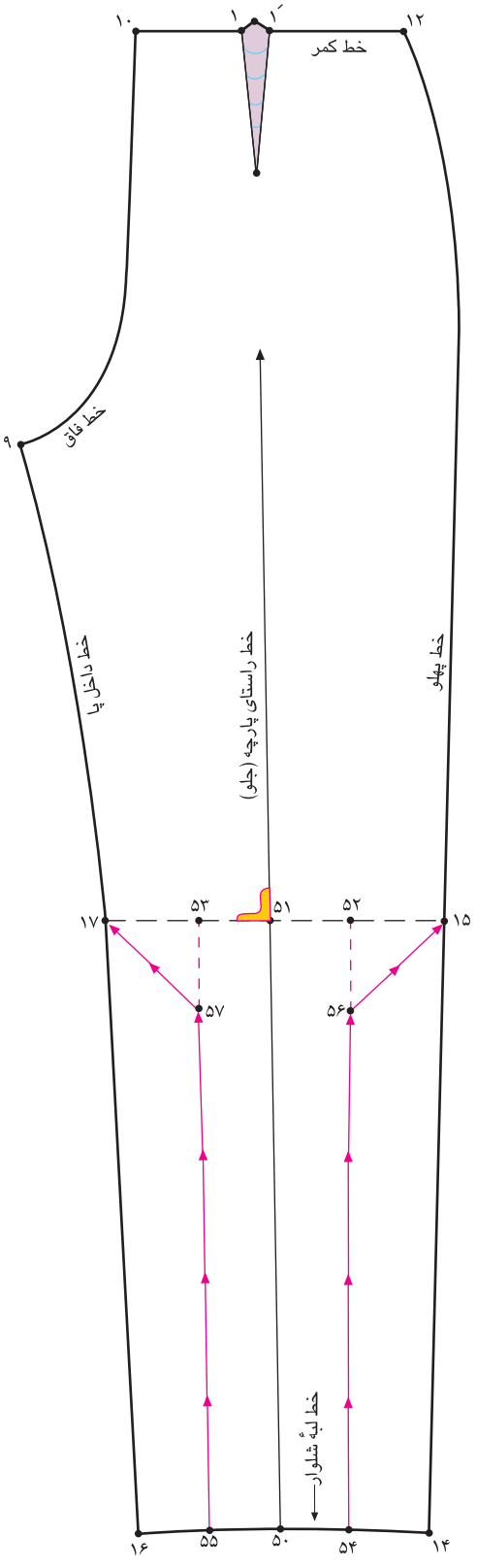

شکل ۴۰ ـ ۴

گام دوم

در الگوی پشت شلوار عیناً همانند الگوی جلو عمل کنید:

(شکل ۴۱-۴)

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵۸←۳۹=۶۰←۳۹

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵۸←۴۰=۶۱←۴۰

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۳۷←۵۹=۶۳←۳۷

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵۹←۳۶=۶۲←۳۶

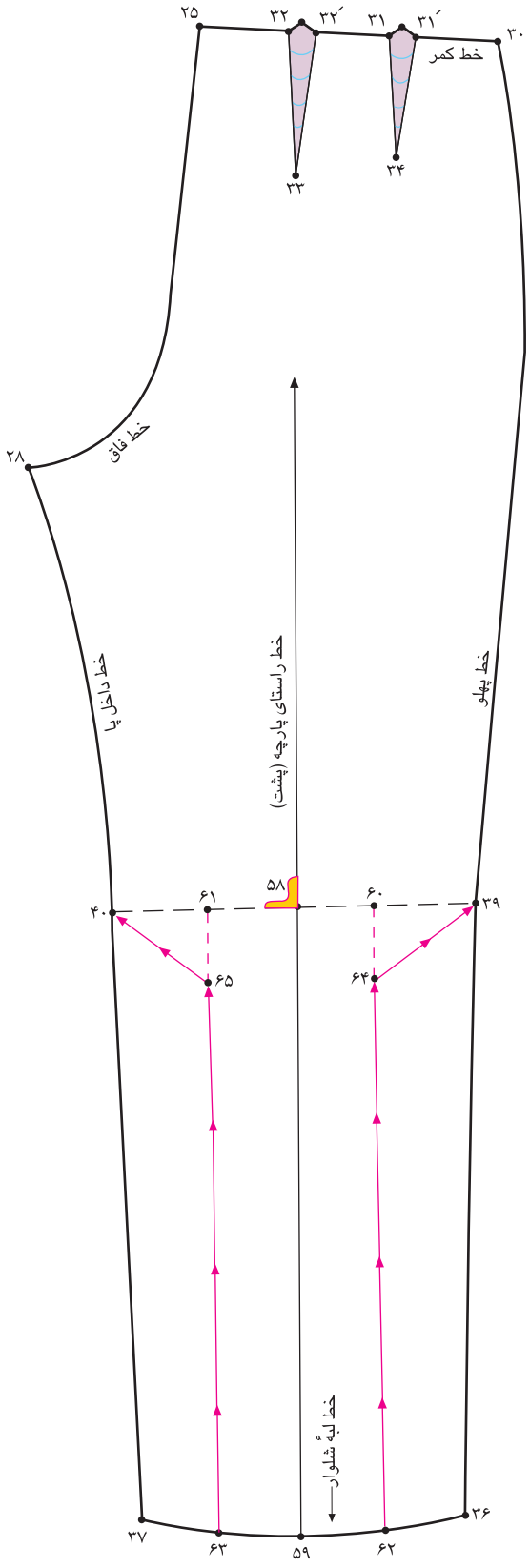

شکل ۴۱ ـ ۴

گام سوم

خطوط چیده شدهٔ «۱۶⟵۵۴ » و «۱۷⟵۵۵ » را به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید.

اندازهٔ اوازمان دلخواه =۵۵⟵۵۵'=۵۴⟵۵۴'

با خط‌کش مخصوص پهلوی شلوار، خطوط پهلو و داخلی پا را اصلاح کرده ســـپس علامت موازنه خط زانو را روی آنها مشخص کنید.

خط لبهٔ شلوار«۱۵⟵۱۴» را اصلاح کنید. (شکل ۴۲-۴)

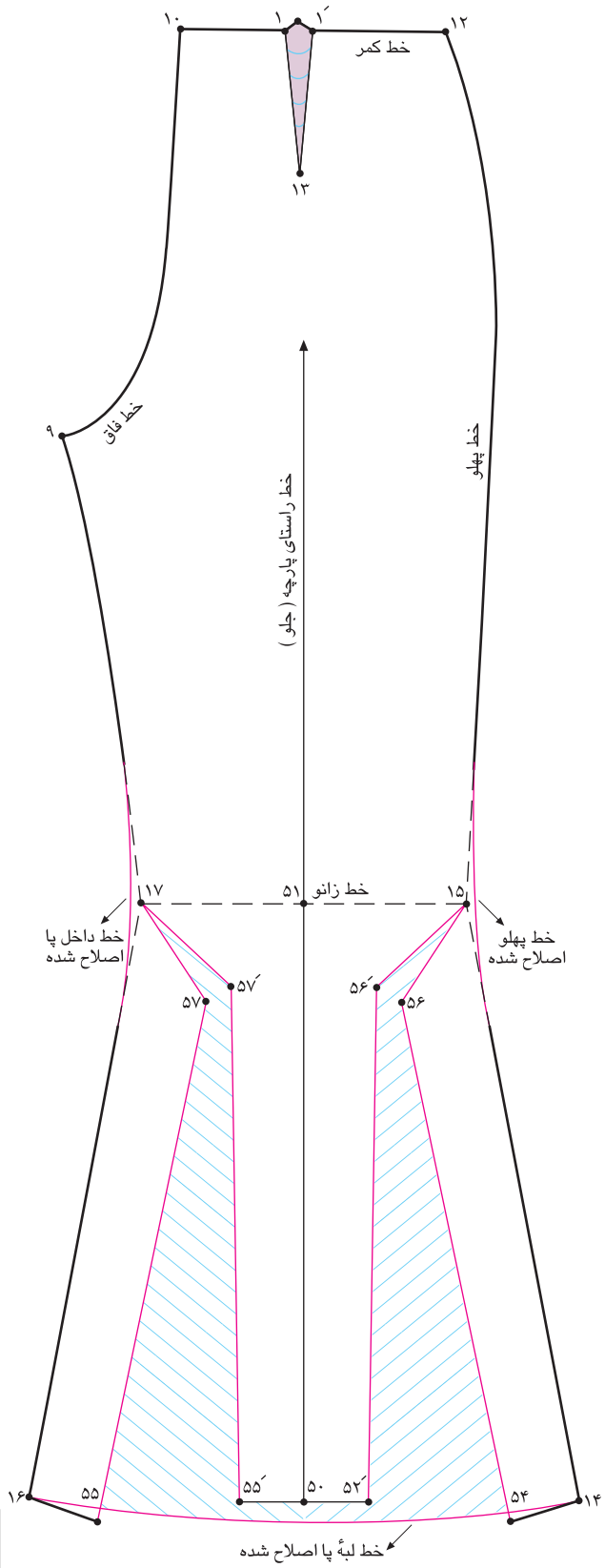

شکل ۴۲ ـ ۴

خطوط چیده شـــدهٔ «۳۹←۶۲» و «۴۰←۶۳» را به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید.

اندازهٔ اوازمان دلخواه =۶۳'←۶۳=۶۲'←۶۲

با خط‌کش مخصوص پهلوی شلوار، خطوط پهلو و داخل پا را اصلاح کرده ســـپس علامت موازنه خط زانو را روی آنها مشخص کنید.

خطوط لبهٔ شلوار «۳۷←۳۶» را اصلاح کنید. (شکل ۴۳-۴)

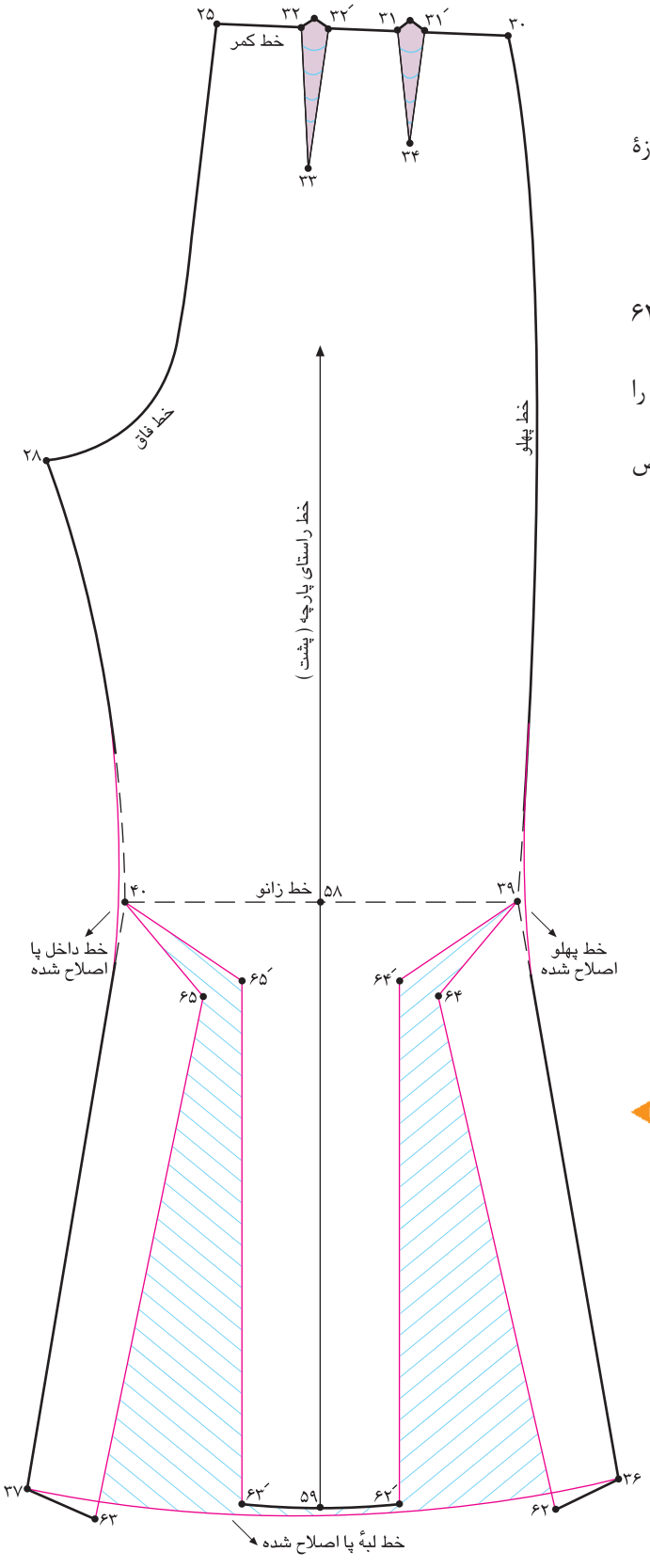

شکل ۴۳ ـ ۴

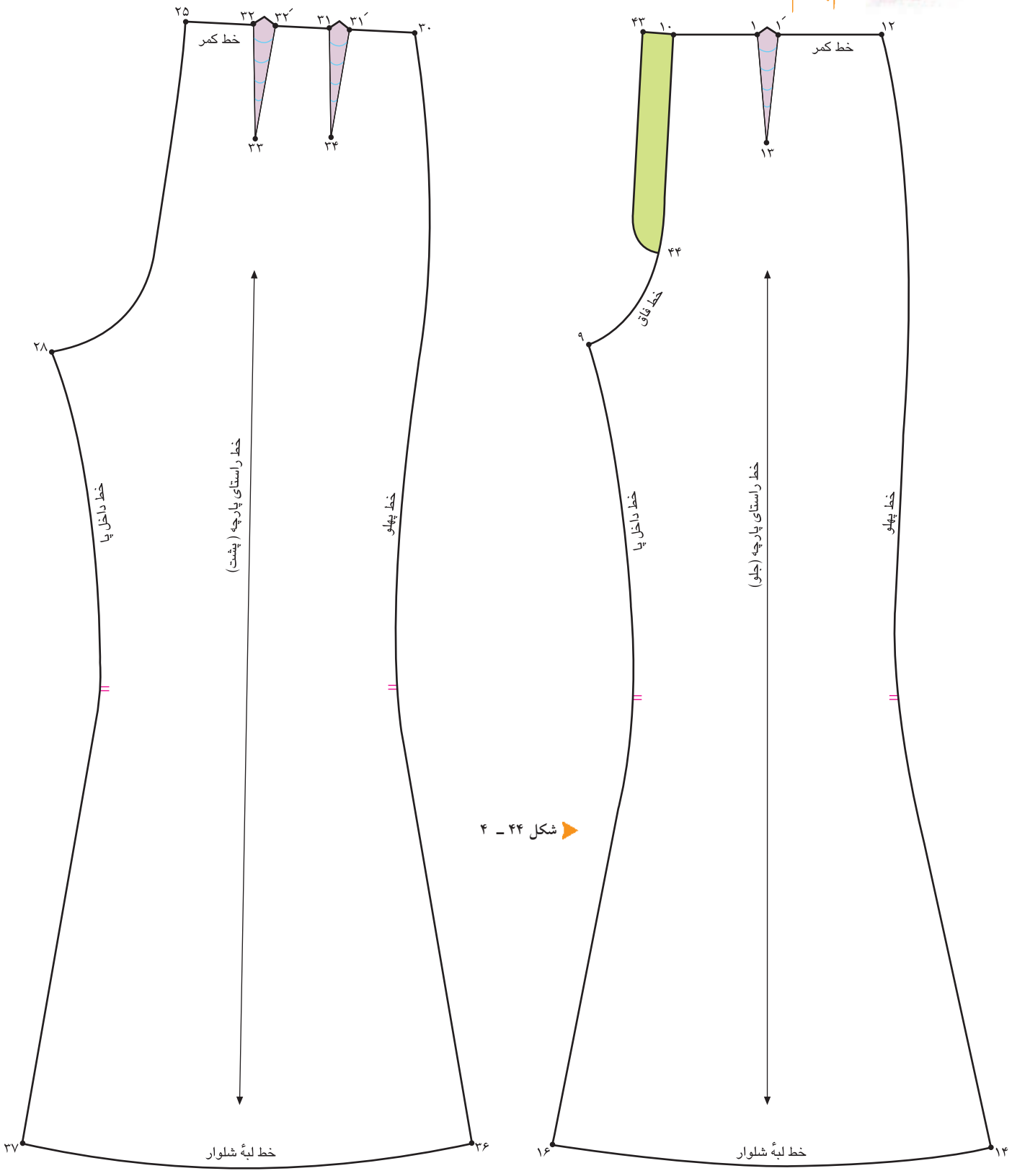

شکل ۴۴ ـ ۴

روی الگوها علامت موازنهٔ پارچه را مشخص کنید. (شکل ۴۴-۴)

روش سوم فون کردن شلوار (نیلوفری با اوازمان مشیر)

▲ شکل ۴۵ ـ ۴

گام اول

این روش فون کردن عینـــاً همانند روش قبلی فون نیلوفری است؛ با این تفاوت که میزان گشادی لبهٔ شلوار بیشتر است.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵۲←۱۵=۵۳←۱۵

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵۲←۱۷=۵۴←۱۷

نقاط «۵۳ و ۵۵» و «۵۲ و ۵۰» و «۵۴ و ۵۶» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

این خطوط را از لبهٔ شلوار قیچی کنید. (شکل ۴۶-۴)

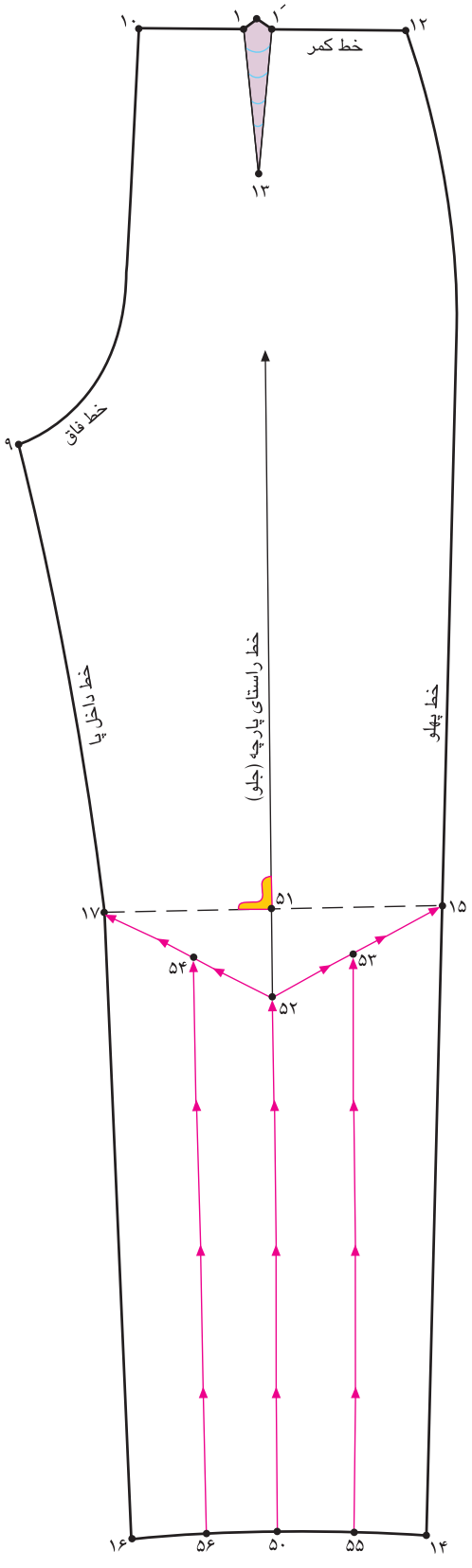

شکل ۴۶ ـ ۴

گام دوم

در الگوی پشت شلوار عیناً همانند الگوی جلو عمل کنید:

(شکل ۴۷-۴)

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵۹←۶۰=۳۹←۳۹

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵۹←۶۱=۴۰←۴۰

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵۷←۶۳=۳۷←۳۷

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵۷←۶۲=۳۶←۳۶

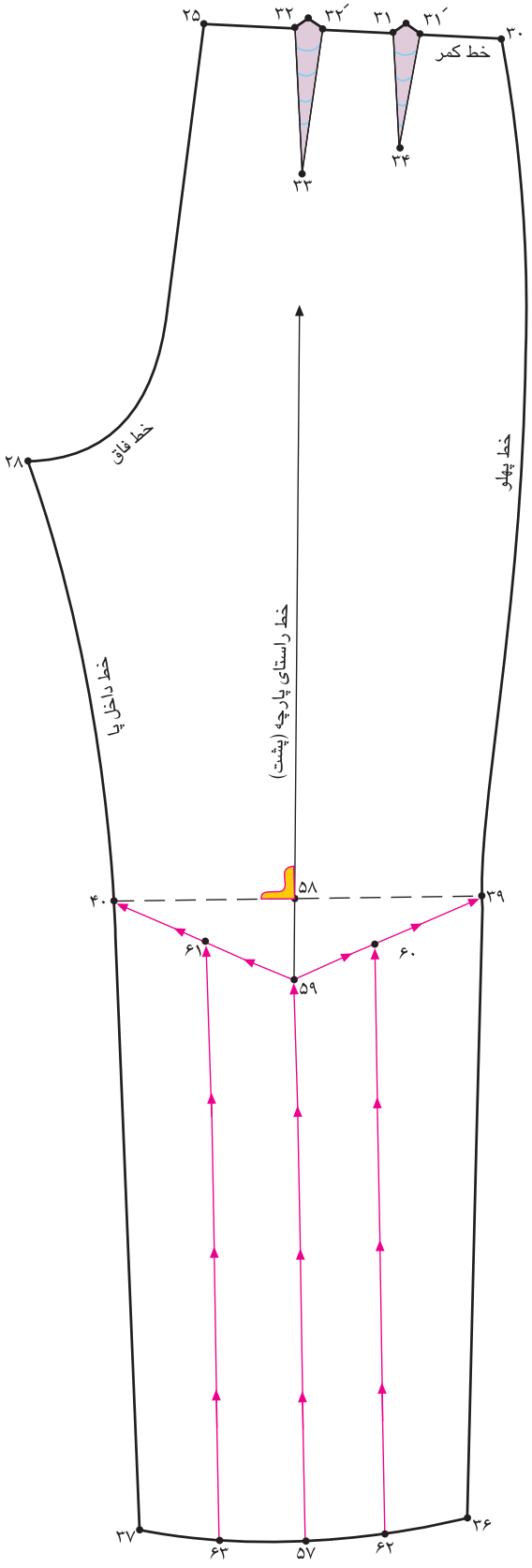

شکل ۴۷ ـ ۴

گام سوم

خطوط چیده شده«۵۵⟵۵۳ »و«۵۰⟵۵۲ » و«۵۶⟵۵۴»

را به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید.

اندازهٔ اوازمان دلخواه=۵۶'⟵۵۶=۵۵'⟵۵۵

اندازهٔ اوازمان دلخواه=۵۰'⟵۶۴=۵۰⟵۶۴

با خط‌کش مخصوص پهلوی شـــلوار، خطوط پهلو و داخل پا

را اصلاح کنید.

خط لبهٔ شلوار«۱۵⟵۱۴»را اصلاح کنید.(شکل ۴۸-۴)

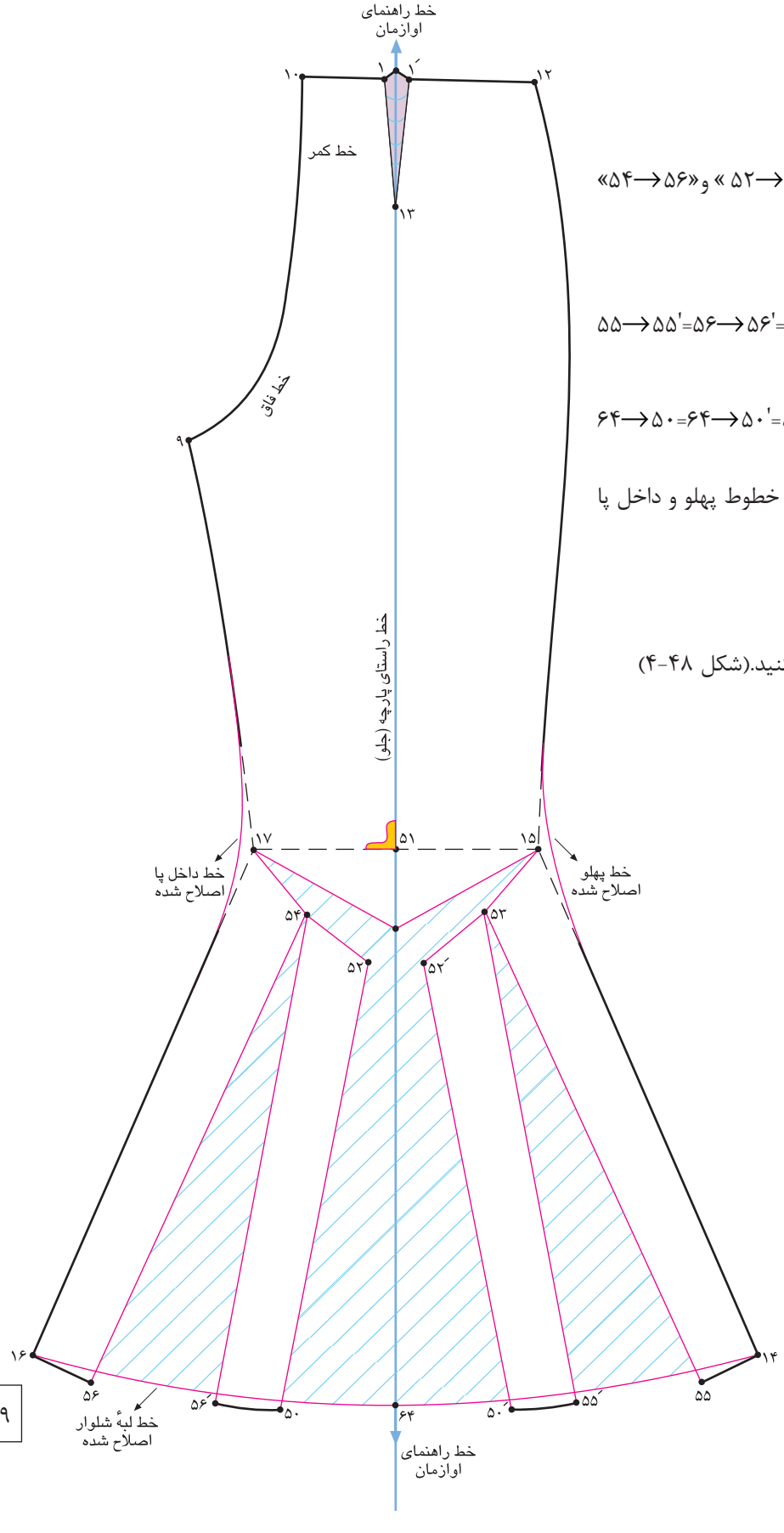

شکل ۴۸ ـ ۴

گام چهارم

خطوط چیده شده «۶۲⟵۶۰» و «۵۷⟵۵۹»و«۶۳⟵۶۱»

را به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید.

اندازهٔ اوازمان دلخواه،=۶۲⟵۶۲'=۶۳'⟵۶۳

اندازهٔ اوازمان دلخواه،=۶۵⟵۵۷'=۶۵⟵۵۷

با خط‌کش مخصوص پهلوی شـــلوار، خطوط پهلو و داخل پا

را اصلاح کنید.

خطوط لبهٔ شلوار «۳۷⟵۳۶» را اصلاح کنید.

(شکل۴۹-۴)

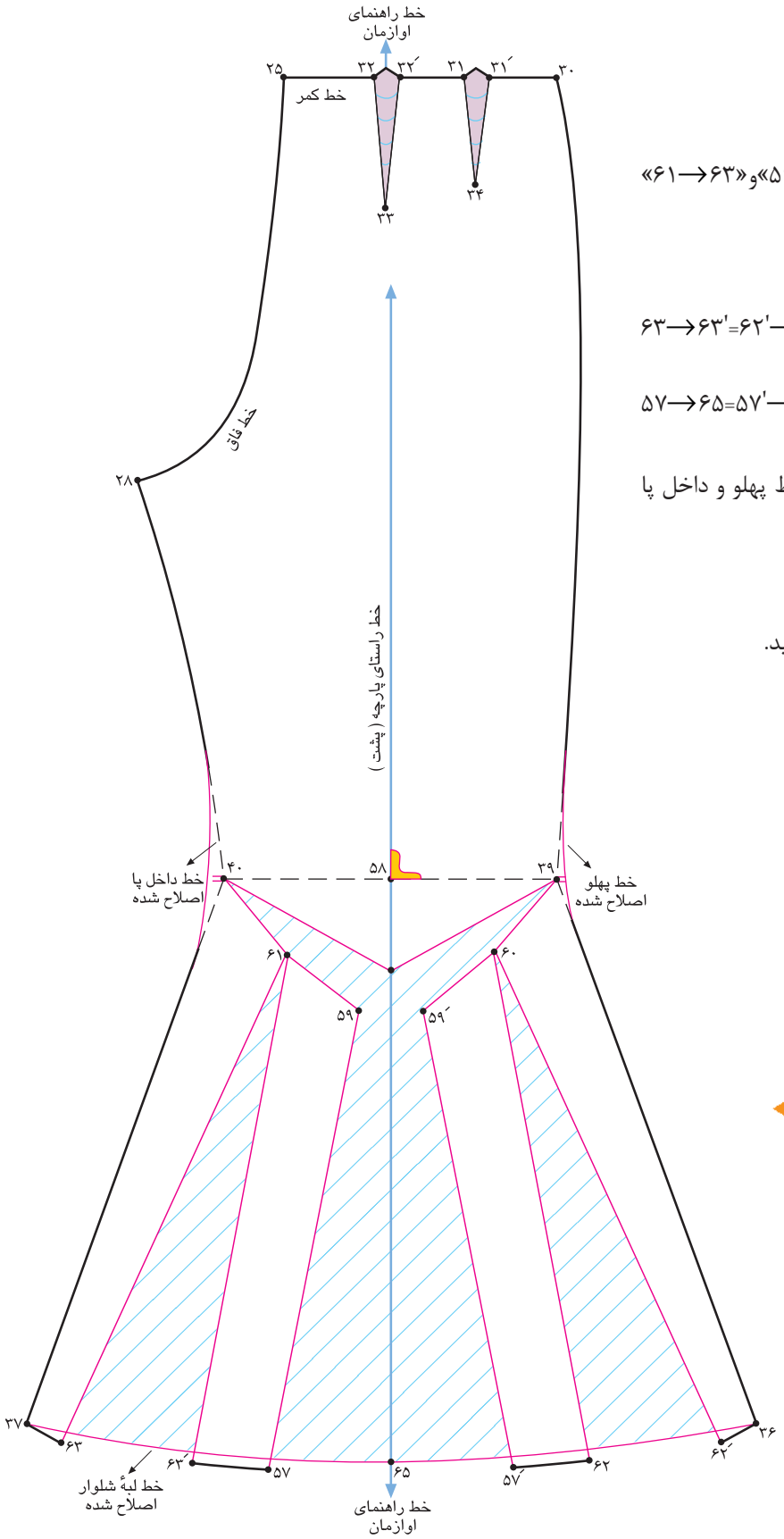

شکل ۴۹ ـ ۴

گام پنجم

روی الگو علامت موازنهٔ پارچه را مشخص کنید.

بـــا توجه به مدل لباس ســـجاف زیر زیپ را در خطوط جلو یا پهلوهای جلو و پشت رسم کنید. (شکل ۵۰-۴)

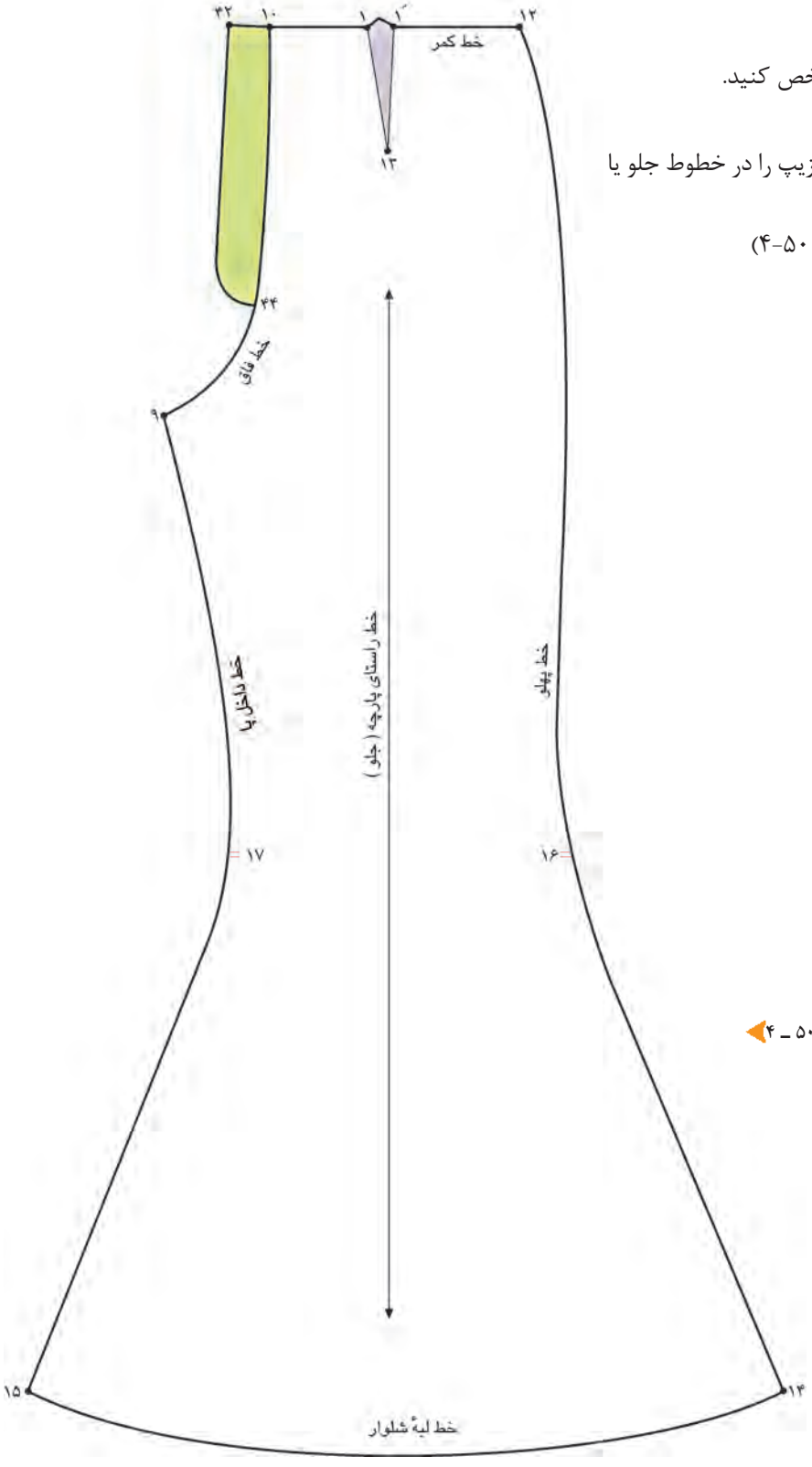

شکل ۵۰ ـ ۴

گام ششم

روی الگو علامت موازنهٔ پارچه را مشخص کنید.

در صورتی که زیپ در پهلوی لباس قرار دارد، سجاف زیر زیپ را در تکهٔ پشت رسم کنید. (شکل ۵۱-۴)

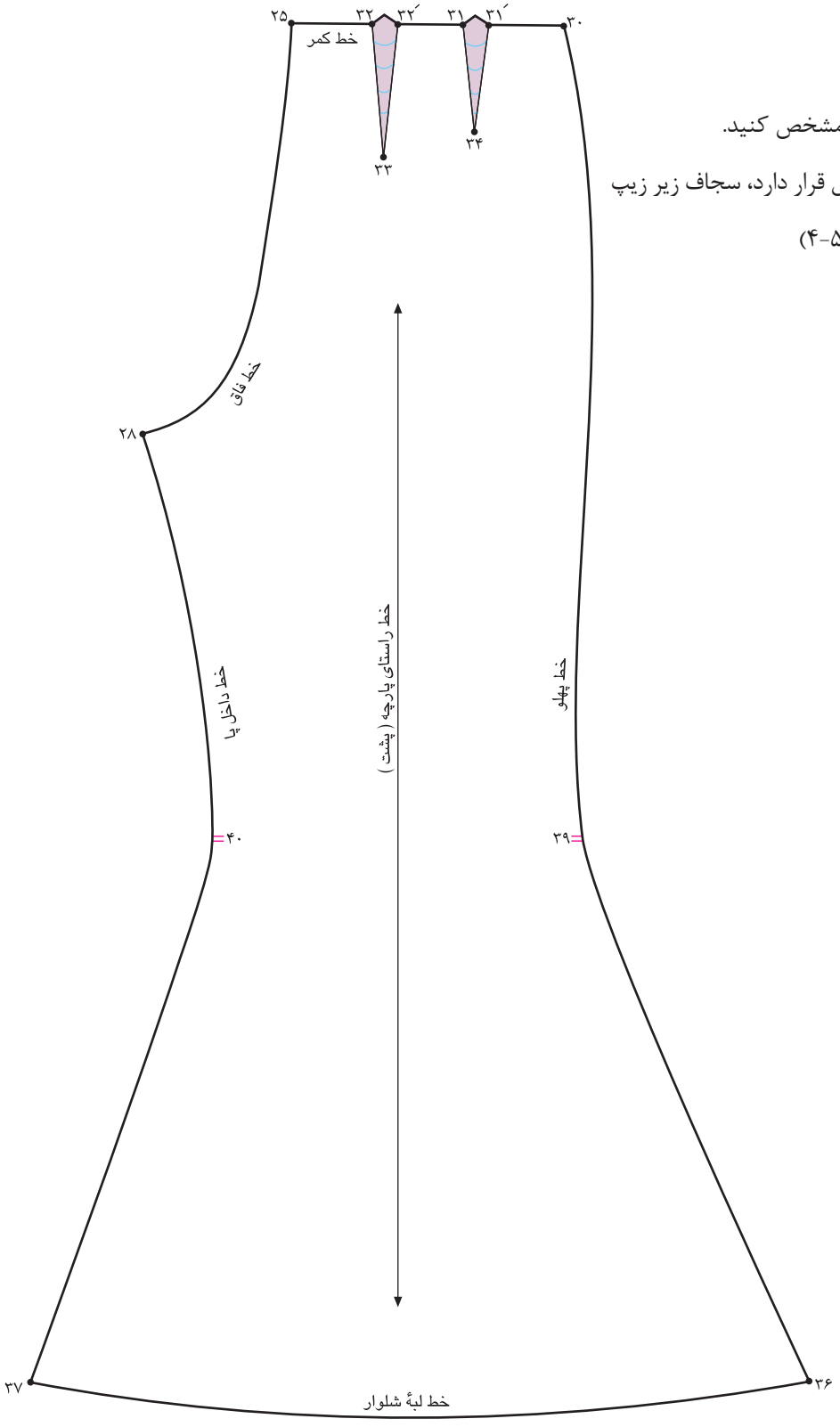

شکل ۵۱ ـ ۴

الگوی شلوار کلوش از باسن

▲ شکل ۵۲ ـ ۴

در این روش، از الگوی کنترل شده اساس شلوار رولت کنید.

خط راستای پارچهٔ (جلو) را تا انتهای پنس جلوی «نقطهٔ ۱۳» و خط لبهٔ شلوار امتداد دهید؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

نقاط «۱ و ۵۰» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۵۳-۴)

در الگوی پشت عیناً همانند جلو عمل کنید؛ با این تفاوت که باید پنس بزرگ پشت را جابه‌جا کنید.

خط راستای پارچه را تا خطوط کمر و لبهٔ شلوار امتداد دهید؛ نقاط «۵۲ و ۵۱» به دست می‌آید.

روی خط اوازمان پنس «۳۳←۳۲» را جابه‌جا کرده و به خط اوازمان منتقل کنید. (شکل ۵۴-۴)

به منظور هماهنگی گشادی اوازمان در الگوی جلو و پشت، طول پنس «۵۳←۵۲ » به اندازهٔ پنس جلو «۱۳←۱» درآورید.

(در این اندام)، ۱۰ سانتی‌متر = ۵۳←۵۲

از خط لبهٔ شلوار،خطوط اوازمان«۱۳←۵۰ »و«۵۳←۵۱» را قیچی کنید.

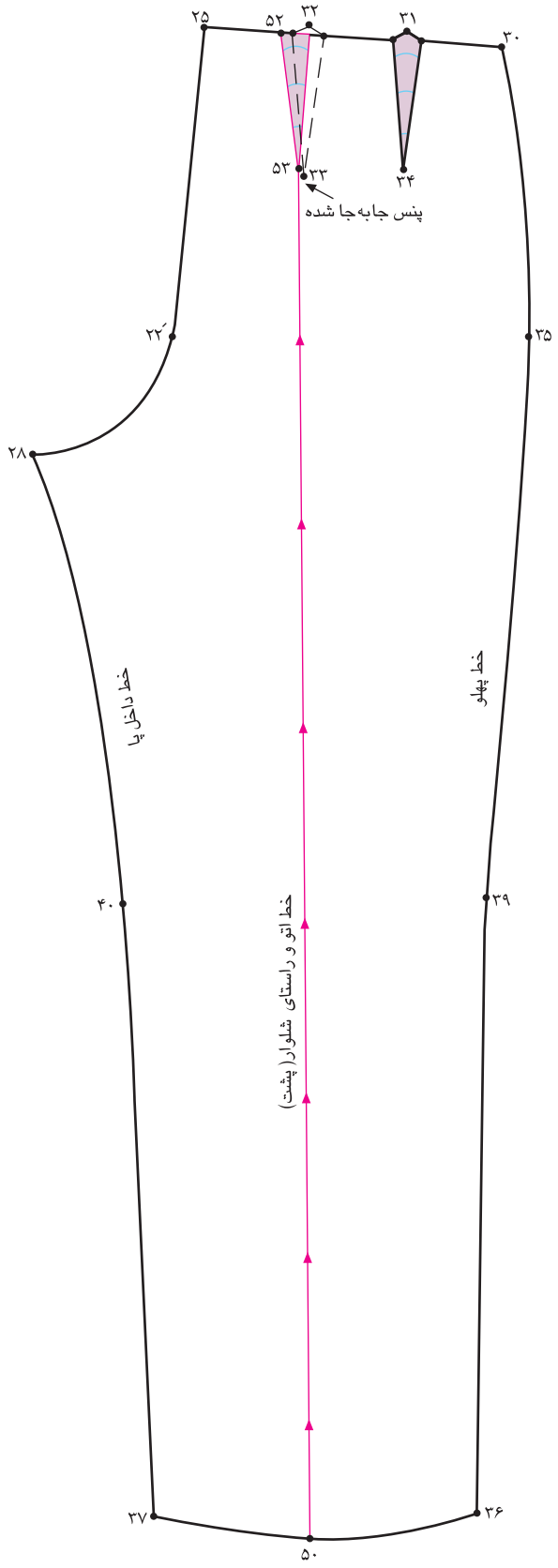

شکل ۵۳ ـ ۴

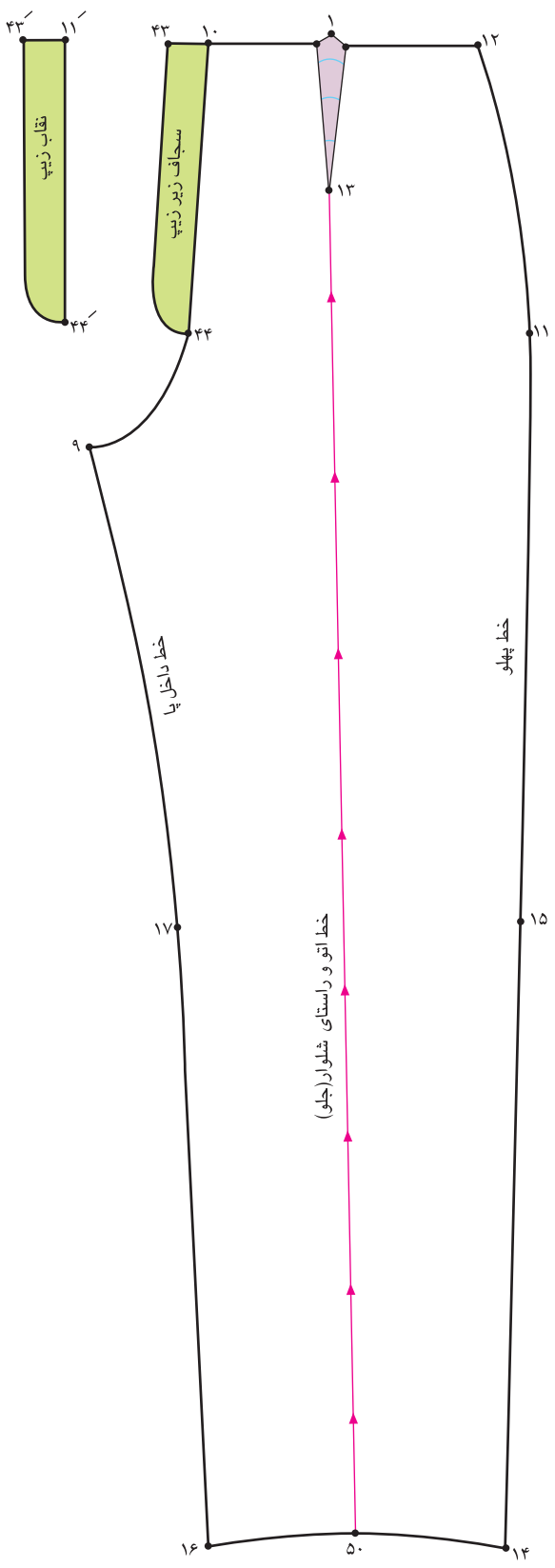

شکل ۵۴ ـ ۴

a روی کاغذ الگو، خط راهنمای اوازمان رسم کنید.

a پنس جلوی شلوار «۱۳←۱» به اندازه‌ای که می‌خواهید گشادی (کلوش) داشته باشید، ببندید.

پنس بسته شده، ۱۳←۱

a الگوی اوازمان داده شـــده را به گونـــه‌ای روی کاغذ قرار دهید که اوازمان طبیعـــی در طرفین خط راهنمای اوازمان قرار گیرد.

اوازمان طبیعی=۵۰'←۵۰

a از نقاط «۱۶ و ۱۴» خط لبهٔ شلوار به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) اوازمان دهید.

اوازمان بستگی به مدل دارد = ۵۵←۱۴=۵۴←۱۶

a نقـــاط «۵۵←۱۱ » و «۵۴←۹ » را بـــا خط کش به یکدیگر وصل کنید. (از «نقطهٔ ۹» تا خط زانو را با خط‌کش پهلوی شلوار رسم کنید.)

خط داخل پا = ۵۴←۹

خط پهلو = ۵۵←۱۱

a خطوط لبهٔ شلوار و کمر را اصلاح کنید.

(شکل ۵۵-۴)

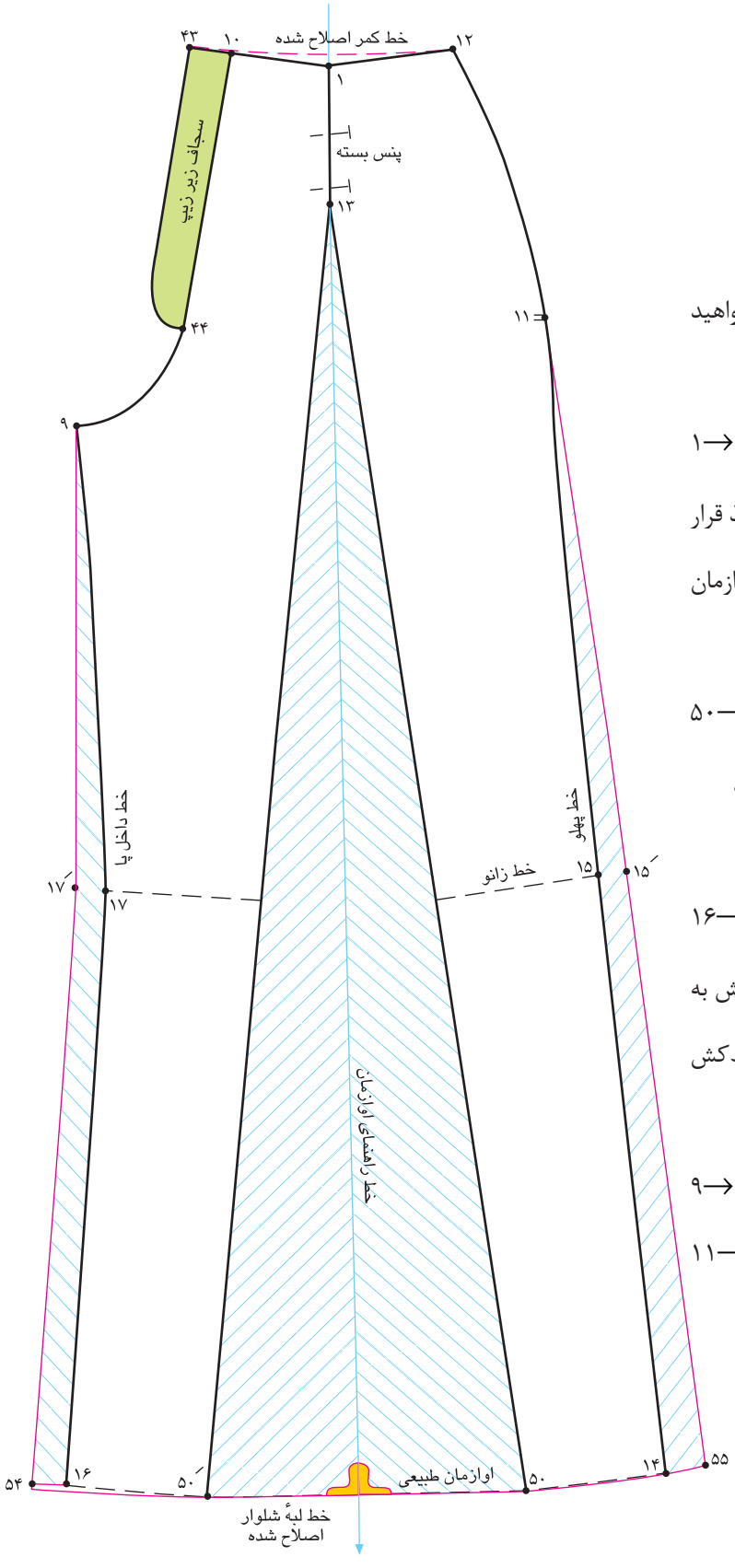

شکل ۵۵ ـ ۴

گام سوم

در الگوی پشت عیناً همانند جلو عمل کنید:

پنس بسته شده، ۵۳←۵۲

اوازمان طبیعی= ۵۱'←۵۱

اوازمان بستگی به مدل دارد،۵۷←۳۶=۵۶←۳۷

خطوط لبهٔ دامن و کمر را اصلاح کنید.(شکل ۵۶-۴)

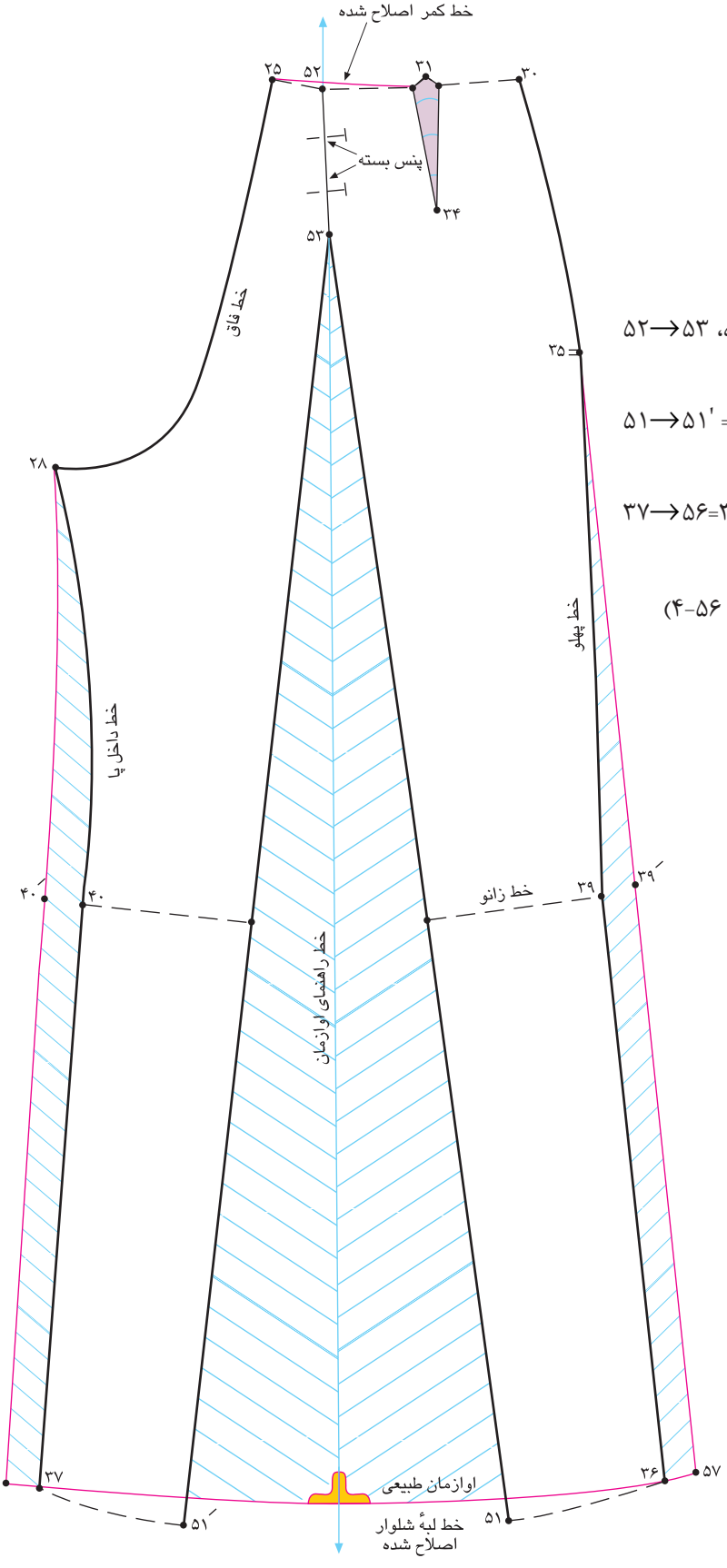

شکل ۵۶ ـ ۴

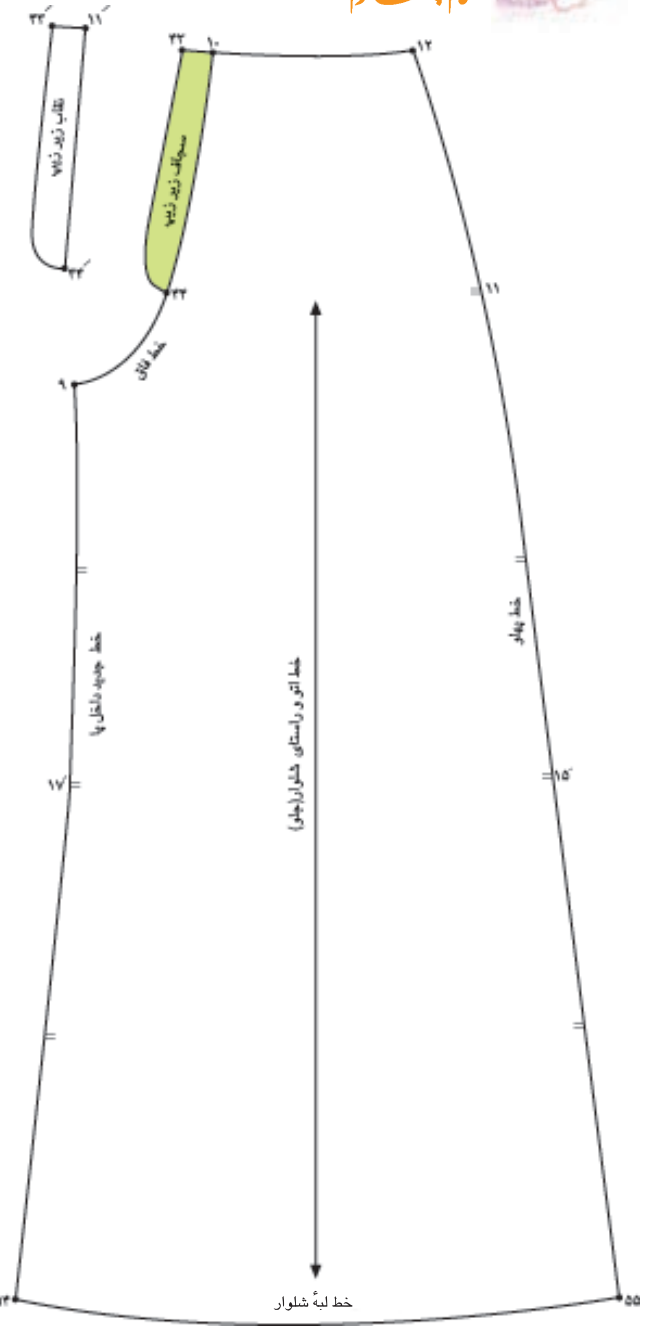

شکل ۵۷ ـ ۴

روی خط کمر پشت، پنس «۳۴←۳۱» را جابه‌جا کنید.

فاصلـــهٔ «۲۵←۳۰» را نصف کنید و پنســـی به طول و پهنای پنس «۳۴←۳۱» رسم کنید.(شکل ۵۸-۴)

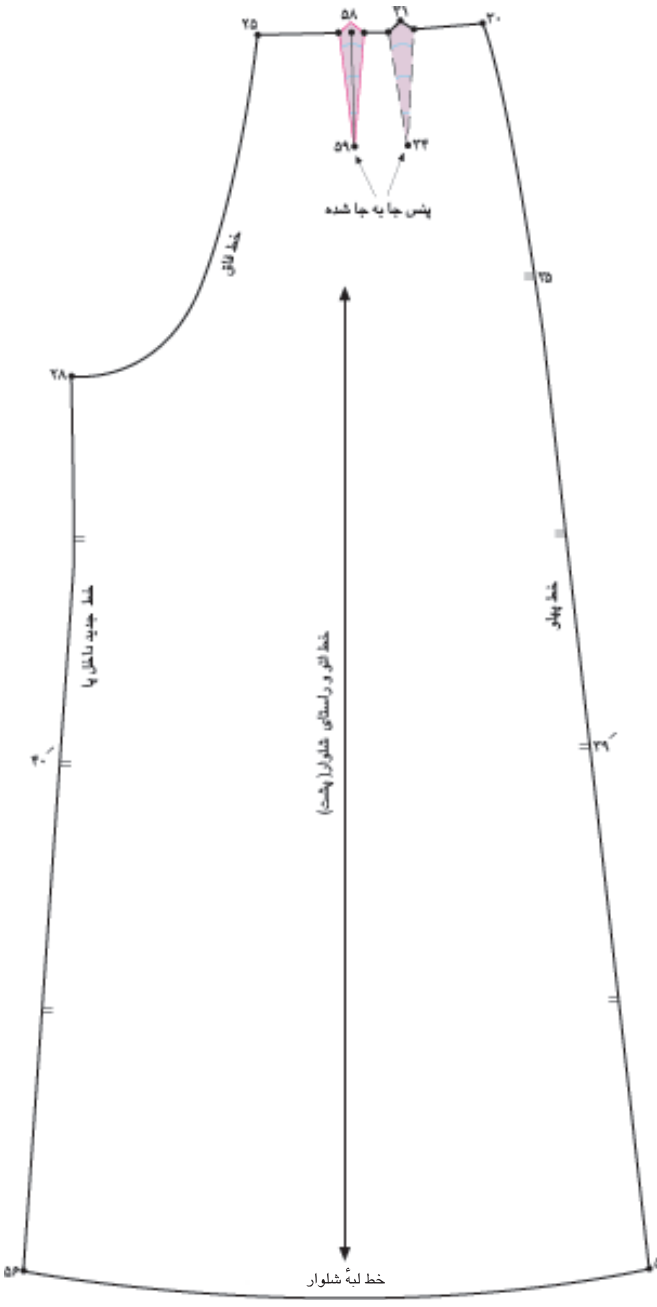

شکل ۵۸ ـ ۴

علامت موازنه و راستای پارچه را رسم کنید.

(شکل های ۵۸ و۵۷-۴)

طول پنس جدید پشت =۵۸،۵۹

* به‌دلیل کمبود جا در صفحه، اشکال بالا ۲۰ درصد کوچکتر شده‌اند.

الگوی شلوار یکسره گشاد

▲ شکل ۵۹ ـ ۴

گام اول

در این روش، از الگوی کنترل شده اساس شلوار رولت کنید.

خط راستای پارچهٔ (جلو) را تا انتهای پنس جلو «۱۳⟵۱» و خط لبهٔ شلوار امتداد دهید؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

نقاط «۵۰ و۱ » را به یکدیگر وصل کنید.

پنس جلوی شلوار «۱۳⟵ ۱» را حذف کنید.

از نقاط ۱۶ و ۱۴ خط لبهٔ جلو به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) بیرون آمده؛ نقاط «۵۱ و۵۲» به دست می‌آید.

در این مدل، ۵ سانتی متر=۵۲⟵۱۶=۵۱⟵۱۴

نقاط «۵۱ و ۵۲» (در لبه شلوار) را به «۱۱ و ۹» وصل کنید.

از لبهٔ شلوار خط «۵۰⟵ ۱» را قیچی کنید.(شکل ۶۰-۴)

در الگوی پشت عیناً همانند جلو عمل کنید. (شکل ۶۱-۴)

پنس‌های پشت شلوار« ۳۴ ⟵۳۱» و « ۳۳ ⟵۳۲» را حذف کنید.

خطوط «۵۵ و ۵۶» را به نقاط «۳۵ و ۲۸» وصل کنید.

خط لبهٔ شلوار را با خط‌کش منحنی اصلاح کنید.

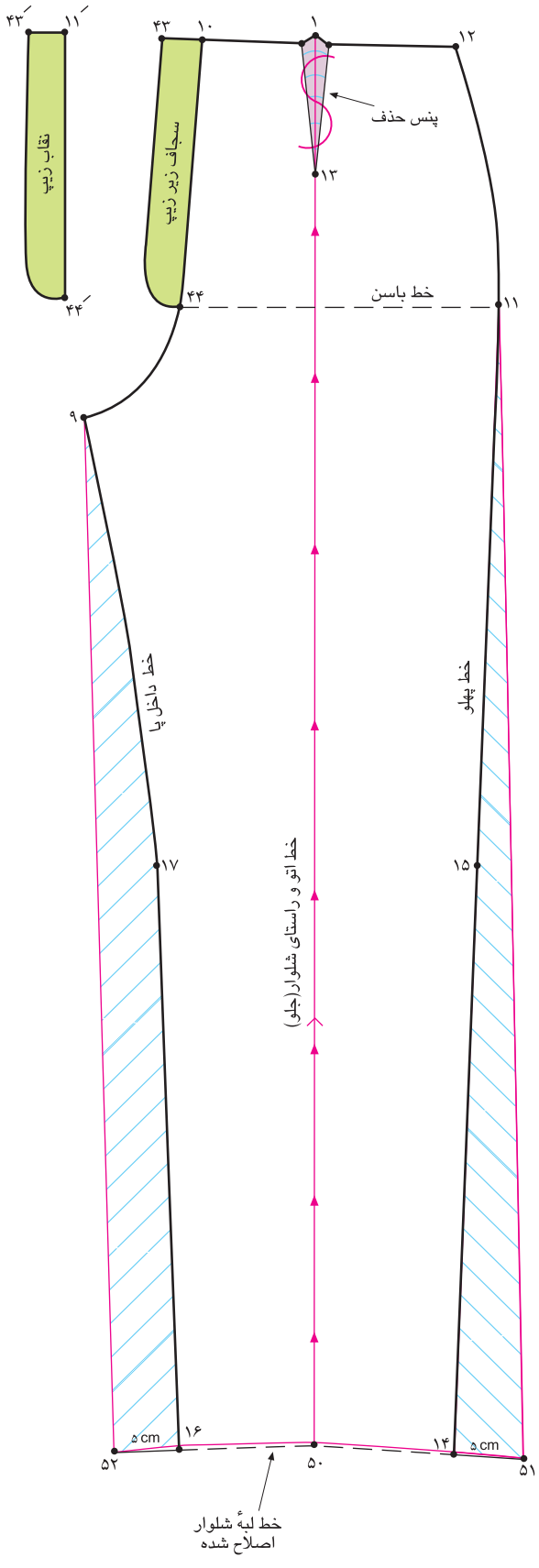

شکل ۶۰ ـ ۴

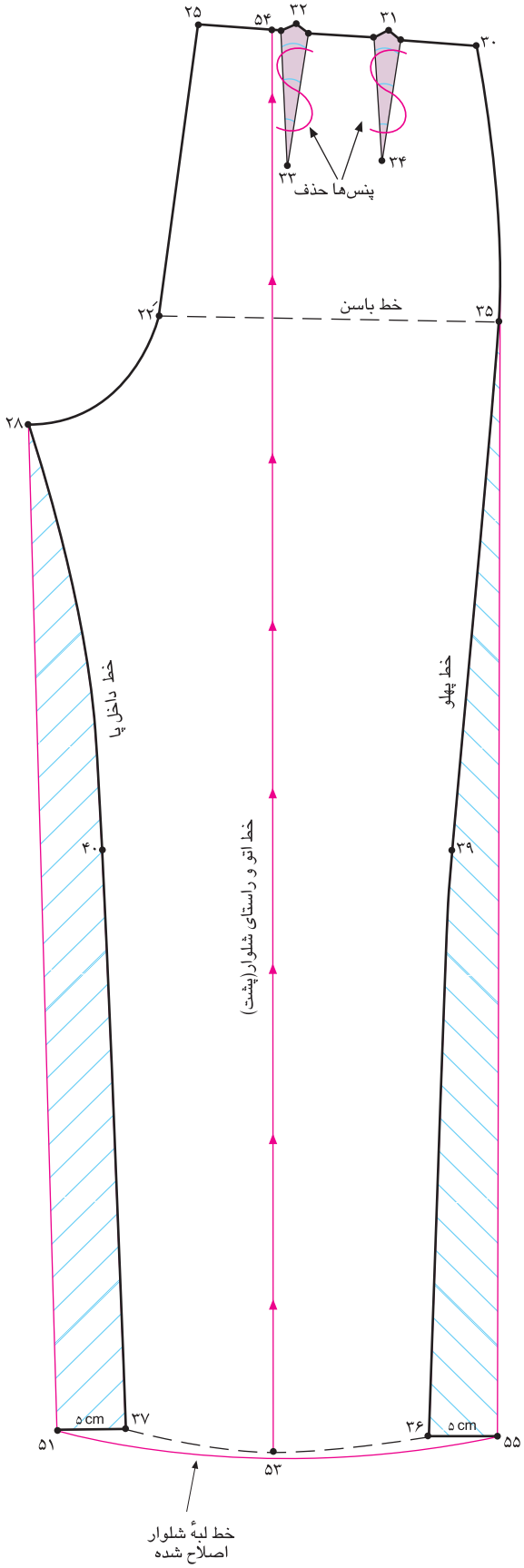

شکل ۶۱ ـ ۴

گام دوم

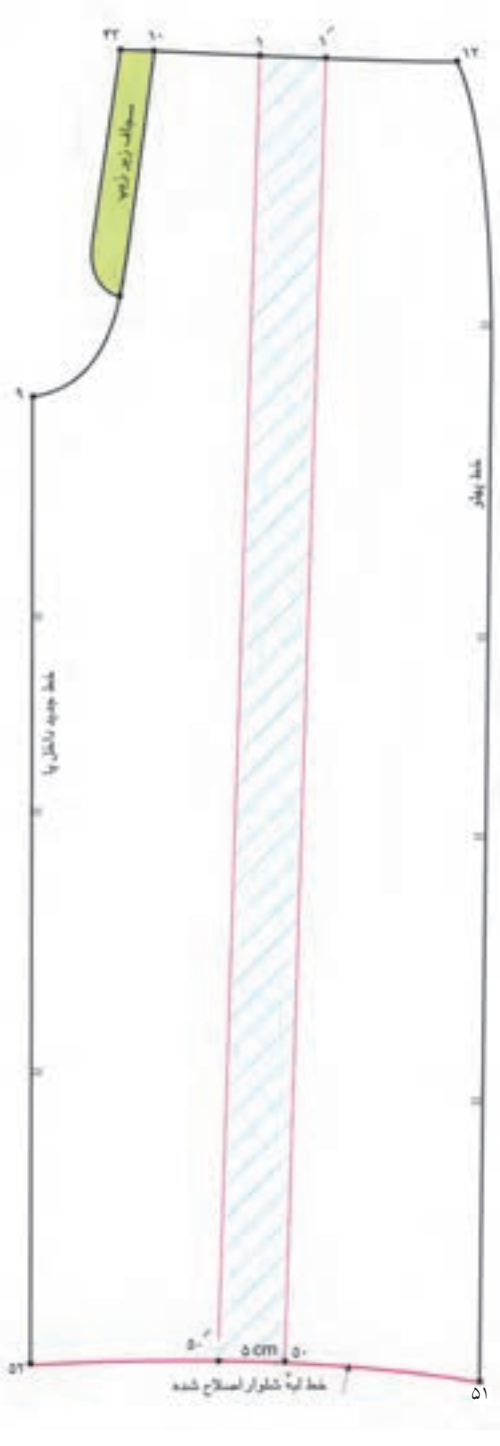

شکل ۶۲ ـ ۴

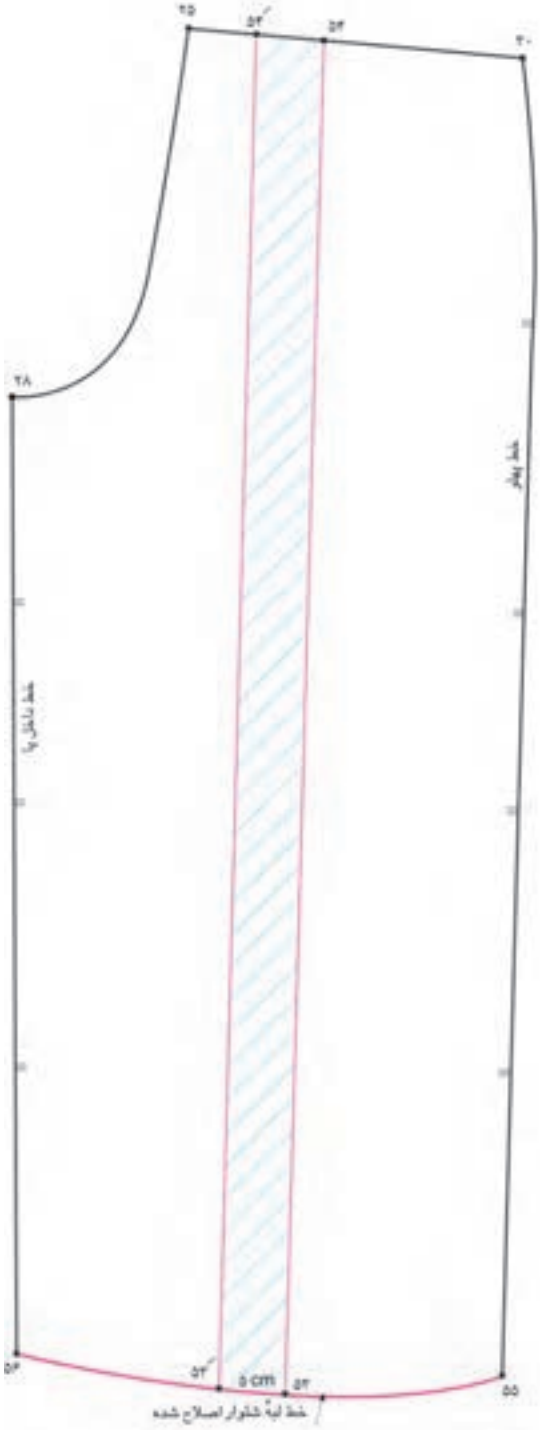

شکل ۶۳ ـ ۴

بین خطوط چیده شده الگوی جلو و پشت را به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید.

در این مدل، ۵ سانتی متر='۵۴←۵۴=۵۳'←۵۳

در این مدل، ۵ سانتی متر='۱←۱=۵۰'←۵۰

خطوط لبهٔ شلوار و کمر را اصلاح کنید.

نقاط موازنه راروی الگومشخص کنید.(شکل‌های۶۳و۶۲-۴)

گام سوم

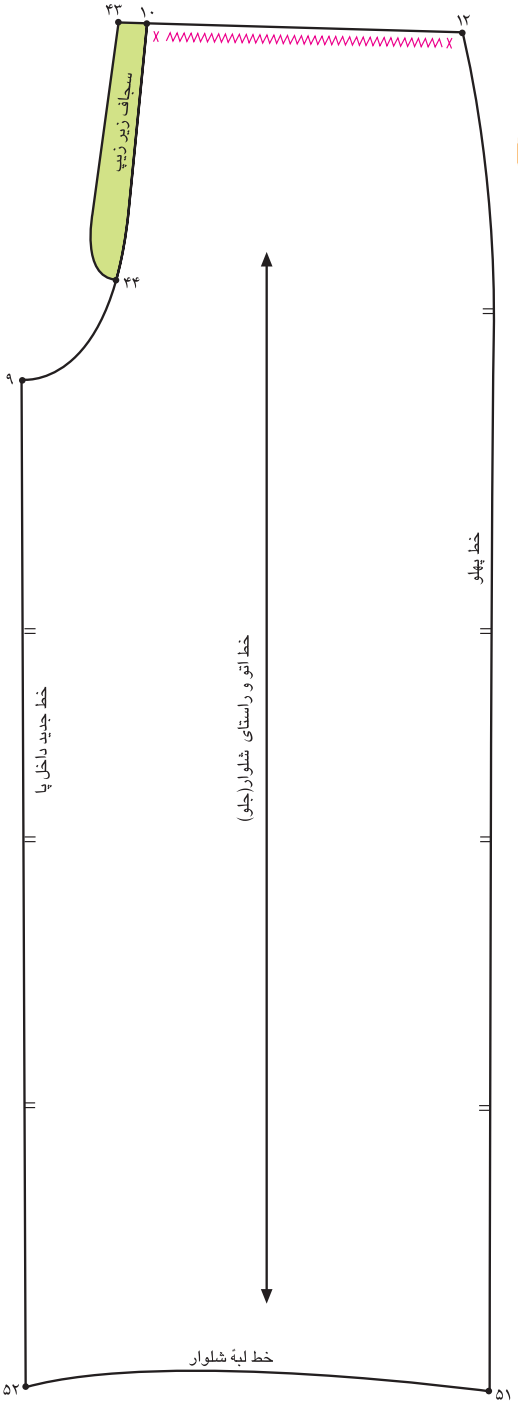

شکل ۶۴ ـ ۴

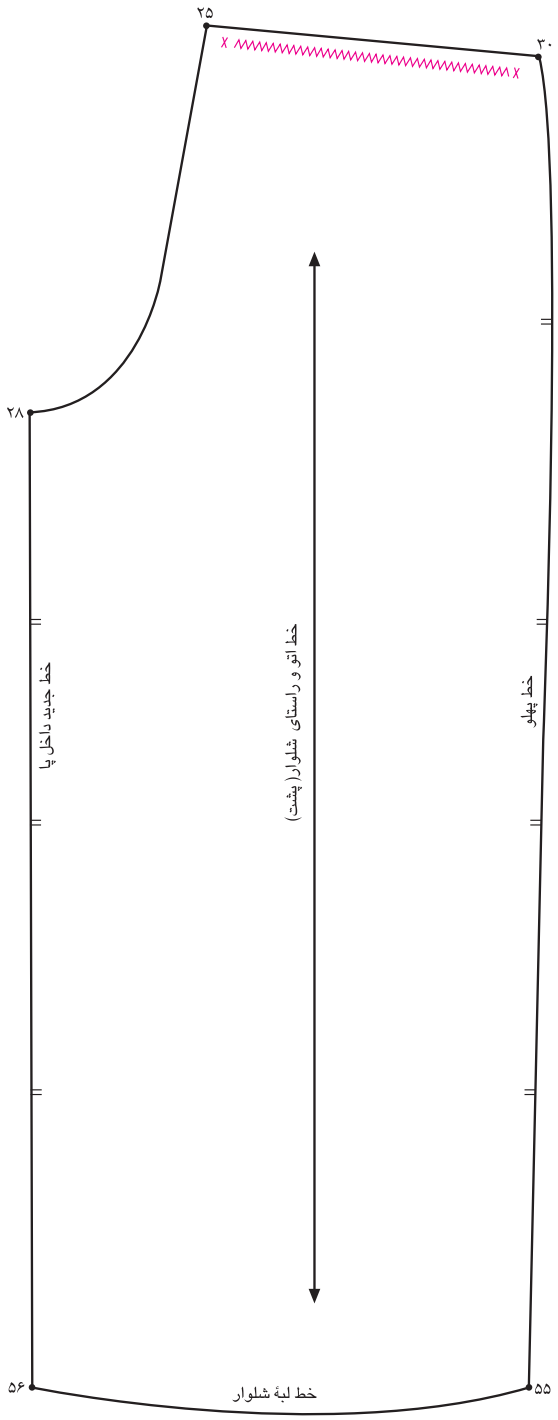

شکل ۶۵ ـ ۴

علامت چین یا پیلی را روی خط کمر جلو و پشت روی الگو مشخص کنید.(شکل‌های۶۴و۶۵-۴)

شلوار با گشادی در کمر (چین یا پیلی)

▲ شکل ۶۶ ـ ۴

گام اول

از روی الگوی اساس شلوار (که عیوب آن برطرف شده) رولت کنید.

پنس جلو«۱'⟵۱۳⟵۱ » را حذف کنید.

خط لبهٔ شلوار فاصلهٔ «۱۶⟵۱۴ » را نصف کنید؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ۱۶⟵۱۴=۵۰⟵۱۶

از وسط پنس جلو «نقطهٔ ۵۱» خطی به لبهٔ شلوار «نقطهٔ ۵۰» رسم کنید.

خط اوازمان جلو =۵۰⟵۵۱

خط اوازمان «۵۰⟵۵۱ » را از خط کمر تا لبهٔ شلوار قیچی کنید.(شکل ۶۷-۴)

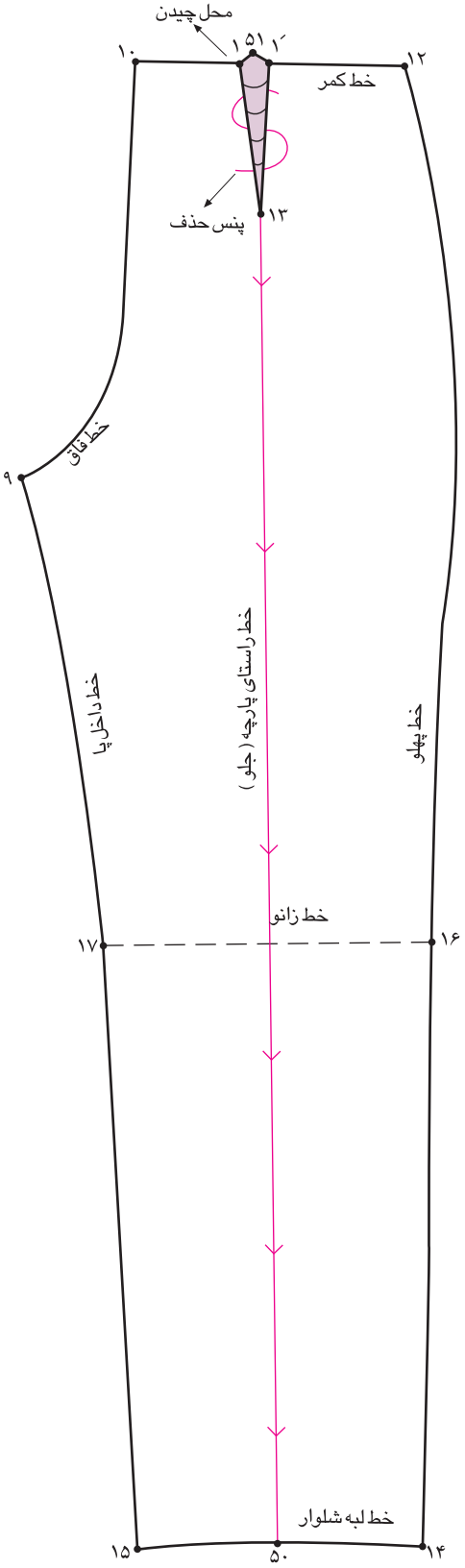

شکل ۶۷ ـ ۴

گام دوم

پنس‌های پشت شلوار «۳۱′→۳۴→۳۱» و «۳۲→۳۳→۳۲′» را حذف کنید.

خطوط لبهٔ شلوار فاصلهٔ «۳۷→۳۶» را نصف کنید «نقطهٔ ۵۲» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۳۷→۳۶=۵۲→۳۷

از وسط پنس «۳۲′→۳۳→۳۲» ، «نقطهٔ ۵۳» خطی به لبهٔ شلوار «نقطهٔ ۵۲» رسم کنید.

خط اوازمان پشت =۵۳→۵۲

خط اوازمان «۵۲→۵۳» را از خط کمر تا لبهٔ شلوار قیچی کنید.(شکل ۶۸-۴)

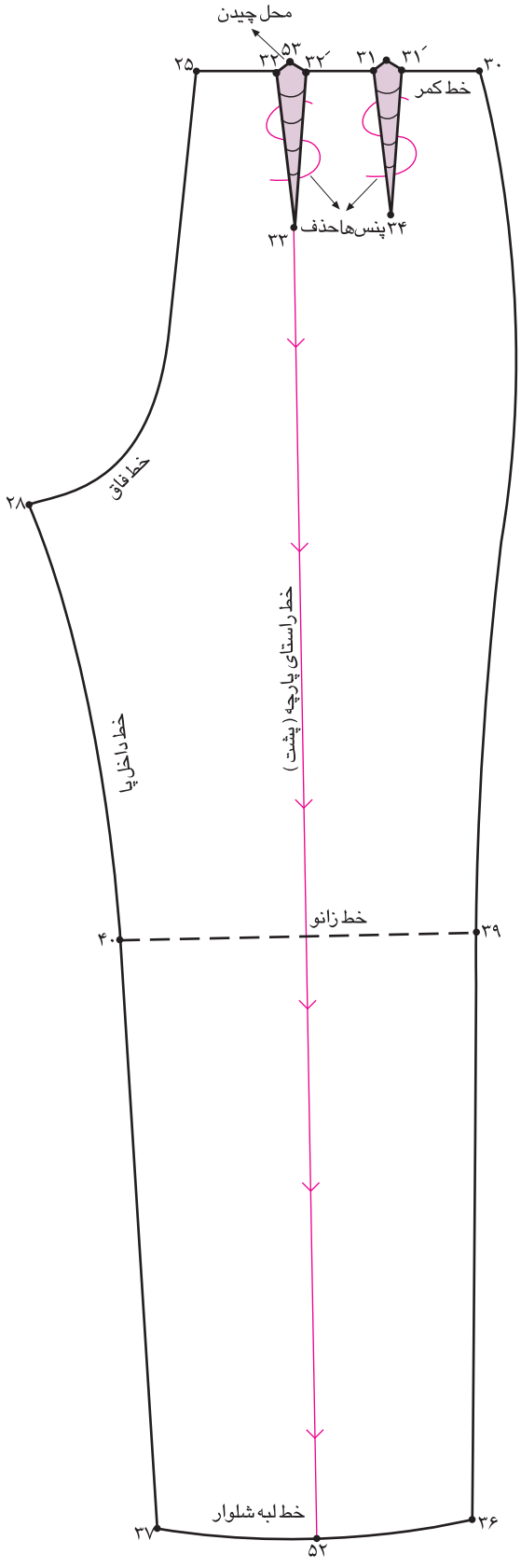

شکل ۶۸ ـ ۴

توجه کنید:

در صورتی که بخواهید الگو در کمر گشادی بیشتری داشته باشد، فاصله‌های لبهٔ شلوار و کمر را به چند قسمت تقسیم کرده و اوازمان‌ها بین این خطوط داده شود.

گام سوم

روی کاغذ خطی عمود به اندازهٔ تقریبی «قد شلوار» با نام خط راهنمای اوازمان رسم کنید.

«نقطهٔ ۵۰» شـــلوار را به گونه‌ای قرار دهید که در وســـط خط راهنمای اوازمان، در طرفین خط راهنمای اوازمان قرار گیرد.

به اندازهٔ دلخواه (به مدل و جنس پارچه بستگی دارد) اوازمان دهید.

خطـــوط لبهٔ شـــلوار «۱۵←۱۴» و کمر «۱۲←۱۰» را اصلاح کنید.(شکل ۶۹-۴)

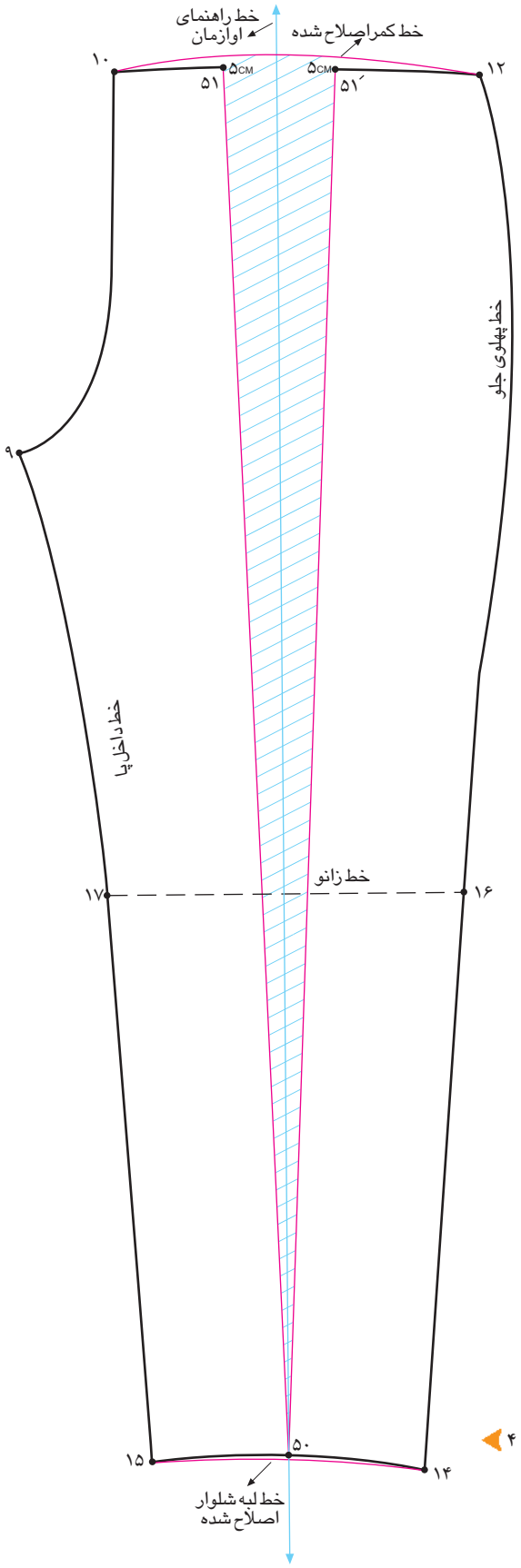

شکل ۶۹ ـ ۴

گام چهارم

قسمت پشت الگوی شلوار را عیناً همانند جلو عمل کنید:

اوازمان دلخواه، ۱۰سانتی متر =۵۳'←۵۳

خطوط کمر و لبهٔ شلوار اصلاح شود.(شکل ۷۰-۴)

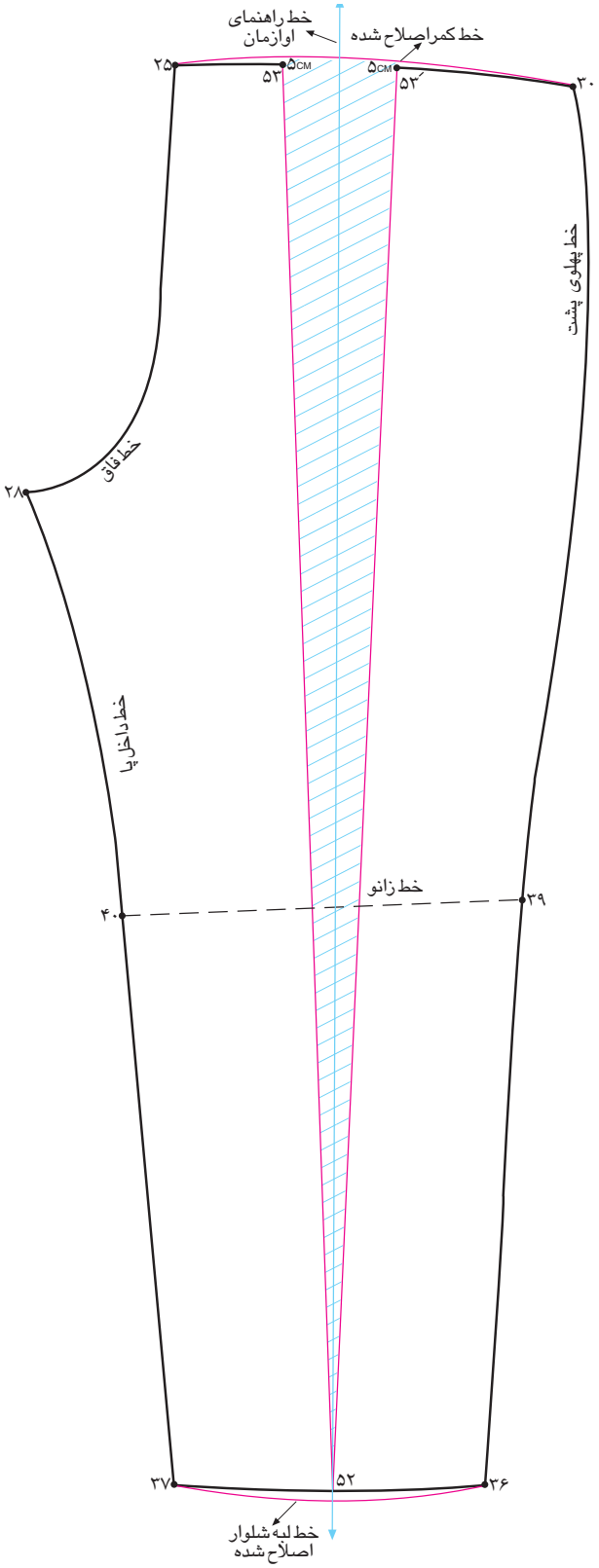

شکل ۷۰ ـ ۴

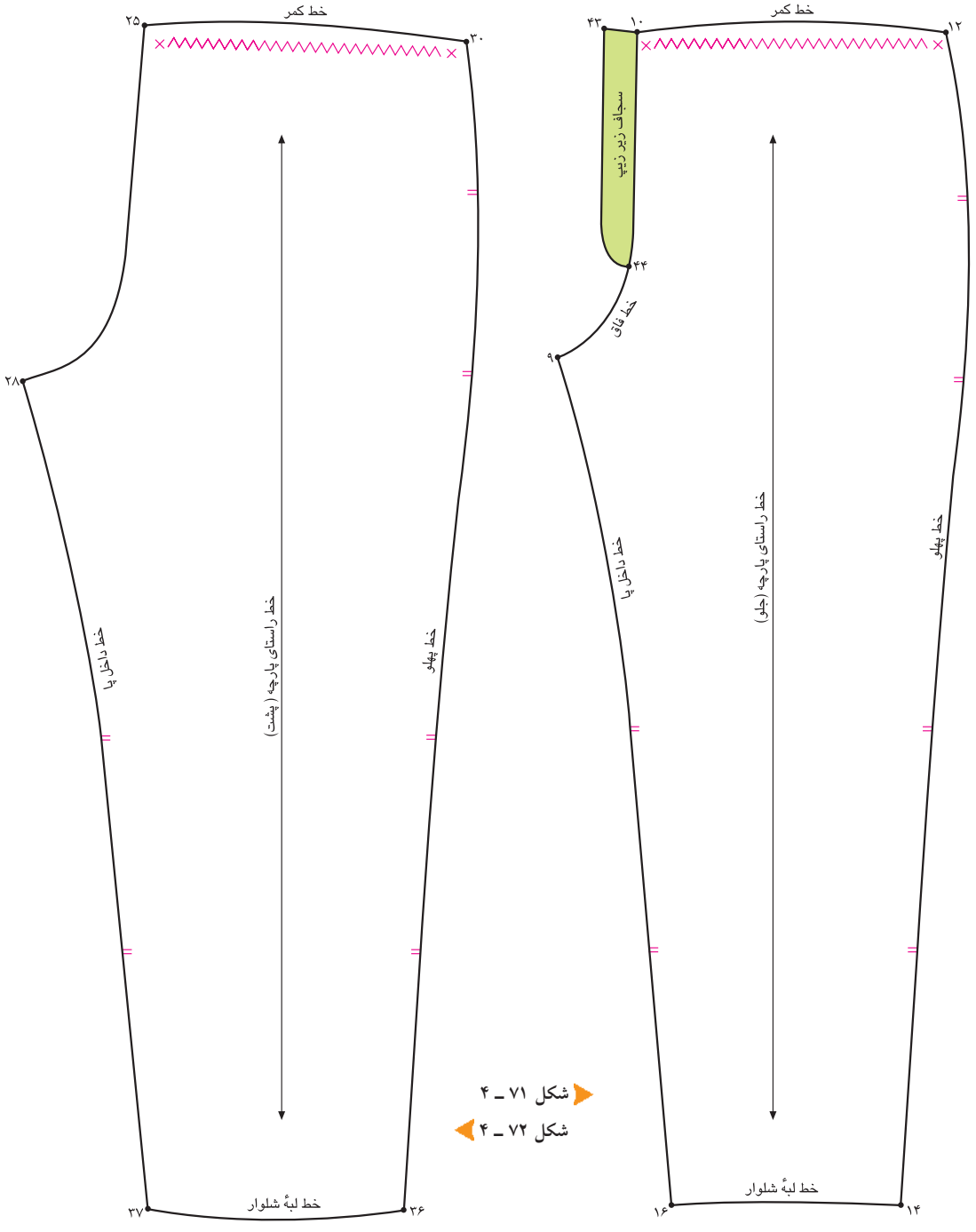

شکل ۷۱ ـ ۴

شکل ۷۲ ـ ۴

نقاب زیر زیپ را روی قسمت جلو رسم کنید.(شکل ۷۱-۴)

علامت موازنهٔ پارچه را روی الگو رسم کنید.

خط راستای پارچه را در قسمت جلو و پشت الگو رسم کنید.

علامت چین را در قسمت‌های جلو و پشت الگو رسم کنید.

مدل شلوار جیب دار پاپیلی در کمر

▲ شکل ۷۳ ـ ۴

گام اول

از روی الگوی اســـاس شلوار (که عیوب اندام آن برطرف شده) رولت کنید.

از «نقطهٔ ۱۲» به انـــدازهٔ مدل‌های جیب روی خطوط کمر و پهلو علامت بگذارید، نقاط «۴۵ و۴۶» به دست می‌آید.

خط دهانهٔ جیب=۴۶⟵۴۵

اندازهٔ آن بستگی به مدل دارد = ۴۵⟵۱۲

اندازهٔ آن بستگی به مدل دارد= ۴۶⟵۱۲

از نقـــاط «۴۵ و ۴۶» خط ســـجاف دهانهٔ جیـــب را به پهنای «۳ســـانتی‌متر» رســـم کنید. (توجه کنید خطوط «۴۸⟵۴۷» موازی با «۴۶⟵۴۵» رســـم شـــده و پهنای آن «۳ سانتی متر» باشد).

خط سجاف جیب = ۴۸⟵۴۷

از نقاط «۴۵ و ۴۶» فرم کیســـهٔ جیب شـــلوار را مطابق شکل رسم کنید؛ نقاط «۴۹ و ۵۰» به دست می‌آید. (شکل ۷۴-۴)

کیسهٔ جیب شلوار= ۴۶⟵۵۰⟵۴۹⟵۴۵

سجاف سرخود زیر زیپ را در قسمت جلوی شلوار رسم کنید.

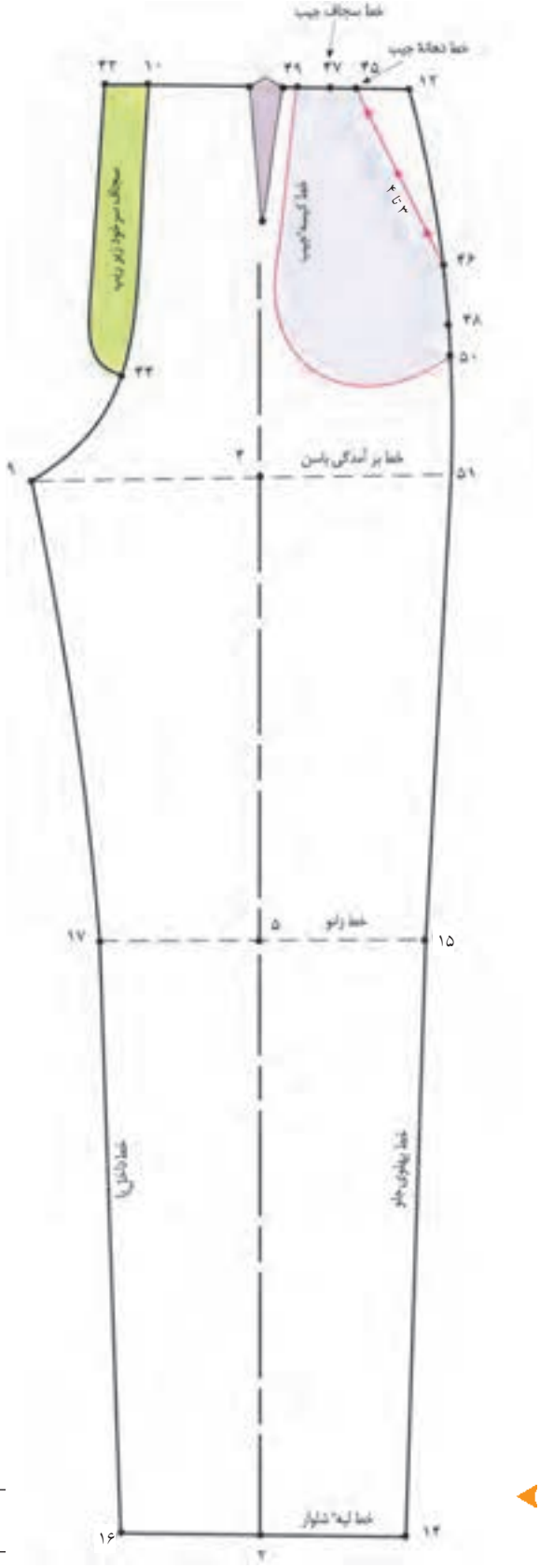

شکل ۷۴ ـ ۴

گام دوم

در این روش گشـــادی شلوار فقط از قسمت برآمدگی باسن تا کمر است.

به همین منظور فاصلهٔ «۱۰⟵۴۵ » را به ســـه قسمت تقسیم کنید تا نقاط در «۵۴ و ۵۲» به دست آید.

$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ ۱۱⟵۴۵=۵۲⟵۴۵

$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ ۱۰⟵۴۵=۵۴⟵۱۰

از نقـــاط «۵۲ و ۵۴» روی خط کمر خطوط موازی و عمود بر خط برآمدگی باســـن «۵۱⟵۹» رسم کنید تا نقاط «۵۵ و ۵۳» به دست آید.

خطوط اوازمان ۵۵⟵۵۴ موازی ۵۳⟵۵۲

از «نقطهٔ ۹» روی خط برآمدگی باسن تا «نقطهٔ ۵۱» را قیچی کنید.

از نقاط «۵۴ و ۵۲» به طرف پایین تا نقاط «۵۵ و ۵۳» قیچی کنید.(شکل ۷۵-۴)

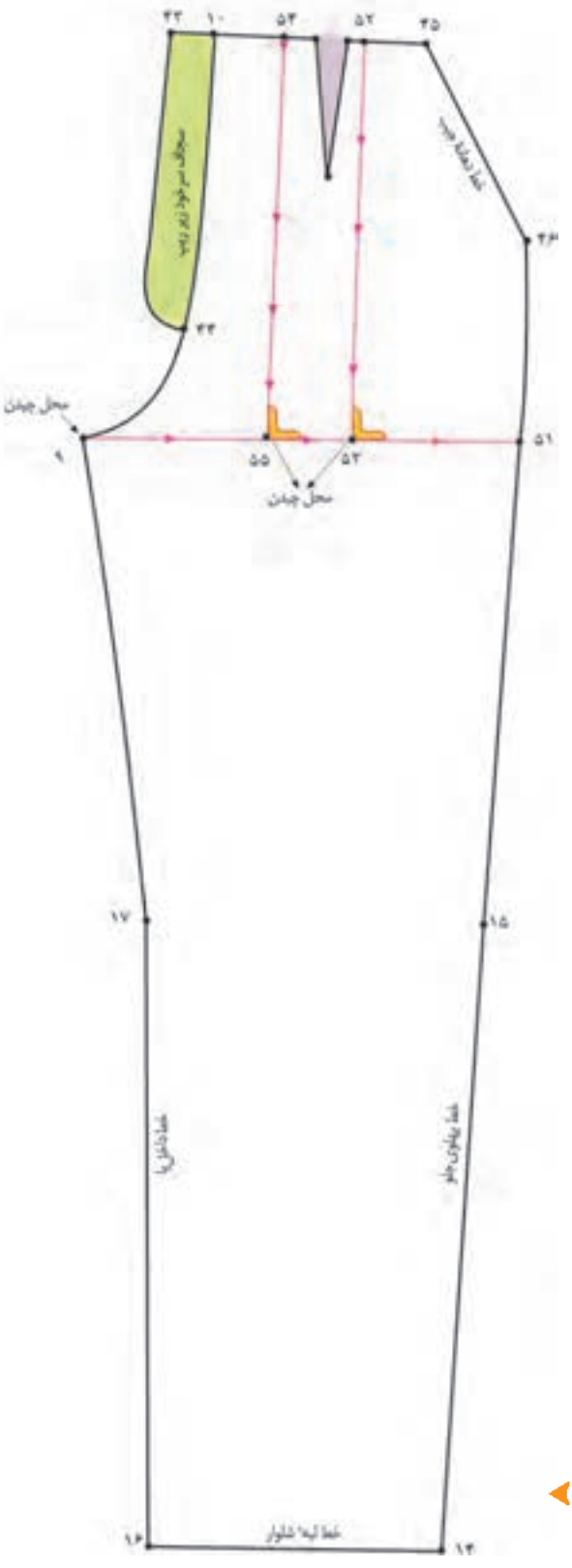

شکل ۷۵ ـ ۴

گام سوم

پنس جلوی شلوار را حذف کنید.

خطوط چیـــده شـــده «۵۵←۵۴» و «۵۳←۵۲» به اندازهٔ دلخواه* (بستگی به مدل دارد) اوازمان دهید.

اندازهٔ اوازمان دلخواه '۵۴←۵۴ =۵۲'←۵۲

خط کمر شـــلوار«۱۰←۴۵» و خـــط پهلو در «نقطهٔ ۵۱» را اصلاح کنید. (شکل ۷۶-۴)

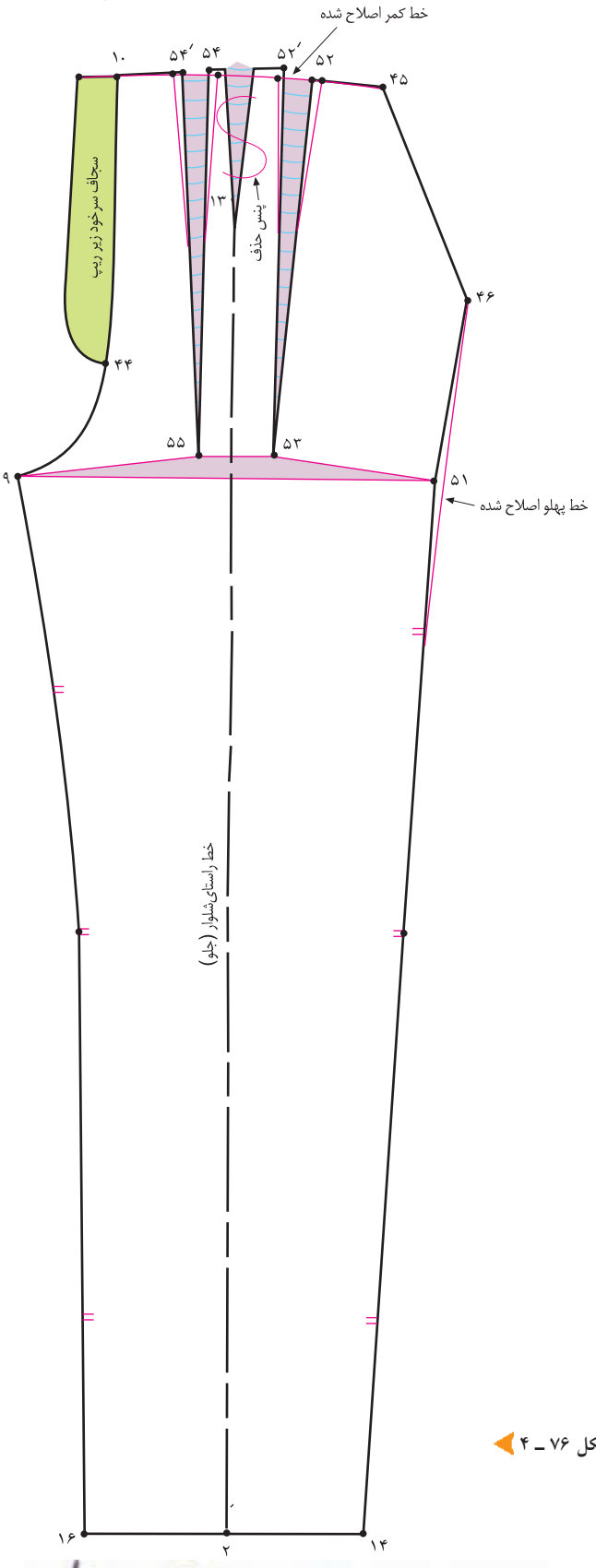

شکل ۷۶ ـ ۴

* در این روش گشاد کردن اندازهٔ اوازمان نباید زیاد باشد؛ زیرا خطوط پهلو و کمر شلوار از حالت عادی خارج شده و خطوط خارجی آن اشکال پیدا می‌کند.

گام چهارم

سجاف زیر زیپ شلوار را «تا کرده» خط دوخت زیپ را روی شلوار مشخص کنید. (شکل ۷۷-۴)

خط دوخت زیپ =۴۴⟵۵۶

در این مدل به جای چین، علامت پیلی رسم شود. فاصلهٔ «۵۲′⟵۵۲» و «۵۴′⟵۵۴» علامت پیلی رسم شود.

پیلی‌های جلوی شلوار=۵۴′⟵۵۴ و ۵۲′⟵۵۲

به ترتیب این تکه‌ها را از روی الگوی شلوار رولت کنید:

سجاف دهانهٔ جیب=۴۶′⟵۴۸′⟵۴۷′⟵۴۵′

کیسهٔ جیب=۴۹⟵۵۰⟵۴۶⟵۴۵

تکهٔ پهلوی جلو=۴۸⟵۴۷⟵۱۲

روی الگوی شلوار از خط «۴۶⟵۴۵» را قیچی کنید.

توجه کنید قبل از قیچی کردن قطعات علامت راستای پارچه را روی الگوها رسم کنید. (شکل‌های ۷۸ و۷۷-۴)

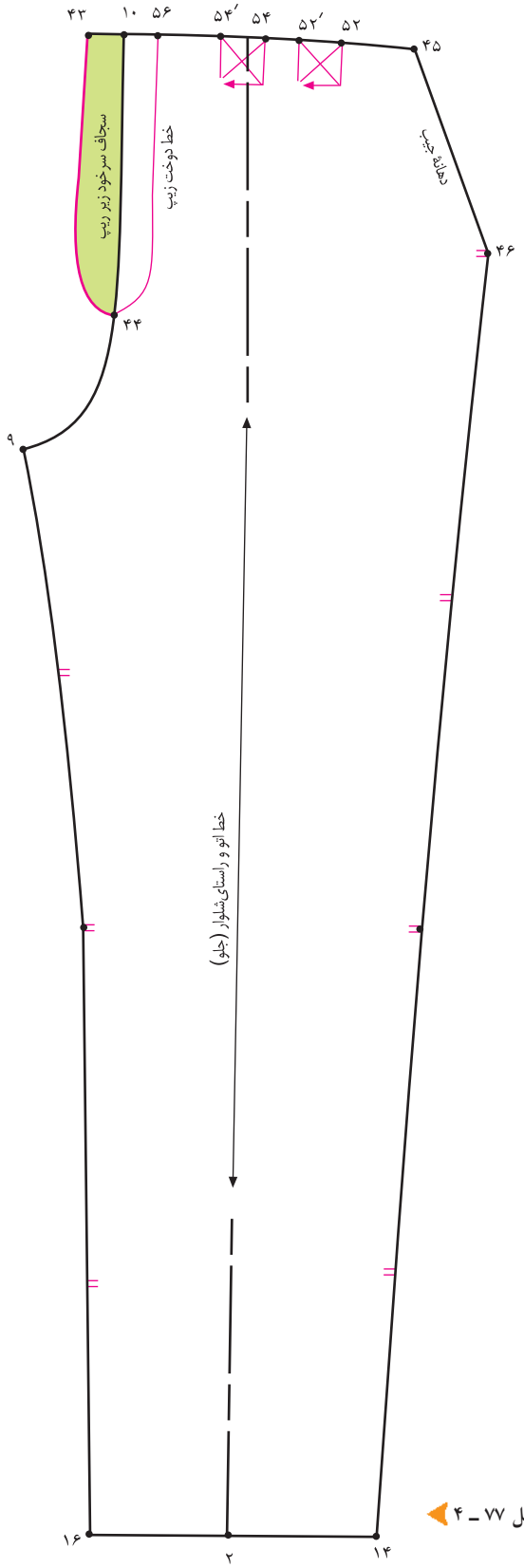

شکل ۷۷ ـ ۴

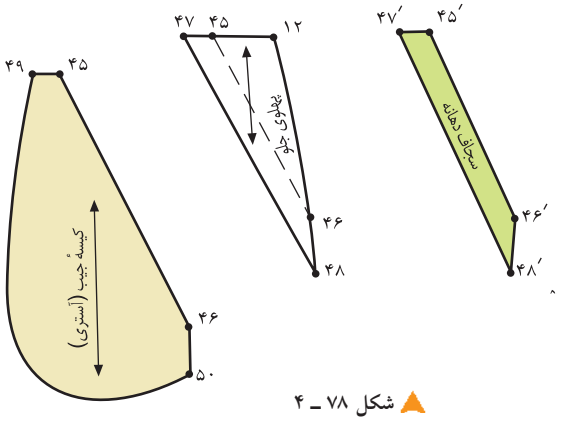

شکل ۷۸ ـ ۴

روش دوم جیب داخلی شلوار

این مدل عیناً همانند مدل قبلی است با این تفاوت که کیسهٔ روی جیب تا قســمت خط مرکزی جلو امتداد دارد و کیسهٔ زیر روی آن دوخته می‌شود. (شکل‌های ۸۱ و ۸۰،۷۹-۴)

کیسهٔ جیب (رو) =۴۶'→۵۰'→۵۲'→۱۰'→۴۵'

کیسهٔ جیب (زیر) = ۴۸'→۵۰'→۴۹'→۴۷'

تکهٔ پهلوی جلو = ۴۸→۴۷→۱۲

از«نقطهٔ۴۵» تا «نقطهٔ۴۶» قیچی کنید.

دهانهٔ جیب = ۴۶→۴۵

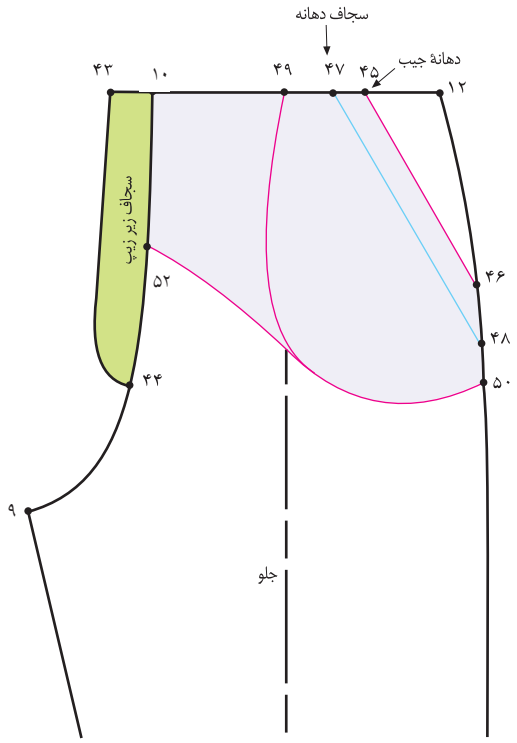

شکل ۷۹ ـ ۴

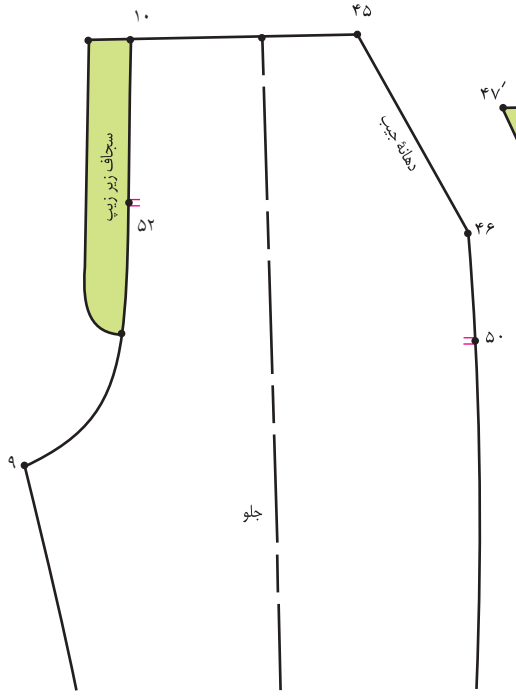

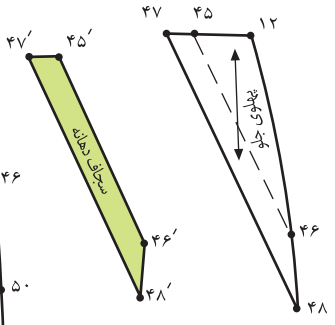

شکل ۸۱ ـ ۴

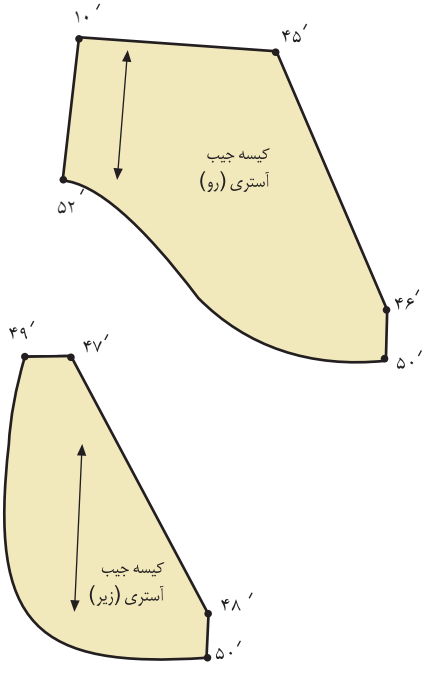

شکل ۸۰ ـ ۴

روش سوم جیب داخلی شلوار

این مدل عیناً همانند مدل قبلی است با این تفاوت که دهانهٔ جیب فرم گرد دارد؛ دهانهٔ آن بیشـــتر از مدل‌های قبلی اســـت. (شکل‌های ۸۴ و۸۲،۸۳-۴)

تکهٔ پهلوی جلو = ۴۷←۴۸←۱۲

کیسهٔ جیب (رو) =۴۵'←۱۰'←۵۲'←۵۰'←۴۶'

کیسهٔ جیب (زیر) = ۴۵'←۴۹'←۵۰'←۴۶'

از «نقطهٔ ۴۵» تا «نقطهٔ ۴۶» قیچی کنید.

دهانهٔ جیب = ۴۵←۴۶

سجاف دهانهٔ جیب =۴۵'←۴۶'←۴۸'←۴۷'

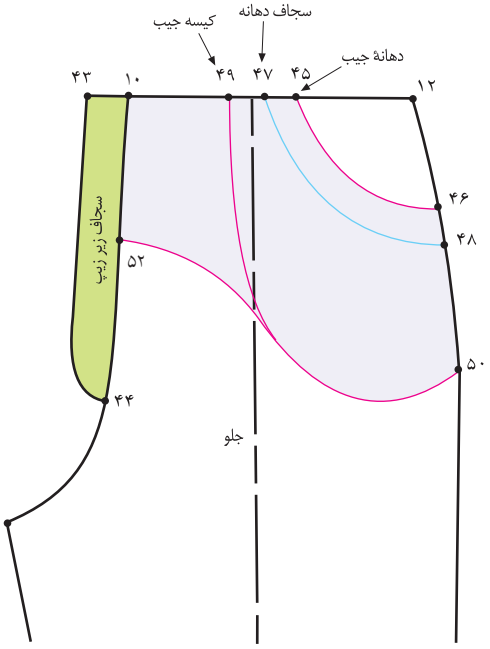

شکل ۸۲ ـ ۴

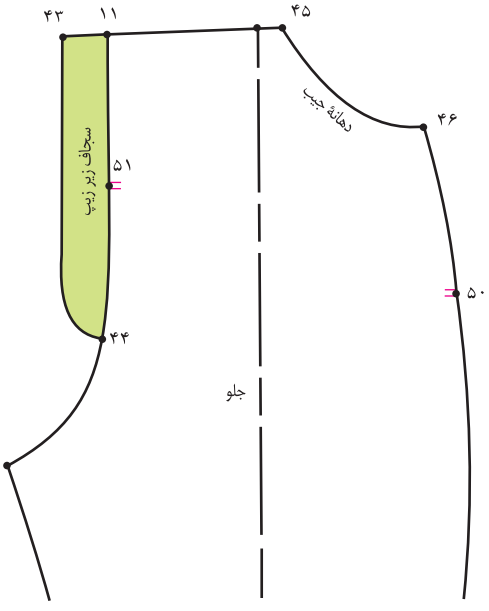

شکل ۸۳ ـ ۴

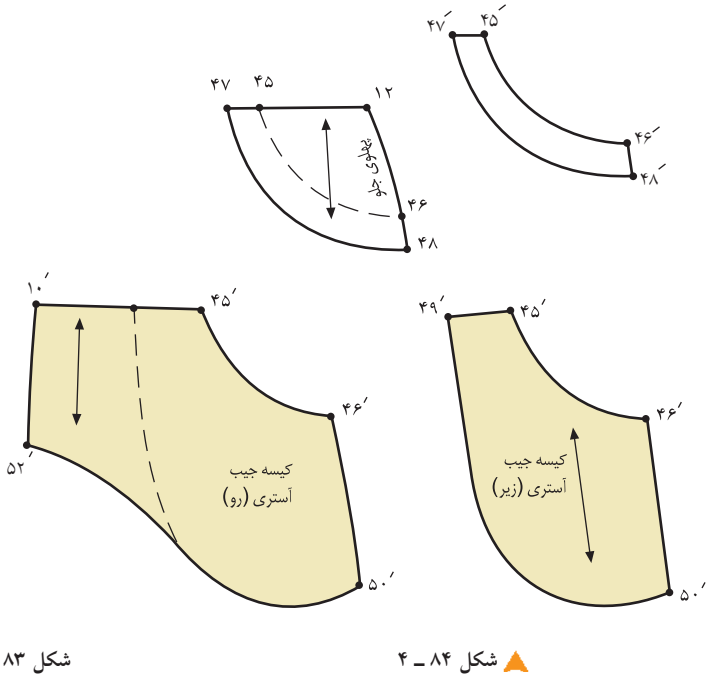

شکل ۸۴ ـ ۴

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار۴: ترسیم الگوی انواع شلوار ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴-۷و۸۸

آزمون عملی

هنرجویان محترم در این صفحه جهت بررسی مدل‌های شلوار، با آثار طراحان لباس آشنا می‌شوید.

شکل ۸۵ ـ ۴

آیا برای ترسیم این مدل شلوارها از الگوی فون استفاده شده؟ آیا پنس‌های کمر منتقل شده؟ چه روشی برای ترسیم الگوهای شلوار بدون پنس پیشنهاد می‌کنید؟ چه نوع پارچه‌های برای این مدل‌ها پیشنهاد می‌کنید.

اساس دامن شلواری

▲ شکل ۸۶ ـ ۴

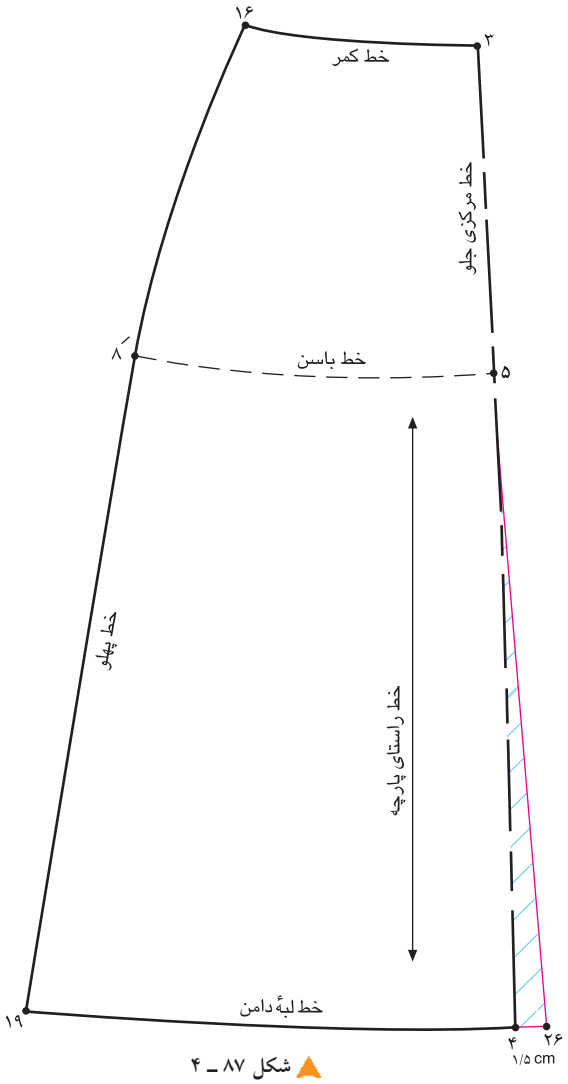

شکل ۸۷ ـ ۴

اندازه‌های مورد نیاز:

بلندی برآمدگی باسن ..... سانتی‌متر

دور باسن ..... سانتی‌متر

گام اول

از روی الگوی یکی از دامن‌های فون رولت کنید.

درخط لبهٔ دامن«نقطهٔ۴» به اندازهٔ دلخواه(دراین مدل «۱/۵سانتی‌متر») اوازمان داده؛ «نقطهٔ۲۶» به دست می‌آید.

○ توجه کنید:

اوازمان «۲۶←۴» از باز شدن پیلی در قسمت پایین دامن شلواری جلوگیری می‌کند. (شکل ۸۷-۴)

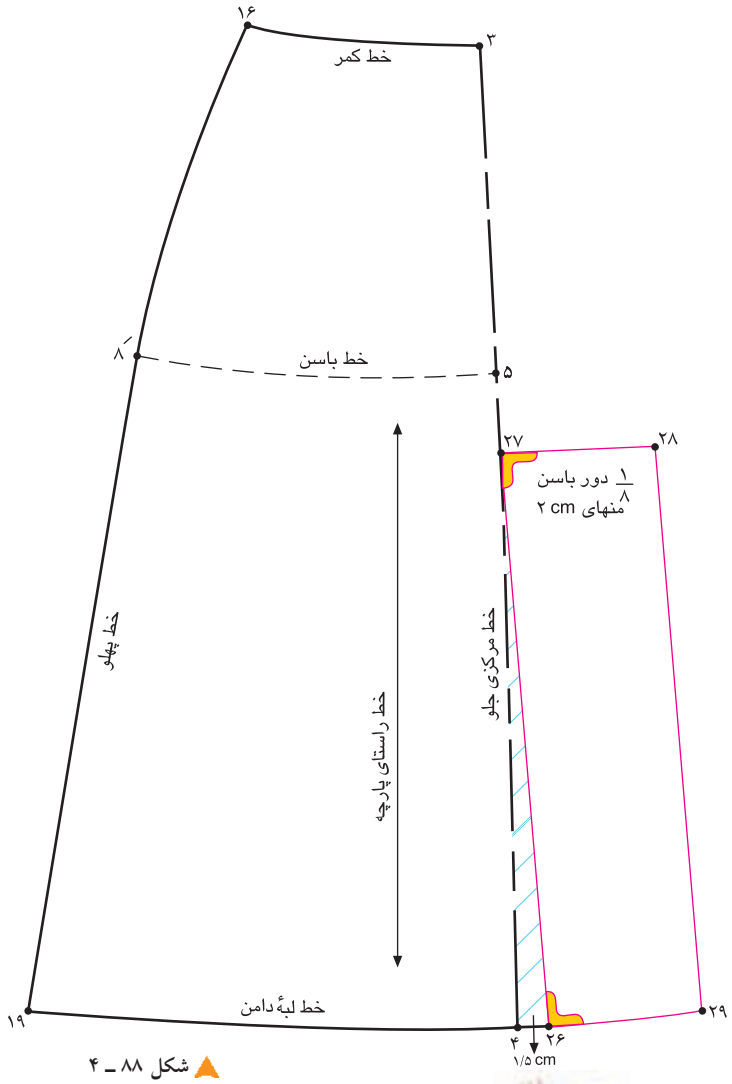

شکل ۸۸ ـ ۴

گام دوم

روی خط مرکزی جلو «از نقطهٔ ۳» به اندازهٔ « برآمدگی باسن به اضافهٔ ۱-۲ سانتی‌متر» (آزادی) پایین آمده؛ «نقطهٔ۲۷» به دست می‌آید.

برآمدگی باسن به اضافه ۱-۲ سانتی‌متر = ۲۷←۳

از «نقطهٔ ۲۷» به اندازهٔ « $\frac{۱}{۸}$ دور باسن منهای۲ سانتی‌متر» با خط‌کش گونیا بیرون آمده؛ «نقطهٔ۲۸» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۸}$ دور باسن منهای۲ سانتی‌متر= ۲۸←۲۷

از «نقطهٔ۲۶» به اندازهٔ فاصلهٔ ۲۸←۲۷» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۲۹» به دست می‌آید.

نقاط «۲۸، ۲۹» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید. (شکل۸۸-۴)

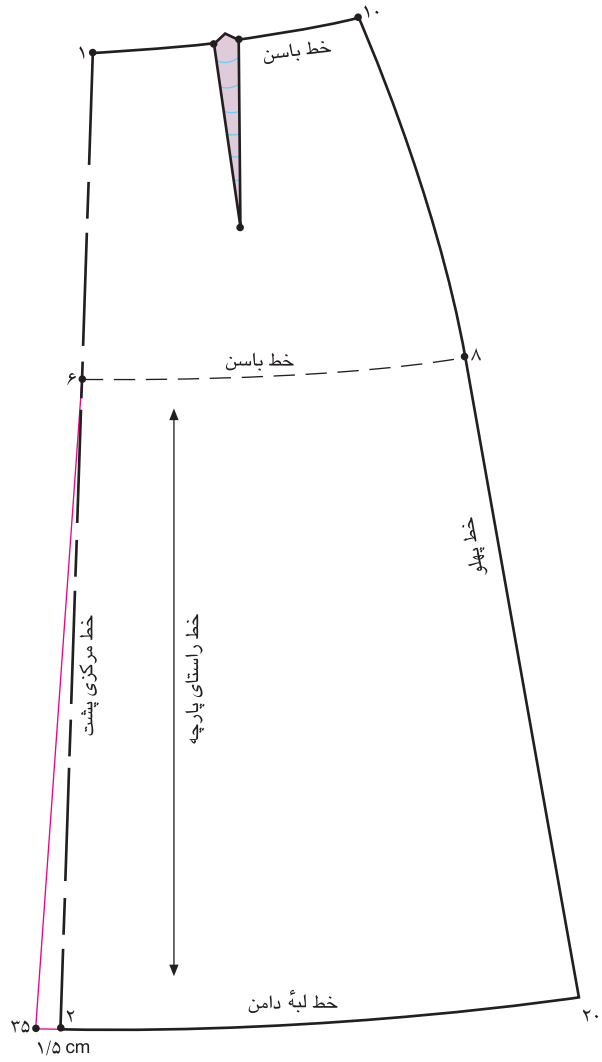

شکل ۸۹ ـ ۴

گام سوم

از روی الگوی یکی از دامن‌های فون رولت کنید، در خط لبهٔ دامن خط مرکزی پشت «نقطهٔ۲» به اندازهٔ فاصلهٔ «۲۶⟵۴» در الگوی جلو، اوازمان داده؛ «نقطهٔ ۳۵» به دست می‌آید. (شکل۸۹-۴)

در الگوی پشت عیناً همانند جلو عمل کنید.

۲ سانتی‌متر= ۳۵⟵۲

اوازمان ۲۶⟵۴= ۳۵⟵۲

روی خط مرکزی پشت از «نقطهٔ۱» به اندازهٔ برآمدگی

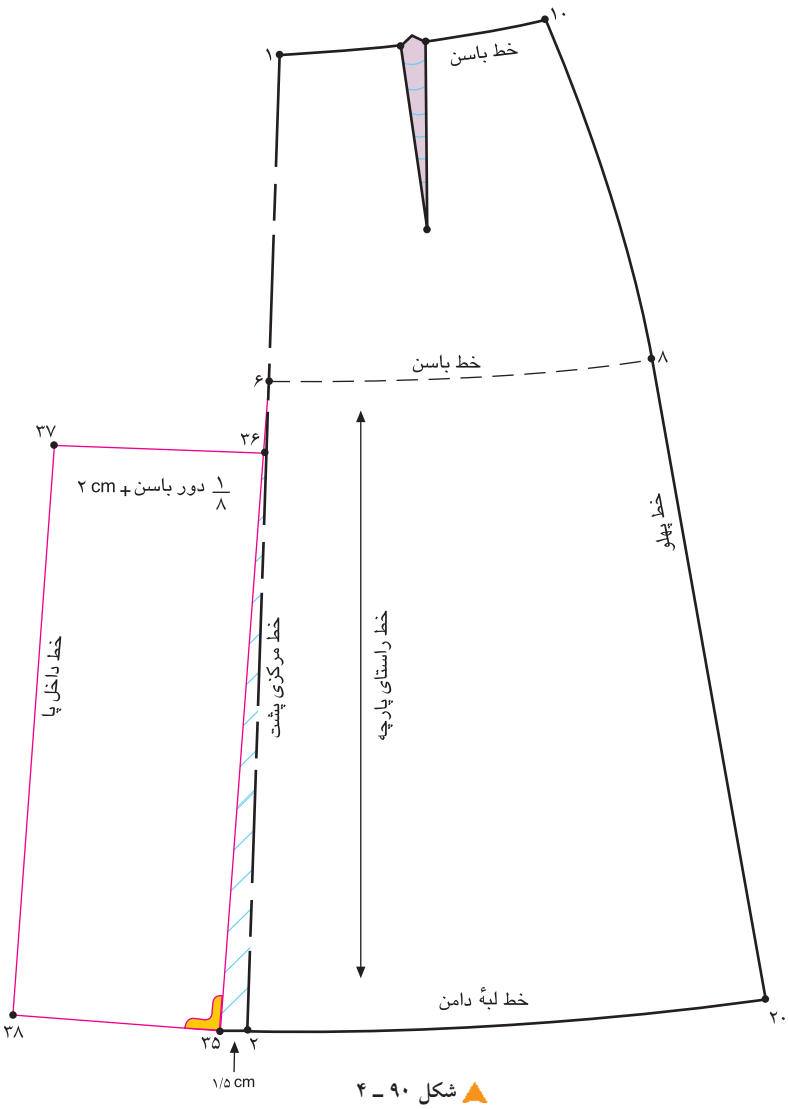

شکل ۹۰ ـ ۴

گام چهارم

باسن به اضافهٔ۱-۲ سانتی‌متر (آزادی) پایین آمده؛«نقطهٔ۳۶» به دست می‌آید.

برآمدگی باسن به اضافهٔ۱-۲ سانتی‌متر= ۳۶⟵۱

از «نقطهٔ ۳۶» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۸}$ دور باسن به اضافهٔ ۲ سانتی‌متر» با خط‌کش گونیا بیرون آمده؛ «نقطهٔ۳۷» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۸}$ دور باسن به اضافهٔ ۲ سانتی‌متر= ۳۷⟵۳۶

از «نقطهٔ ۳۵» به اندازهٔ فاصلهٔ «۳۷⟵۳۶» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۳۸» به دست می‌آید. (شکل ۹۰-۴)

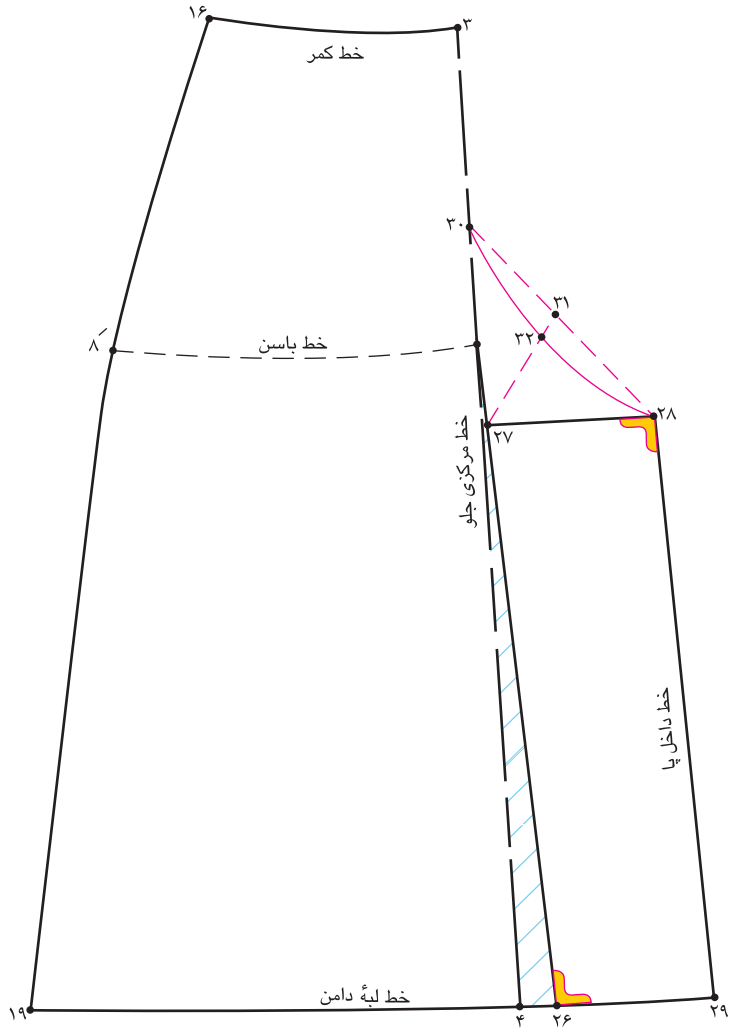

شکل ۹۱ ـ ۴

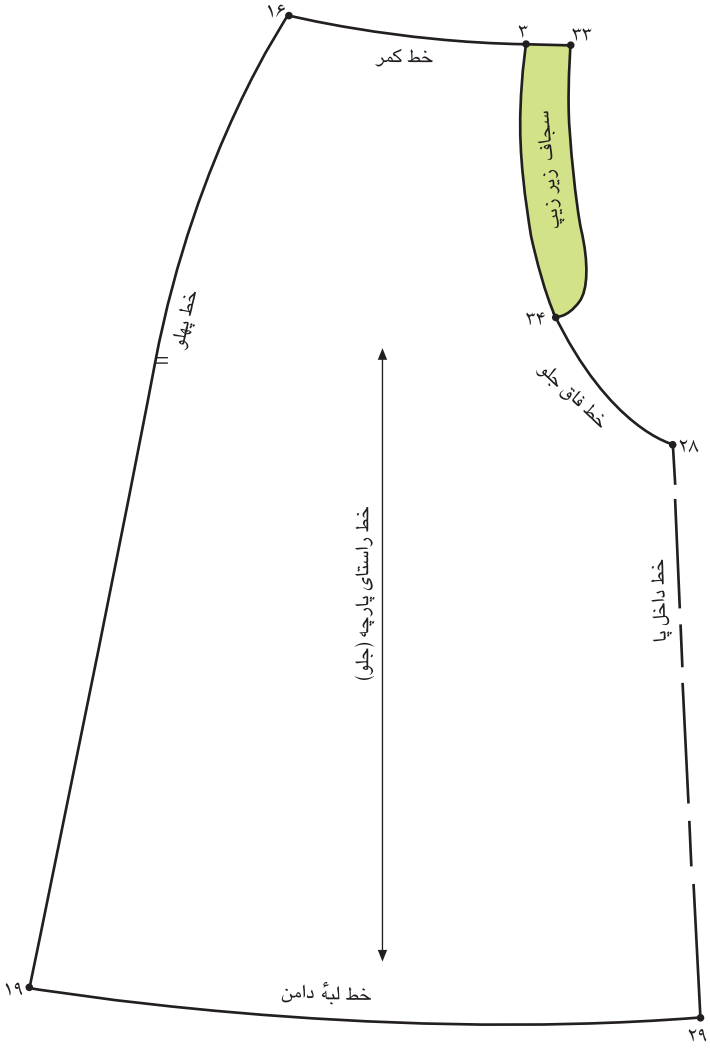

شکل ۹۲ ـ ۴

a روی خط مرکزی جلو «$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۲۷←۳» را محاسبه کنید؛ «نقطهٔ ۳۰» به دست می‌آید. (شکل ۹۱-۴)

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ «۲۷←۳»=۳۰←۳

a نقاط «۲۸و۳۰» را با خط به یکدیگر وصل کنید.

a فاصلهٔ «۲۸←۳۰» را با خط به یکدیگر وصل کنید.

a فاصلهٔ«۲۸←۳۰»رانصف‌کرده؛«نقطهٔ۳۱»به دست‌می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ «۳۰←۲۸» = ۳۰←۳۱

a نقاط «۳۱ و ۲۷» را با خط به یکدیگر وصل کنید.

a از «نقطهٔ ۲۷» روی خط «۳۱←۲۷ » را به اندازهٔ «۴سانتی‌متر» بالا رفته؛ «نقطهٔ ۳۲» به دست می‌آید.

۴ سانتی‌متر= ۲۷←۳۲

a هلال فاق جلوی دامن شلواری را به گونه‌ای رسم کنید که نقاط «۲۸←۳۲←۳۰» را به یکدیگر وصل کند. (شکل ۹۲-۴)

a سجاف زیر زیپی شلوار را روی الگوی جلو رسم کنید.

گام ششم

روی خـــط مرکزی پشـــت «$\frac{۱}{۲}$ فاصلـــهٔ ۳۶←۱» به اضافهٔ «۱سانتی‌متر» را محاسبه کنید؛ «نقطهٔ ۳۹» به دست می‌آید.

نقاط «۳۷، ۳۹» را با خط به یکدیگر وصل کنید.

فاصلهٔ «۳۹←۳۷»را با خط به یکدیگر وصل کنید.

فاصله«۳۹←۳۷» را نصف کرده؛ «نقطهٔ ۴۰» به دست می‌آید.

(شکل۹۳-۴)

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ«۳۷←۳۹»۴۰←۳۹

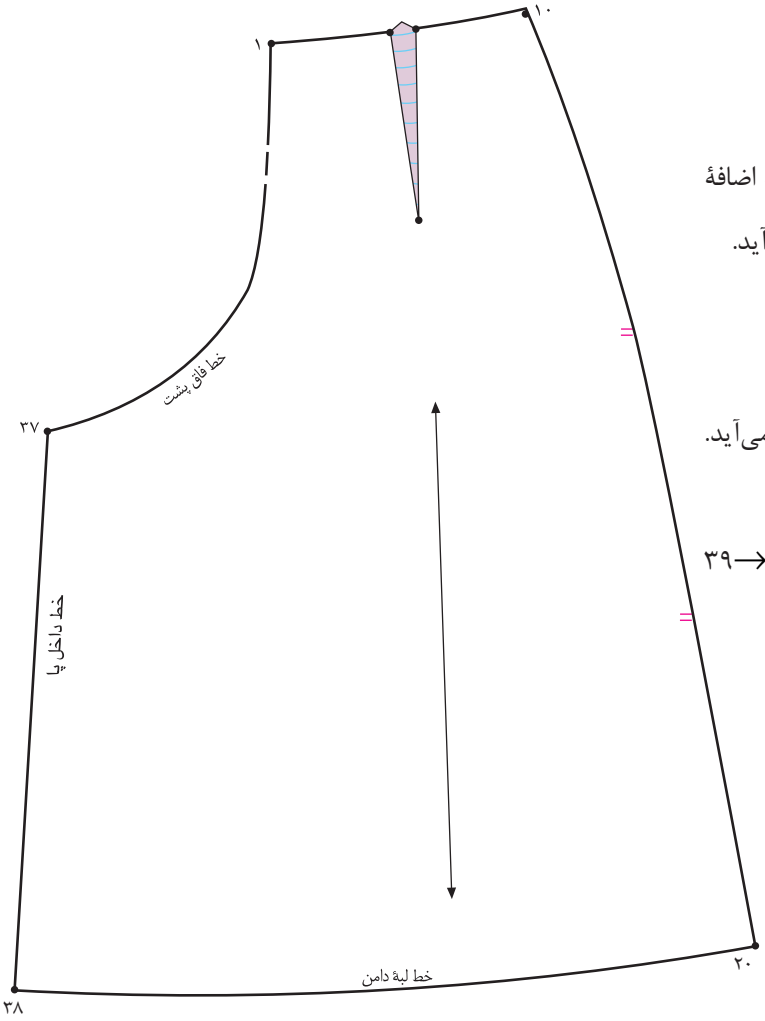

شکل ۹۳ ـ ۴

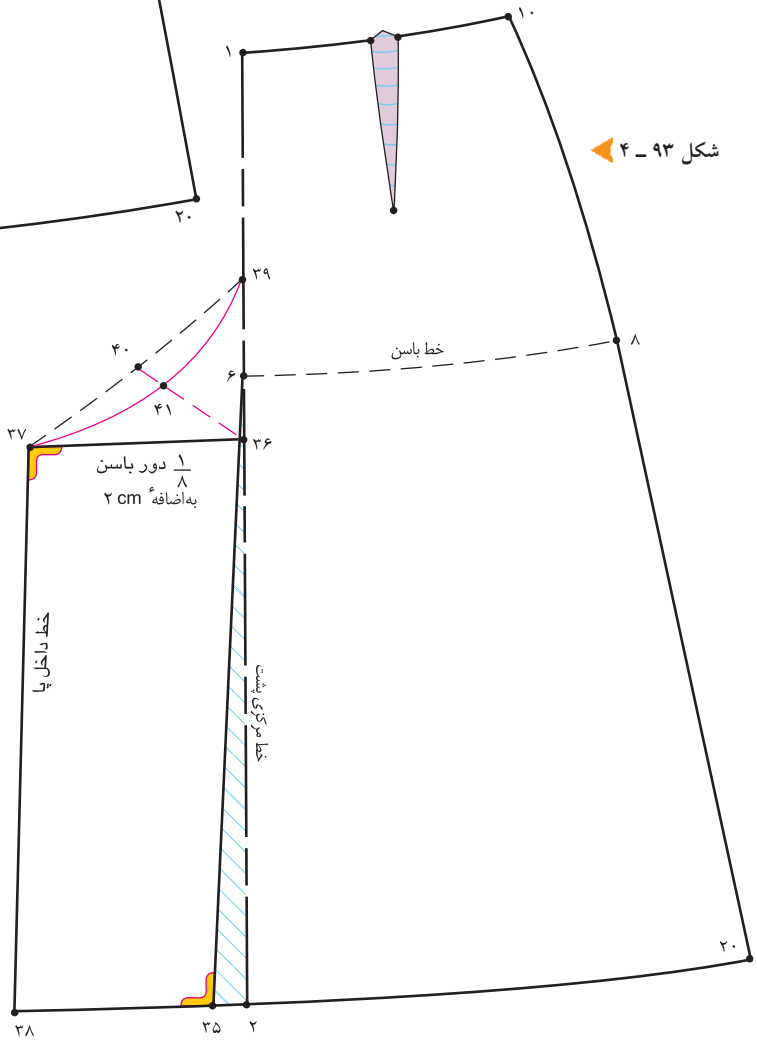

شکل ۹۴ ـ ۴

نقاط «۴۰، ۳۶» را با خط به یکدیگر وصل کنید.

از «نقطـــهٔ ۳۶» روی خـــط «۴۰←۳۶» به اندازهٔ «۴ســـانتی‌متر» داخل شـــده؛ «نقطهٔ ۴۱» به دست می‌آید. (شکل۹۴-۴)

۴ سانتی‌متر= ۴۱←۳۶

هلال فاق پشـــت دامن شلواری را به گونه‌ای رسم کنید که «نقاط ۳۹← ۴۱←۳۷» را به یکدیگر وصل کند.

آزمون نظری

۱- با توجه به شکل رو به رو به سؤالات پاسخ دهید:

۱-۱- فاصلهٔ «۲۸⟵۲۷» برابر است با .....

۱-۲- فاصلهٔ «۳۰⟵۲۷» برابر است با .....

۱-۳- فاصلهٔ «۲۷⟵۳» برابر است با .....

۱-۴- فاصلهٔ «۳۲⟵۲۷» برابر است با .....

۱-۵- فاصلهٔ «۲۶⟵۴» برابر است با .....

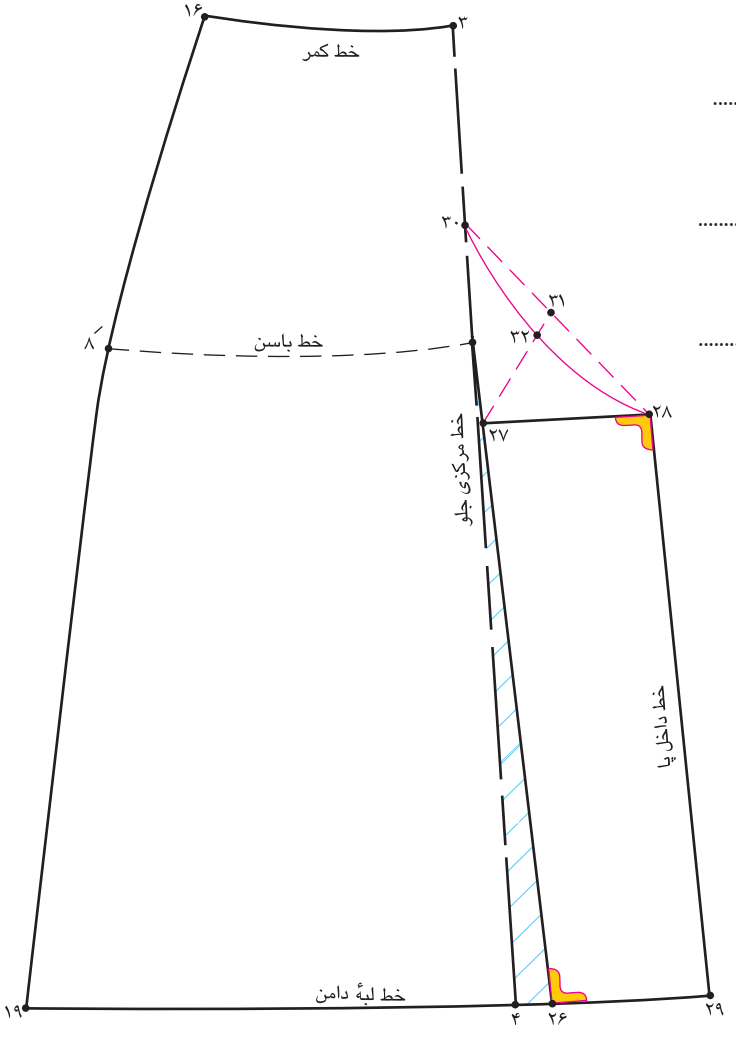

شکل ۹۵ ـ ۴

دامن شلواری چین دار یا پیلی در کمر

▲ شکل ۹۶ ـ ۴

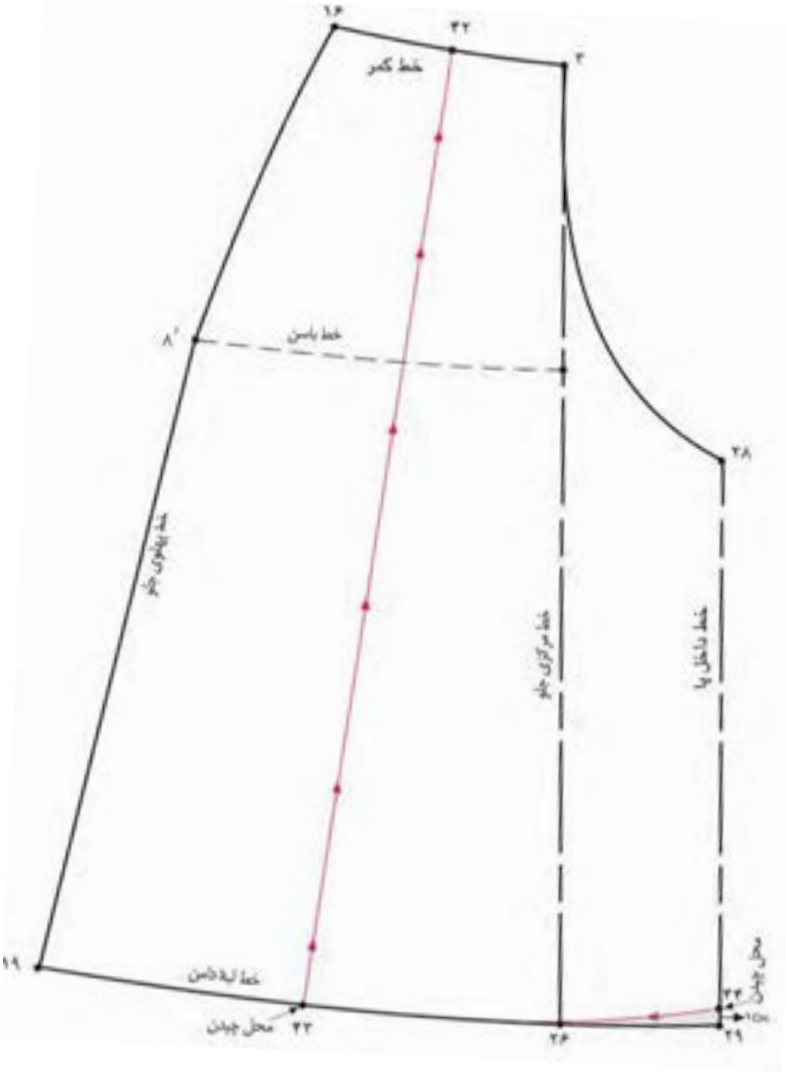

شکل ۹۷ ـ ۴

a از روی الگوی جلوی اساس دامن شلواری رولت کنید.

a در خطوط کمر فاصلهٔ «۱۶⟵۳» و لبهٔ دامن فاصلهٔ «۱۹⟵۲۶» را نصف کرده؛ نقاط «۴۲ و ۴۳» به دست می‌آید.

$\frac{1}{2}$ فاصلهٔ ۱۶⟵۳=۴۲⟵۳

$\frac{1}{2}$ فاصلهٔ ۱۹⟵۲۶=۴۳⟵۱۹

a نقاط «۴۳ و ۴۲» را به یکدیگر وصل کنید.

خط اوازمان جلو =۴۳⟵۴۲

a برای جلوگیری از افتادگی خط داخل پای دامن شلواری، از «نقطهٔ ۲۹» به اندازهٔ «۱ سانتی متر» بالا رفته؛ «نقطهٔ۴۴» به دست می‌آید. (شکل۹۷-۴)

(جلوگیری از افتادگی پارچه) ۱ سانتی متر=۴۴⟵۲۹

a از خط لبهٔ دامن خط «۴۲⟵۴۳» را قیچی کنید.

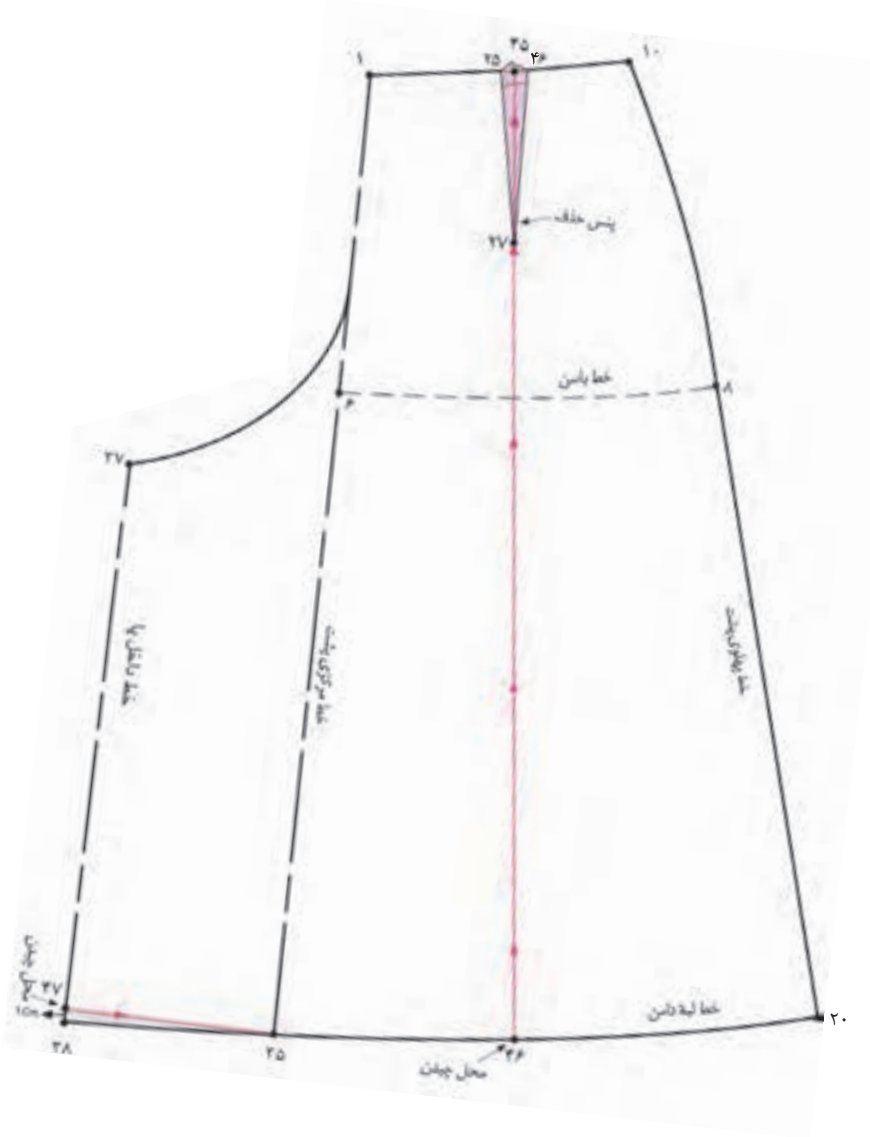

شکل ۹۸ ـ ۴

در قسمت پشت عیناً همانند جلو عمل کنید؛ با این تفاوت که پنس پشت حذف می‌شود.

پنس پشت حذف =۴۶⟵۲۷⟵۲۵

خط اوازمان پشت =۴۶⟵۴۵

(جلوگیری از افتادگی پارچه) ۱ سانتی متر =۴۷⟵۳۸ از خط لبهٔ دامن «۴۵⟵۴۶» را قیچی کنید. (شکل۹۸-۴)

گام سوم

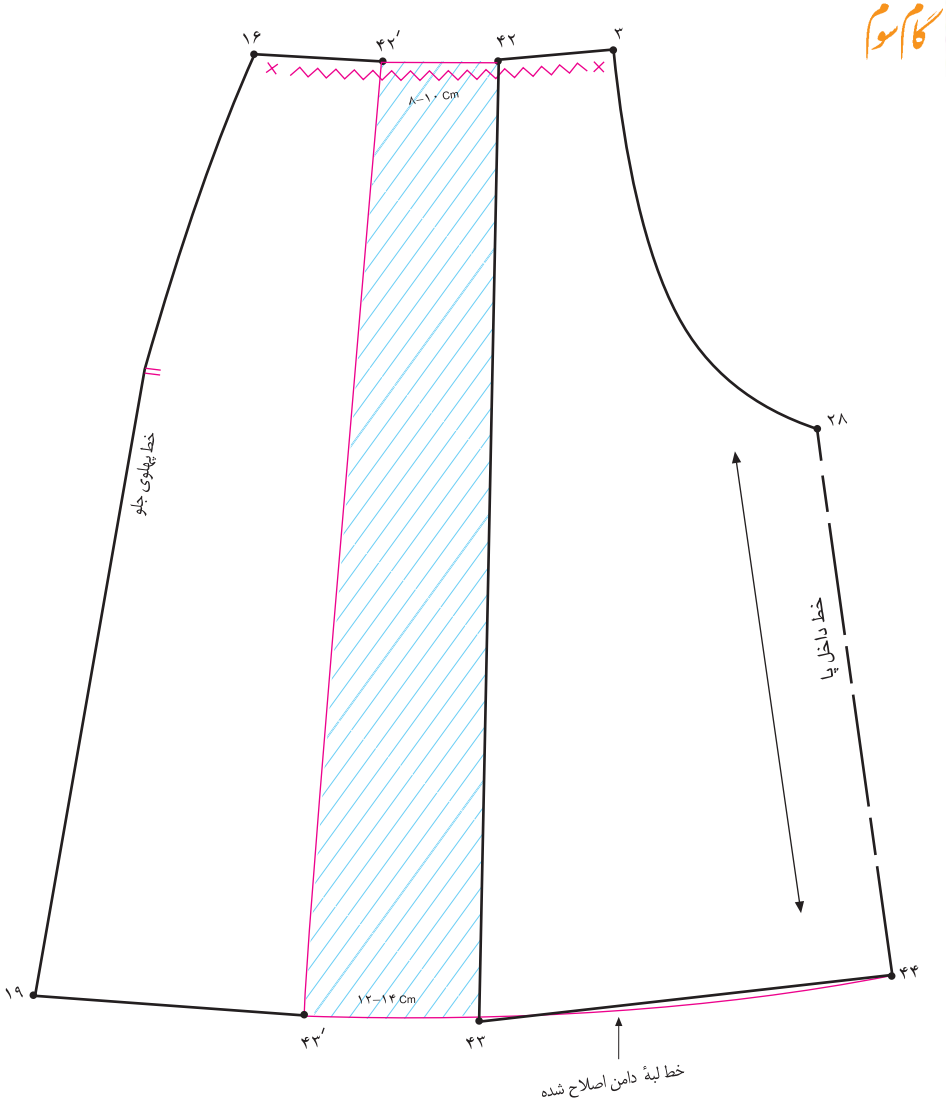

▲ شکل ۹۹ ـ ۴

فاصلهٔ ۴۲′⟵۴۲ و ۴۳′⟵۴۳ را به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید.

اندازهٔ اوازمان، دلخواه ۸–۱۰ سانتی‌متر=۴۲′⟵۴۲

اندازهٔ اوازمان، دلخواه۱۲–۱۴سانتی‌متر= ۴۳′⟵۴۳

خطوط لبهٔ دامن و کمر را اصلاح کنید. (شکل۹۹–۴)

علامت‌های موازنه و چین را روی الگوی جلو مشخص کنید.

○ توجه کنید:

اوازمان در قسمت لبهٔ دامن از خط کمر بیشتر است تا فون دامن شلواری بیشتر شود.

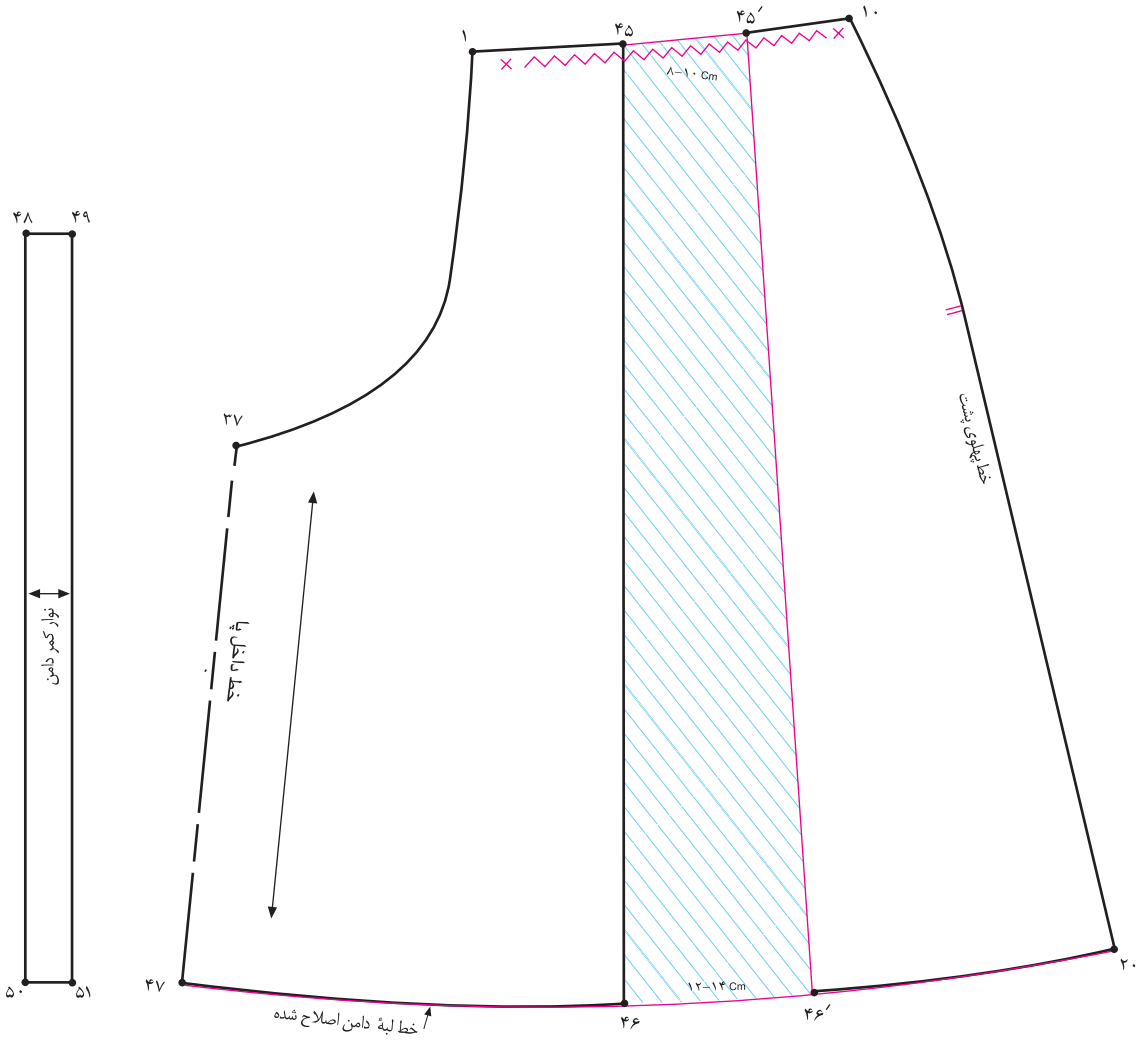

شکل ۱۰۰ ـ ۴

شکل ۱۰۱ ـ ۴

در الگـــوی پشـــت عینـــاً همانند الگـــوی جلو عمـــل کنید: (شکل ۱۰۰-۴)

اندازهٔ اوازمان دلخواه، ۸-۱۰ سانتی متر=۴۵′←۴۵

اندازه اوازمان دلخواه،۱۲-۱۴ سانتی متر=۴۶′←۴۶

در صورتـــی که بخواهید کمر دامن شـــلواری، نوار کمر همراه کـــش بدوزید، دور کمر الگو، خطوط «۱۶←۳» و «۱←۱۰» را با متر اندازه زده و یادداشت کنید.

نوارکمری رابه اندازهٔ پهنای کش و طول کمریادداشـــت کنید. (شکل ۱۰۱-۴)

نوار کمر دامن=۵۱←۵۰←۴۹←۴۸

دامن شلواری با جیب و پیلی

▲ شکل ۱۰۲ ـ ۴

گام اول

از روی الگوی اساس اولیهٔ دامن شلواری رولت کنید.

فاصلـــهٔ«۱۶⟵۳ » (در خط کمـــر) و «۲۶⟵۱۹» (خط لبهٔ دامن) را نصف کرده نقاط «۴۲ و ۴۳» به دست می‌آید.

برای جلوگیری از افتادگی دامـــن از «نقـطهٔ ۲۹» بـه انـدازهٔ «۱ سانتی متر» بالا آمده؛ « نقطهٔ ۴۴» به دست می‌آید.

خط اوازمان «۴۳⟵۴۲» را قیچی کنید. (شکل ۱۰۳-۴)

در الگوی پشـــت عیناً همانند جلو عمل کنید با این تفاوت که خط برش وسط پنس پشت قرار می‌گیرد. (شکل ۱۰۴-۴)

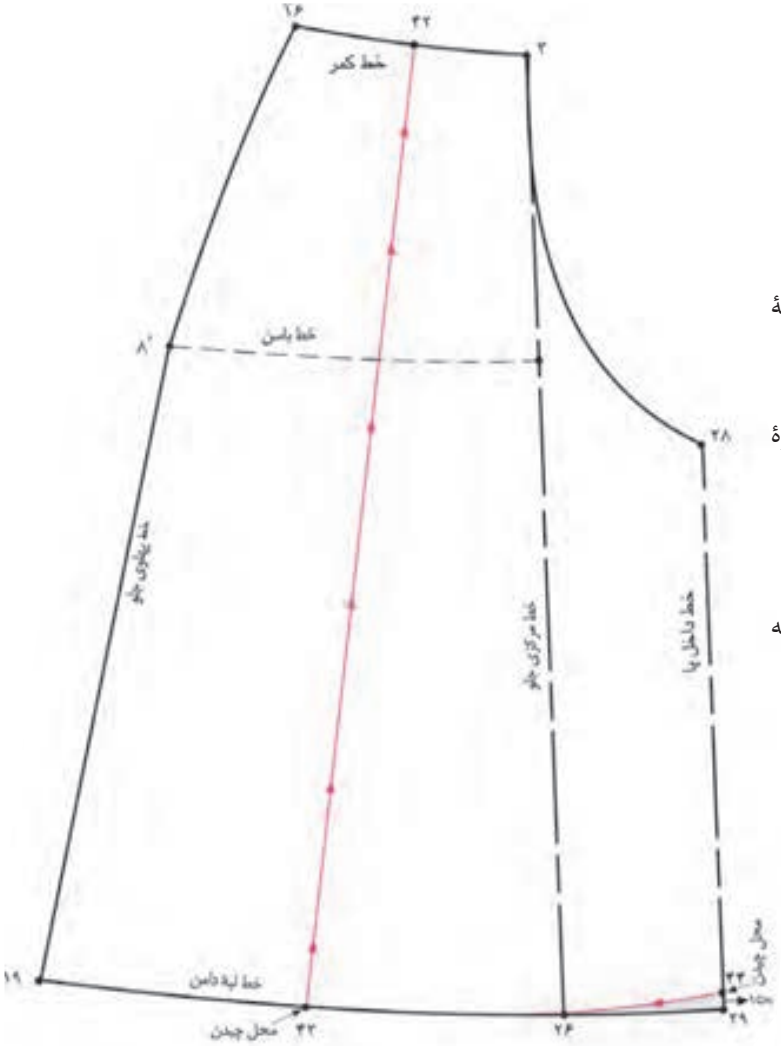

شکل ۱۰۳ ـ ۴

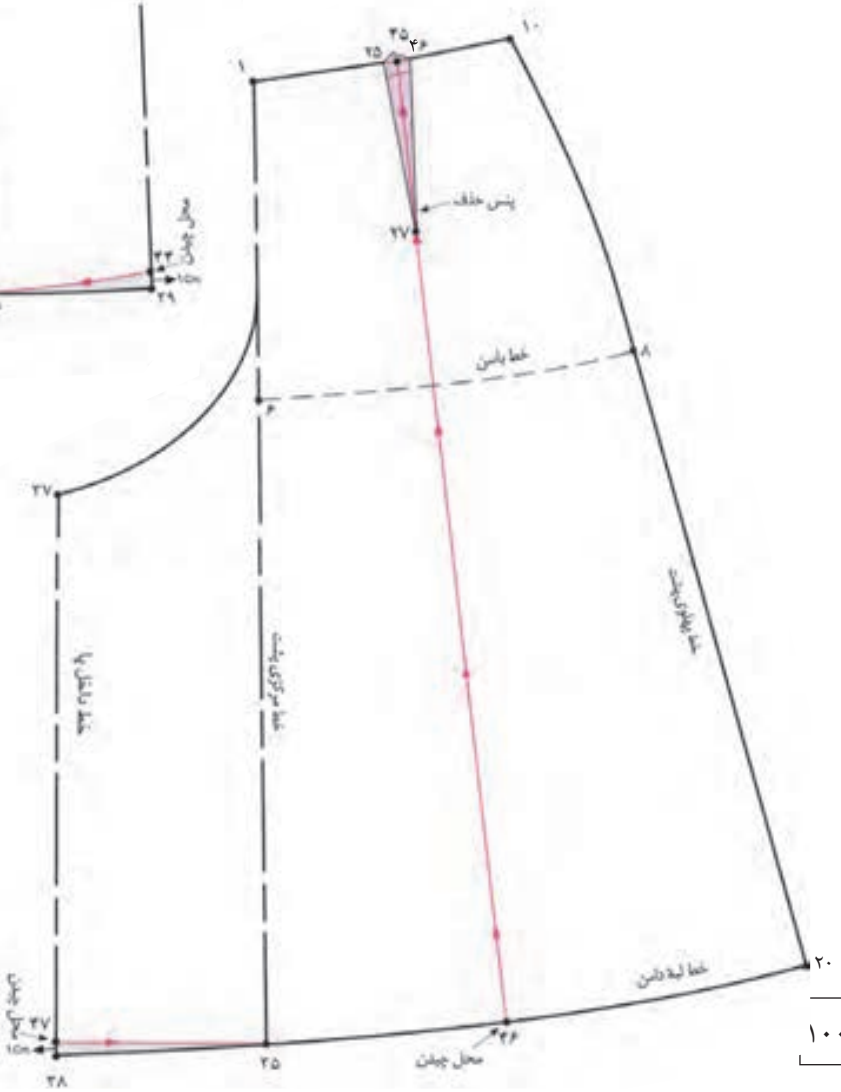

شکل ۱۰۴ ـ ۴

گام دوم

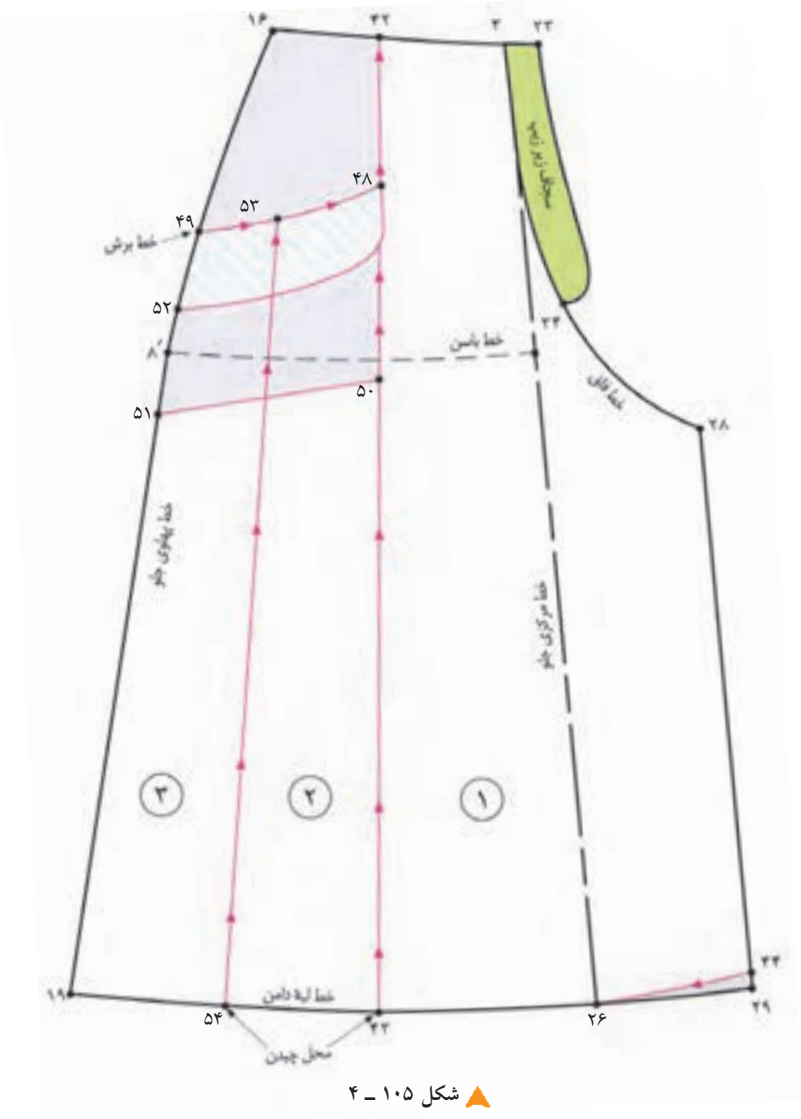

▲ شکل ۱۰۵ ـ ۴

از نقـــاط «۴۲ و ۱۶» به اندازهٔ دلخـــواه (مطابق مدل) پایین آمده؛ نقاط «۴۸ و ۴۹» به دست می‌آید.

از نقـــاط ۴۸ و ۴۹ «به اندازهٔ کیســـهٔ جیب پایین آمده؛ نقاط «۵۰ و ۵۱» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۴۸» خط دهانـــه و برگردان جیب را طراحی کنید. (مدل برگردان و دهانهٔ جیب دلخواه است).

برگردان دهانهٔ جیب =۵۲←۴۹←۴۸

فاصلهٔ«۴۹←۴۸»رانصف کرده؛«نقطهٔ۵۳» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۴۹←۴۸=۵۳←۴۸

در خط لبهٔ دامن شلواری، فاصلهٔ «۴۳←۱۹» را نصف کرده؛ «نقطهٔ ۵۴» به دست می‌آید. (شکل ۱۰۵-۴)

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۱۹←۴۳=۵۴←۱۹

نقاط «۵۳ و ۵۴» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

قبل از برش قطعات الگو، خط راستای پارچه را رسم کنید.

قطعات الگو را شماره گذاری کنید.

تکهٔ کیســـهٔ جیـــب «۵۱←۵۰←۴۸←۴۹ » را رولت کنید. (شکل ۱۰۶-۴)

تکه‌برگردان«′۵۲←′۴۸←′۴۹»رارولت‌کنید.(شکل۱۰۷-۴)

از خط پهلو فاصلهٔ «۴۲←۴۸←۴۹ » را قیچی کنید.

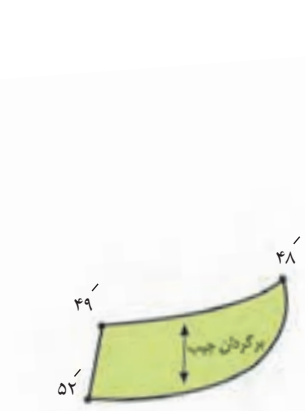

شکل ۱۰۷ ـ ۴

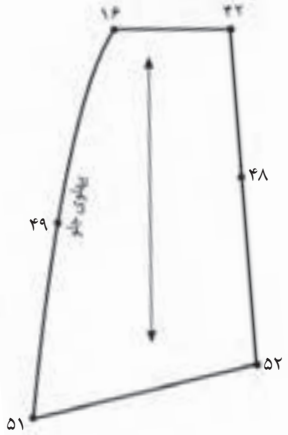

شکل ۱۰۶ ـ ۴

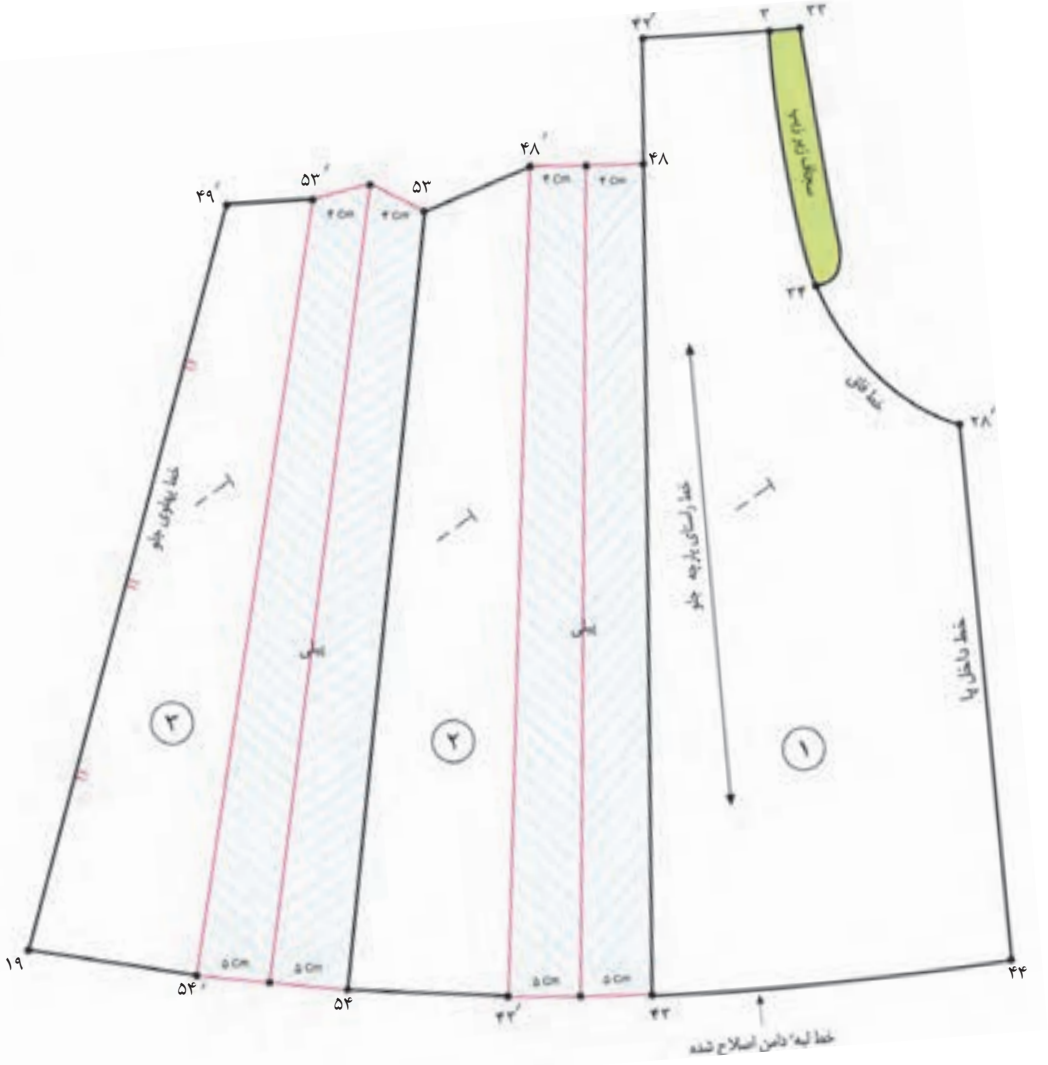

شکل ۱۰۸ ـ ۴

خطوط اوازمان «۴۳⟵۴۸» و «۵۴⟵۵۳» را قیچی کنید.

زیر خطوط چیده شـــده کاغذ بچســـبانید و به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) اوازمان دهید. (شکل ۱۰۸-۴)

اندازهٔ اوازمان دلخواه ۸ سانتی متر =′۵۳⟵۵۳=′۴۸⟵۴۶

اندازهٔ اوازمان دلخواه ۱۰ سانتی متر=′۵۴⟵۵۴=′۴۳⟵۴۳

هر تکه از الگو را که اوازمان می‌دهید، تکهٔ بعدی را «تا» کرده و خطوط «′۵۳⟵۵۳ » و «′۴۸⟵۴۸ » را اصلاح کنید.

خط لبهٔ دامن را بعد از اوازمان اصلاح کنید.

گام چهارم

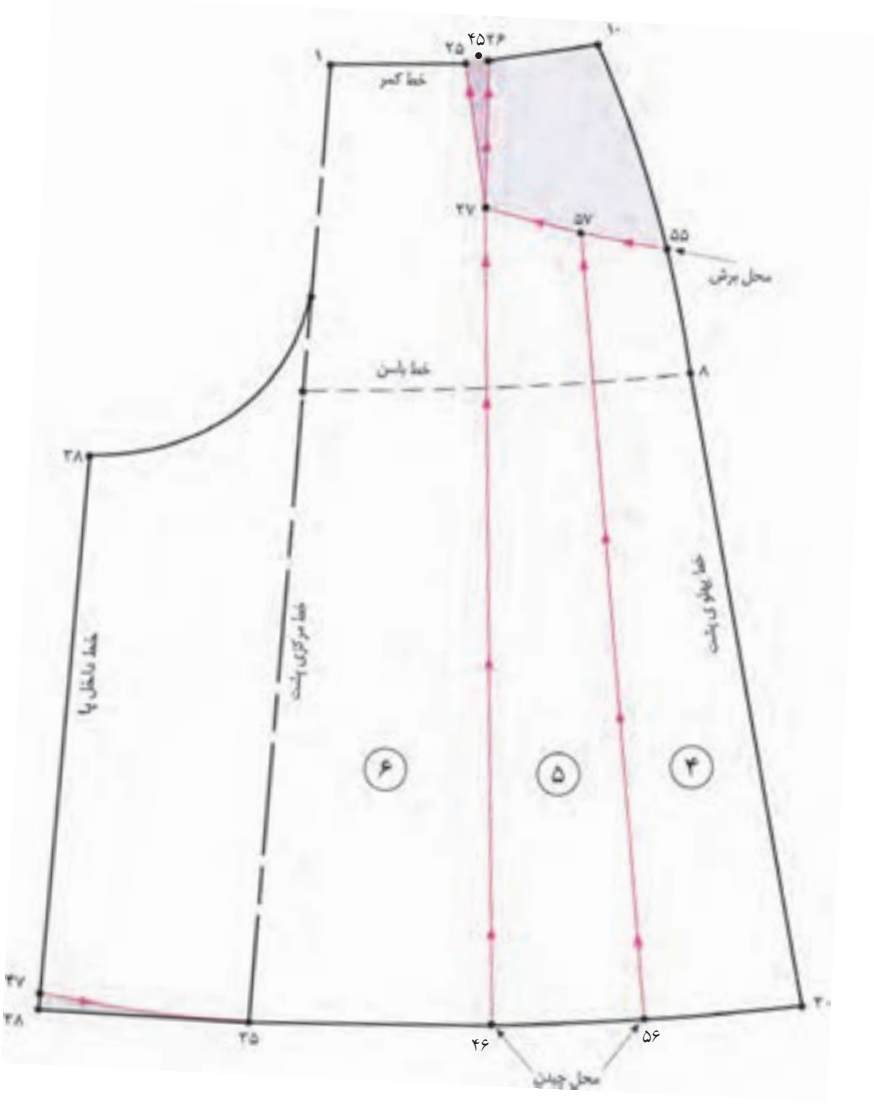

▲ شکل ۱۰۹ ـ ۴

از نقطـــهٔ ۱۰ «برابر فاصلـــهٔ ۴۹⟵۱۶» در الگوی جلو پایین آمده؛ «نقطهٔ۵۴» به دست می‌آید.

فاصله«۴۶ ⟵ ۲۰»را نصف کرده؛«نقطهٔ ۵۶»به دست می‌آید.

فاصلهٔ«۵۵⟵۲۷»را نصف‌کرده؛«نقطهٔ۵۷»به دست می‌آید.

قطعات الگو را شماره‌گذاری کنید. (شکل ۱۰۹-۴)

قبل ازچیدن الگو، خط راستای پارچه را روی الگو رسم کنید.

تکهٔ برش «۵۵⟵۲۷⟵۴۵⟵۱۰» را قیچی کنید.

خطوط «۵۶⟵۵۷» و «۲۷⟵۴۶» را قیچی کنید.

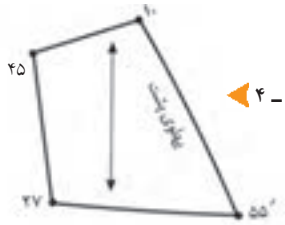

شکل ۱۱۱ ـ ۴

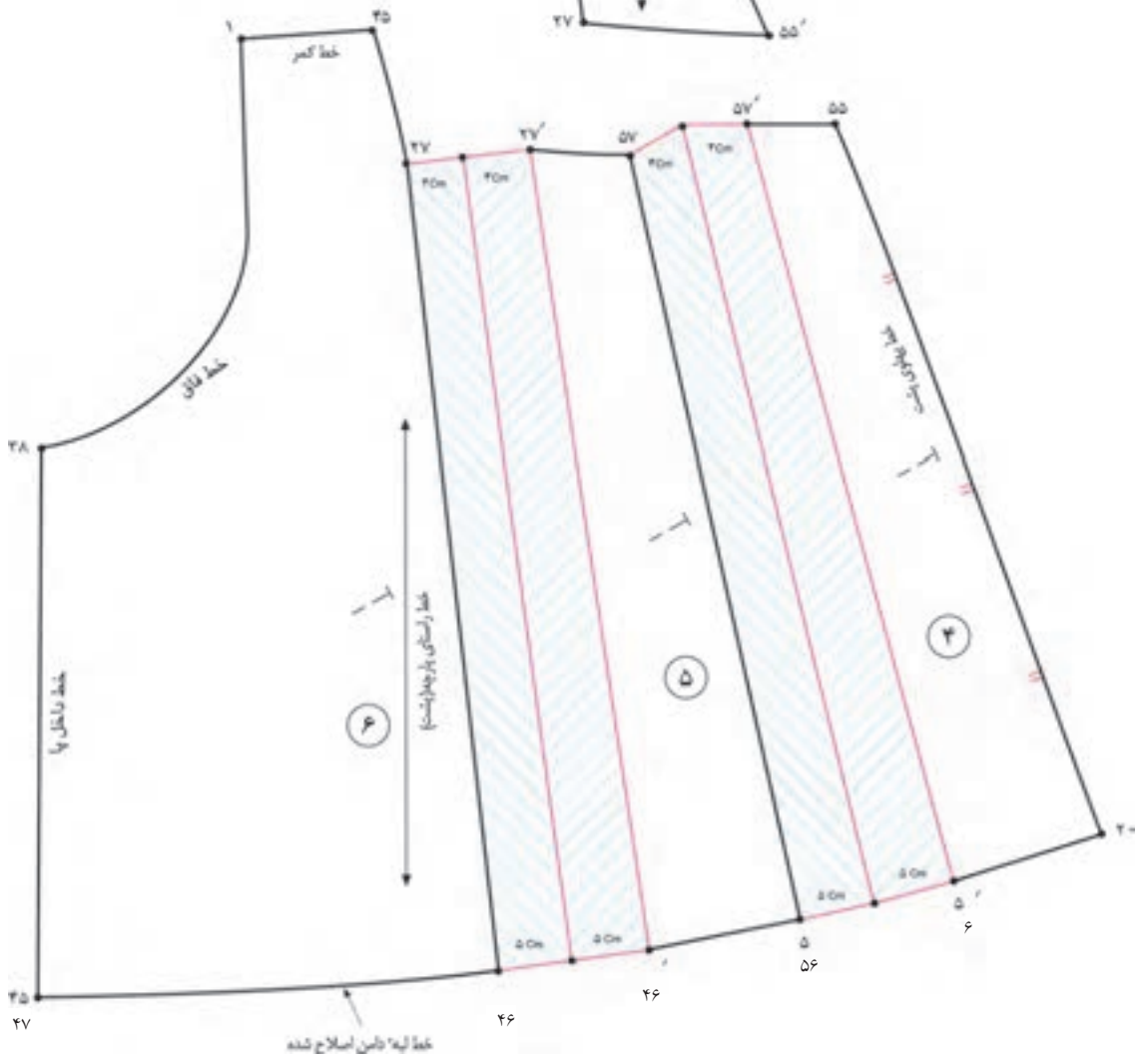

شکل ۱۱۰ ـ ۴

مراحل اوازمان دادن در الگوی پشت عیناً همانند الگوی جلو است.

درمراحل آخر خط لبهٔ دامن را دوباره رسم کرده و اصلاح کنید.

دلیل اوازمان بیشـــتر در لبهٔ پایین دامن، به منظور فون کردن پیلی است.(تا از باز شدن پیلی جلوگیری کند)

علامت موازنهٔ پارچه را روی الگوها رسم کنید. (شکل‌های۱۱۱و ۱۱۰-۴)

تکه کمر شلوار*

▲ شکل ۱۱۲ ـ ۴

* از این الگو می‌توانید برای دامن نیز استفاده کنید.

تکه کمر راست

ایـــن تکهٔ کمری به روی خط کمر قرار می‌گیرد؛ پهنای آن در حدود «۳-۵ سانتی‌متر» است.

روی کاغذ مستطیلی رسم کنید که طول آن برابر دور کمر و عرض آن $\frac{۱}{۲}$ اندازه دلخواه است، روی الگو نقاط موازنهٔ پهلو، مرکز پشـــت و مرکز جلو را مشـــخص کرده و محل دکمه خور را ترسیم کنید. (شکل ۱۱۳-۴)

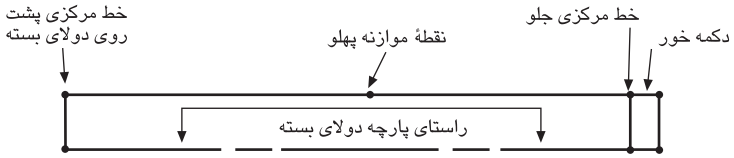

شکل ۱۱۳ ـ ۴

سجاف جدای تکه کمر

اطراف الگوی شـــلوار تا خط باسن را رولت کنید؛ پهنای ســـجاف را روی الگو مشخص کنید؛ مانند شکل، پنس‌های شـــلوار را ببندید و مانند شـــکل شـــلوار را در انتهای پنس «تا» کنید و پهنای ســـجاف را مجدداً رسم نمایید؛ تکه‌های ســـجاف جدا را رولت کنید؛ سجاف را می‌توانید دو تکهٔ جدا یا در خط پهلو در کنار یک‌دیگر قرار دهید و یکسره استفاده کنید. (شکل ۱۱۴-۴)

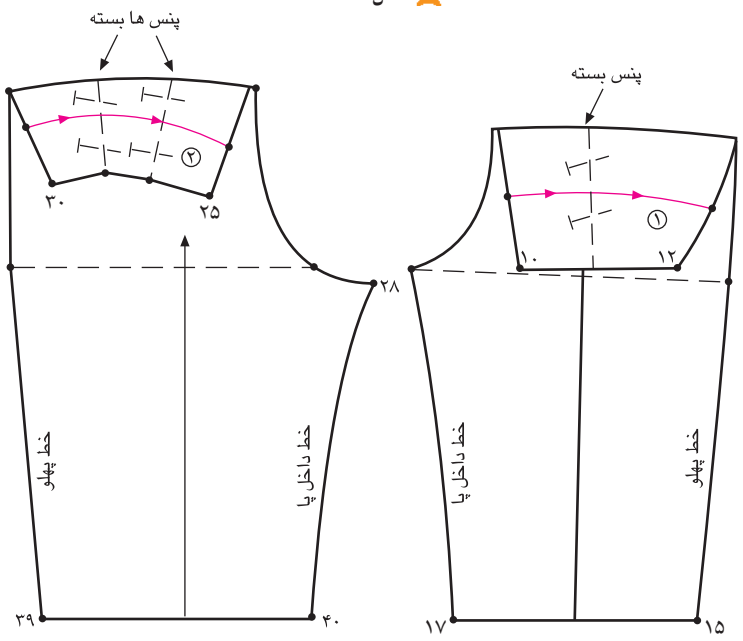

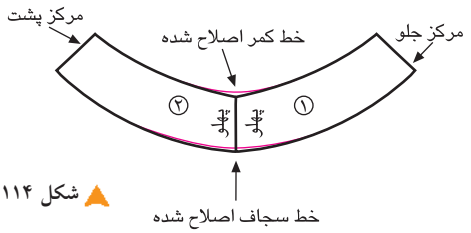

شکل ۱۱۴ ـ ۴

تکهٔ کمر در بالای خط کمر بالاتنه

شـــکل تکهٔ کمر را روی الگـــوی بالاتنه در بالای خط کمر رســـم کنید؛ سپس پنس‌های جلو و پشت را ببندید و مطابق شـــکل بالاتنـــه را در انتهای پنـــس «تا» کنید؛ خط برش کمری را رســـم کـــرده و از خط پهلو «۱-۱/۵ سانتی‌متر» کم کنید. (شکل ۱۱۵-۴)

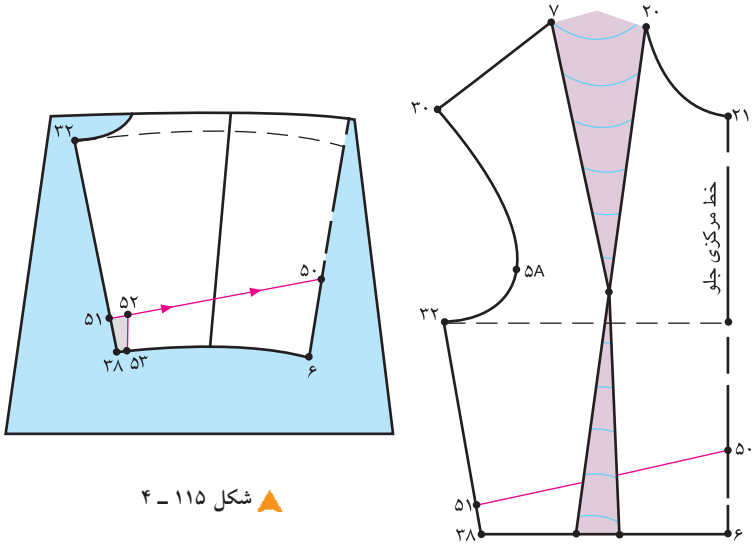

شکل ۱۱۵ ـ ۴

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار۴: ترسیم الگوی انواع شلوار ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴-۷و۸۸

آزمون عملی

هنرجویان محترم در این صفحه جهت بررسی مدل‌های دامن شلواری با آثار طراحان لباس آشنا می‌شوید.

شکل ۱۱۶ ـ ۴

باراهنمایی معلم محترم کلاس الگوهای این دامن ها را ترسیم کنید.

به نظر شما آیا می‌توان محل زیپ دامن شلواری را در قسمت مرکز پشت قرار داد؛ کدام‌یک از تصاویر از این روش استفاده کرده‌اند؟

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	واحد کار۵: متناسب سازی الگو با فرم اندام (شلوار) ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۵

واحد کار پنجم

توانایی متناسب سازی الگو با فرم اندام (شلوار)

هدف‌های رفتاری

انتظار می‌رود فراگیرنده، پس از مطالعهٔ این واحد درسی بتواند به اهداف زیر دست یابد:

۱- با توجه به فرم اندام، اشکالات اندامی را توضیح دهد.

۲- رفع عیوب اندام «قد فاق بلند در جلوی شلوار» را با مهارت انجام دهد.

۳- رفع عیوب اندام «قد فاق بلند در پشت شلوار» را با مهارت انجام دهد.

۴- رفع عیوب اندام «پهلوهای با برجستگی زیاد» را با مهارت انجام دهد.

۵- رفع عیوب اندام «شکم بزرگ با برآمدگی زیاد» را با مهارت انجام دهد.

۶- رفع عیوب اندام «باسن بزرگ با برجستگی زیاد» را با مهارت انجام دهد.

پاترون شلوار

شکل ۱ ـ ۵

پس از ترسیم الگوی اساس شـــلوار به منظور شناسایی اشکالات احتمالی در اندام باید پاترون اصلی تهیه شود.

هدف از دوخت پاترون پوشـــیدن آن نیســـت، بلکه متناسب کردن مدل‌ها و الگوهای اســـاس و شناخت عیوب احتمالی لباس روی اندام است.

از کاربن مخصوص پارچه به منظور انتقال قسمت‌های مختلف الگو مانند خطوط باسن، برآمدگی باسن، زانو و ..... استفاده کنید.

الگوی اســـاس اولیهٔ شـــلوار که با اندازه‌های مشخصی ترسیم می‌شود، روی پارچه‌های تک رنگ ارزان قیمت مانند چلوار سفید نسبتاً ضخیم قرار دهید و برش بزنید.

پارچهٔ پاترون بریده شـــده را با درجهٔ درشت، (ماشین دوخت) بدوزید (تا شکافتن آن آسان‌تر است).

چنانچه عیوبی روی پاترون شلوار دیده شود، اندازه‌های آن را یادداشت کرده؛کلیهٔ تغییرات را روی الگوی کاغذی منتقل کنید و این الگوی اصلاح شده را به عنوان الگوی اساس استفاده کنید.

در جایی که شلوار را برای پروگیری پوشیده‌اید، روی صندلی بنشینید؛ بلند شـــوید و راه بروید... هر وضعیت را برای پروگیری امتحان کنید (در حالت نشســـته کشـــیدگی لبهٔ پایین شلوار و زانوها را در نظر بگیرید).(شکل ۱-۵)

قد فاق بلند در جلوی اندام (کشیدگی در جلوی پاترون شلوار)

گام اول

از انتهای پنس جلو «نقطهٔ ۱۳» به سمت پهلو و فاق، خطی به موازات خط باسن خط «۱۱←۷» رسم کنید، تا نقاط «۵۱و۵۰» به دست آید.

۱۱←۷ موازی ۵۱←۵۰

از «نقطهٔ ۵۰» از فاق جلو به سمت پهلو قیچی کنید.

(شکل ۲-۵)

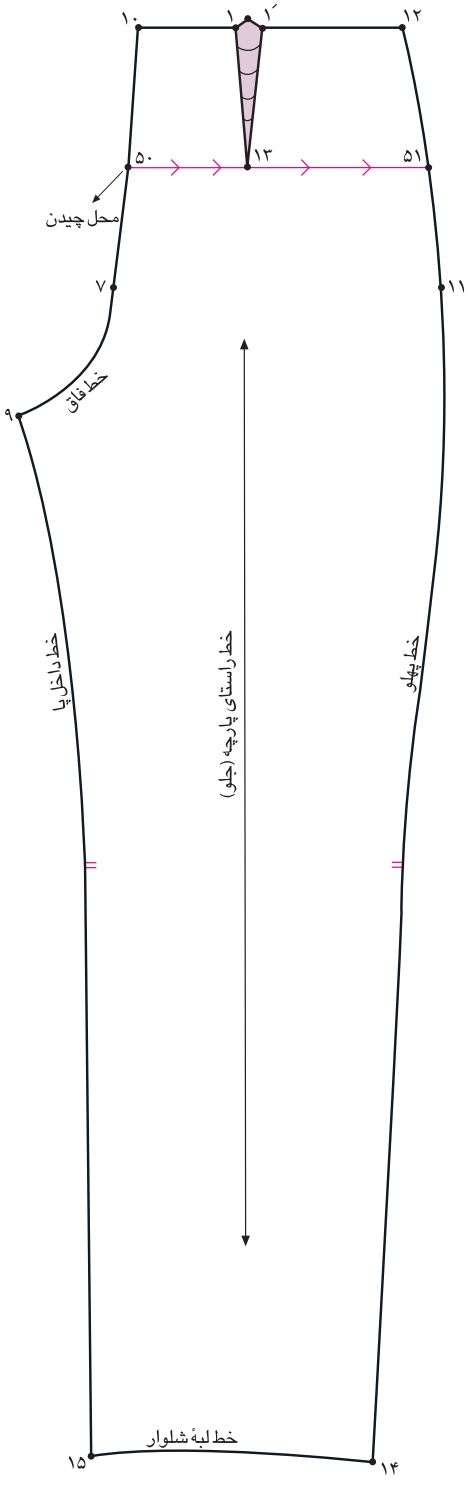

شکل ۲ ـ ۵

گام دوم

با توجه به اینکه اندازهٔ پاترون در جلو کوتاه اســـت، این اندازه را روی پاترون محاســـبه کرده (یادداشت کنید) آن را بین نقاط «۵۰٬ ,۵۰» اضافه کنید.

اوازمان به اندازهٔ پاترون ۵۰٬ ⟵ ۵۰

خط فاق جلو را روی خط مستقیم نگه دارید.

خط پهلو از نقاط« ۱۲ ⟵ ۱۱ »را اصلاح کنید.

خط فاق از نقاط«۱۰ ⟵ ۷ »را اصلاح کنید.

همان‌طور که در شکل ملاحظه می‌کنید، خط فاق جلو بلندتر از خط پهلو است. (شکل ۳-۵)

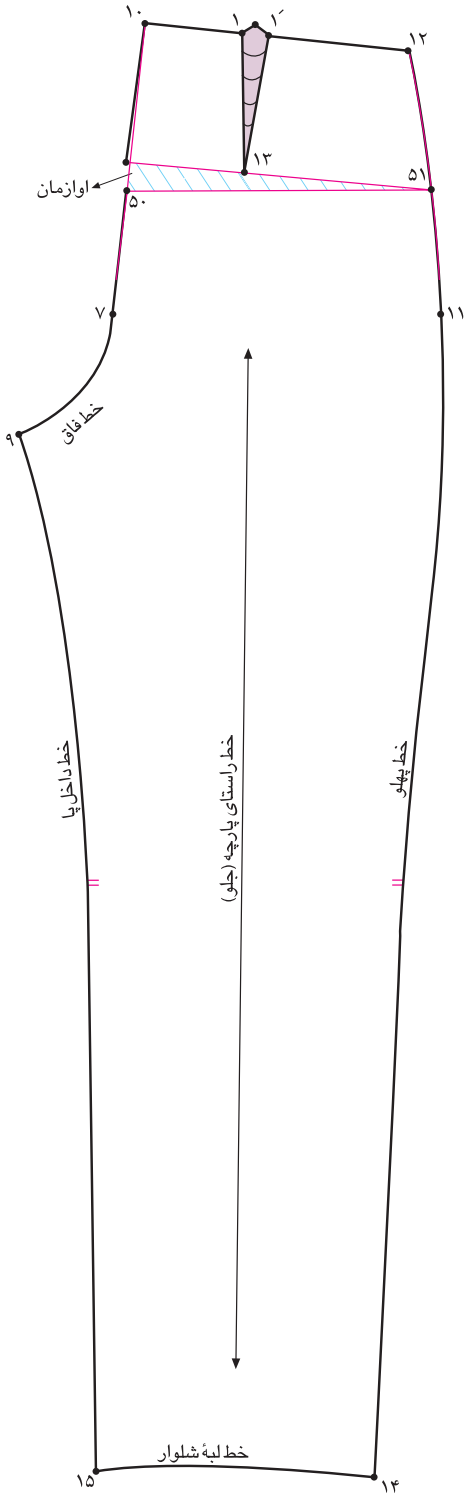

شکل ۳ ـ ۵

قدفاق بلند در پشت اندام (کشیدگی در پشت پاترون شلوار)

گام اول

از انتهای پنس‌های پشـــت نقاط «۳۵ و۳۴» به سمت خطوط پهلو و فاق، خطی به موازات خط باســـن رســـم کنید؛ نقاط «۵۱ و۵۰» به دست می‌آید.

۳۳←۲۲ موازی ۵۱←۵۰

از نقطـــهٔ ۵۰ از جهـــت خـــط فاق پشـــت به طرف خـــط پهلو «نقطه ۵۱» قیچی کنید.

این افراد ممکن است چاق یا باسن برآمده نداشته باشند، بلکه در هنگام ایستادن اندام متمایل به پشت دارند. (شکل ۴-۵)

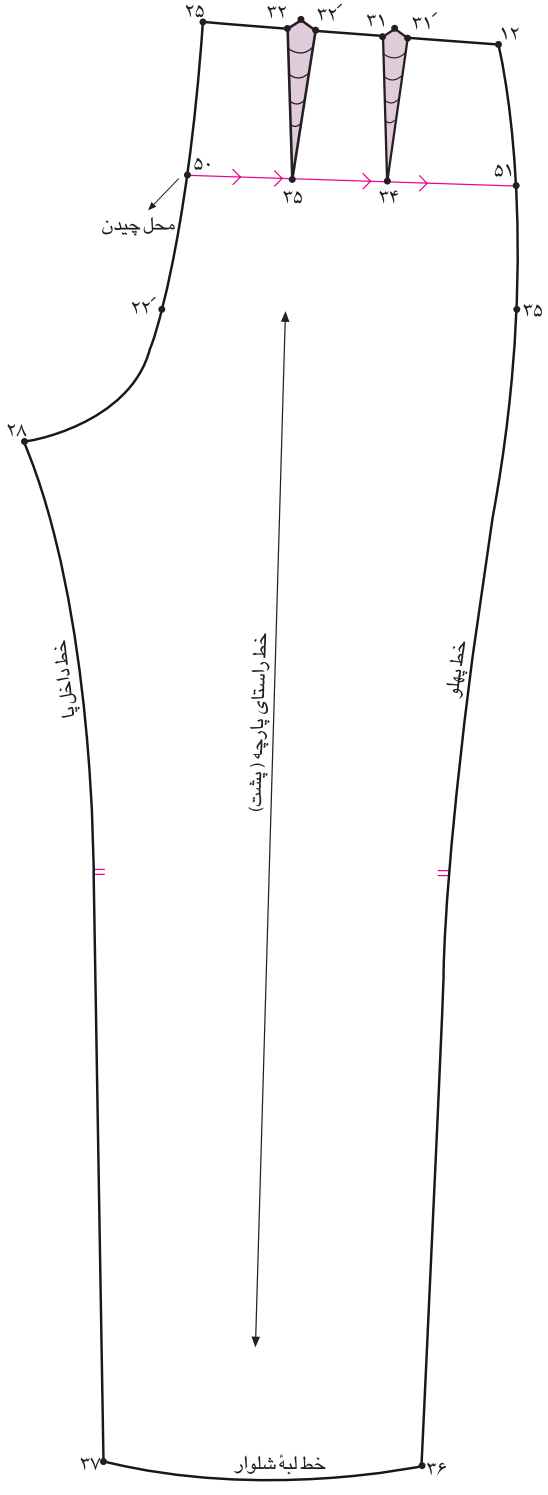

شکل ۴ ـ ۵

گام دوم

با توجه به اینکه اندازهٔ پاترون در پشت کوتاه است، این اندازه را روی پاترون محاسبه کرده (یادداشت کنید) آن را بین نقاط «۵۰ ,۵۰'» اضافه کنید.

اوازمان به اندازهٔ پاترون=۵۰'⟵۵۰

خط پهلو از نقاط «۱۲⟵۳۳» را اصلاح کنید.

خط فاق از نقاط «۲۲⟵۲۵» را اصلاح کنید.

همان‌طور که در شکل ملاحظه می‌کنید، خط فاق پشت بلندتر از خط پهلو است. (شکل ۵-۵)

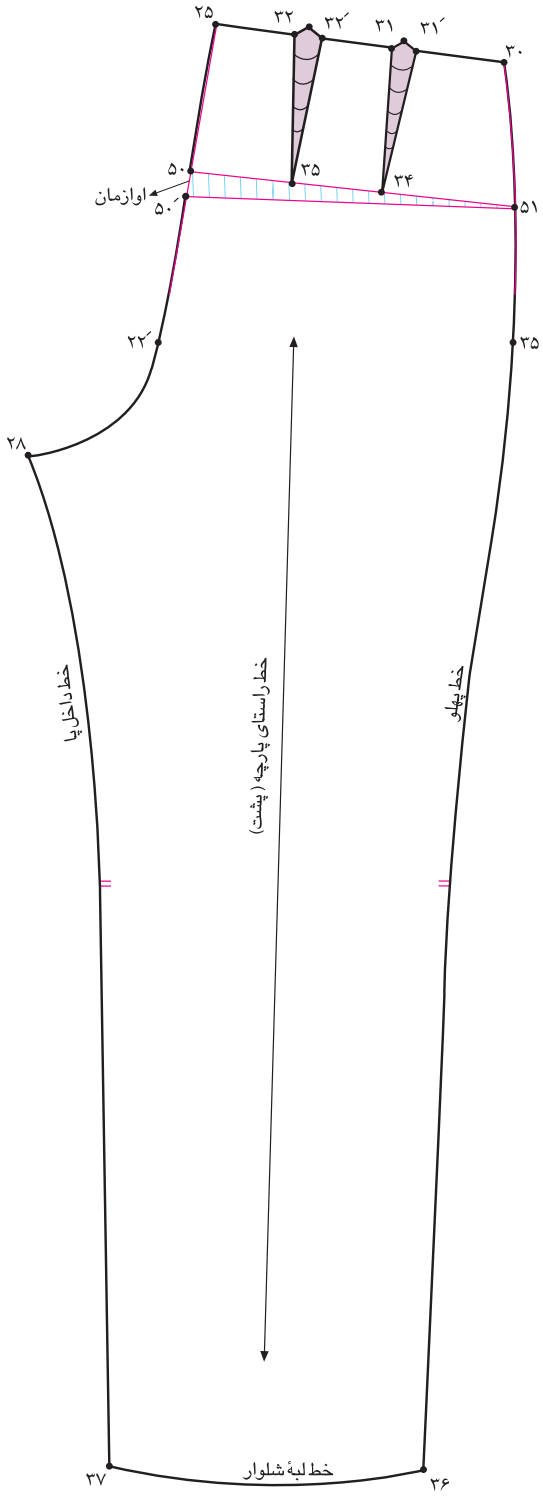

شکل ۵ ـ ۵

پهلوهایی با برجستگی زیاد و ران های برجسته (کشیدگی در پهلوی پاترون)

▲ شکل ۶ ـ ۵

گام اول

از انتهـــای پنس جلو «نقطهٔ ۱۳» خطی افقی و موازی با خط باســـن یا خط فاق به خط پهلو رسم کنید؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

ازخط پهلو فاصلهٔ«۵۰⟵۱۳»را قیچی کنید.(شکل۷-۵)

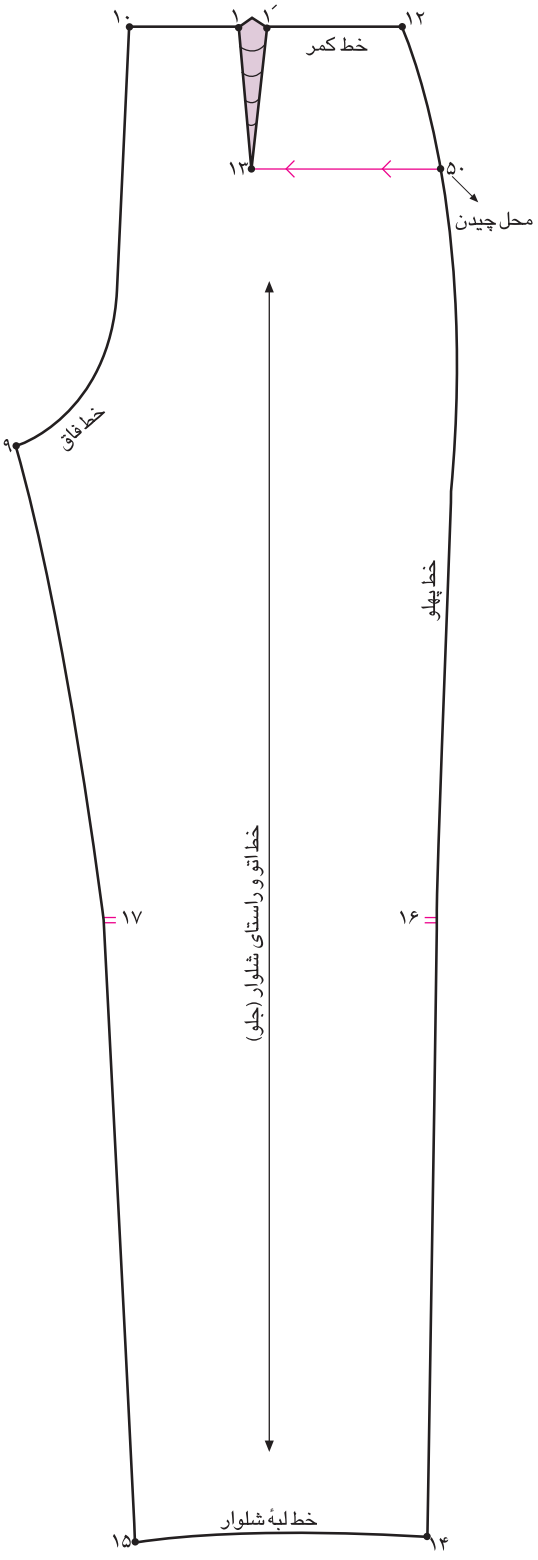

شکل ۷ ـ ۵

گام دوم

در الگوی پشت عیناً همانند الگوی قسمت جلو عمل کنید.

از انتهای پنس بزرگ پشـــت «نقطهٔ ۳۳» خطی افقی و موازی با خط باسن یا خط فاق به خط پهلو رسم کنید؛ «نقطهٔ۵۱» به دست می‌آید.

ازخط پهلو فاصلهٔ«۵۱⟵۳۳»را قیچی کنید.(شکل۸-۵)

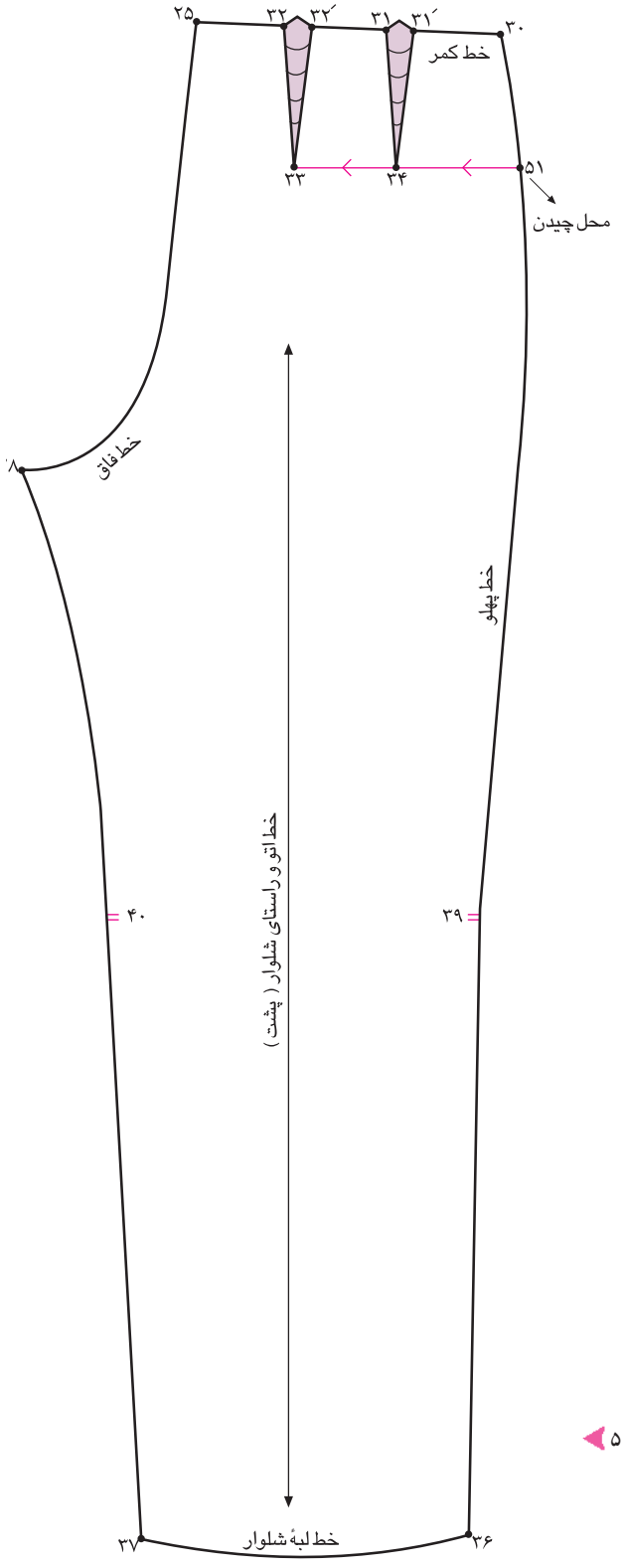

شکل ۸ ـ ۵

گام سوم

پنـــس جلو «۱'→۱۳→۱» را به اندازه‌ای می‌بندید که خط «۵۰'→۱۳→۵۰» را روی پاترون باز کرده اید (این اندازه همان مقدار باز شدن خط پهلو در پاترون است).

پنس جلو «۱'→۱۳→۱» را ببندید.

به اندازه‌ای که پنس بســته می‌شــود، خــط «۵۰→۱۳» را اوازمان دهید.

به اندازهٔ پنس بسته شده =۵۰'→۱۳→۵۰

از «نقطـــهٔ۱۲» بـه انـــدازهٔ پهنـــای پنـس بسـتـه شـده «۱'→۱۳→۱» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۵۲» به دست می‌آید.

به اندازهٔ پهنای پنس بسته شده =۵۲→۱۲

از نقطـــهٔ ۵۲ خط جدید پهلو را مطابق اندازه‌ای که در پاترون باز شده، رسم کنید.

خط کمر را اصلاح کنید. (شکل ۹-۵)

شکل ۹ ـ ۵

گام چهارم

پنس پشت «'۳۲←۳۳←۳۲» را به اندازه‌ای که پنس جلو «'۳۲←۱۳←۱» را بسته‌اید، ببندید (اگر این دو اندازه یکسان نشود، طول پهلوی جلو و پشت ناهماهنگ خواهد شد).

پنس پشت را «'۳۲←۳۵←۳۲» را ببندید.

به اندازهٔ پنس بسته شده='۵۱←۳۳←۵۱

از نقطهٔ ۳۰ به اندازهٔ پهنای پنس بسته شده «'۳۲←۳۵←۳۲» به بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۵۳» به دست می‌آید.

به اندازهٔ پهنای پنس بسته شده=۵۳←۳۰

از «نقطهٔ ۵۳» خط جدید پهلوی پشت را مطابق اندازه‌ای که در پاترون باز شده، خط جدید پهلو را رسم کنید.

خط کمر را اصلاح کنید. (شکل ۱۰-۵)

شکل ۱۰ ـ ۵

توجه کنید:

پنس‌های جلو و پشت را به اندازه‌ای که قسمت پهلوی پاترون را باز کرده‌اید، ببندید؛ در صورتی که برای باز شدن اندازهٔ لازم در پهلوها بستن یک پنس کافی نباشد، می‌توانید از دو پنس استفاده کنید.

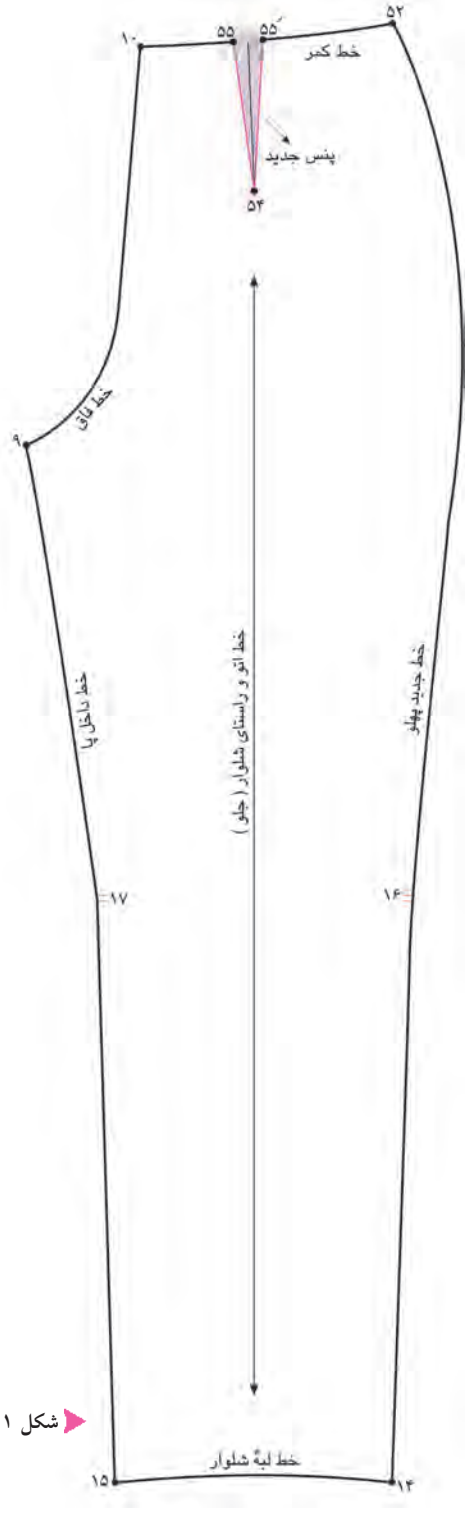

شکل ۱۱ ـ ۵

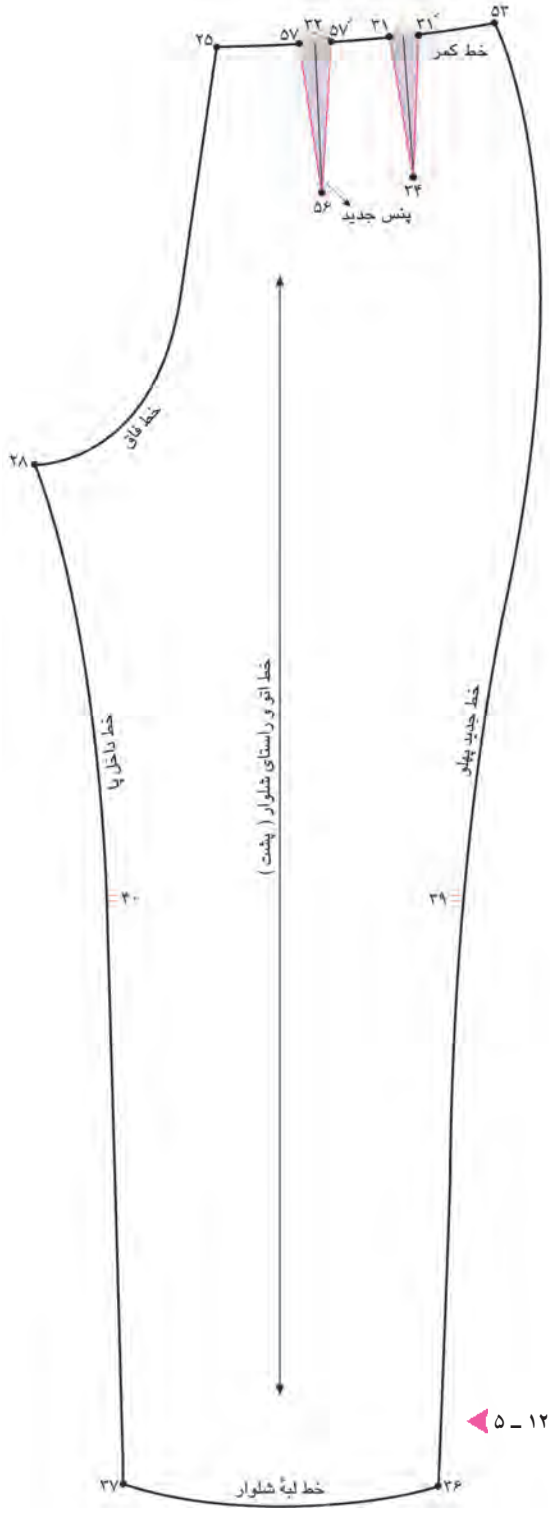

شکل ۱۲ ـ ۵

در محل پنس‌های قبلی (جلو و پشـــت) پنس‌های جدید جلو و پشت را رسم کنید.

در این حالت خطوط پهلوی شـــلوار بلند شده و فضای ران و باسن کوچک بیشتر شده است. (شکل‌های ۱۲و۱۱-۵)

شکم بزرگ یا برآمدگی زیاد

▲ شکل ۱۳ ـ ۵

گام اول

از انتهـــای پنس جلـــو «نقطهٔ ۱۳» دو خط عمود به ســـمت خطوط کمر، زانو، پهلو و فاق رســـم کرده نقاط «۵۰ ، ۵۱ و۵۲» به دست می‌آید.

مطابق شـــکل از وسط پنس جلو به طرف زانو، از خط فاق به پهلـــو و از «نقطهٔ ۵۲» زانو به طرفیـــن نقاط «۱۵ و ۱۷» قیچی کنید. (شکل ۱۴-۵)

شکل ۱۴ ـ ۵

گام دوم

فاصلـــهٔ «۵۱ و'۵۱» و«۵۴ و'۵۴» را به انـــدازه‌ای که پاترون شـــلوار روی اندام باز شـــده (قبلاً این اندازه را یادداشت کنید)، اوازمان دهید.

دقت کنیـــد نقاط«'۱۳،'۵۳ ،۱۳و۵۳» نیز بـــه اندازهٔ لازم باز می‌شـــود؛ در این صورت باید خط زانو کاملاً موازی با لبهٔ شـــلوار باشـــد و تغییرات اوازمان در قسمت بالای خط زانو و قسمت‌های دیگر شلوار به وجود آید.

پـــس از اوازمان دادن خطـــوط داخل پا، پهلـــو، کمر، فاق و «نقطهٔ ۵۰» در پهلو باید اصلاح شود. (شکل ۱۵-۵)

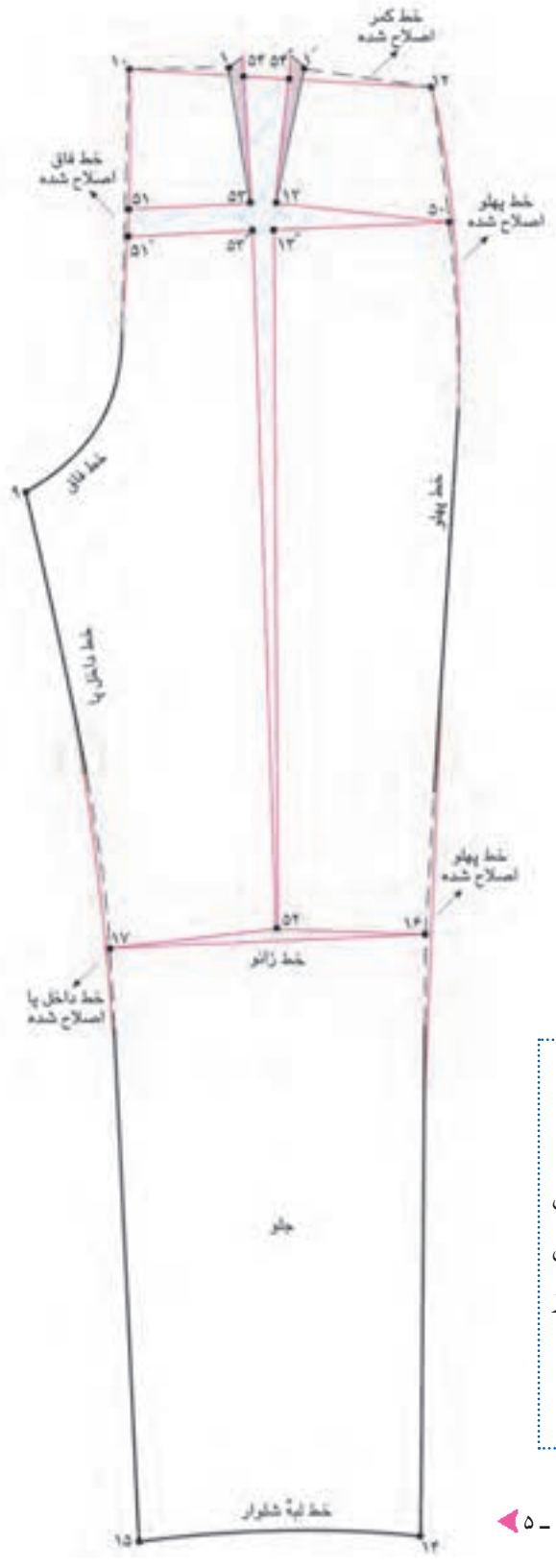

شکل ۱۵ ـ ۵

توجه کنید:

در صورتی که شکم فرد بیش از اندازه بزرگ نباشد، نیازی به اوازمان دادن خط«۵۱ و'۵۱» اوازمان افقی نیســـت؛ بزرگ شدن پنس«۵۴ و'۵۴»کافی اســـت؛ اگر شکم بیش از اندازه بزرگ و دارای برجستگی زیاد باشد، باید از اوازمان‌های طولی و عرضی در سطح الگوی شلوار استفاده شود.

گام سوم

در این الگو پنس جلو بزرگ‌تر از اندازهٔ اولیهٔ آن است و دوخت یک پنس با این اندازه در این قسمت امکان‌پذیر نیست؛ به همین دلیل باید در قسمت کمر تبدیل به دو پنس شود.

فاصلهٔ «۱۰⟵۱۲» را به سه قسمت تقسیم کنید؛ نقاط «۵۵ و ۵۶ »به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ ۱۰⟵۱۲=۱۰⟵۵۵

$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ ۱۰⟵۱۲=۱۲⟵۵۶

طول پنس‌ها باید متناسب با فرم اندام (برآمدگی شکم) فرد رسم شود. (شکل ۱۶-۵)

طول پنس‌های جلو ۵۷⟵۵۵، ۵۸⟵۵۶

برای افراد شکم‌دار بهتر است دو پنس در الگوی اولیه ترسیم شود.

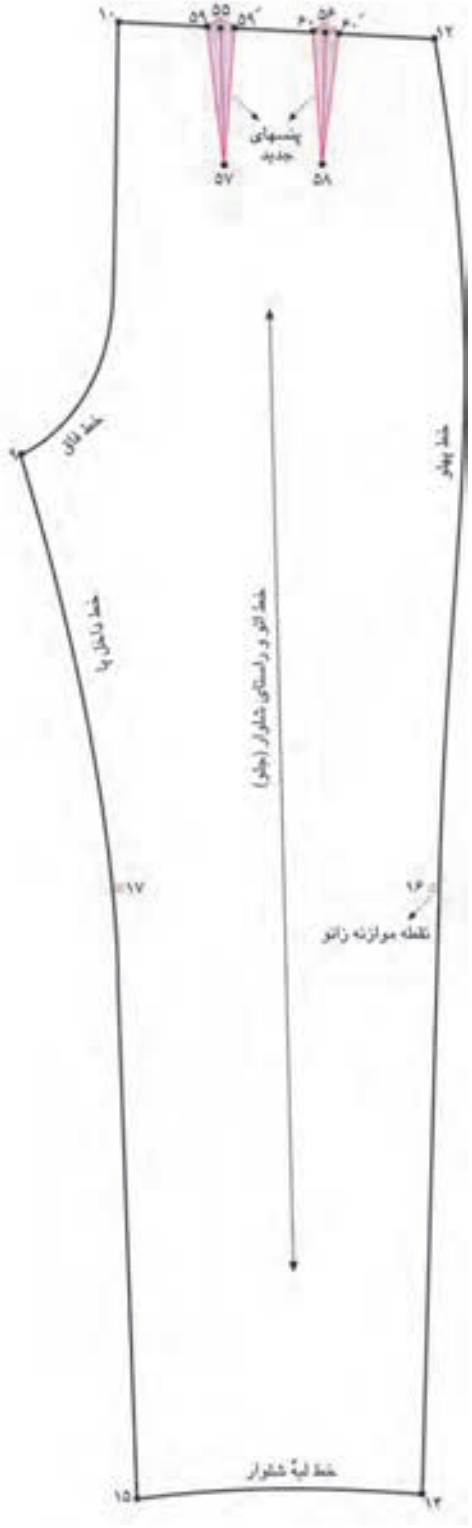

شکل ۱۶ ـ ۵

توجه کنید:

برای افراد شکم‌دار بهتر است دو پنس در الگوی اولیه ترسیم شود.

باسن بزرگ با برجستگی زیاد (کشیدگی در قسمت باسن پاترون)

شکل ۱۷ ـ ۵

گام اول

الگوی باسن با برآمدگی زیاد عیناً همانند شکم بزرگ است؛ با این تفاوت که در قسمت باسن (پشت شلوار) است.

پنس بزرگ «'۳۲←۳۳←۳۲» را جابه‌جا کرده وبه خط راستای پارچه منتقل شود.

از انتهای پنس بزرگ پشت «نقطهٔ ۳۳» دو خط عمود به سمت خطوط کمر، زانو، پهلو و فاق رسم کرده؛ نقاط «۵۰ و ۵۱ و۵۲» به دست می‌آید.

مطابق شکل از وسط پنس پشت به طرف زانو، از خط فاق به پهلو از «نقطهٔ ۵۲» به سمت نقاط «۳۹ و ۴۰» قیچی کنید. (شکل ۱۸-۵)

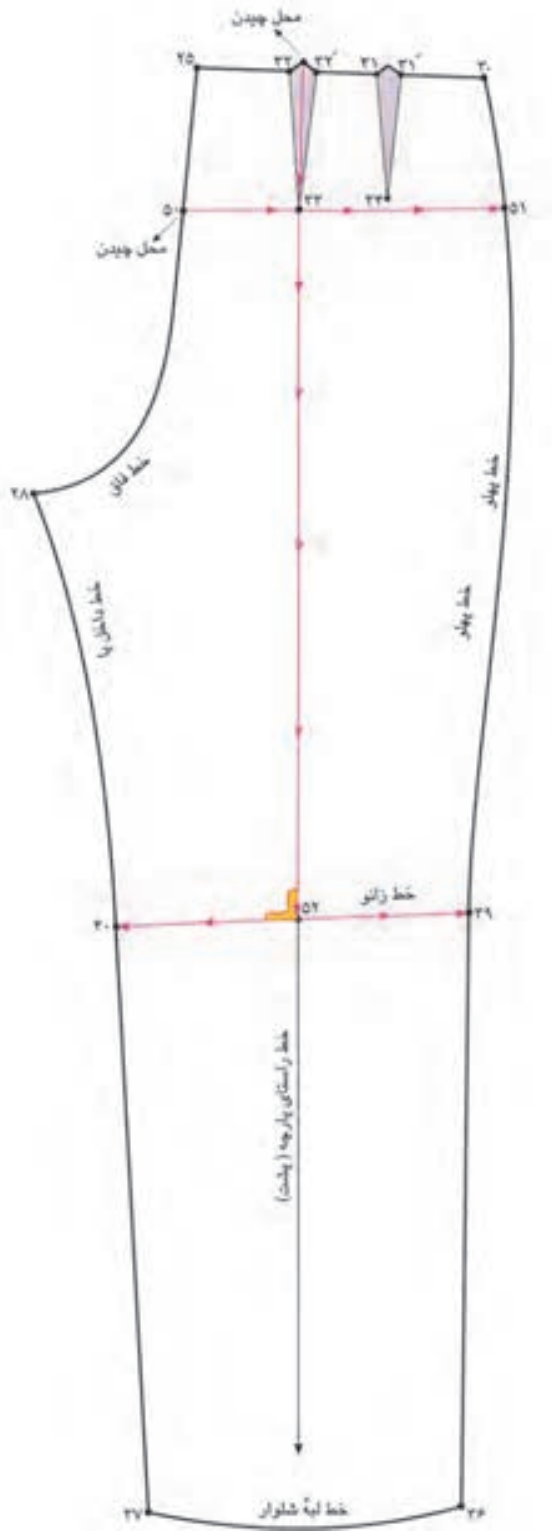

شکل ۱۸ ـ ۵

گام دوم

فاصلهٔ «۵۰، '۵۰ و '۵۴، ۵۴» را به اندازه‌ای که پاترون شـــلوار روی اندام باز شـــده، (قبلاً این اندازه را یادداشـــت کنید) اوازمان دهید.

دقت کنید نقـــاط «'۳۳، '۵۳ و۳۳، ۵۳» نیز به اندازهٔ لازم باز می‌شـــود؛ در این صورت باید خط زانو کامـــلاً موازی با خط لبهٔ شلوار باشد.

پس از اوازمان دادن خطوط داخل پا، پهلو، فاق و «نقطهٔ۵۱» در پهلو باید اصلاح شود. (شکل ۱۹-۵)

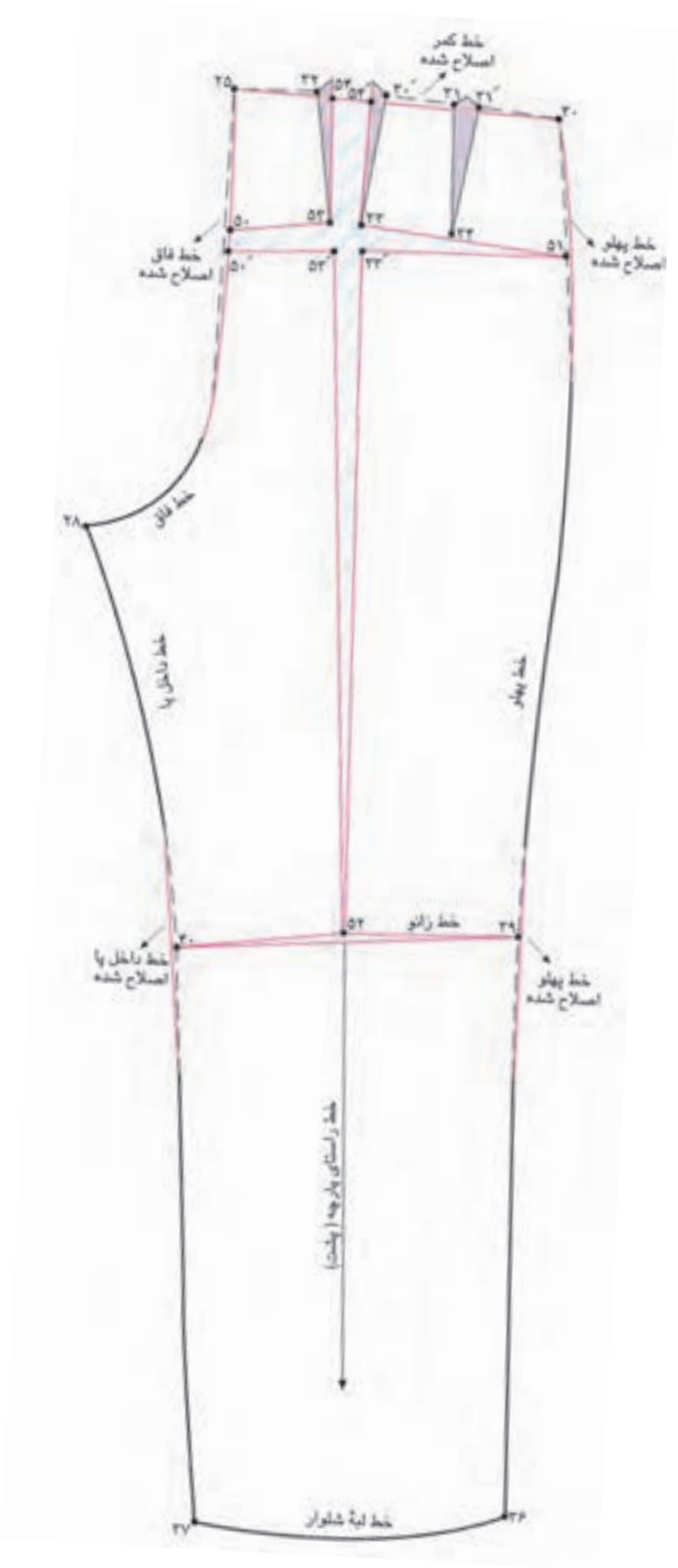

شکل ۱۹ ـ ۵

گام سوم

در این الگو، فاصلهٔ «۵۴،'۵۴» را یادداشت کنید و اندازهٔ آن را بر دو پنس تقسیم کرده و به طرفین دو پنس اضافه کنید. (شکل ۲۰-۵)

پنس جدید پشت='۵۵←۳۵←۵۵

پنس جدید پشت='۵۶←۳۳←۵۶

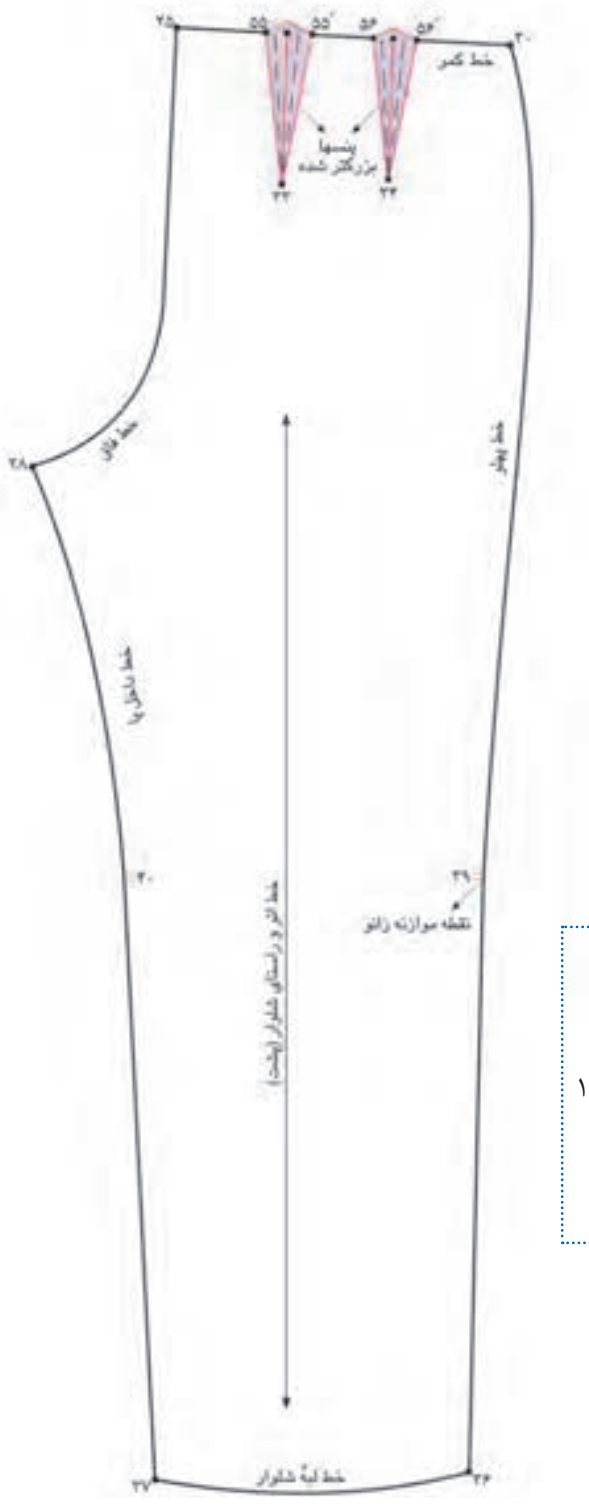

شکل ۲۰ ـ ۵

توجه کنید:

طول پنس‌ها با توجه به فرم اندام تنظیم می‌شود. (در صفحه ۱۶۶ قسمت پنس‌ها دامن، جلد چهارم مراجعه شود).

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار۵: متناسب سازی الگو با فرم اندام (شلوار) ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۵-۷و۸۸

آزمون نظری

۱-برای افرادی که شکم بزرگ دارند، پنس جلو چه تغییری می کند؟

۲-برای پروگیری لبهٔ پایین شلوار وزانوها فرد چه کاری انجام دهد؟

۳- باتوجه به شکل روبه‌رو به سؤال‌ها پاسخ دهید:

۳-۱. اوازمان افقی «۵۰ ⟵ ۵۱'⟵۵۱»مخصوص چه اندامی است؟

۳-۲. اوازمان عمودی « ۵۴⟵۵۲⟵۵۴'» مخصوص چه اندامی است؟

۳-۳. فضای « ۱۳⟵۱'⟵۱⟵۵۳» پس از اوازمان دادن به علت بزرگ بودن.....،تبدیل به.....می‌شود.

الف)پنس-یک پنس　　ب)چین- یک پنس

ج) پیلی - دوپنس　　د) پنس - دو پنس

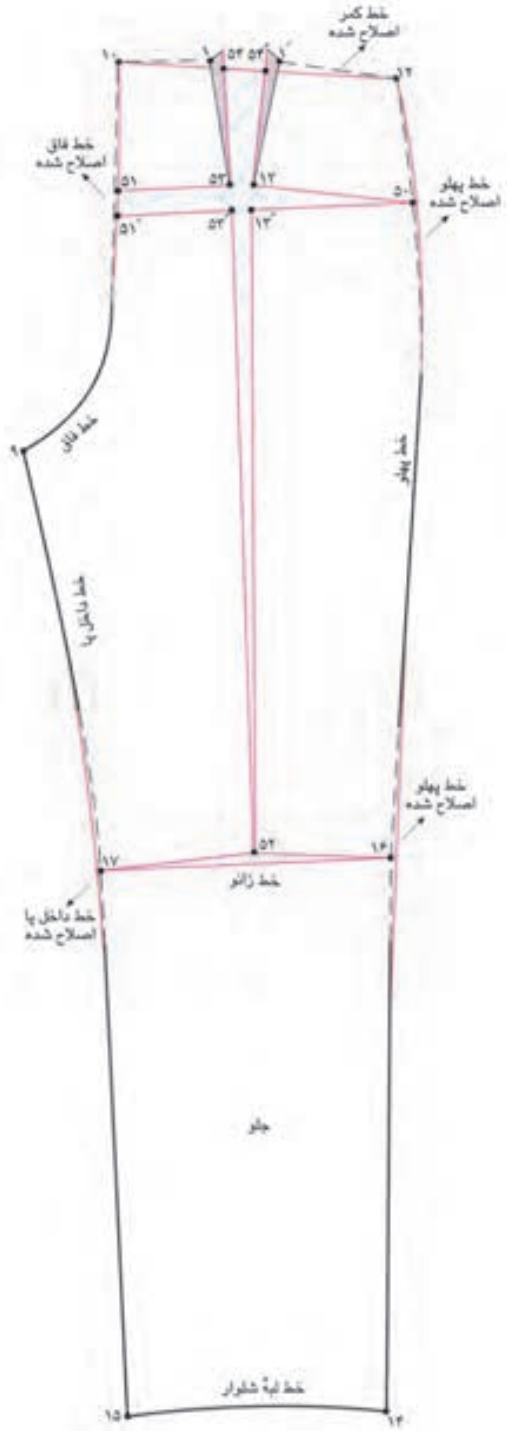

آزمون عملی

۱- با توجه به اندام‌های مختلف افراد، الگوهای شکم بزرگ، باسن بزرگ، پهلوهایی با برجستگی زیاد، قد فاق بلند در جلو وپشت را اجرا کنید.

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار۵: متناسب سازی الگو با فرم اندام (شلوار) ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۵-۷و۸۸

آزمون پایانی مروری عملی

هنرجویان محترم در این صفحه جهت بررسی مدل‌های شلوار، با آثار طراحان لباس آشنا می‌شوید.

با راهنمایی معلم کلاس الگوهای بالا را ترسیم کنید:طول قد شلوار، میزان گشادی در لبهٔ شلوار، نوع چین یا پیلی، جیب‌ها ، قد و سجاف تکهٔ‌کمر... را مطابق مدل ترسیم کنید.

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار۶: ترسیم الگوی بالاتنه و آستین ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۶-۷و۸۸

واحد کار ششم
ترسیم الگوی بالاتنه و آستین

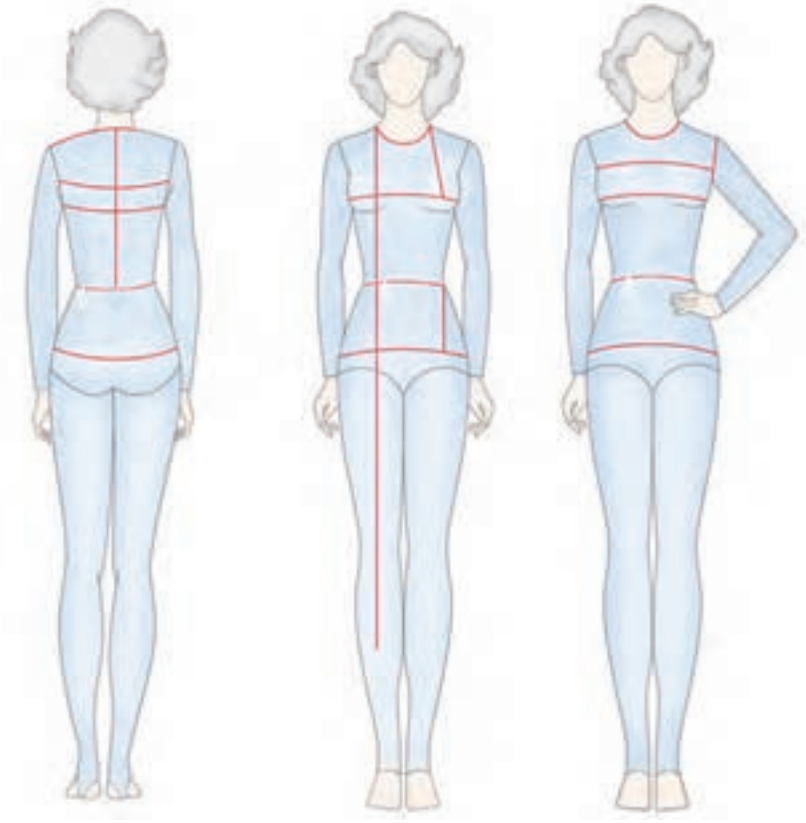

هدف‌های رفتاری

انتظار می‌رود فراگیرنده، پس از مطالعهٔ این واحد درسی بتواند به اهداف زیر دست یابد:

۱- جهت ترسیم الگوی بالاتنه و آستین، قسمت‌های مختلف اندام را با مهارت اندازه‌گیری کند.

۲- ازجدول سایزبندی بالاتنه‌وآستین‌درتولید انبوه استفاده کند.

۳- ازاندازه‌های‌اصلی و فرعی اندازه‌گیری با مهارت استفاده‌کند.

۴- الگوی اساس بالاتنه را توضیح دهد.

۵- الگوی اساس بالاتنه را ترسیم کند.

۶- مراحل مختلف کنترل الگوی اساس بالاتنه را انجام دهد.

۷- الگوی اساس آستین را توضیح دهد.

۸- الگوی اساس آستین را ترسیم کند.

۹- مراحل مختلف کنترل الگوی اساس آستین را انجام دهد.

۱۰- الگوی انواع آستین چین دار را رسم کند.

۱۱- الگوی انواع مچ را رسم کند.

اندازه‌گیری بالاتنه

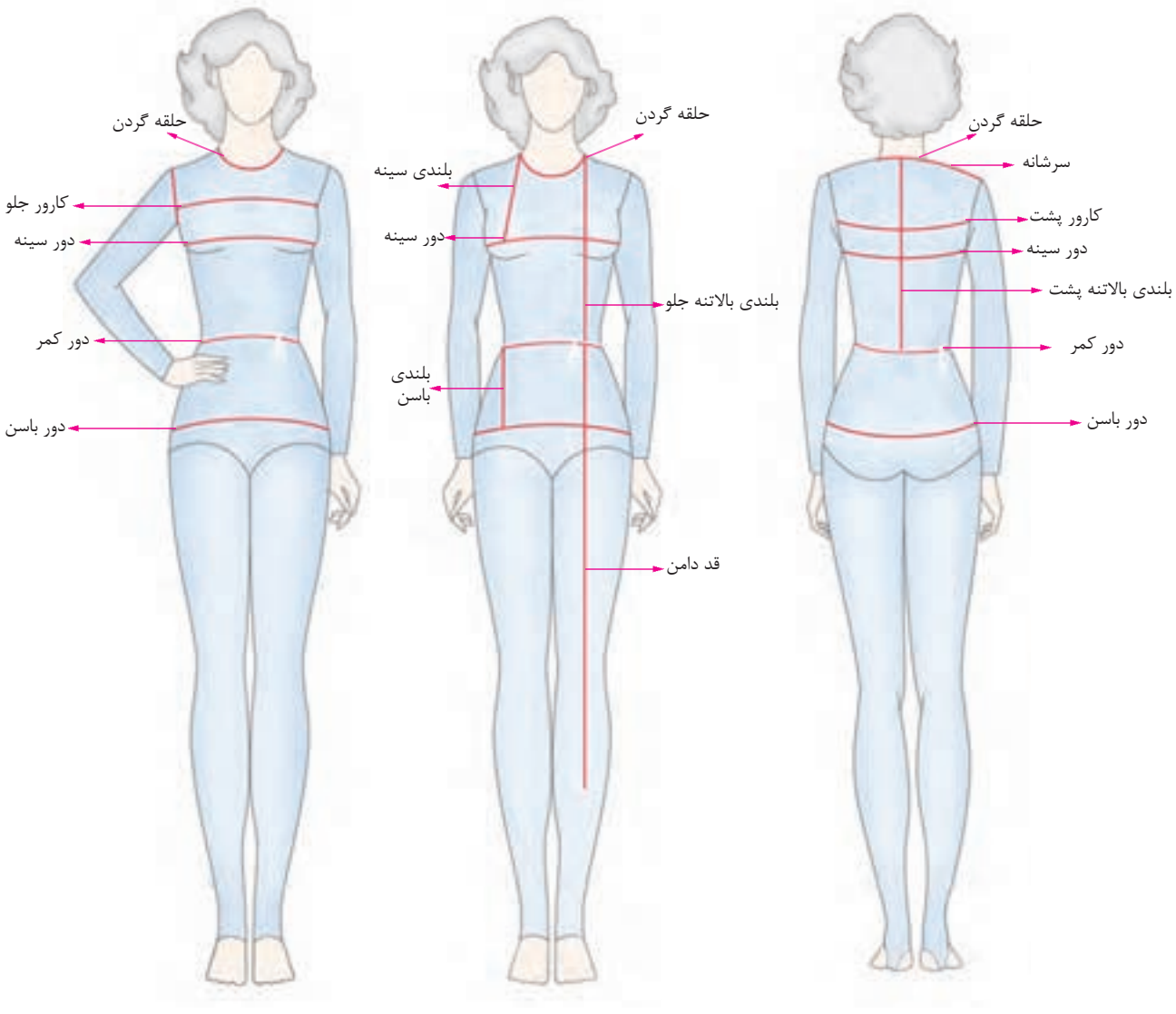

شکل ۱ ـ ۶

برای به دســـت آوردن الگوی متناسب، باید اندازه‌گیری دقیق انجام شـــود؛ در روشی بسیار جامع و قابل اطمینان، قبل از شروع کار، بایســـتی به شـــخصی که اندازه‌اش گرفته می‌شـــود، خاطر نشـــان سازید سینه‌بندی (کرست) را که مایل است بعدها در زیر لباس‌های مختلف استفاده کند، بر تن کند؛ زیرا تعویض کرست، باعث تغییر فرم اندام خواهد شـــد. از طرفی استفاده از یک لباس زیر لطیف (کاملاً چســـبان) کار اندازه‌گیـــری را دقیق‌تر می‌کند. (شکل ۱-۶)

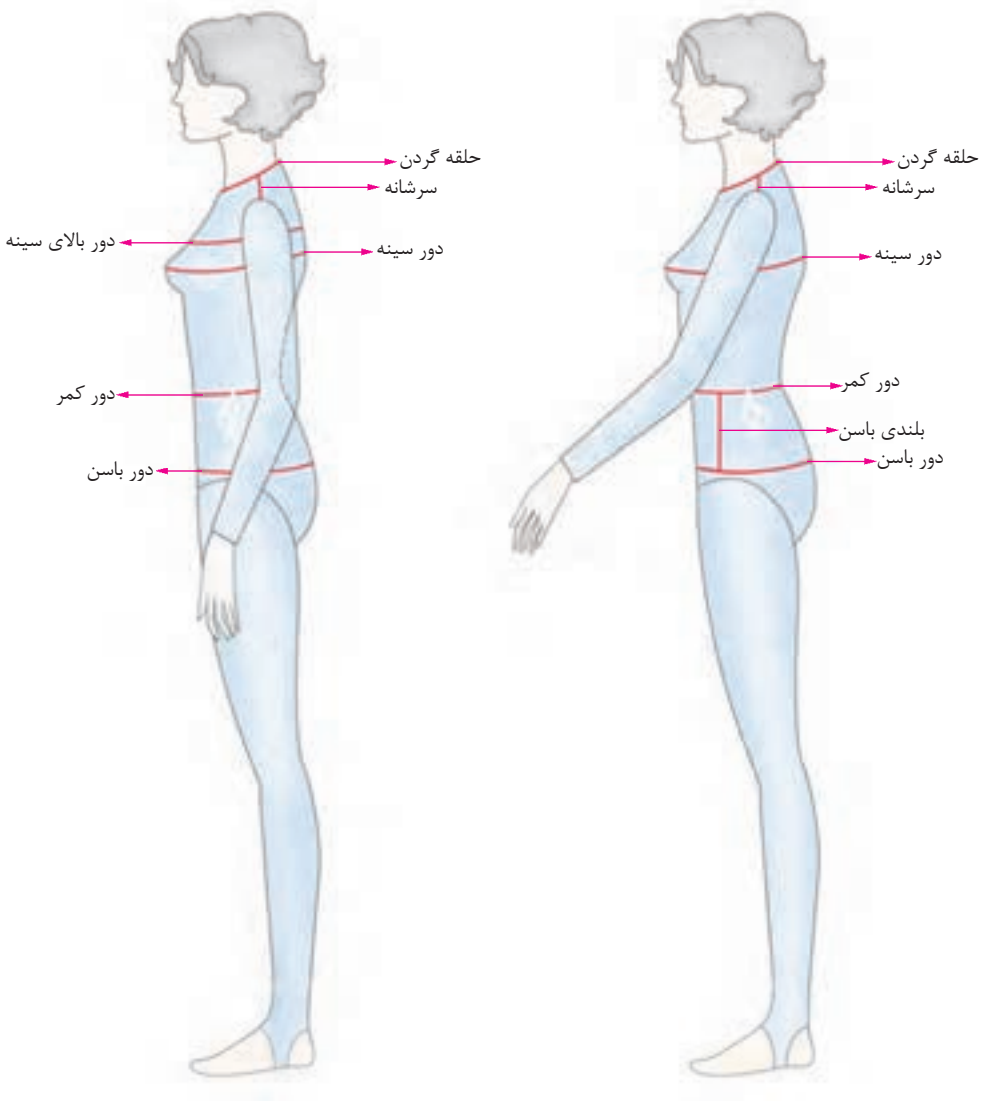

شکل ۲ ـ ۶

خطوط عرضی و طولی بالاتنه عبارتند از:

۱- دور حلقهٔ گردن
۲- سرشانه
۳- کارور* جلو
۴- کارور پشت
۵- دور سینه
۶- دور کمر
۷- دور باسن
۸- بلندی بالاتنهٔ جلو
۹- فاصلهٔ سینه
۱۰- بلندی سینه
۱۱- بلندی بالاتنهٔ پشت
۱۲- بلندی باسن

* Carrure (از زبان فرانسه کسب شده است)

دور سینه

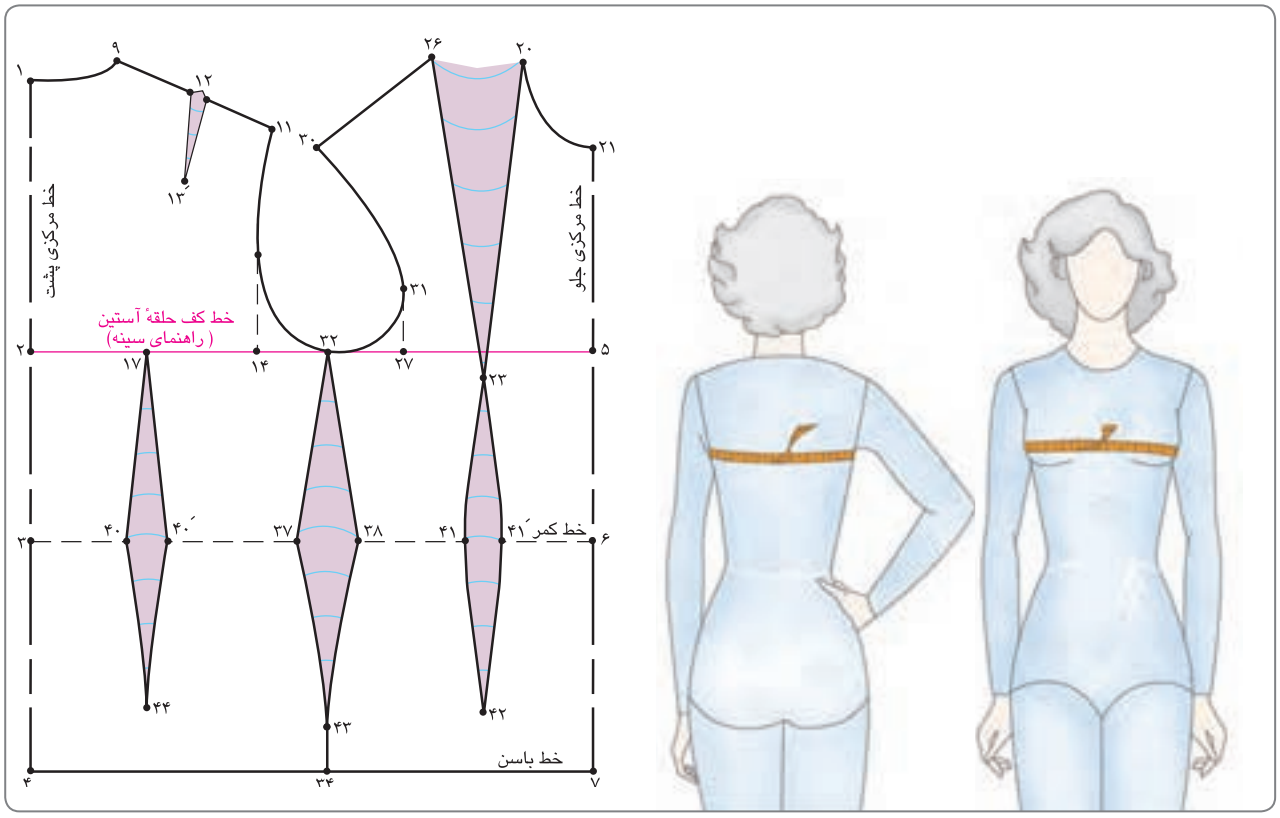

شکل ۳ ـ ۶

متر را دور سینه به گونه‌ای قرار دهید که نه زیاد چسبان و نه زیاد آزاد باشد و از برجسته‌ترین نقطهٔ سینه (سر سینه) بگذرد تا یک خط موازی با خط کمر ایجاد کند. توجه کنید نباید به اندازهٔ گرفته شـــده آزادی داده شـــود. یک‌بار اندازه‌گیری را از جلو و بار دیگر از پشت انجام دهید. (شکل ۳-۶)

دور کمر

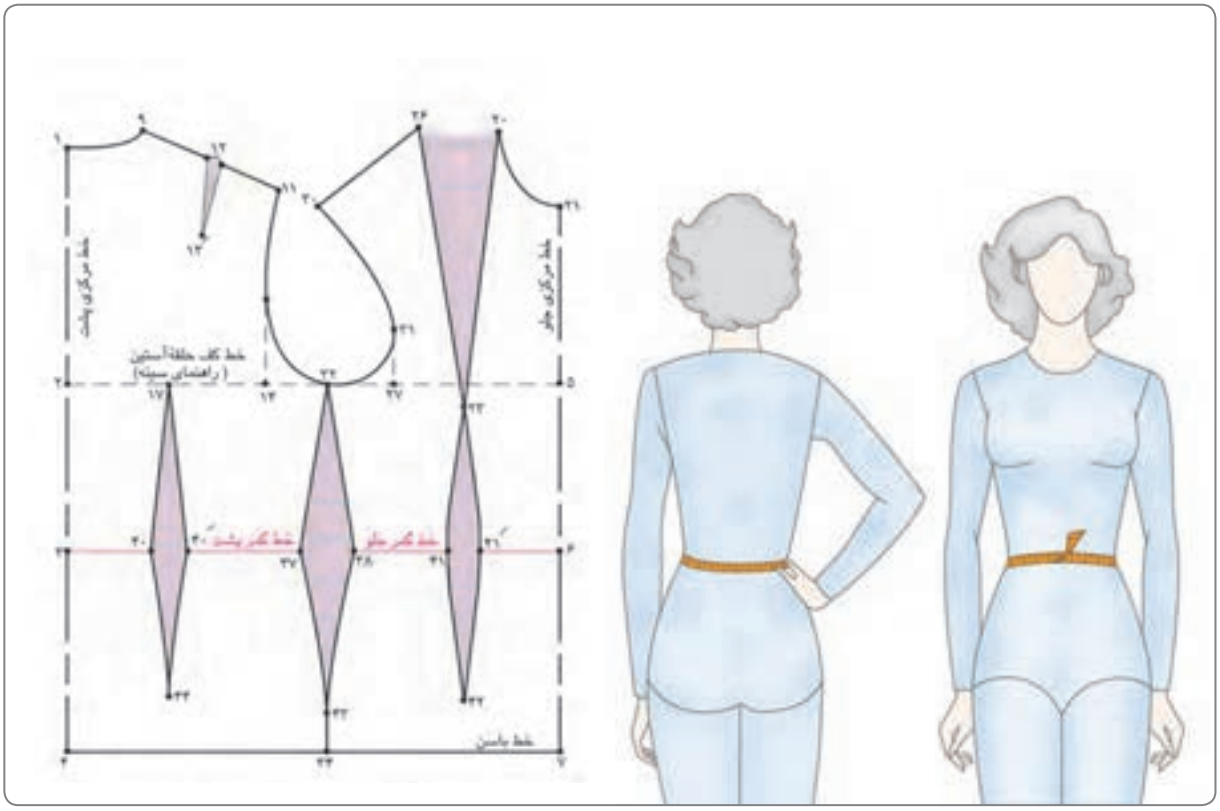

شکل ۴ ـ ۶

یک نوار نخی باریک را روی فرورفتگی کمر ببندید؛ ابتدا نوار را محکم بکشید تا دقیقاً در محل فرورفتگی کمر قرار گیرد؛ سپس آن را گره بزنید. با دو دست نوار را در پهلوی کمر بغلتانید؛ تا کاملاً در گودی کمر قرار گیرد.

شمارهٔ یک متر را دور کمر قرار دهید و دور کمر را از محل نوار اندازه بگیرید؛ میزان گشادی یا تنگی کمر به شخصی بستگی دارد که لباس را می‌پوشد. در هنگام ترسیم الگوی دامن خط کمر «۱ سانتی‌متر» بزرگتر از اندازهٔ شخص است. (شکل ۴-۶)

فاصلهٔ سر سینه

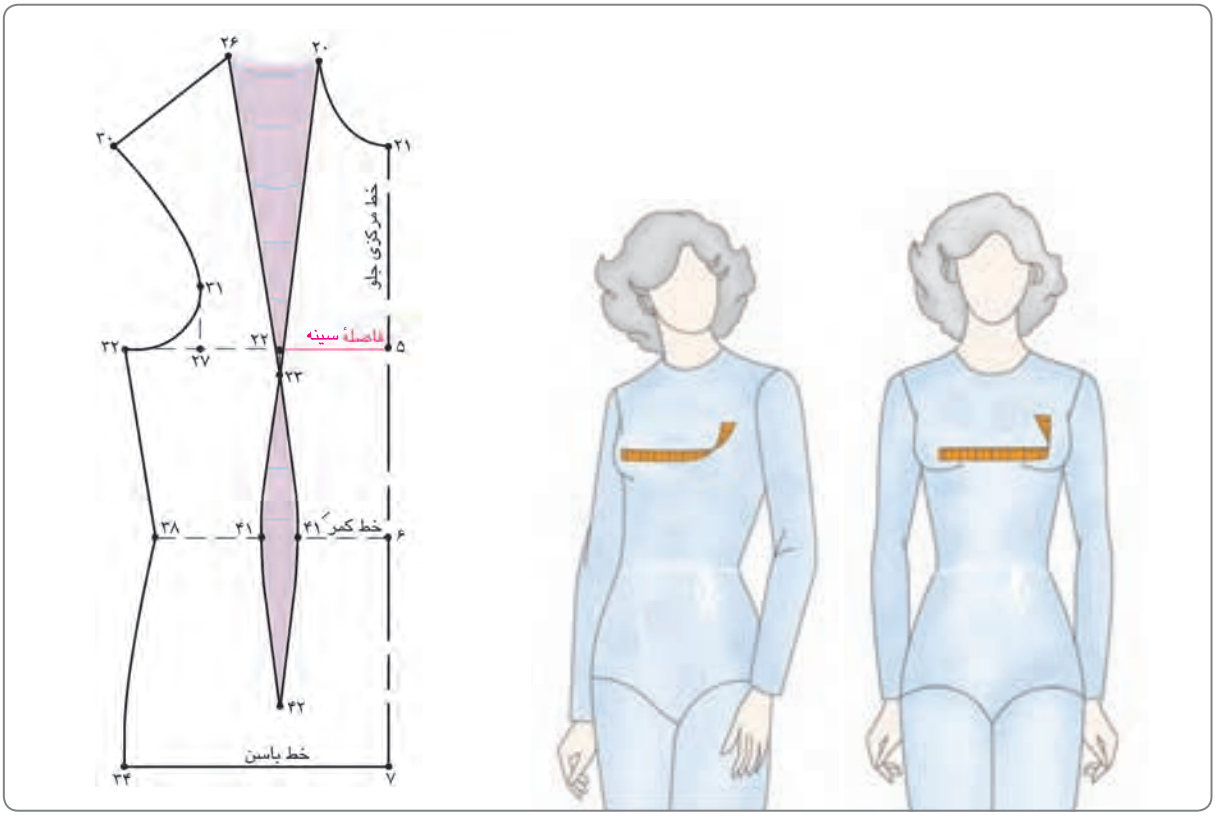

▲ شکل ۵ ـ ۶

▲ بین دو برجستگی سینه (سرسینه) را اندازه بگیرید؛ فاصلهٔ دو سر سینه را «فاصلهٔ سینه» می‌گویند. (شکل ۵-۶)

بلندی سینه (طول سینه)

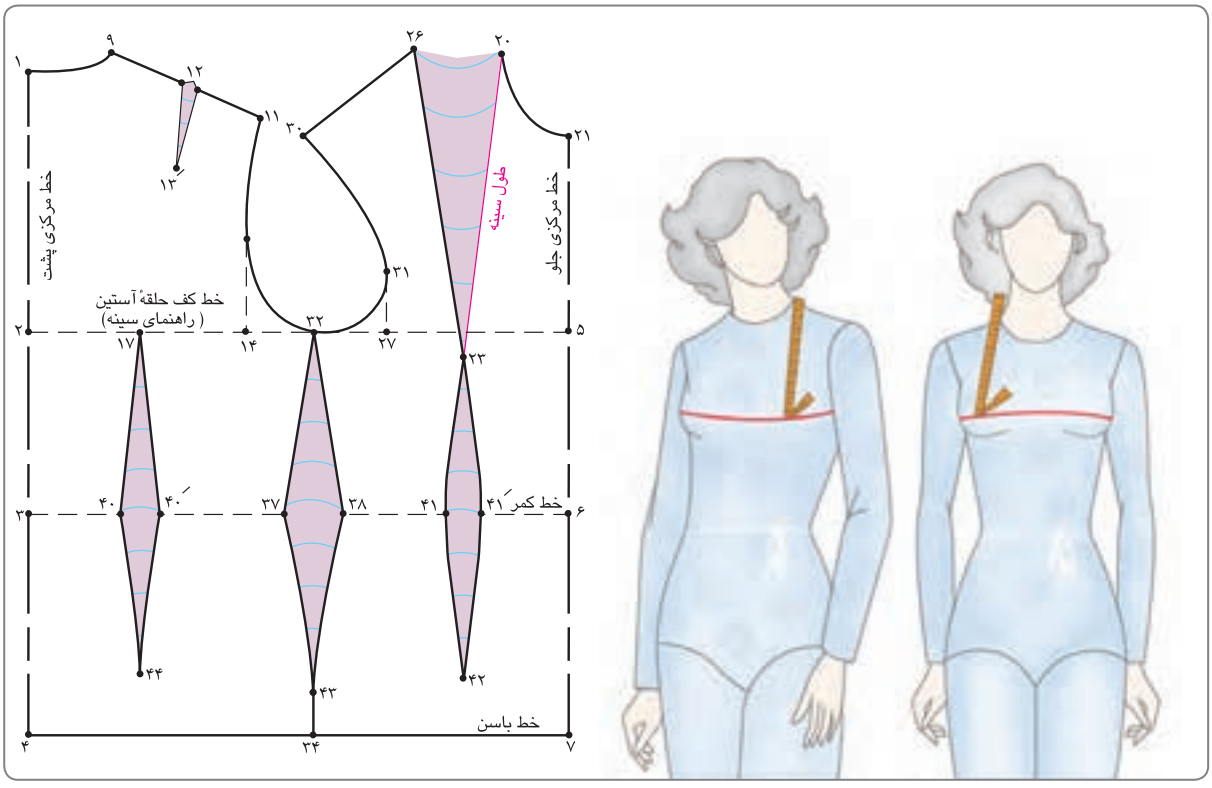

شکل ۶ ـ ۶

متر را در محل تقاطع حلقهٔ گردن و سرشانه قرار داده و فاصلهٔ آن را تا برجستگی سر سینه اندازه بگیرید. این فاصله را «طول یا بلندی سینه» می‌گویند. (شکل ۶-۶)

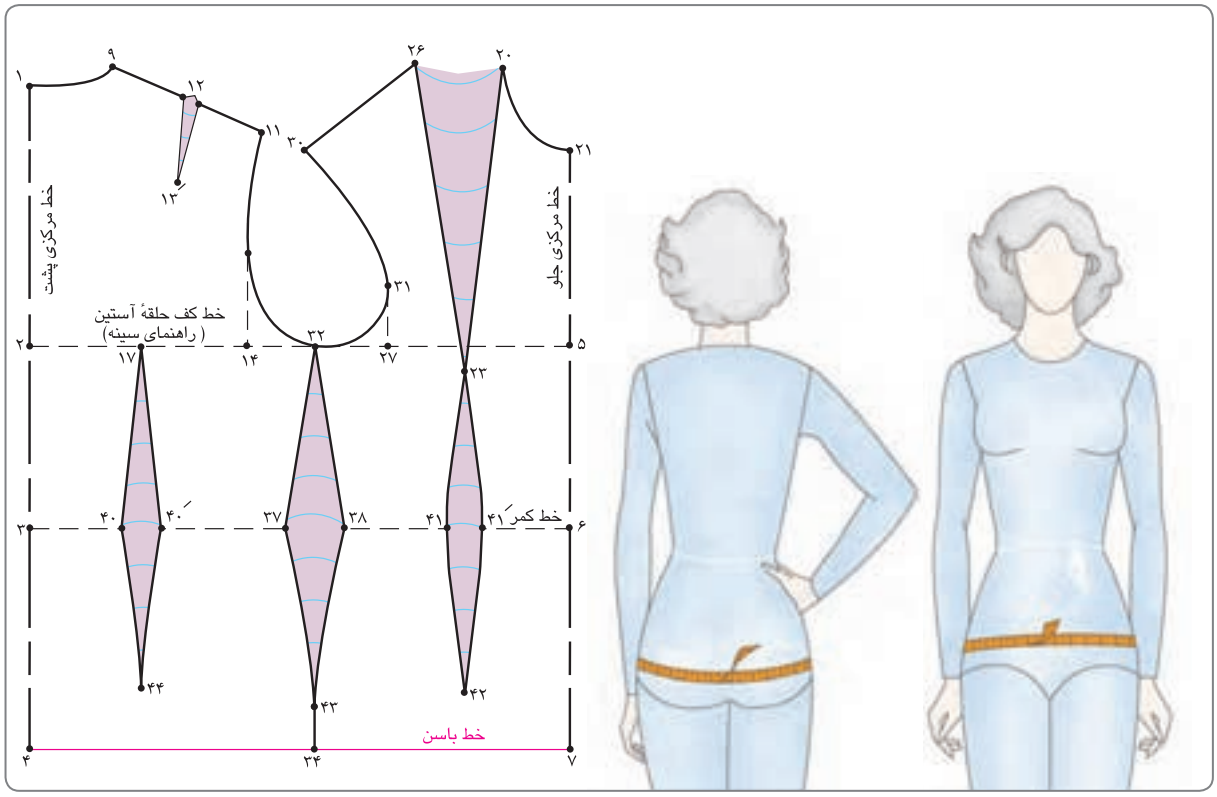

شکل ۷ ـ ۶

دور باسن

یک خط کش T را موازی با خط ایستای اندام و مماس با شکم نگه دارید؛ سپس دور برجسته‌ترین محل زیر کمر (۱۸ تا ۲۳ سانتی‌متر پایین‌تر از خط کمر) را اندازه بگیرید. این روش اندازه‌گیری برای افرادی که دارای شکم هستند یا کمی برآمدگی شکم دارند، اندازهٔ دور باسن را مشخص می‌کند.

خط کش T را بردارید؛ سانتی‌متر را با دست و موازی با کف اتاق نگه دارید؛ سپس یک بار روی پاها بنشینید و بلند شوید؛ در صورتی که متر پایین بیفتد یا شخص راحت بنشیند، وضعیت اندازهٔ مورد نظر مشخص می‌شود.(عیناً اندازه‌گیری دور باسن در الگوی دامن) (شکل ۷-۶)

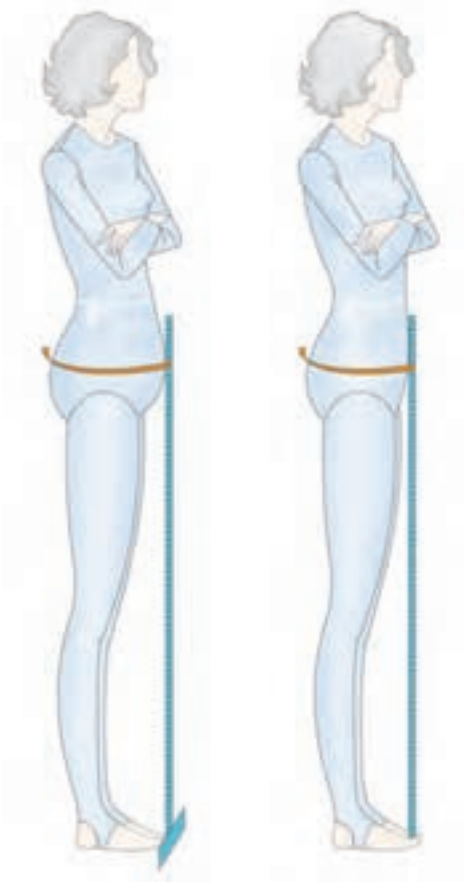

بلندی باسن (طول باسن)

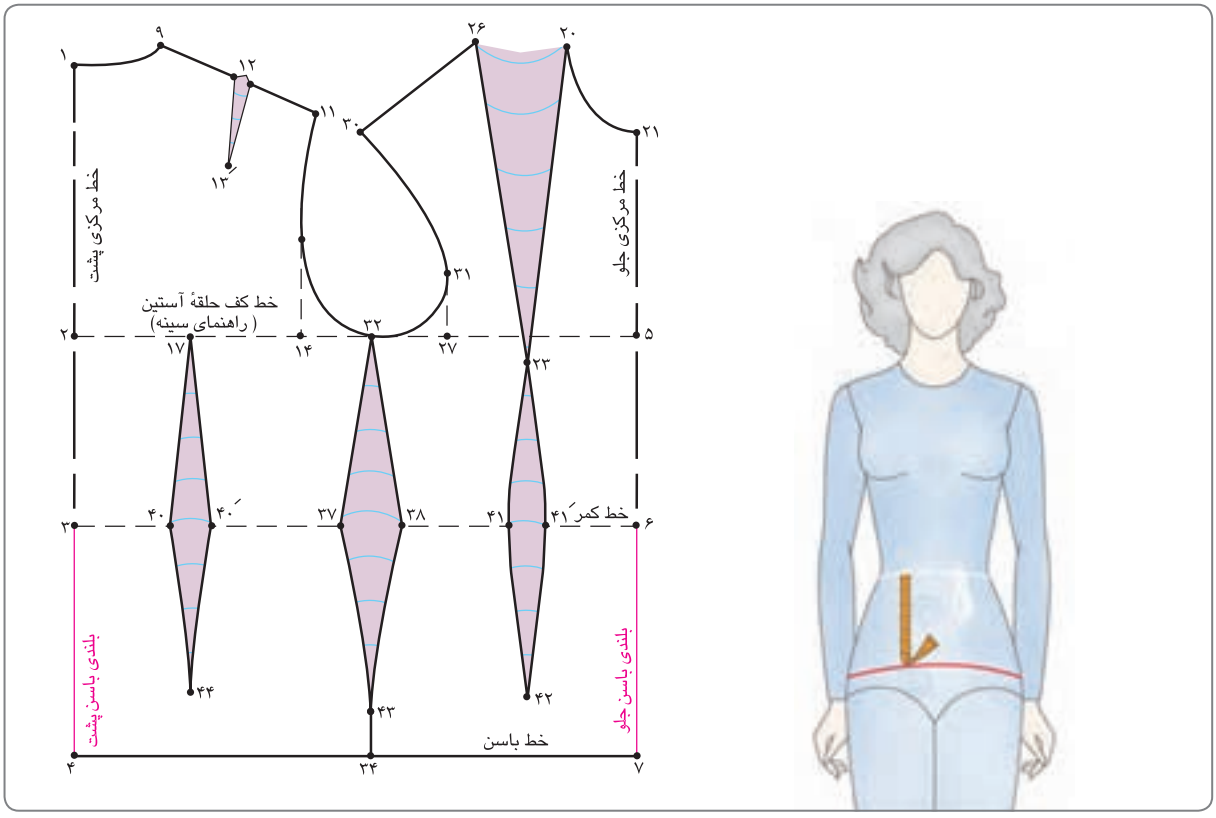

شکل ۸ ـ ۶

همان‌طور که متر را دور باســـن بزرگ قــرار داده‌اید و اندازه می‌گیرید، با انتهای دیگر متر، بلندی باسن را مشخص کنید. باید متر را مطابق شــکل وسط اندام قرار دهید. (معمولاً بلندی باسن بزرگ بین« ۱۸ تا ۲۳ سانتی‌متر» متغیر است.) (شکل ۸-۶)

بلندی بالاتنهٔ جلو

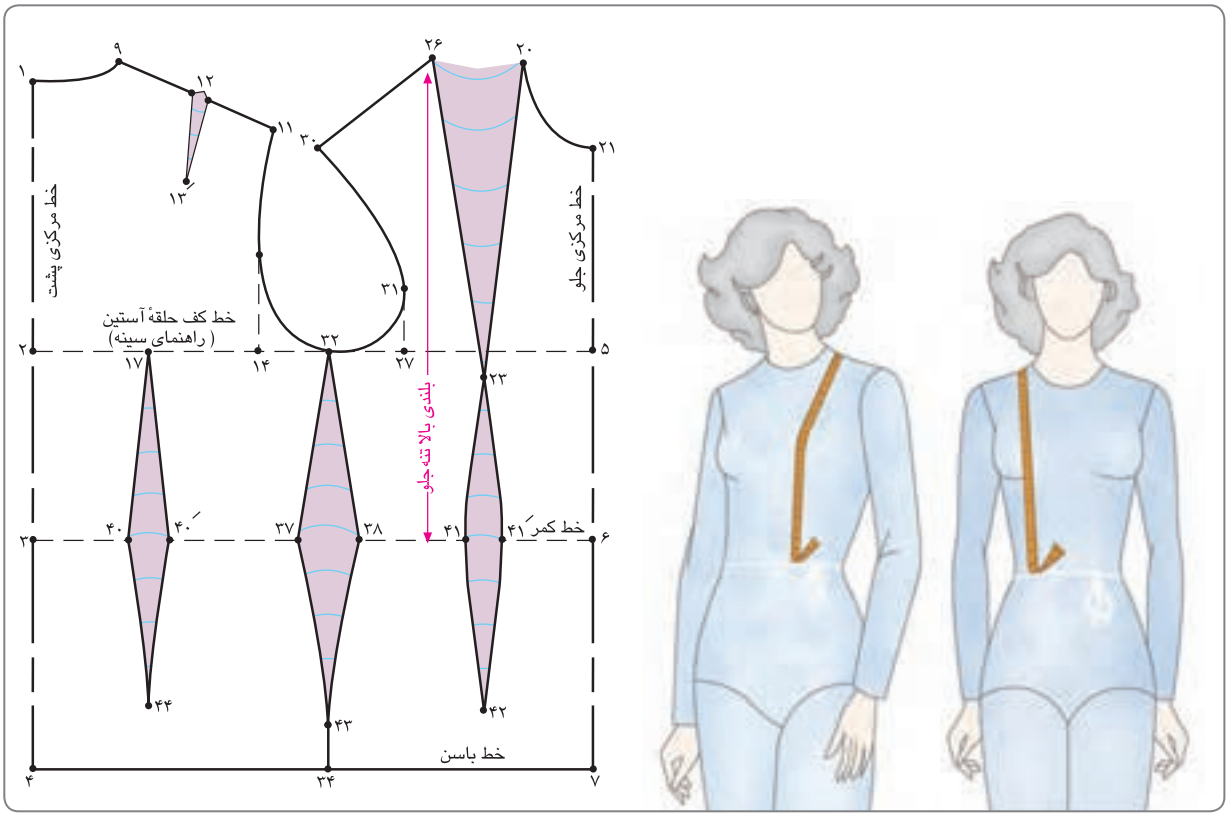

شکل ۹ ـ ۶

متـــر را در محل تقاطع حلقهٔ گردن و شـــانه تا خط کمر در قسمت جلو به گونه‌ای قرار دهید تا متر از سر سینه (نوک سینه) بگذرد؛ بلندی قد بالاتنهٔ جلو را اندازه بگیرید. (شکل ۹-۶)

هنـــگام اندازه‌گیری بالاتنه جلو توجه کنیـــد اندام فرد کاملاً صاف باشد و فرم بالاتنه متمایل به جلو یا عقب نباشد.

بلندی بالاتنهٔ پشت

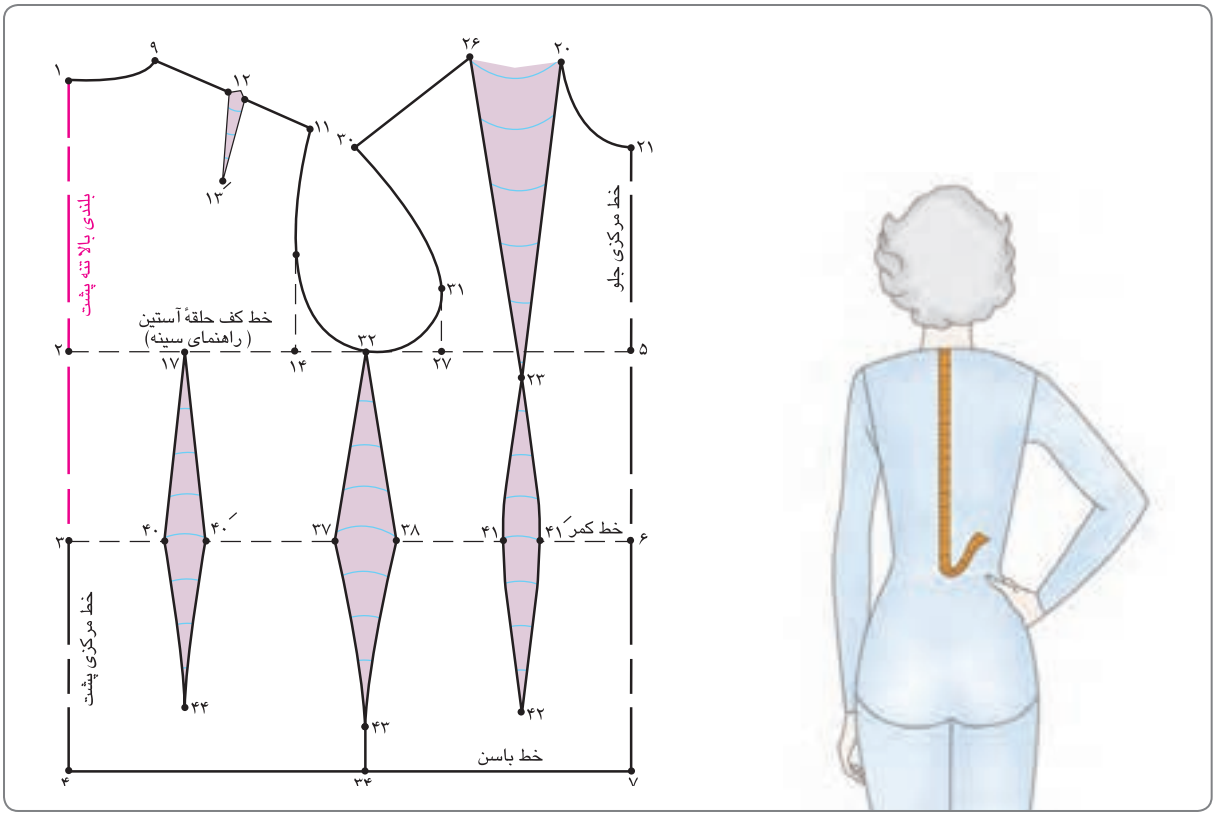

شکل ۱۰ ـ ۶

متر را روی اولین مهرهٔ ستون فقرات در پشت گردن قرار داده، با دست چپ آن را روی مهره ثابت نگه داشته و با دست راست بلندی قد پشت را تا خط کمر اندازه‌گیری کنید.(شکل ۱۰-۶)

توجه داشته باشید که ستون فقرات هنگام اندازه‌گیری کاملاً صاف باشد.

سرشانه

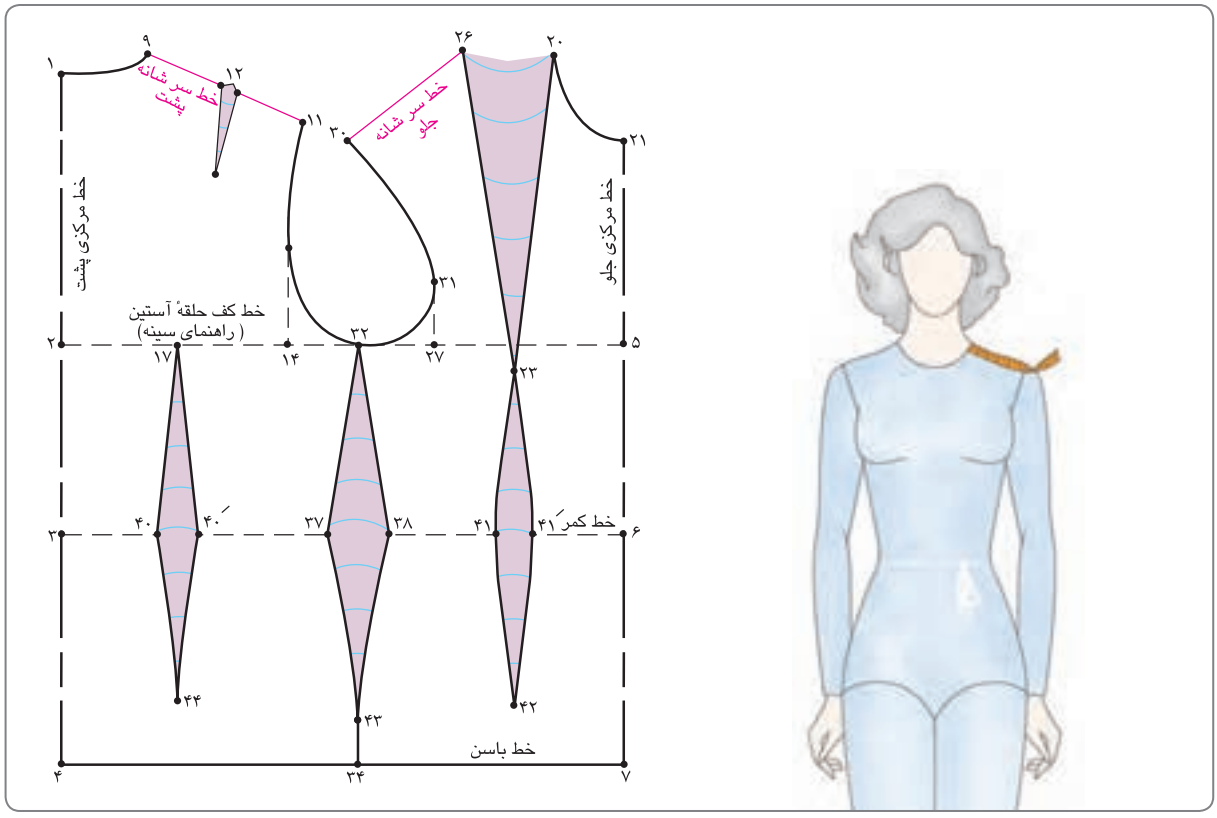

شکل ۱۱ ـ ۶

متـــر را در محل تقاطع خط گردن و سرشـــانه (محل اتصال گردن به اندام) قرار داده خطی فرضی از استخوان برجستهٔ کتف رســـم کنید تا خط شـــانه را قطع کند. ادامهٔ متر را روی شـــانه گذاشته و تا محل اتصال دست به بالاتنه (انتهای استخوان شانه) اندازه بگیرید. (شکل ۱۱-۶)

دور حلقهٔ گردن

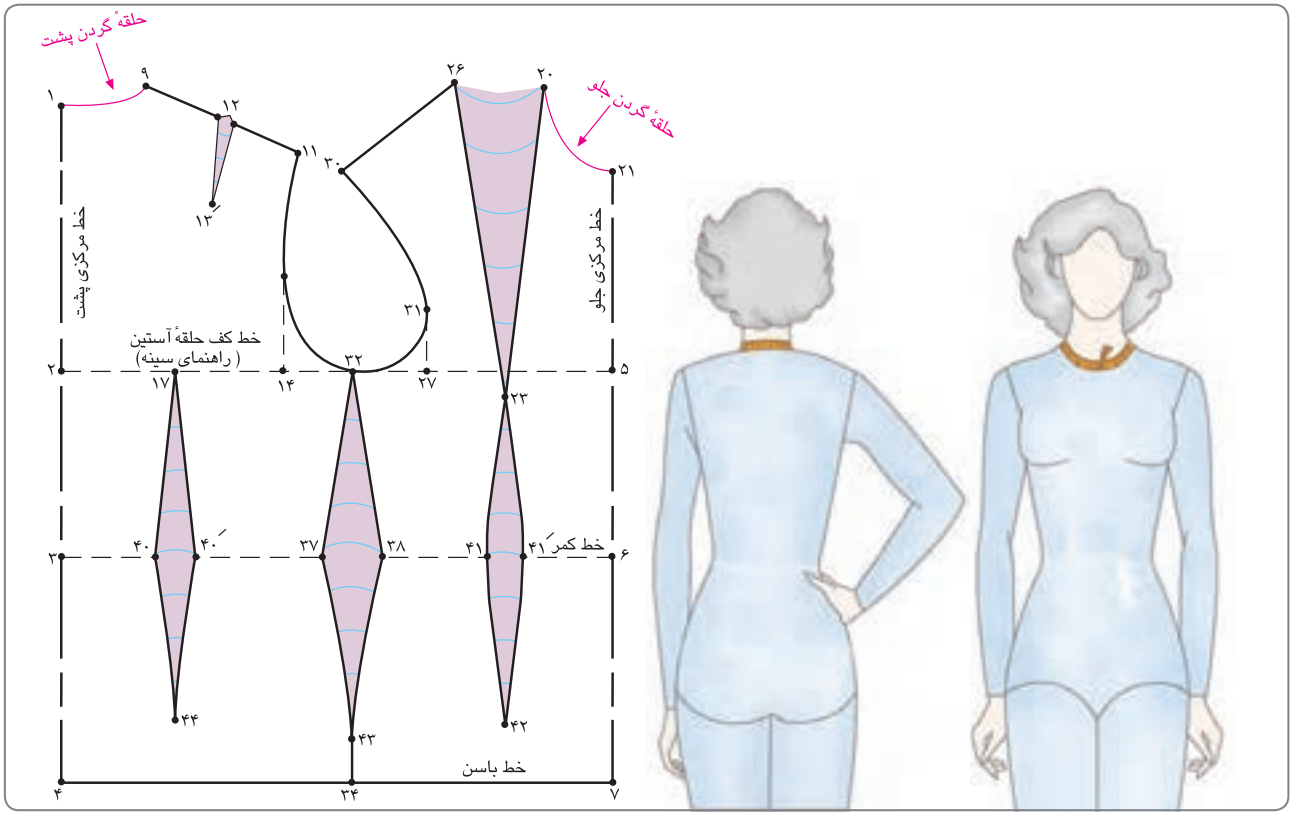

شکل ۱۲ ـ ۶

متر را دور تا دور حلقهٔ گردن (طوق گردن) بگیرید؛ در قسمت مرکز جلو کمی به قسمت پایین آورده؛ عدد به دست آمده اندازهٔ دور گردن جلو و پشت است.

همان طور که در شکل ملاحظه می‌کنید، متر در قسمت پشت دور حلقهٔ گردن ایستاده و در قسمت جلو به صورت خوابیده روی بالاتنه قرار می‌گیرد. (شکل ۱۲-۶)

جدول سایز

سایر خانم‌ها در قد متوسط از ۱۶۰ تا ۱۷۰ سانتی‌متر

ردیف	نمونه سایزها	۸ / ۳۴	۱۰ / ۳۶	۱۲ / ۳۸	۱۴ / ۴۰	۱۶ / ۴۲	۱۸ / ۴۴	۲۰ / ۴۶	۲۲ / ۴۸	۲۴ / ۵۰	۲۶ / ۵۲	۲۸ / ۵۴	۳۰ / ۵۶
۱	دور سینه	۸۰	۸۴	۸۸	۹۲	۹۷	۱۰۲	۱۰۷	۱۱۲	۱۱۷	۱۲۲	۱۲۷	۱۳۲
۲	دور کمر	۶۰	۶۴	۶۸	۷۲	۷۷	۸۲	۸۷	۹۲	۹۷	۱۰۲	۱۰۷	۱۱۲
۳	دور باسن	۸۵	۸۹	۹۳	۹۷	۱۰۲	۱۰۷	۱۱۲	۱۱۷	۱۲۲	۱۲۷	۱۳۲	۱۳۷
۴	کارور پشت	۳۲/۴	۳۳/۴	۳۴/۴	۳۵/۵	۳۶/۶	۳۷/۸	۳۹	۴۰/۲	۴۱/۴	۴۲/۶	۴۳/۸	۴۵
۵	کارور جلو	۳۰	۳۱/۲	۳۲/۴	۳۳/۶	۳۵	۳۶/۵	۳۸	۳۹/۵	۴۱	۴۲/۵	۴۴	۴۵/۵
۶	پهنای سرشانه	۱۱/۷۵	۱۲	۱۲/۲۵	۱۲/۵	۱۲/۸	۱۳/۱	۱۳/۴	۱۳/۷	۱۴	۱۴/۳	۱۴/۶	۱۴/۹
۷	دور گردن	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹/۲	۴۰/۴	۴۱/۶	۴۲/۸	۴۴	۴۵/۲	۴۶/۴	۴۷/۶
۸	پهنای پنس	۶	۶/۵	۷	۷/۵	۸/۱	۸/۷	۹/۴	۱۰	۱۰/۶	۱۱/۲	۱۱/۸	۱۲/۵
۹	بلندی سینه	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶/۲۵	۲۷/۵	۲۸/۷۵	۳۰	۳۱/۲۵	۳۲/۵	۳۳/۷۵	۳۵
۱۰	فاصله سینه	۱۶	۱۶/۸	۱۷/۶	۱۸/۴	۱۹/۴	۲۰/۴	۲۱/۴	۲۲/۴	۲۳/۴	۲۴/۴	۲۵/۴	۲۶/۴
۱۱	بلندی بالاتنهٔ پشت از حلقه گردن تا کمر(قد بالاتنه پشت)	۳۹	۳۹/۵	۴۰	۴۰/۵	۴۱	۴۱/۵	۴۲	۴۲/۵	۴۳	۴۳/۲	۴۳/۴	۴۳/۶
۱۲	بلندی بالاتنهٔ جلو از شانه تا کمر (قد بالاتنه جلو)	۳۹	۳۹/۵	۴۰	۴۰/۵	۴۱/۳	۴۲/۱	۴۲/۹	۴۳/۷	۴۴/۵	۴۵	۴۵/۵	۴۶
۱۳	بلندی کف حلقهٔ آستین	۲۰	۲۰/۵	۲۱	۲۱/۵	۲۲	۲۲/۵	۲۳	۲۳/۵	۲۴/۲	۲۴/۹	۲۵/۶	۲۶/۳
۱۴	قد از کمر تا باسن (بلندی باسن)	۲۰	۲۰/۳	۲۰/۶	۲۰/۹	۲۱/۲	۲۱/۵	۲۱/۸	۲۲/۱	۲۲/۳	۲۲/۵	۲۲/۷	۲۲/۹

(جدول ۱)

الگو را با اندازه‌های شخصی رسم کنید. در صورت استفاده از الگوی آماده متریک و تولید انبوه از جدول سایز استفاده کنید؛ برای مشخص نمودن سایز خود، قسمت بالای بالاتنه (از کمر تا سینه) از اندازهٔ دور سینه و قسمت پایین بالاتنه (از کمر تا باسن) از دور باسن استفاده کنید.

	اندازه‌گیری روی اندام شخص	اندازه‌گیری		مقایسه سایز با شخص
		شخص	جدول سایز	+ یا -
۱	دور سینه			
۲	دور کمر			
۳	دور باسن			
۴	کارور پشت			
۵	کارور جلو			
۶	سرشانه			
۷	دور گردن			
۸	پهنای پنس سینه			
۹	بلندی بالاتنهٔ پشت از حلقهٔ گردن تا کمر			
۱۰	بلندی بالاتنهٔ جلو از ابتدای سرشانه تا کمر			
۱۱	بلندی کف حلقهٔ آستین			
۱۲	قد از کمر تا باسن (بلندی باسن)			
۱۳	بلندی سینه (طول سینه)			
۱۴	فاصلهٔ سینه			

(جدول ۲)

توجه کنید:

اندازه‌های بلندی کف حلقه، پهنای پنس سینه و بلندی سینه در جدول سایز استاندارد است. می‌توانید برای به دست آوردن این اندازه‌ها از فرمول‌های زیر استفاده کنید:

بلندی کف حلقهٔ آستین = $\frac{۱}{۱۰}$ دور سینه + «۱۲/۳ سانتی‌متر»

پهنای پنس سینه = $\frac{۱}{۸}$ دور سینه - «۴ سانتی‌متر»

بلندی سینه = $\frac{۱}{۴}$ دور سینه + «۲ تا ۳ سانتی‌متر»

فاصله سینه = $\frac{۱}{۱۰}$ سینه + ۰/۵ سانتی‌متر

الگوی اساس بالاتنه

اندازه‌های مورد نیاز:

دور سینه .....سانتی متر

دور کمر.....سانتی متر

دور باسن .....سانتی متر

کارور جلو .....سانتی متر

کارور پشت .....سانتی متر

بلندی بالاتنه پشت .....سانتی متر

بلندی بالاتنه جلو .....سانتی متر

بلندی سینه .....سانتی متر

فاصله سینه .....سانتی متر

بلندی باسن .....سانتی متر

پهنای سرشانه .....سانتی متر

شکل ۱۷ ـ ۶

گام اول

نقطه‌ای را در سمت چپ کاغذ در نظر بگیرید؛ این نقطه را «نقطهٔ ۰» بنامید.

با خط‌کش گونیا از «نقطهٔ ۰ » دو خط عمودی و افقی رسم کنید.

روی خط عمودی از «نقطهٔ ۰ » به اندازهٔ ۱/۵ سانتی‌متر (اندازهٔ ثابت) پایین آمده؛ «نقطهٔ ۱» به دست می‌آید.

۱/۵ سانتی‌متر (اندازهٔ ثابت) = ۱←۰

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۱۰}$ دور سینه + ۱۲/۳ سانتی‌متر (اندازه ثابت) + آزادی (در اینجا ۰/۵ سانتی‌متر)» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲» به دست می‌آید*.

بلندی کف حلقه آستین = $\frac{۱}{۱۰}$ دور سینه + ۱۲/۳ سانتی‌متر + آزادی (در این جا ۰/۵ سانتی‌متر) = ۲←۱

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ «قد بالاتنهٔ پشت» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۳» به‌دست می‌آید.

قد بالاتنهٔ پشت = ۳←۱

از «نقطهٔ ۳» به اندازهٔ بلندی باسن پایین آمده؛ «نقطهٔ ۴» به‌دست می‌آید.

بلندی باسن = ۴←۳

نقاط «۰، ۲، ۳، ۴» را به سمت راست گونیا کنید.

خطوط گونیا شده از نقاط «۰، ۲، ۳، ۴» به ترتیب «خطوط راهنمای گردن، کف حلقهٔ آستین (راهنمای سینه)، کمر و باسن» هستند.

خط « ۴←۱»خط مرکزی پشت است. (شکل ۱۸-۶)

خط مرکزی پشت = ۴←۱

* در سایز شخصی از فرمول $\frac{۱}{۱۰}$ سینه به اضافه ۱۲/۳ استفاده می‌شود (این اندازه برابر است با بلندی کف ← حلقهٔ آستین جدول سایزبندی)

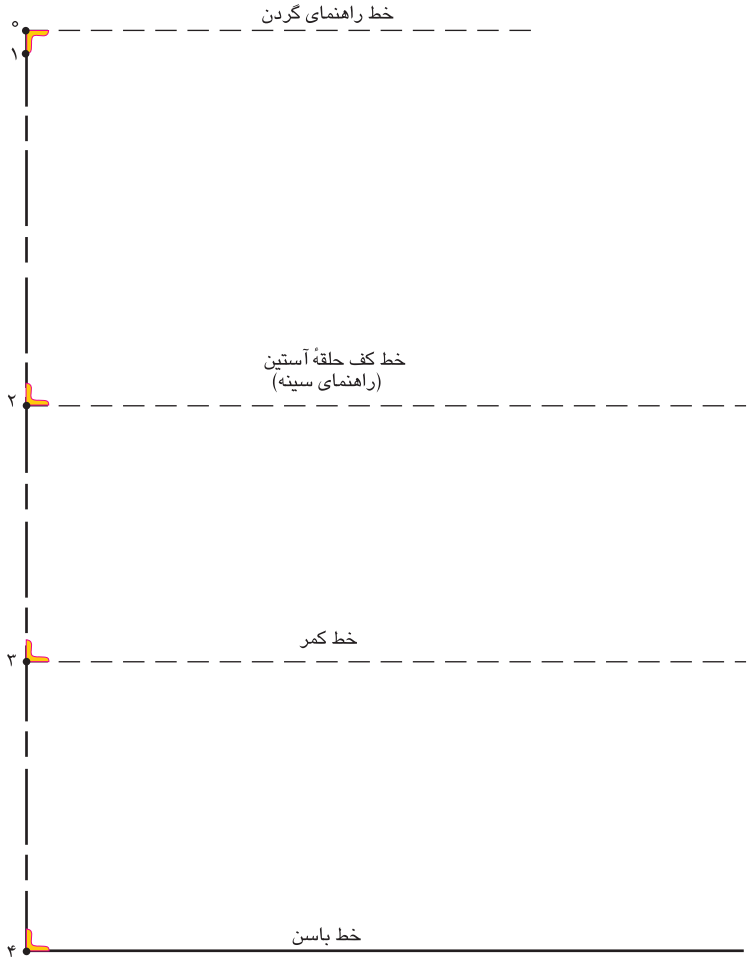
خط راهنمای گردن
۰
۱
خط کف حلقهٔ آستین
(راهنمای سینه)
۲
خط کمر
۳
خط باسن
۴

شکل ۱۸ ـ ۶

گام دوم

از«نقطهٔ۲» به اندازهٔ« $\frac{۱}{۲}$ دور سینه به اضافهٔ حداقل۳- ۲/۵سانتی‌متر(آزادی*)»به سمت راست آمده؛«نقطهٔ۵»به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ دور سینه + حداقل ۳-۲/۵ سانتی‌متر (آزادی) = ۵←۲

از «نقطهٔ ۵» با خط کش گونیا و موازی با خط مرکزی پشت، خطی به پایین الگو رسم کرده تا با خطوط کمر و باسن برخورد کند؛ نقاط «۶ و ۷» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۶» روی خط کمر به اندازهٔ «قد بالاتنهٔ جلو» بالا رفته؛ «نقطهٔ ۸» به دست می‌آید.

قد بالاتنهٔ جلو = ۸←۶

از «نقطهٔ ۸» خطی را با خط‌کش گونیا به سمت چپ رسم کنید.

خط « ۸←۷» خط مرکزی جلو است.

خط مرکزی جلو = ۸←۷

روی خط راهنمای گردن از «نقطهٔ ۰» به اندازهٔ « $\frac{۱}{۵}$ دور گردن» -۰/۲ سانتی‌متر (اندازهٔ ثابت) علامت زده؛ «نقطهٔ ۹» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۵}$ دور گردن -۰/۲ سانتی‌متر = ۹←۰

نقاط «۹ و ۱»را با خط‌کش منحنی به گونه‌ای وصل کنید که«نقطهٔ۱» «۱/۵ سانتی‌متر» گونیا شود و سپس هلال یقه رسم گردد.

روی خط مرکزی پشت از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ « $\frac{۱}{۵}$ بلندی کف حلقهٔ آستین (بدون محاسبه آزادی) -۰/۷ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ۱۰» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۵}$ بلندی کف حلقهٔ آستین (بدون محاسبه آزادی) -۰/۷ سانتی‌متر = ۱۰←۱

«نقطهٔ۱۰» را با خط‌کش گونیا به سمت راست رسم کنید.

از «نقطهٔ۹» به اندازهٔ« پهنای سرشانه به اضافهٔ ۲-۱ سانتی‌متر (آزادی)» خط‌کش را به گونه‌ای قرار دهید تا با «خط ۱۰» برخورد کند؛ «نقطهٔ ۱۱» به دست می‌آید. (شکل ۱۹-۶)

پهنای سرشانه + ۲-۱ سانتی‌متر (آزادی) = ۱۱←۹

خط سرشانهٔ پشت = ۱۱←۹

O توجه کنید:

آزادی $\frac{۱}{۲}$ دور سینه با توجه به مدل لباس انتخاب می‌شود، این مقدار آزادی با توجه به نوع گشادی یا چسبان بودن لباس متغیر خواهد بود؛ برای مثال: برای پیراهن‌های بالاتنه کاملاً چسبان بدون آستین (دکلته باز) بدون آزادی، بالاتنهٔ چسبان با آستین با آزادی حداقل ۳-۲/۵ سانتی‌متر، بالاتنه کمی چسبان با آزادی ۵-۴ سانتی‌متر، بالاتنه کمی گشاد با آزادی ۷-۶ سانتی‌متر.

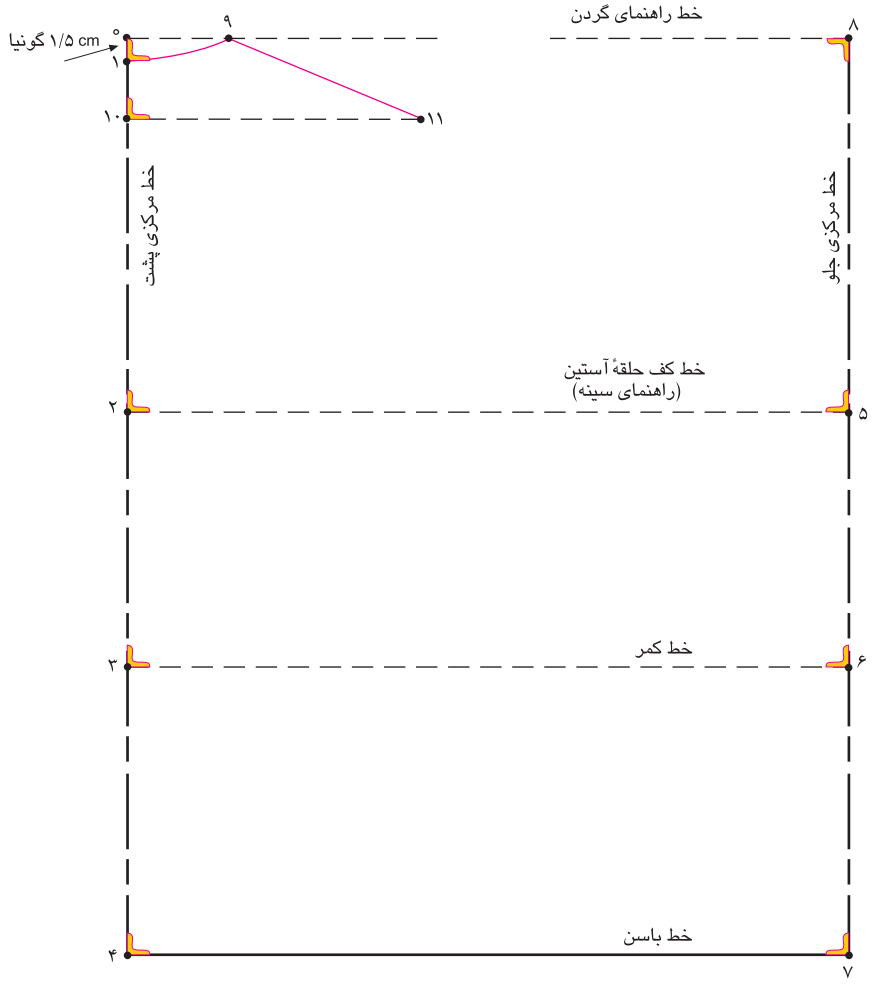
خط راهنمای گردن
۱/۵ cm گونیا
۹
۸
۱
۱۰
۱۱
خط مرکزی پشت
خط مرکزی جلو
خط کف حلقهٔ آستین
(راهنمای سینه)
۲
۵
خط کمر
۳
۶
خط باسن
۴
۷

شکل ۱۹ ـ ۶

گام سوم

روی خط سرشانهٔ پشت «$\frac{1}{2}$فاصلهٔ ۱۱←۹» را مشخص کرده؛ «نقطهٔ۱۲» به دست می‌آید.

$\frac{1}{2}$فاصلهٔ ۱۱←۹= ۱۲←۱۱

از «نقطهٔ ۱۲» با خط کش گونیا خطی موازی با خط مرکزی پشت به طول «۸-۷ سانتی‌متر» رسم کرده؛ «نقطهٔ۱۳» به دست می‌آید.

طول پنس سرشانه پشت ۸-۷ سانتی‌متر= ۱۳←۱۲

از «نقطهٔ ۱۳» به اندازهٔ «۱ سانتی‌متر» به طرف خط مرکزی پشت رفته؛ «نقطهٔ'۱۳» به دست می‌آید.

۱ سانتی‌متر= '۱۳←۱۳

از طرفین «نقطهٔ ۱۲» به اندازهٔ« $\frac{1}{2}$مقدار اضافه شـــده به پهنای سرشـــانه (۲-۱ سانتی‌متر)» بیرون آمده؛ این نقاط را به «نقطهٔ'۱۳» وصل کنید.

۲-۱ سانتی‌متر = پهنای پنس پشت

روی خط کف حلقهٔ آستین، از «نقطهٔ ۲» به اندازهٔ «$\frac{1}{2}$کارور پشت + حداقل ۰/۵ سانتی‌متر (آزادی)» علامت زده؛ «نقطهٔ ۱۴» به دست می‌آید.

کارور پشت = $\frac{1}{2}$کارور پشت به اضافهٔ حداقل ۰/۵ سانتی‌متر آزادی = ۱۴←۲

«نقطهٔ ۱۴» را به سمت بالا گونیا کنید تا با خط آمده از «نقطهٔ۱۰» برخورد کند؛ «نقطهٔ ۱۵» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۱۴»، «$\frac{1}{2}$فاصلهٔ ۱۵←۱۴» را بالا رفته؛ «نقطهٔ ۱۶» به دست می‌آید.

خط پنس وسط پشت = $\frac{1}{2}$فاصلهٔ ۱۵←۱۴= ۱۶←۱۴

روی خط کف حلقهٔ آستین، از «نقطهٔ ۲»،« $\frac{1}{2}$فاصلهٔ ۱۴←۲ »را علامت زده؛ «نقطهٔ ۱۷» به دست می‌آید.

$\frac{1}{2}$فاصلهٔ ۱۴←۲=۱۷←۲

از «نقطهٔ ۱۷» با خط‌کش گونیا، خطی به طرف پایین رســـم کرده تا با خطوط کمر و باســـن برخورد کند؛ نقاط «۱۹، ۱۸» به دســـت می‌آید.(شکل ۲۰-۶)

خط مرکزی پنس پشت= ۱۹←۱۷

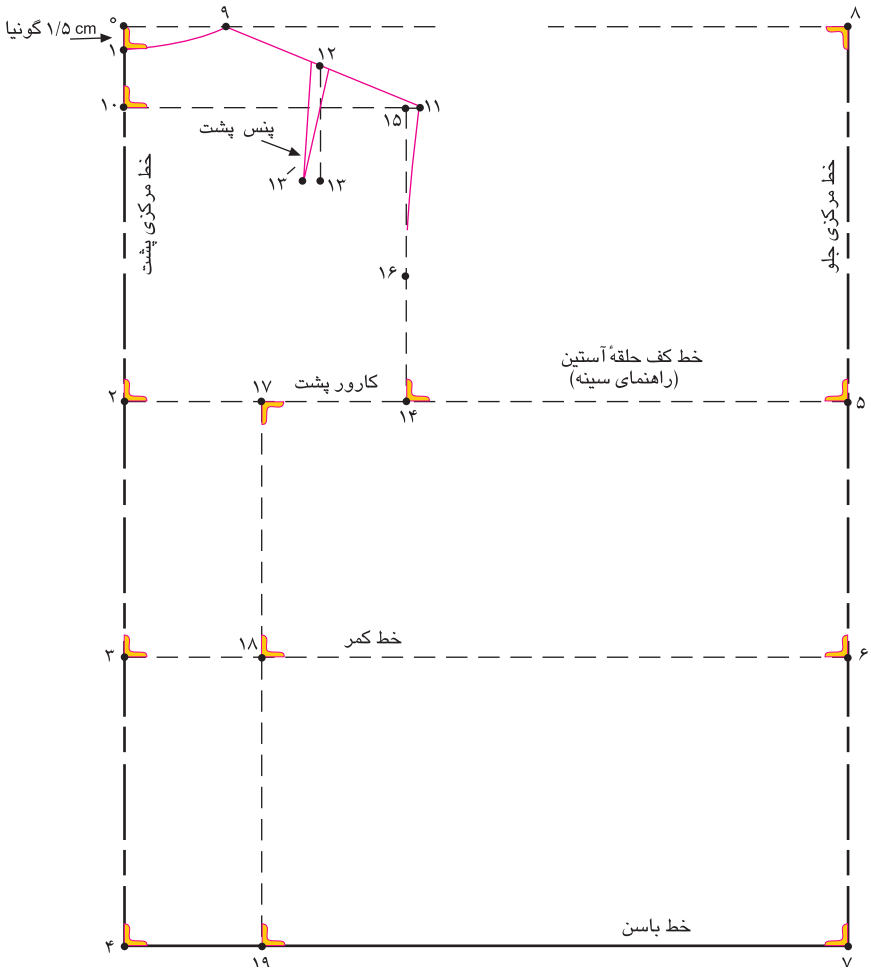
۱/۵ cm گونیا
خط مرکزی پشت
خط مرکزی جلو
پنس پشت
خط کف حلقهٔ آستین
(راهنمای سینه)
کارور پشت
خط کمر
خط باسن

شکل ۲۰ ـ ۶

گام چهارم

روی خط راهنمای گردن از «نقطهٔ ۸» به اندازهٔ« $\frac{۱}{۵}$دور گردن منهای۰/۷ سانتی‌متر» (اندازهٔ ثابت) علامت گذاشته«نقطهٔ۲۰» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۵}$دور گردن - ۰/۷ سانتی‌متر (اندازهٔ ثابت) = ۲۰←۸

روی خط مرکزی جلو از «نقطهٔ ۸» به اندازهٔ« $\frac{۱}{۵}$دور گردن -۰/۲ سانتی‌متر» (اندازهٔ ثابت) علامت گذاشته «نقطهٔ ۲۱» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۵}$دور گردن -۰/۲ سانتی‌متر (اندازهٔ ثابت)= ۲۱←۸

نقاط «۲۱، ۲۰» را به گونه‌ای به یک‌دیگر وصل کنید که «نقطهٔ ۲۱» را «۲-۱/۵ سانتی‌متر» گونیا شود.

روی خط کف حلقهٔ آستین «نقطهٔ ۵» به اندازهٔ « $\frac{۱}{۲}$فاصلهٔ سینه» علامت گذاشته؛ «نقطهٔ ۲۲» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$فاصلهٔ سینه= ۲۲←۵

از «نقطهٔ ۲۲» با خط‌کش گونیا خطی به طرف بالا و پایین الگو رسم کنید.

از «نقطهٔ ۲۰» به اندازهٔ طول سینه روی خط ۲۲ علامت گذاشته؛ و «نقطهٔ ۲۳» به دست می‌آید.

(بلندی سینه) طول سینه = ۲۳←۲۰

نقطه سرسینه = نقطهٔ ۲۳

از «نقطهٔ ۲۲» با خط‌کش گونیا خطی به پایین رسم کرده تا با خطوط «باسن و کمر»برخورد کند؛ نقاط «۲۴، ۲۵» به دست می‌آید.

روی خط راهنمای گردن از «نقطهٔ ۲۰» به اندازهٔ پهنای پنس ($\frac{۱}{۸}$دور سینه -۴ سانتی‌متر) داخل شده؛ «نقطهٔ ۲۶» به دست می‌آید. (شکل ۲۱-۶)

$\frac{۱}{۸}$دور سینه -۴سانتی‌متر= ۲۶←۲۰

پهنای پنس= ۲۶←۲۰

○ توجه کنید:

برای پهنای پنس دور سینه بیشتر از سایز ۴۰، به ازای هر سایز ۰/۲ سانتی‌متر به هر سایز اضافه شود؛ برای مثال سایز۴۲، «۰/۲ سانتی‌متر»، سایز ۴۴، «۰/۴ سانتی‌متر»، سایز ۴۶،« ۰/۶ سانتی متر» ... به پهنای پنس اضافه شود.

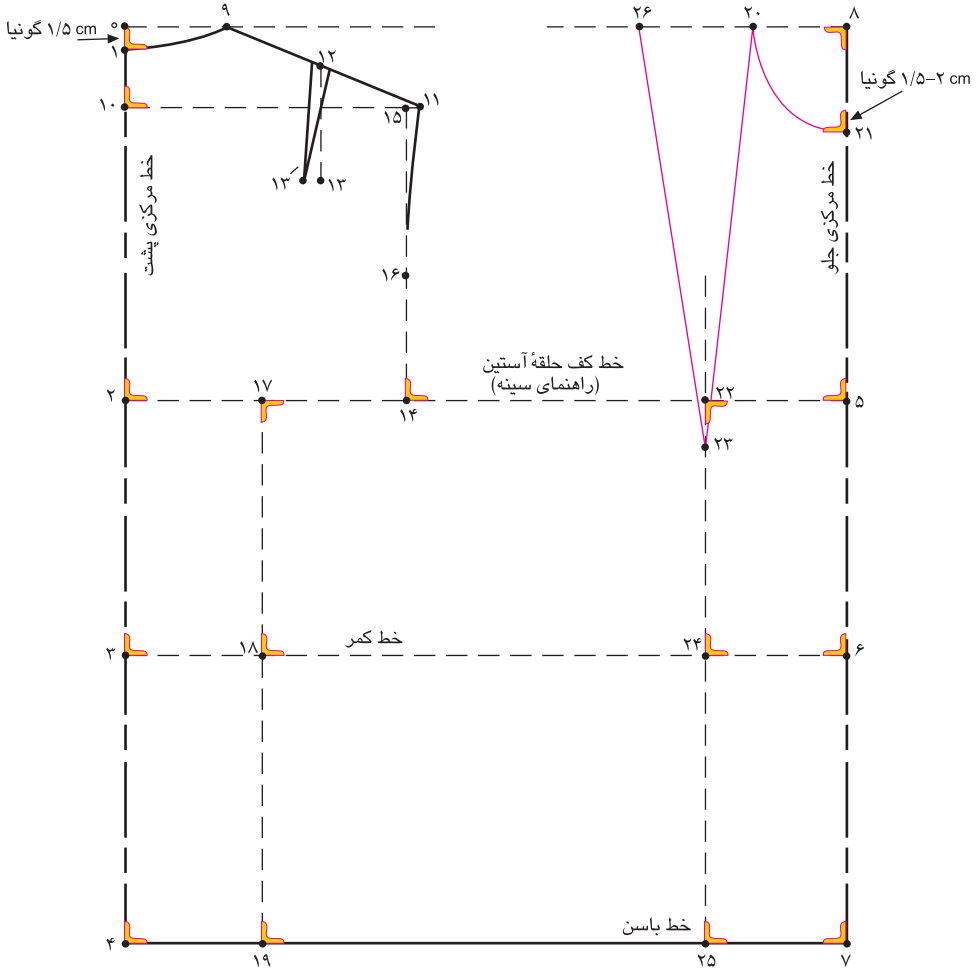
۱/۵ cm گونیا
خط مرکزی پشت
خط کف حلقهٔ آستین
(راهنمای سینه)
خط کمر
خط باسن
۱/۵–۲ cm گونیا
خط مرکزی جلو

شکل ۲۱ ـ ۶

گام پنجم

روی خط کف حلقهٔ آستین «نقطهٔ ۵» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۲}$کارور جلو به اضافهٔ آزادی دلخواه» (براساس آزادی در خط «۵⟵۲» در این بالاتنه به اضافهٔ ۱/۷۵ سانتی‌متر) علامت گذاشته؛ «نقطهٔ ۲۷» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$کارور جلو + آزادی دلخواه (براساس آزادی در خط ۵⟵۲تعیین می‌شود) = ۲۷⟵۵

O توجه کنید:

اندازهٔ «۲۷⟵۵» بستگی به آزادی داده شده فاصلهٔ «۵⟵۲» دارد؛ برای مثال: در این الگو فاصلهٔ «۵⟵۲ » برابر است با «$\frac{۱}{۲}$ دور سینه+۳ سانتی متر (آزادی)»، این۳ سانتی‌متر آزادی را در بین کارور جلو (۲۷⟵۵)، کارور پشت (۱۴⟵۲) و کف حلقهٔ آستین (۲۷⟵۱۴) تقسیم می‌شود.

برای مثال در این الگو:

کارور جلو (۲۷⟵۵)= ۱/۷۵ سانتی‌متر

کارور پشت (۱۴⟵۲)= ۰/۵ سانتی‌متر

کف حلقهٔ آستین (۲۷⟵۱۴)= ۰/۷۵ سانتی‌متر

از انتهای سرشانهٔ پشت «نقطهٔ ۱۱» به اندازهٔ «حداکثر ۱/۵-۰/۵سانتی‌متر» (این اندازه ثابت نیست) پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۸» به دست می‌آید. (این اندازه متغیر است)، ۱/۵ سانتی‌متر= ۲۸⟵۱۱

O توجه کنید:

اندازهٔ «۱/۵ سانتی‌متر» ، «۱۱⟵۲۸» با توجه به پهنای پنس جلو و بلندی کف حلقه«۸⟵۵» تغییر می‌کند؛ هر اندازه پهنای پنس و بلندی کف حلقهٔ آستین بیشتر باشد، اندازهٔ «۱/۵ سانتی‌متر» کمتر می‌شود. اگر پهنای پنس جلو زیاد باشد و این اندازه (۱/۵ سانتی‌متر) کم نشود، شیب سرشانهٔ جلو زیاد خواهد شد و الگو در قسمت آستین تناسب خود را از دست می‌دهد.

«نقطهٔ ۲۸» را با خط‌کش گونیا رسم کرده تا با خط گونیا شده، کف حلقه (خط ۲۷) برخورد کند؛ «نقطهٔ ۲۹» به دست می‌آید.

موازی با خط راهنمای سینه = ۲۹⟵۲۸

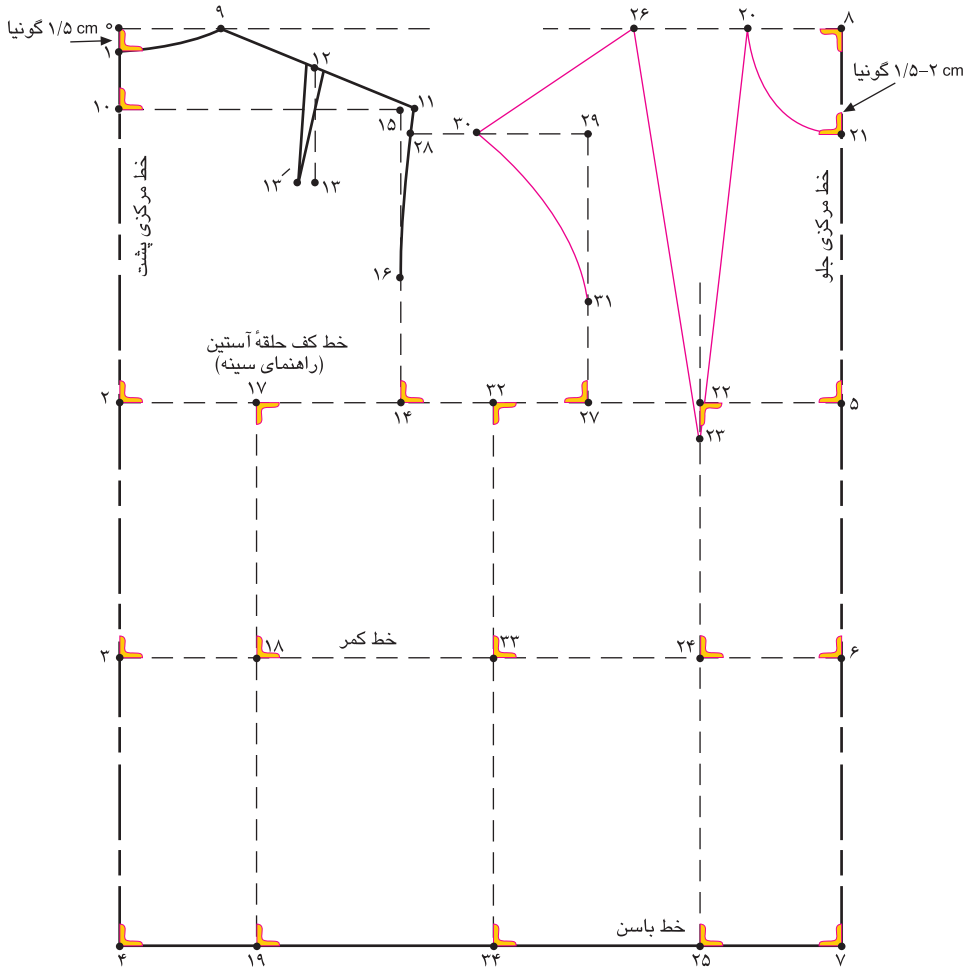

شکل ۲۲ ـ ۶

خط‌کش را از «نقطهٔ ۲۶» به اندازهٔ «پهنای سرشـــانه» به گونه‌ای قرار دهید تا با خط «۲۹⟵۲۸» برخورد کند؛ «نقطهٔ ۳۰» به دســـت می‌آید.

پهنای سرشانه‌ی جلو = ۳۰⟵۲۶

روی خط کف حلقهٔ آستین از «نقطهٔ۲۷» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۳}$فاصلهٔ ۵ ⟵۲۱» بالا رفته؛ «نقطهٔ ۳۱» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۳}$فاصلهٔ۵ ⟵۲۱=۳۱⟵۲۷

روی خط کف حلقهٔ آستین «$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۲۷⟵۱۴» علامت گذاشته؛ «نقطهٔ ۳۲» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$فاصلهٔ ۲۷⟵۱۴= ۳۲⟵۲۷

از روی خط کف حلقهٔ آستین «نقطهٔ۳۲»، با خط‌کش گونیا خطی موازی با مرکز جلو رسم کرده تا با خطوط کمر و باسن برخورد کند؛ نقاط «۳۴، ۳۳» به دست می‌آید. (شکل ۲۲-۶)

خط راهنمای پهلو = ۳۴⟵۳۲

گام ششم

روی خط کف حلقهٔ آستین «نقاط ۲۷ ، ۱۴» به ترتیب یک نیمساز با توجه به اندازهٔ «دور سینه» برای حلقه‌های آستین جلو و پشت رسم کرده؛ «نقاط ۳۶ و ۳۷» به دست می‌آید.

قسمت جلو ۲۷→۳۶	قسمت پشت ۱۴→۳۷	سایز
۲ cm	۲/۵ cm	۳۴-۴۰
۲/۵ cm	۳ cm	۴۲-۴۸
۳ cm	۳/۵ cm	۵۰-۵۶

هلال حلقه‌های آستین جلو و پشت را با خط‌کش مخصوص (حلقهٔ آستین) رسم کنید.

برای تعیین اندازهٔ پنس‌های الگوی بالاتنه، «$\frac{۱}{۲}$دور کمر» اضافه شـــده (حداقل آزادی ۱ ســـانتی‌متر) - فاصلهٔ «۵→۲» کرده عدد به دست آمده، مقدار مجموع پنس‌های کمر را نشان می‌دهد. $\frac{۱}{۲}$دور کمر +۲- عرض کادر بالاتنه = مقدار پنس‌ها

$\frac{۱}{۲}$عدد به دست آمده -۲سانتی‌متربرای پنس‌های پهلو، $\frac{۱}{۲}$باقی مانده +۲سانتی‌متر برای پنس‌های زیرسینه‌وپشت است.

برای مثال:

۵۹ سانتی‌متر= فاصلهٔ ۵→۲

۴۶ سانتی‌متر =$\frac{۱}{۲}$دور کمر اضافهٔ شده

مجموع پنس‌های دور کمر ۵۹cm-۴۶cm=۱۳ cm

$\frac{۱}{۲}$پنس ۱۳cm÷۲=۶/۵ cm

پنس‌های پهلوی جلو و پشت ۶/۵cm-۲cm=۴/۵ cm

$\frac{۱}{۲}$پنس جلو۴/۵cm÷۲cm=۲/۲۵

پنس‌پهلوی جلو ۳۳←۳۸ ..... پنس‌پهلوی جلو ۲/۲۵cm+۱cm=۳/۲۵

پنس‌پهلوی پشت ۳۳←۳۹ ..... پنس‌پهلوی پشت ۲/۲۵cm-۱cm=۱/۲۵

پنس‌های زیر سینه و پشت ۶/۵cm+۲cm=۸/۵

$\frac{۱}{۲}$پنس‌های جلو و پشت ۸/۵cm÷۲=۴/۲۵

پنس جلو ۴۱←۴۱' ..... پنس جلو ۴/۲۵cm+(۰/۵cm یا ۱cm) =۴/۷۵

پنس پشت ۴۰←۴۰' ..... پنس پشت۴/۲۵cm-(۰/۵cm یا ۱cm) =۳/۷۵

روی خـــط کمر از طرفین نقاط «۲۴، ۳۳، ۱۸» اعداد به دســـت آمده در مثال بـــالا را علامت زده؛ نقاط «۴۰,۴۰',۳۸,۳۹ ,۴۱,۴۱'» به دست می‌آید. (شکل ۲۳-۶)

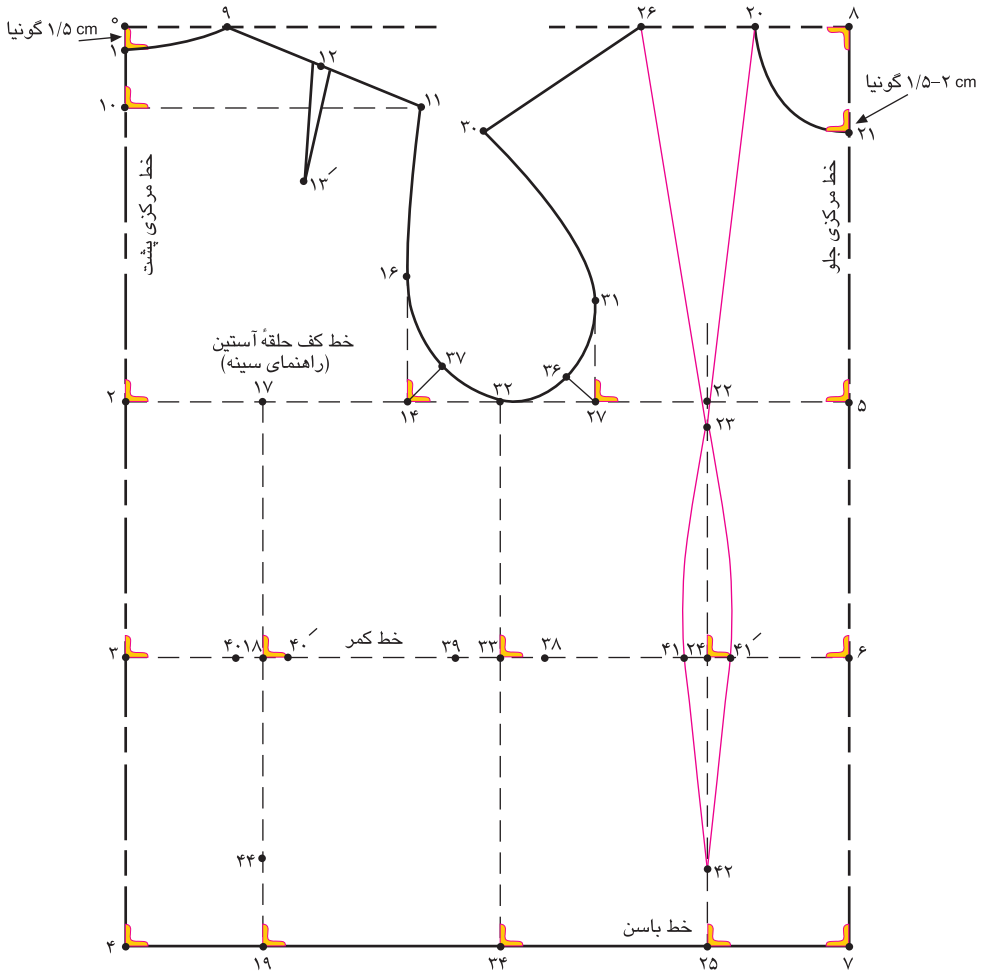
۱/۵ cm گونیا
۱/۵–۲ cm گونیا
خط مرکزی پشت
خط مرکزی جلو
خط کف حلقهٔ آستین
(راهنمای سینه)
خط کمر
خط باسن

شکل ۲۳ ـ ۶

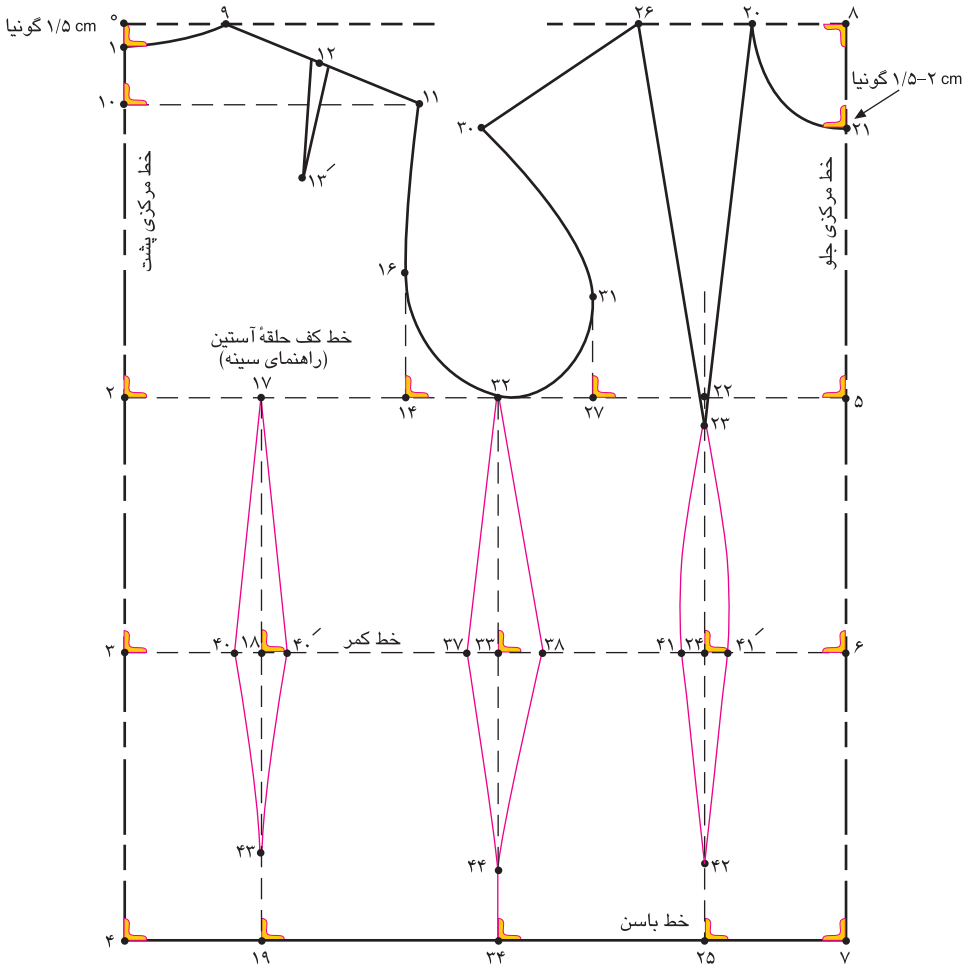

▲ شکل ۲۴ ـ ۶

طول پنس‌ها براساس فرم اندامی (در قسمت دامن‌ها توضیح داده شده) تغییر می‌کند.

از نقـــاط «۲۴، ۱۸» با توجه به فرم اندام (به ترتیب در این‌جا ۱۰، ۱۲ سانتی‌متر) پایین آمده؛ نقاط «۴۲، ۴۳» به دست می‌آید.

روی خط باسن «$\frac{۱}{۲}$دور باسن به اضافهٔ ۲ سانتی‌متر (آزادی) را به دست آورده منهای فاصلهٔ ۷←۴» کنید.

$\frac{۱}{۲}$دور باسن به اضافهٔ۲ سانتی‌متر منهای فاصلهٔ ۷←۴ در صورت صفر بودن عدد مطابق شکل خطوط پهلوهای جلو و پشـــت را رســـم کنید. (فاصلهٔ «۴۴←۳۳»بر اساس فرم اندام تغییر می‌کند).

خطـــوط پهلوها را با خط‌کش مخصوص پهلوها رســـم کنید. (شکل ۲۴-۶)

پنس‌ها زیر ســـینه از خط کمر به پایین به داخل و پنس زیر سفید به بیرون با خط‌کش منحنی ترسیم شود.

○ توجه کنید:

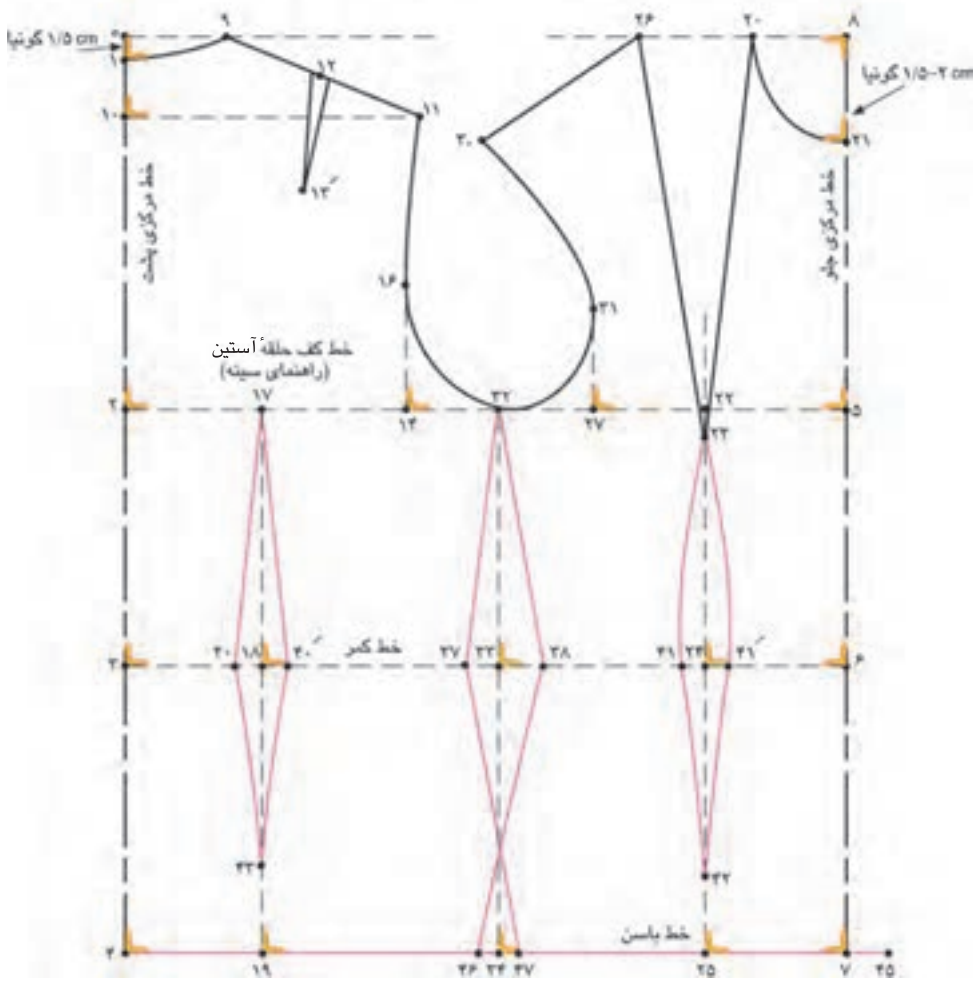

شکل ۲۵ ـ ۶

دور باسن بزرگ‌تر از دور سینه

برای مثال:

اندازهٔ $\frac{1}{2}$ دور باسن اضافه شده را منهای «۷⟵۴» کرده عدد به دست آمده مقداری است که باید به خط باسن کم یا زیاد شود؛ در این الگو فاصلهٔ «۷⟵۴۵» بیرون الگوست.

$\frac{1}{2}$ دور باسن به اضافهٔ ۲ سانتی‌متر (آزادی) ۴۵⟵۴

۵۹ سانتی‌متر = فاصلهٔ ۷⟵۴

(۱۱۸cm÷۲cm= ۵۹cm ۵۹cm+۲cm=۶۱cm)

۶۱cm-۵۹cm=۲cm

سپس باید به طرفین «نقطهٔ ۳۴» این اندازه اضافه شود. (شکل ۲۵-۶)

۳۴⟵۴۶⟵۴۷=۷⟵۴۵

۴۵⟵۷ = به طرفین نقطهٔ ۳۴ اضافه شود

○ توجه کنید:

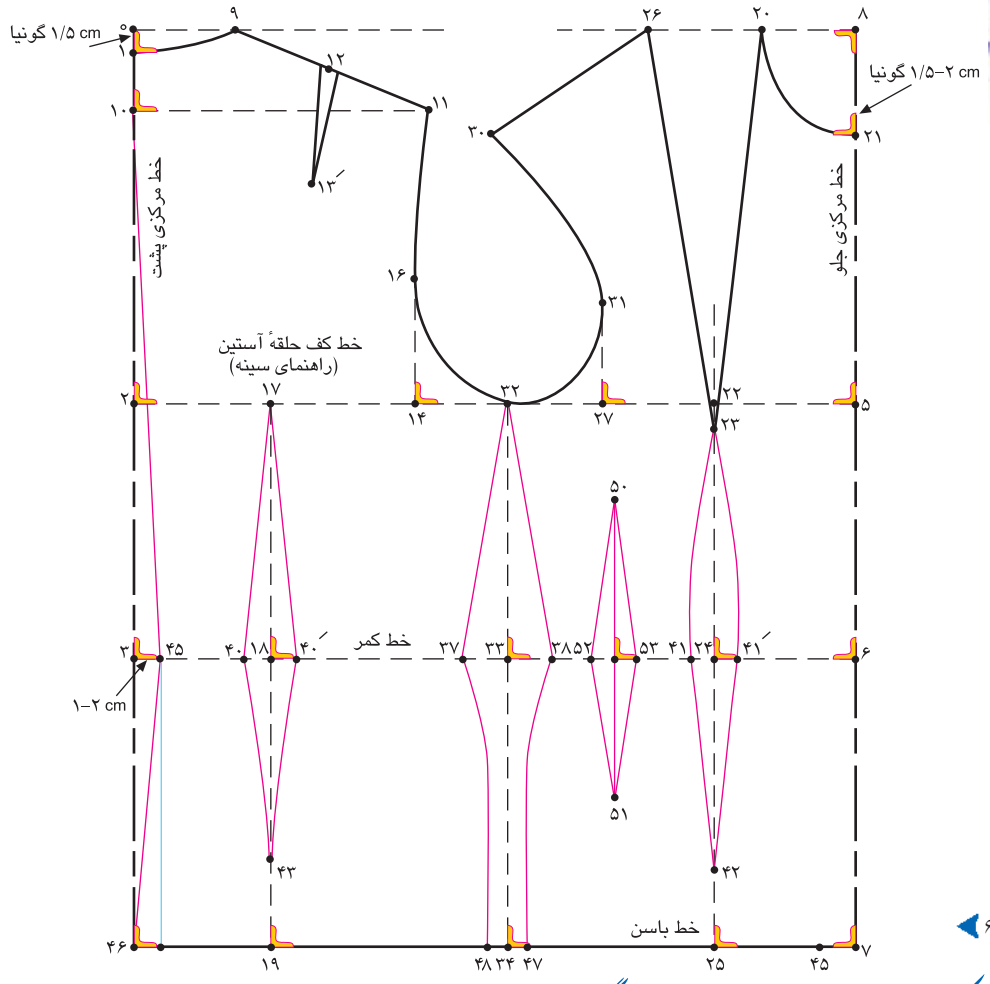

شکل ۲۶ ـ ۶

دور باسن شخص کوچک‌تر از اندازه دور سینه الگو

در ترسیم پنس‌ها به این نکات توجه کنید:

پهنای پنس زیر سینهٔ جلو نباید از« ۴ سانتی‌متر»بیشترباشد؛ درغیر این صورت می‌توانید یک پنس کوچک در فاصلهٔ «۳۸←۴۱» رسم کنید.

در لباس‌هایی که بخواهیم خط کمر در مرکز پشت کاملاً در گودی کمر قرار گیرد، یک پنس «۲ سانتی‌متر» از «نقطهٔ۳» رسم کرده؛ «نقطهٔ ۴۵» به دست می‌آید.

در صورتی که الگوی در خط مرکزی پشت روی دولای باز قرار گیرد می توانید خط پنس (نقطه ۴۵) را مستقیم به خط باسن رسم کنید در این صورت به دور باسن کم شده اضافه شود (خط سبز رنگ).

در الگوهایی که اختلاف کمر و باسن زیاد یا کم است، در قسمت باسن بایدتغییراتی ایجاد شود؛ این تغییرات عبارتند از:

برای مثال:

اندازهٔ $\frac{1}{2}$ دور باسن اضافه شده (آزادی با توجه به نوع اندام و مدل) را منهای فاصلهٔ «۷←۴»کرده؛ عدد به دست آمده باید به خط باسن اضافه یا کم شود، در این الگو ، این اندازه، داخل الگو است؛ پس باید از طرفین« نقطهٔ۳۴» این مقدار کم شود. (شکل ۲۶-۶)

$\frac{1}{2}$ دور باسن+۲ سانتی‌متر

(۱۱۰cm÷۲cm=۵۵cm ۵۵cm+۲cm=۵۷cm)

۵۹ سانتی‌متر = فاصلهٔ ۷←۴

۵۹cm-۵۷cm=۲cm

از طرفین نقطهٔ ۳۴ کم شود، فاصلهٔ ۴۶←۷ از طرفین نقطهٔ ۳۴ کم شود.

۴۸←۳۴ =۳۴←۴۷

بلندی خط پهلو تا کمر (زیر بغل تا کمر)

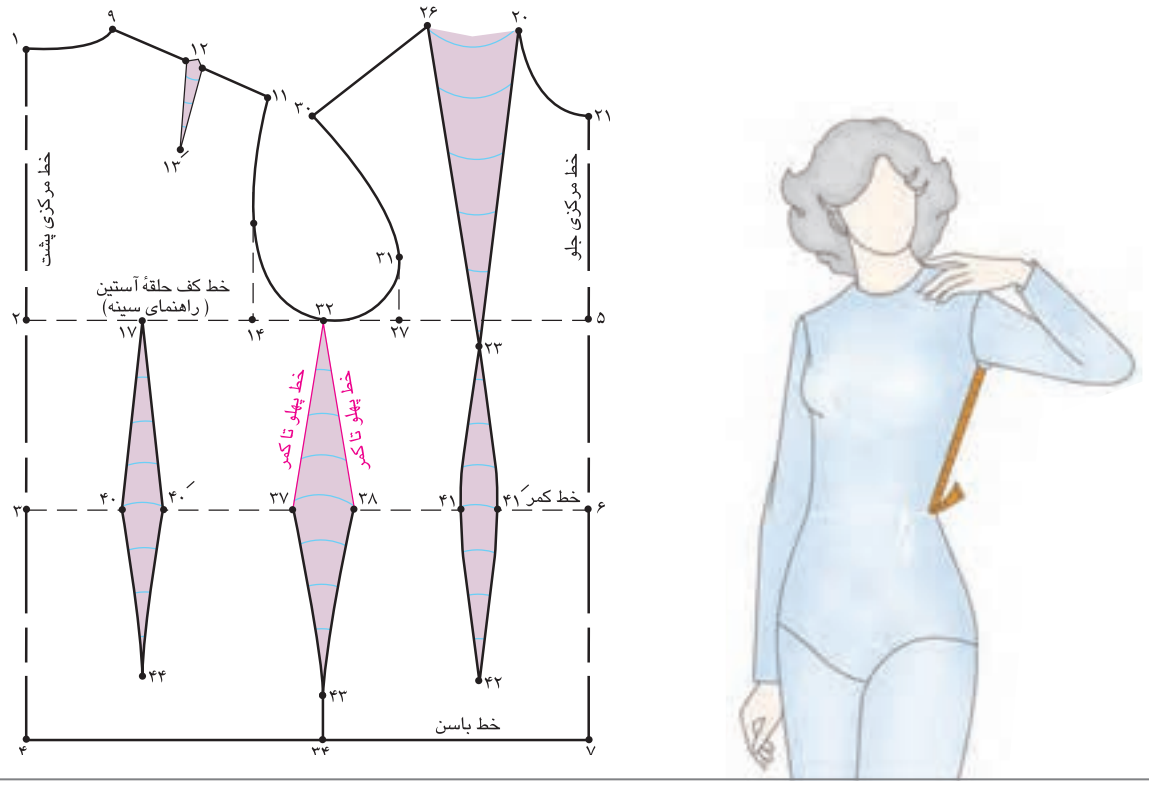

شکل ۲۷ ـ ۶

سر متر را در تقاطع حلقهٔ آستین و پهلو (زیر بغل) قرار دهید و تا خط کمر را اندازه بگیرید؛ این اندازه به منظورکنترل و برش مدل‌های لباس است. (شکل ۲۷-۶)

ردیف	اندازه‌گیری روی اندام شخص	اندازه‌گیری	
		شخص	جدول سایز
۱	کارور جلو		
۲	کارور پشت		
۳	خط کف حلقه		
۴	بلندی خط پهلو تا کمر		
۵	دور حلقه آستین		
۶	بلندی کف حلقه آستین		

خط کف حلقهٔ (بالای سینه)

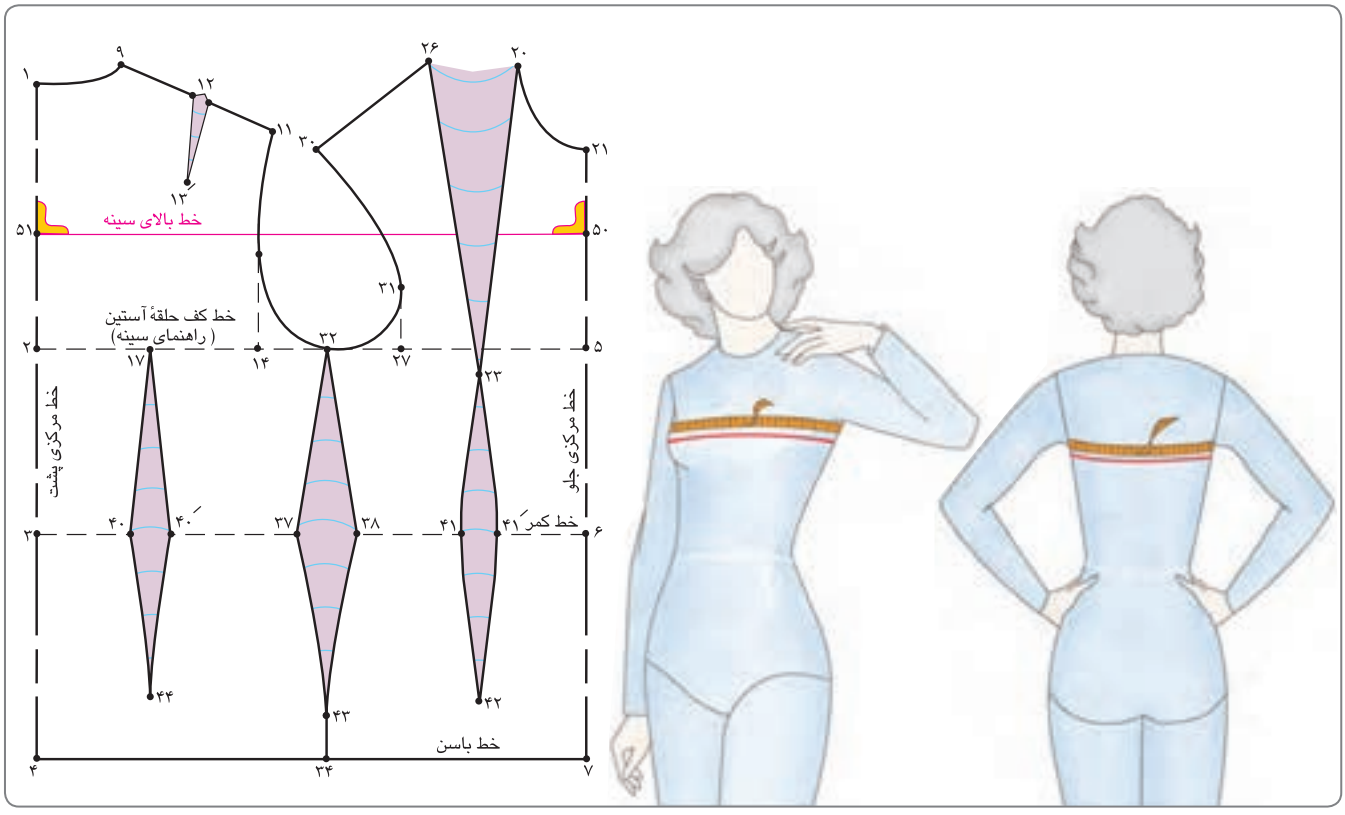

شکل ۲۸ ـ ۶

معمولاً در تمام روش‌های خیاطی خط کف حلقهٔ آستین به عنوان خط دور سینه معرفی می‌شود؛ در صورتی که در اندام استاندارد خط دور سینه چند سانتی‌متر پایین‌تر از خط کف حلقهٔ آستین است. متر را زیر حلقهٔ آستین (زیر بغل) بالای سینه قرار دهید. دست‌ها به سمت پهلو و در دو طرف بدن است؛ این اندازه بالای سینه است.

روی الگوی بالاتنه فاصلهٔ «۵←۲۱» را نصف کنید؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید. از «نقطهٔ ۵۰» با خط‌کش گونیا، خطی موازی با خط سینه رسم کرده تا با خط مرکزی پشت برخورد کند؛ «نقطهٔ ۵۱» به دست می‌آید.

فاصلهٔ «۵۱←۵۰» را بدون محاسبهٔ مقدار پنس سینه اندازه بگیرید.

این اندازه به منظور کنترل لباس‌های دکلتهٔ یقه باز بیشترین کاربرد را دارد. (شکل ۲۸-۶)

بلندی کف حلقهٔ آستین

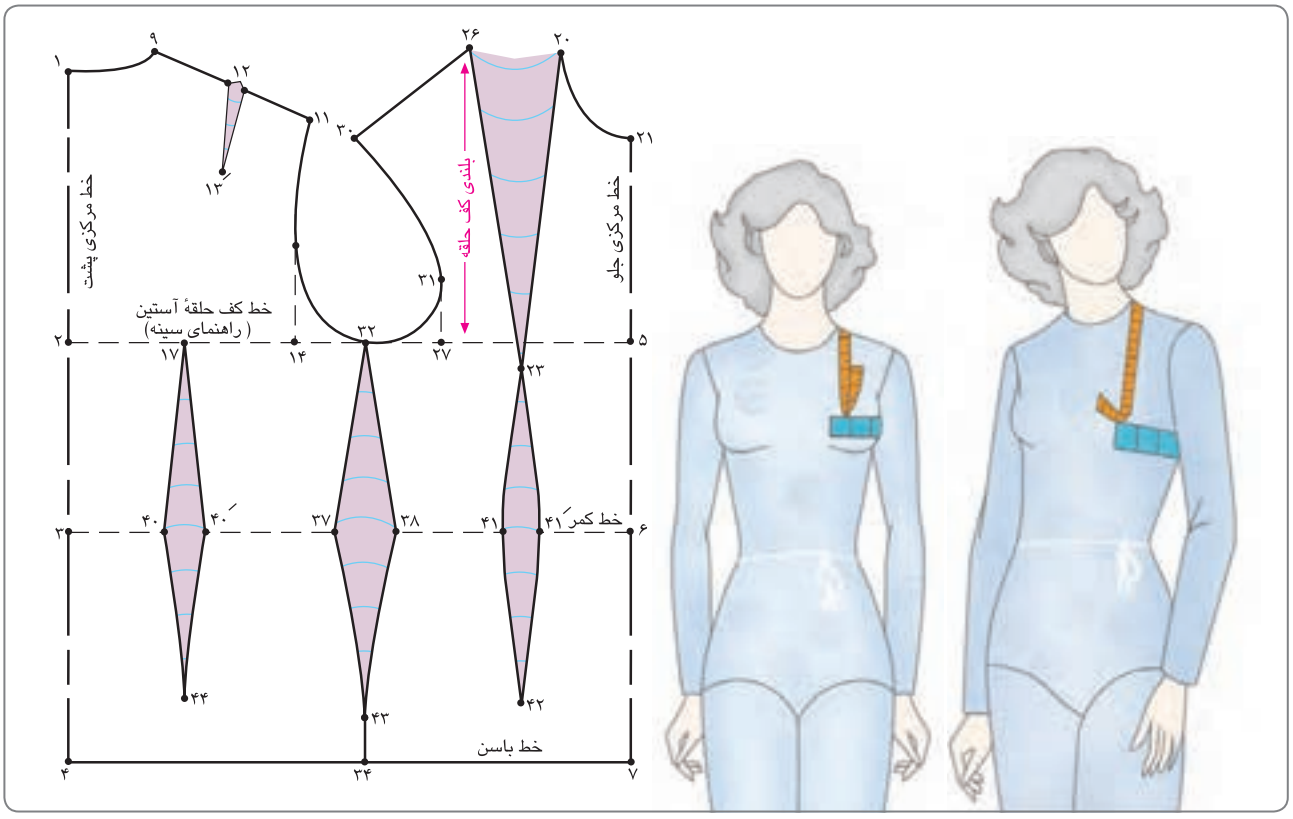

شکل ۲۹ ـ ۶

خط کش کاغذی یا خط‌کشی با قابلیت انعطاف را زیر حلقهٔ آستین (زیر بغل) به صورت افقی قرار دهید؛ متر را در تقاطع حلقهٔ گردن و شانه قرار داده؛ خط کش را روی متر خم کنید؛ به طوری که با آن زاویهٔ قائمه تشکیل دهد، بلندی کف حلقهٔ آستین را اندازه بگیرید. (شکل ۲۹-۶)

دور حلقهٔ آستین

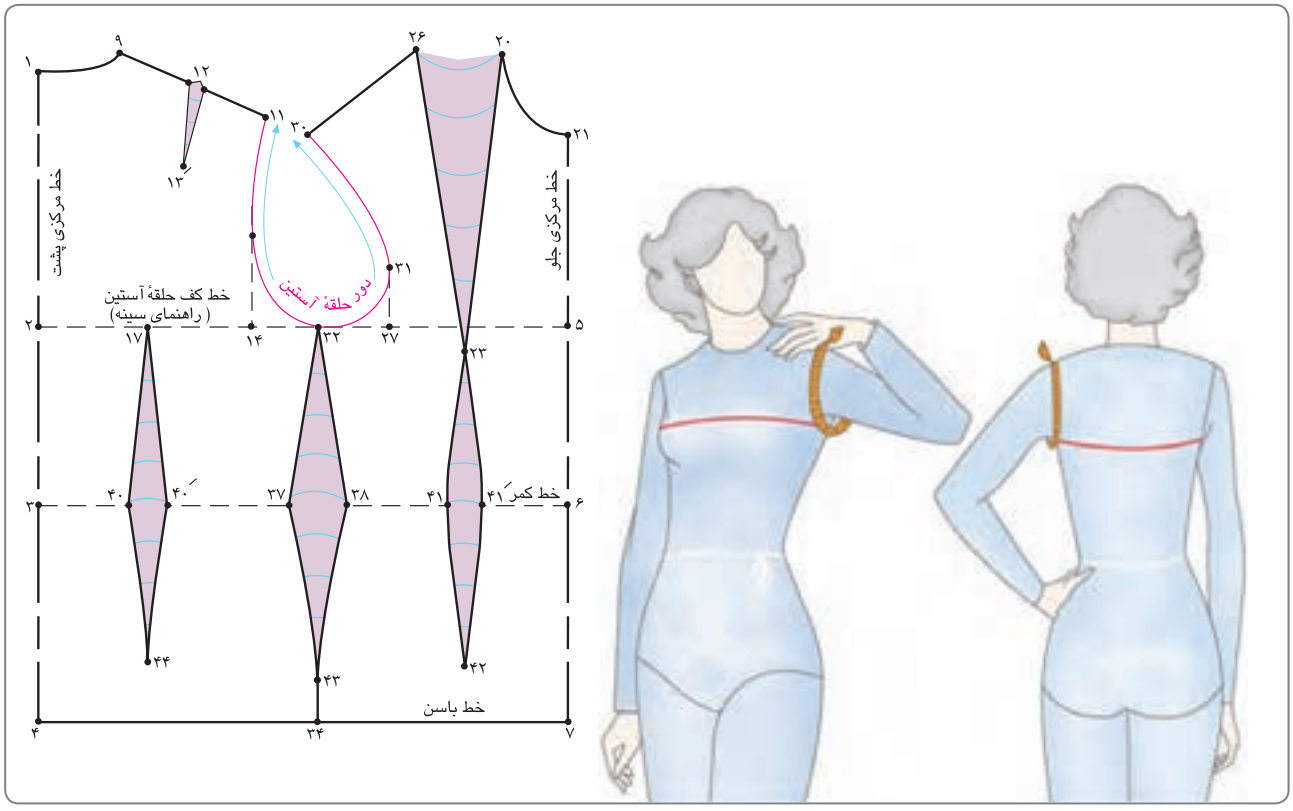

شکل ۳۰ ـ ۶

متر را در محل اتصال دست به بالاتنه، دور تا دور حلقهٔ آستین جلو و پشت قراردهید. عددی را که متر نشان می‌دهد، دور حلقهٔ آستین جلو و پشت است. (شکل ۳۰-۶)

کارور جلو

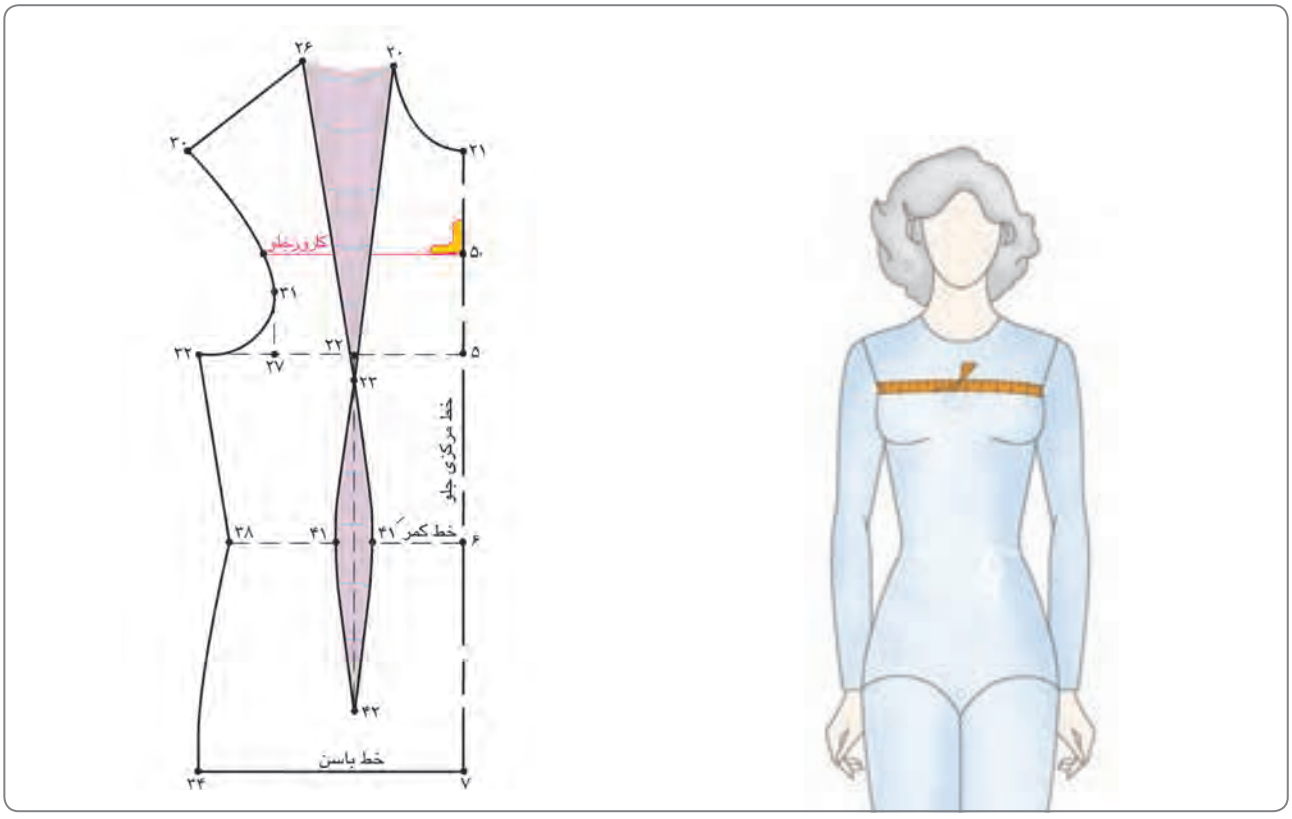

▲ شکل ۳۱ ـ ۶

▲ دست‌ها را به پشت ببرید و روی باسن قرار دهید. محل اتصال دست به بدن را کاملاً لمس کنید؛ در قسمت جلو، فاصلهٔ اتصال دست‌ها به بالاتنه را اندازه بگیرید؛ در روی الگوی بالاتنه «$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۵←۲۱» را مشخص کنید؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۵۰» با خط‌کش گونیا خطی موازی با خط سینه تا حلقهٔ آستین رسم کنید؛ این خط راهنمای کارور است. (شکل ۳۱-۶)

کارور پشت

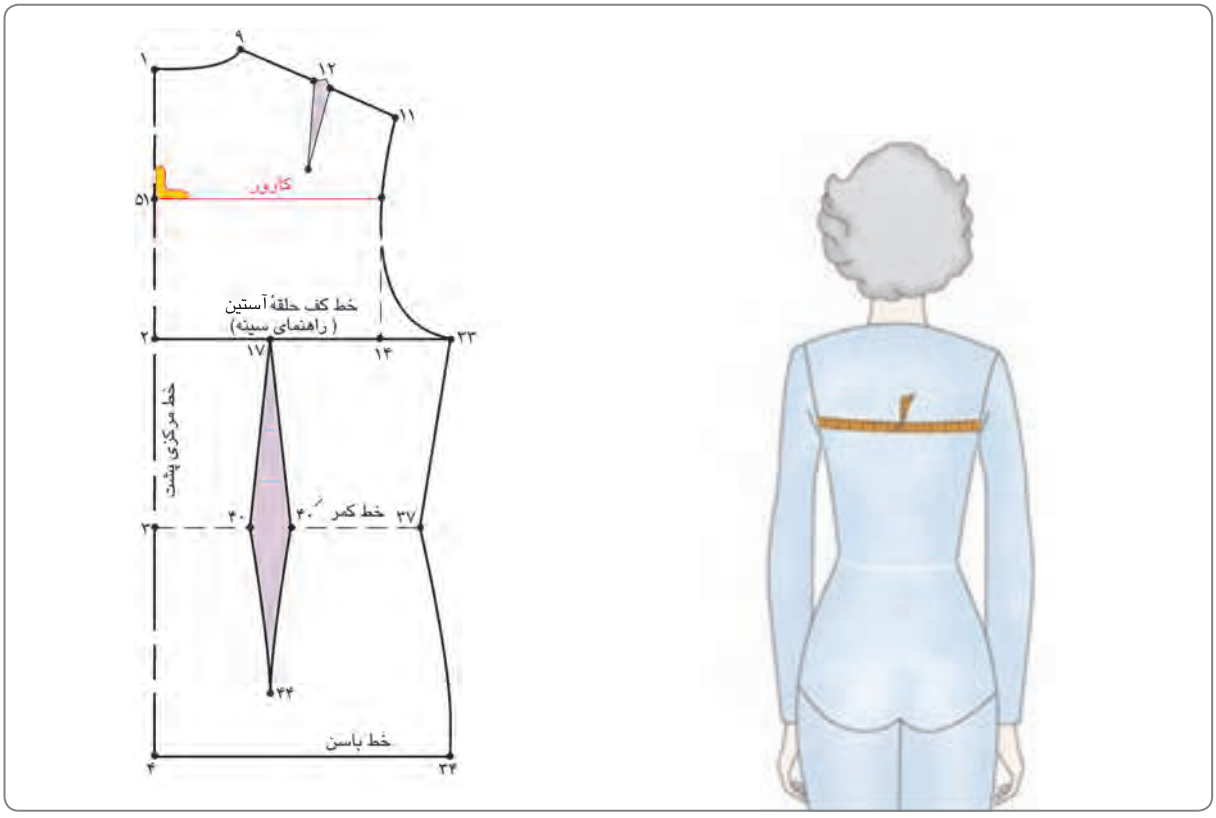

▲ شکل ۳۲ ـ ۶

▲ دســـت‌ها را به طرف پایین نگه دارید. شخصی که اندازه‌گیری را انجام می‌دهد، باید دســـت خـــود را در زیر بغل بگذارد تا محل اتصال دست به بدن را کاملاً لمس کند؛سپس دست رابه طرف‌جلو ببرد و آن را به صورت زاویه‌دار در خط آرنج نگه دارد. فاصلهٔ اتصال دست‌ها به بالاتنه را اندازه بگیرید؛«$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۲←۱» را مشخص کنید؛ «نقطهٔ ۵۱» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۵۱» با خط‌کش گونیا خطی موازی با خط ســـینه تا حلقهٔ آستین رسم کنید.

کارور پشت از اولین مهرهٔ گردن (در خط مرکز پشت) معمولاً «۷ تا ۱۰ سانتی‌متر» پایین‌تر قرار دارد. (شکل ۳۲-۶)

آزمون نظری

۱- با توجه به شکل روبه‌رو به سؤالات زیر پاسخ دهید.

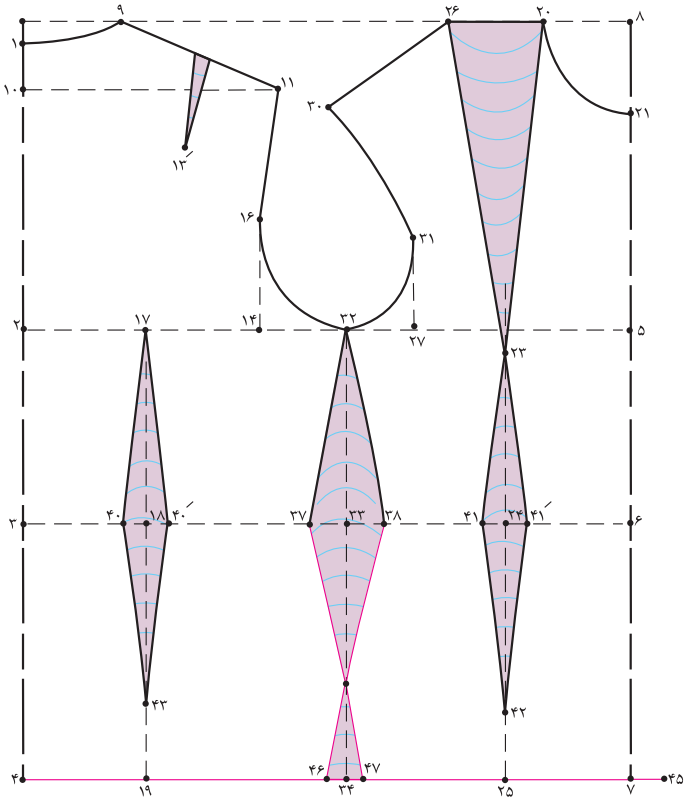

۱-۱. فاصلهٔ ۲⟵۱برابر است با ...

۱-۲. فاصلهٔ۳⟵۱ برابر است با ...

۱-۳. فاصلهٔ۲۱⟵۸ برابر است با ...

۱-۴. فاصلهٔ۵⟵۲ برابر است با ...

۱-۵. فاصلهٔ۳۰⟵۲۶ برابر است با ...

۱-۶. فرمول بلندی کف حلقهٔ بالاتنه برابر است با .....

۱-۷.آیاپهنای پنس‌های پهلو،زیر سینه و پشت ثابت است؟

۱-۸.فاصلهٔ«۱۰⟵۱» درگردن پشت چگونه به دست می‌آید؟

۱-۹.بلندی وپهنای پنس سرشانهٔ پشت چندسانتی‌متر است؟

۱-۱۰. فاصلهٔ ۲۷⟵۳۱ برابر است با .....

۱-۱۱. فاصلهٔ ۱۴⟵۲ برابر است با .....

۱-۱۲. فاصلهٔ ۲۷⟵۵ برابر است با .....

۱-۱۳. فاصلهٔ۲۰⟵۲۳ برابر است با .....

۱-۱۴. فاصلهٔ۴۵⟵۴ برابر است با .....

اندازه‌گیری آستین

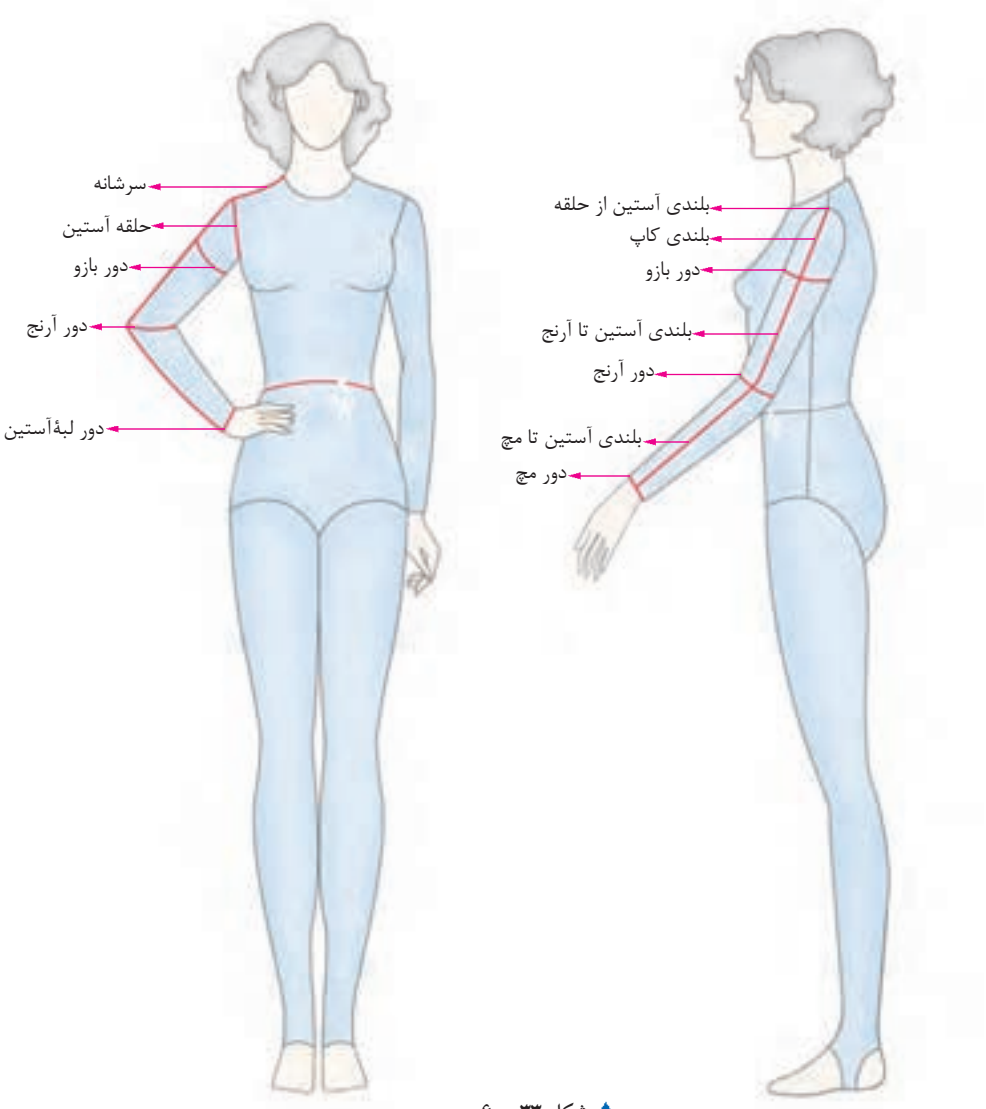

اندازه‌های عرضی آستین

اندازه‌های طولی آستین

▲ شکل ۳۳ ـ ۶

▲ **خطوط عرضی و طولی آستین عبارتند از:**

۱- دور حلقهٔ آستین الگو

۲- دور بازو

۳- دور آرنج

۴- دورلبهٔ آستین

۵- بلندی کاپ

۶- بلندی آستین تا آرنج

۷- بلندی آستین تا مچ

دور حلقهٔ آستین

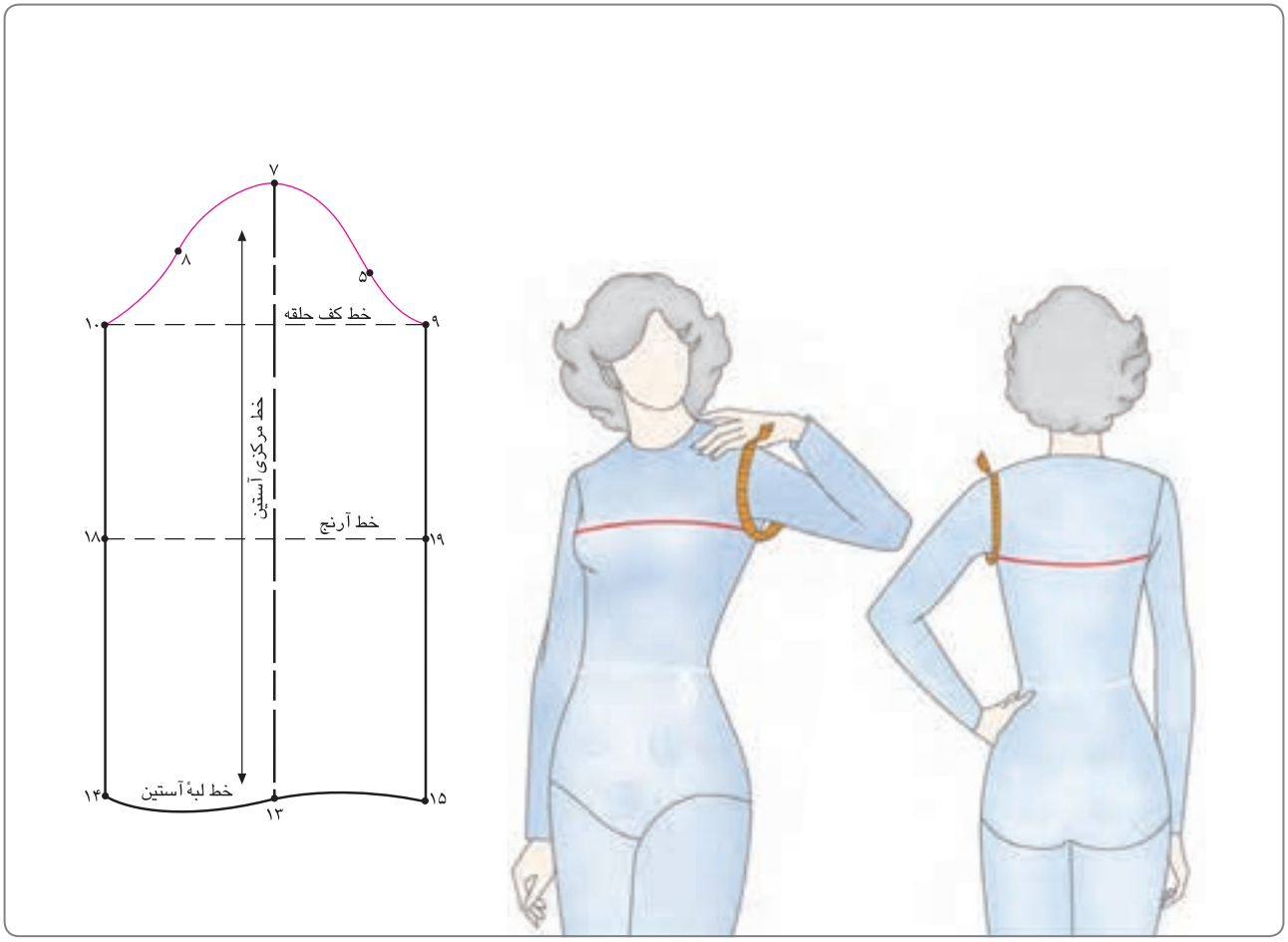

شکل ۳۴ ـ ۶

متر را در محل اتصال دست به بالاتنه، دور تا دور حلقهٔ آستین جلو و پشت قرار دهید؛ عددی که متر نشان می‌دهد، دور حلقهٔ آستین جلو و پشت اندام شخص است.

فاصلهٔ دور حلقهٔ آستین جلو و پشت «۱۰←۵←۷←۹←۱۲» به اضافهٔ ۱۰-۸ درصد اندازهٔ دور حلقهٔ آستین الگوی بالاتنه است. (شکل ۳۴-۶)

بلندی آستین (طول قد آستین)

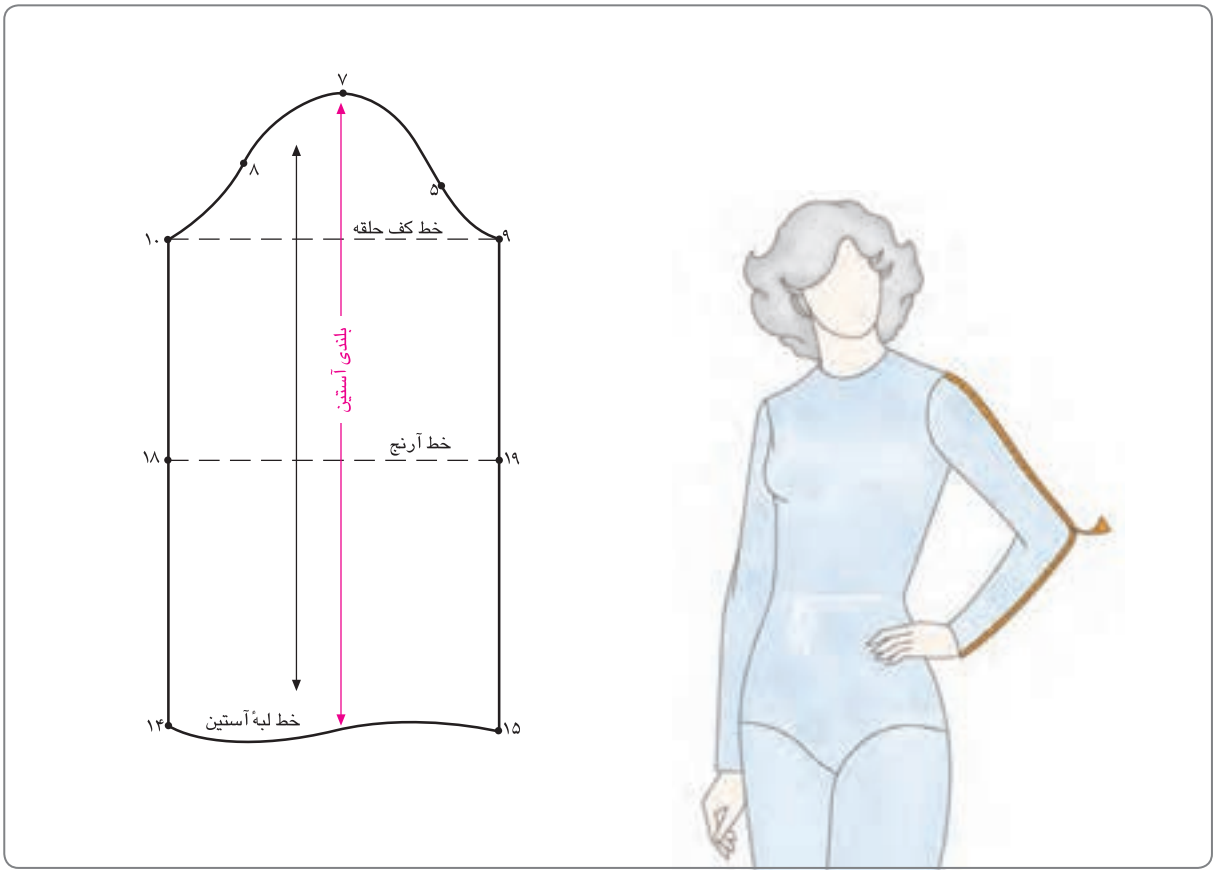

شکل ۳۵ ـ ۶

دســت را به صورت خمیده نگه دارید؛ متر را در محل اتصال حلقهٔ آستین و انتهای سرشانه قرار داده و آن را از روی بازو عبور دهید؛ عددی که تا آرنج و مچ را نشــان می‌دهد، به ترتیب اندازهٔ طول آســتین تا آرنج و طول آستین تا مچ است؛ آن را یادداشت کنید. (شکل ۳۵-۶)

جدول سایزبندی آستین

ردیف	نمونه سایز	۳۴	۳۶	۳۸	۴۰	۴۲	۴۴	۴۶	۴۸	۵۰	۵۲	۵۴	۵۶
		۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰
۱	دور بازو	۲۶	۲۷/۲	۲۸/۴	۲۹/۶	۳۱	۳۲/۸	۳۴/۴	۳۶	۳۷/۸	۳۹/۶	۴۱/۴	۴۳/۲
۲	دور مچ(چسبان)	۱۵	۱۵/۵	۱۶	۱۶/۵	۱۷	۱۷/۵	۱۸	۱۸/۵	۱۹	۱۹/۵	۲۰	۲۰/۵
۳	بلندی آستین	۵۷/۲	۵۷/۸	۵۸/۴	۵۹	۵۹/۵	۶۰	۶۰/۵	۶۱	۶۱/۲	۶۱/۴	۶۱/۶	۶۱/۸
۴	بلندی آستین پارچه ژرسه	۵۱/۲	۵۱/۸	۵۲/۴	۵۳	۵۳/۵	۵۴	۵۴/۵	۵۵	۵۵/۲	۵۵/۴	۵۵/۶	۵۵/۸
۵	دور لبه آستین	۲۱	۲۱	۲۱/۵	۲۱/۵	۲۲	۲۲/۵	۲۳	۲۳/۵	۲۴	۲۴/۵	۲۵	۲۵/۵

(جدول ۳)

	خانم‌های کوتاه قد از (۱۵۰ تا ۱۶۰ سانتی‌متر)	خانم‌های بلند قد از (۱۷۰ تا ۱۹۰ سانتی‌متر)
بلندی کف حلقه آستین	-۰/۸	+۰/۸
بلندی آستین	-۲/۵	+۲/۵

(جدول ۴)

	اندازه‌گیری روی اندام شخص	اندازه‌گیری		مقایسه سایز با شخص
		شخص	جدول سایز	+ یا -
۱	دور بازو			
۲	دور مچ(چسبان)			
۳	بلندی آستین			
۴	بلندی آستین ژرسه			
۵	سایز لبه آستین			

(جدول ۵)

الگوی اساس آستین

▲ شکل ۳۶ ـ ۶

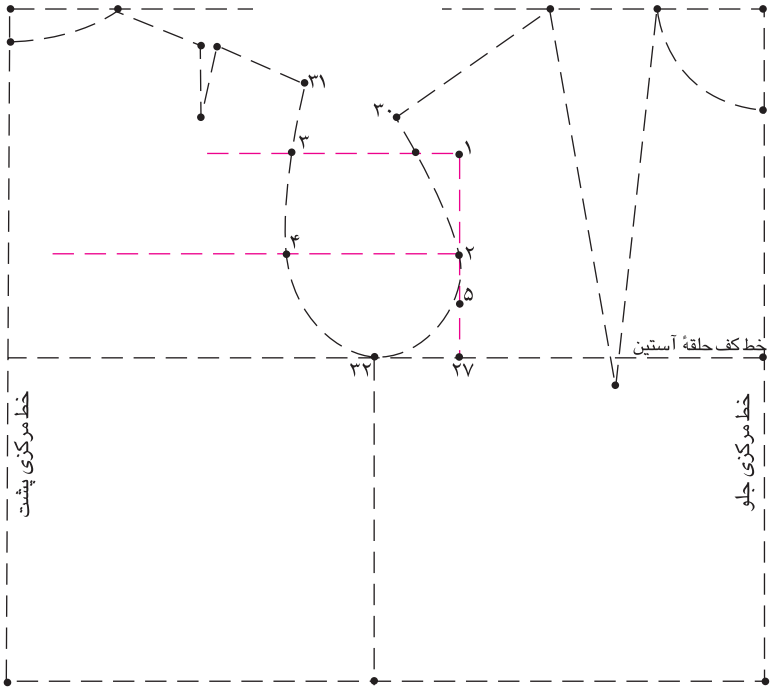

شکل ۳۷ ـ ۶

اندازه‌های مورد نیاز:

دور حلقهٔ آستین جلو و پشت الگوی بالاتنه ... سانتی‌متر

طول آستین از سرشانه تا مچ ... سانتی‌متر

دور بازو ... سانتی‌متر

کام اول

به وسیلهٔ متر به صورت ایستاده دور حلقهٔ آستین الگوی بالاتنه را از «۳۰←۱۱» اندازه‌گیری کنید.

روی خط کف حلقه آستین از«نقطهٔ۲۷» خط عمودی به سمت بالا به اندازهٔ $\frac{۱}{۳}$ دور حلقهٔ آستین الگوی بالاتنه برای سایز «۴۰-۳۴» منهای «۰/۵ سانتی‌متر»، سایز «۴۸-۴۲» منهای «۰/۳سانتی‌متر» رسم کرده؛ «نقطهٔ ۱» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۳}$ دور حلقهٔ آستین بالاتنه، «۰/۵سانتی‌متر» =۱←۲۷

در سایز ۴۰-۳۴ و «۰/۳ سانتی‌متر» در سایز ۴۸-۴۲

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ«۱←۲۷» را مشخص کنید؛ « نقطهٔ۲» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۱←۲۷ =۲←۱

با خط‌کش گونیا از نقاط «۱ و ۲» خطوط موازی با خط سینه رسم کنید تا با حلقهٔ آستین پشت برخورد کند؛ نقاط «۳ و ۴» به دست می‌آید.

«نقطهٔ ۴»، نقطهٔ موازنه در الگوی بالاتنه پشت است.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ «۲←۲۷» را مشخص کرده؛ «نقطهٔ ۵» به دست می‌آید. (شکل ۳۷-۶)

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۲←۲۷ =۵←۲

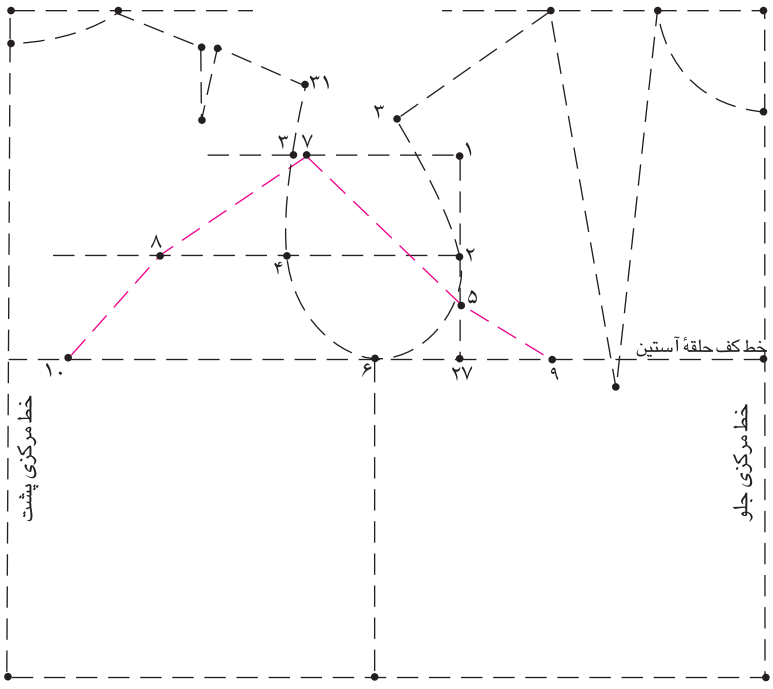

▲ شکل ۳۸ ـ ۶

«نقطهٔ۶»محل موازنهٔ زیر بغل روی خط پهلوی الگوی بالاتنه است.

موازنهٔ زیر بغل الگوی بالاتنه= نقطهٔ ۶

از «نقطـــهٔ ۵» بـــه انـــدازهٔ فاصلـــهٔ «۵A⟵۳۰» بـــه اضافهٔ «۱سانتی‌متر» برای سایز ۴۰-۳۴، «۱/۲۵ سانتی‌متر» برای سایز ۴۸-۴۲ و «۱/۵ سانتی‌متر» برای سایز ۵۶-۵۰ محاسبه کنید.

ایـــن اندازه را از «نقطهٔ ۵» به طرف بالا روی خط افقی«۳⟵۱» علامت زده؛ «نقطهٔ ۷» به دست می‌آید.

فاصلهٔ «۵A⟵۳۰» به اضافه ۱- ۱/۵ سانتی‌متر= ۷⟵۵

«نقطهٔ ۷» محل موازنهٔ کاپ حلقهٔ آســـتین با خط سرشـــانهٔ الگوی بالاتنه است.

از «نقطـــهٔ ۷» بـــه انـــدازهٔ فاصلـــهٔ «۳۱⟵۴» بـــه اضافـــهٔ «۱سانتی‌متر» برای سایز ۴۰-۳۴، «۱/۲۵ سانتی‌متر» برای سایز ۴۸-۴۲، «۱/۵سانتی‌متر» برای سایز۵۶-۵۰ محاسبه کنید.

این اندازه را از «نقطهٔ۷» به طرف پایین روی خط افقی «۴⟵۲» علامت زده؛ «نقطهٔ ۸» به دست می‌آید.

فاصلهٔ «۶⟵۵A»را منهای«۰/۳ سانتی‌متر»اندازه بگیرید؛از «نقطهٔ ۵» به ســـمت خط کف حلقه آستین، رسم کرده؛ «نقطهٔ ۹» به دست می‌آید.

فاصلهٔ ۶⟵۵A - ۰/۳ سانتی‌متر =۹⟵۵

فاصلهٔ«۶⟵۴»را منهای«۰/۳سانتی‌متر»اندازه بگیرید؛از«نقطهٔ۸» به سمت خط کف حلقه آستین رســـم کرده؛ «نقطهٔ۱۰» به دست می‌آید. (شکل ۳۸-۶)

فاصلهٔ ۴⟵۶ منهای ۰/۳ سانتی‌متر =۱۰⟵۹

گام سوم

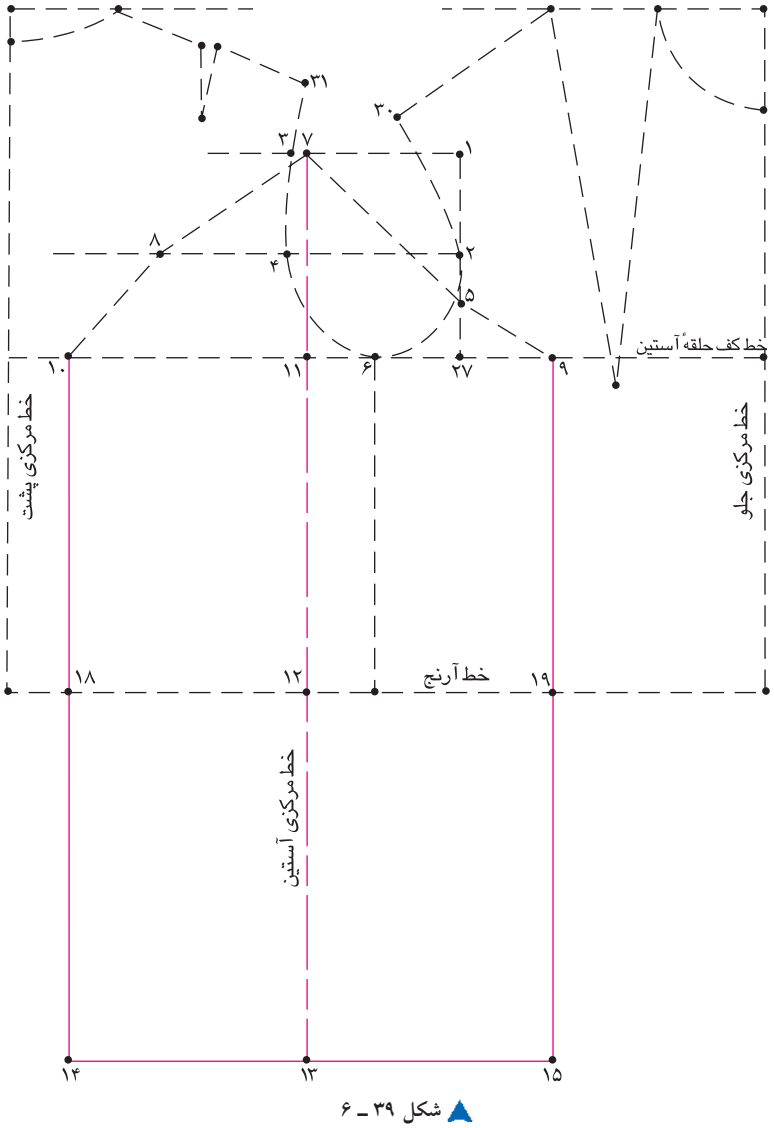

▲ شکل ۳۹ ـ ۶

از «نقطهٔ ۷» به اندازهٔ بلندی قد آســتین، خطی موازی با خط مرکزی جلو رسم کنید؛ «نقطهٔ ۱۳» به دست می‌آید.

قد آستین، خط مرکزی آستین=۱۳←۱۷

تقاطع خط کف حلقه آستین نقطهٔ ۱۱

تقاطع خط آرنج نقطهٔ ۱۲

از«نقطهٔ۱۳» با گونیا خطی به دو طرف این نقطه رسم کنید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۱۵←۱۴(خط لبهٔ آستین) = نقطه ۱۳

از نقــاط «۱۲ و ۱۱» خطی بــه پایین (موازی با خط مرکزی آســتین) رســم کرده تا با خط لبهٔ آســتین برخورد کند؛ نقاط «۱۴و۱۵» به دست می‌آید. (شکل ۳۹-۶)

خط زیر دست جلو= ۱۵←۱۱

خط زیر دست پشت=۱۴←۱۲

گام چهارم

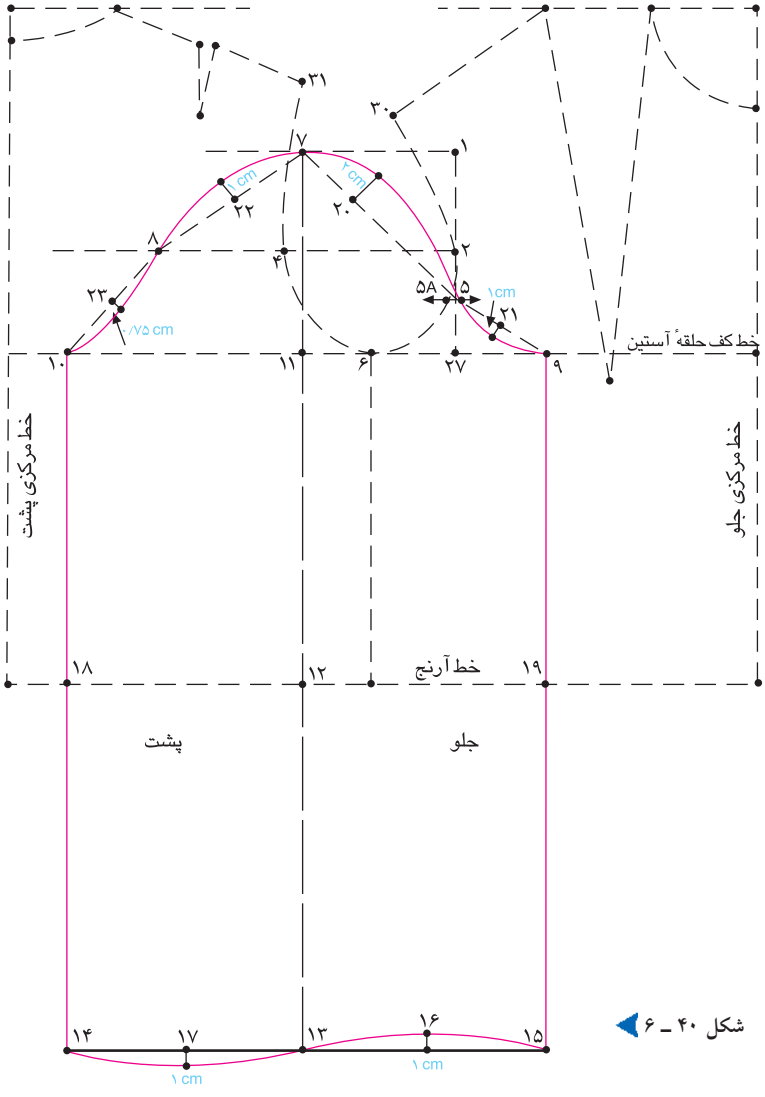

شکل ۴۰ ـ ۶

روی خط لبهٔ آستین $\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ «۱۵←۱۳» و «۱۳←۱۴» را مشخص کرده؛ نقاط «۱۷و۱۶» به دست می‌آید.

دراندام استاندارد خطوط آرنج وکمر بالاتنه در یک مکان قرار دارد.

خط آرنج= ۱۹←۱۸

$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ«۷←۵»را مشخص کرده؛«نقطهٔ ۲۰»به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فواصل «۷←۹»، «۱۲←۹» و «۵←۱۰» را محاسبه کرده؛ نقاط «۲۲، ۲۳ و۲۱» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ۱۶» «۱ سانتی‌متر» داخل الگو شده و از «نقطهٔ۱۷» «۱ سانتی‌متر» از الگو بیرون بیایید.

خطوط لبهٔ جدید آستین را رسم کنید به گونه‌ای که از نقاط «۱سانتی‌متری» رسم شده بگذرد.

$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ ۷←۵= ۷←۲۱

به ترتیب از نقاط «۲۱ و ۲۲» و «۲ و ۱ سانتی‌متر» بیرون بیایید. (شکل ۴۰-۶)

به ترتیب از نقاط«۲۰و۲۳» و «۱و۰/۷۵سانتی‌متر»داخل شوید.

هلال کاپ آستین را مطابق شکل ترسیم کنید.

از «نقطهٔ ۵» خطی تا حلقهٔ آستین جلو رسم کنید؛ «نقطهٔ ۵A» به دست می‌آید.

«نقطهٔ ۵» نقطهٔ موازنه وصل آستین به الگوی آستین و «نقطهٔ ۵A» نقطهٔ موازنهٔ آستین الگوی بالاتنه جلو است.

○ توجه کنید:

پیشنهاد می‌شود از سایز ۴۰ به بالا «۱/۵ سانتی‌متر» از «نقطهٔ۷» بالا رفته؛ سپس هلال کاپ را ترسیم کند.

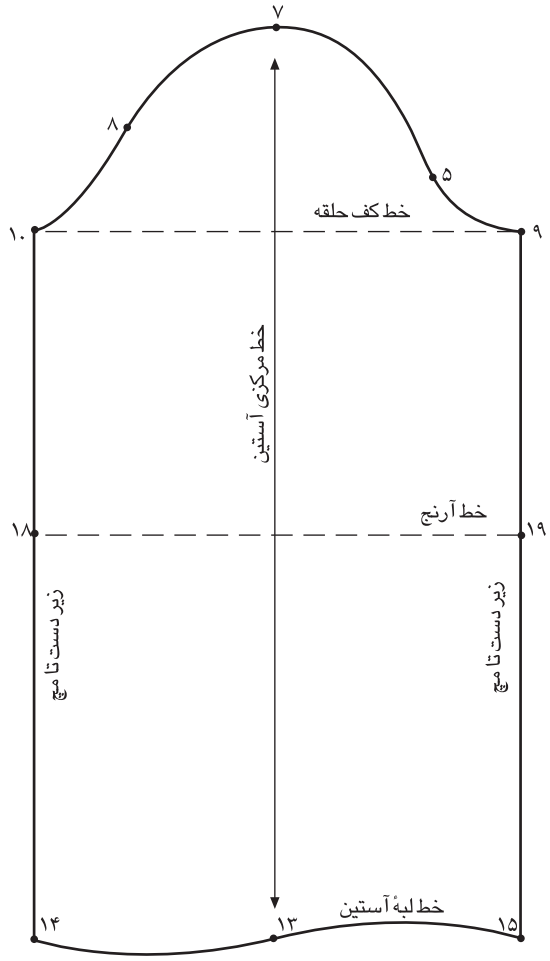

شکل ۴۱ ـ ۶

الگوی آستین را از روی الگوی بالاتنه رولت کنید.

معمولاً فاصلهٔ «۱۰←۷←۹» (دور حلقهٔ آستین) «۲-۳ سانتی‌متر» از دور حلقهٔ آستین الگوی بالاتنهٔ بزرگ‌تر است که، این مقدار اضافه در قسمت کاپ خُرد داده می‌شود تا فرم کاپ آستین روی بالاتنه بهتر قرار گیرد.

حدوداً ۵ سانتی متر پایین تر از فاصلهٔ «۹←۱۰» خط کف حلقهٔ آستین به اندازه دور بازوی فرد به اضافه «۴-۳ سانتی‌متر» است.

نقاط« ۵ »(در جلو) و« ۸ » (در پشت) محل موازنهٔ الگوی آستین است.

نقاط« A ۵» (در جلو) و«۴ » (در پشت) محل موازنهٔ حلقهٔ آستین بالاتنه است.

انحنای لبهٔ آستین برای آستین‌هایی است که به آن مچ وصل می‌شود؛ در غیر این صورت می‌توانید لبهٔ آستین صاف داشته باشید.

در صورتی که بخواهید لبهٔ آستین را تنگ‌تر کنید، می‌توانید از نقاط «۱۵ و ۱۴» به اندازهٔ حداکثر «۳ سانتی‌متر» کم کنید. (کلاً ۶ سانتی‌متر از لبهٔ آستین می‌توانید کم کنید).

خط راستای پارچه، روی خط مرکزی آستین «۱۳←۷» رسم می‌شود. (شکل ۴۱-۶)

کنترل آستین

a پس از ترسیم الگوی اساس و قبل از تهیهٔ پاترون روی الگو این قسمت‌ها را کنترل کنید:

a دور بازو، دور آرنج، بلندی کاپ (تاج آستین)، خطوط زیر دست تا آرنج و تا مچ.

دور آرنج

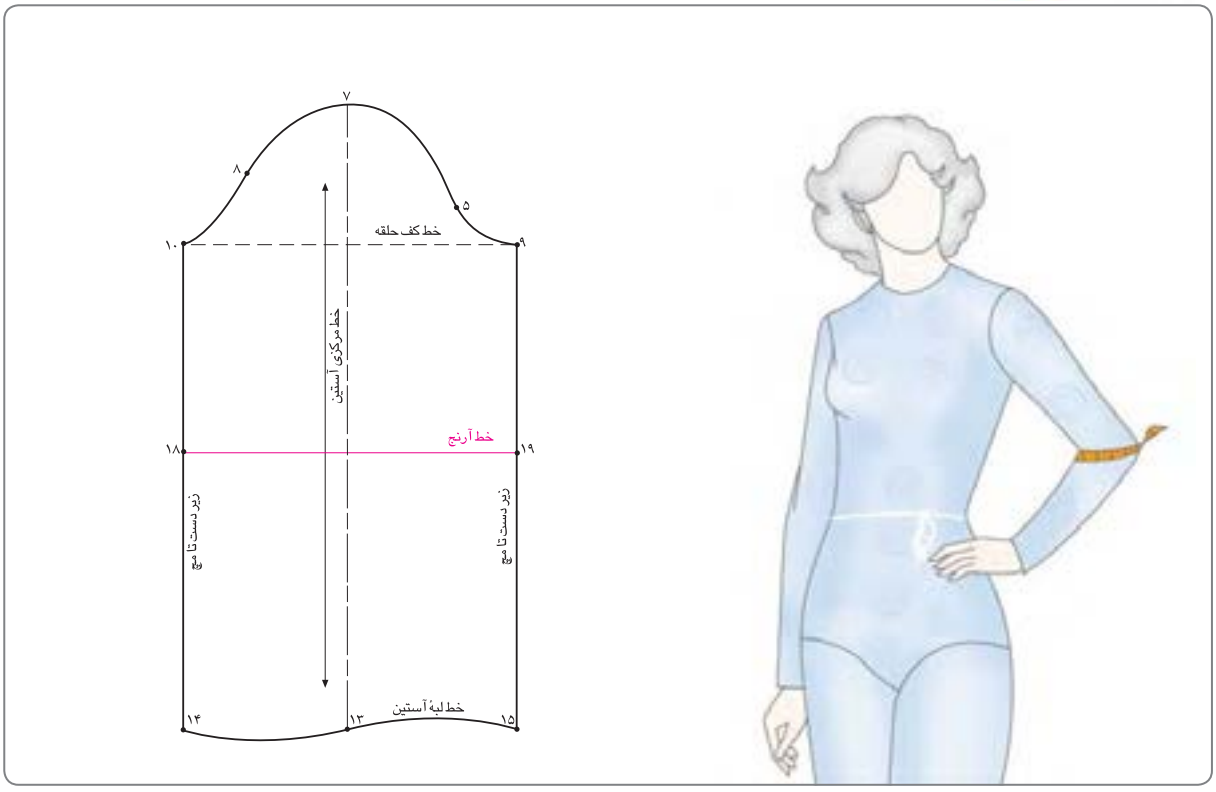

▲ شکل ۴۲ ـ ۶

▲ کف دست را در پهلو (روی باسن کوچک*) گذاشته،آرنج‌را خم کنید تا زاویه‌ای تشکیل شود؛ سپس دور آرنج را اندازه بگیرید.

	اندازه‌گیری روی اندام شخص	اندازه‌گیری	
		شخص	جدول سایز
۱	دور بازو		
۲	دور مچ(چسبان)		
۳	بلندی آستین		
۴	بلندی آستین ژرسه		
۵	سایز لبه آستین		

* $\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ بین کمر و باسن بزرگ را باسن کوچک می‌گویند.

دور بازو

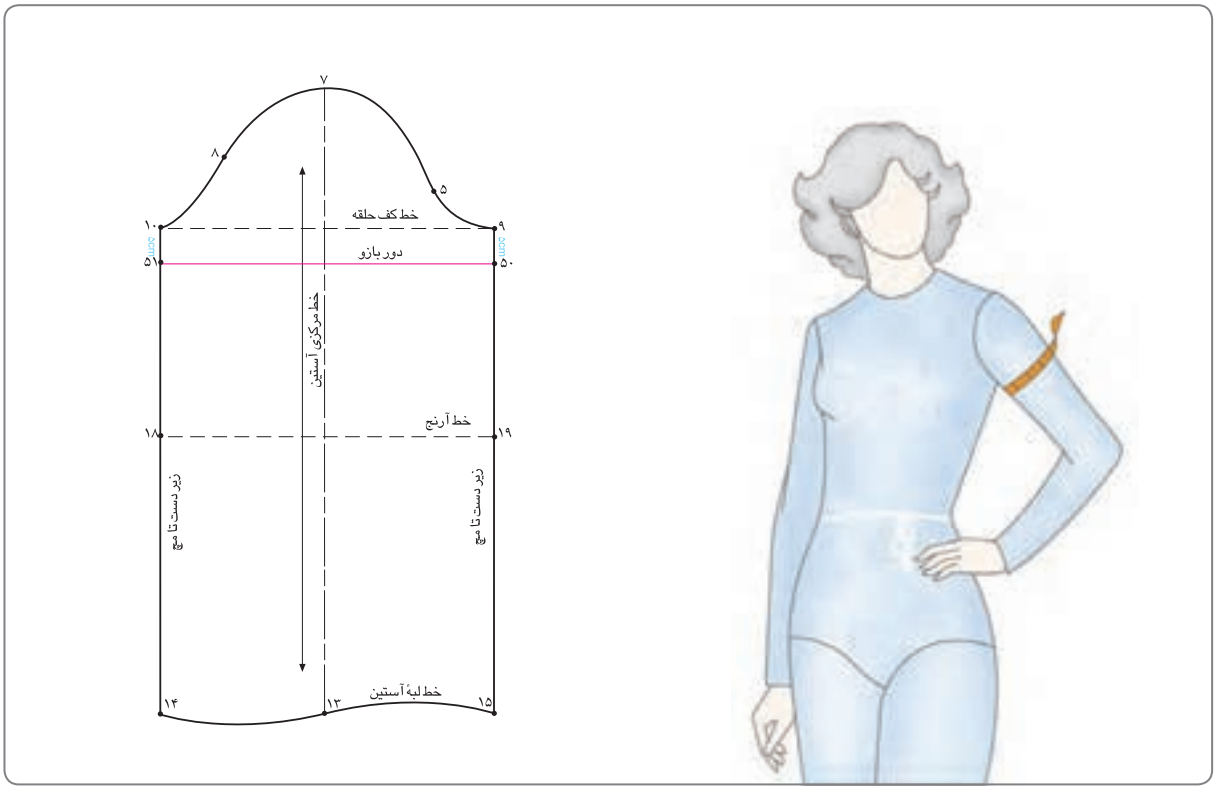

شکل ۴۳ ـ ۶

کف دســـت را در پهلو (روی باسن کوچک) گذاشته، آرنج را خم کنید تا زاویه‌ای تشکیل شـــود؛ سپس برجسته‌ترین قسمت بازو را، نه زیاد چسبان و نه زیاد آزاد، اندازه بگیرید.

از خط «۱۲⟵۱۰» به اندازهٔ«۵ سانتی‌متر» پایین آمده؛ خط بازو «۵۱⟵۵۰» را رســـم کنید. معمـــولاً خط بازوی الگو «۴-۳ سانتی‌متر» بیشتر از دور بازوی فرد است. (شکل ۴۳-۶)

پهنای لبهٔ آستین

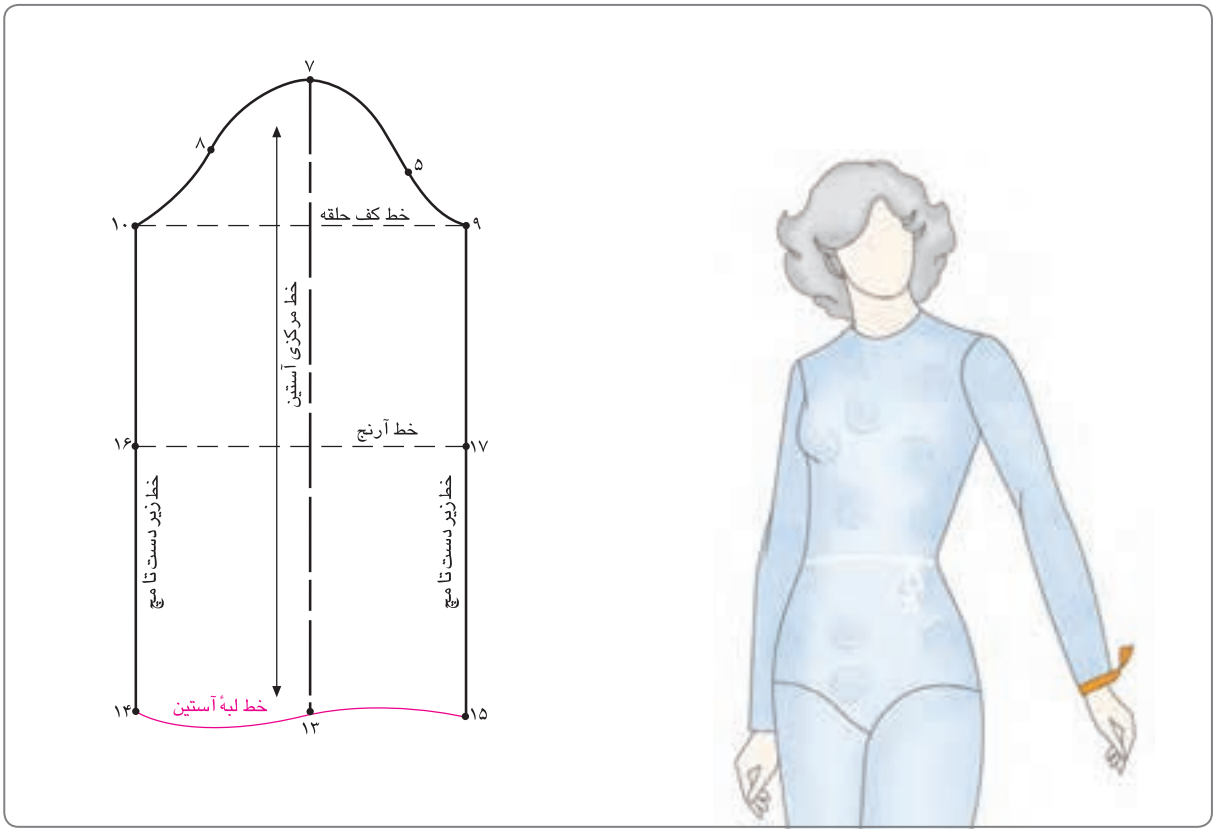

شکل ۴۴ ـ ۶

متر را دور مچ نه زیاد آزاد، نه چسبان قرار داده اندازهٔ به دست آمده را به اضافهٔ «۲ سانتی‌متر» کنید؛ توجه کنید این اندازه برای پارچه‌های کشی مناسب اســت. برای پارچه‌های معمولی پهنای مچ باید به اندازه‌ای باشد که متر را بتوان به راحتی از روی دست رد کرد. (شکل ۴۴-۶)

بلندی کاپ (تاج آستین)

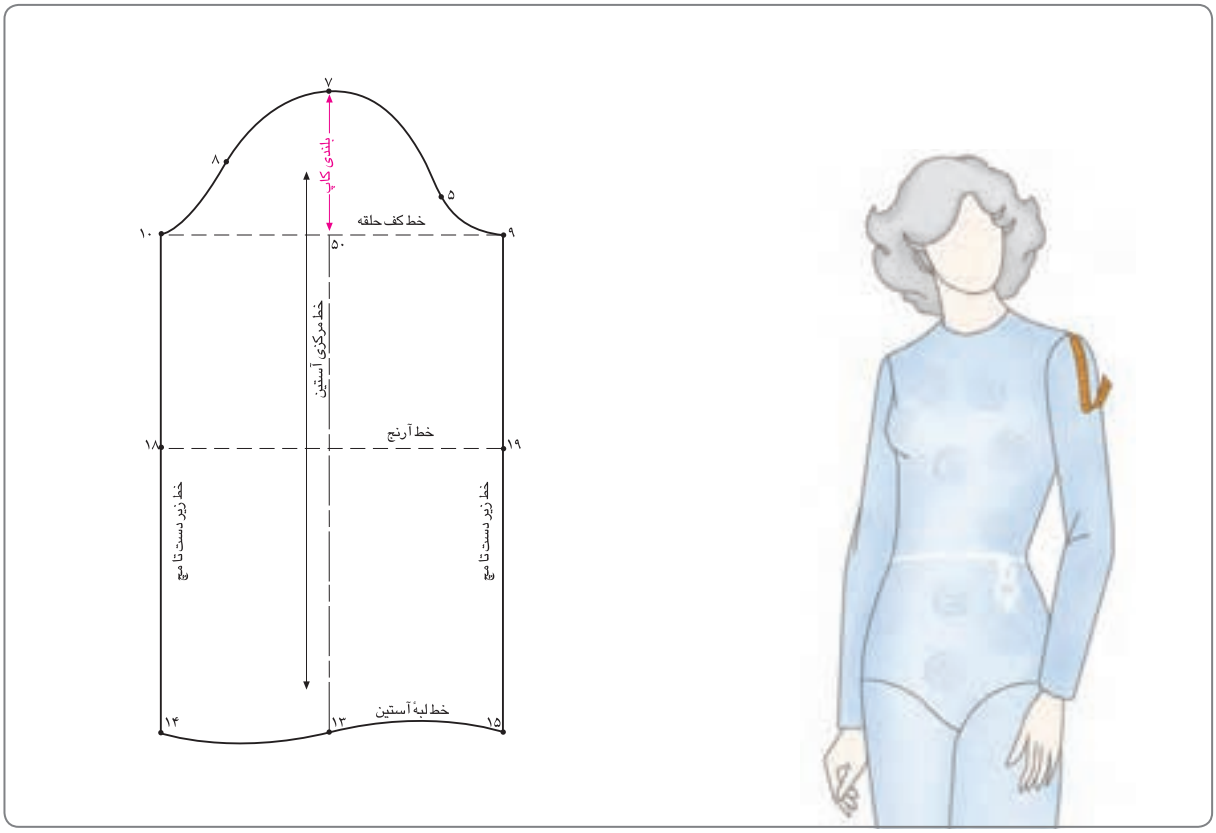

شکل ۴۵ ـ ۶

انتهای سرشانه (استخوان کتف) را مشخص کنید؛ یک سر متر را در نقطهٔ انتهای سرشانه و سر دیگر را محل اتصال حلقهٔ آستین (خط بازو یا خط کف حلقهٔ آستین) اندازه بگیرید.

اندازهٔ بلندی کاپ آستین، با بلندی کف حلقه هما هنگی دارد؛ هر اندازه بلندی کاپ بیشتر باشد، فرم ایستادگی کاپ بیشتر خواهد بود. (شکل ۴۵-۶)

زیر دست تا آرنج

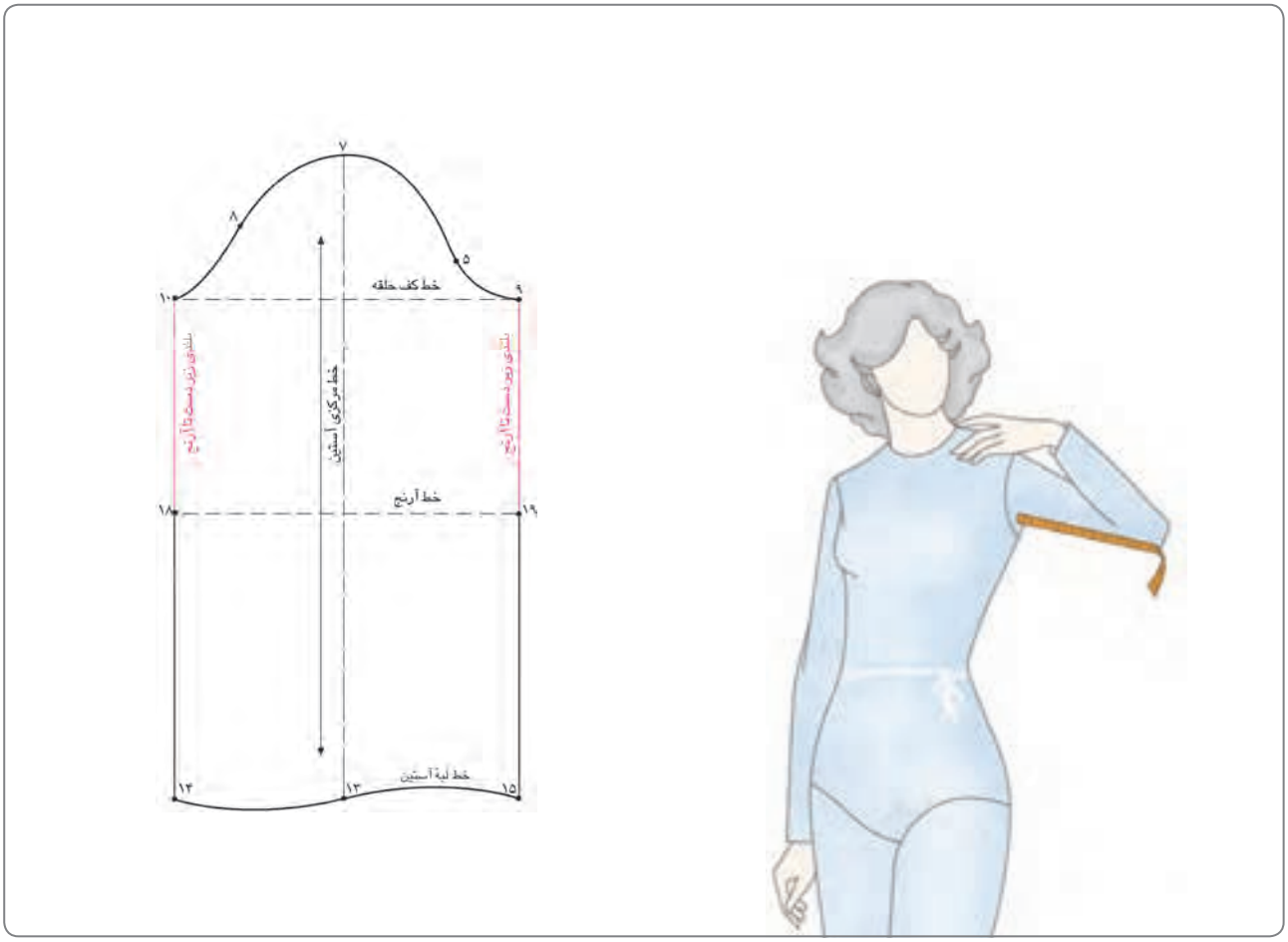

شکل ۴۶ ـ ۶

انگشـــتان دست را روی سرشـــانه قرار داده، دست را از آرنج بـــه طرف بالا خم کنید؛ به گونه‌ای که خط زیر دســـت موازی با کف زمین باشـــد در این صـــورت از زیر بغل تا خط آرنج را اندازه بگیرید. (شکل ۴۶-۶)

زیر دست تا مچ

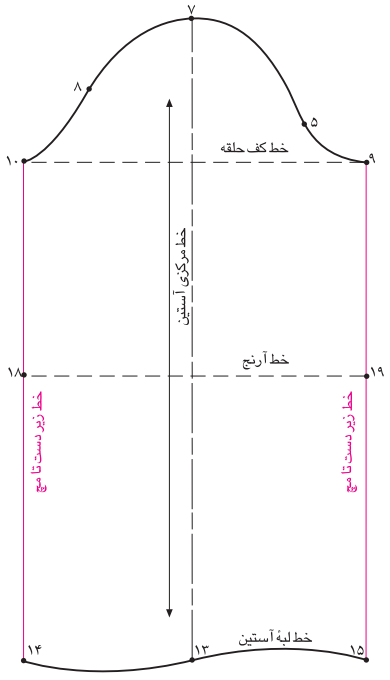

▲ شکل ۴۷ ـ ۶

▲ دست را کشیده از بالاتنه دور کنید، متر را انتهای زیر دست (زیر بغل) قرار داده؛ سر دیگر آن را تا لبهٔ مچ اندازه بگیرید. (شکل ۴۷-۶)

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار۶: ترسیم الگوی بالاتنه و آستین ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۶-۷و۸۸

آزمون نظری

۱- با توجه به شکل روبه‌رو به سؤالات پاسخ دهید:

۱-۱. فاصلهٔ ۲⟵۱ برابر است با .....

۱-۲. فاصلهٔ ۷⟵۵ برابر است با .....

۱-۳. فاصلهٔ ۸⟵۷ برابر است با .....

۱-۴. فاصلهٔ ۱۰⟵۸ برابر است با .....

۱-۵. فاصلهٔ ۹⟵۵ برابر است با .....

۱-۶. نام خط ۱۳⟵۷ ... است.

الف)خط مرکزی آستین

ب) خط کاپ

ج) خط زیردست

د) نقطهٔ موازنه

۱-۷. معمولاً حلقهٔ آستین چند سانتی‌متر بزرگ‌تر از حلقهٔ آستین بالاتنه است؟

کاربرد این اندازهٔ اضافی در حلقهٔ آستین چیست؟

۱-۸. دور بازو (خط۱۲⟵۱۰) باید چند سانتی‌متر بزرگ‌تر از اندازهٔ شخصی باشد؟

۱-۹. نقاط موازنه در حلقهٔ آستین جلو نقطهٔ ... و در الگوی بالاتنهٔ جلو نقطهٔ .... است.

۱-۱۰. نقاط موازنه در حلقهٔ آستین پشت نقطهٔ ..... و در الگوی بالاتنهٔ پشت نقطهٔ ..... است.

۱-۱۱. خط آرنج با کدام خط در بالاتنه برابر است؟

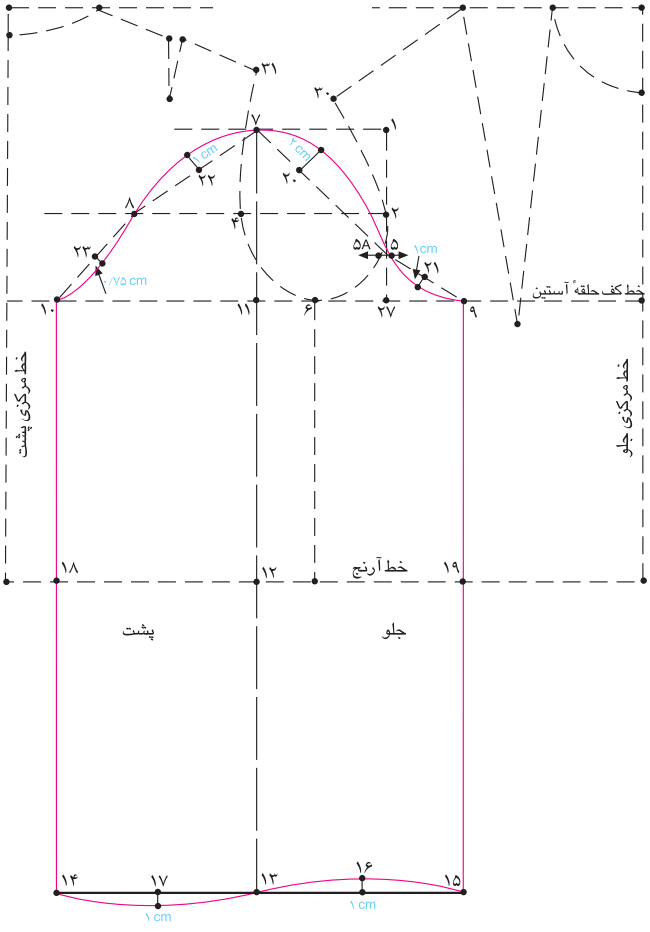
خط مرکزی پشت
خط مرکزی جلو
خط کف حلقهٔ آستین
خط آرنج
پشت
جلو
۱cm
۱cm
۱cm

انواع آستین چین دار

آستین‌های چین‌دار که اصطلاحاً «پفی» نامیده می‌شود، در چهار نوع مختلف استفاده می‌شوند ، برای تهیهٔ آنها از روی الگوی اساس آستین رولت کنید؛ قد آستین را به اندازهٔ مورد نظر کوتاه یا بلند کرده و گشادی دور لبهٔ آستین را کم کنید.

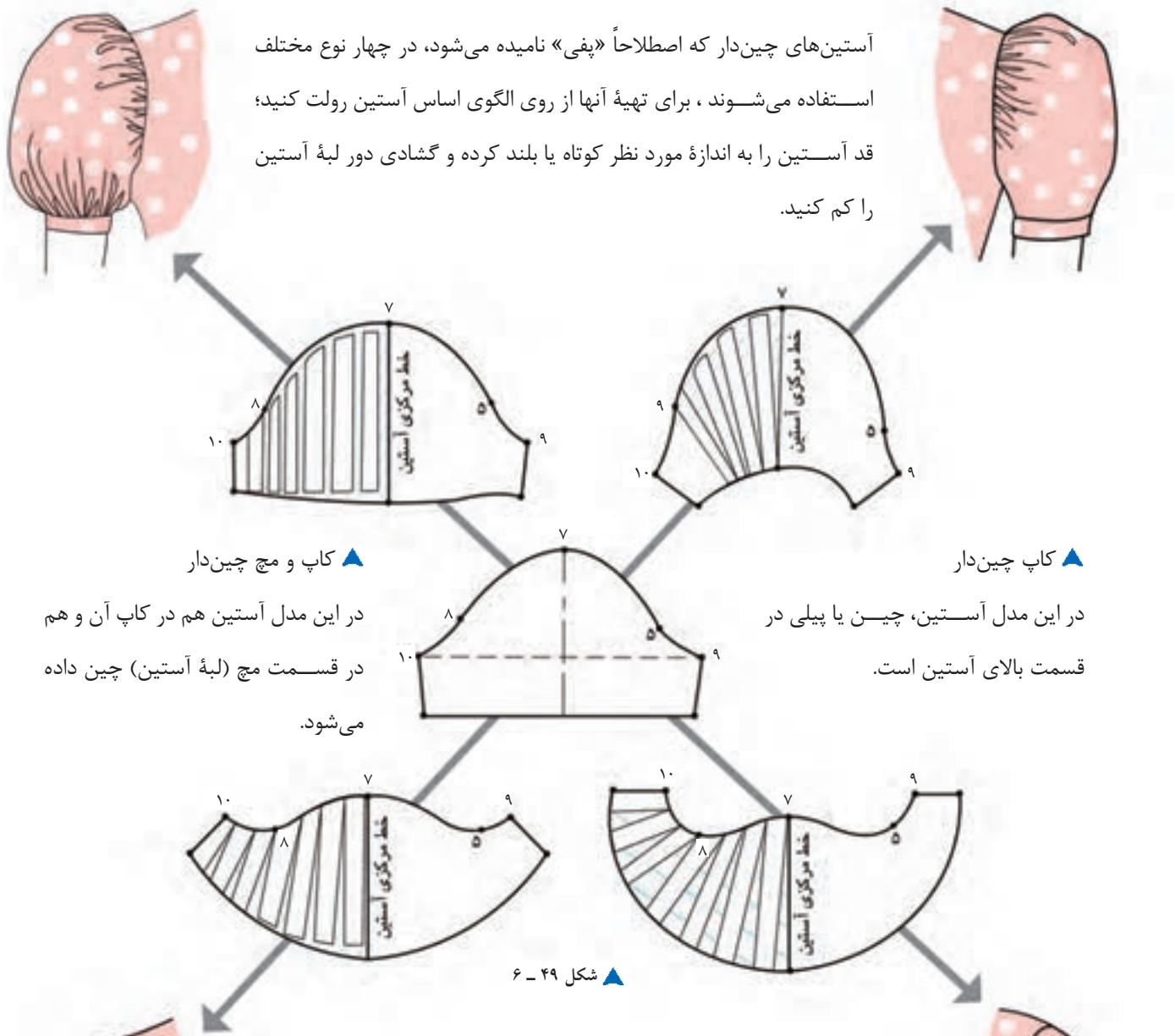

▲ کاپ چین‌دار

در این مدل آستین، چین یا پیلی در قسمت بالای آستین است.

▲ کاپ و مچ چین‌دار

در این مدل آستین هم در کاپ آن و هم در قسمت مچ (لبهٔ آستین) چین داده می‌شود.

▲ شکل ۴۹ ـ ۶

▲ مچ چین‌دار

در این مدل آستین، فقط در روی مچ (لبهٔ آستین)، چین یا پیلی داده و به لبهٔ آن مچی دوخته می‌شود.

▲ مچ کلوش

این مدل آستین، عیناً همانند آستین مچ چین‌دار است؛ با این تفاوت که به لبهٔ آن مچی دوخته نمی‌شود.

روش کوتاه و تنگ کردن آستین

روش اول

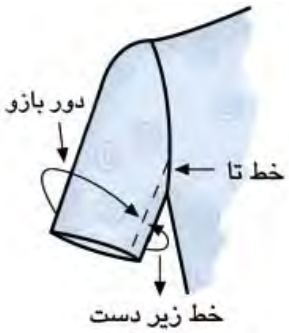

شکل ۵۰ ـ ۶

کام اول

a در تمام روش‌های خیاطی، برای کوتاه و تنگ کردن آستین باید به این نکات توجه شود:

a قد آستین را به اندازهٔ دلخواه کوتاه کنید (این مقدار را روی اندام فرد اندازه بگیرید).

a در صورتی که از اساس آستین استفاده می‌کنید، از طرفین نقاط کوتاه شده (نقاط ۲۳ و ۲۲) به اندازهٔ مورد نظر تنگ شود.

a این اندازه را با دور بازو * هماهنگ کنید؛ مقدار آزادی دور بازو را در نظر بگیرید. (شکل ۵۱-۶)

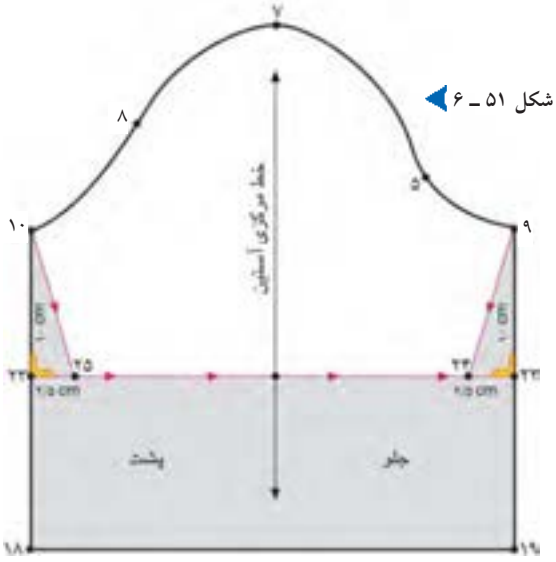

شکل ۵۱ ـ ۶

کام دوم

a پس از کوتاه و تنگ کردن، باید قسمت‌های خطوط لبهٔ آستین و حلقه را کنترل کنید.

a به این منظور خطوط زیر دست (جلو و پشت) الگو را (مطابق شکل) روی خط مرکزی آستین «تا» کنید.

a خطوط لبهٔ آستین را صاف کنید، (دقت نمایید هر اندازه لبهٔ آستین را تنگ کنید، چون شیب خط زیر دست زیاد می‌شود، ممکن است نقاط «۲۴ و ۲۵» بالاتر از خط لبهٔ آستین قرار گیرد و باید این قسمت الگو اصلاح شود.) (شکل ۵۲-۶)

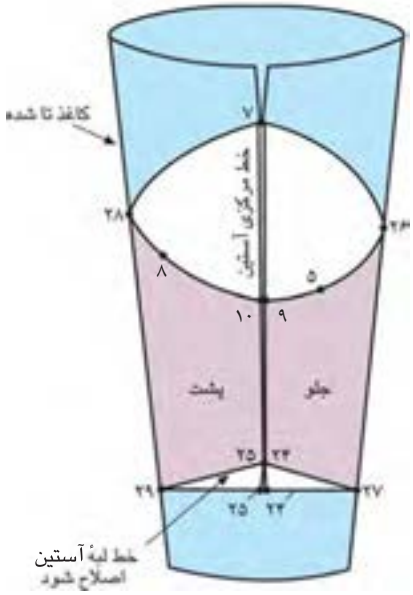

شکل ۵۲ ـ ۶

* روش‌های اول و دوم برای الگوهای آستین کوتاه نسبتاً چسبان در روی بازو مناسب است.

روش دوم

گام اول

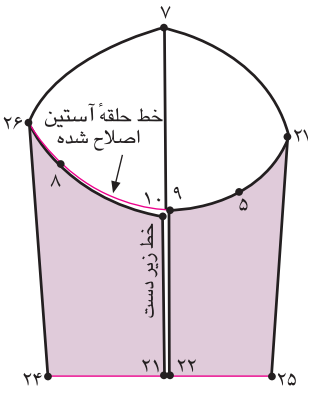

شکل ۵۳ ـ ۶

در صورتی که اندازهٔ تنگ کردن لبهٔ آستین، بیشتر از «۶سانتی‌متر» باشد، از روش تنگ کردن، از قسمت‌های داخل الگو استفاده کنید.

خط در زیر دست (جلو و پشت) را روی الگو (مطابق شکل) روی خط مرکزی آستین «تا» کنید. خطی که از «تای آستین» به دست می‌آید، راهنمای الگو برای تغییراتی مانند اوازمان دادن، گشاد کردن، تنگ کردن ... است. (شکل ۵۳-۶)

خطوط «۲۷←۲۶» و «۲۹←۲۸» خطوط راهنمای تنگ کردن است.

از نقاط «۲۷» و «۲۹» به اندازهٔ $\frac{۱}{۲}$ گشادی دور بازو را کم کنید؛ نقاط «۲۷'←۲۹'» به دست می‌آید. (شکل ۵۴-۶)

پنس‌های «۲۷←۲۷'←۲۶» و «۲۹'←۲۹←۲۸» را ببندید.

از نقاط «۲۰ و ۲۱» $\frac{۱}{۲}$ باقی ماندهٔ گشادی بازو را کم کنید. نقاط «۳۰ و ۳۱» به دست می‌آید. (شکل ۵۵-۶)

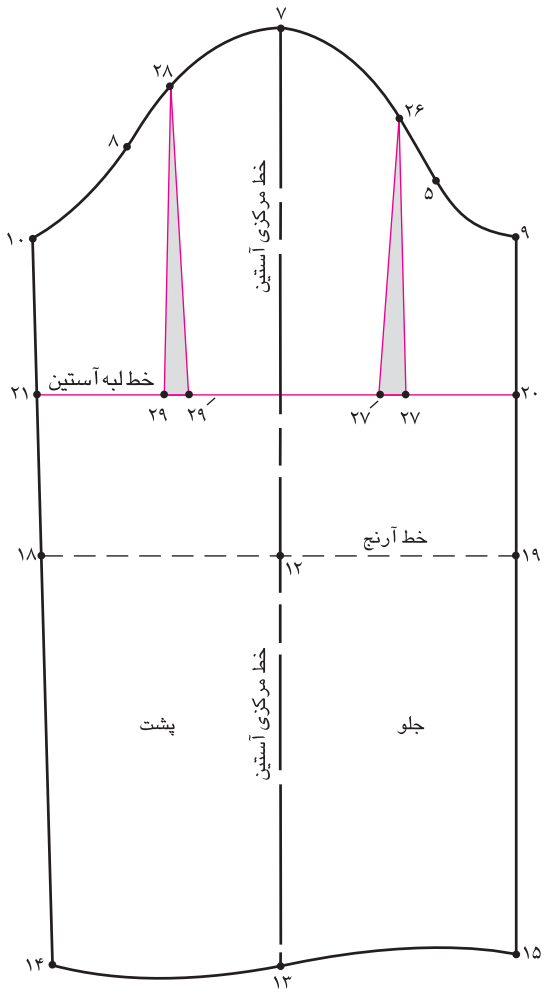

شکل ۵۴ ـ ۶

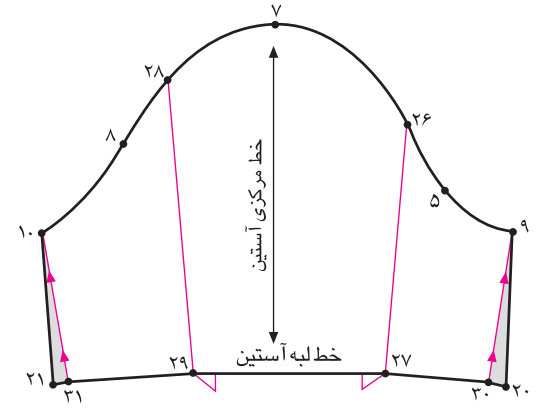

شکل ۵۵ ـ ۶

آستین مچ چین دار (مچ پفی)

▲ شکل ۵۶ ـ ۶

گام اول

از روی الگوی اساس کنترل شده، آستین رولت کنید. در صورتی که قد آستین کوتاه است، به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) قد آستین را کوتاه کنید. (شکل ۵۷-۶) خط جدید لبهٔ آستین = ۲۲←۲۱

خطـــوط زیر دســـت «۲۲←۱۰» و «۲۱←۹» را روی الگو (مطابق شکل) روی خط مرکزی آستین «تا» کنید.

دو خطی را که از «تای» آســـتین به دست می‌آید، خطـــوط «۲۶←۲۴» (در جلـــو) و «۲۵←۲۷» (در پشـــت) روی الگـــو مشخص کنید. (شکل ۵۸-۶)

در صورتی که مطابق شکل نقاط «۱۰ و ۹» با یکدیگر مماس نمی‌شود، خط حلقهٔ آستین را اصلاح کنید.

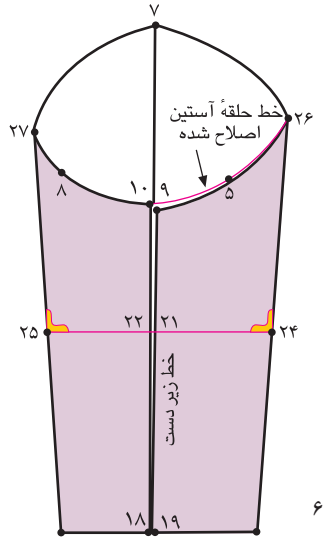

شکل ۵۷ ـ ۶

گام دوم

خط «تای» آستین را باز کنید.

نقطه «۲۸» در خط مرکزی آستین را شماره‌گذاری کنید.

از برخورد خطوط «تای» آستین و کف حلقه نقاط «۲۹، ۳۰ و ۳۱» به دست می‌آید.

روی خط کف حلقه آســـتین (خط راهنمای اوازمان آستین) فواصل «۳۰←۲۹» (در جـــلو) و «۳۱←۲۹» (در پشت) را به دلخواه به قسمت‌های مساوی تقسیم کنید؛ نقاط «۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵» به دست می‌آید.

از نقـــاط ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵ با گونیا خطوط عمودی به حلقه و لبهٔ آســـتین رسم کرده نقاط «۳۶،۳۷،۳۸،۳۹»(در لبه آستین) و « ۴۰،۴۱،۴۲،۴۳» (درحلقه آستین) به دست می‌آید.

این نقاط را به یکدیگر با خط‌کش وصل کنید.

روی هر قسمت از تکه‌ها را شماره‌گذاری کنید.

خطوط اوازمان را از خط لبهٔ آســـتین به قســـمت بالا (کاپ) قیچی کنید. (شکل ۵۹-۶)

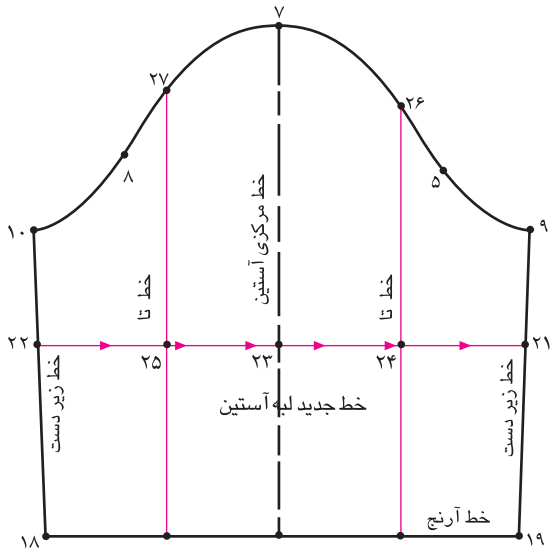

شکل ۵۸ ـ ۶

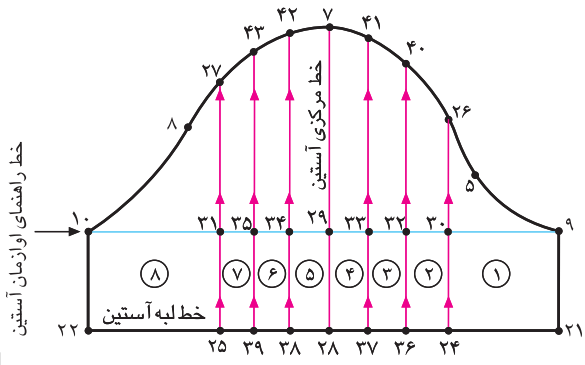

شکل ۵۹ ـ ۶

گام سوم

روی کاغذ خط راهنمای اوازمان آستین را رسم کنید.

روی‌خط‌راهنمـــای اوازمان را به اندازهٔ طول«۲۸⟵۷» مشخص کرده و «نقطهٔ۴۴» به دست می‌آید.

۷⟵۴۴=۷⟵۲۸

خط راهنمای اوازمان آستین را رسم کرده، سپس خطوط چیده شده «۲۸⟵۷» (در جلو) و«'۲۸⟵۷» (در پشت) را در طرفین خط راهنمـــای اوازمان (۴۴⟵۷) قرار داده و به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) اوازمان دهید.

به انـدازهٔ دلخواه بین خطـوط چیده شـده، نقاط «۳۷، '۳۷، ۳۶، '۳۶، ۲۴، '۲۴»(درجلـــو) و نقاط«۳۸، '۳۸، ۳۹، '۳۹، ۲۵، '۲۵» (در پشت) را اوازمان دهید.

از خط مرکزی در لبهٔ آســـتین «نقطـــهٔ ۴۴» به اندازهٔ حداکثر $\frac{1}{4}$* مجموع اوازمان‌ها در لبهٔ آســـتین پایین آمده؛ «نقطهٔ۴۵» به دست می‌آید.

حداکثر $\frac{1}{4}$ مجموع اوازمان‌ها در آستین = ۴۵⟵۴۴

خطوط هلالی حلقهٔ آســـتین (کاپ) و لبهٔ آن را اصلاح کنید. (شکل ۶۰-۶)

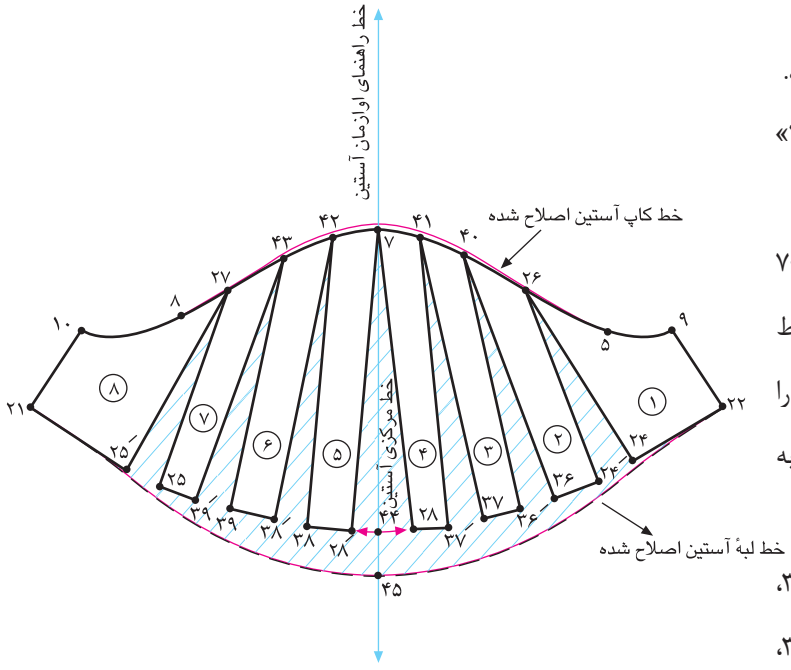

▲ شکل ۶۰ ـ ۶

گام چهارم

خط مرکزی آســـتین همان خط راهنمای اوازمان است که در وسط الگو وجود دارد. (شکل ۶۱-۶)

نقاط موازنه و محل شروع و پایان چین در آستین را در حد فاصله «۲۵⟵۲۴» مشخص کنید.

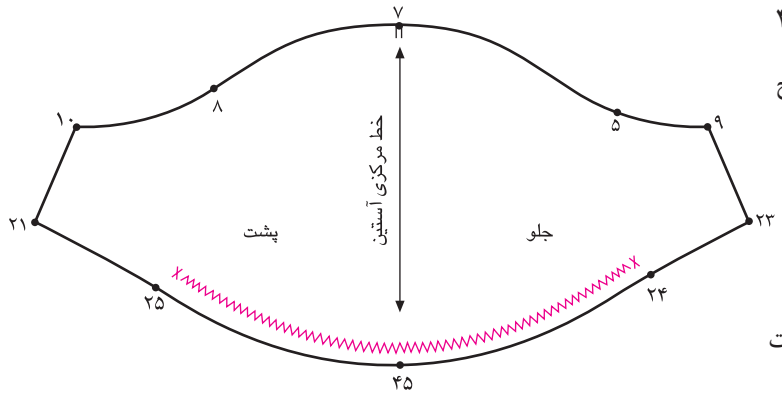

▲ شکل ۶۱ ـ ۶

* دقت کنید این اندازه حداکثر مقداریست که می‌توانید اوازمان دهید، حداقل آن بستگی به مدل و جنس پارچه دارد.

آستین کلوش یا زنگوله‌ای

شکل ۶۲ـ ۶

آستین‌های مچ چین‌دار، درصورتی که به آنان مچ دوخته نشود، تبدیل به آستینی به نام کلوش یا زنگوله‌ای خواهد شد.

آستین کاپ چین دار (کاپ پفی)

▲ شکل ۶۳ ـ ۶

گام اول

در الگوی چین در حلقهٔ آستین عیناً همانند گام اول چین در لبهٔ آستین عمل کنید. (شکل‌های ۶۵ ۶۴-۶)

خط زیر دست در جلو = ۱۹⟵۹

خط زیر دست در پشت = ۱۸⟵۱۰

خط جدید لبهٔ آستین = ۲۲⟵۲۱

خط «تای» راهنمای اوازمان در جلو = ۲۴⟵۲۶

خط «تای» راهنمای اوازمان در پشت = ۲۵⟵۲۷

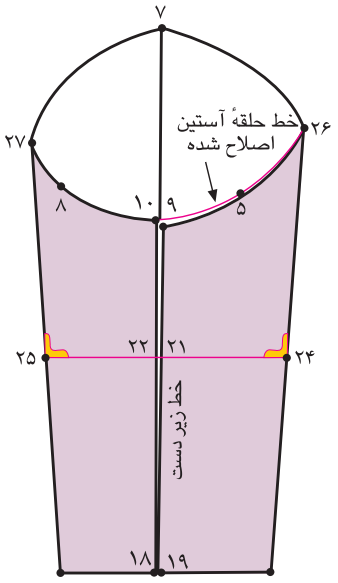

شکل ۶۴ ـ ۶

گام دوم

در ترسیم الگوی چین جلوی آستین عیناً مانند گام دوم چین در لبهٔ آستین عمل کنید.

به ترتیب نقاط اوازمان در کاپ آســـتین را به وسیلهٔ خط‌کش به نقاط اوازمـــان «۲۴، ۳۳، ۳۴، ۳۱، ۳۵، ۳۶، ۲۵» در خط لبهٔ آستین وصل کنید.

به ترتیب روی هر قسمت شماره‌گذاری کنید.

خطوط اوازمان را از خط کاپ آســـتین به قسمت پایین (لبهٔ آستین) قیچی کنید. (شکل ۶۶-۶)

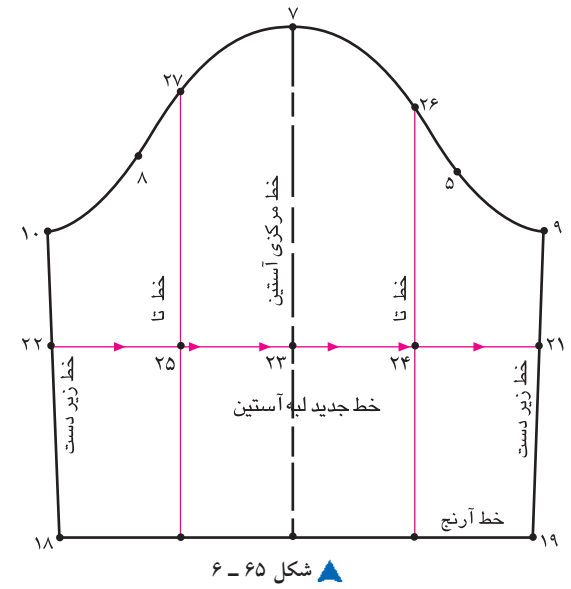

شکل ۶۵ ـ ۶

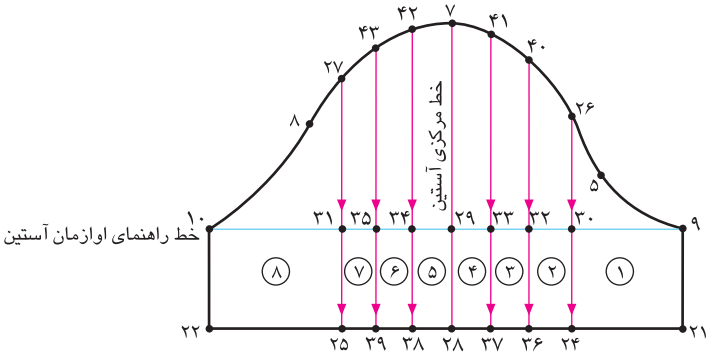

شکل ۶۶ ـ ۶

گام سوم

در الگوی چین در حلقهٔ آســـتین (کاپ) عیناً همانند گام سوم در چین در لبهٔ آستین عمل کنید؛ با این تفاوت که اوازمان‌ها در کاپ آستین داده می‌شود.

به اندازهٔ دلخواه بین خطوط چیده شـــده نقاط «۲۶،'۲۶،'۴۰، ۴۰،'۴۱،۴۰،'۷،۴۰» در جلو و «۷،'۴۲،۴۲،'۴۳،۴۳،'۲۷و۲۷» اوازمان دهید.

از خط مرکزی در حلقهٔ آستین «نقطهٔ ۴۴» به اندازهٔ حداکثر «$\frac{۱}{۴}$ مجموع اوازمان‌ها» از کاپ آستین بالا رفته؛ «نقطهٔ ۴۵» به دست می‌آید.

حداکثر $\frac{۱}{۴}$ مجموع اوازمان‌ها در آستین = ۴۵←۴۴

خطوط هلالی حلقهٔ آســـتین (کاپ) و لبهٔ آن را اصلاح کنید. (شکل ۶۷-۶)

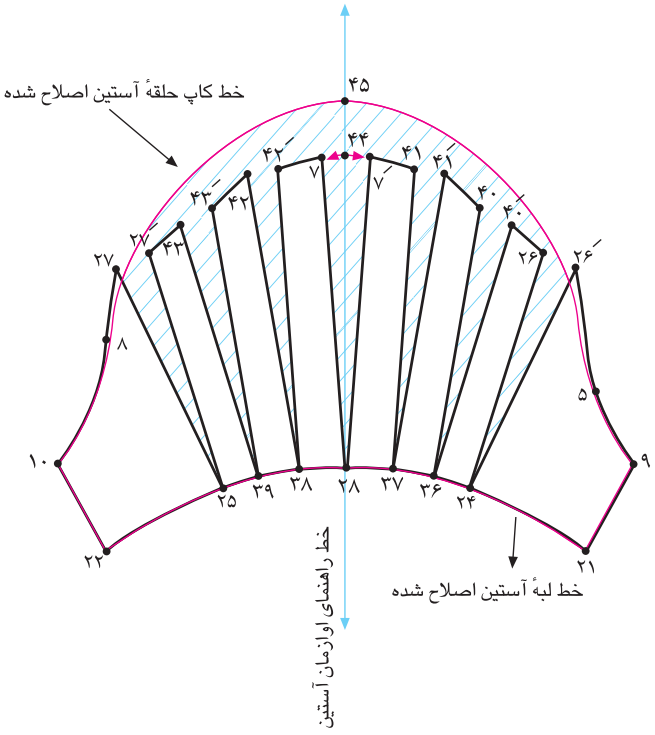

▲ شکل ۶۷ ـ ۶

گام چهارم

خط مرکزی آســـتین همان خط راهنمای اوازمان است که در وسط الگو وجود دارد.

نقاط موازنه و محل شـــروع و پایان چین در کاپ آستین را در فاصلهٔ «۲۷←۲۶» مشخص کنید. (شکل ۶۸-۶)

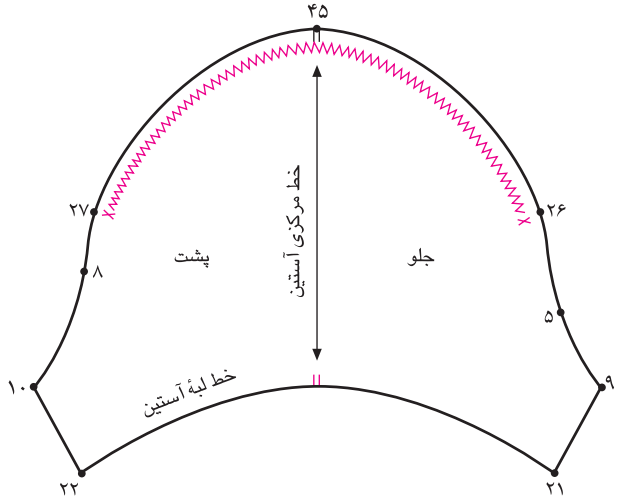

▲ شکل ۶۸ ـ ۶

چین در قسمت کاپ بالاتر از بازو

گام اول

از الگوی اســاس کنترل شده، آســتین رولت کنید. از قسمت بالای آســتین (بالاتر از نقطهٔ موازنه پشت) خطی موازی با خط آرنج رسم کنید و با نام نقاط«۲۳، ۲۴» مشخص کنید.

وســط خط «۲۴←۲۳» را مشخص کرده، نقطهٔ ۲۵ به دست می‌آید.

۱۹←۱۸ موازی ۲۴←۲۳

حــد فاصل بین نقــاط «۲۴←۷» (در جلــو) و «۲۳←۷» (در پشــت) را به دلخواه به قسمت‌های مساوی تقسیم کنید (در این مدل به چهار قســمت تقسیم شده‌اند)؛ نقاط «۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰ و ۳۱» به دست می‌آید.

نقاط «۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰ و ۳۱» را با خط‌کش به «نقطهٔ۲۵» رسم کنید.

از نقــاط «۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱» در کاپ آســتین به طرف «نقطهٔ ۲۵» و از «نقطهٔ۲۵» به طرف نقاط «۲۳و۲۴» قیچی کنید.

قطعات را شماره‌گذاری کنید. (شکل ۶۹-۶)

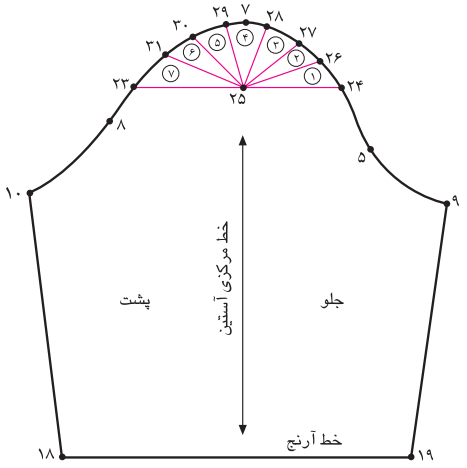

▲ شکل ۶۹ ـ ۶

گام دوم

روی کاغذ خط راهنمای عمودی اوازمان را رسم کنید. الگوی جدا شــدهٔ آســتین را به گونه‌ای قرار دهید که خطوط مرکزی آستین دقیقاً روی خط راهنمای اوازمان قرار گیرد.

بین خطوط چیده شده به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) اوازمان دهید. (شکل ۷۰-۶)

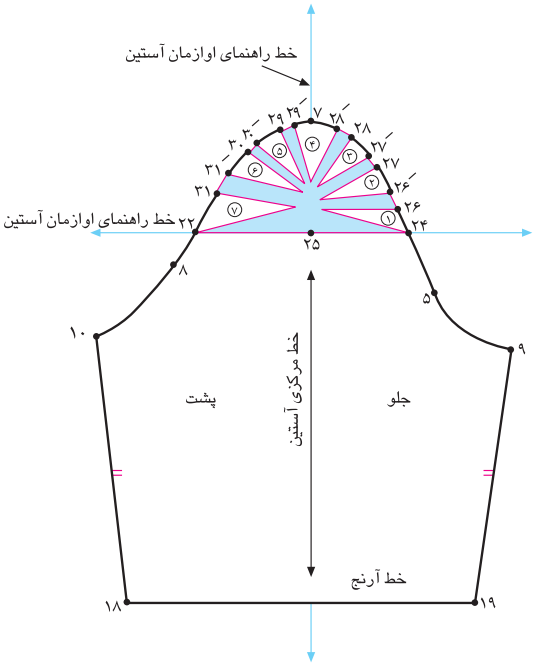

▲ شکل ۷۰ ـ ۶

گام سوم

حد فاصـــل نقاط «۲۳، ۲۴» (محل شـــروع و پایان چین) را مشخص کنید.

علامت موازنه و راســـتای پارچه را روی الگو مشـــخص کنید. (شکل ۷۱-۶)

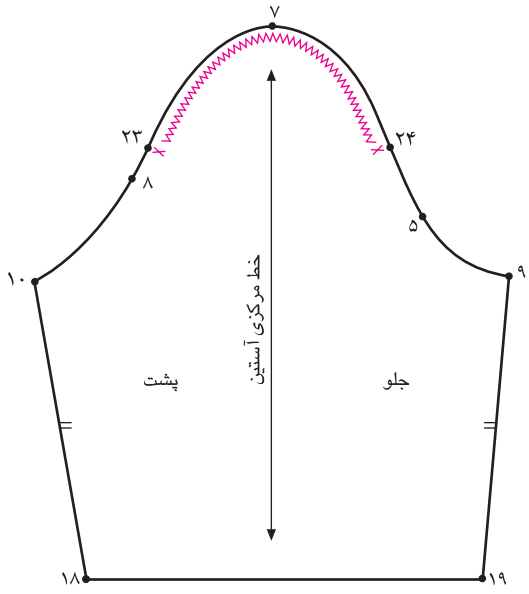

▲ شکل ۷۱ ـ ۶

○ توجه کنید:

همانطور که در شـــکل اوازمان دادن این الگو ملاحظه می‌کنید، کاپ آستین فقط برای قسمت بالاتر از «نقطهٔ موازنهٔ ۴» چین داده می‌شود و قسمت‌های دیگر مانند بازو گشاد نمی‌شود.

کاپ و مچ چین دار آستین (کاپ و مچ پفی)

▲ شکل ۷۲ ـ ۶

گام اول

در الگـــوی چین در کاپ و مچ آســـتین عیناً همانند گام اول چین در لبهٔ آستین عمل کنید. (شکل ۷۳-۶)

خط زیر دست در جلو = ۲۱⟵۹

خط زیر دست در پشت = ۲۲⟵۱۰

خط «تای» راهنمای اوازمان در جلو = ۲۴⟵۲۶

خط «تای» راهنمای اوازمان در پشت = ۲۵⟵۲۷

خط جدید لبهٔ آستین = ۲۲⟵۲۱

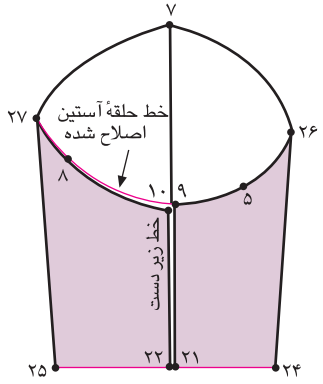

شکل ۷۳ ـ ۶

گام دوم

روی خط کف حلقه «۹⟵۱۰» خط راهنمای اوازمان را رسم کنید. (شکل ۷۴-۶)

فواصل تقاطع خـــط راهنمای اوازمان با خطوط «تای» جلو و پشـــت و خط مرکزی آستین را با نقاط «۳۱، ۳۰، ۲۹» مشخص کنید.

روی خط راهنمای اوازمان فواصل «۳۰⟵۲۹» و «۳۱⟵۲۹» را بـه دلخـواه بـه چنـد قسمـــت مساوی تقسیم کنیـد؛ نقاط «۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴ و ۳۵» به دست می‌آید.

به ترتیـــب از نقـــاط «۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۱» خطوطی موازی با خط مرکزی آســـتین به خطوط لبه و کاپ آستین رسم کنید.

روی هر قسمت از تکه‌ها را شماره‌گذاری کنید.

خطوط اوازمان را قیچی کنید. (شکل ۷۵-۶)

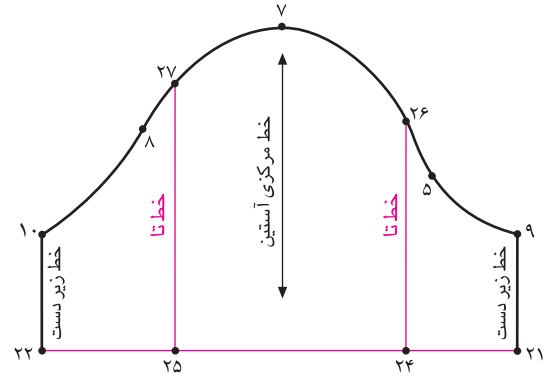

شکل ۷۴ ـ ۶

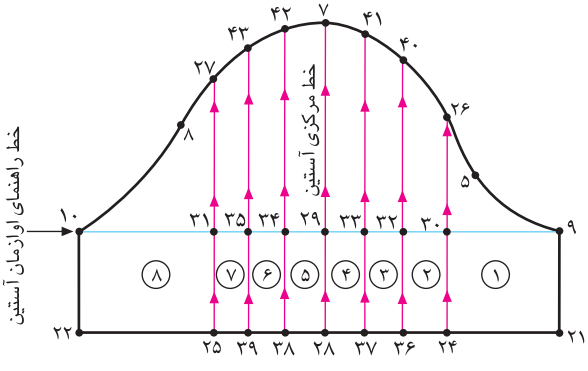

شکل ۷۵ ـ ۶

گام سوم

روی کاغذ خطـــوط عمودی و افقی راهنمای اوازمان را رسم کنید.

قطعات چیده شـــده را به گونـــه‌ای روی هم قرار دهید که خطوط راهنمای کاغذ و الگو روی یکدیگر منطبق شوند.

فواصل قطعات چیده شده را به دلخواه اوازمان دهید.

از نقـــاط «۴۵، ۴۴» بـــه اندازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ مجموع اوازمان‌ها در لبهٔ آســـتین وکاپ آستین» بیرون آمده؛ نقاط «۴۷، ۴۶» به دست می‌آید.

خطوط هلالی حلقهٔ آستین و لبهٔ آن را اصلاح کنید. (شکل ۷۶-۶)

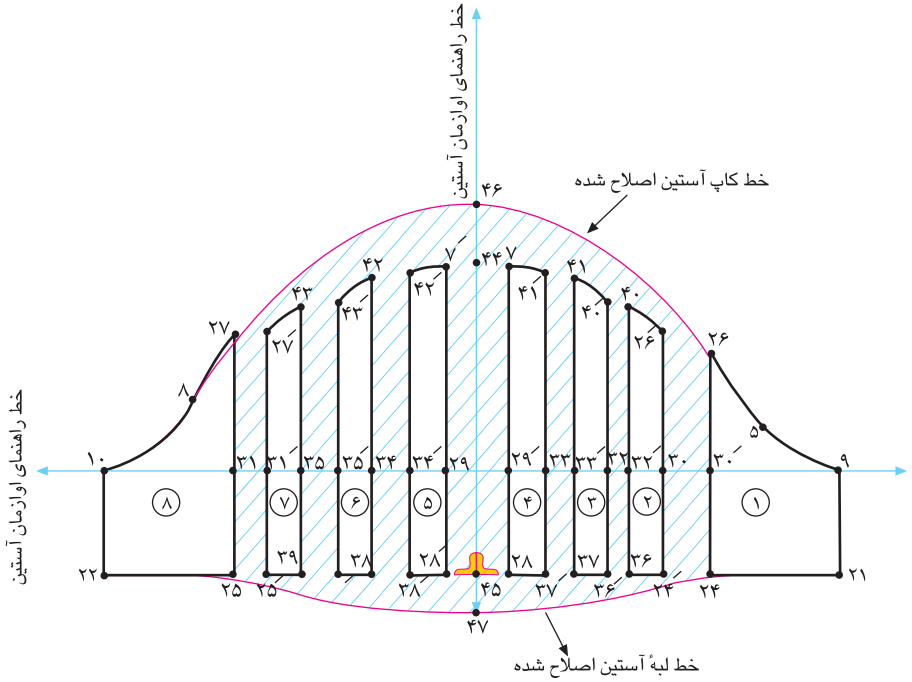

شکل ۷۶ ـ ۶

گام چهارم

خـــط مرکزی آســـتین همان خـــط راهنمای اوازمان در وسط الگوست.

نقـــاط موازنه و محل شـــروع و پایان چین در آستین را در حد فاصلهٔ خط «تا» مشخص کنید. (شکل ۷۷-۶)

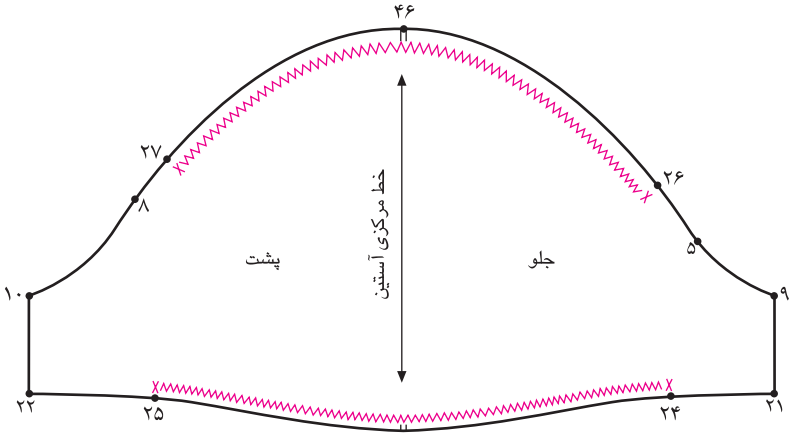

شکل ۷۷ ـ ۶

آستین غیرقرینه (لاله‌ای)

شکل ۷۸ ـ ۶

گام اول

از روی الگوی اساس کنترل شدهٔ آستین رولت کنید.

به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) از نقاط «۹ و ۱۰» در خط کف حلقه پایین آمده؛ نقاط «۲۳ و ۲۲» به دست می‌آید.

در این مدل، ۱۰سانتی‌متر=۲۳⟵۱۰و۲۲⟵۹

با خط‌کش گونیا نقاط «۲۲ و ۲۳» را به یکدیگر وصل کنید.

از نقاط «۲۲ و ۲۳» حداکثر «۲/۵ سانتی‌متر» داخل شده نقاط «۲۴ و ۲۵» به دست می‌آید.

در این مدل، ۲/۵ سانتی‌متر=۲۵⟵۲۳و۲۴⟵۲۲

نقاط «۱۰ و ۱۲» را به «۲۴ و ۲۵» با خط به یکدیگر وصل کنید.

خطوط اضافی الگو را قیچی کنید. (شکل ۷۹-۶)

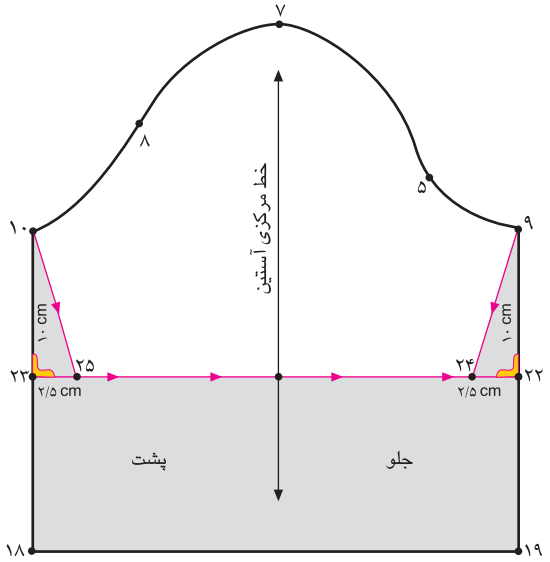

شکل ۷۹ ـ ۶

گام دوم

برای به دست آوردن خط راهنمای برش عمودی آستین، خطوط زیر دست (جلو و پشت) الگو را مطابق شکل روی خط مرکزی آستین «تا» کنید. خطوط لبهٔ آستین را صاف کرده؛ نقاط «۲۵',۲۴'» به دست می‌آید. (شکل ۸۰-۶)

خط «۲۴'⟵۲۵'» خط اصلاح شدهٔ جدید لبهٔ آستین است.

خط جدید لبهٔ آستین = ۲۵'⟵۲۴'

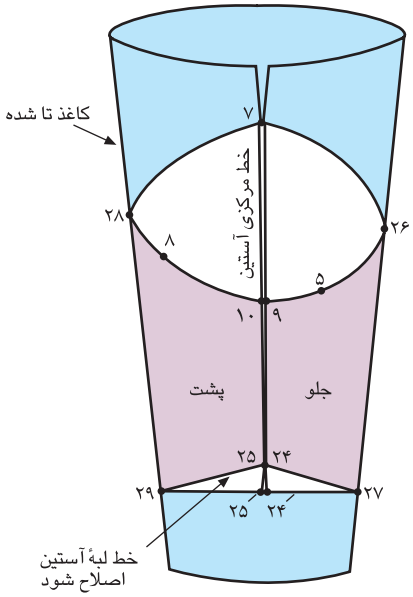

شکل ۸۰ ـ ۶

گام سوم

خط «تای» آستین را باز کنید.

خطـــوط «۲۷←۲۶» و «۲۹←۲۸» محـــل بـــرش عمودی الگوست. (شکل ۸۱-۶)

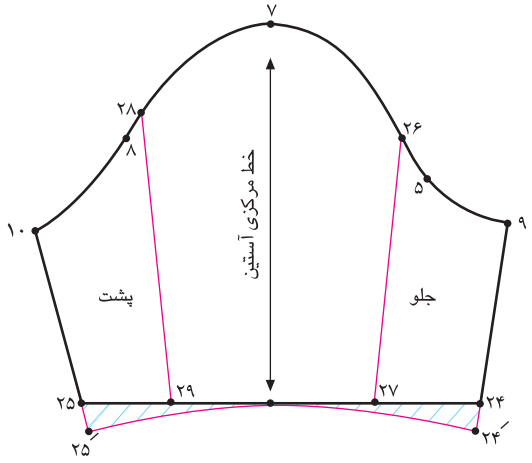

شکل ۸۱ ـ ۶

گام چهارم

از «نقطهٔ ۲۶» در قسمت جلو به طرف «نقطهٔ ۲۵'» در خط لبهٔ آستین، خط برش هلالی شکل را رسم کنید.

قبـــل از ترســـیم خـــط برش هلالی شـــکل لبهٔ آســـتین، در «نقطهٔ ۲۵'» خط را«۳ سانتی‌متر» گونیا کنید.(شکل ۸۲-۶)

برش هلال جلو = ۲۶←۲۵'

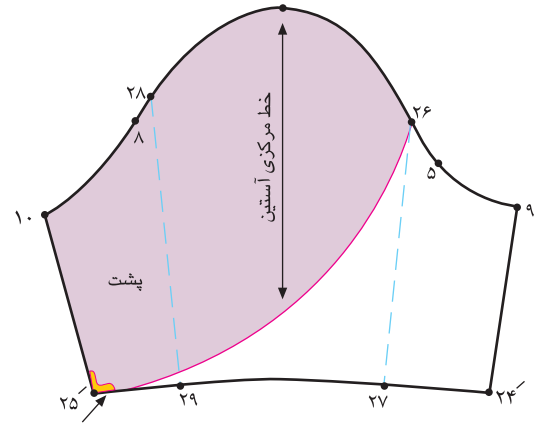

شکل ۸۲ ـ ۶

گام پنجم

از «نقطهٔ ۲۸» در قســـمت پشـــت، عیناً همانند برش هلالی شکل جلو عمل کنید. (شکل ۸۳-۶)

برش هلالی پشت = ۲۸←۲۴'

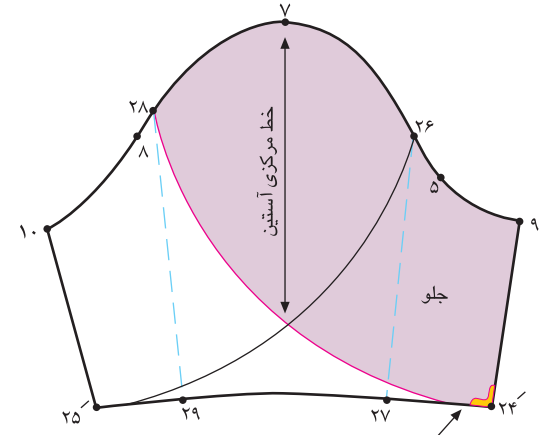

شکل ۸۳ ـ ۶

گام ششم

تکـــه‌های پشـــت «۲۶ ← ۲۵′ ← ۱۰ ← ۷» و جـلو «۲۸ ← ۲۴′ ← ۹ ← ۷» را رولت کنید. قبل از رولت کردن نقاط موازنه، خطوط راستای پارچه، نقطهٔ مرکزی آستین را روی الگوها مشخص کنید. (شکل‌های ۸۵ و ۸۴-۶)

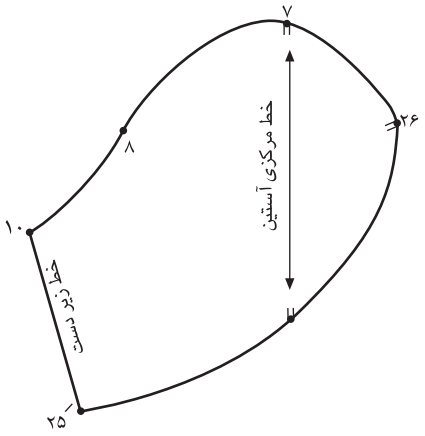

▲ شکل ۸۴ ـ ۶

گام هفتم

در صورتی که بخواهید درز زیر دســـت نداشته باشید، خطوط زیردســـت الگوی جلو و پشت «۲۴′ ← ۱۰» و «۲۵′ ← ۱۲» را به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۸۶-۶)

دراین صورت خط «۲۴′ ← ۱۰» خط راستای پارچه است.

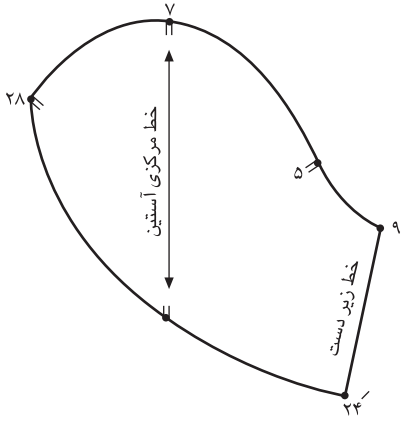

▲ شکل ۸۵ ـ ۶

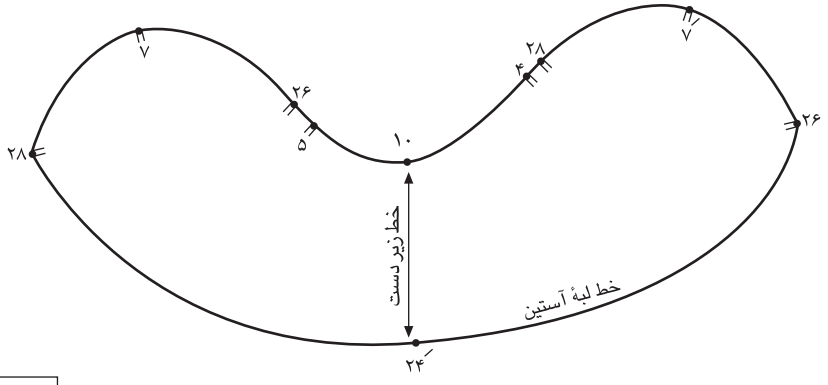

▲ شکل ۸۶ ـ ۶

توجه کنید:

در دروس گذشته با روش‌های چین‌دار کردن آستین‌های پفی آشـــنا شـــده و اصول و قواعد آن را یـــاد گرفته‌اید؛ در صورتی که در آســـتین‌های چین‌دار در مـــچ، مچی به لبهٔ آستین دوخته شود، فرم آستین متفاوت خواهد بود.

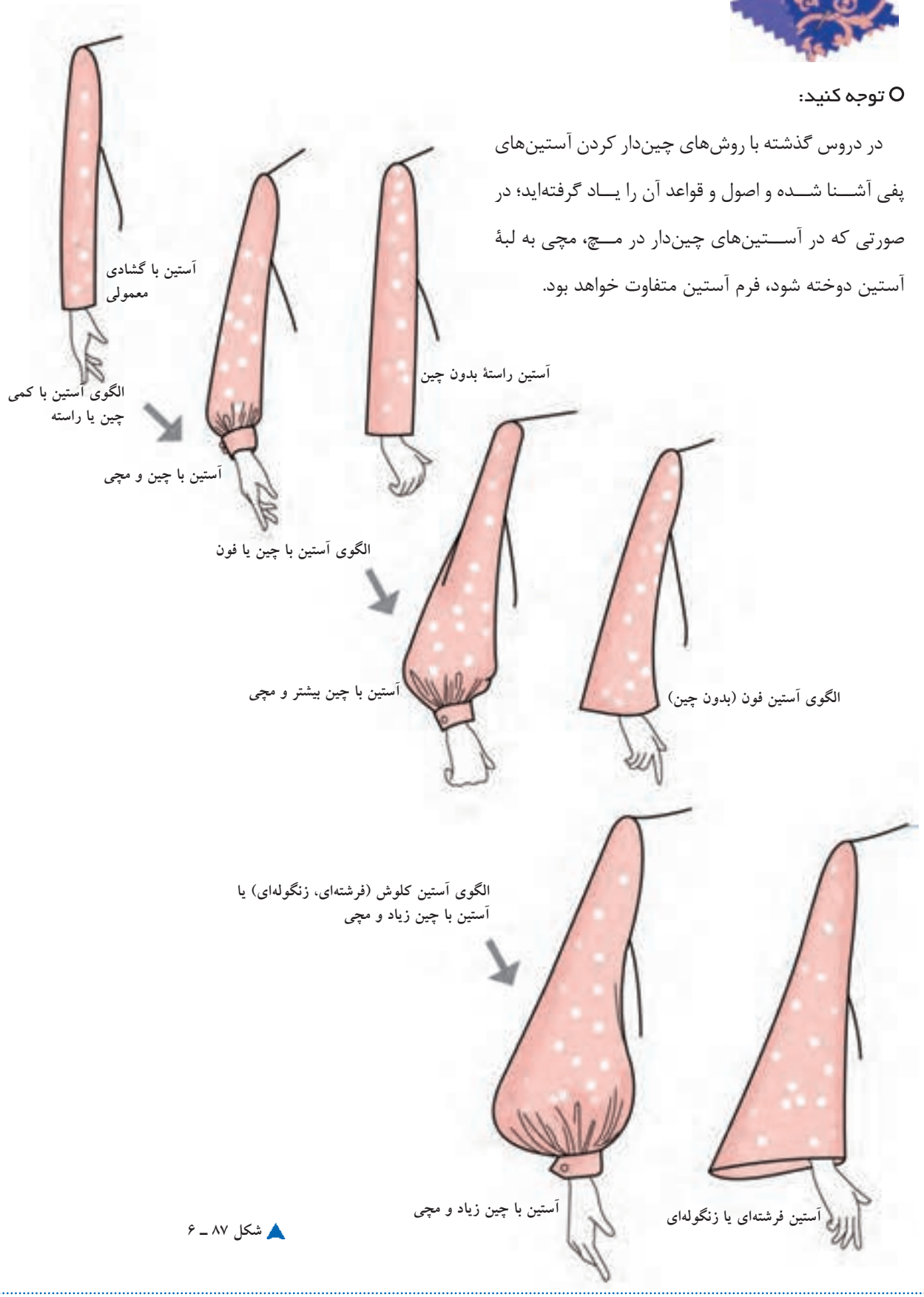

شکل ۸۷ ـ ۶

آستین بلوز

گام اول

از الگوی اساس کنترل شدهٔ آستین رولت کنید.

از خط لبهٔ آستین «۱۵←۱۴» به اندازهٔ «پهنای مچ آستین منهای ۱ سانتی‌متر» کوتاه کنید؛ نقاط «۲۲ و ۲۳» به دست می‌آید.

پهنای مچ آستین - ۱سانتی‌متر=۲۳←۱۴و ۲۲←۱۵

ازخطوط‌زیردست نقاط۲۲و۲۳به‌اندازهٔ«حداکثر۳سانتی متر» دراین مدل« ۲/۵» سانتی متر داخل شده، نقاط «۲۴و۲۵» به‌دست می‌آید. (از گشادی پهنای لبهٔ آستین کم می‌شود.)

(این اندازه دلخواه) ، ۲/۵ سانتی‌متر = ۲۵←۲۳و۲۴←۲۲

نقاط «۹، ۲۴ و ۱۰، ۲۵» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

قسمت‌های اضافی را قیچی کنید. (شکل ۸۸-۶)

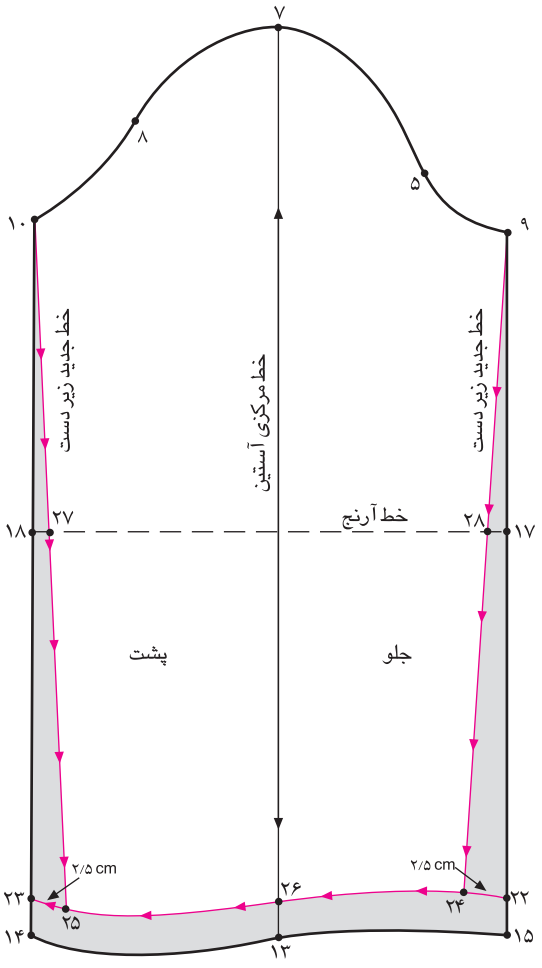

شکل ۸۸ ـ ۶

شکل ۸۹ ـ ۶

همان‌طور که در شکل ملاحظه می‌کنید، محل قرارگیری «بلیطی» در قسمت الگوی پشت آستین ترسیم می‌شود. (شکل ۸۹-۶)

گام دوم

خطوط «۲۳←۹» و «۲۵←۱۰» خطوط جدید زیر دست است.

روی خط لبهٔ آستین «$\frac{1}{2}$ فاصلهٔ ۲۶←۲۵» را مشخص کنید؛ «نقطهٔ۲۹» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ۲۹» به اندازهٔ چاک بلیطی آستین بالا رفته؛ «نقطهٔ۳۰» به دست می‌آید. (شکل ۹۰-۶)

(این اندازه تقریباً ۸ سانتی‌متر) خط بلیطی آستین = ۳۰←۲۹

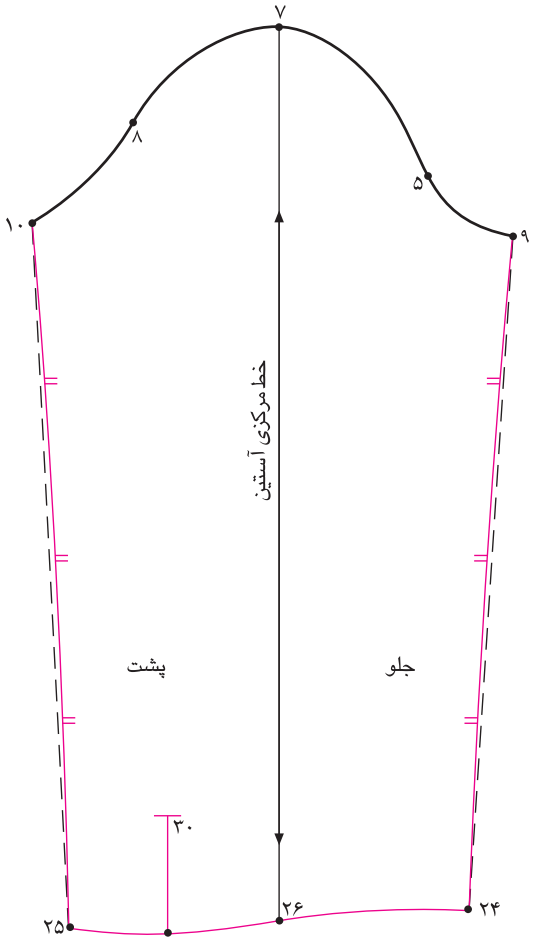

شکل ۹۰ ـ ۶

انواع مچ

مچ بلوز زنانه با یک جادکمه

شـــکل روبه‌رو محل قرارگیری مچ روی دست دگمه، جادگمه و مرکز مچ را نشان می‌دهد. (شکل ۹۱-۶)

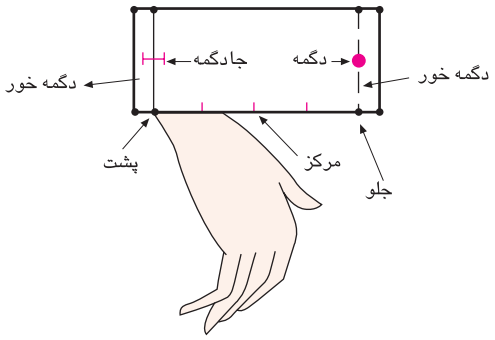

شکل ۹۱ ـ ۶

شکل ۹۲ ـ ۶

گام اول

مســـتطیلی با طول دلخواه و عرض برابر بـــا اندازهٔ دور مچ به اضافهٔ ۳ سانتی‌متر (آزادی) به اضافهٔ اندازهٔ دگمه خور (در جلو و پشت مچ) رسم کنید. (شکل ۹۳-۶)

اندازهٔ دورمچ+۳سانتی‌متر+ اندازهٔدگمه‌خور۴←۲=۳←۱

طول به اندازهٔ دلخواه(بستگی به مدل دارد)۴←۳=۲←۱

دگمه خور ۷←۳=۵←۱

محـــل دگمه را روی خط «۸←۷» (در جلو) و محل جادگمه روی خط «۶←۵» (در پشت) را مشخص کنید.

شکل ۹۳ ـ ۶

گام دوم

خط راستای پارچه را روی «دو لای بسته پارچه» رسم کنید. (شکل ۹۴-۶)

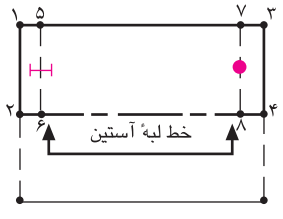

شکل ۹۴ ـ ۶

مچ بلوز زنانه با دو جادگمه

این مدل عیناً همانند مدل قبلی ترسیم می‌شود؛ با این تفاوت که طول مچ بیشتر از مدل قبلی است و لبهٔ پایین مچ کمی هلالی شکل شده و دو عدد جادگمه روی الگو ترسیم می‌شود. (شکل ۹۵-۶)

خط راستای پارچه را روی الگو رسم کنید. (شکل ۹۶-۶)

شکل ۹۵ ـ ۶

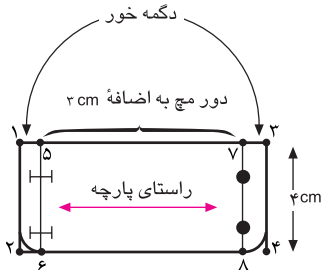

شکل ۹۶ ـ ۶

مچ بلوز زنانه به صورت دوبل

ایـن مدل نیز عیناً همانند روش مچ بلوز زنانه با یک جادگمه است؛ با این تفاوت که الگوی مچ کامل ترسیم شده و سپس روی دو لای پارچه قرار می‌گیرد. (شکل‌های ۹۹و ۹۷-۶)

خط راسـتای پارچه را روی دو لای بسـتهٔ پارچه رسم کنید. (شکل ۹۸-۶)

شکل ۹۷ ـ ۶

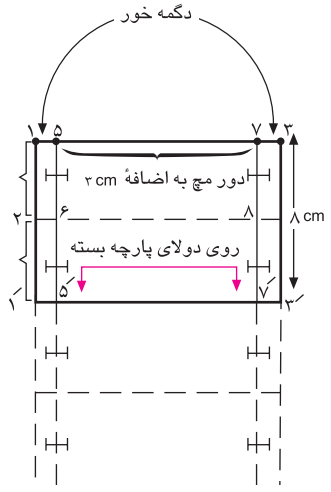

شکل ۹۸ ـ ۶

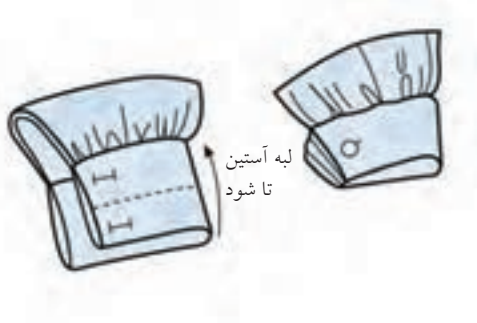

شکل ۹۹ ـ ۶

مچ صاف با برگردان سجاف جدا

شکل ۱۰۰ ـ ۶

مستطیلی به عرض لبهٔ پایین آستین و به طول دلخواه (بستگی به مدل دارد) رسم کنید. در صورتی که بخواهید شبیه تصویر، سجاف کمی فون باشد، از گوشه‌ها به اندازهٔ «۱سانتی‌متر» از الگو بیرون بروید. (شکل ۱۰۰-۶)

عرض لبهٔ پایین آستین= ۴⟵۳=۲⟵۱

طول سجاف جدا= ۱⟵۴=۳⟵۲

۱ سانتی‌متر= ۵⟵۲=۱⟵۶

لبهٔ بالای سجاف جدای مچ = ۶⟵۵

خط راستای پارچه را روی الگو رسم کنید. (شکل ۱۰۱-۶)

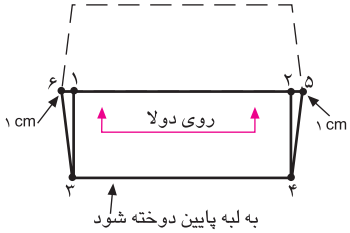

شکل ۱۰۱ ـ ۶

مچ به فرم ذوزنقه‌ای شکل (سجاف جدا)

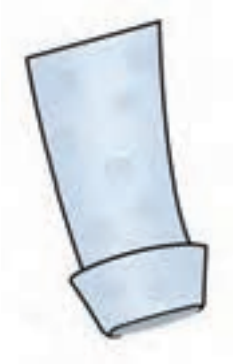

شکل ۱۰۲ ـ ۶

مستطیلی به عرض لبهٔ پایین آستین و به طول دلخواه (بستگی به مدل دارد) رسم کنید.

عرض لبهٔ پایین آستین= ۴⟵۳=۲⟵۱

طول سجاف جدا= ۱⟵۴=۳⟵۲

فاصلهٔ «۲⟵۱» و «۴⟵۳» را به چهار قسمت تقسیم کنید؛ نقاط «۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰» به دست می‌آید.

این نقاط را با خط به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۱۰۳-۶)

از لبهٔ بالای سجاف خطوط قیچی کنید.

به اندازه‌ای که می‌خواهید سجاف به شکل ذوزنقه‌ای درآید، اوازمان دهید. (شکل ۱۰۴-۶)

خط راستای پارچه را روی الگو رسم کنید. (شکل ۱۰۵-۶)

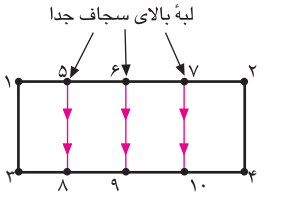

شکل ۱۰۳ ـ ۶

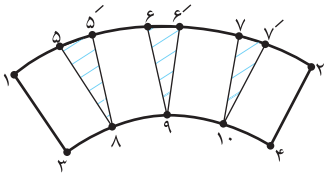

شکل ۱۰۴ ـ ۶

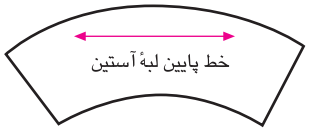

شکل ۱۰۵ ـ ۶

مچ بلند زنانه

کام اول

a از الگویی که می‌خواهید مچ بلند زنانه تهیه شود، رولت کنید.

a از خط لبهٔ آستین نقاط «۱۴، ۱۵» حداکثر «۳ سانتی‌متر» از طرفین کم کرده؛ نقاط «۵۱، ۵۰» به دست می‌آید.

a از نقـــاط «۱۵، ۱۴» روی خط زیر دســـت به اندازهٔ«طول مچ منهای۱سانتی‌متر» بالا رفته؛ نقاط «۵۳، ۵۲» به دست می‌آید.

طول مچ منهای ۱ سانتی‌متر= ۱۵⟵۵۳ = ۱۴⟵۵۲

a تکهٔ مچ «۵۱⟵۵۳⟵۵۲⟵۵۰» را قیچی کنید.

(شکل ۱۰۷-۶)

◀ شکل ۱۰۶ ـ ۶

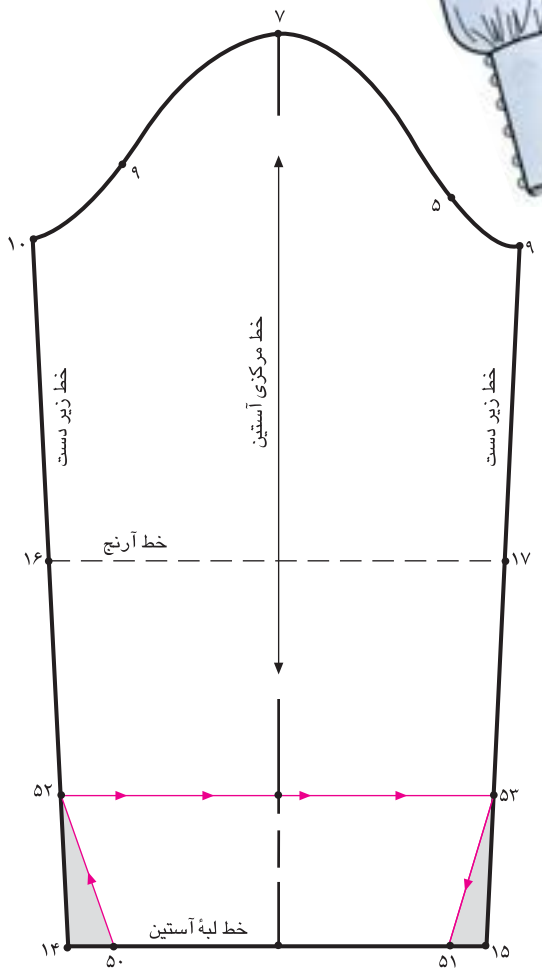

▲ شکل۱۰۷ ـ ۶

کام دوم

a از نقاط «۵۳ و۵۲» به اندازهٔ «۰/۵ ســـانتی‌متر» پایین آمده؛ نقاط «'۵۳ و'۵۲» به دست می‌آید.

a از خطـــوط «۵۱⟵'۵۳» و «۵۰⟵'۵۲» به اندازهٔ دگمه خور بیرون آمده؛ نقاط «۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷» به دست می‌آید.

(شکل ۱۰۸-۶)

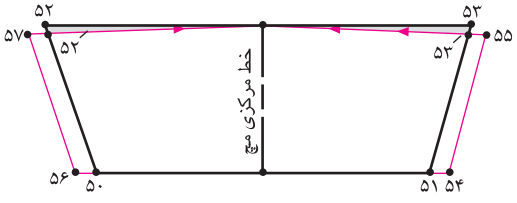

▲ شکل ۱۰۸ ـ ۶

کام سوم

a خـــط لبـــهٔ آســـتین «۵۶⟵۵۴» را روی دو لای بســـته قرار دهید. (شکل ۱۰۹-۶)

▼ شکل ۱۰۹ ـ ۶

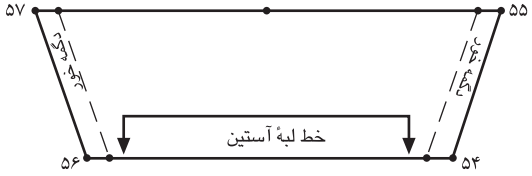

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار ۷: متناسب سازی الگو با فرم اندام ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۷-۷و۸۸

واحد کار هفتم

توانایی متناسب سازی الگو با فرم اندام (بالاتنه و آستین)

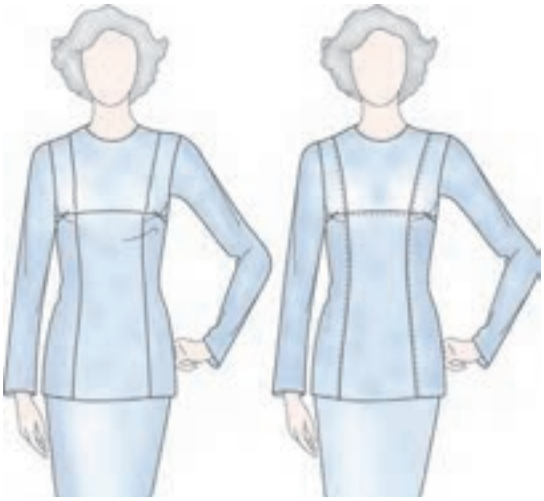

هدف های رفتاری

انتظار می‌رود فراگیرنده، پس از مطالعهٔ این واحد درسی بتواند به اهداف زیر دست یابد:

۱- باتوجه به فرم اندام، اشکالات اندامی و لباس را توضیح دهد.

۲- رفع عیوب اندام «سینهٔ کوچک‌تر از حد معمول» را با مهارت انجام دهد.

۳- رفع عیوب اندام «سینهٔ بزرگ‌تر از حد معمول» را با مهارت انجام دهد.

۴- رفع عیوب لباس «کشیدگی در سر تا سر بالای قفسه سینه» را با مهارت انجام دهد.

۵- رفع عیوب اندام «سرشانهٔ افتاده» را با مهارت انجام دهد.

۶- رفع عیوب لباس «حلقهٔ دور گردن گشادتر از حد معمول» را با مهارت انجام دهد.

۷- رفع عیوب لباس «حلقهٔ دور گردن تنگ‌تر از حد معمول» را با مهارت انجام دهد.

۸- رفع عیوب اندام «سرسینه بالاتر از خط سینه» را با مهارت انجام دهد.

۹- رفع عیوب لباس «گشادی در عرض پشت بالاتنه» را با مهارت انجام دهد.

۱۰- رفع عیوب لباس «تنگی و کشیدگی در عرض پشت بالاتنه» را با مهارت انجام دهد.

۱۱- رفع عیوب اندام «پشت برآمده» را با مهارت انجام دهد.

۱۲- رفع عیوب اندام «پشت کوتاه» را با مهارت انجام دهد.

۱۳- رفع عیوب لباس «حلقهٔ آستین گشاد» را با مهارت انجام دهد.

۱۴- رفع عیوب لباس «حلقهٔ آستین تنگ» را با مهارت انجام دهد.

۱۵- رفع عیوب اندام «بازوی لاغر» را با مهارت انجام دهد.

۱۶- رفع عیوب اندام «بازوی چاق» را با مهارت انجام دهد.

۱۷- رفع عیوب لباس «آستین پیچ‌دار» را با مهارت انجام دهد.

۱۸- رفع عیوب لباس «کاپ آستین بلند» را با مهارت انجام دهد.

۱۹- رفع عیوب لباس «کاپ آستین کوتاه» را با مهارت انجام دهد.

پاترون بالاتنه و آستین

دوخت پاترون کمک می‌کند عیوب احتمالی اندام شناسایی و اشکالات الگو برطرف گردد. در پاترون بالاتنه و آستین به این موارد دقت کنید:

درزهای سرشانه نرم و صاف روی شانه‌ها قرار گیرد. آستین‌ها تا آرنج صاف و مستقیم قرارگیرد؛سپس درحالتی که به طرف جلو متمایل و خم می‌شوند، دور بازوها حالت آزاد و راحت داشته باشد.

تمام درزهای عمودی از شروع تا انتها مستقیم به نظر می‌آید و حالت کشیدگی ندارد.

لبهٔ دامن صاف و یکنواخت است و خط لبهٔ دامن با سطح کف محلی که ایستاده، موازی است.

گشادی حلقهٔ گردن (طوق گردن) در اندازهٔ صحیح بوده؛ نه کشیده شود و نه شل بیفتد.

خطوط مرکزی جلو و پشت لباس دقیقاً روی وسط اندام شخصی که لباس را پوشیده، قرار گیرد.

محل اتصال آستین به حلقهٔ آستین، درست در انتهای سرشانه و کتف قرار گیرد؛ به طوری که سرشانه (افتاده) یا کوتاه (تو رفته) به نظر نیاید.

انتهای پنس‌های بالاتنه دقیقاً روی برجستگی اندام تمام شوند؛ درز کمر به خوبی در فرورفتگی کمر جای گرفته و قد پشت و جلوی بالاتنه کوتاه‌تر یا بلندتر از اندازهٔ لازم نباشد. فضای لباس در قسمت سینه باید کاملاً اندازه و تا حدودی آزاد باشد.

پنس‌های لباس در قسمت بالاتنهٔ جلو در امتداد برجستگی سینه قرار گرفته و کاملاً روی برجسته‌ترین نقطهٔ آن ختم شود. (شکل ۱-۷)

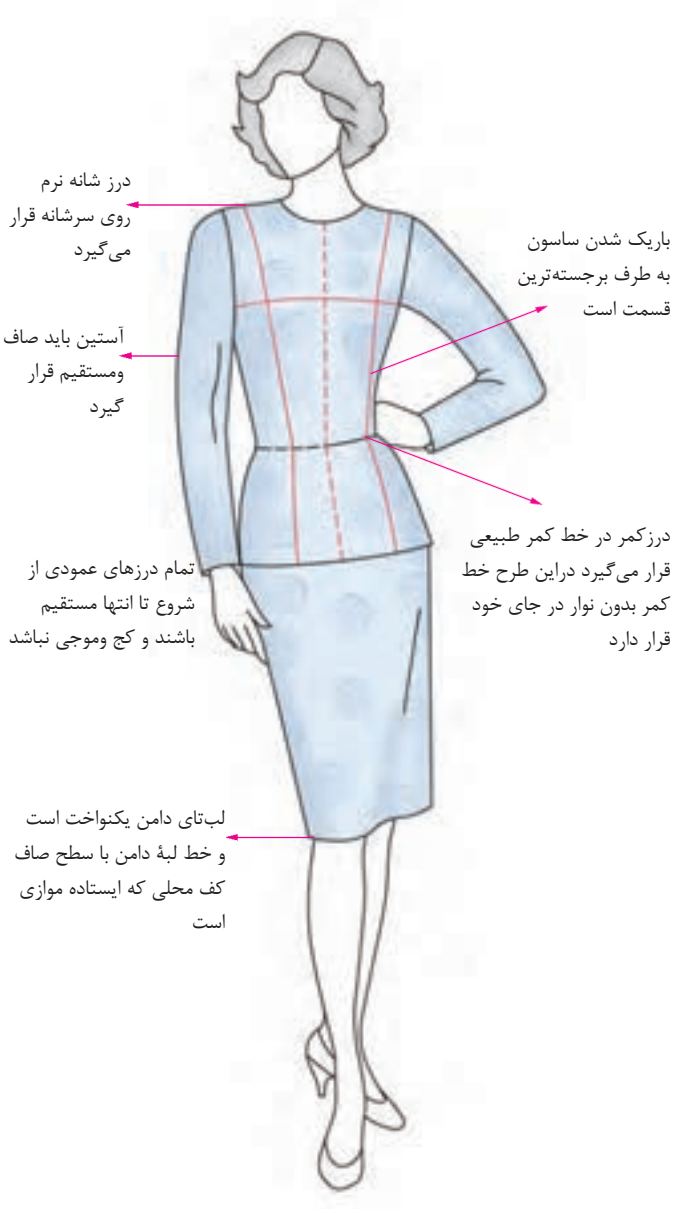

شکل ۱ ـ ۷

تهیهٔ پاترون

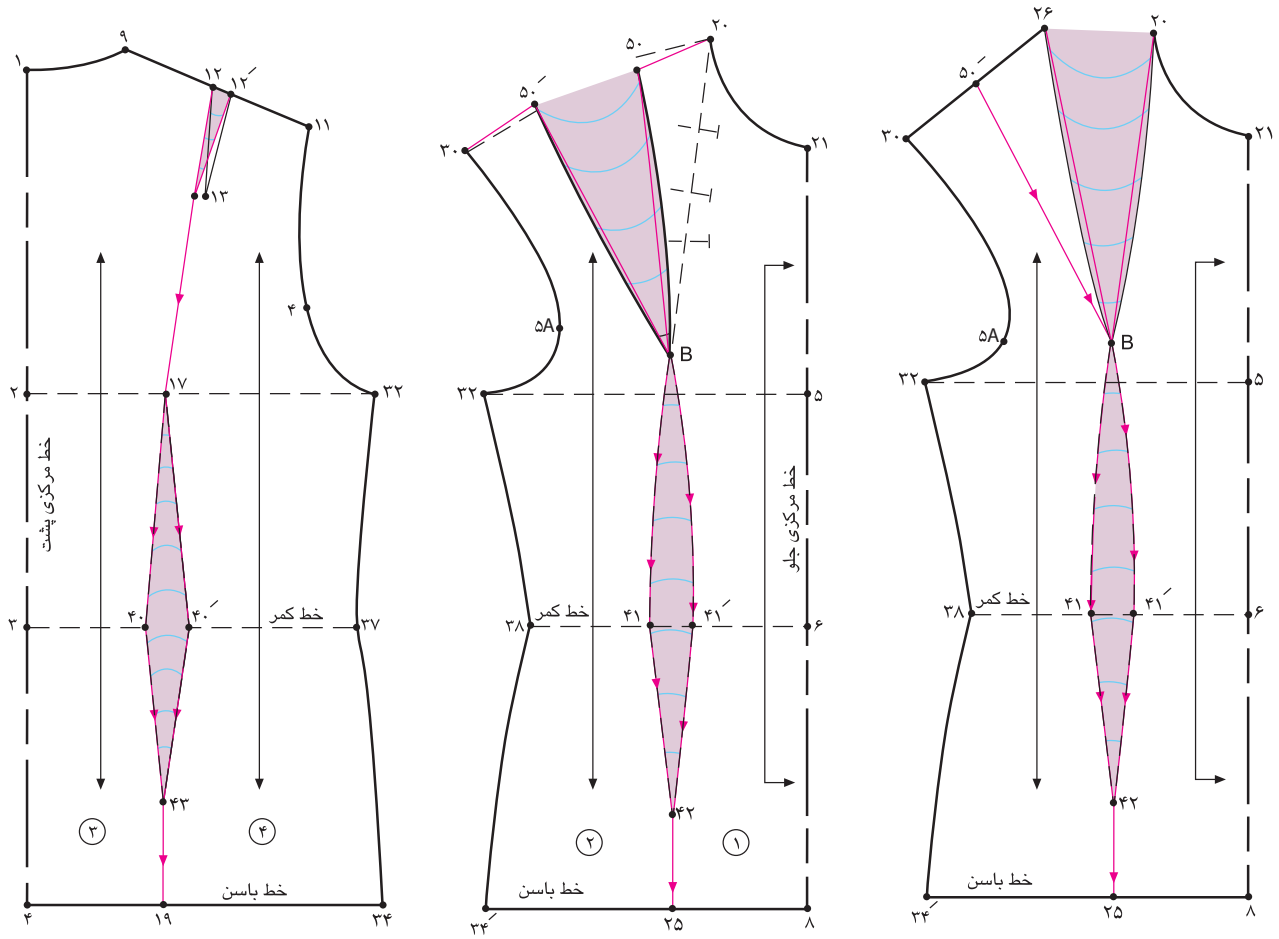

▲ شکل ۲ ـ ۷ (الف)

▲ پس از ترسیم الگوی اساس بالاتنه، به منظور پیش‌گیری از ایجاد هر نوع عیب اساسی و غیر قابل جبران در برش و دوخت لباس، توصیه می‌شود ابتدا از الگوی مزبور جهت تهیهٔ پاترون* استفاده کنید، در تهیهٔ آن به نکات ذیل توجه نمایید:

a الگوی شخص مورد نظر را آماده کنید.

a در قسمت جلو و پشت الگو، خطوط راستای پارچه را مشخص کنید؛ برای این منظور خطی موازی بالاتر از خطوط سینه و پایین‌تر از کمر به فاصلهٔ معین خط مرکزی جلو و پشت رسم کنید.

a اطراف پنس‌های سینه، زیر سینه را با خط کش منحنی به طرف بیرون و پنس‌های دامن جلو و پشت را به طرف داخل رسم کنید.

a پنس سینه را به خط وسط سرشانه (پنس سرشانه) منتقل کنید. (از روش انتقال پنس استفاده کنید.)

a الگو را روی پنس سرشانه پشت و پنس اصلی، به صورت یک برش سرتاسری دو قسمت نمایید.

a الگوی قسمت جلو را نیز با یک برش سرتاسری دو قسمت نمایید. (شکل ۲-۷)

* Patronاصطلاحی فرانسوی است که در خیاطی کاربرد دارد.

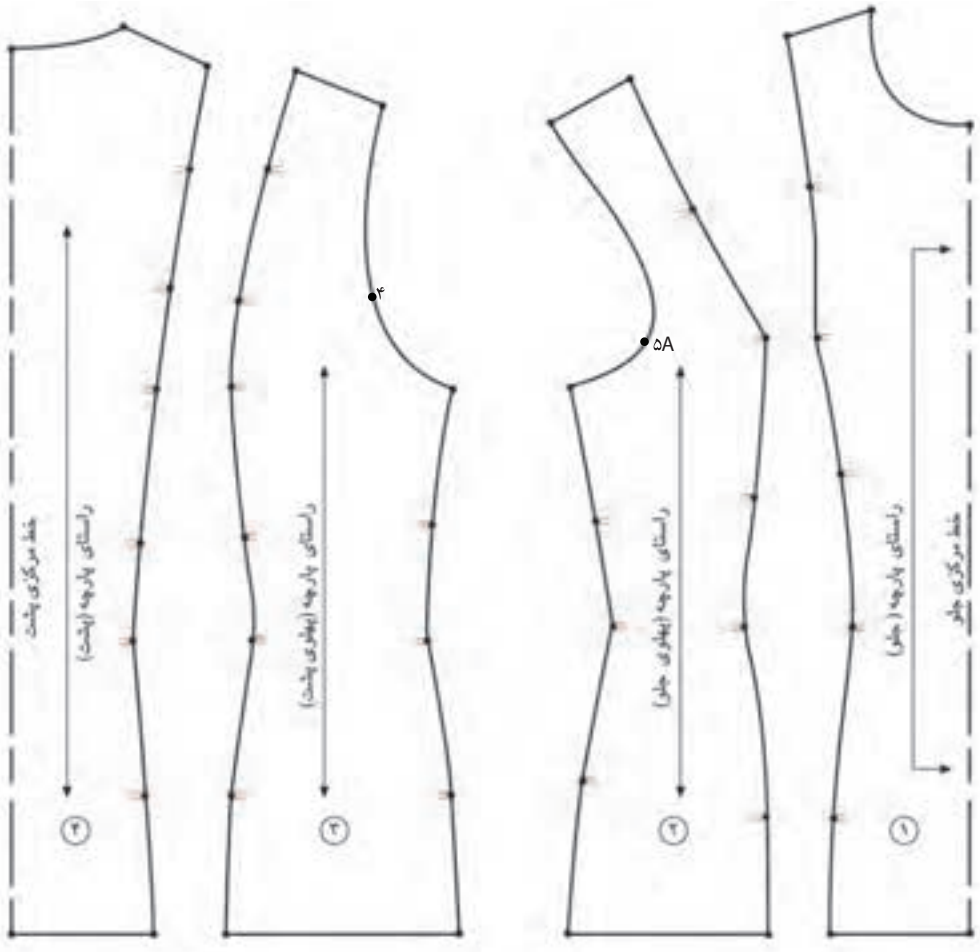

شکل ۲ ـ ۷(ب)

قطعات جدا شدهٔ الگوها را روی پارچهٔ چلوار سفید نسبتاً ضخیم قرار دهید.

خط مرکزی جلوی الگو را باید روی دو لای بســـتهٔ پارچه قرار دهید؛ بدین ترتیب در موقع پرو، پاترون از جلو پوشـــیده شده و در خط مرکزی پشت یک زیپ سرتاسری دوخته می‌شود.

برای ســـهولت کار دور تا دور الگو را توســـط «کاربن» خیاطی ردگذاری کنید. کافی اســـت کاربن را زیر الگو قرار داده و دور تا دور الگو را رولت کنید.

تمام خطوط غیر اصلی نظیر خطوط راهنمای کف حلقه آستین(راهنمای سینه)، کمر، سرسینه را رولت کنید.

دقت کنید که پاترون باید کاملاً چسبان اندام و بدون هر نوع گشادی باشد.

درزها را توســـط بخیهٔ درشـــت چرخ خیاطی یا شلال ریز به یکدیگر بدوزید. پاترون را از سمت پشت پارچه (به گونه‌ای که درزهای آن دیده شود، به تن کرده و پرو کنید.

همهٔ ناصافی چروک‌ها و گشادی‌ها را روی بدن سنجاق زده و بگیرید. اضافات (گشادی) یا تنگی تقسیم مختلف پاترون روی هر قسمت از پارچهٔ چلوار را اصلاح کنید.

پاترون را از بدن بیرون آورده، عیوب آن را با دقت روی الگوی اصلی منتقل ساخته و خطوط اصلاحی را مجدداً ترسیم نمایید.

سینهٔ کوچک تر از حد معمول

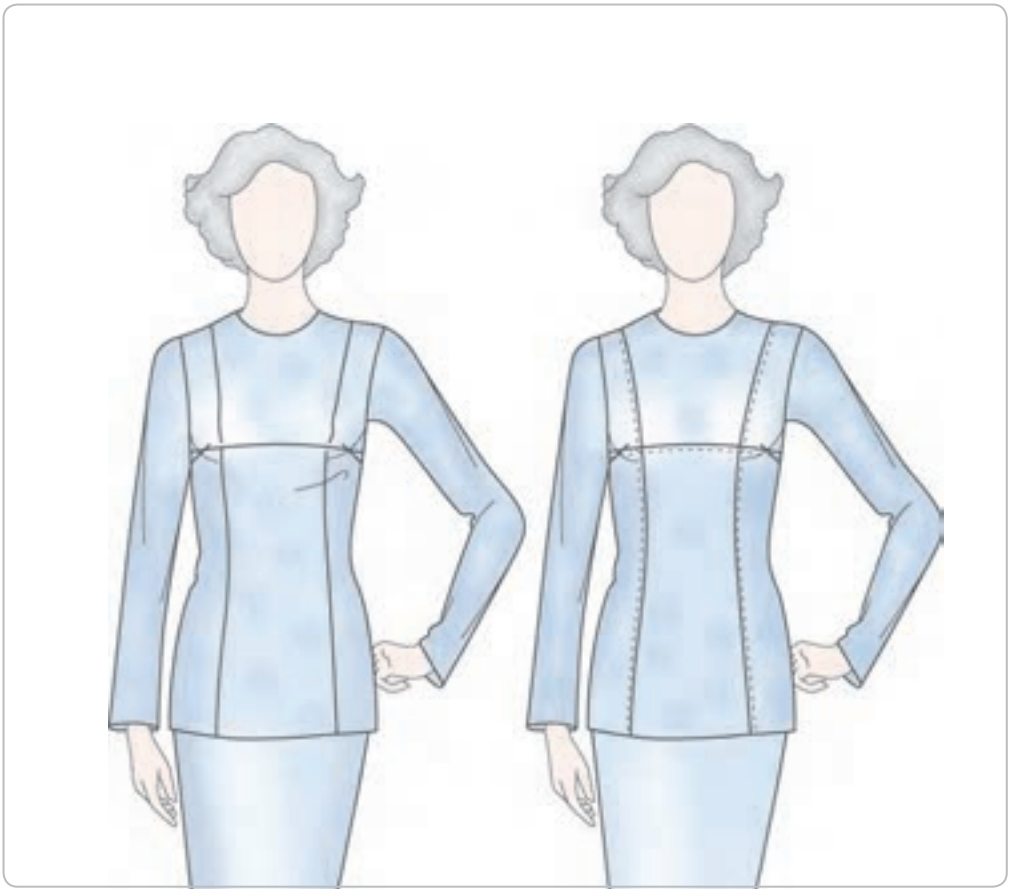

▲ شکل ۳ ـ ۷

گام اول

علت: پاترون روی اندام این افراد در قسمت سینه شل قرار گرفته و راستای پارچه به طرف پایین متمایل می‌شود و خط کمر پایین‌تر از محل اصلی خود قرار می‌گیرد؛ پنس‌های زیر سینه و سینه پیش از اندازهٔ لازم، عریض است و فضای سینه در این قسمت باید کم شود.

راه حل: روی پاترون به اندازه‌ای که بالاتنه گشاد شده با دو پنس عمودی و افقی از سرسینه گرفته و این اندازه‌ها را یادداشت کنید.

پنس سینه را به سرشانه منتقل کنید.

از طرفین سرسینهٔ الگو «نقطهٔ B» دو خط عمود بر هم رسم کنید.

به شکلی که دو سر خط عمودی یکی به وسط پنس سرشانه «نقطهٔ ۵۲»، انتهای دیگر آن وسط پنس زیرسینه «نقطهٔ ۵۳» قرار می‌گیرد.

خط افقی یکی با خط مرکزی جلو «نقطهٔ ۵۴» و دیگری با خط پهلو «نقطهٔ ۵۵» مشخص می‌شود. (شکل ۴-۷)

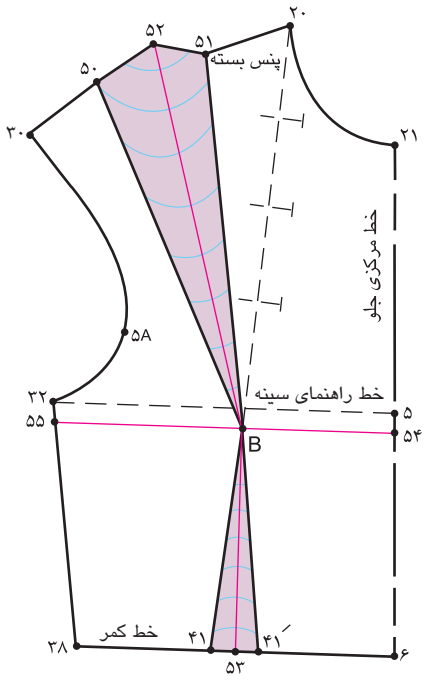

شکل ۴ ـ ۷

گام دوم

به اندازه‌ای که روی پاترون پنس گرفته‌اید، از نقاط «۵۲، ۵۳، ۵۴» بیرون آمده؛ نقاط «۶۱، ۶۰، ۵۷،۵۸،۵۹ و ۵۶» به دست می‌آید.

نقاط «۵۶، ۶۰ » و «۶۱، ۵۷» را با خط به یکدیگر وصل کنید.

نقاط «۵۸، ۵۹» را به «نقطهٔ ۵۵» با خط وصل کنید. (شکل ۵-۷)

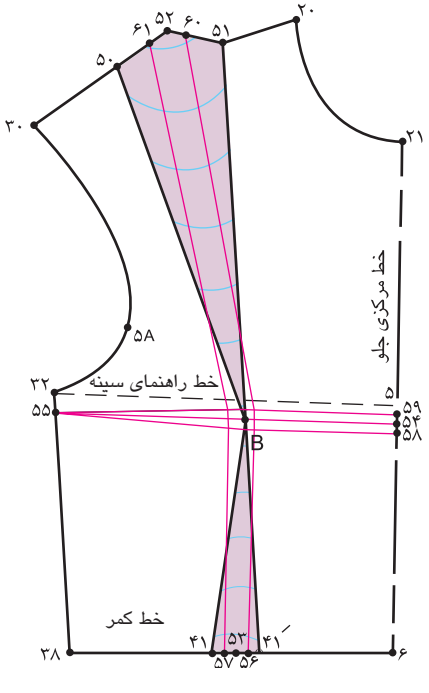

شکل ۵ ـ ۷

گام سوم

پنس‌های عمودی «۶۱→۶۰→۵۷→۵۶ » و افقی «۵۹→۵۸→۵۵» را ببندید.

دقت کنید در صورت لزوم قطعات الگو را قیچی کنید؛ سپس پنس‌ها را ببندید. (شکل ۶-۷)

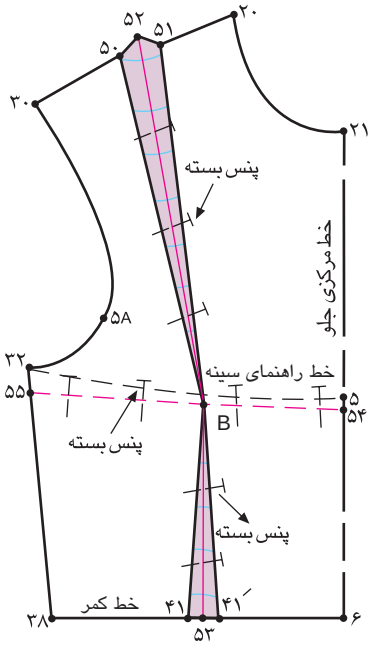

شکل ۶ ـ ۷

گام چهارم

از سر سینه «نقطهٔ B» پنس‌های سینه و زیر سینه را مجدداً اصلاح کنید. همان طور که در شکل ملاحظه می‌کنید، پهنای پنس‌ها کم شده است و فضای کمتری برای سینه لازم است. (شکل ۷-۷)

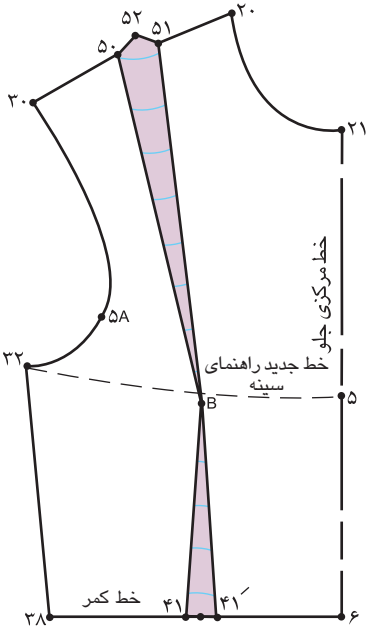

شکل ۷ـ ۷

سینهٔ بزرگ‌تر از حد معمول

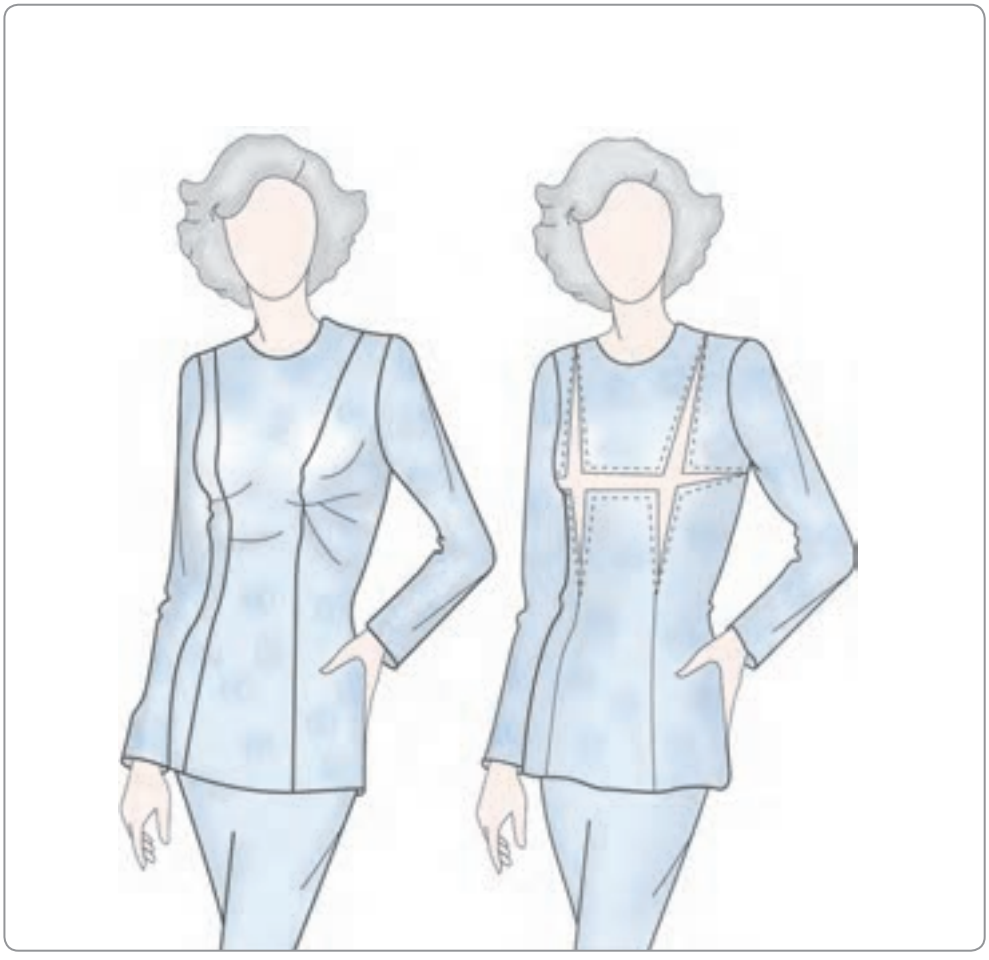

شکل ۸ ـ ۷

گام اول

علت: افرادی که سینهٔ بزرگ و بیش از حد برجسته دارند، پاترون روی اندام این افراد در قسمت سینه تنگ است و حلقه‌های آستین به طرف وسط جلو متمایل و کشیده می‌شود و خط کمر در قسمت مرکزی جلو به سمت بالا کشیده می‌شود.

راه حل: روی بالاتنه از نقطهٔ سرسینه پاترون به صورت افقی و عمودی (مطابق شکل) قیچی کرده، اندازه‌ای که بالاتنه گشاد شده یادداشت کنید. (شکل ۹-۷)

پنس سینه را ببندید و به سرشانهٔ الگو منتقل کنید.

پنس سرشانه= ۵۰⟵B⟵۵۱

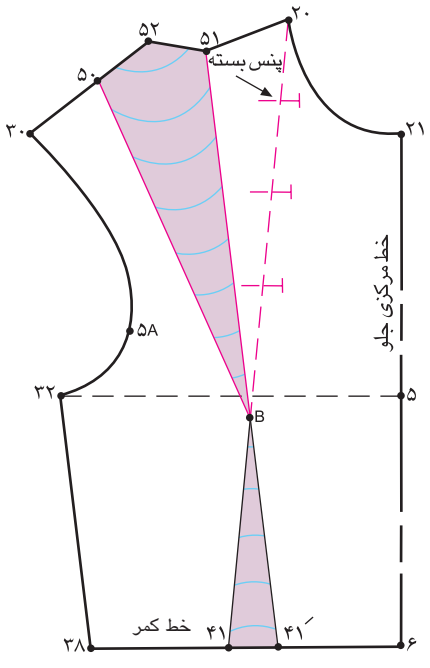

شکل ۹ـ ۷

گام دوم

وسط پنس سرشانه «۵۱⟵۵۰» را مشخص کرده؛ «نقطهٔ ۵۲» به دست می‌آید.

وسط پنس زیر سینه «۴۱′⟵۴۱» را مشخص کرده؛ «نقطهٔ ۵۳» به دست می‌آید.

از طرفین «نقطهٔ B» سرسینه خطی رسم کرده تا با خطوط مرکزی جلو و پهلو برخورد کند.

نقاط «۵۳⟵B⟵۵۲» و «۵۵⟵B⟵۵۴» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

از «نقطهٔ ۵۳» از سمت پایین به بالا و «نقطهٔ ۵۵» به سمت خط پهلو قیچی کنید. (شکل ۱۰-۷)

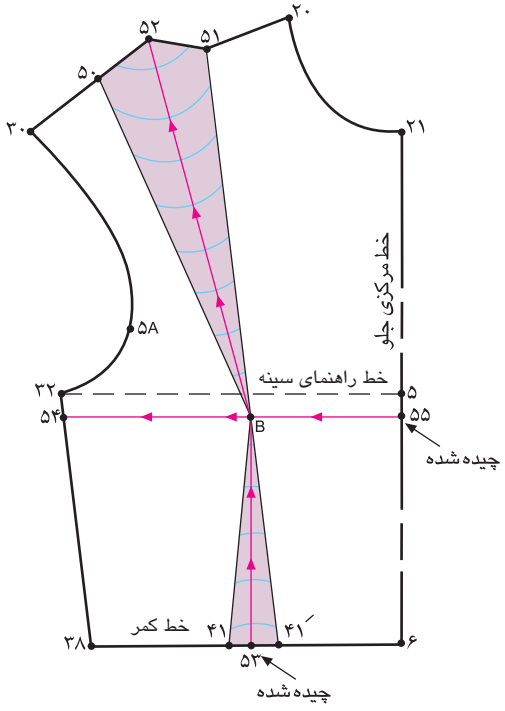

شکل ۱۰ـ ۷

گام سوم

خط مرکزی جلو «۶←۲۱» را موازی با لبهٔ کاغذ و کاملاً روی خط مستقیم قرار دهید.

با توجه به اندازه‌ای که پاترون روی اندام قیچی شده تا میزان تنگی سینه برطرف شود، همان اندازه را بین نقاط «'۵۵ و ۵۵» و «'۵۳و ۵۳» اضافه*کنید.

خطوط مرکزی جلو «۶←۲۱» و پهلو «۳۸←۳۲» را اصلاح کنید. (شکل ۱۱-۷)

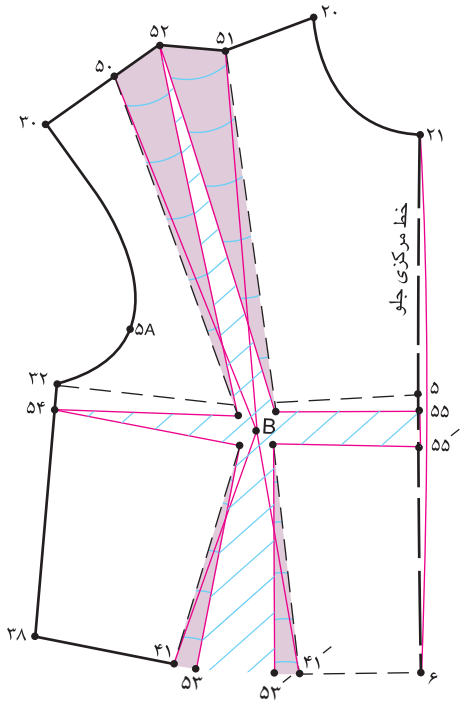

شکل ۱۱ـ ۷

گام چهارم

طول و فاصلهٔ سینه را از نقاط «۵۵ و ۲۰» روی الگو کنترل کرده و «نقطهٔ B» سرسینه را مشخص کنید.

خطوط پنس‌های سرشانه و زیرسینه را مجدداً رسم کنید.

همان طور که در شکل ملاحظه می‌کنید، پنس زیر سینه بزرگ‌تر می‌شود فضای بیشتری برای حجم سینه به وجود می‌آید.

پنس‌های سرشانه و زیر سینه را «تا» کرده و خطوط لبهٔ کمر و سرشانه را مجدداً رسم کنید. (شکل ۱۲-۷)

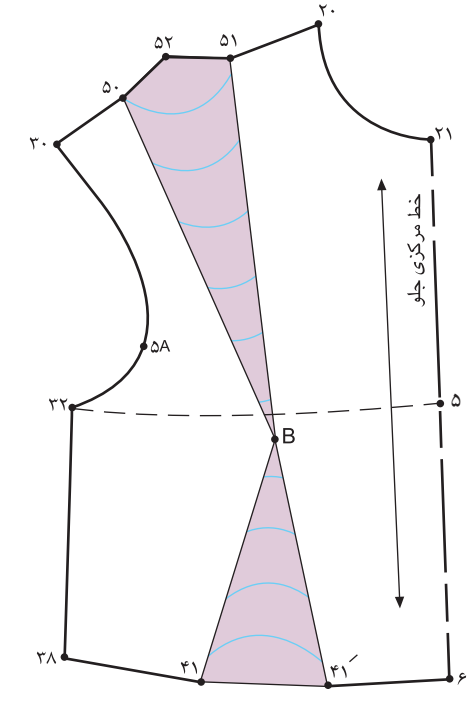

شکل ۱۲ـ ۷

* می‌توانید این گشادی را به پنس وسط سرشانه منتقل کنید.

گام پنجم

در صورتی که مطابق شـــکل قبلی پهنای پنس زیر سینه زیاد باشـــد، از پهنای پنس زیر ســـینه «۴۱′ ← ۴۱» کم کرده؛ یک پنس جدید روی خط کمر به وجود آورید.

روی خـــط کمر فاصلهٔ«۴۱ ← ۳۸»را نصف کنید؛ «نقطهٔ ۵۶» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۵۶» به اندازهٔ عرض «۲ ســـانتی‌متر»* و طول «۱۵ ســـانتی‌متر» خطی با خط‌کش گونیا رسم کرده، «نقطهٔ ۵۷» به دست می‌آید.

از طرفین «نقطه ۵۶» به اندازه‌ای که پنس زیر سینه بزرگ شده، بیرون آمده؛ «نقاط ۵۹ و ۵۸» به دست می‌آید. (شکل۱۳-۷)

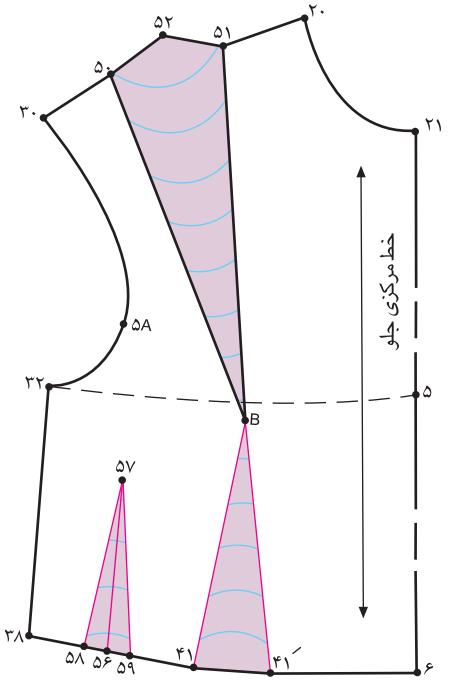

▲ شکل۱۳ـ ۷

○ توجه کنید:

این الگوی رفع عیوب اندام را می‌توانید، برای ویژگی‌های دو اندام با دو روش متفاوت اجرا کنید:

۱- افرادی که به علت برآمدگی ســـینه،خط کمر(در قســـمت خط مرکزی جلو)به بالا کشیده می‌شود،ازاوازمان‌افقی(خط۵۵←۵۴) به منظور رفع عیوب اندام استفاده می‌شود.

۲- افرادی‌که سینهٔ بسیاربزرگ و برآمده دارند،ازترکیب اوازمـان‌های افقـی(خط ۵۵←۵۴)وعمـــودی(خط۵۳←B←۵۲) به منظور رفع عیوب اندام استفاده می‌شود.

در این الگو گشـــادی و آزادی به پنس زیر سینه منتقل شـــده؛ می‌توانید این آزادی و گشادی را به پنس‌های سرشانه و پهلو منتقل کنید.

* این اندازه به بلندی بالاتنه و فاصلهٔ «۳۸ ← ۳۲» بستگی دارد.

افتادگی در سر تا سر بالای قفسهٔ سینه

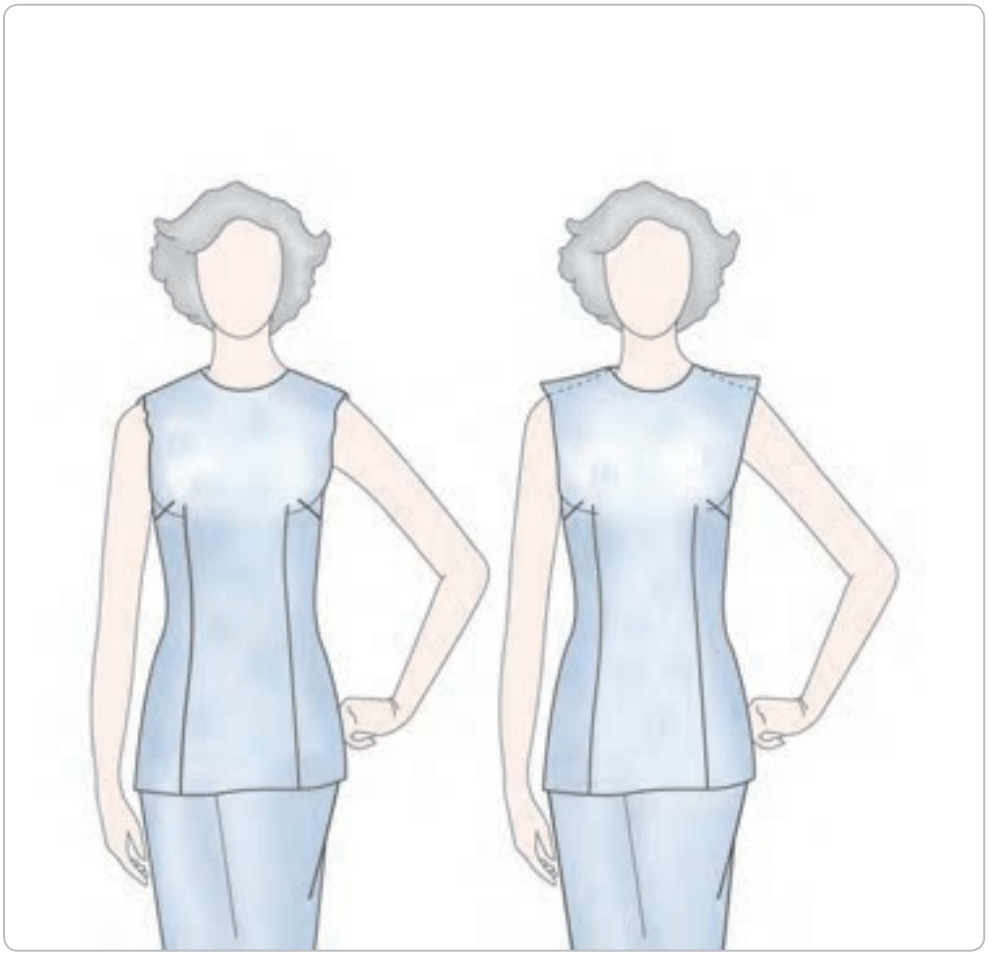

▲ شکل ۱۴ـ ۷

گام اول

علت: پاتـــرون روی اندام این افراد در قســـمت پایین حلقهٔ گردن و ابتدای تقاطع سرشـــانه و حلقهٔ گردن به حالت شُـــل و افتاده قرار می‌گیرد.

راه حل: اندازه‌های اضافهٔ گرفته شده را روی پاترون مشخص کرده و سنجاق بزنید.

از حلقهٔ گردن الگوی جلو، «نقطهٔ ۲۰» پایین آمده «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

نقاط «۵۰ و ۳۰» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

تکهٔ «۳۰←۵۰←۲۰» را از الگو جدا کنید.

(شکل ۱۵-۷)

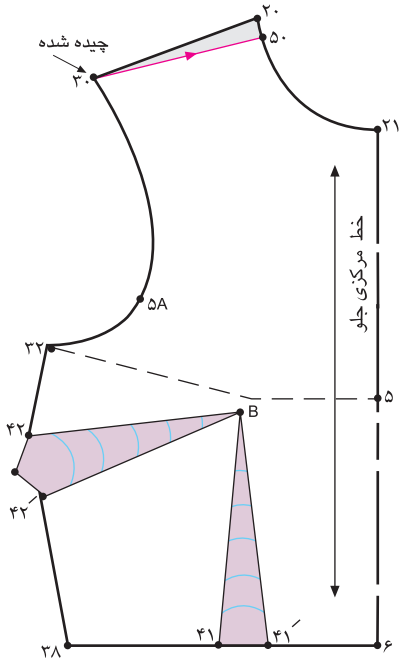

شکل ۱۵ـ ۷

گام دوم

خط «۵۰←۳۰» خط جدید سرشانهٔ جلوی لباس است.

(شکل ۱۶-۷)

خط جدید سرشانهٔ جلو=۵۰←۳۰

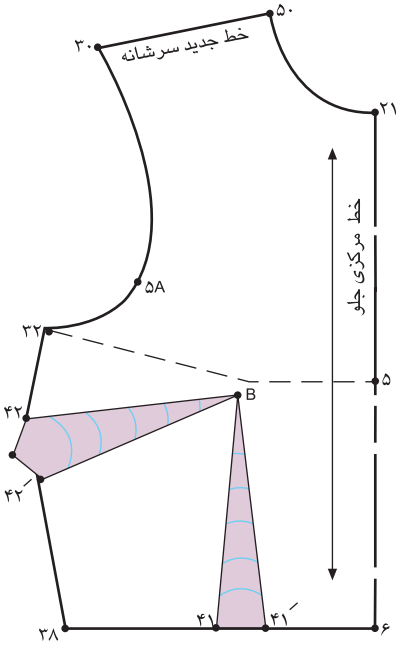

شکل ۱۶ـ ۷

گام سوم

در الگوی پشت، عیناً همانند جلو عمل کنید:

پنس سرشانهٔ پشـــت ۱۲'←۱۳←۱۲را ببندید؛ سپس خط «۱۱←۵۱ » را رسم کنید. (شکل ۱۷-۷)

تکهٔ اضافی که باید قیچی شود. ۹←۱۱←۵۱

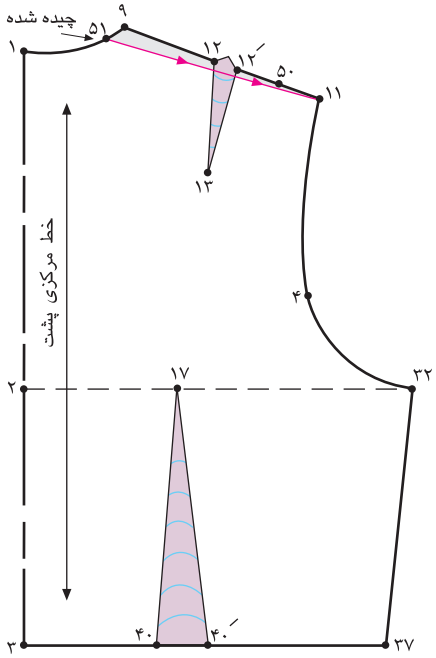

شکل ۱۷ـ ۷

گام چهارم

خط «۵۱←۱۱» خط جدید سرشانهٔ پشت لباس است.

(شکل ۱۸-۷)

خط جدید سرشانهٔ پشت = ۵۱←۱۱

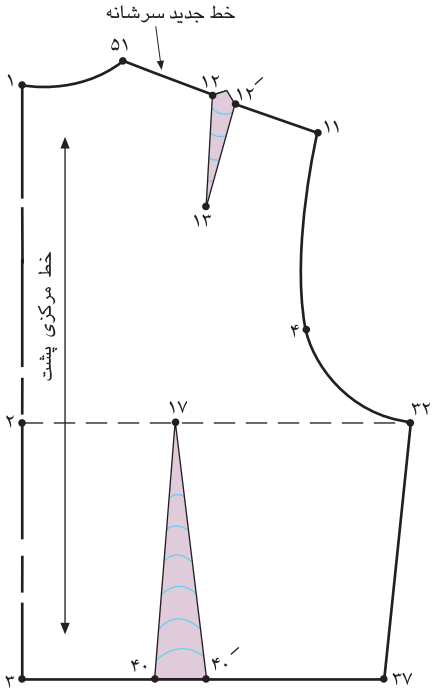

شکل ۱۸ـ ۷

گام پنجم

حلقه گردن جلو و پشـــت را دوباره کنترل کنید و در صورت نیاز حلقهٔ گردن را گشاد کنید.

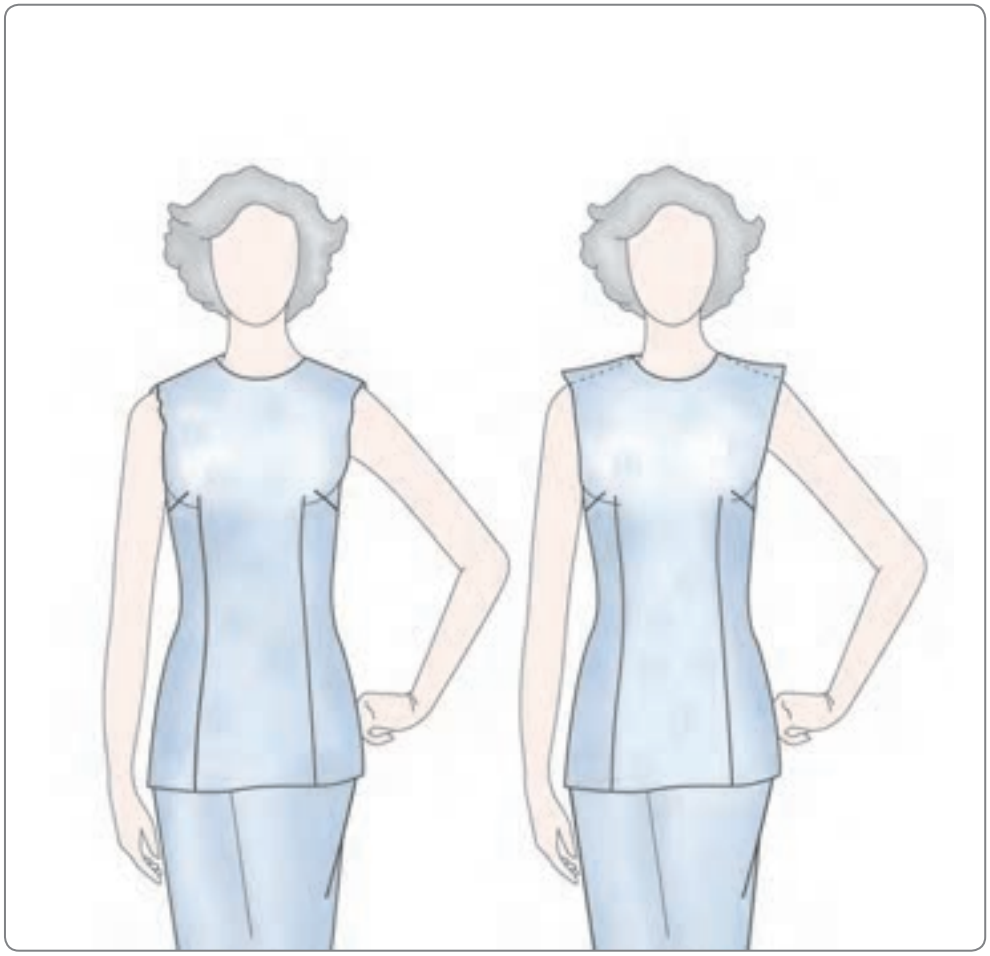

شکل ۱۹ـ ۷

روش اول

گام اول

علت: افرادی که سرشانه‌های افتاده دارند، در این حالت خطوط چین‌خوردگی و فروافتادگی از پایین حلقهٔ گردن شـــروع و تا حلقهٔ آســـتین ادامه می‌یابد و راه‌های پود پارچه در جلو و پشت بالاتنه در ناحیهٔ کارور به صورت مورب و شل، به سمت پایین می‌افتد.

راه حل: جهت رفع این عیب باید خط سرشانه را بیشتر اریب کرد؛ اندازهٔ اضافی آن را روی پاترون مشخص کنید.

از الگوی اســـاس بالاتنه که پنس ســـینه به پهلو منتقل شده رولت کنید.

از انتهای سرشـــانه «نقطهٔ ۳۰» در حلقهٔ آستین پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

نقاط «۲۰ و ۵۰» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

خط جدید سرشانه =۵۰←۲۰

با توجه به این که حلقهٔ آســـتین کمی تنگ می‌شـــود،باید به اندازه‌ای که درسرشانه گرفته شده،حلقهٔ آستین راگشاد کنید.

از تقاطع خط پهلـــو و حلقهٔ آســـتین «نقطـــهٔ۳۲» بـــه اندازهٔ فاصلهٔ«۵۰←۳۰»پایین آمده؛«نقطهٔ۵۱» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ 5A» حلقهٔ جدید آســـتین را به «نقطهٔ۵۱» رســـم کنید. (شکل ۲۰-۷)

خط جدید حلقهٔ آستین جلو=۵۱←۵۰

با توجه به پایین آمدن خط حلقهٔ آستین، نقطهٔ موازنه «5A» نیز به پایین‌تر منتقل می‌شود.

الگوی جدید دارای شیب بیشتری در خط سرشانه است. (شکل ۲۱-۷)

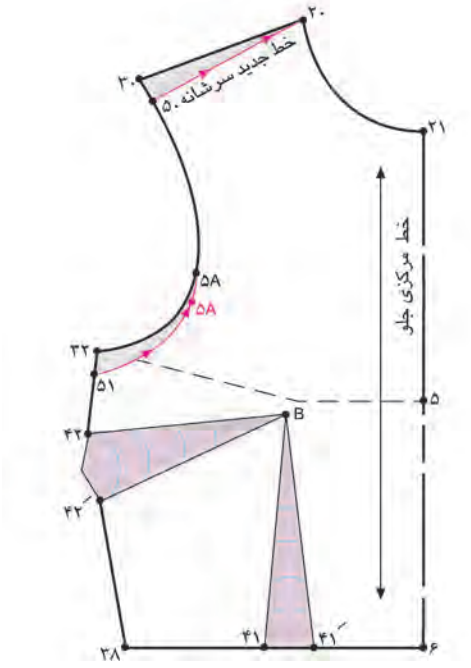

شکل ۲۰ـ ۷

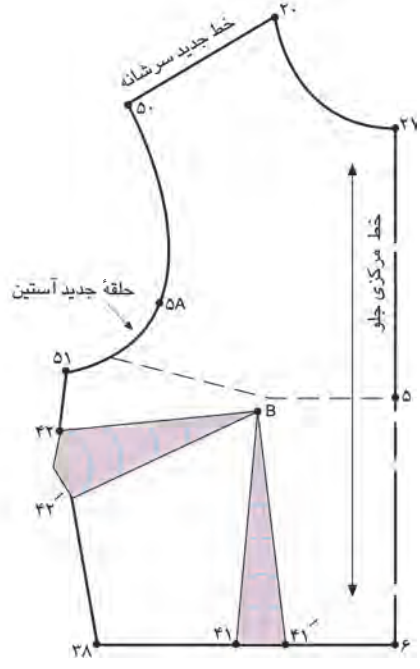

شکل ۲۱ـ ۷

گام دوم

در الگوی پشت عیناً همانند جلو عمل کنید.

از انتهای سرشـــانه «نقطهٔ ۱۱» به اندازهٔ گرفته شده در الگوی جلو، فاصلـــهٔ «۵۰←۳۰ » پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۲» به دســـت می‌آید.

نقاط «۵۲ و ۹» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

خط جدید سرشانه=۹←۵۲

از تقاطع خط پهلو و حلقهٔ آستین «نقطهٔ ۳۳» به اندازهٔ فاصلهٔ «۵۱←۳۲» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۳» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۴» حلقهٔ جدید آستین را به «نقطهٔ ۵۳» وصل کنید. (شکل ۲۲-۷)

خط جدید حلقهٔ آستین پشت= ۵۳←۵۲

بـــه منظور کنترل خطوط پهلو، پنـــس پهلوی جلو را ببندید؛ فواصل «۳۸←۵۱» (در جلو) با «۳۷←۵۳» (در پشـــت) باید یک اندازه باشند.

با توجه به پایین آمدن خط حلقهٔ آســـتین، نقطهٔ موازنه پشت «۴» نیز به پایین‌تر منتقل می‌شود. (شکل ۲۳-۷)

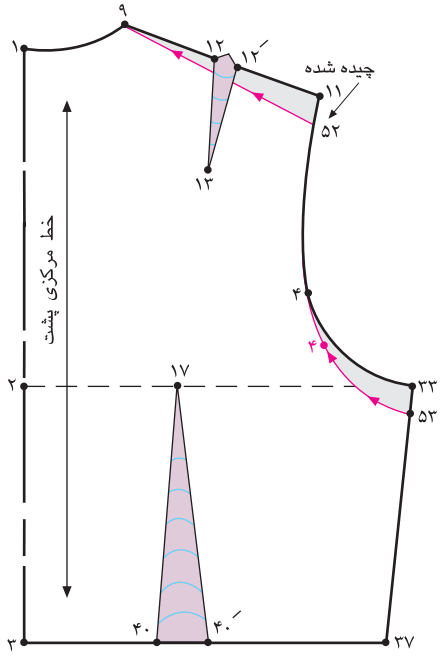

شکل ۲۲ـ ۷

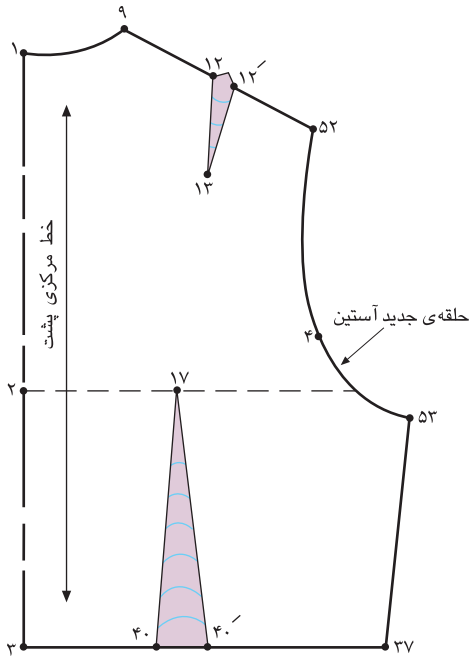

شکل ۲۳ـ ۷

روش دوم

گام اول

از انتهای سرشانه «نقطهٔ ۳۰» در حلقهٔ آستین پایین آمده «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

به اندازه‌ای که پنس مورب را روی بالاتنه گرفته‌اید، از «نقطهٔ ۵۰» پایین آمده؛ «نقطهٔ۵۱» به دست می‌آید.

نقاط «۵۱ و ۵۰» را به ابتدای سرشانه «نقطهٔ ۲۰» با خط وصل کنید.

از تقاطع خطوط پهلو و حلقهٔ آستین «نقطهٔ ۳۲» به اندازهٔ پهنای پنس «۵۱←۵۰» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۲» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۵۲» حلقهٔ جدید آستین را به «نقطهٔ۵A» رسم کنید. (شکل ۲۴-۷)

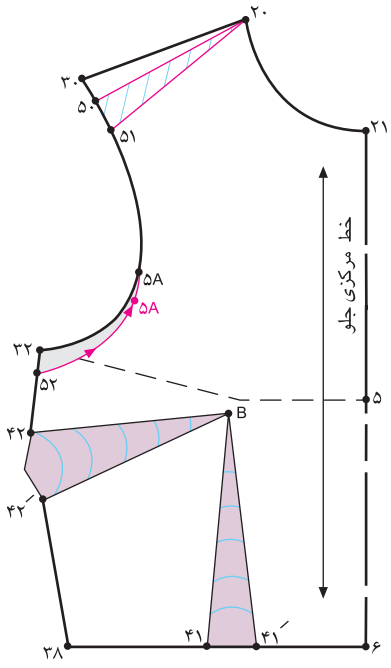

شکل ۲۴ـ ۷

گام دوم

پنس «۲۰←۵۱←۵۰» را ببندید.

برای کنترل حلقهٔ آســـتین، دور حلقهٔ آستین جلو و پشت را و خطوط پهلوی جلو و پشت را مجدداً کنترل کرده تا هنگام دوخت و اتصال الگوها به یکدیگر مشکلی ایجاد نشود.

○ توجه کنید:

می‌توانید از این دو روش برای شانه‌های افتاده استفاده کنید؛ ولی به این موارد دقت کنید:

۱- به منظور تغییر یا اصلاح الگو، باید تا حد امکان به خطوط خارجی الگو دست نزنید، (چه تنگ یا گشاد کردن الگو) به همین جهت در روش اول حداکثر تا «۲ سانتی‌متر» می‌توان از سرشانه بیرون یا داخل شد.

۲- با توجه به نکتهٔ گفته شده در شمارهٔ ۱ در روش دو، می‌توانید تا چند سانتی‌متر الگو را تغییر دهید.

حلقهٔ دور گردن گشادتر از حد معمول

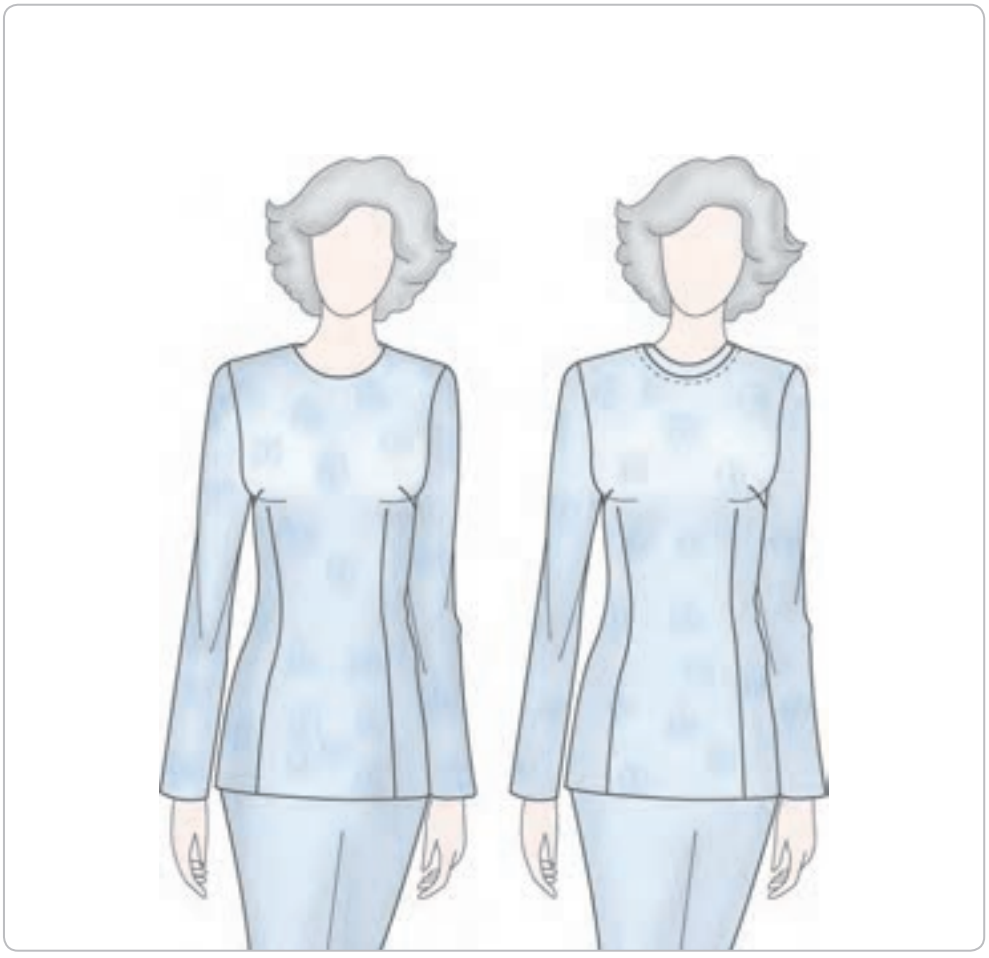

▲ شکل ۲۵ ـ ۷

گام اول

علت: در این حالت پاترون در حلقهٔ گردن دور از طوق گردن شـــخص قرار می‌گیرد و به اصطلاح حلقهٔ گردن در پاترون قدری گشاد است.

راه حـــل: به منظور رفـــع عیب، به اندازه‌ای که لازم اســـت گشادی پاترون را در حلقه‌های گردن جلو و پشت مشخص کنید.

از الگوی اســـاس بالاتنه که پنس ســـینه به پهلو منتقل شده، رولت کنید. (شکل ۲۶-۷)

از خـــط حلقهٔ گردن نقاط «۲۱ و ۲۰» به اندازه‌ای که گشـــاد است، بیرون آمده؛ نقاط «۵۱ و ۵۰» به دست می‌آید.

نقاط «۵۱ و ۵۰» را با خط به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۲۷-۷)

خط جدید حلقهٔ گردن جلو = ۵۰ ⟵ ۵۱

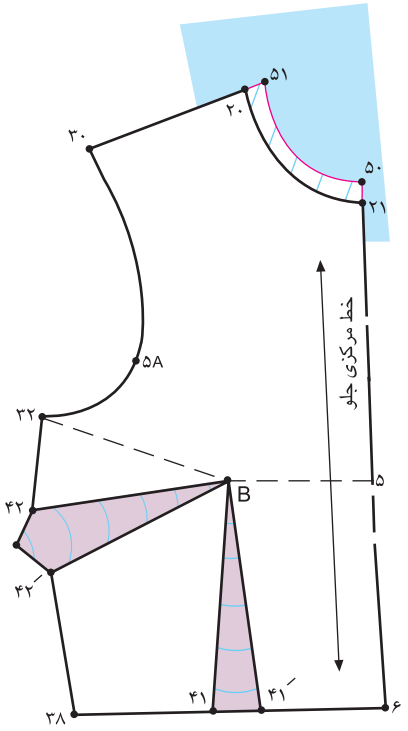

شکل ۲۶ـ ۷

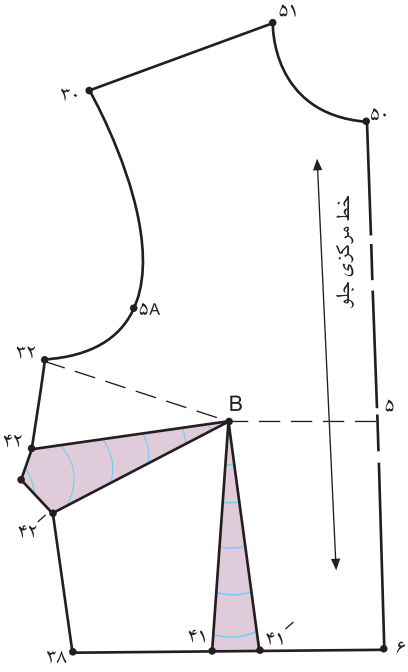

شکل ۲۷ـ ۷

توجه کنید:

در بعضی از اندام‌ها، فقط از گودی گردن (خط ۲۱ ⟵ ۵۰) کم می‌شود و پهنای گردن (خط ۲۰ ⟵ ۵۱) به همان شکل باقی می‌ماند و گاهی برعکس می‌شود.

گام دوم

در الگوی پشت عیناً همانند جلو عمل کنید.

از خط حلقهٔ گردن نقاط «۱ و ۹» به اندازه‌ای که گشـــاد است، بیرون آمده؛ نقاط «۵۳ و ۵۲» به دست می‌آید.

۹⟶۵۳ = ۲۰⟶۵۱

(شکل ۲۸-۷)

نقاط«۵۳ و۵۲» رابا خطبه یکدیگروصل کنید.(شکل ۲۹-۷)

خط جدید حلقهٔ گردن پشت= ۵۳⟶۵۲

خطوط سرشانه جلو و پشت را کنترل کنید.

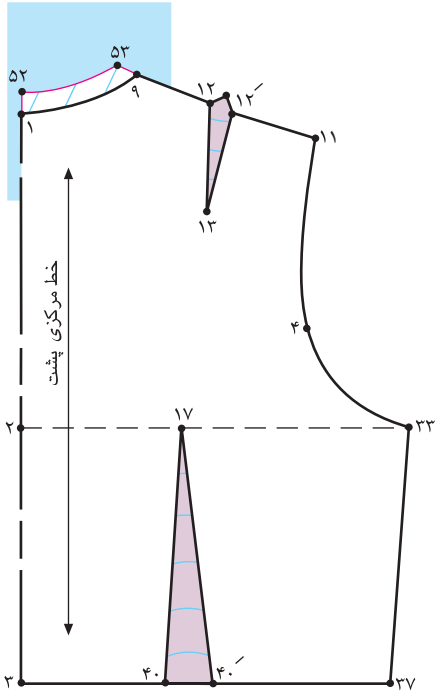

شکل ۲۸ـ ۷

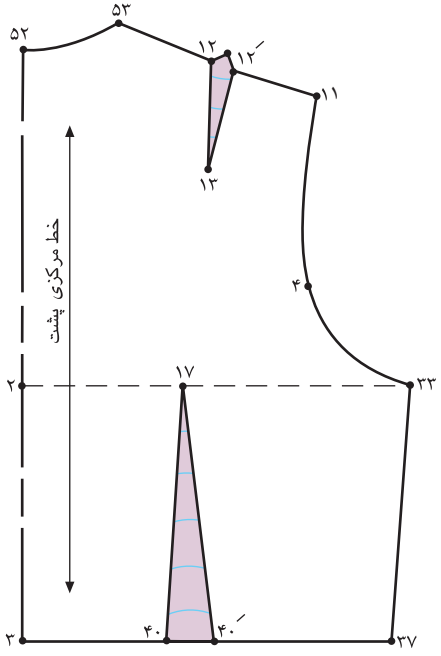

شکل ۲۹ـ ۷

حلقهٔ دور گردن تنگ تر از حد معمول

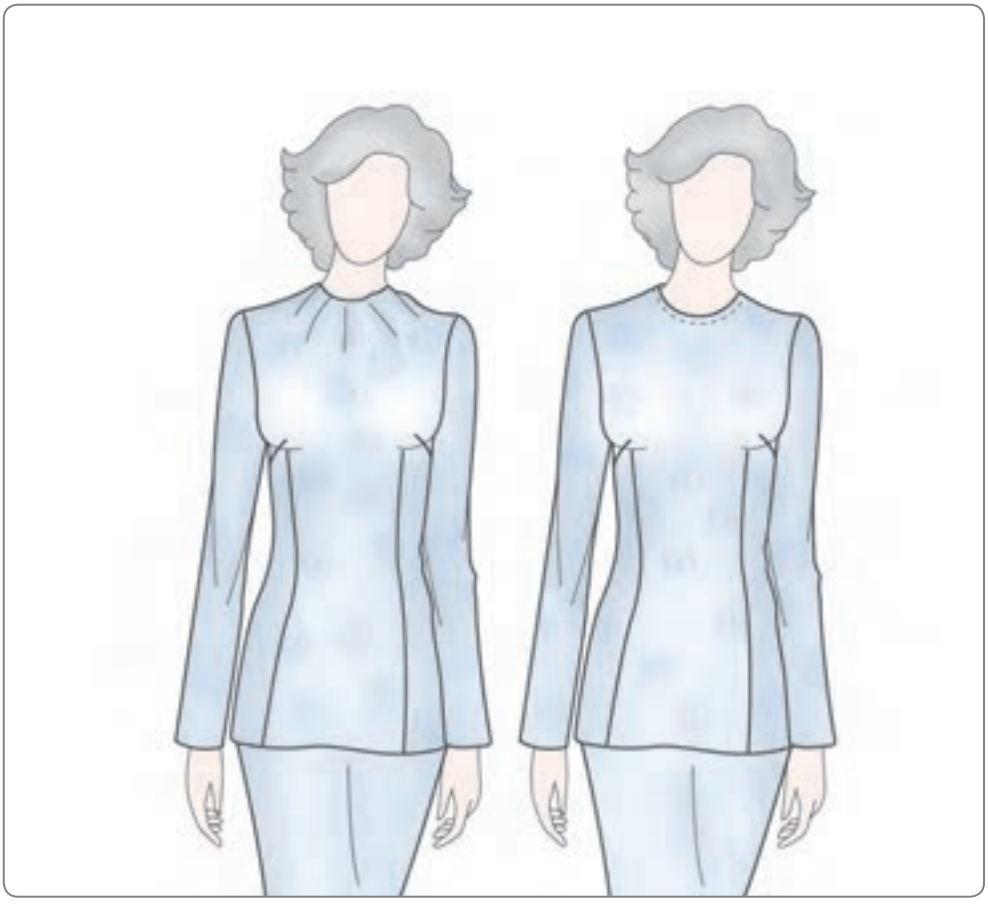

شکل ۳۰ـ ۷

گام اول

علت: در این حالت پاترون در حلقهٔ گردن به طور چسبان تنگ و کشیده می‌ایستد و خط گردن پاترون صاف دور طوق گردن اندام قرار نمی‌گیرد. (بر عکس خط دور گردن گشاد است).

راه حل: به منظور رفع عیب، روی پاترون به اندازه‌ای که لازم است خط حلقهٔ گردن گشاد شود قیچی کنید و مقدار گشاد شده را یادداشت نمایید.

از خط حلقهٔ گردن نقاط «۲۱ و ۲۰» به اندازه‌ای که تنگ است، پایین آمده نقاط «۵۱ و ۵۰» به دست می‌آید. (شکل ۳۱-۷)

نقاط «۵۱ و ۵۰» را با خط به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۳۲-۷)

خط جدید حلقهٔ گردن جلو = ۵۱ ⟶ ۵۰

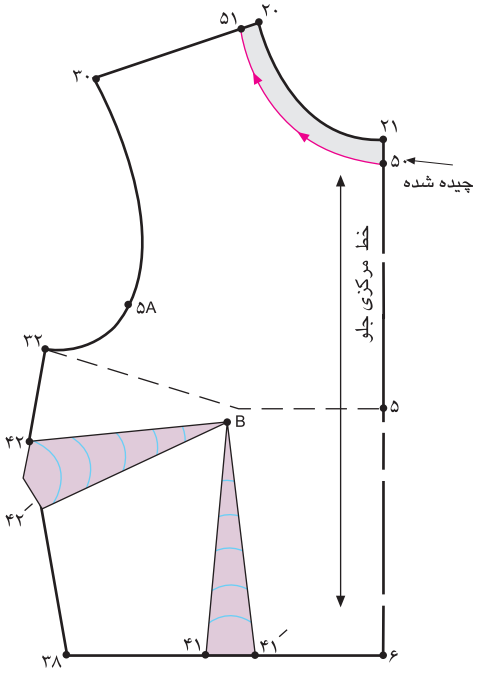

شکل ۳۱ـ ۷

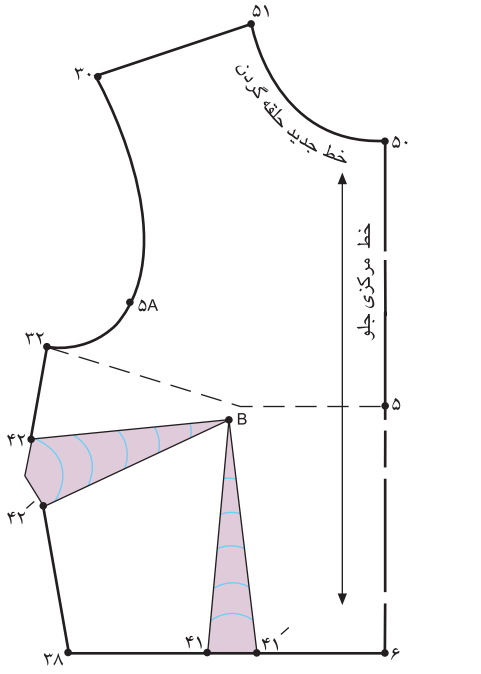

شکل ۳۲ـ ۷

گام دوم

در الگوی پشت عیناً همانند جلو عمل کنید.

از خط حلقهٔ گردن نقاط «۱ و ۹» به اندازه‌ای که در قسمت جلو گشاد کرده‌ایم، گشاد می‌کنیم، پایین آمده؛ نقاط «۵۳ و ۵۲» به دست می‌آید.

نقاط «۵۳ و ۵۲» را با خط به یکدیگر وصل کنید.

(شکل‌های ۳۴و ۳۳-۷)

خط جدید حلقهٔ گردن پشت= ۵۳⟵۵۲

۹⟵۵۳ = ۲۰⟵۵۱

مانند الگوی جلو خط سرشانه را باید کنترل کنیم.

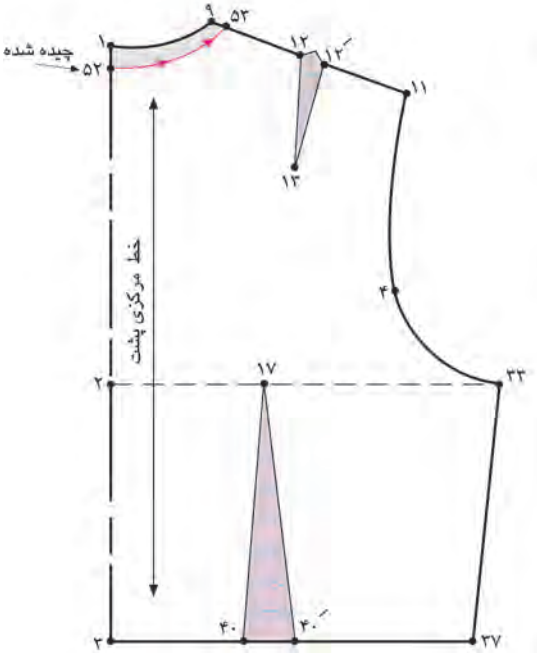

▲ شکل ۳۳ ـ ۷

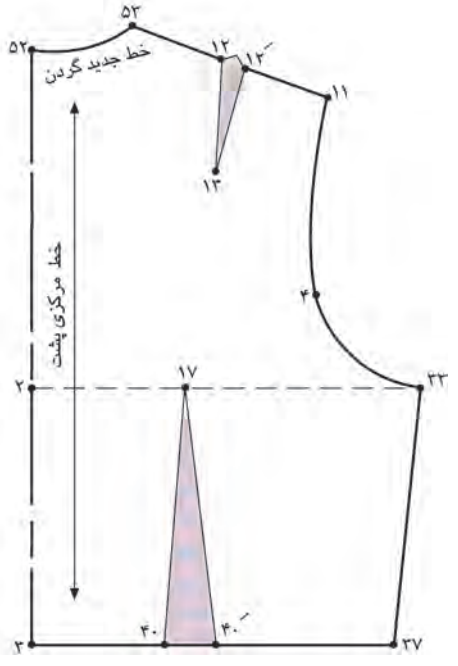

▲ شکل ۳۴ـ ۷

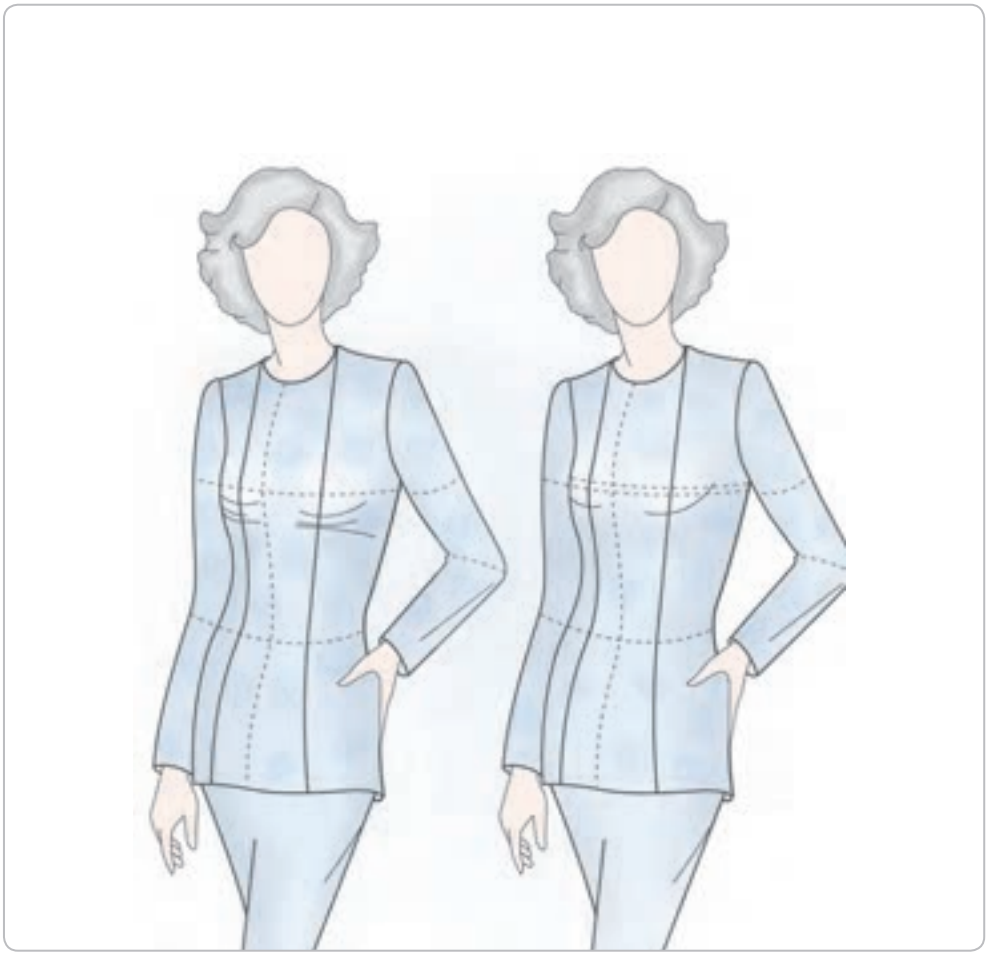

▲ شکل ۳۵ ـ ۷

کام اول

a **علت:** در این حالت پاترون روی نقطهٔ سرسینه (نقطهٔ B) قرار نمی‌گیرد و پایین برجستگی سینه می‌افتد.

a **راه حل:** بـه منظور رفع عیب، طول سـینه را یک بار دیگر کنترل کنید؛ سـپس روی پاترون سرسینه «نقطهٔ B» جدید را مشخص کنید. (شکل ۳۶-۷)

a دراین حالت به اندازه‌ای که لازم است، ازخط سینه «۳۲←۵» بالا رفته؛ نقاط «۵۱ و ۵۰» به دست می‌آید. (شکل ۳۷-۷)

a نقاط «۵۱ و ۵۰» را با خط به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۳۷-۷)

خط جدید سینه= ۵۱←۵۰

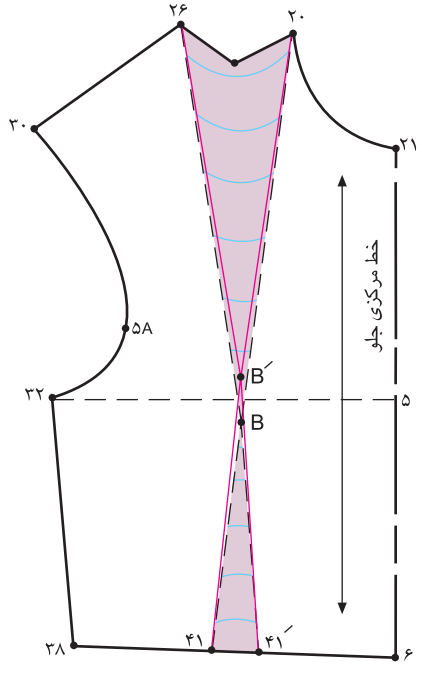

شکل ۳۶ـ ۷

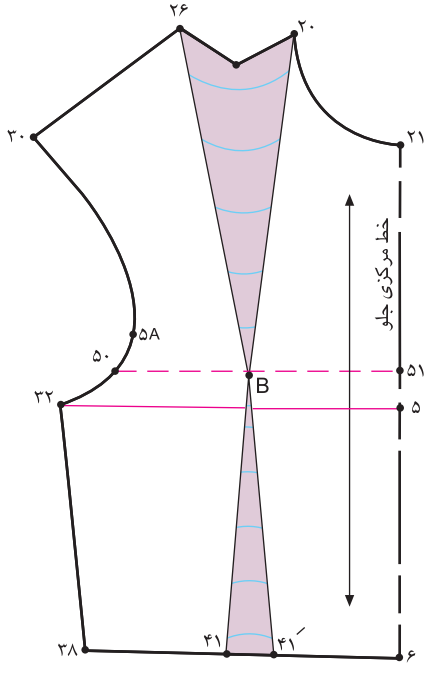

شکل ۳۷ـ ۷

گشادی در عرض پشت بالاتنه

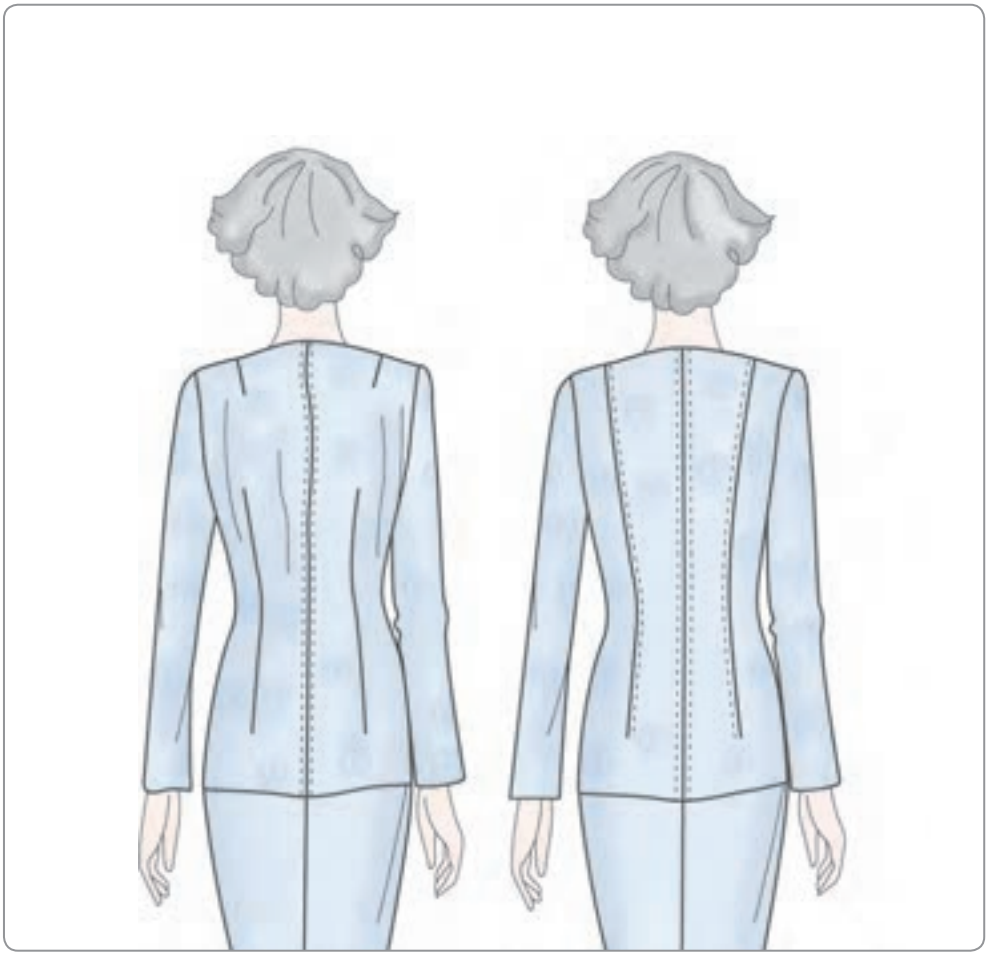

▲ شکل ۳۸ـ ۷

گام اول

علـــت: در این حالت پاتـــرون روی اندام از قســـمت کمر تا نزدیکی کارور پشت گشاد است.

راه حل: به منظور رفع عیب، باید از زیر خط پنس سرشـــانه اندازهٔ اضافی روی پاترون به صورت یک پنس عمودی تا قســـمت کمر گرفته شـــود. سپس اندازهٔ گرفته شـــده را روی الگو منتقل کنید.

از انتهای پنس سرشـــانهٔ پشت «نقطهٔ ۱۳» با خط‌کش، خطی به «نقطهٔ ۴۰» در کمر وصل کنید.

به اندازه‌ای که در الگو بسته شده، از «نقطهٔ ۴۰» بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

نقاط «۱۲، ۵۰» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید. (شـــکل ۷-۳۹)

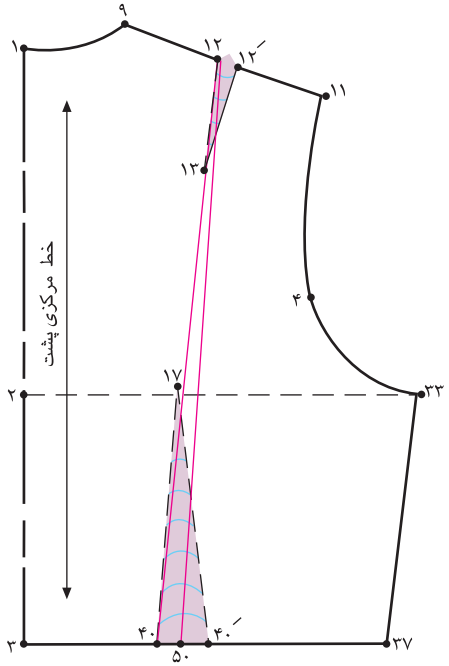

▲ شکل ۳۹ـ ۷

گام دوم

پنس بزرگ «۵۰←۴۰←۱۲» را ببندید.

در صورتی که بخواهیم خطوط رسم شده روی الگو خط صاف قرار بگیرد، خط را قیچی کرده روی هم «تا» کنید.

(شکل ۴۰-۷)

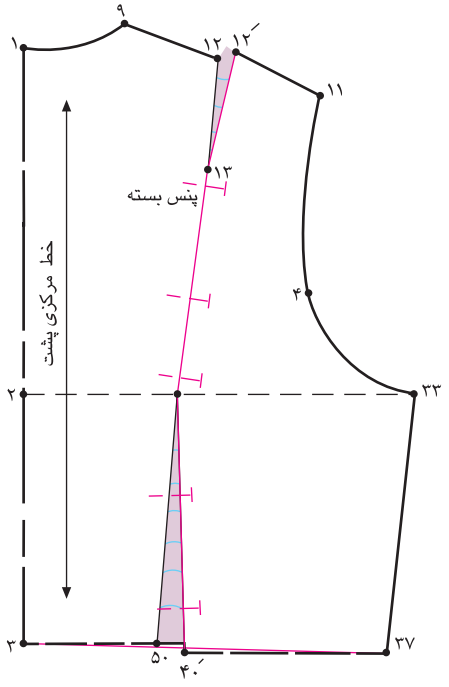

▲ شکل ۴۰ـ ۷

گام سوم

روی خـــط ســـینه از «نقطهٔ ۲» به انـــدازهٔ فاصلهٔ«۱۷⟵۲» علامت زده؛ «نقطهٔ ۱۷» را مشخص کنید.

به اندازه پهنای پنس جدید پشـــت نقـــاط «۵۰ و ۴۰» را به «نقطهٔ ۱۷» انتهای پنس پشت وصل کنید. (همانطور که ملاحظه می‌کنید، پهنای پنس پشت کوچکتر می‌شود.)

پنس جدید پشت =۵۰⟵۱۷⟵۴۰

به اندازه‌ای که پنس سرشـــانه باقی مانده، پنس سرشـــانه را مجدداً اصلاح کنید. (شکل ۴۱-۷)

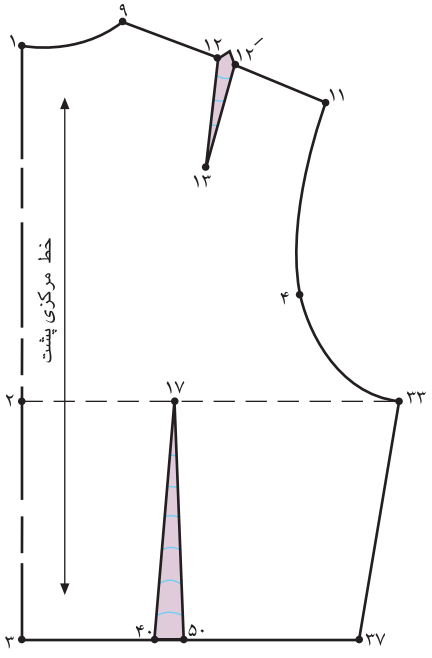

▲ شکل ۴۱ـ ۷

تنگی و کشیدگی در قسمت سینه تا کار و پشت

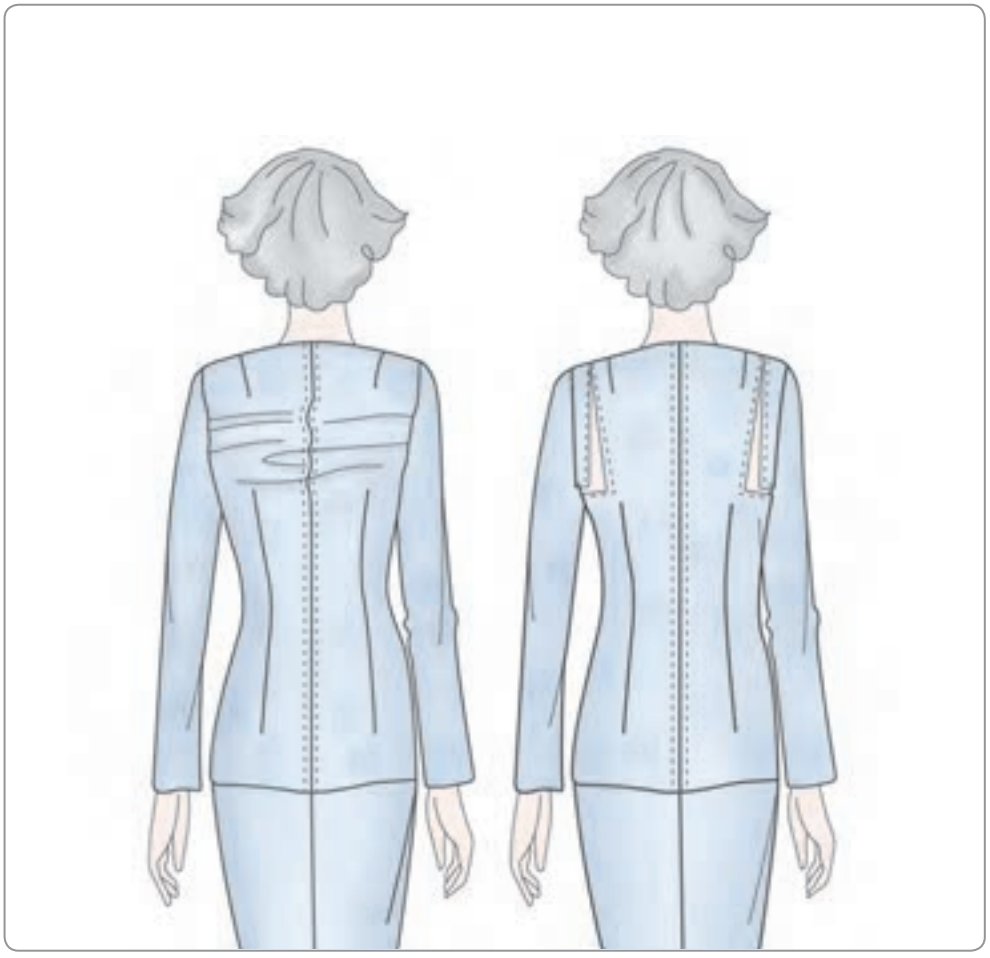

▲ شکل ۴۲ـ ۷

گام اول

علت: پاترون روی اندام افرادی که معمولاً اندامی ورزشکارانه دارند، در قسمت خط سینه تا نزدیکی پنس سرشانه پشت، حالت کشیدگی و تنگی دارد.

راه حل: روی اندام خط سینه پاترون از خط پهلو تا سرشانه را همانند شکل قیچی کرده، اندازهٔ باز شده را یادداشت کنید.

روی خط سرشانه از «نقطهٔ ۱۱» به اندازه‌ای که در پاترون باز شده، داخل شوید؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

خط کش گونیا را به گونه‌ای روی خط سینه «۳۲←۲» قرار دهید که یک ضلع آن با «نقطهٔ ۵۰» و ضلع دیگر آن با «نقطهٔ۳۲» برخورد کند. از انتهای‌خط حلقهٔ آستین «نقطهٔ۳۲» فاصلهٔ «۵۰←۵۱←۳۲» را قیچی کنید.

(شکل ۴۳-۷)

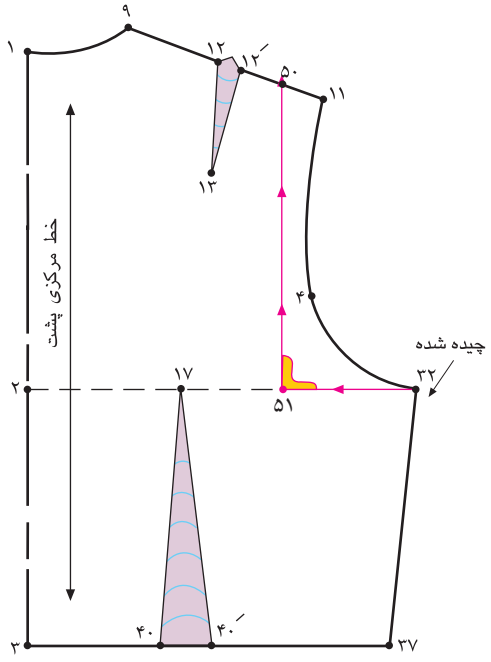

شکل ۴۳ـ ۷

گام دوم

فاصلهٔ «۵۱←۵۱'» را به اندازه‌ای که پاترون را باز کرده‌اید، الگو را اوازمان دهید.

خطوط پهلو «۳۷←۳۳'» و سرشانه «۱۱←۹ » را اصلاح کنید. (شکل ۴۴-۷)

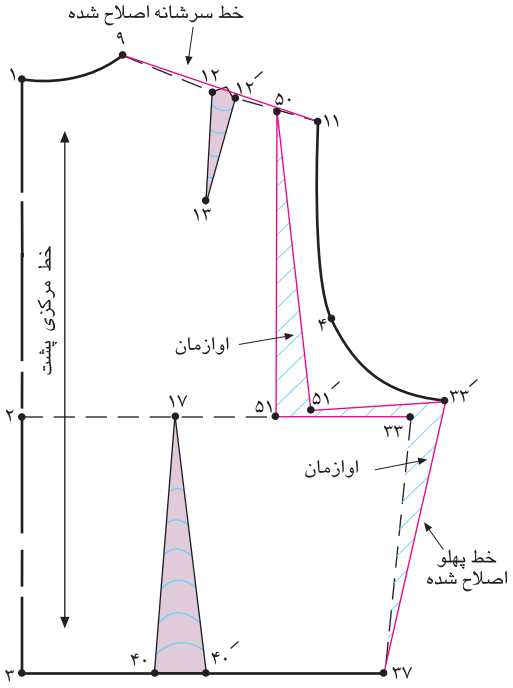

شکل ۴۴ـ ۷

گام سوم

همانطور که در الگو ملاحظه می‌کنید قسمت کتف، کارور و سینه عریض‌تر شده است. (شکل ۴۵-۷)

خط جدید سرشانه = ۹⟵۱۱

خط جدید پهلو= ۳۳⟵۳۷

خط جدید پهلو « ۳۳'⟵۳۷» را با خط پهلوی الگوی جلو کنترل کنید تا با یکدیگر هم اندازه باشند.

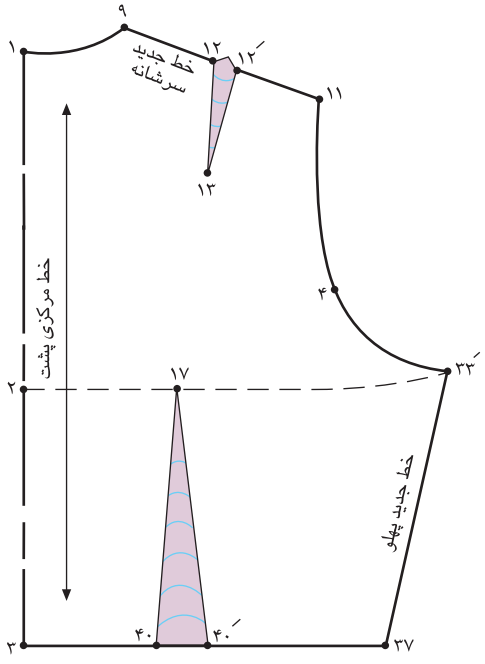

شکل ۴۵ـ ۷

▲ شکل ۴۶ـ ۷

الف ـ روش اول

گام اول

علت: پاترون روی اندام این افراد در قسمت تیره پشت (کتف پشـــت) تا کارور به پارچه فشـــار آورده و بالاتنه در خط کمر به طرف بالا کشیده می‌شود.

راه حل: به منظور رفع این عیب، خط کارور پشـــت پاترون را قیچی کنید و به اندازه‌ای که پارچهٔ پاترون لازم است، باز کرده و به الگو منتقل کنید. (شکل ۴۷-۷)

روی قسمت کارور پشت (که معمولاً $\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۱←۲ است) خط «۵۱←۵۰» را به وسیلهٔ گونیا ترسیم کنید.

خط «۵۱←۵۰» را از خط مرکزی پشت قیچی کنید.

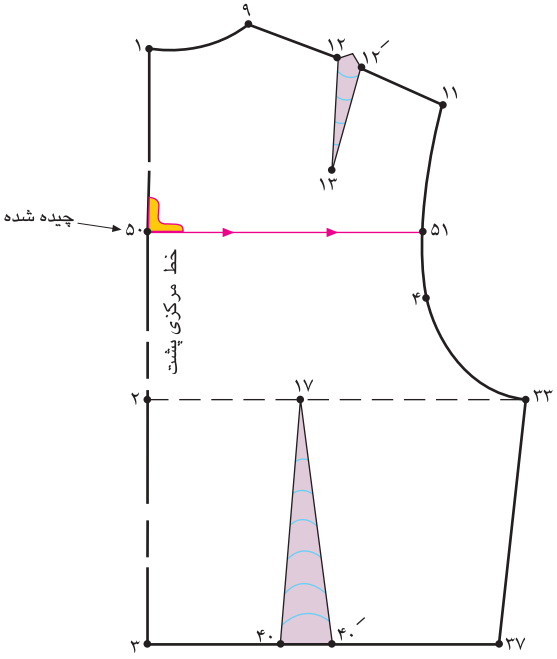

شکل ۴۷ـ ۷

گام دوم

بـــه اندازه‌ای که پاترون را باز کرده‌اید، فاصلهٔ «۵۰'←۵۰» را اوازمان دهید.

خط حلقهٔ آستین را اصلاح کنید. (شکل ۴۸-۷)

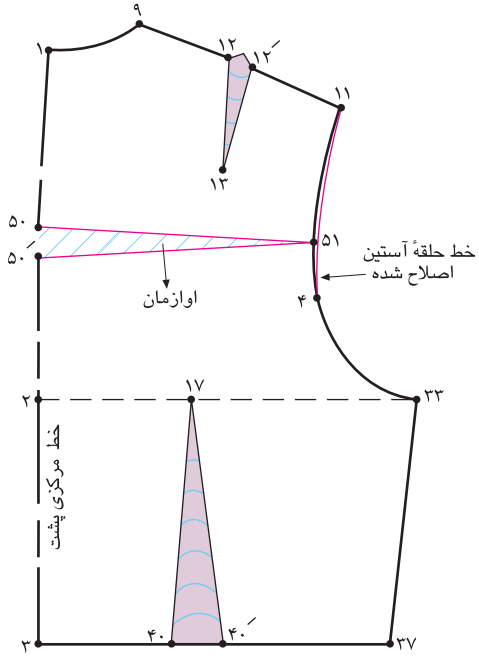

شکل ۴۸ـ ۷

گام سوم

خط کـــش را روی فاصلهٔ «۲←۱» قرار دهید و خط مرکزی پشت را اصلاح کنید. (شکل ۴۹-۷)

خط جدید مرکزی پشت=۲←۱

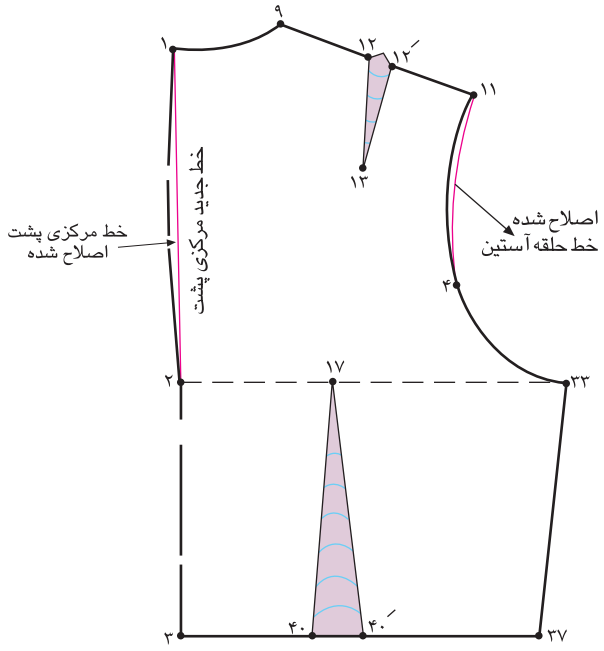

▲ شکل ۴۹ـ ۷

○ توجه کنید:

در صورت اصلاح خط مرکزی پشت، ممکن است قسمت کارور آن کوچکتر شود، باید کارور پشت را کنترل کرده و از حلقهٔ آستین مجدداً کارور را اضافه کنید.

ب ـ روش دوم (پشت بسیار برآمده)

گام اول

علت: این افراد پشت بسیار برآمده‌تر دارند و اصطلاحاً «پشت‌قوز کرده» دارند.

راه حل: مطابق روش اول پاترون را روی اندام به اندازهٔ مورد نیاز قیچی کنید.

از انتهای پنس سرشانهٔ پشت «نقطهٔ ۱۳» خطی به طرفین به سمت خطوط مرکزی پشت و حلقهٔ آستین رسم کنید؛ نقاط «۵۱ و ۵۰» به دست می‌آید.

پایین تر* از خط «۵۱←۵۰»، خط «۵۳ و ۵۲» را رسم کنید. (شکل ۵۰-۷)

خطوط «۵۱←۵۰»، «۵۳←۵۲» و پنس «۱۲'←۱۳←۱۲» را قیچی کنید.

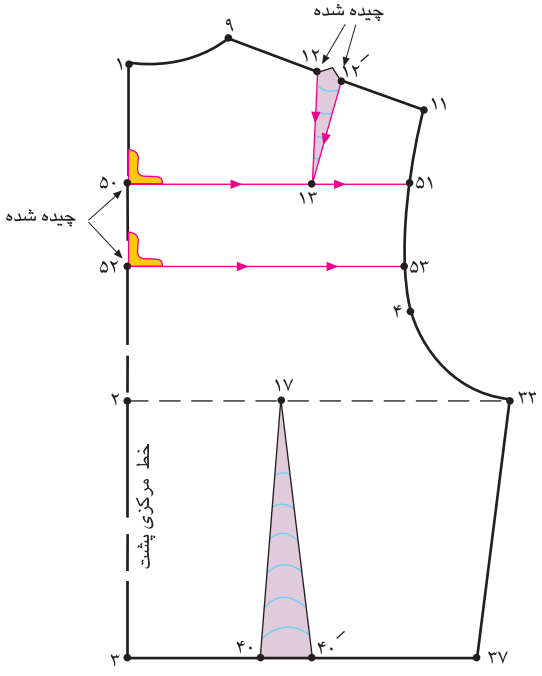

شکل ۵۰ـ ۷

گام دوم

خط مرکزی پشت را به گونه‌ای قرار دهید که موازی با خط لبهٔ کاغذ قرار گیرد.

خطوط «۵۱←۵۰» و «۵۳←۵۲ » را به اندازه‌ای که پاترون را قیچی کرده‌اید، باز کنید. (شکل ۵۱-۷)

در این حالت پنس «۱۲'←۱۳←۱۲» بزرگتر می‌شود.

خطوط مرکزی پشت و حلقهٔ آستین را اصلاح کنید.

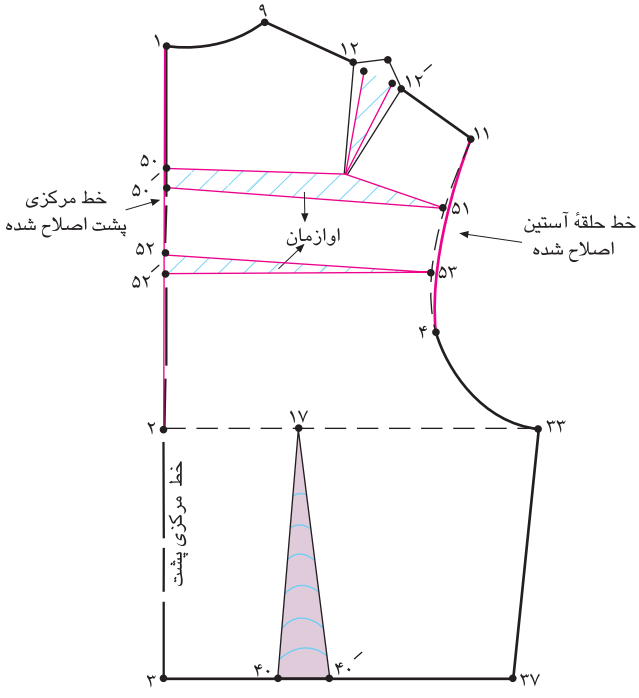

شکل ۵۱ ـ ۷

* این خط باید بالاتر از «نقطهٔ ۴» ترسیم شود.

گام سوم

همان طور که در شکل قبلی ملاحظه می‌کنید، پنس سرشانهٔ پشت بزرگ شده است.

به همین علت طول پنس سرشانه را کمی بلندتر کرده؛ «نقطهٔ ۱۳» به دست می‌آید. (شکل ۵۲-۷)

پنس جدید سرشانهٔ پشت=۱۲'→۱۳→۱۲

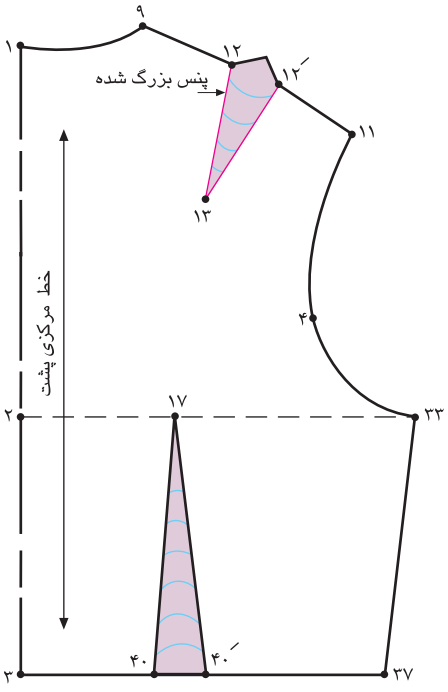

شکل ۵۲ ـ ۷

پشت کوتاه (پشت صاف و بدون انحنا)

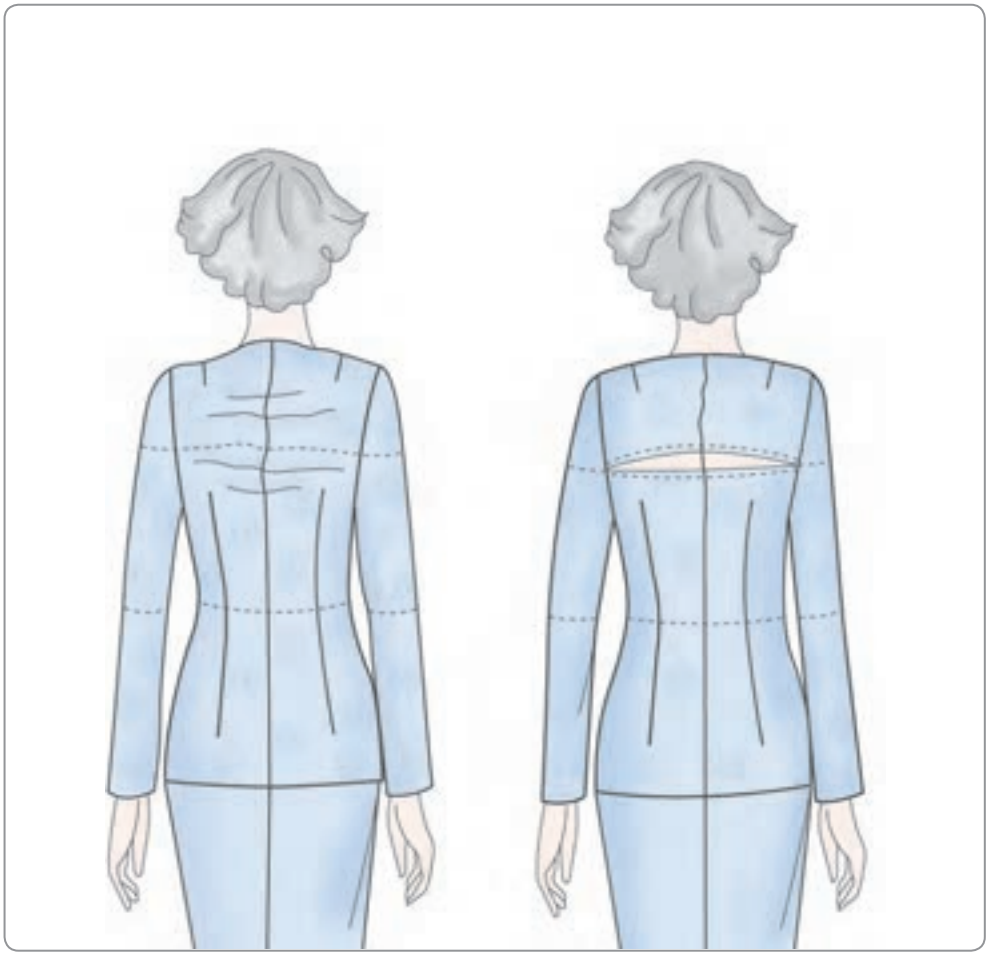

▲ شکل ۵۳ ـ ۷

گام اول

علت: پاترون روی اندام این افـــراد، دقیقاً عکس حالت رفع عیوب اندام پشت برآمده است.

پاترون در قســـمت کارور این افراد شل و افتاده می باشد و خط کمر آن در مرکز پشت پایین‌تر از خط کمر قرار می‌گیرد.

راه حل: جهت رفـــع عیب روی پاترون به انـــدازه‌ای که در قسمت کارور گشاد است پنس افقی بگیرید.

بـــه اندازه‌ای که روی پاترون پایین آمده‌اید، از «نقطهٔ ۱» روی خط مرکزی پشت پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

خط کش را روی «نقطـــهٔ ۵۰» قرار داده و خط «۵۱←۵۰» را رسم کنید.

به اندازه‌ای که پنس پاتـــرون را «تا» کرده‌اید، از «نقطهٔ ۵۰» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۲» به دست می‌آید. (شکل ۵۴-۷)

نقاط «۵۲ و ۵۱» را به یکدیگر وصل کنید.

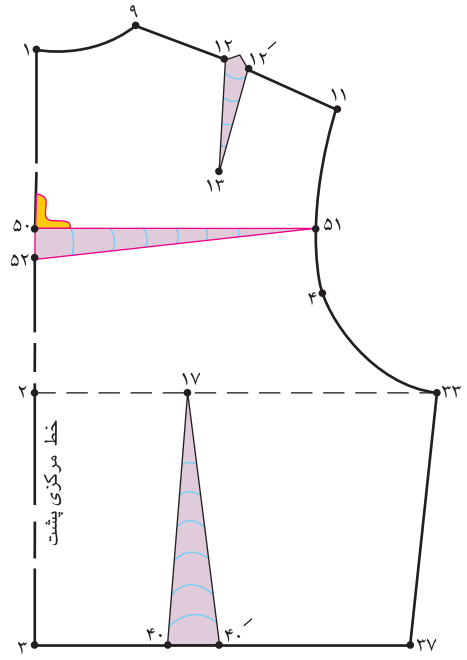

▲ شکل ۵۴ـ ۷

گام دوم

پنس «۵۱←۵۲←۵۰» را ببندید. (شکل ۵۵-۷)

خطوط مرکزی پشت و حلقهٔ آستین را اصلاح کنید.

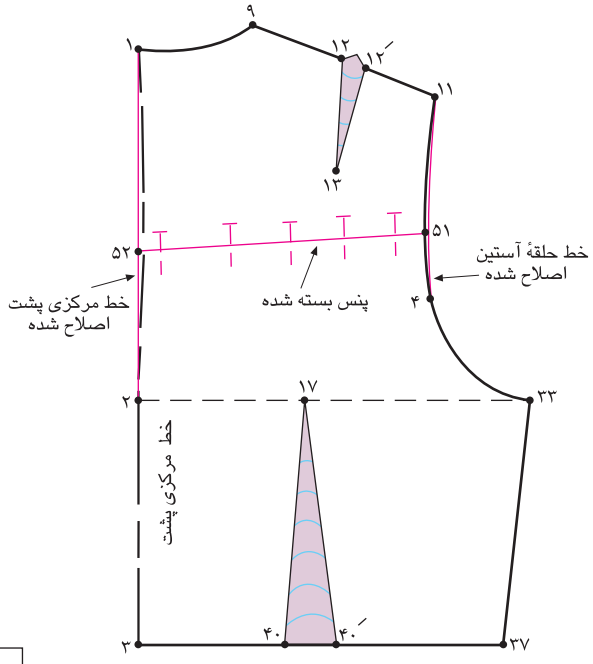

▲ شکل ۵۵ـ ۷

گام سوم

فاصلهٔ «۳←۱» خط جدید مرکزی پشت الگو است.

خط جدید مرکزی پشت= ۳←۱

در صورت لزوم قسمت کارور پشت الگو را اندازه بگیرید و تغییرات لازم را روی الگو انجام دهید. (شکل ۵۶-۷)

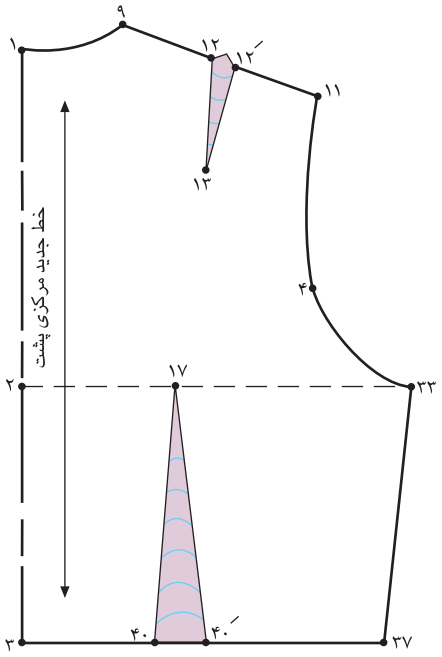

شکل ۵۶ـ ۷

حلقهٔ آستین گشاد

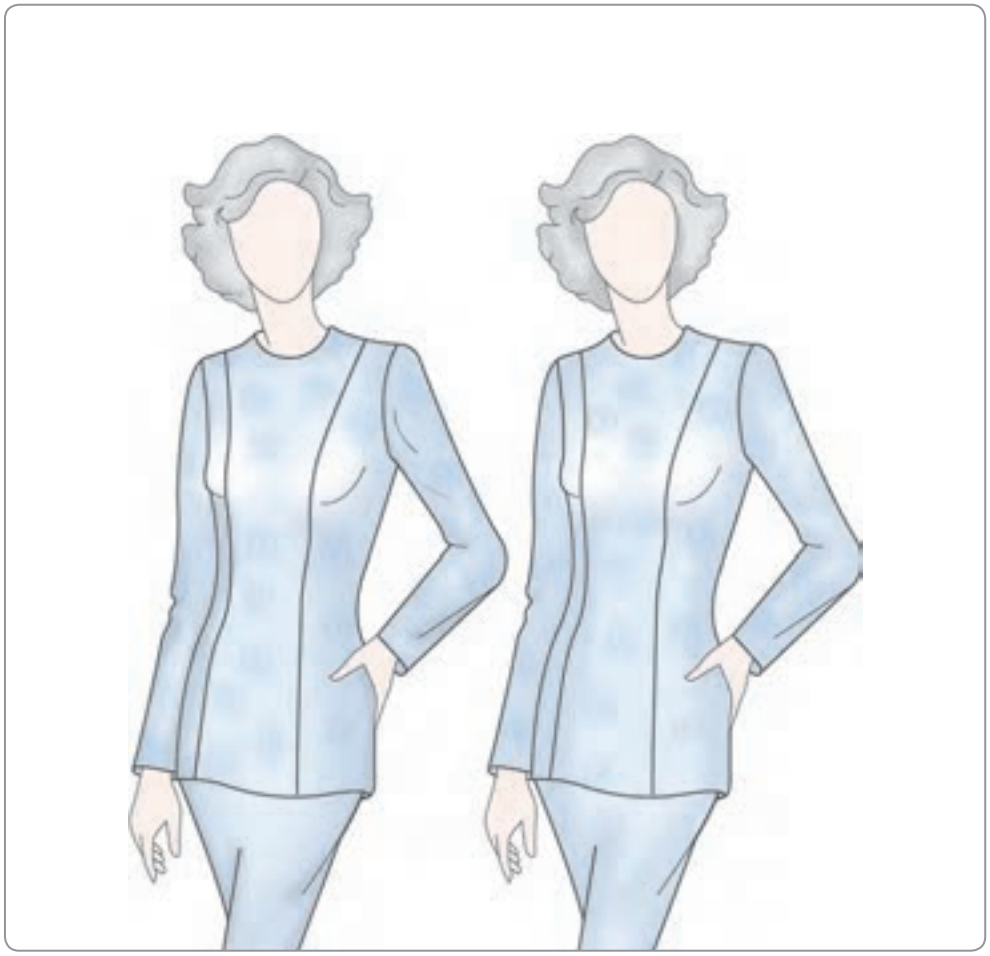

▲ شکل ۵۷ ـ ۷

گام اول

علت: حلقهٔ آســـتین پاترون، گشادتر از حلقهٔ آستین شخص است.

راه حـــل: جهت رفع عیب باید حلقهٔ آســـتین را تنگ کنید. فاصلهٔ بین حلقهٔ آســـتین فرد تا حلقـــهٔ پاترون را اندازه بگیرید و این اندازه را روی الگو انجام دهید.

از تقاطع خطوط حلقهٔ آســـتین و پهلـــوی جلو«نقطهٔ۳۲» به اندازه‌ای که روی پاترون اندازه گرفته شده، بالا آمده؛ «نقطهٔ۵۰» به دست می‌آید.

از نقطهٔ موازنهٔ جلو «نقطـــهٔ 5A جدید» به «نقطهٔ ۵۰» خط جدید حلقهٔ آستین را رسم کنید. (شکل ۵۸-۷)

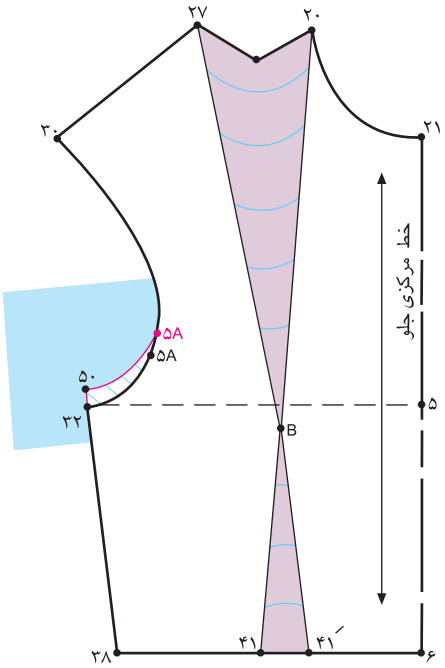

شکل ۵۸ـ ۷

گام دوم

از تقاطع خطوط حلقهٔ آســـتین و پهلوی پشت «نقطهٔ۳۳» به اندازه‌ای که روی پاترون اندازه گرفته شده، بالا آمده؛ «نقطهٔ۵۱» به دست می‌آید.

از نقطهٔ موازنهٔ پشـــت «نقطهٔ ۴ جدیـــد» به «نقطهٔ۵۱» خط جدید حلقهٔ آستین پشت را رسم کنید. (شکل ۵۹-۷)

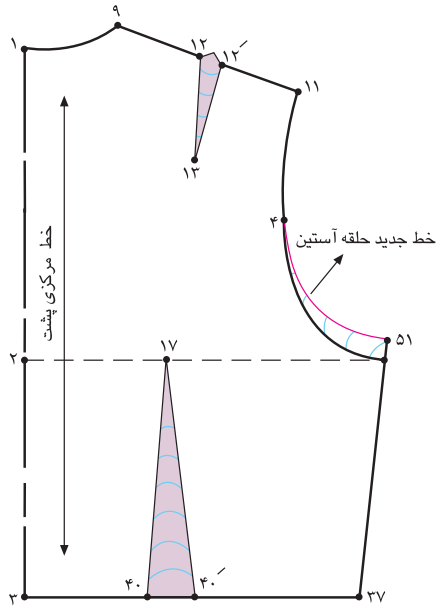

شکل ۵۹ـ ۷

توجه کنید:

در صورتی که گشادی حلقهٔ آستین از سرشانه تا خط پهلو است، باید نقاط موازنهٔ جلو و پشـــت را جابه‌جا کرده و به محل جدید حلقهٔ آســـتین منتقل کنید.

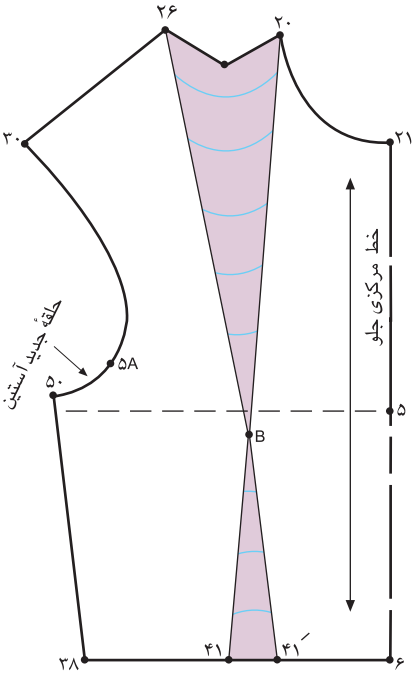

شکل ۶۰ـ ۷

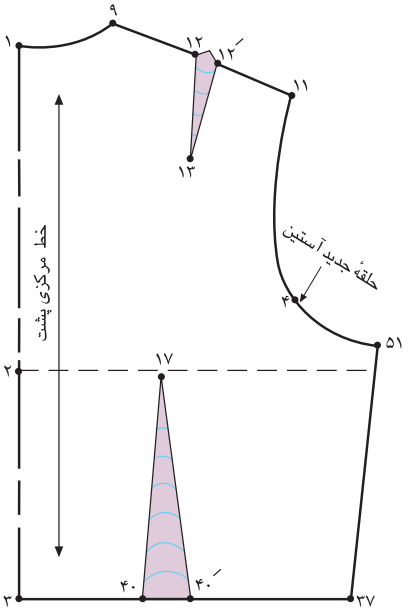

شکل ۶۱ـ ۷

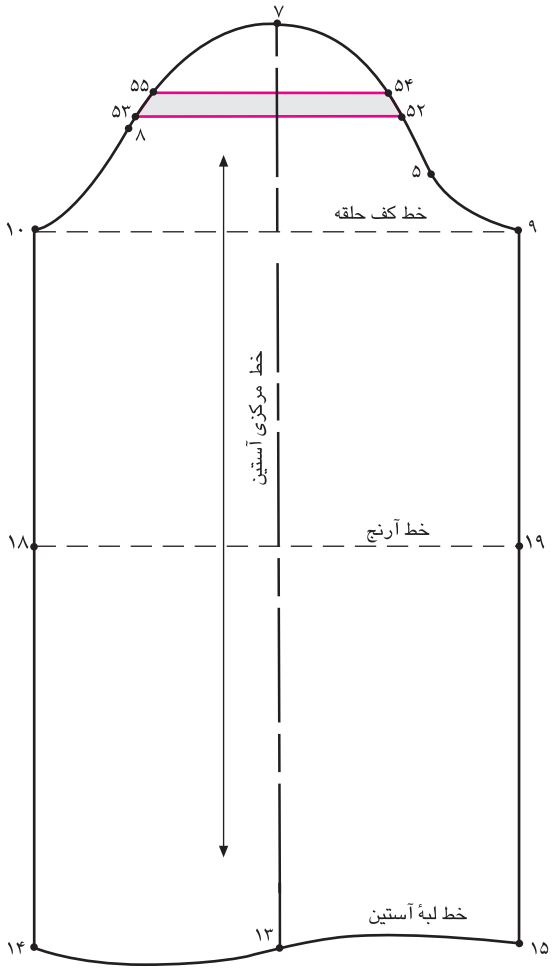

شکل ۶۲ـ ۷

همانطور که در شکل‌ها ملاحظه می‌کنید، الگوهای بالاتنه‌های جلو و پشـــت و آستین اصلاح شده و آمادهٔ استفاده در الگوسازی است. (شکل‌های ۶۰ و ۶۱ و ۶۲-۷)

گام چهارم

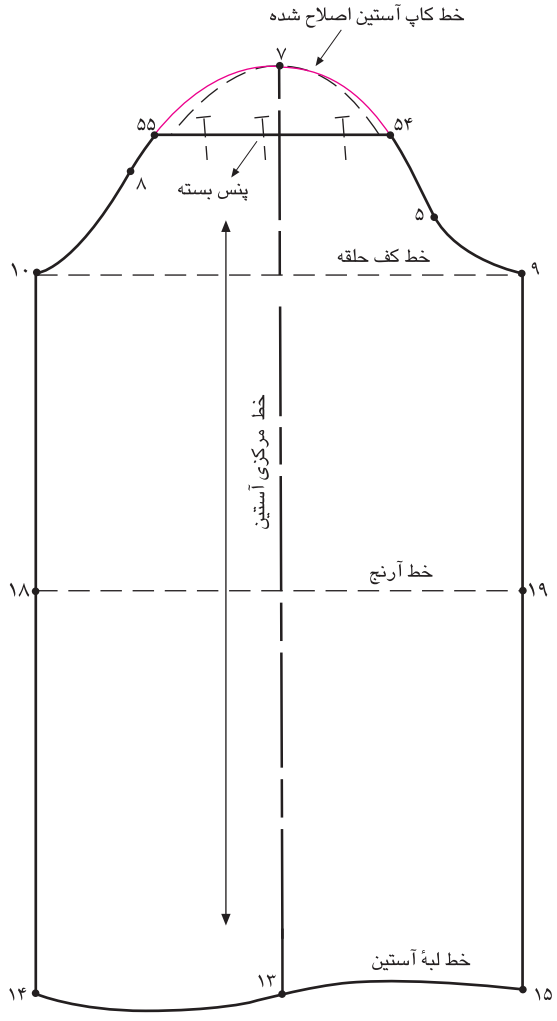

▲ شکل ۶۳ـ ۷

a در رفع این عیب چنانچه الگوی آستین را قبلاً ترسیم کرده‌اید، باید روی الگوی آستین این تغییرات را انجام دهید. در فاصلهٔ بین «نقطهٔ ۸» (نقطهٔ موازنهٔ پشت) تا «نقطهٔ۷» (کاپ آستین) خطی موازی با خط کف حلقه رسم کنید. (خط۵۳→۵۲)

a به اندازه‌ای که از حلقهٔ آستین جلو و پشت بالا رفته‌اید، از خط «۵۳→۵۲» بالا رفته، خطی موازی با خط کف حلقه رسم کنید. (خط۵۵→۵۴)

گام پنجم

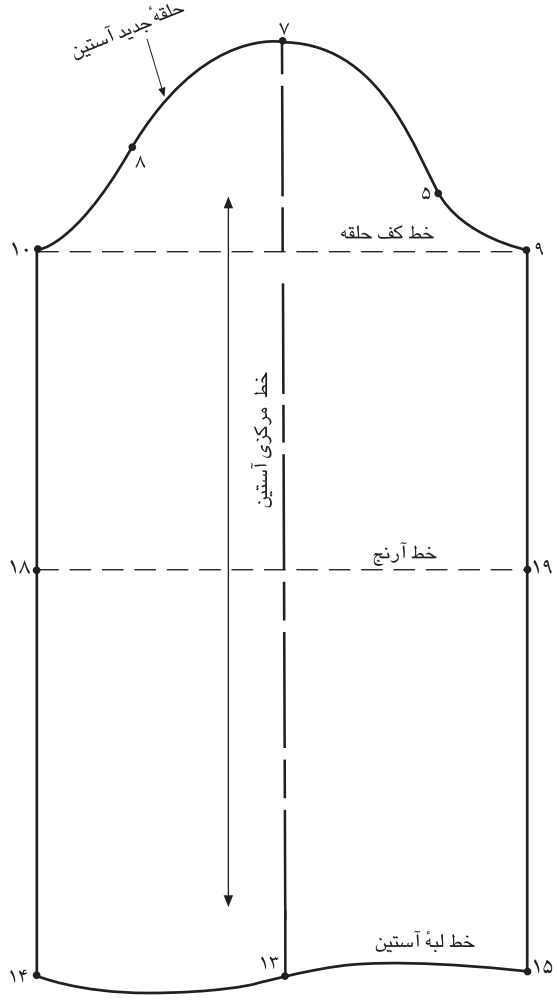

▲ شکل ۶۴ـ ۷

a خط «۵۴→۵۵» را روی «۵۳→۵۲» قرار داده، ببندید.

a از نقاط «۸ و ۵» (نقاط موازنهٔ جلو و پشت) کاپ جدید آستین را رسم کنید. (شکل‌های ۶۳ و۶۴-۷)

حلقهٔ آستین تنگ

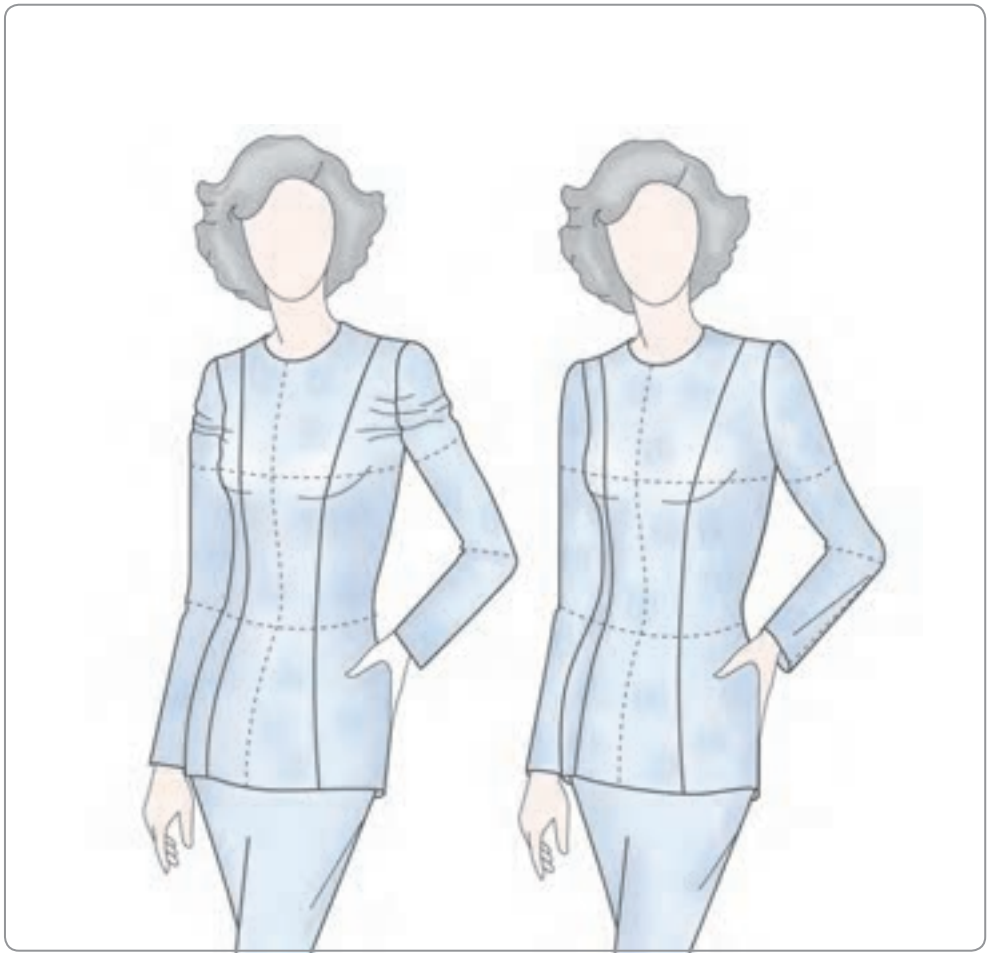

▲ شکل ۶۵ـ ۷

گام اول

علت: پاترون در روی اندام این افراد در قسمت حلقهٔ آستین تنگ است؛ به همین علت حلقهٔ آستین چین و چروک پیدا کرده و کشیده می‌شود.

راه حل: جهت رفع عیب آن باید، حلقهٔ آستین پاترون را روی تن چِرت زده و تا اندازه‌ای که لازم است، حلقه را گشاد کنید.

به اندازه‌ای که پاترون را گشـــاد کرده‌ایـــم، از تقاطع خطوط حلقهٔ آستین و پهلو «نقطهٔ ۳۲» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

از «نقطـــهٔ ۵A» (نقطهٔ موازنهٔ جلو) به «نقطهٔ ۵۰» خط جدید حلقهٔ آستین را رسم کنید.

از «نقطهٔ ۵۰» الگو را قیچی کنید. (شکل ۶۶-۷)

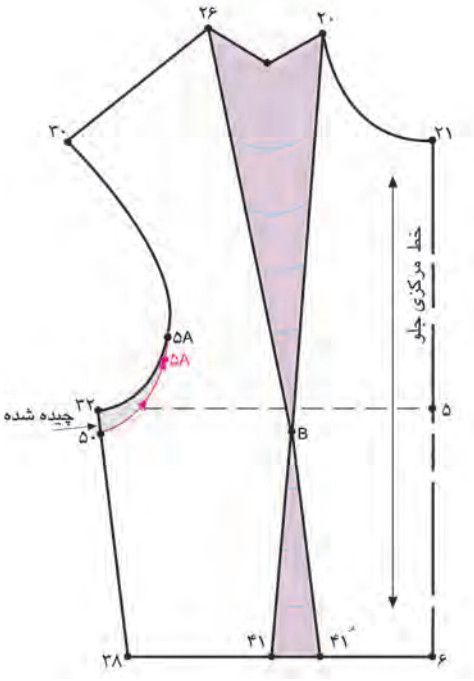

شکل ۶۶ـ ۷

گام دوم

به اندازه‌ای که پاترون را در قســـمت جلو گشـــاد کرده‌اید، از تقاطـــع خطوط حلقهٔ آســـتین و پهلو «نقطـــهٔ ۳۳» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۱» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۴» (نقطهٔ موازنهٔ پشـــت) به «نقطهٔ ۵۱» خط جدید حلقهٔ آستین را رسم کنید.

از «نقطهٔ ۵۱» الگو را قیچی کنید. (شکل ۶۷-۷)

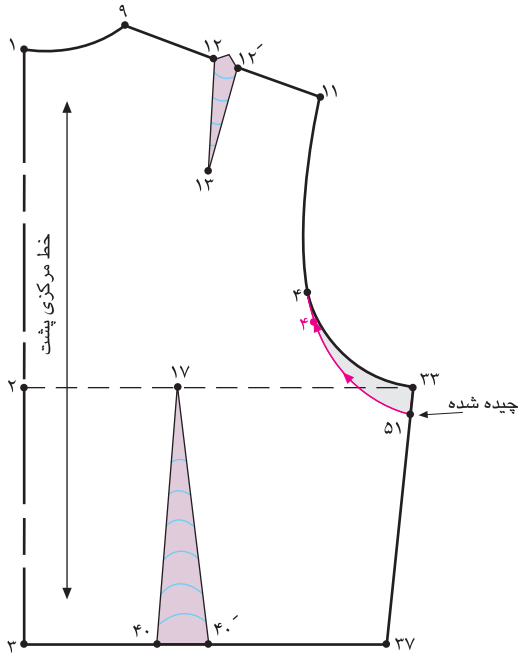

شکل ۶۷ـ ۷

گام سوم

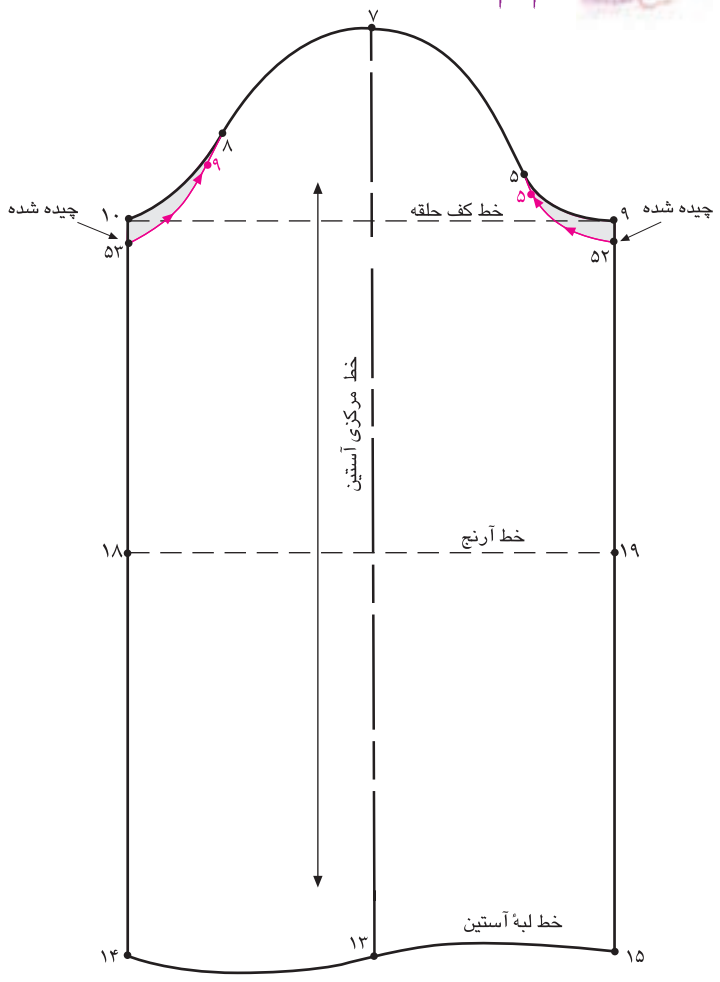

شکل ۶۸ـ ۷

درصورتی که الگوی آستین را قبلاًترسیم‌کرده‌اید، باید تغییرات انجام شده روی بالاتنه راعیناًروی الگوی آستین انجام دهید.

به اندازه‌ای که الگوی جلو و پشت بالاتنه را گشاد کرده‌اید، از تقاطع خطوط حلقهٔ جلو و پشت آستین و زیر دست پایین آمده؛ نقاط «۵۳ و ۵۲» به دست می‌آید. (شکل ۶۸-۷)

همان اندازه را از نقاط ۸ و ۵ پایین آمده علامت بزنید.

با خط نقاط«۵۳ و۵۲» را به «۸و ۵» (نقاط موازنه) وصل کنید.

ازنقاط «۵۳ و ۵۲» الگو را قیچی کنید. (شکل ۶۹-۷)

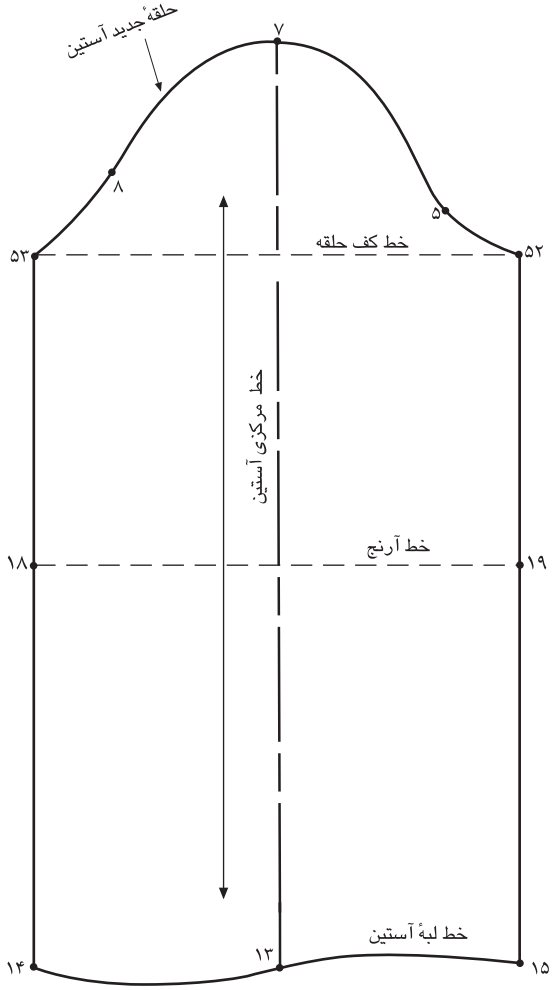

شکل ۶۹ـ ۷

فاصلهٔ «۵۳←۵۲ » خط جدید کف حلقهٔ آستین است.

خط جدید کف حلقهٔ آستین= ۵۳←۵۲

○ توجه کنید:

در این روش نمی‌توانید بیشـــتر از«۲سانتی‌متر» از خطوط زیر دست پایین بیایید، بیشتر ازاین اندازه را می‌توانید از روش اول بازوی چاق استفاده کنید.

گام چهارم

همان‌طورکه در شکل ملاحظه می‌کنید، فاصلهٔ«۵۰⟵۳۰» و «۵۱⟵۱۱» خطوط جدید حلقهٔ آستین جلو و پشت الگو است. (شکل‌های ۷۱ و ۷۰-۷)

حلقهٔ جدید آستین جلو= ۵۰⟵۵A⟵۳۰

حلقهٔ جدید آستین پشت=۵۱⟵ ۴⟵۱۱

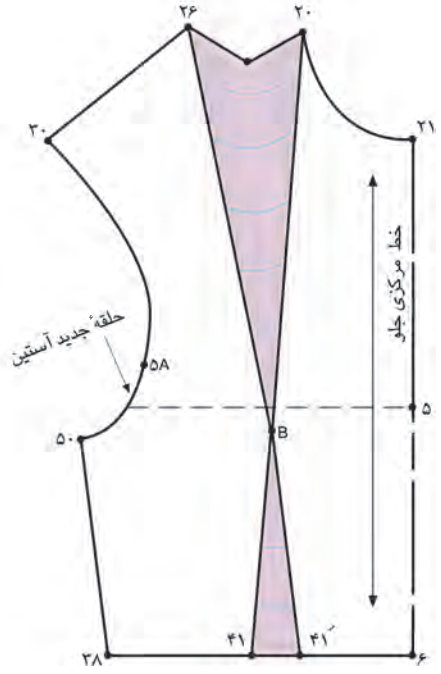

شکل ۷۰ـ ۷

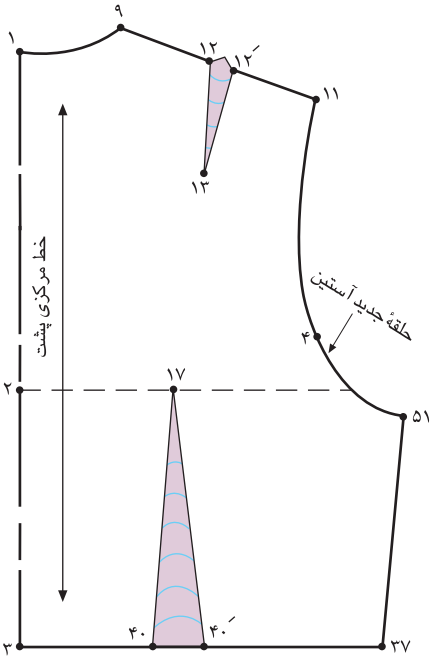

شکل ۷۱ـ ۷

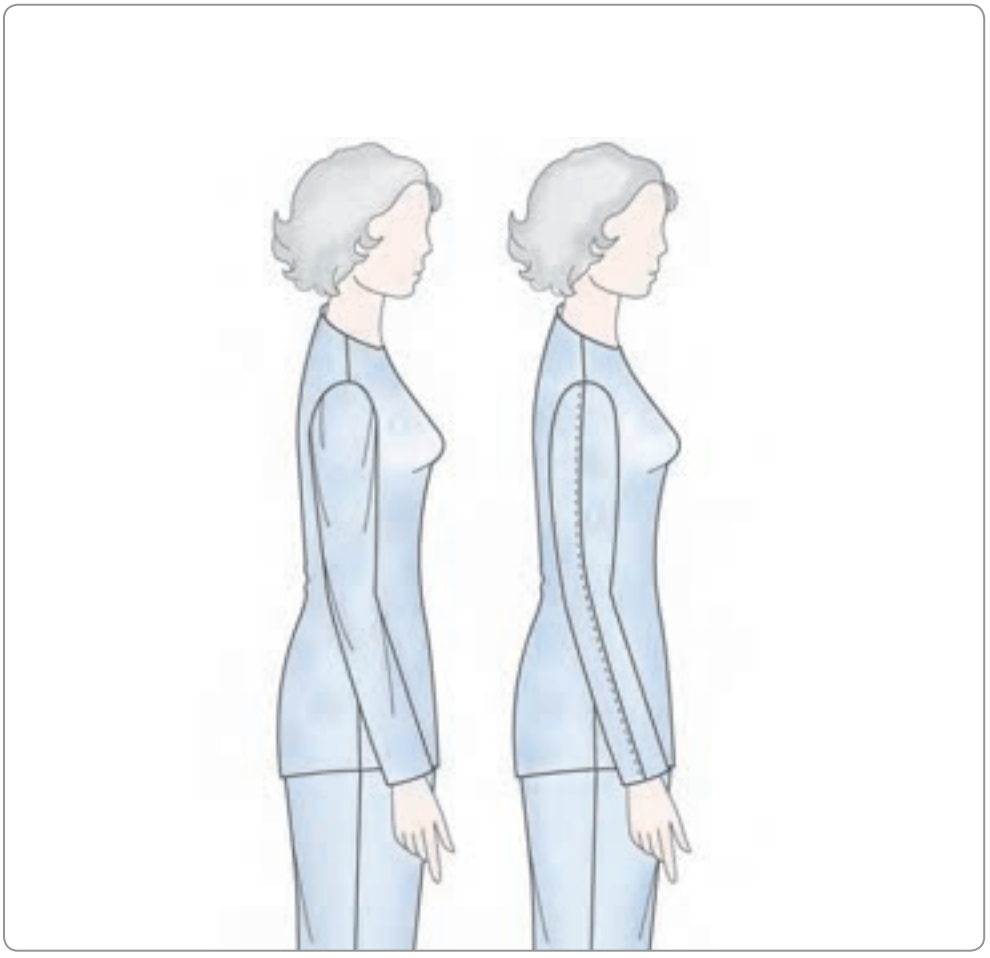

▲ شکل ۷۲ـ ۷

گام اول

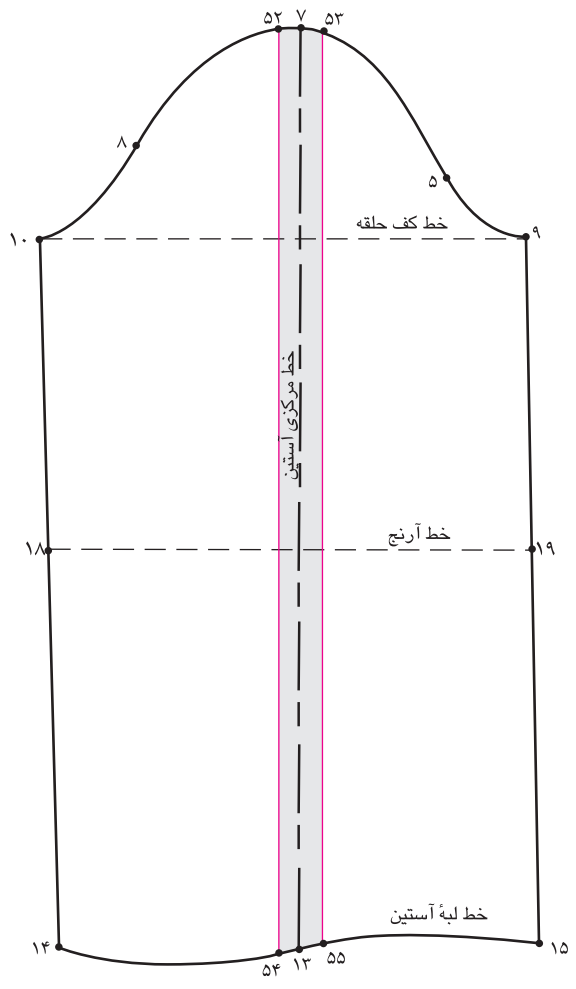

شکل ۷ـ۷۳

علت: پاترون روی بازوی این افراد گشاد است و «حالت شل» قرار می‌گیرد.

راه حل: به منظور رفع عیب آستین، روی پاترون به اندازه‌ای که آستین گشاد است، در قسمت طولی آن (از کاپ تا مچ) را «تا» کنید. (شکل ۷-۷۳)

از طرفین خط مرکزی آستین (۱۳⟵۷)، $\frac{۱}{۲}$ اندازهٔ گرفته

گام دوم

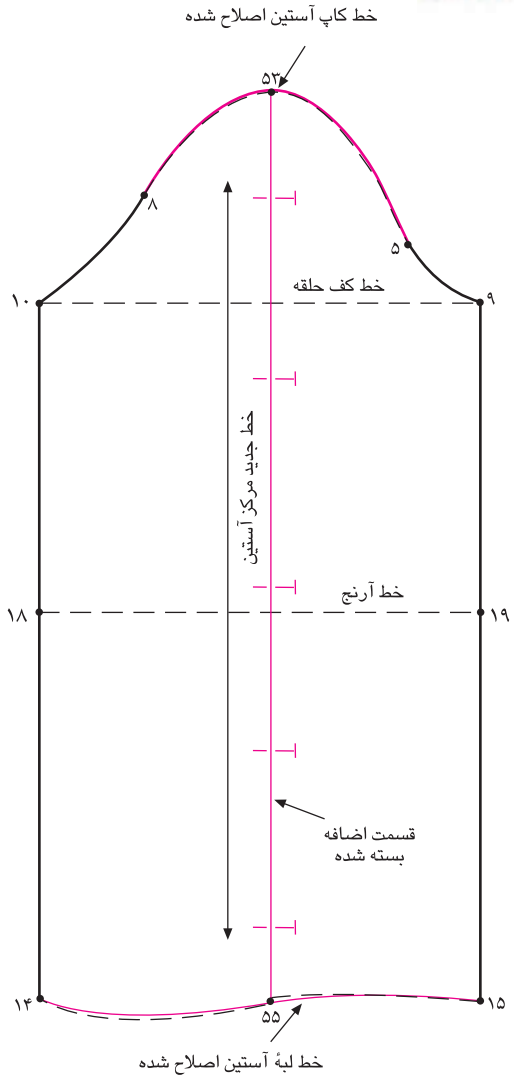

شکل ۷ـ۷۴

روی آستین را به سمت راست و $\frac{۱}{۲}$ دیگر را به سمت چپ منتقل کرده؛ نقاط «۵۵ ، ۵۴، ۵۳، ۵۲» به دست می‌آید.

نقاط«۵۲،۵۴»و«۵۳،۵۵»را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

خط «۵۴⟵۵۲» را روی«۵۵⟵۵۳» قرار داده و ببندید.

خطوط لبهٔ آستین و کاپ را اصلاح کنید. (شکل ۷-۷۴)

گام سوم

با توجه به اندازه‌ای که الگوی آســـتین را تنگ کرده‌اید، $\frac{۱}{۲}$ آن را از حلقهٔ آســـتین جلو «نقطـــهٔ۳۲» بالا رفته؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

از نقطه 5A به اندازه «۳۲←۵۰» بالا می‌رویم.

نقاط «5A و ۵۰» را با خط به یکدیگر وصل کرده و خط جدید حلقهٔ آستین جلو را رسم کنید. (شکل ۷۵-۷)

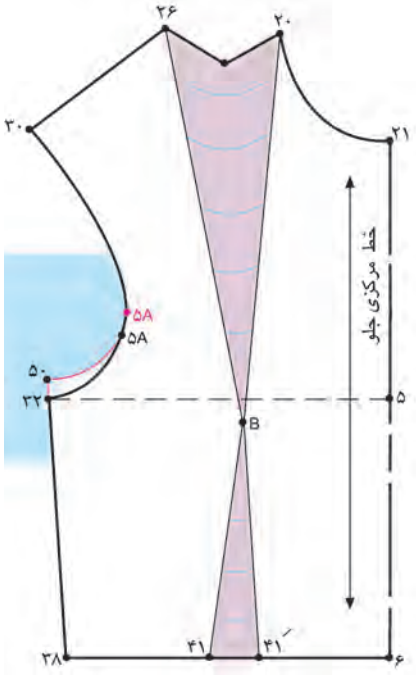

شکل ۷۵ـ ۷

گام چهارم

از حلقهٔ آســـتین پشت «نقطهٔ ۳۳» $\frac{۱}{۲}$ اندازهٔ گرفته شده، بالا رفته؛ «نقطهٔ ۵۱» به دست می‌آید.

از نقطه ۴ به اندازه فاصله «۳۳←۵۱» بالا می‌رویم.

نقاط «۴ و ۵۱» را بـــه یکدیگر وصل کرده؛ خط جدید حلقهٔ آستین پشت را رسم کنید. (شکل ۷۶-۷)

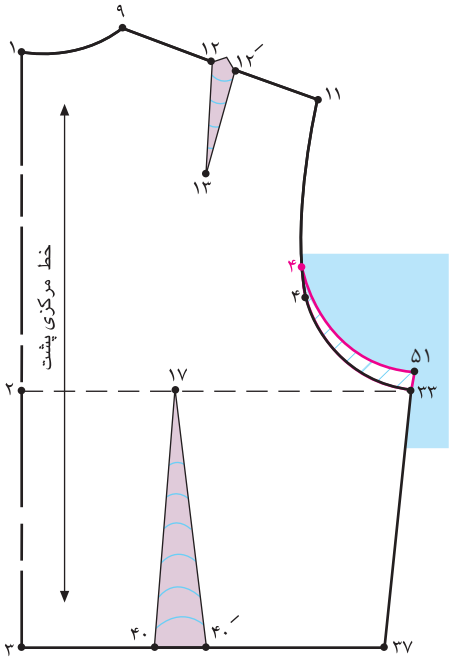

شکل ۷۶ـ ۷

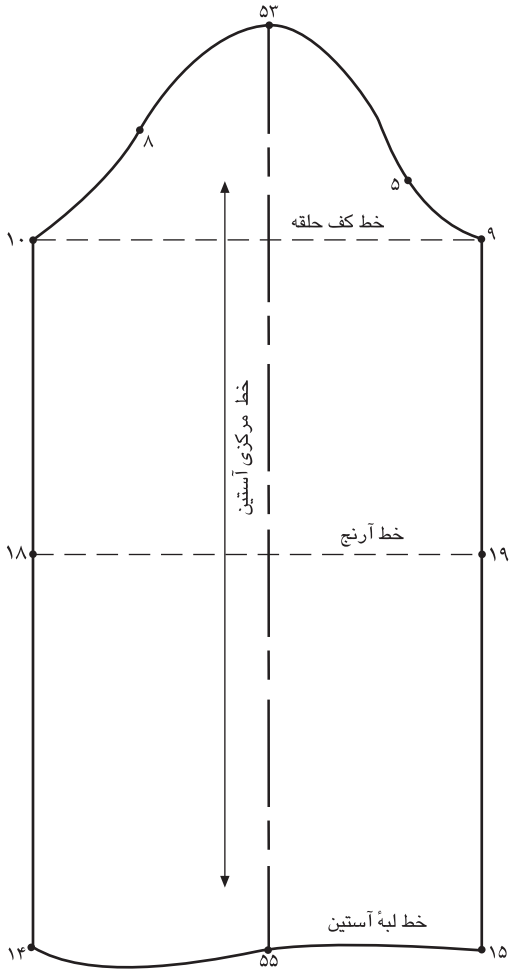

شکل ۷۷ـ ۷

همان طور که ملاحظه می‌کنید، خطوط جدید حلقه آستین الگوهای بالاتنه و آستین ترسیم شده است.

خط جدید حلقهٔ آستین (الگوی آستین)= ۱۰←۵۳←۹

خط جدید حلقهٔ آستین جلو= ۵۰←۳۰

خط جدید حلقهٔ آستین پشت= ۵۱←۱۱

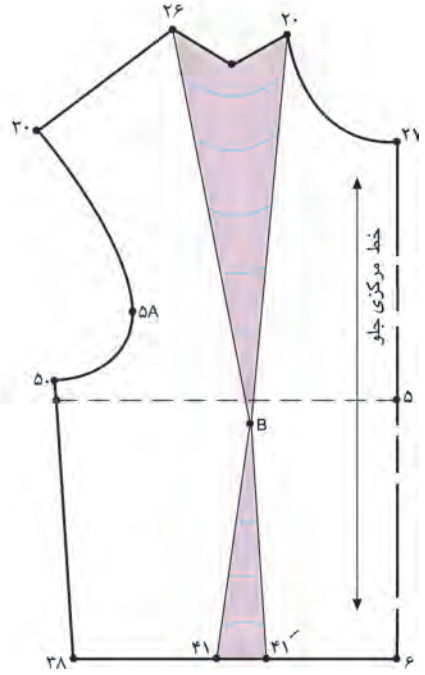

شکل ۷۸ـ ۷

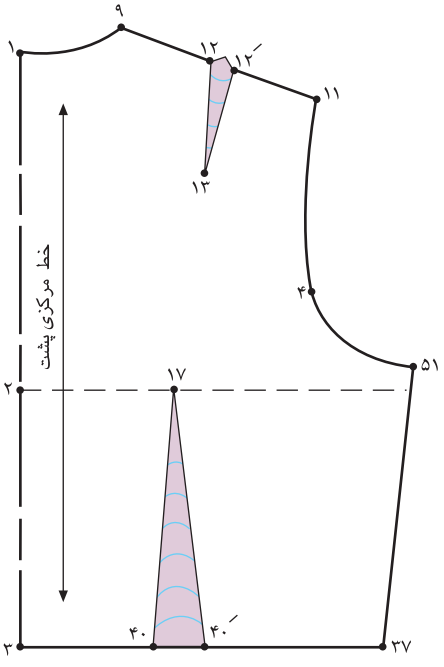

شکل ۷۹ ـ ۷

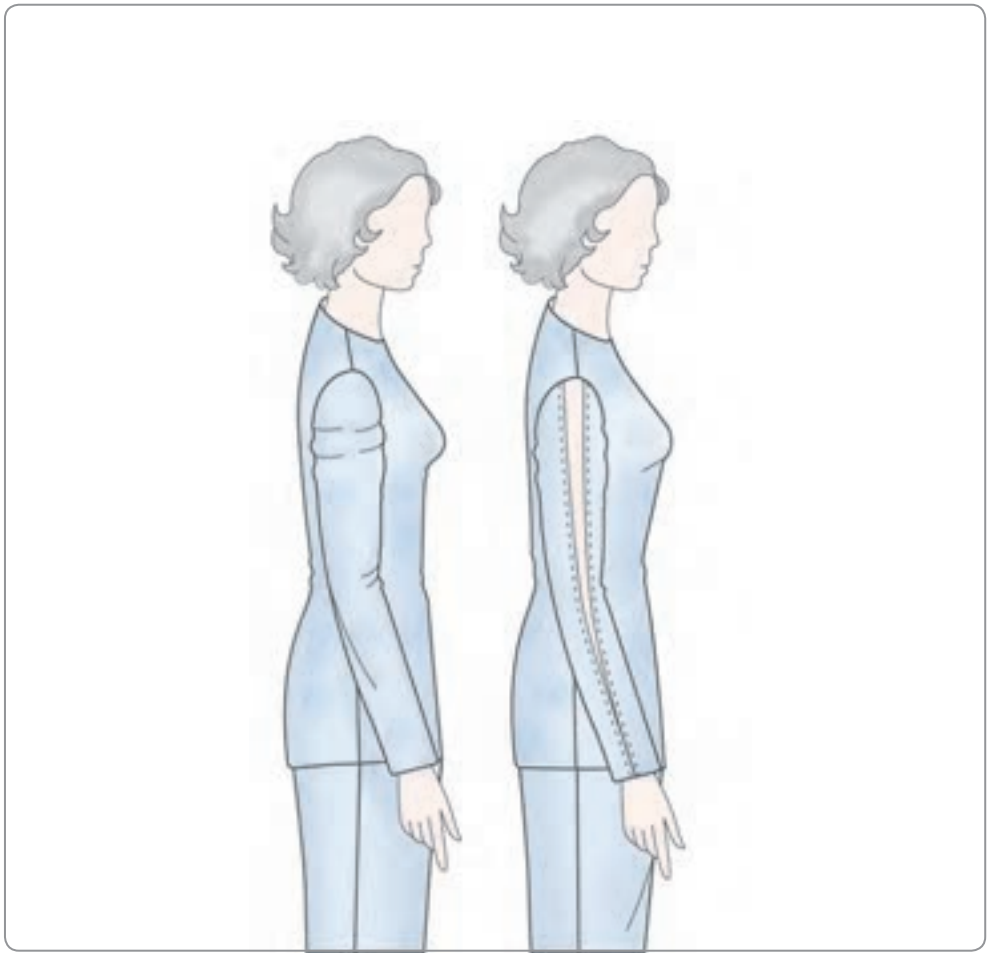

▲ شکل ۸۰ ـ ۷

الف ـ روش اول

گام اول

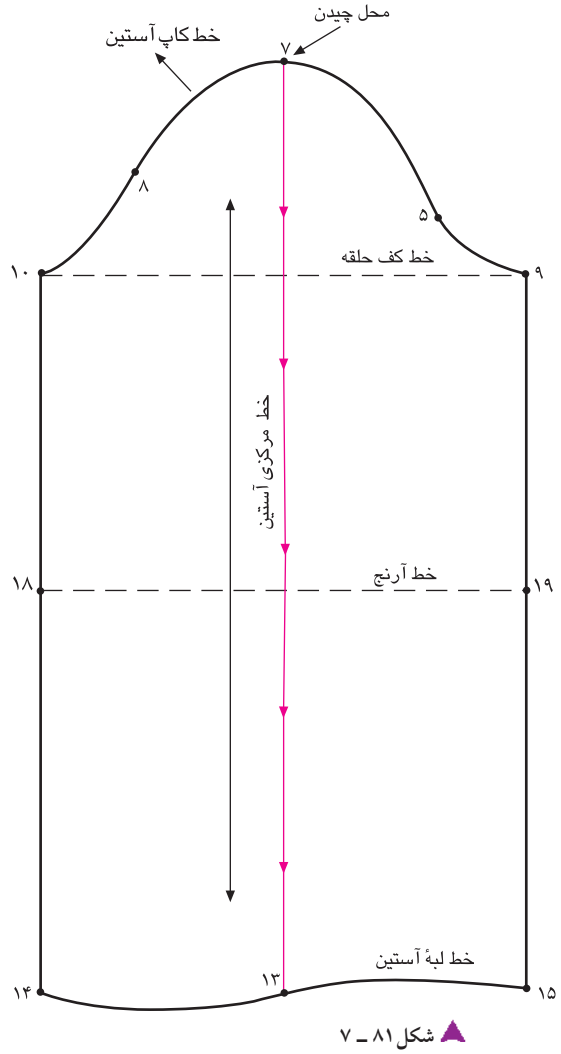

▲ شکل ۸۱ ـ ۷

علت: پاترون روی قسمت بازو تنگ است و کاملاً به سمت حلقهٔ آستین کشیده می‌شود.

راه حل: به منظور رفع عیب باید از قسمت خط مرکزی آستین در کاپ تا قسمت مچ را قیچی کرده و اندازهٔ آن را یادداشت کنید. (شکل ۸۱-۷)

روی خط مرکزی الگوی آستین از «نقطهٔ ۷» (کاپ آستین)،

گام دوم

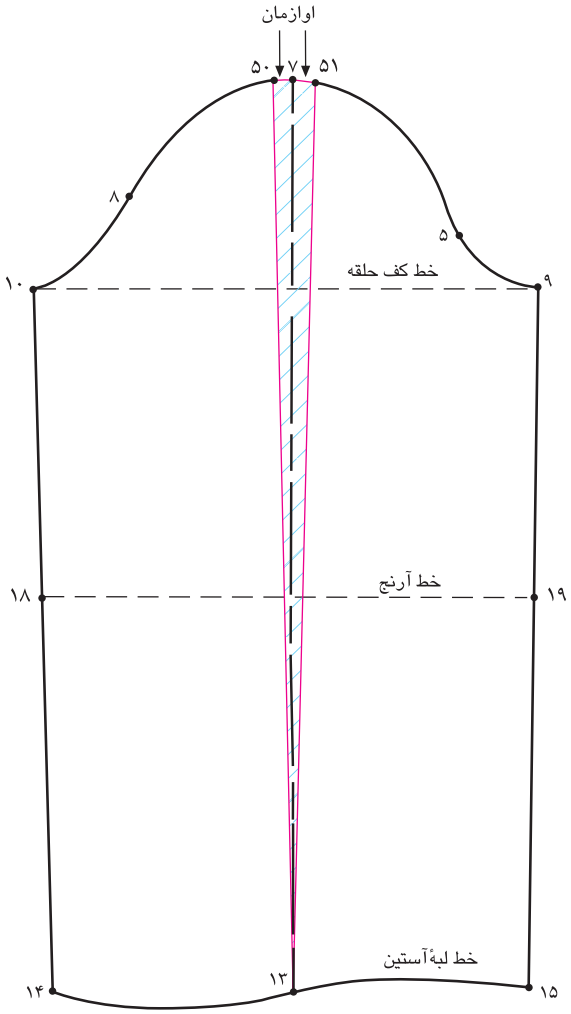

▲ شکل ۸۲ ـ ۷

به سمت «نقطهٔ ۱۳» (لبهٔ آستین) قیچی کنید.

از «نقطهٔ ۷» $\frac{1}{2}$ اندازهٔ محاسبه شده در پاترون را به سمت راست و $\frac{1}{2}$ دیگر را به سمت چپ رفته؛ نقاط «۵۱⟵۵۰» به دست می‌آید. (شکل ۸۲-۷)

فاصلهٔ «۵۱⟵۷⟵۵۰» اوازمان آستین است.

گام سوم

a با توجه به اندازه‌ای که حلقهٔ آســـتین الگوی آستین را گشاد کرده‌اید، $\frac{۱}{۲}$ اندازهٔ آن را (فاصلهٔ ۵۱←۷) از تقاطع حلقهٔ آستین و پهلو پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۲» به دست می‌آید.

a از نقطه ۵A به اندازه «۳۲←۵۰» بالا می‌رویم.

a نقاط «۵۲ و ۵A» را با خط‌کش منحنی به یکدیگر وصل کنید.

a از «نقطهٔ۵۲» تا «نقطهٔ ۵A» را قیچی کنید.

(شکل ۸۳-۷)

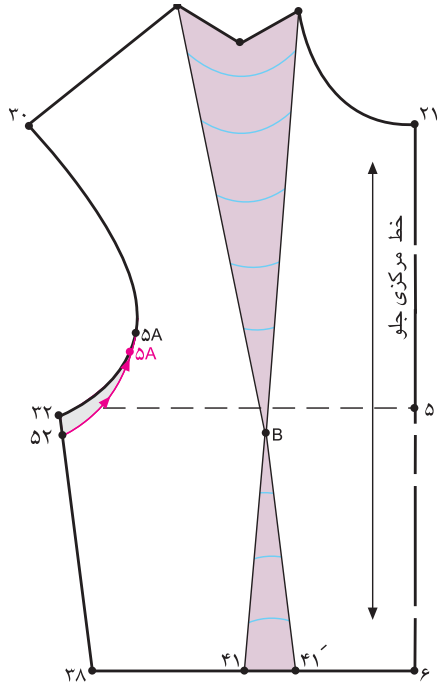

▲ شکل ۸۳ ـ ۷

گام چهارم

a $\frac{۱}{۲}$ اندازهٔ گشـــاد شده در الگوی آســـتین (فاصلهٔ۷←۵۰) را از تقاطع حلقهٔ آســـتین و پهلو پایین آمده؛ «نقطهٔ۵۳» به دست می‌آید.

a از نقطه ۴ به اندازه «۵۳←۳۳» بالا می‌رویم.

a نقاط «۴ و ۵۳» را به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۸۴-۷)

a از «نقطهٔ ۵۳» تا «نقطهٔ ۴» را قیچی کنید.

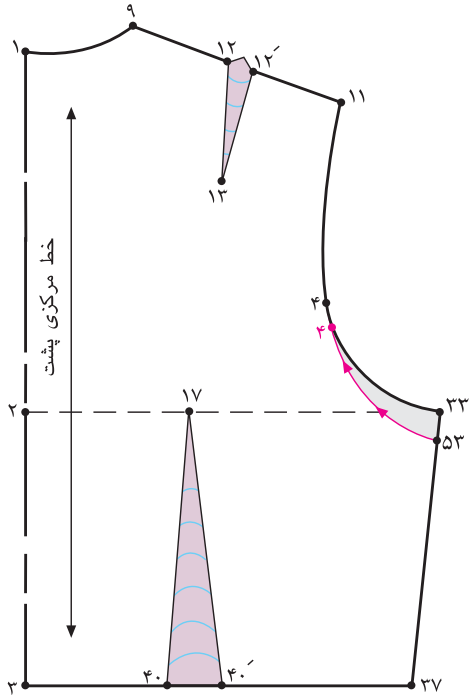

▲ شکل ۸۴ ـ ۷

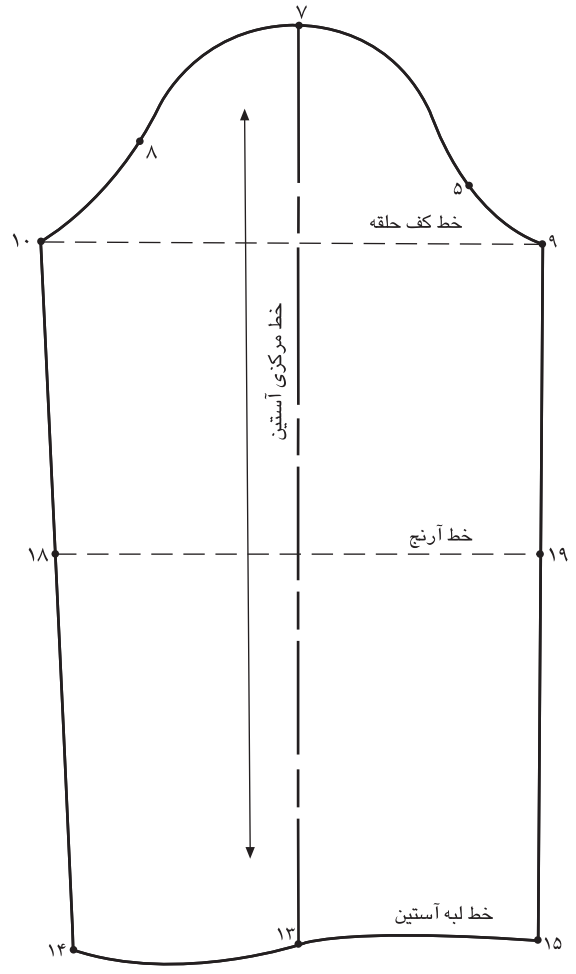

شکل ۸۵ ـ ۷

همان طور که ملاحظه می‌کنید، خطوط جدید حلقهٔ آستین، الگوهای بالاتنه و آستین ترسیم شده است.

خط جدید حلقهٔ آستین (الگوی آستین)= ۱۰←۷←۹

خط جدید حلقهٔ آستین جلو= ۳۰←۵A←۵۲

خط جدید حلقهٔ آستین پشت= ۱۱←۴←۵۳

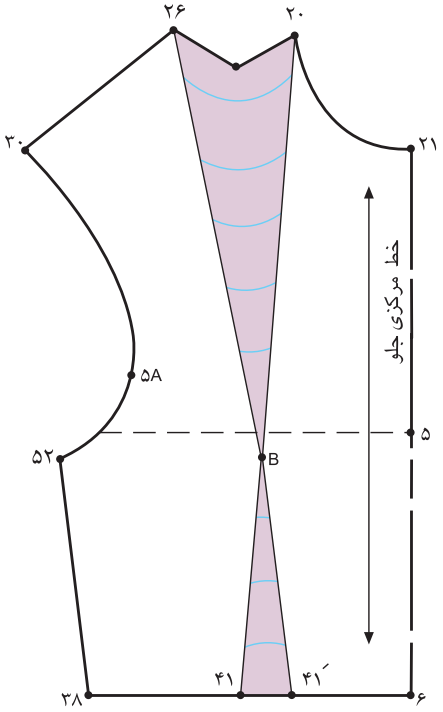

شکل ۸۶ ـ ۷

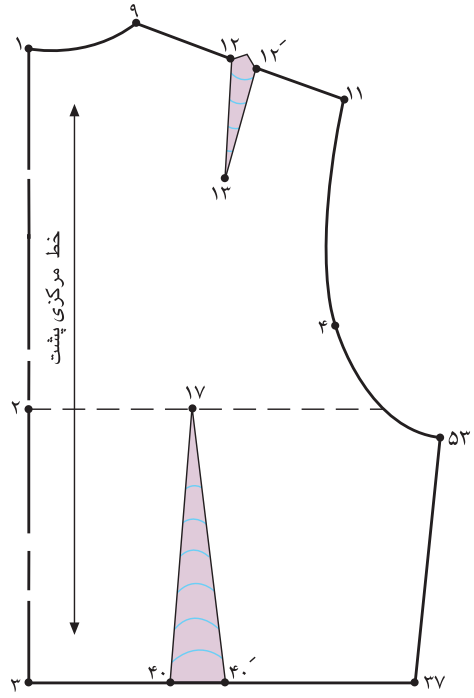

شکل ۸۷ ـ ۷

ب ـ روش دوم

گام اول

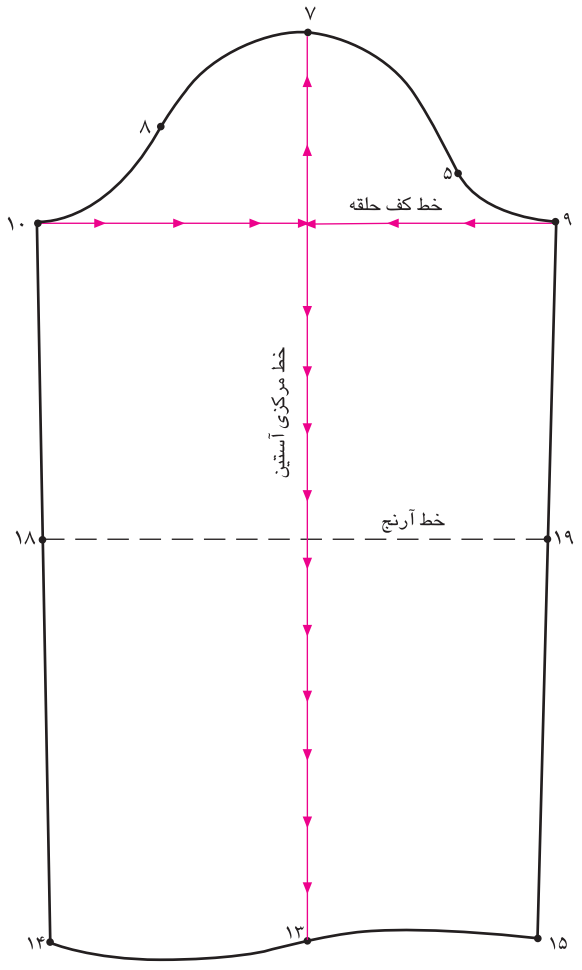

شکل ۸۸ ـ ۷

در این روش فقط الگوی آستین تغییر می‌کند و تغییری در الگوی بالاتنه به وجود نمی‌آید.

محل تقاطع خطوط مرکزی و کف حلقهٔ آستین را «نقطهٔ ۵۰» مشخص کنید.

از «نقطهٔ ۵۰» خطوط عمودی و افقی اوازمان به سمت خطوط زیر دست، لبهٔ آستین و کاپ آستین رسم کنید.

از نقاط «۹، ۱۰، ۱۳ و ۷» خطوط افقی و عمودی اوازمان را به سمت «نقطهٔ ۵۰» قیچی کنید. (شکل ۸۸-۷)

گام دوم

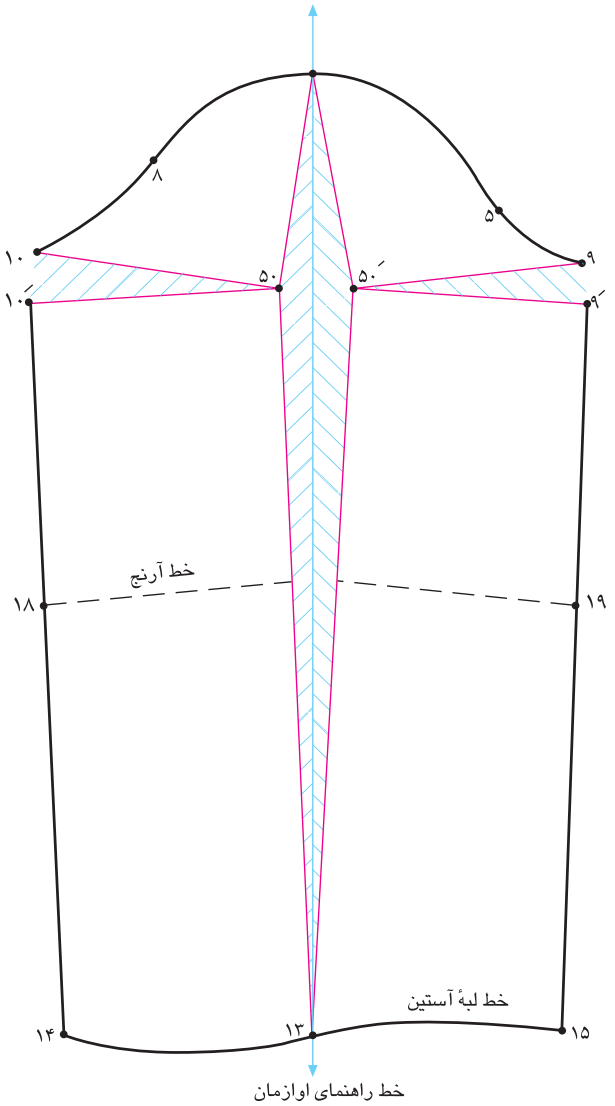

شکل ۸۹ ـ ۷

خطوط «۵۰←۱۰′» و «۹′←۵۰′» را موازی با خط آرنج قرار دهید.

فاصلهٔ «۵۰′←۵۰» به اندازه‌ای است که پاترون را روی بازو قیچی کرده‌اید.

در این حالت، فاصلهٔ «۱۰′←۱۰» و «۹′←۹» به تناسب باز شدن فاصلهٔ «۵۰′←۵۰» باز می‌شود. (شکل ۸۹-۷)

گام سوم

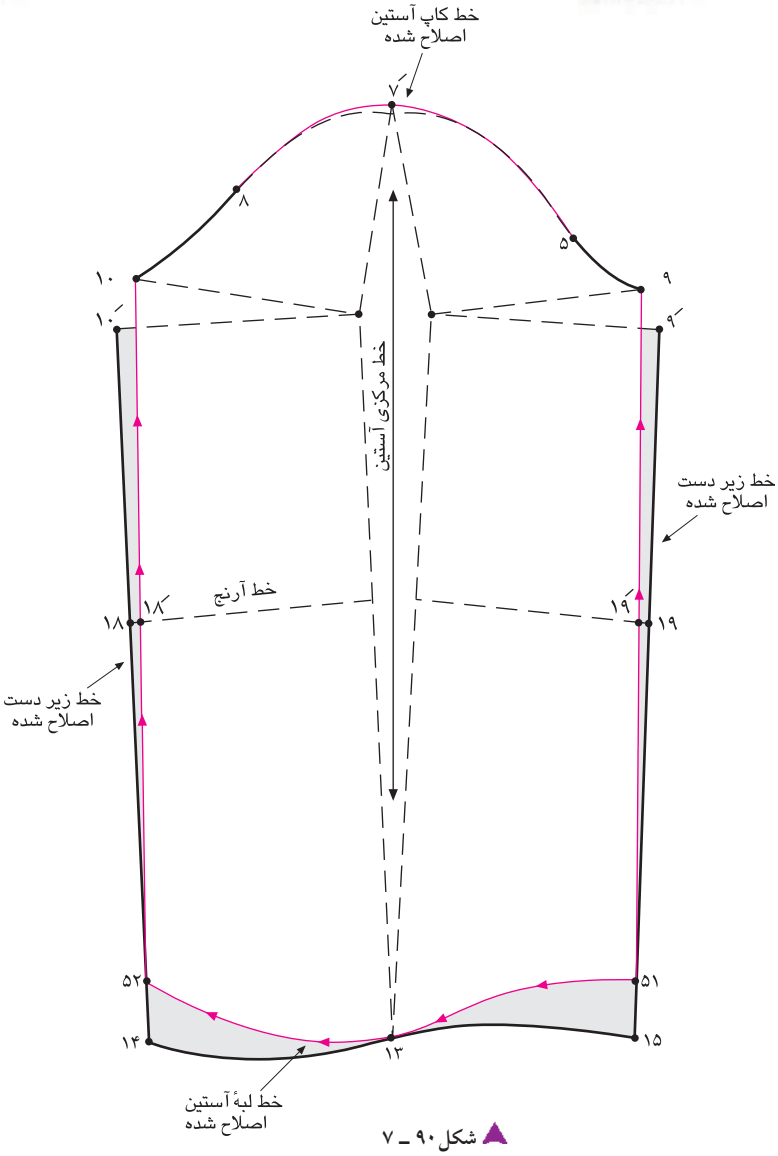

شکل ۹۰ ـ ۷

از خط لبهٔ آستیـــن نقاط «۱۴و۱۵» به انـدازهٔ فاصـلهٔ «۱۰′ ⟵ ۱۰» یـا «۹′⟵۹» را از نقـاط «۱۵و۱۴» روی خطوط زیر دست بالا رفته؛ نقاط«۵۱ و۵۲» به دست می‌آید.

ازنقاط«۵۱ و ۵۲» به «نقطهٔ۱۳» و نقاط«۱۰⟵۹» را یکدیگر

گام چهارم

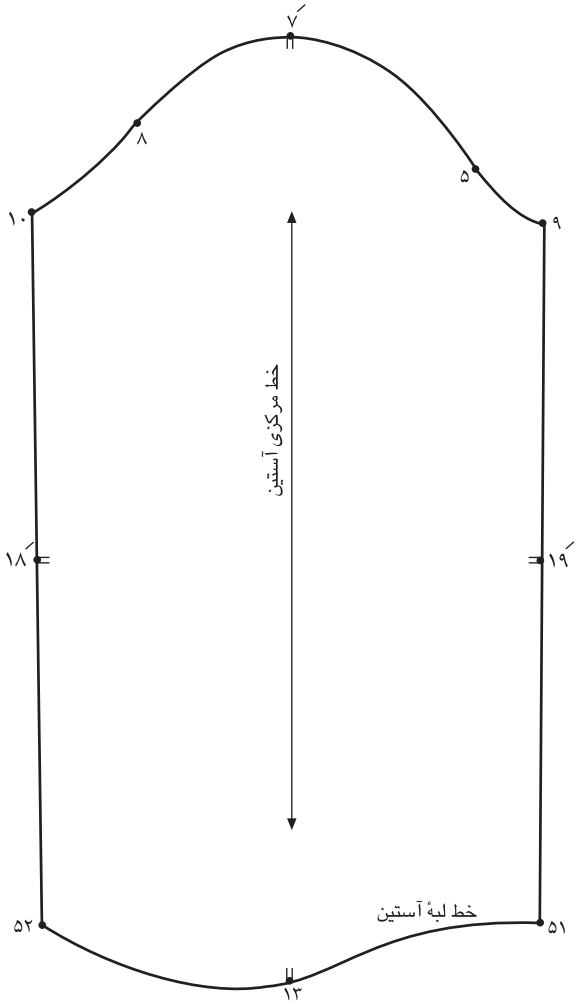

شکل ۹۱ ـ ۷

وصل کنید. (شکل ۹۰-۷)

خطوط کاپ، زیر دست و لبهٔ آستین را اصلاح کنید.

همان‌طور که در شـــکل ملاحظه می‌کنید، خطوط کاپ، زیر دست و لبهٔ آستین جدید هستند. (شکل ۹۱-۷)

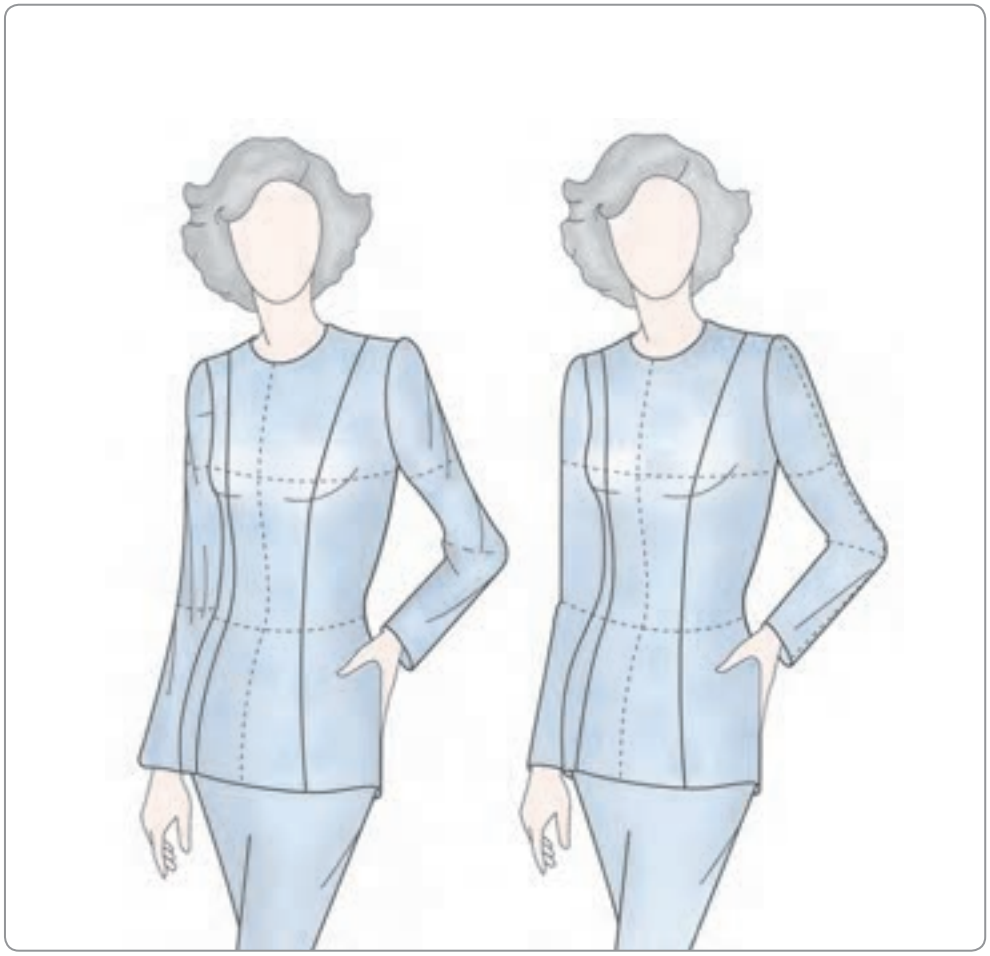

▲ شکل ۹۲ـ ۷

گام اول

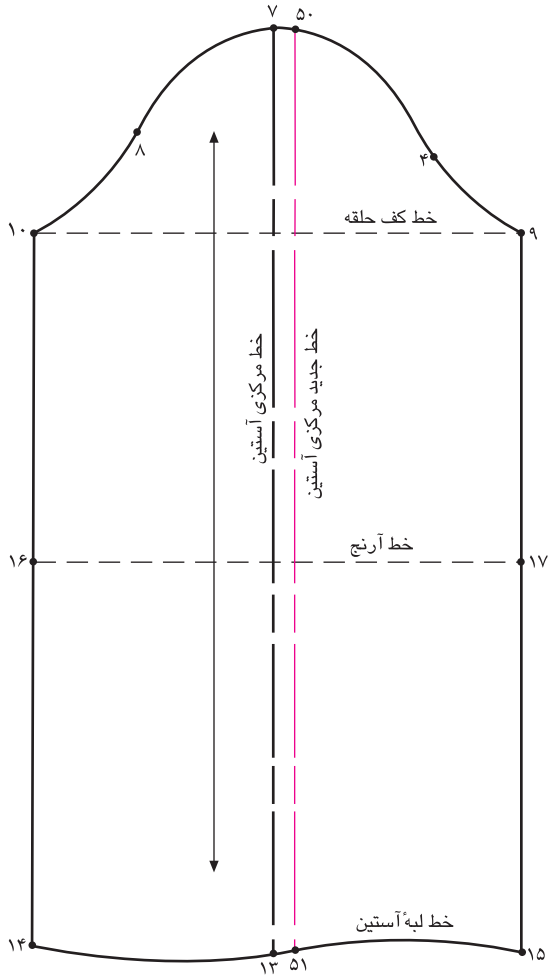

شکل ۹۳ـ ۷

علت: آســـتین پس از اتصال بـــه بالاتنهٔ پاترون و قرار گرفتن نقاط موازنه‌ها با یکدیگرند؛ آســـتین روی بدن به ســـمت جلو یا پشت متمایل می‌شود و اصطلاحاً پیچ می‌خورد.

راه حل: برای برطرف کردن این عیب آستین را از بالاتنه جدا کنید و در حالت ایستاده، آستین را مجدداً روی بالاتنه قرار دهید. (دقت کنید باید روی اندام شخص این کار انجام شود).

معمولاً این نوع عیوب آســـتین مواقعی ظاهر می‌شود که نقاط

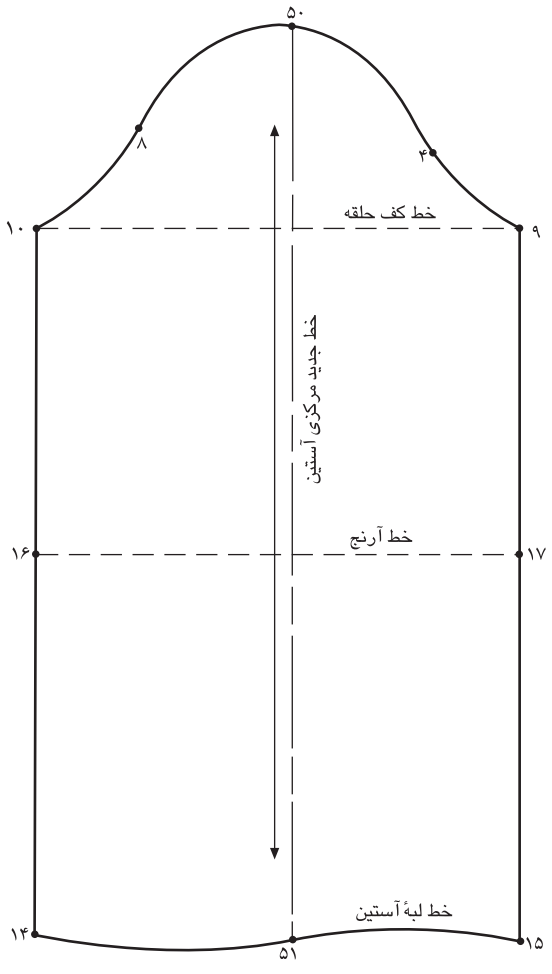

شکل ۹۴ـ ۷

موازنه بالاتنه را تغییر می‌دهید و روی الگوها اصلاح نمی‌کنید.

از خط مرکزی آستین به اندازه‌ای که پاترون را به سمت پشت یـــا جلو جابه‌جا نموده‌اید، خط را جابه‌جا کرده؛ نقاط «۵۱ و ۵۰» به دست می‌آید. (شکل ۹۳-۷)

نقاط «۵۱ و۵۰» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۹۴-۷)

خط جدید مرکزی آستین= ۵۱←۵۰

کاپ آستین بلند

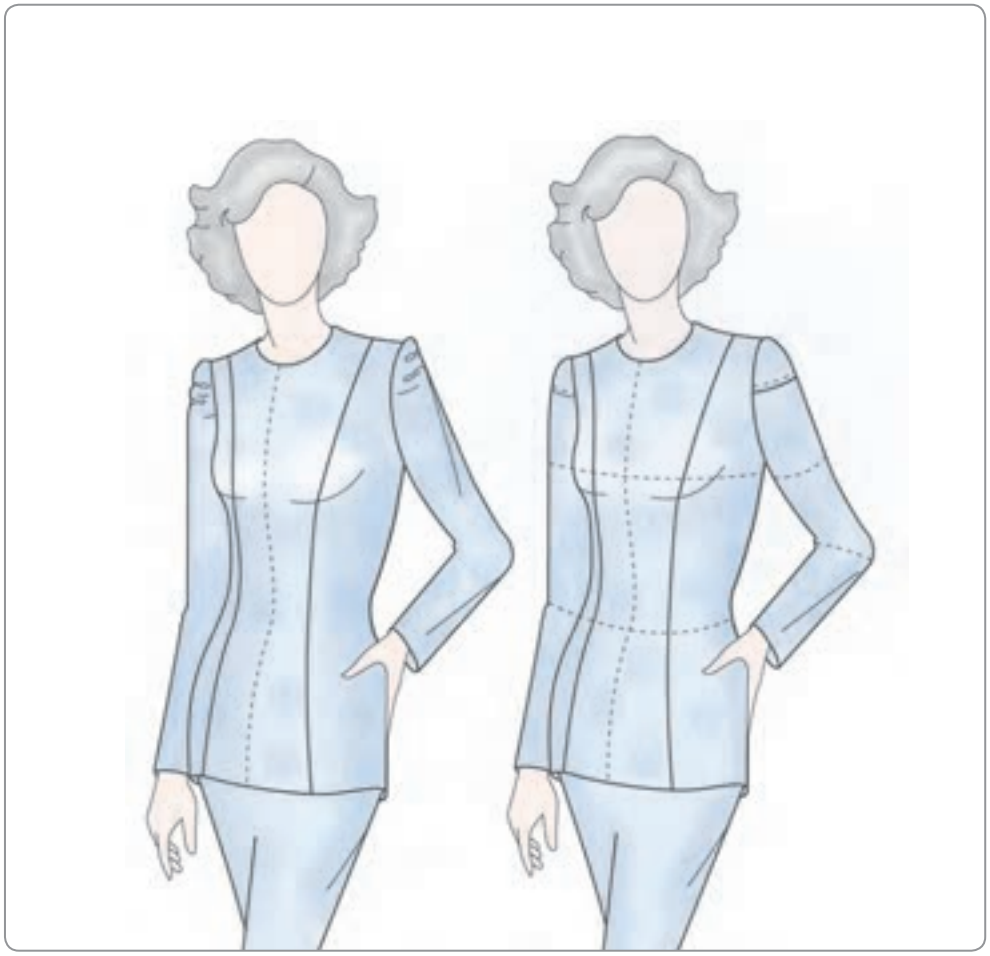

▲ شکل ۹۵ـ ۷

گام اول

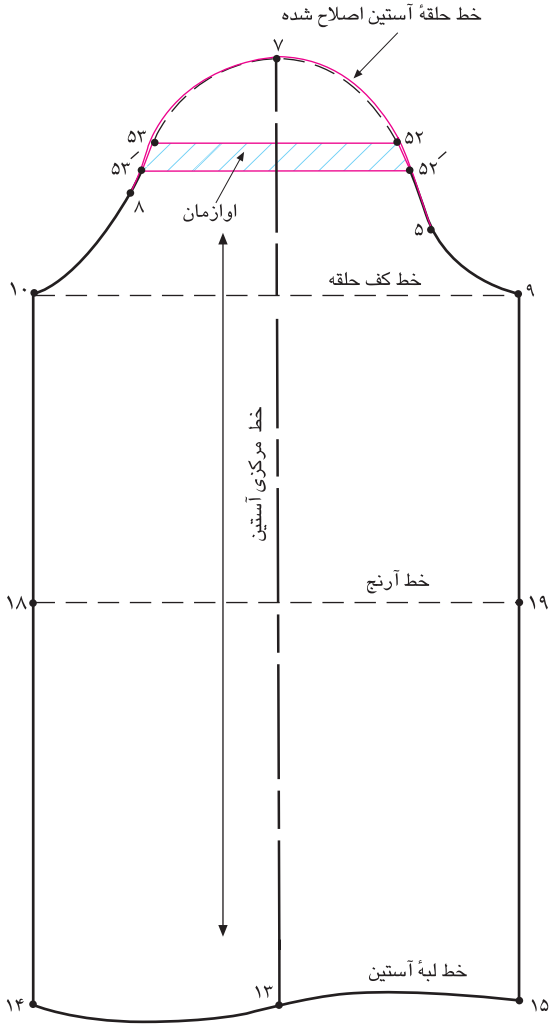

شکل ۹۶ـ ۷

علت: پاترون آستین در روی اندام این افراد در قسمت کاپ حالت افتاده‌ای دارد و پود پارچه به سمت پایین متمایل می‌گردد.

راه حل: روی پاترون اندازهٔ افتادگی در کاپ را به صورت یک پیلی در عرض آن بگیرید، این اندازه را یادداشت کنید.

در فاصلهٔ بالاتر از «نقطهٔ ۸» (موازنهٔ پشت) خطی موازی با خط کف حلقه به نام «۵۳⟵۵۲» رسم کنید.

گام دوم

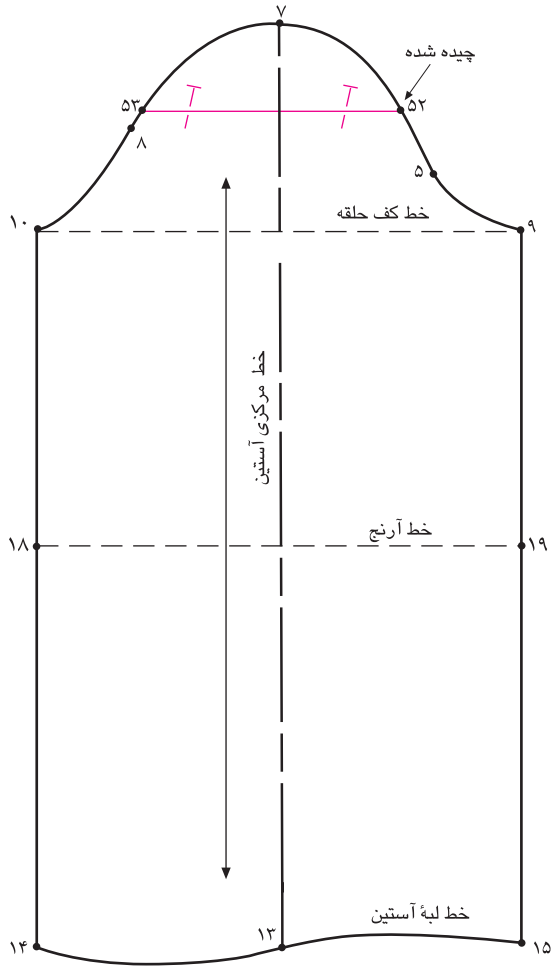

شکل ۹۷ـ ۷

از خط «۵۳⟵۵۲» به اندازه‌ای که روی پاترون گرفته شده، بالا رفته خط «۵۵⟵۵۴» را رسم کنید. (شکل ۹۶-۷)

پیلی «۵۵⟵۵۴⟵۵۳⟵۵۲» را ببندید.

در فاصلهٔ نقاط موازنهٔ «۸⟵۵» خط جدید حلقهٔ آستین را اصلاح کنید. (شکل ۹۷-۷)

گام سوم

دقت کنید چون الگوی آستین تغییر کرده و کاپ کوتاه شده، باید حلقهٔ آستین بالا تنه تنگ شود.

از «نقطهٔ۳۲» (تقاطع خطوط حلقهٔ آستین و پهلو) به اندازهٔ فاصلهٔ «۵۲←'۵۲» (الگوی آستین) بالا رفته «نقطهٔ۵۰» به دست می‌آید. (شکل ۹۸-۷)

۳۲←۵۰=۵۲'←۵۲

نقاط «۵A و۵۰ » را با خط به یکدیگر وصل کنید.

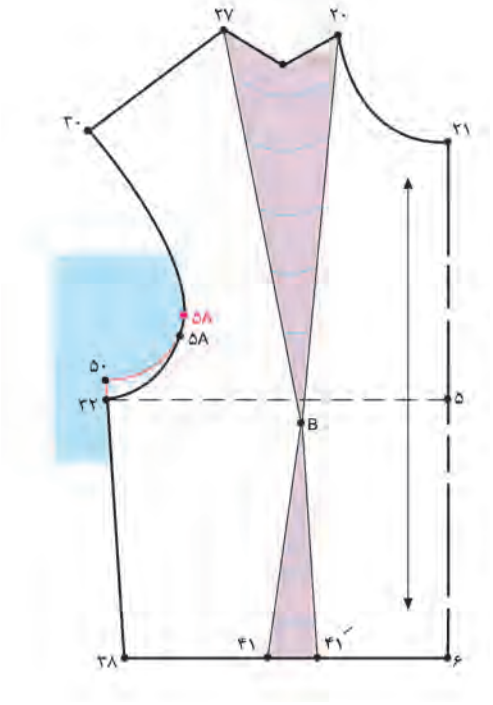

▲ شکل۹۸ـ ۷

گام چهارم

از«نقطهٔ۳۳» (تقاطع خطوط حلقهٔ آستین و پهلو)به اندازهٔ فاصلهٔ«۵۳←'۵۳» (الگوی آستین) بالارفته؛ «نقطه۵۱» به دست می‌آید. (شکل ۹۹-۷)

۳۳←۵۱=۵۳'←۵۳

نقاط «۴ و۵۱» را با خط به یکدیگر وصل کنید.

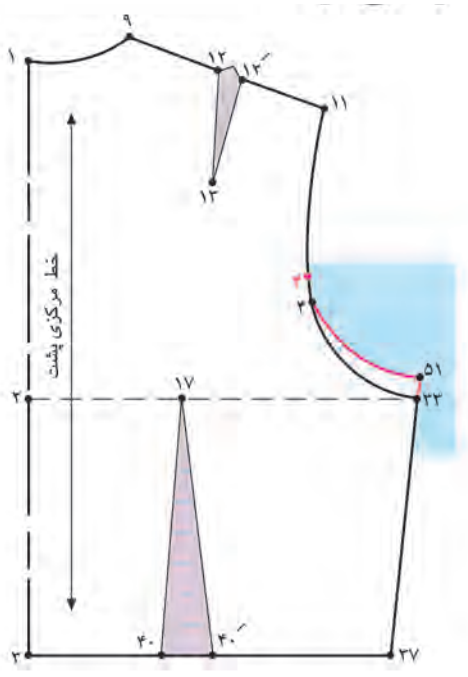

▲ شکل۹۹ـ ۷

کاپ آستین کوتاه

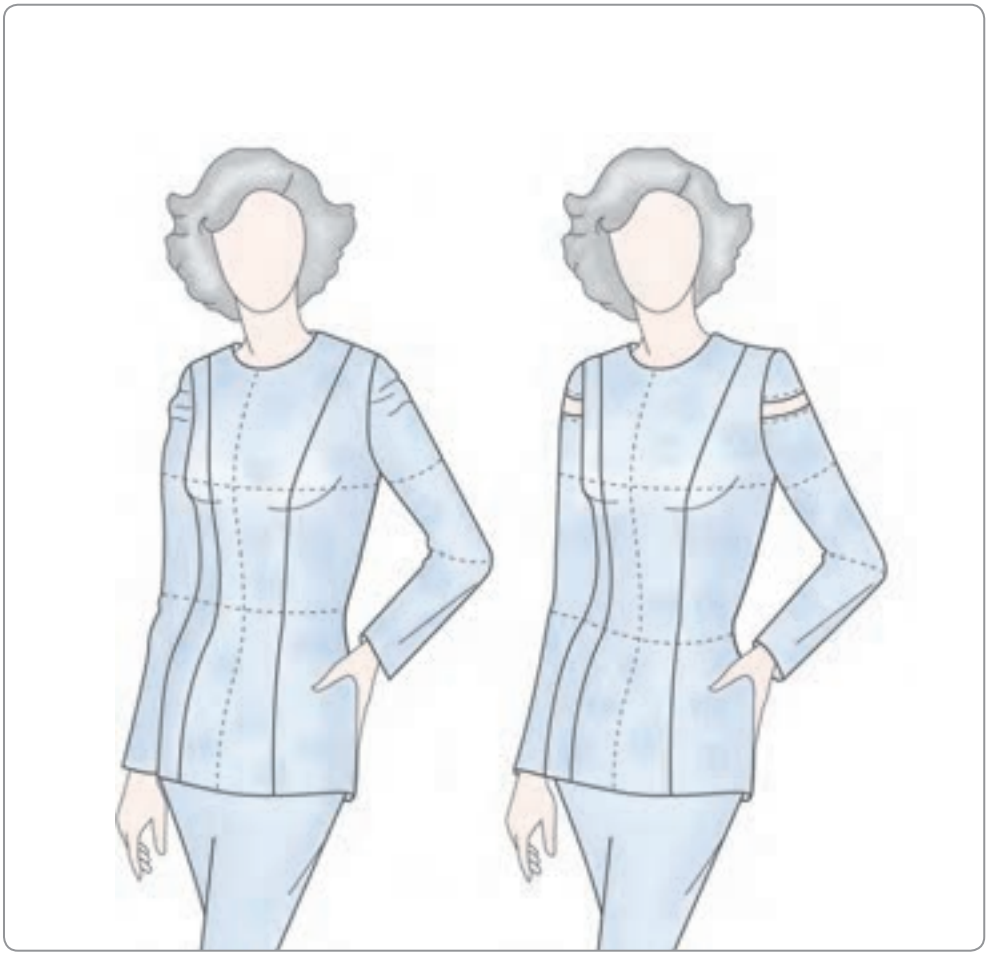

▲ شکل ۱۰۰ـ ۷

گام اول

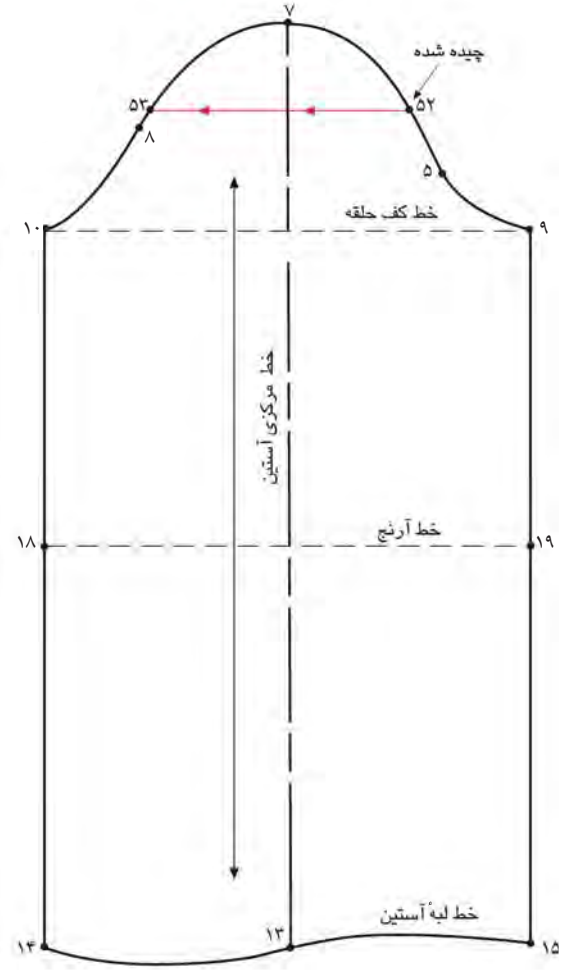

▲ شکل ۱۰۱ـ ۷

a علت: پاترون آستین در قسمت کاپ آن حالت کشیدگی داشته و کوتاه است و اصطلاحاً بالاتنه روی آستین قرار می‌گیرد.

a راه حل: روی پاترون بر عکس کاپ بلند انجام دهید؛ قسمت بالای آستین را قیچی کرده و به اندازه‌ای که لازم است، باز کنید.

a در فاصلهٔ بالاتر از «نقطهٔ ۸» (موازنهٔ پشت) خطی موازی با خط کف حلقه به نام «۵۳←۵۲» رسم کنید.

گام دوم

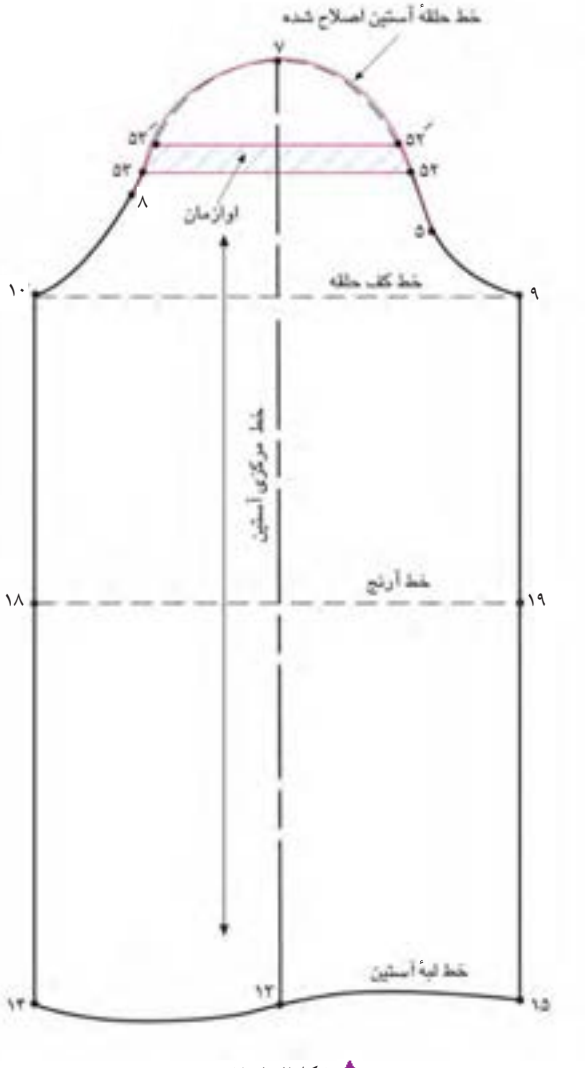

▲ شکل ۱۰۲ـ ۷

a خط «۵۳←۵۲» را قیچی کنید. (شکل ۱۰۱-۷)

a به اندازه‌ای که پاترون را باز کرده‌اید، فاصلهٔ بین دو تکهٔ آستین را اوازمان دهید؛ نقاط «'۵۳ و '۵۲» به دست می‌آید.

a در فاصلهٔ نقاط موازنهٔ «۸ ← ۵» خط جدید حلقهٔ آستین را اصلاح کنید. (شکل ۱۰۲-۷)

گام سوم

دقت کنید چون الگوی آستین تغییر کرده و کاپ آستین بلند شده، باید حلقهٔ آستین بالاتنه گشاد شود.

از «نقطهٔ ۳۲» (تقاطع حلقهٔ آستین و پهلو) به اندازهٔ فاصلهٔ «۵۲'⟵۵۲» پایین رفته؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

۵۰⟵۳۲=۵۲⟵۵۲'

نقاط «۵A و ۵۰» را با خط به یکدیگر وصل کنید.

از«نقطهٔ ۵۰» حلقهٔآستین را قیچی کنید.(شکل۱۰۳-۷)

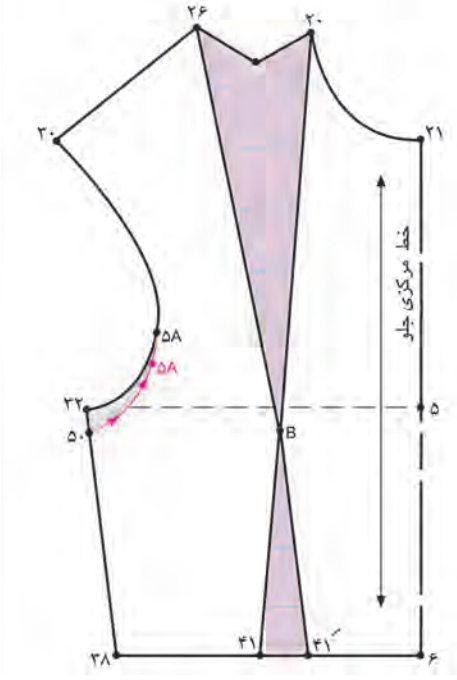

شکل۱۰۳ـ ۷

گام چهارم

از «نقطهٔ۳۳» (تقاطع خطوط حلقهٔ آستین و پهلو) به اندازهٔ فاصلهٔ «۵۳'⟵۵۳» پایین رفته؛ « نقطهٔ۵۱» به دست می‌آید. (شکل۱۰۴-۷)

۵۱⟵۳۳=۵۳⟵۵۳'

نقاط «۴⟵۵۱» را با خط به یکدیگر وصل کنید. از «نقطهٔ۵۱» حلقهٔ آستین را قیچی کنید.

خط جدید حلقهٔ آستین جلو =۵۰⟵۳۰

خط جدید حلقهٔ آستین پشت= ۴⟵۵۱

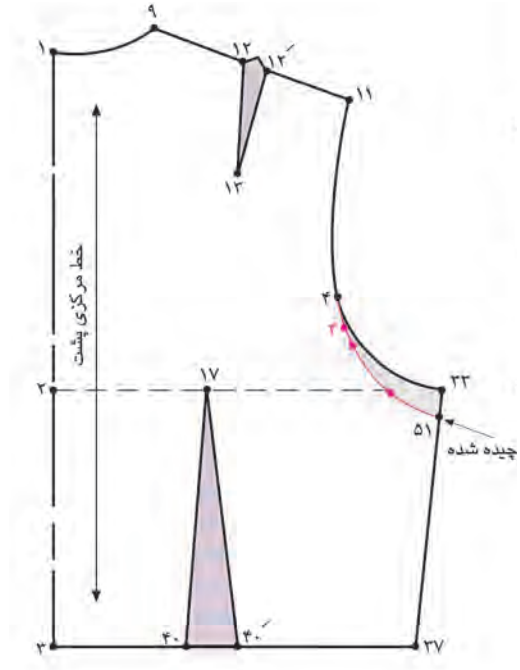

شکل۱۰۴ـ ۷

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو)	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس	واحد کار۸: ترسیم الگوی انواع لباس
۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴	۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۸

واحد کار هشتم

توانایی ترسیم الگوی انواع لباس

هدف‌های رفتاری

انتظار می‌رود فراگیرنده پس از مطالعهٔ این واحد درسی بتواند به اهداف زیر دست یابد:

۱- الگوی اساس بالاتنه را به الگوی پیراهن تبدیل کند.
۲- الگوهای پیراهن را براساس میزان گشادی توضیح دهد.
۳- الگوهای پیراهن را براساس میزان گشادی ترسیم کند.
۴- از جدول آزادی‌های لباس استفاده کند.
۵- الگوی یک مدل پیراهن با برش پرنسسی یکسره، جیب‌دار، یقهٔ انگلیسی جلو باز با دگمه‌خور را ترسیم کند.
۶- الگوی یک مدل پیراهن با برش زیر سینه و غیر قرینه، دامن ترک نیلوفری را ترسیم کند.
۷- الگوی یک مدل پیراهن با برش بالاتنه و خط کمر جدا، بدون آستین، دامن کلوش و یقهٔ حلزونی را ترسیم کند.
۸- الگوی یک مدل پیراهن کلوش با برش پرنسسی با جلیقه را ترسیم کند.
۹- الگوی یک مدل پیراهن فون با پیلی را ترسیم کند.
۱۰- الگوی یک مدل پیراهن با برش بالاتنه الگو را انجام دهد.
۱۱- الگوی یک دامن حاملگی را ترسیم کند.
۱۲- الگوی یک مدل دامن میخی را ترسیم کند.

اندازه‌گیری اندام + آزادی یا اضافات الگو + گشادی طرح لباس = خطوط محیطی* لباس

این فرمول گشـــاد یا چســـبان بودن انواع لباس را مشـــخص می‌کند، خطوط محیطی تمام پیراهن‌ها در اصل اضافات است که در طراحی الگو، اندازه‌گیری و مدل‌سازی پیراهن داده می‌شود. اضافات هر کدام از پیراهن‌ها متفاوت است. جدول زیر اضافات مربوط به پیراهن است.

جدول آزادی لباس‌ها

	پیراهن ـ بلوز ـ تاپ ـ شلوار ـ دامن ـ جلیقه			کت، پالتو با آستر و بدون آستر		
طراحی محیطی لباس Silhouette	دور سینه	دور کمر	دور باسن	دور سینه	دور کمر	دور باسن
خیلی چسبان Close Fitting	۰-۲/۵ cm کم شود	۰-۰/۷۵ cm کم شود	۰-۳ cm کم شود	-	-	قابل اجرا نیست
چسبان Fitted	۳/۲۵-۵ cm	۰/۷۵-۲ cm	۴/۵-۱۰ cm	۸/۲۵-۱۱ cm	۲/۵-۶/۲۵ cm	۱۰-۱۷/۷۵ cm
کمی چسبان Semi-Fitted	۵-۸/۵ cm	۲-۵ cm	۱۰-۱۵ cm	۱۱/۵-۱۷/۷۵ cm	۶/۵-۱۰ cm	۱۷/۷۵-۲۵ cm
گشاد Loose-Fitting	۸/۵-۲۰ cm	۵/۷۵-۱۵ cm	۱۵-۲۵ cm	۱۵-۲۵ cm	۱۰-۲۰ cm	۲۵-۳۵/۵ cm
خیلی گشاد Very loose Fitting	بیشتر از ۲۰	بیشتر از ۱۵	بیشتر از ۲۵	بیشتر از ۲۵	بیشتر از ۲۰	بیشتر از ۳۵/۵

(جدول ۱)

*. Body measurements + wearing Eeas + designer Ease = Fashion silhouette

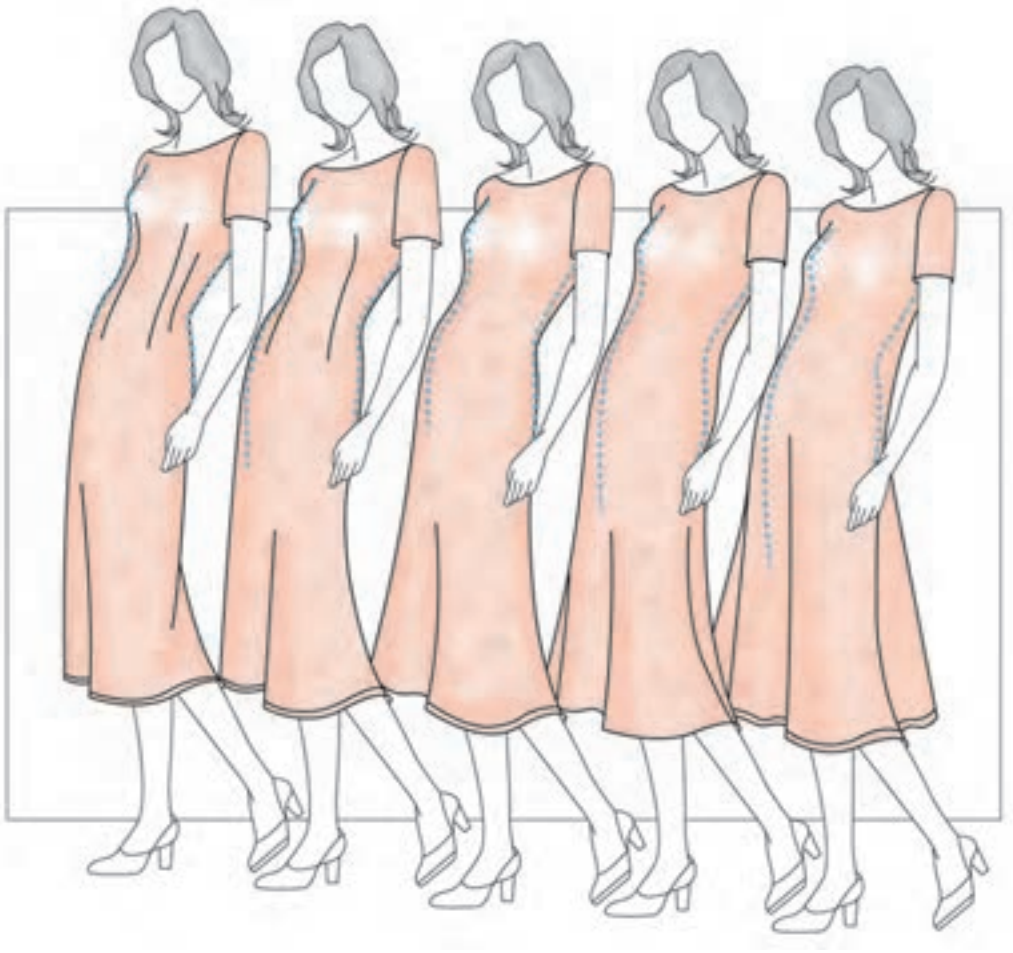

خیلی گشاد　گشاد　کمی چسبان　چسبان　خیلی چسبان

اغلب بافتنی یا استرج

▲ شکل ۱ـ ۸

خیلی چسبان　　چسبان

کمی چسبان　　گشاد　　خیلی گشاد

شکل ۲ـ ۸

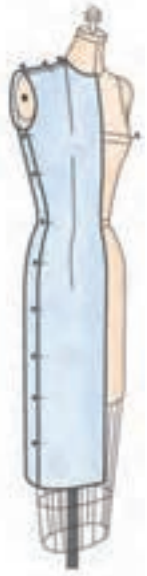

▲ برای تهیه لباس چسبان گرفتن دو پنس جلو الزامی است.

▲ در لباس چسبان می‌توانید فقط از پنس سرشانه و زیر سینه استفاده کنید.

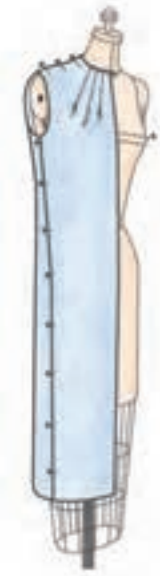

▲ با جابه‌جا کردن پنس (انتقال پنس) و آزادی در پهلوهای لباس کمی گشاد می‌شود.

▲ با رد کردن پنس در برش و بقیه آن به چین و پیلی و کمی آزادی در پهلو، لباس گشاد می‌شود.

▲ با تبدیل پنس به چین یا پیلی و آزادی در پهلوها، لباس گشاد می‌شود.

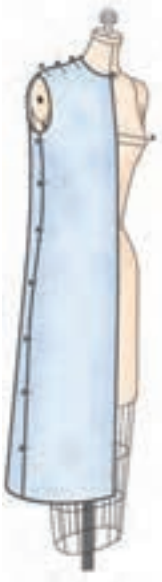

▲ با بستن پنس و دادن اوازمان طبیعی، لباس گشاد می‌شود.

▲ شکل ۳ـ ۸

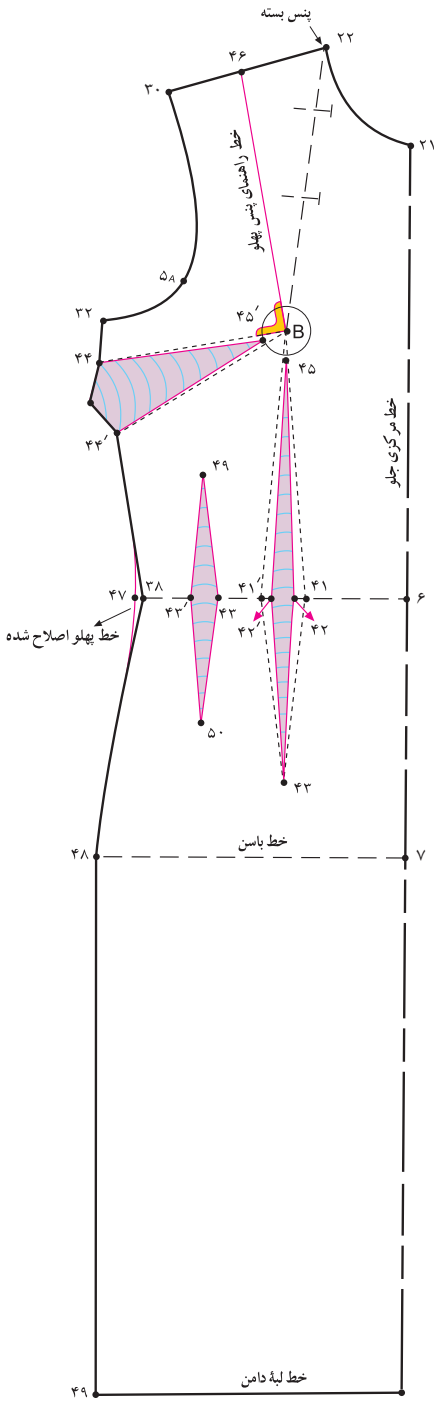

▲ شکل ۴ـ ۸

▲ چسبان، دو پنس

این پیراهن کاملاً چسبان است؛ برای بهتر قرار گرفتن پنس‌ها، دو پنس ترسیم می‌شود؛ زیرا پهنای پنس زیر سینه نباید بیشتر از ۴ سانتی‌متر باشد؛ بیشتر ازاین مقدار به دو پنس تقسیم می‌شود.(شکل ۴-۸)

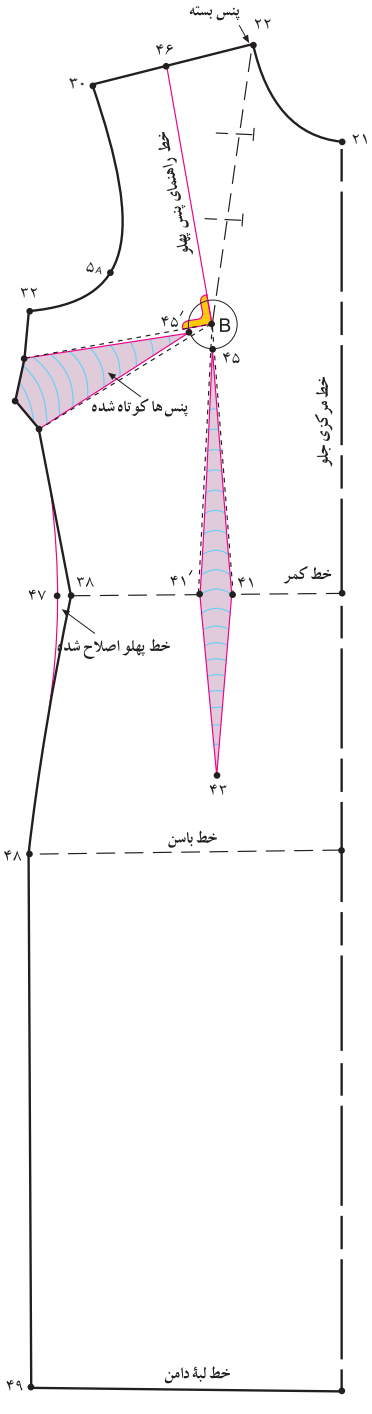

▲ شکل ۵ ـ ۸

▲ کمی چسبان

این پیراهن کمی آزادی دارد و خیلی چسبان نیست؛ پنس زیر سینه کمتر از اندازهٔ اصلی ترسیم شده و کمی از گودی کمر گرفته می‌شود.

(شکل۵-۸)

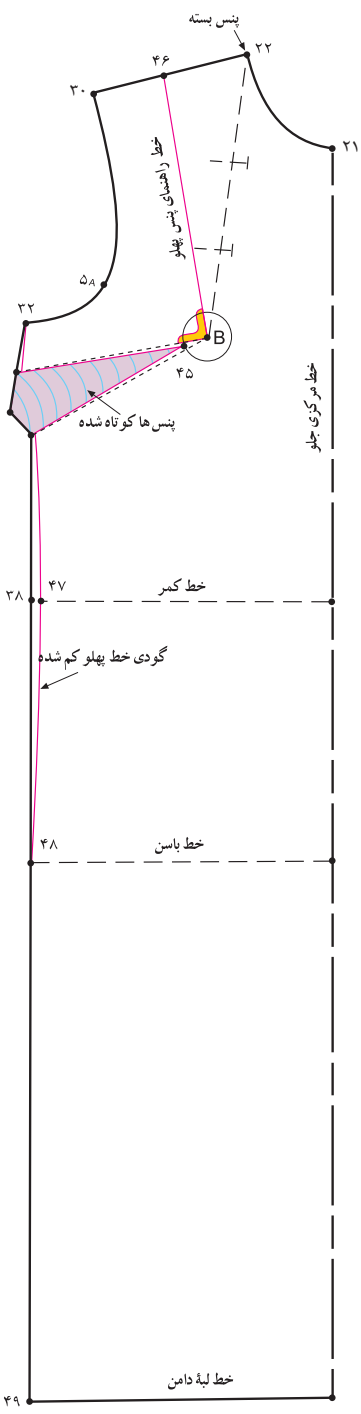

▲ شکل ۶ ـ ۸

▲ حالت گشاد

در ترسیم الگوی اساس این پیراهن‌ها معمولاً از پنس‌های زیر سینه و دامن صرف نظر می‌شود. خط پهلو را صاف ترسیم کرده سپس از گودی کمر آن کمی گرفته می‌شود. (شکل۶-۸)

تبدیل پنس به پیلی یا چین

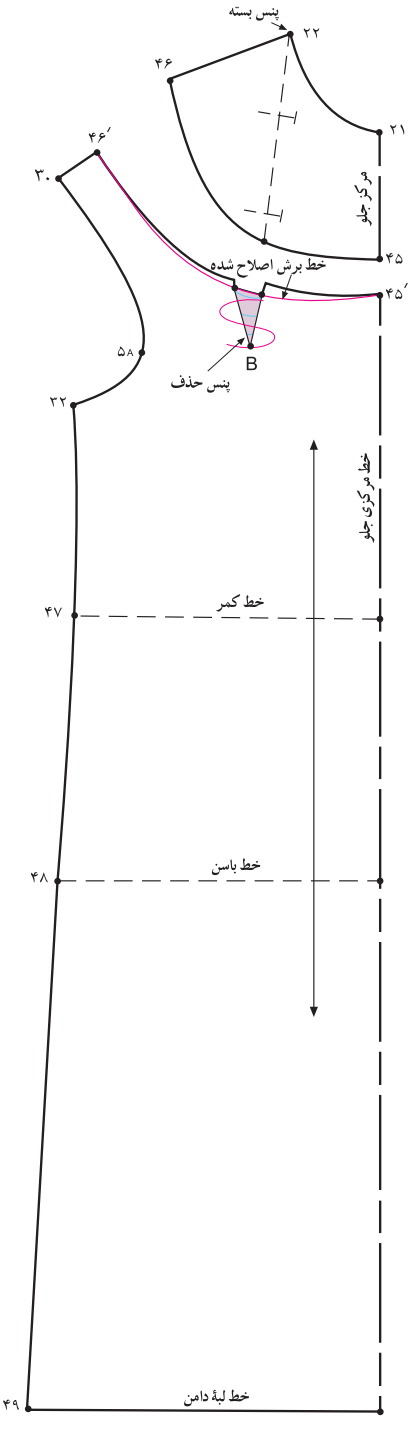

شکل ۷ـ ۸

رد کردن پنس در برش

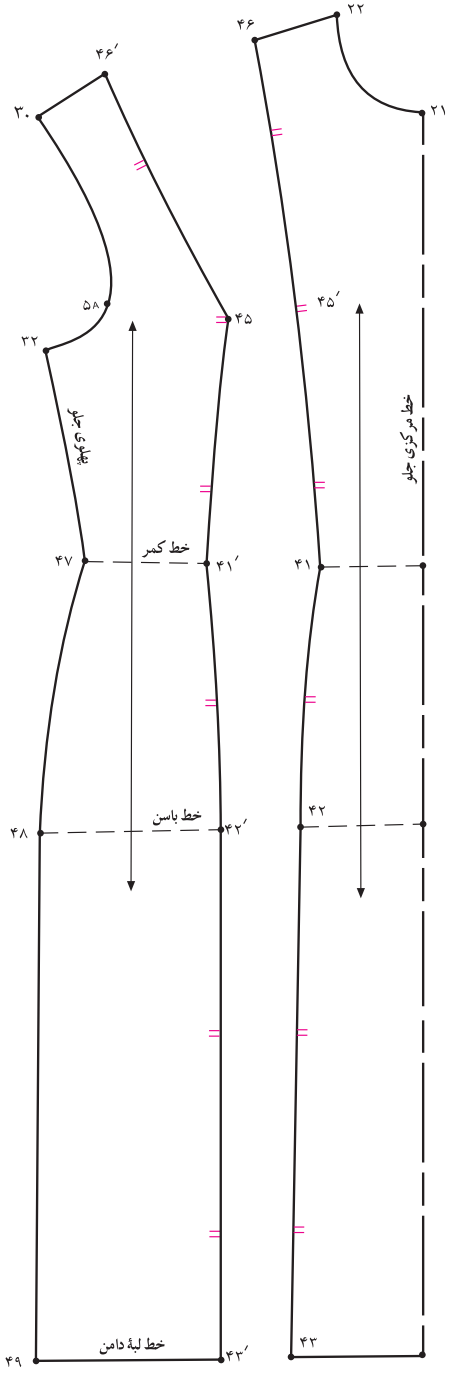

شکل ۸ـ ۸

توجه کنید:

در ترسیم الگوی این پیراهن، پنس زیر سینه حذف و پنس سینه بسته شده و تبدیل به اوازمان طبیعی می‌شود. هر اندازه کـــه بخواهید اوازمان را کم یا زیـــاد کنید، باید طول و پهنای پنس سینه را کم یا زیاد کنید.

هرچه طول کمتر و عرض بیشتر باشد، مقدار اوازمان بیشتر و برعکس آن، هر چه طول بیشتر و عرض کمتر، مقدار اوازمان کمتر خواهد بود.

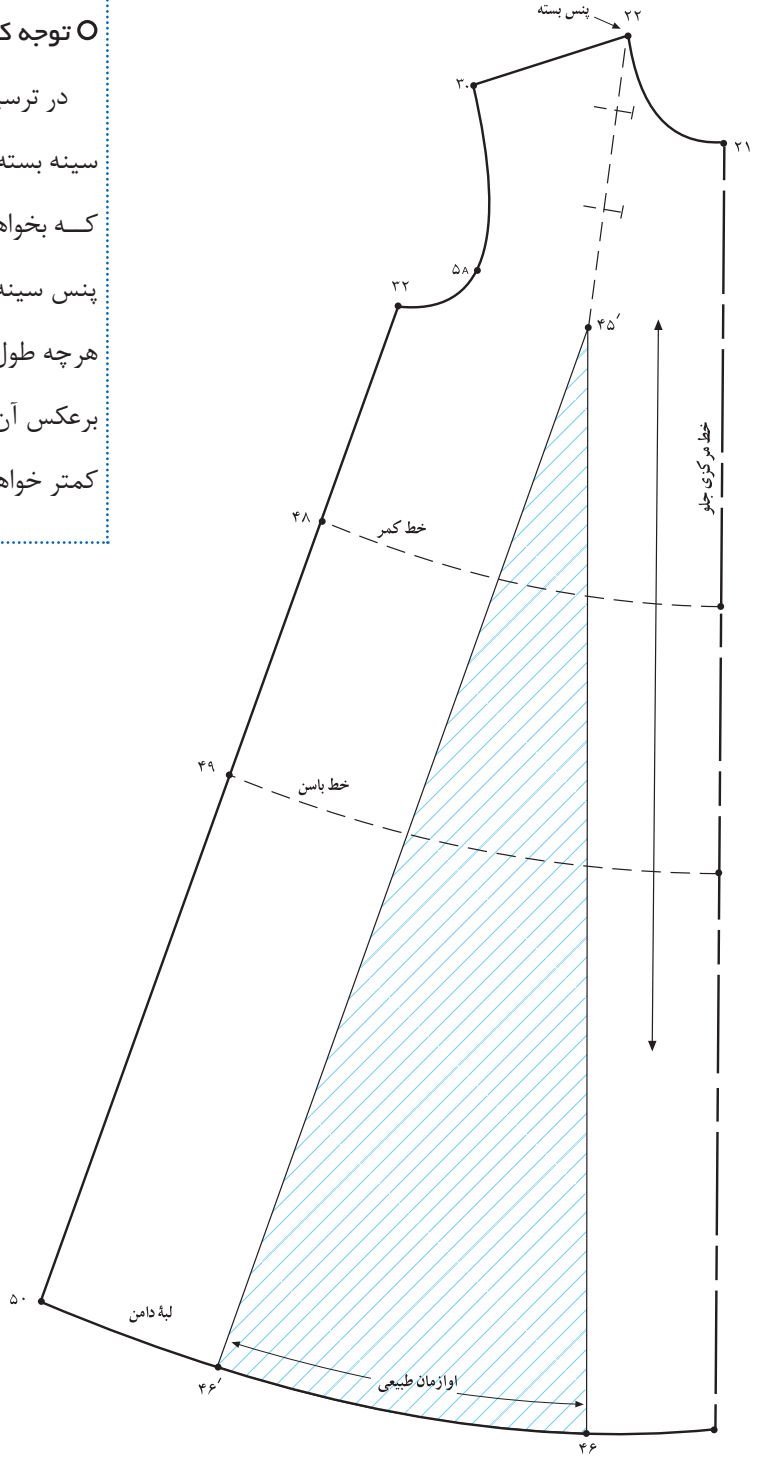

شکل ۹ـ ۸

پیراهن جلوباز بابرش پرنسسی از سرشانه و یقهٔ انگلیسی

▲ شکل ۱۰ـ ۸

گام اول

از روی الگوی اساس پیراهن* (با توجه به مدل آن) که انتقال پنس سینه به سرشانه انجام شده رولت کنید.

از نقاط «۲۱ و ۲۲» با توجه به گشادی حلقهٔ یقهٔ انگلیسی داخل شده؛ نقاط «۴۷ و ۴۶» به دست می‌آید.

با توجه به مدل لباس اندازهٔ دگمه‌خور لباس از نقاط «۴۷ و ۴۳» بیرون آمده؛ نقاط «۴۸ و ۴۹» به دست می‌آید.

از نقاط «۷ و ۳۸» به اندازهٔ«۱ سانتی‌متر» پایین آمده؛ نقاط «۵۰ و ۵۱» به دست می‌آید، این خط جدید کمر است.

خط جدید کمر=۵۱ ⟶ ۵۰

روی خط جدید کمر پنس زیر سینه «۴۱ و'۴۱» را جابه‌جا کرده؛ نقاط «۵۲ و'۵۲» محل جدید پنس زیر سینه است.

از« نقطهٔB»سر سینه حداکثر تا « ۲ سانتی‌متر» پنس سینه و زیر سینه را کوتاه کنید؛ «نقاط ۴۵ و '۴۵» به دست می‌آید.

از انتهای پنس زیر سینه «نقطهٔ۴۳» خطی موازی با مرکز جلو رسم کرده؛خط «۵۳ و ۵۴» بنامید.

روی قسمت جلو برش پرنسسی (یکسره) را ترسیم کنید (قبلاً در انتقال پنس‌ها این برش آموزش داده شده است).

برای‌گشادکردن حلقهٔ آستین از«نقطهٔ۳۲»به اندازهٔدلخواه(بستگی به مدل لباس دارد)پایین آمده؛«نقطهٔ۵۵»به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۵۵» به اندازهٔ صفر تا $\frac{1}{2}$ اندازهٔ گشاد شده (فاصلهٔ۵۵ ⟶۳۲) بیرون آمده؛ «نقطهٔ۵۶» به دست می‌آید.

قبل از برش، قطعات را شماره‌گذاری کرده علایم راستای پارچه و نقاط موازنه**را روی الگو رسم کنید.

از «نقطهٔ۵۴» تکه‌های شماره۱و۲ الگو را از یکدیگر جدا کنید. (شکل۱۱-۸)

گام دوم

در الگوی پشت عیناً همانند جلو عمل کنید با این تفاوت که اندازهٔ گشادی یقه در پشت فرق می‌کند.

در این مدل، ۱ سانتی‌متر =۴۶⟶۲۲=۵۷⟶۱۰

$\frac{1}{2}$ فاصلهٔ ۵۷⟶۱۰=۵۸⟶۲

خط کش منحنی را روی پنس سرشانهٔ پشت قرار داده؛ خط برش پرنسسی (یکسره) پشت را رسم کنید. (شکل۱۲-۸)

○ توجه کنید:

مدل‌هایی که خط کمر آنان چسبان است و آستین به آنان دوخته می‌شود، به علت کشیده شدن در قسمت پهلو، پیشنهاد می‌شود خط کمر حداقل «۱ سانتی‌متر» پایین‌تر آمده تا خط کمر در محل واقعی خود قرار گیرد.

* با توجه به مدل لباس، اندازهٔ آزادی و اضافهٔ لباس را در الگوی اساس در نظر بگیرید؛ مثال برای مانتو از الگویی استفاده کنید که آزادی‌های متناسب آن را داراست، یا برای لباس چسبان از آزادی کمتری استفاده شود.

** هنرجوی محترم در این الگو به علت داشتن خطوط زیاد، علامت موازنه گذاشته نشده ولی باید قبل از جدا کردن الگو، علامت موازنه‌ها گذاشته شود.

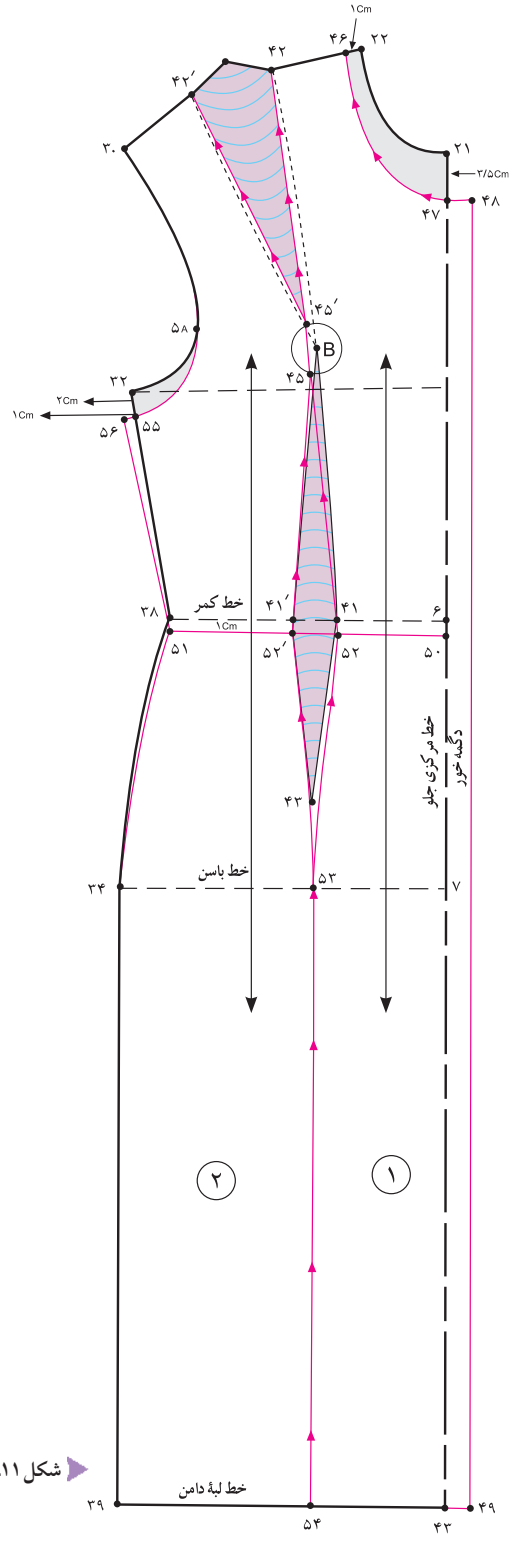

شکل ۱۱ـ ۸

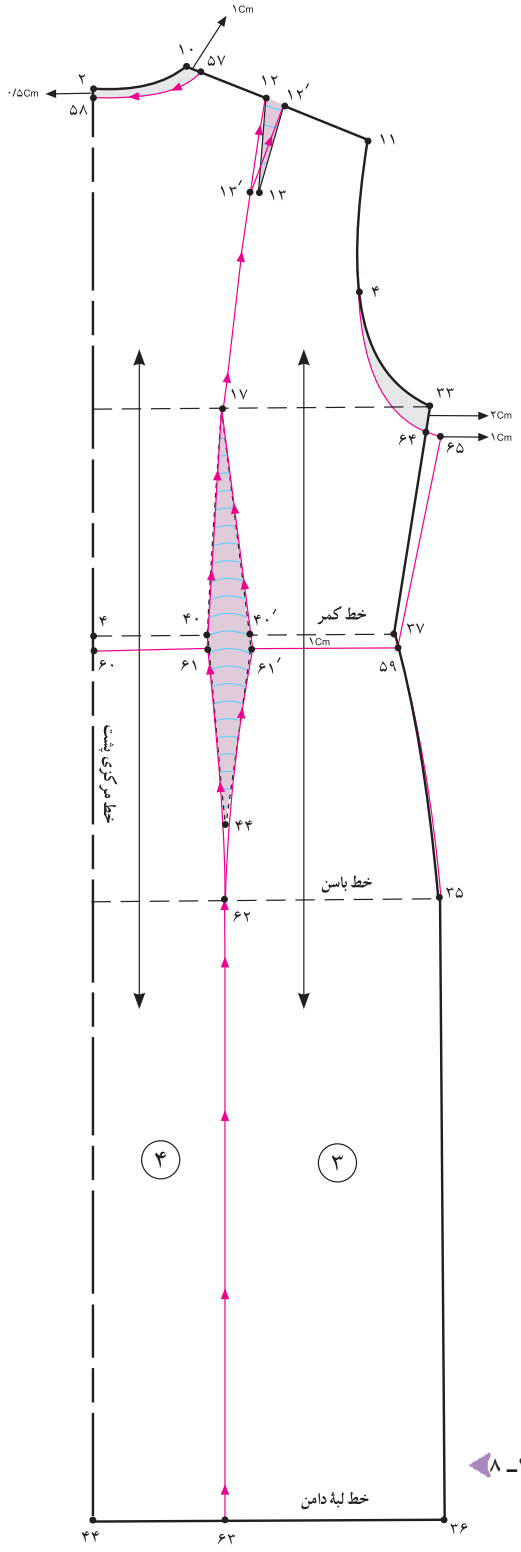

شکل ۱۲ـ ۸

گام سوم

روی تکهٔ شمارهٔ ۱، از «نقطهٔ۵۴» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) اوازمان داده «نقطهٔ ۶۶» به دست می‌آید.

(اندازه بستگی به مدل دارد)، ۵ سانتی‌متر = ۶۶←۵۴

در خط کمر «نقطهٔ ۵۲» از گودی کمر کم کنید. (شکل۱۳-۸)

الگوی یقهٔ انگلیسی و سجاف آن را با توجه مدل ترسیم کنید (در الگوی یقه‌ها این یقه و سجاف آموزش داده شده است). (شکل۱۴-۸)

سجاف جدای یقهٔ انگلیسی را رولت کنید و اضافات سجاف به رویهٔ آن داده شود. (شکل۱۷و۱۵-۸)

علایم موازنه و راستای پارچه را روی الگوی رو یقه، زیر یقه، سجاف جدا و تکهٔ «شمارهٔ۱» مشخص کنید.

گودی کمر کم شده، نقطهٔ۵۲

(شکل ۱۶-۸) تکهٔ شماره ۱= ۴۵′ ←۶۶←۴۹←۶۸←۷۵′←۴۷←۴۲

تکهٔ زیر یقه =۷۶←۷۵←۷۳←۷۲←۷۱

تکهٔ رو یقه = ۷۶←۷۵←۷۳ ←۸۰←۷۱

تکهٔ سجاف جدا= ۷۷←۴۹′←۶۸′←۷۳′←۷۵′←۷۸′

شکل ۱۷ـ ۸

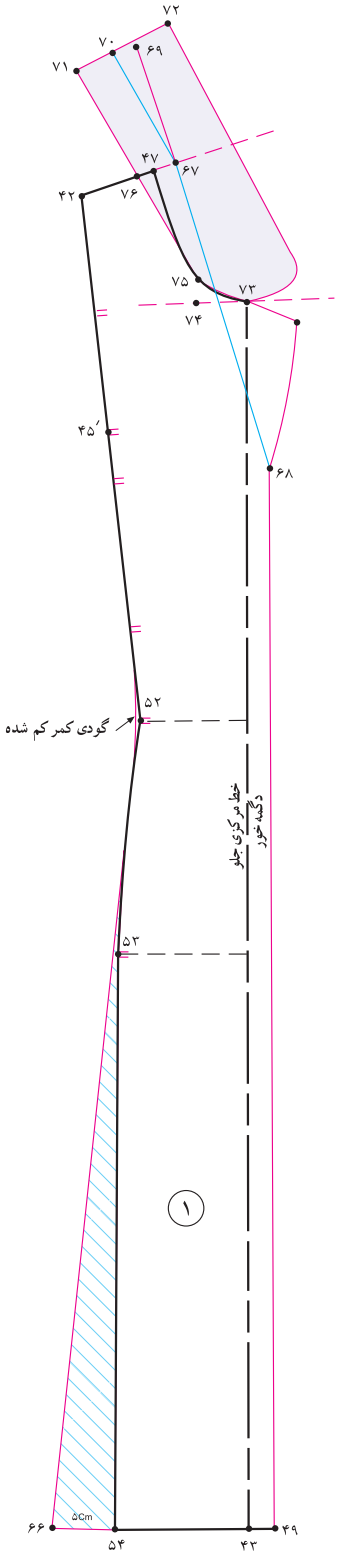

شکل ۱۳ـ ۸

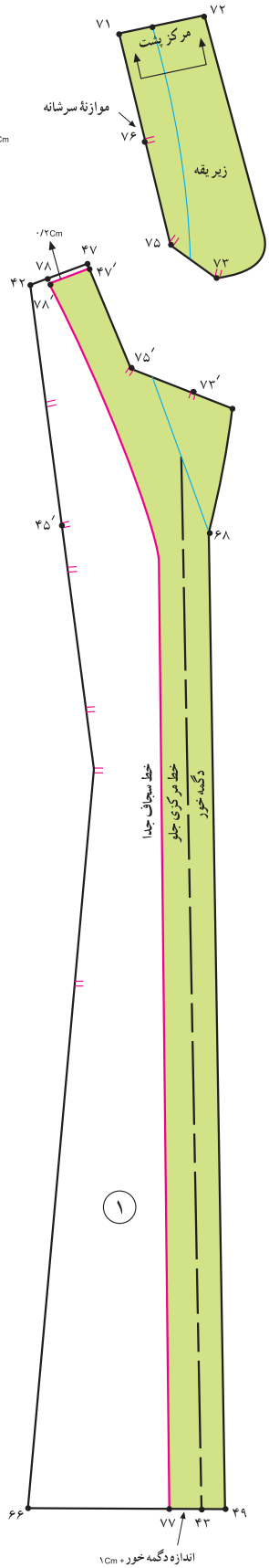

شکل ۱۴ـ ۸

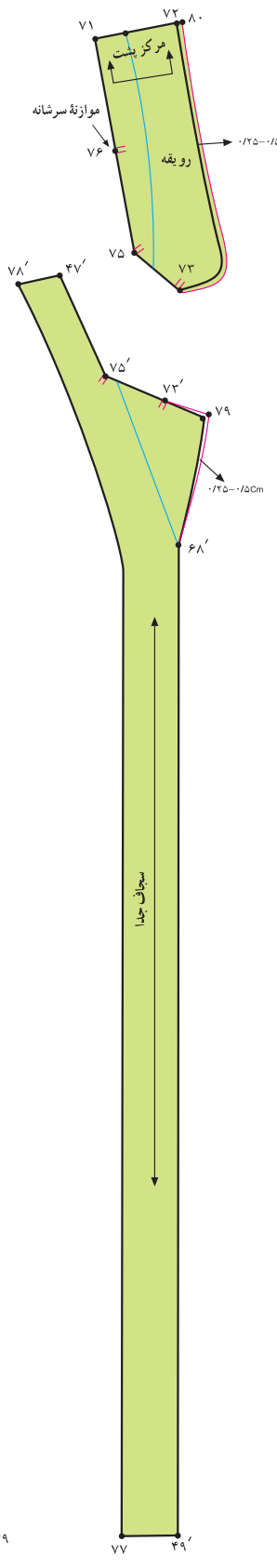

شکل ۱۵ـ ۸

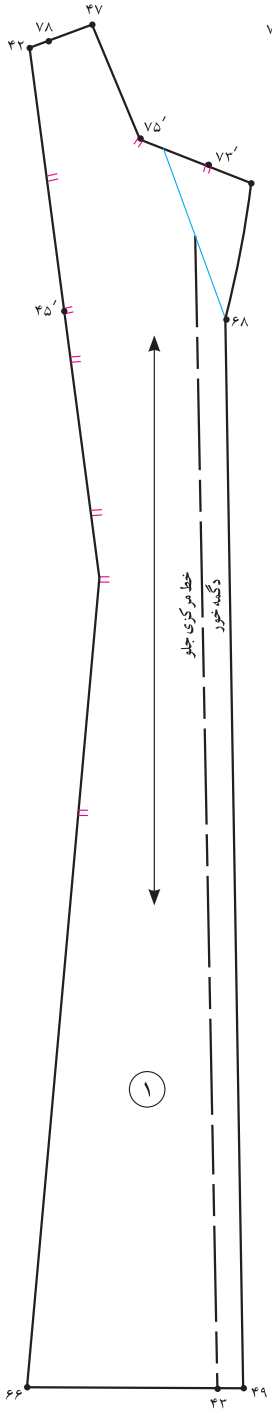

شکل ۱۶ـ ۸

گام چهارم

روی تکهٔ شماره ۲، درزهای پهلو و برش نقاط «′۵۴ و ۳۹» را به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) اوازمان دهید.

(اندازهٔ اوازمان بستگی به مدل دارد) ۵ سانتی‌متر= ۸۲←۳۹=۸۱←′۵۴

در خط کمر نقاط «′۵۲ و۵۱» از گودی کمر کم کنید. (شکل ۱۸-۸)

گودی کمر کم شده،′۵۲ و۵۱

روی تکهٔ شماره۲، تکهٔ جیب، برگردان لبهٔ جیب و دهانهٔ آن را مطابق مدل رسم کنید. (شکل ۱۹-۸)

تکهٔ بالایی پهلوی جلو « ۸۵←۸۶←۵۶←۲۹←′۴۲» را رولت کنید. (شکل ۲۰-۸)

تکهٔ بالایی پهلوی جلو= ۸۵←۸۶←۵۶←۲۹←′۴۲

تکهٔ پایینی پهلوی جلو «۸۱←۸۲←۸۴←۸۳» را رولت کنید. (شکل ۲۱-۸)

تکهٔ پایینی پهلوی جلو=۸۱←۸۲←۸۴←۸۳

تکهٔ برگردان لبهٔ جیب «۸۷←′۸۴←′۸۳» را رولت کنید. (شکل الف ۲۲-۸)

تکهٔ برگردان لبهٔ جیب= ۸۷←′۸۴←′۸۳

در صورتی که بخواهید کیسهٔ جیب جداگانه دوخته شود، تکهٔ کیسهٔ جدا جیب«۸۳←۸۴←۸۶←۸۵» را رولت کنید.

کیسهٔ جدا جیب=۸۵←۸۶←۸۴←۸۳

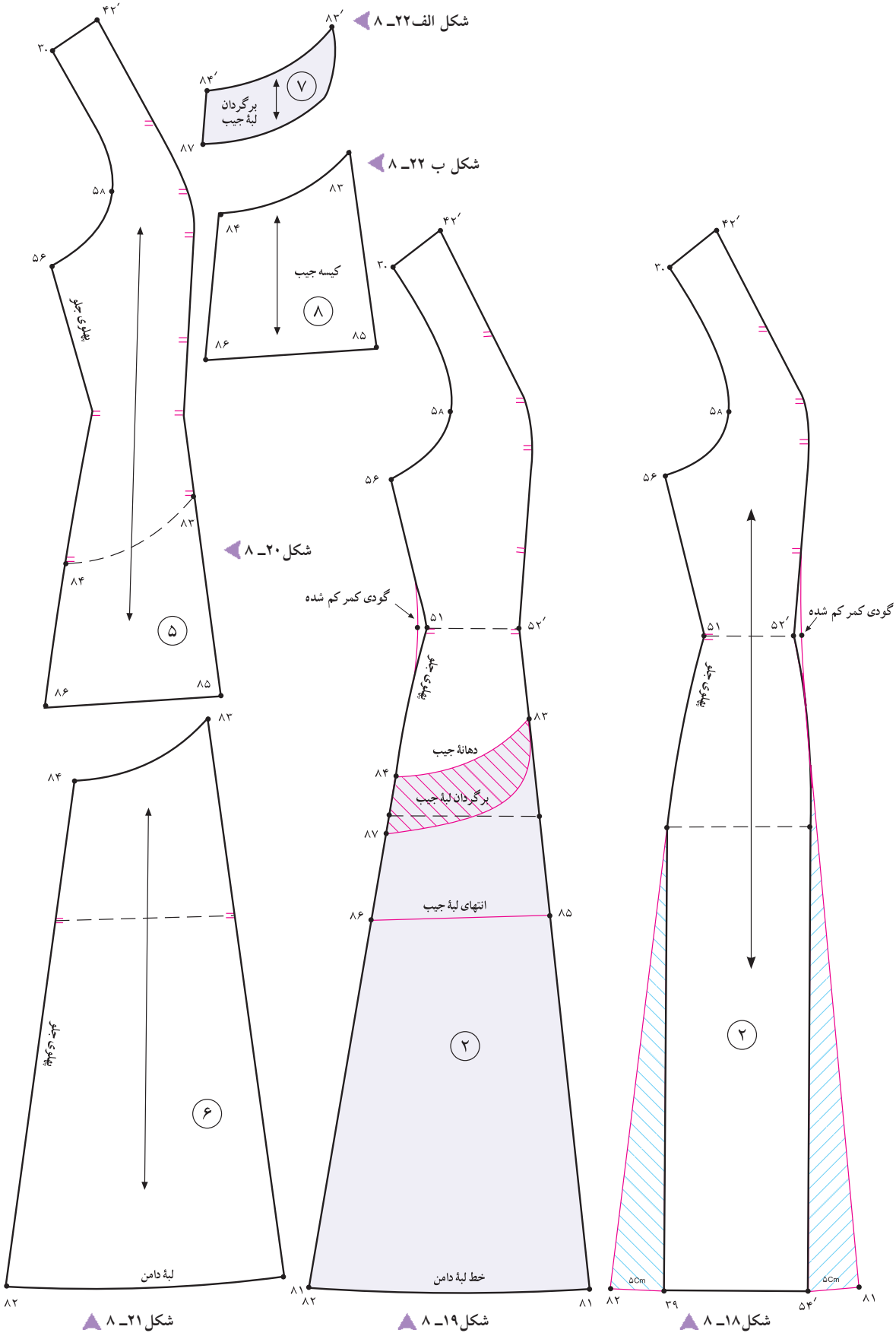

شکل ۱۸ـ ۸

شکل ۱۹ـ ۸

شکل ۲۰ـ ۸

شکل ۲۱ـ ۸

شکل الف۲۲ـ ۸

شکل ب ۲۲ـ ۸

روی تکه‌های شمارهٔ ۳ و ۴ «مرکزی پشت و پهلوی پشت» به اندازهٔ اوازمان جلو نقاط «۳۶، ۶۳′، ۶۳» اوازمان دهید.

(اندازهٔ اوازمان بستگی به مدل دارد) ۵ سانتی‌متر=۹۰←۶۳=۸۹←۶۳′ =۸۸←۳۶

در خط کمر نقاط «۵۹ و ۶۱» از گودی کمر کم کنید. (شکل‌های ۲۴ و۲۳-۸)

گودی کمر کم شده، نقاط ۶۱ و ۵۹

در صورت ظریف بودن پارچهٔ لباس، می‌توانید فقط از سجاف یقه پشت استفاده کنید.

سجاف جدای یقهٔ پشت را رسم کرده آن را رولت کنید. (شکل ۲۷-۸)

علایم راستای پارچه و موازنه را روی قطعات الگو مشخص کنید. (شکل‌های ۲۶ و۲۵-۸)

الگوی شمارهٔ ۴ را روی دولای بستهٔ پارچه قرار دهید.

تکهٔ مرکزی پشت= ۴۴←۹۰←۱۲←۵۷←۵۸

تکهٔ پهلوی پشت= ۸۹←۸۸←۶۵←۱۱←۱۲′

سجاف جدای یقه= ۹۲←۹۱←۵۷′←۵۸′

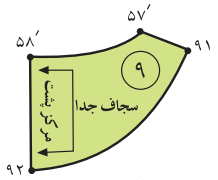

شکل ۲۷ـ ۸

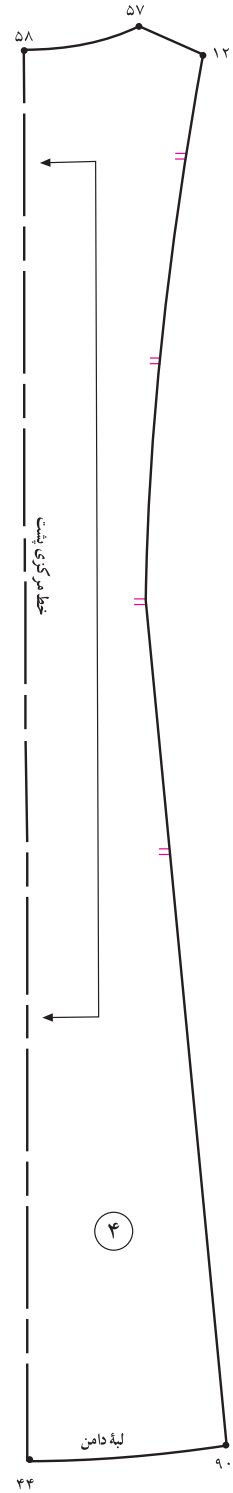

شکل ۲۶ـ ۸

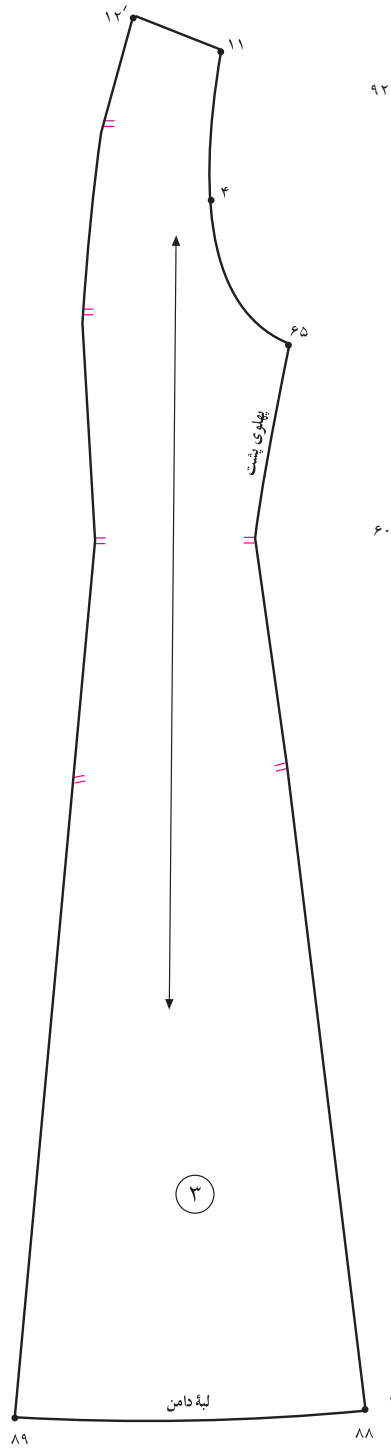

شکل ۲۵ـ ۸

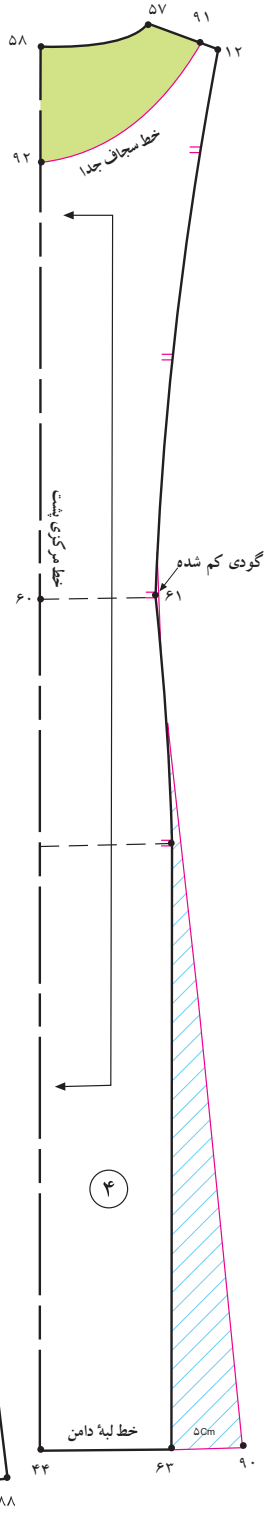

شکل ۲۴ـ ۸

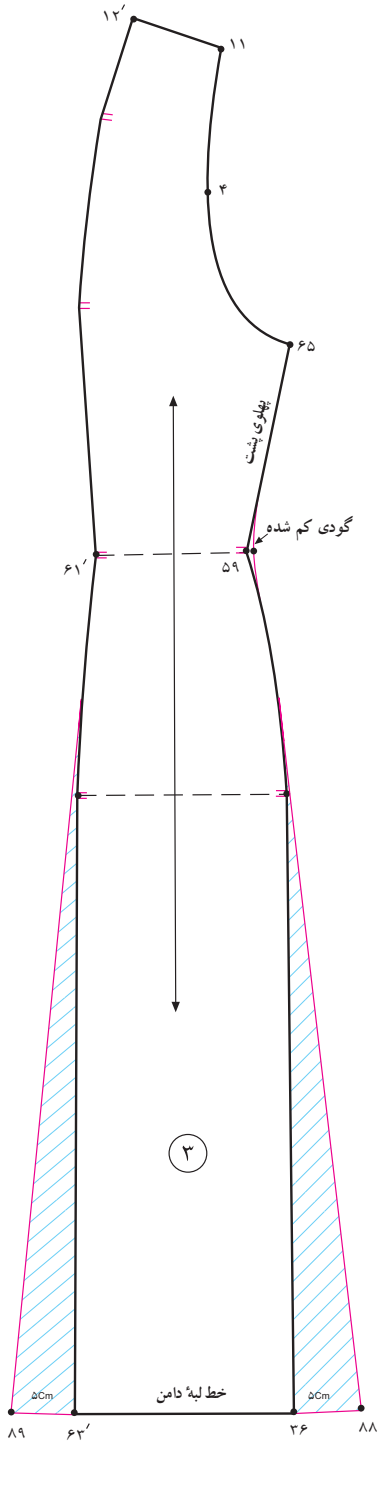

شکل ۲۳ـ ۸

گام ششم

از الگوی اصلاح شده آستین ـ که قد آن تا آرنج است ـ رولت کنید.

طول قدآستین رابه اندازهٔ دلخواه(باتوجه به مدل)کوتاه کنید.

(با توجه به مدل) قد آستین کوتاه شده ۹۴←۱۸=۹۳←۱۹

از نقاط «۹۳ و ۹۴» به اندازهٔ «۱ سانتی‌متر» کم کنید.

(اندازهٔآن‌بستگی به مدل‌دارد)۱سانتی‌متر=۹۹←۹۳=۱۰۰←۹۴

از نقاط «۱۰ و ۹» به اندازهٔ فاصلهٔ «۵۵←۵۶» پایین آمده؛ نقاط «۹۷ و ۹۵» به دست می‌آید.

به‌اندازهٔ فاصله۵۶←۵۵دربالاتنهٔ جلو=۹۷←۱۰=۹۵←۹

از نقاط «۹۵ و ۹۷» به اندازهٔ فاصلهٔ«۳۲←۵۵ » بیرون آمده؛ نقاط «۹۶ و ۹۸» به دست می‌آید.

به اندازهٔ فاصلهٔ۳۲←۵۵ دربالاتنهٔ جلو=۹۸←۹۷=۹۶←۹۵

از نقاط «۹۶ و ۹۸» فرم هلال کف حلقهٔ آستین را تا نقاط «۵ و ۸» رسم کنید. (شکل ۲۸-۸)

برای ترسیم سجاف جدا و سرخود آستین از نقاط «۹۹ و ۱۰۰» به اندازهٔ «۴ سانتی‌متر» بالا آمده؛ نقاط «۱۰۱ و ۱۰۲» به دست می‌آید. (شکل ۲۹-۸)

۴ سانتی‌متر= ۱۰۲←۱۰۰=۱۰۱←۹۹

روی آستین و سجاف جدا، راستای پارچه را رولت کنید. (شکل‌های۳۱ و۳۰-۸)

تکهٔ سجاف جدا آستین را رولت کنید.

تکهٔ سجاف جدا= ۱۰۲←'۱۰۱←'۱۰۰←'۹۹

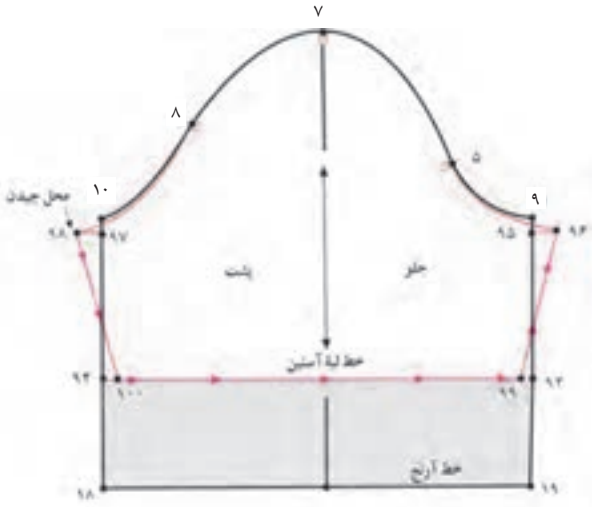

شکل ۲۸ـ ۸

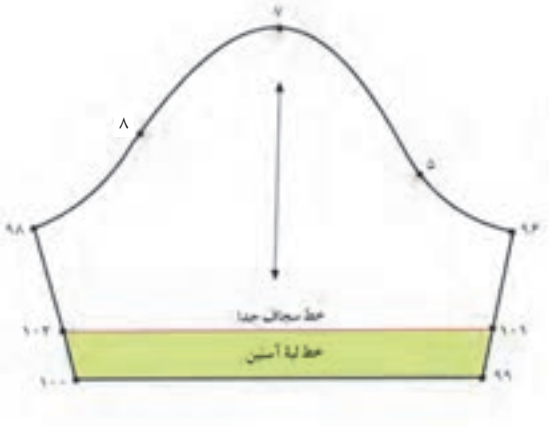

شکل ۲۹ـ ۸

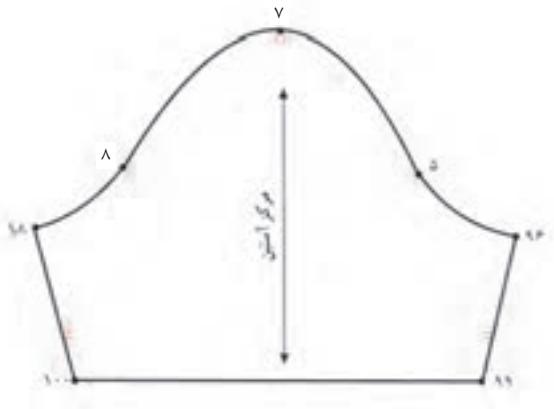

شکل ۳۰ـ ۸

شکل ۳۱ـ ۸

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	واحد کار۸: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۸

آزمون عملی

▲ شکل ۳۲ـ ۸

الگوی یک مدل پیراهن با برش سرتاسری با یقه وآستین را رسم کنید.

پیراهن با برش بالاتنهٔ غیر قرینه، بدون آستین و دامن ترک نیلوفری

▲ شکل ۳۳ـ ۸

گام اول

از روی الگوی اساس پیراهن (با توجه به مدل) رولت کنید.

با توجه به مدل از نقاط«۳۲و۳۳» درخطوط پهلوی جلو وپشت پایین آمده؛ خطوط برش زیرسینه و پشت،«۴۷←۴۶» و«۴۹←۴۸» را رسم کنید. (شکل ۳۴-۸)

خطوط برش در جلو و پشت ۴۹←۴۸=۴۷←۴۶

پنس سرشـــانه پشـــت را در ســـایزهای پایین‌تر از «۴۲» حذف کرده(درصورت لزوم)، پهنای آن را از انتهای سرشانه «نقطهٔ۱۱» داخل شده؛«نقطهٔ۵۰» به دست می‌آید.

پهنای پنس =۵۰←۱۱

از «نقطهٔ ۵۰» تا نزدیکی «نقطهٔ ۴» موازنهٔ حلقهٔ آستین مقدار پنس را کم کنید. (شکل ۳۵-۸)

در قسمت جلوی دامن، به وسیلهٔ خط‌کش مخصوص منحنی پنس‌ها کمی از پنس‌های دامن کم کنید.

از انتهای پنس‌های جلو و پشت، خطی موازی با خطوط مرکزی جلو و پشت رسم کنید.

موازی با خط مرکزی جلو= ۵۱←۵۲

موازی با خط مرکزی پشت= ۵۴←۵۵

قبل از برش، قطعات الگو را شماره‌گذاری کرده و علایم موازنه و راستای پارچه را روی الگو مشخص کنید.

مطابق شکل از روی خط راهنمای چیدن الگو، قطعات خطوط برش افقی و عمودی الگو از یکدیگر جدا شود.

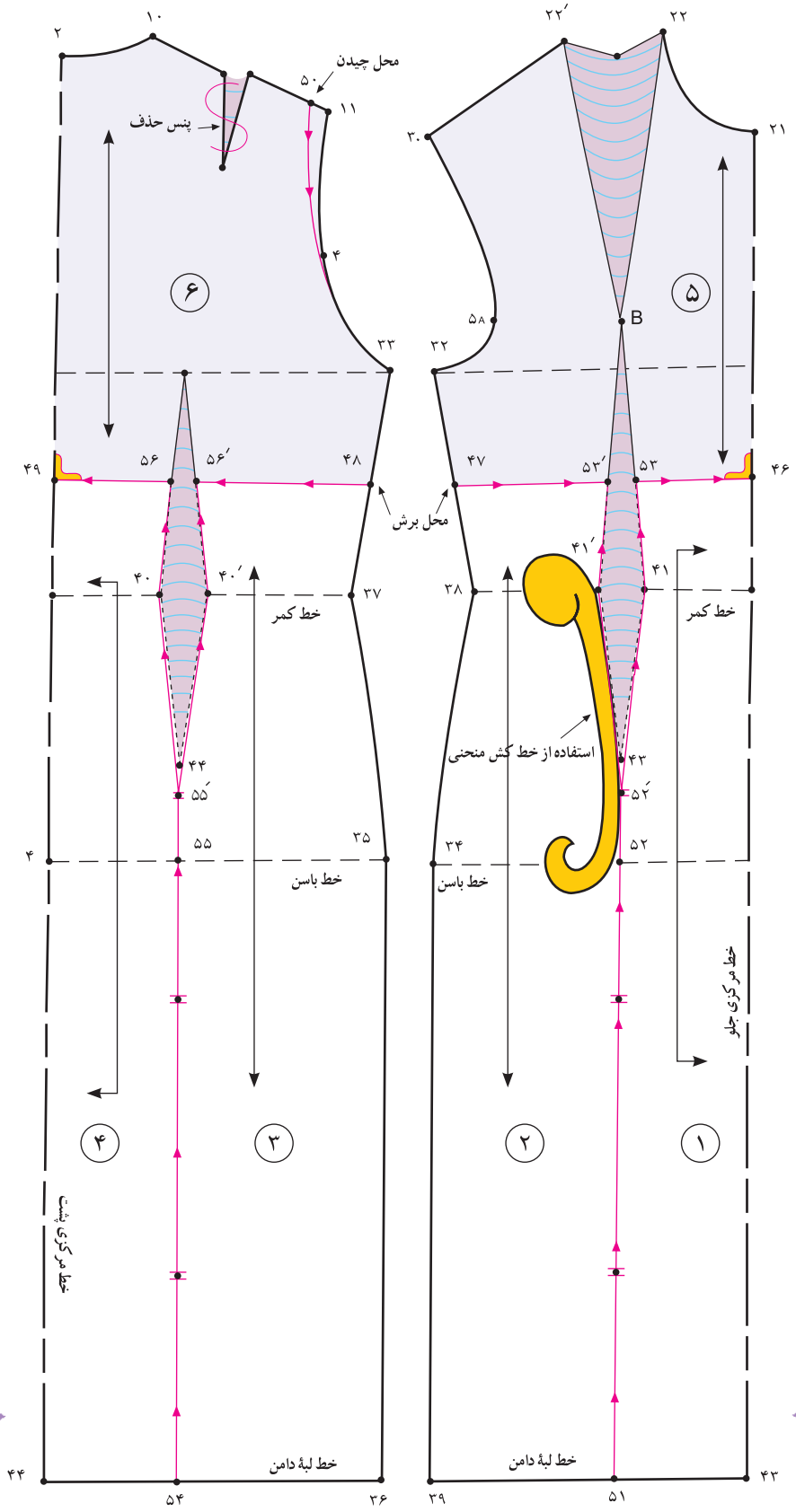

شکل ۳۴ـ ۸

شکل ۳۵ـ ۸

از « نقطهٔ B» سرسینه، به اندازهٔ حداکثر «۲ سانتی‌متر» پنس زیر سینه را کوتاه کنید.

پنس کوتاه شده،۲ سانتی‌متر = ۴۵←B

این پیراهن بدون آستین است؛ بنابراین باید از گشادی حلقهٔ آستین و پهنای سرشانه کم شود؛ به همین منظور از نقاط «۳۰ و ۵۰» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) داخل شده؛ نقاط «۶۳ و ۶۴» به دست می‌آید.

به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد)، در اینجا ۲ سانتی‌متر=۶۴←۵۰ و۶۳←۳۰

از نقاط «۳۲ و'۳۲ »به اندازه‌ای که گشادی زیر حلقه بر طرف شود، داخل شده و بالا بروید؛ نقاط «۶۶ و ۶۵» به دست می‌آید.

به اندازه‌ای که گشادی زیر حلقه برطرف شود. ۶۵←'۳۲=۶۶←۳۲

از حلقهٔ گردن پشت نقاط «۲ و ۱۰» به ترتیب «۲ و ۳ سانتی‌متر» کم کرده؛ نقاط «۶۸ و ۶۷» به دست می‌آید. (شکل ۳۷-۸)

(بستگی به مدل دارد) ۲ سانتی‌متر= ۶۸←۲

(بستگی به مدل دارد) ۳ سانتی‌متر =۶۷←۱۰

مطابق شکل از نقاط «۴۷ و ۴۸» و «۶۸ و ۶۷» قسمت‌های اضافی الگو را قیچی کنید.

به پهلوهای دامن چیده شماره‌های۱، ۲، ۳، ۴، به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید. (شکل۴۱و۴۰،۳۹،۳۸-۸)

(در این مدل) ۵ سانتی‌متر=۶۲←۵۴= ۶۱ ← ' ۵۴=۶۰←۳۶=۵۹←۳۹= ۵۸ ←'۵۱=۵۷←۵۱

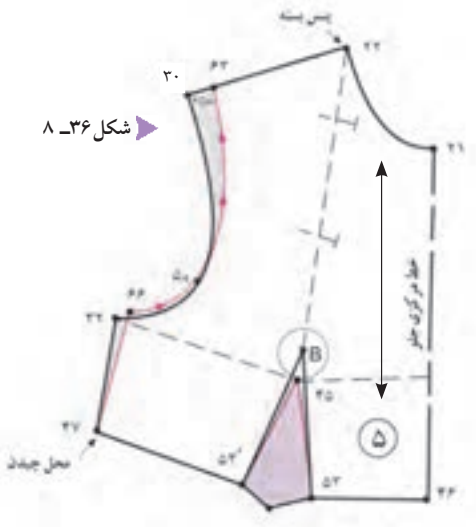

شکل ۳۶ـ ۸

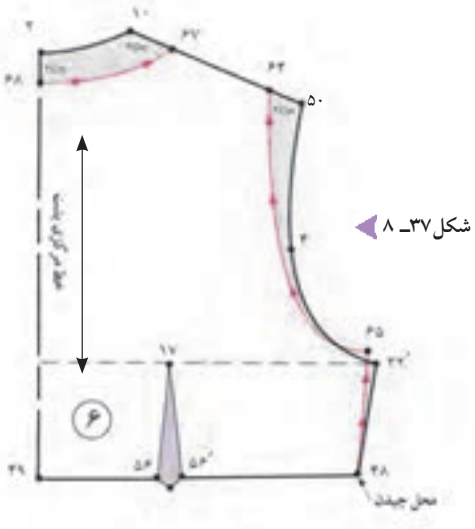

شکل ۳۷ـ ۸

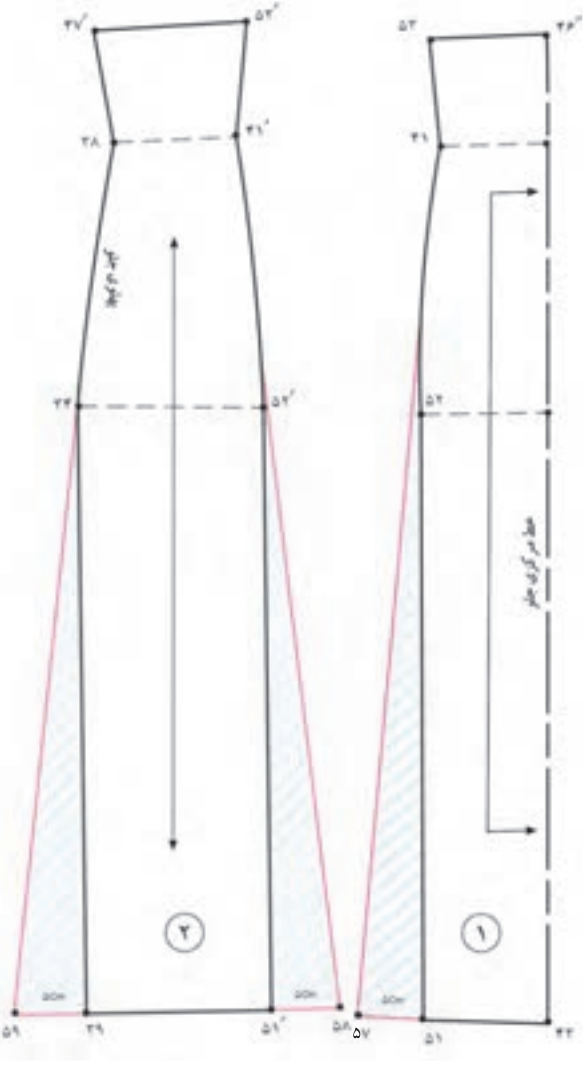

شکل ۳۸ـ ۸

شکل ۳۹ـ ۸

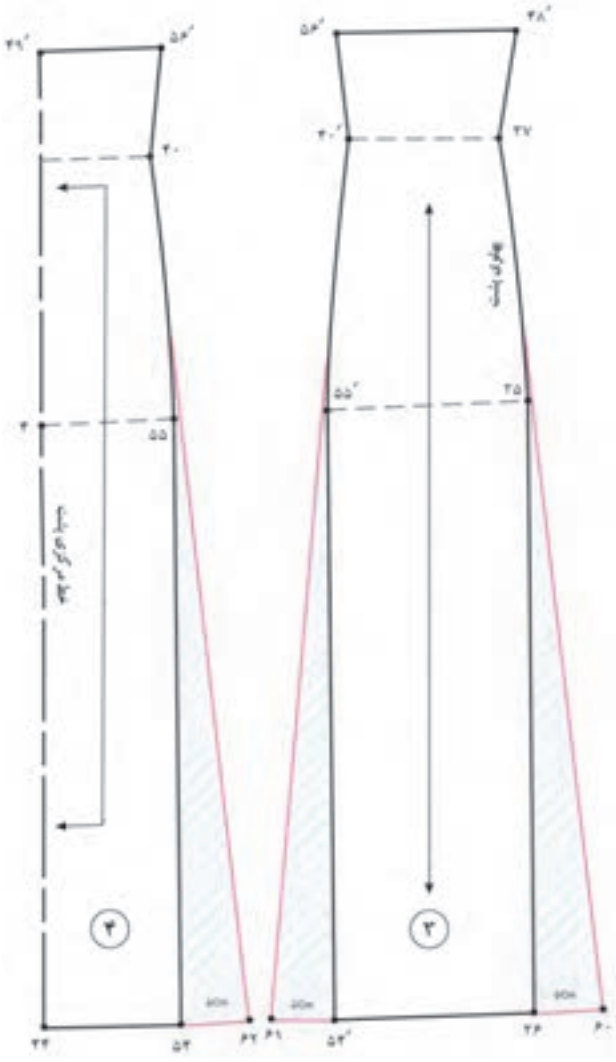

شکل ۴۰ـ ۸

شکل ۴۱ـ ۸

مطابق شکل تکه‌های مرکزی جلو و پشت شماره‌های «۱ و ۴» را (در این مدل) تقریباً به سه قسمت تقسیم کنید.

$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ ۴۳←۵۷=۶۷←۵۷

$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ ۴۴←۶۲=۷۲←۶۲

تکه‌های پهلوی جلو و پشت، شماره‌های «۳ و ۲» را در این مدل تقریباً به پنج قسمت تقسیم کنید.

$\frac{۱}{۵}$ فاصلهٔ ۵۹←۵۸=۶۹←۵۹ و۶۸←۵۸

$\frac{۱}{۵}$ فاصلهٔ ۶۰←۶۱=۷۰←۶۰ و۷۱←۶۱

مطابق شکل روی الگوی دامن اوازمان نیلوفری را رسم کنید.

از گودی کمر دامن‌ها به وسیلهٔ خط‌کش مخصوص پهلو کم کنید. (شکل۴۵و۴۴،۴۳،۴۲-۸)

خطوط اوازمان را قیچی کنید.

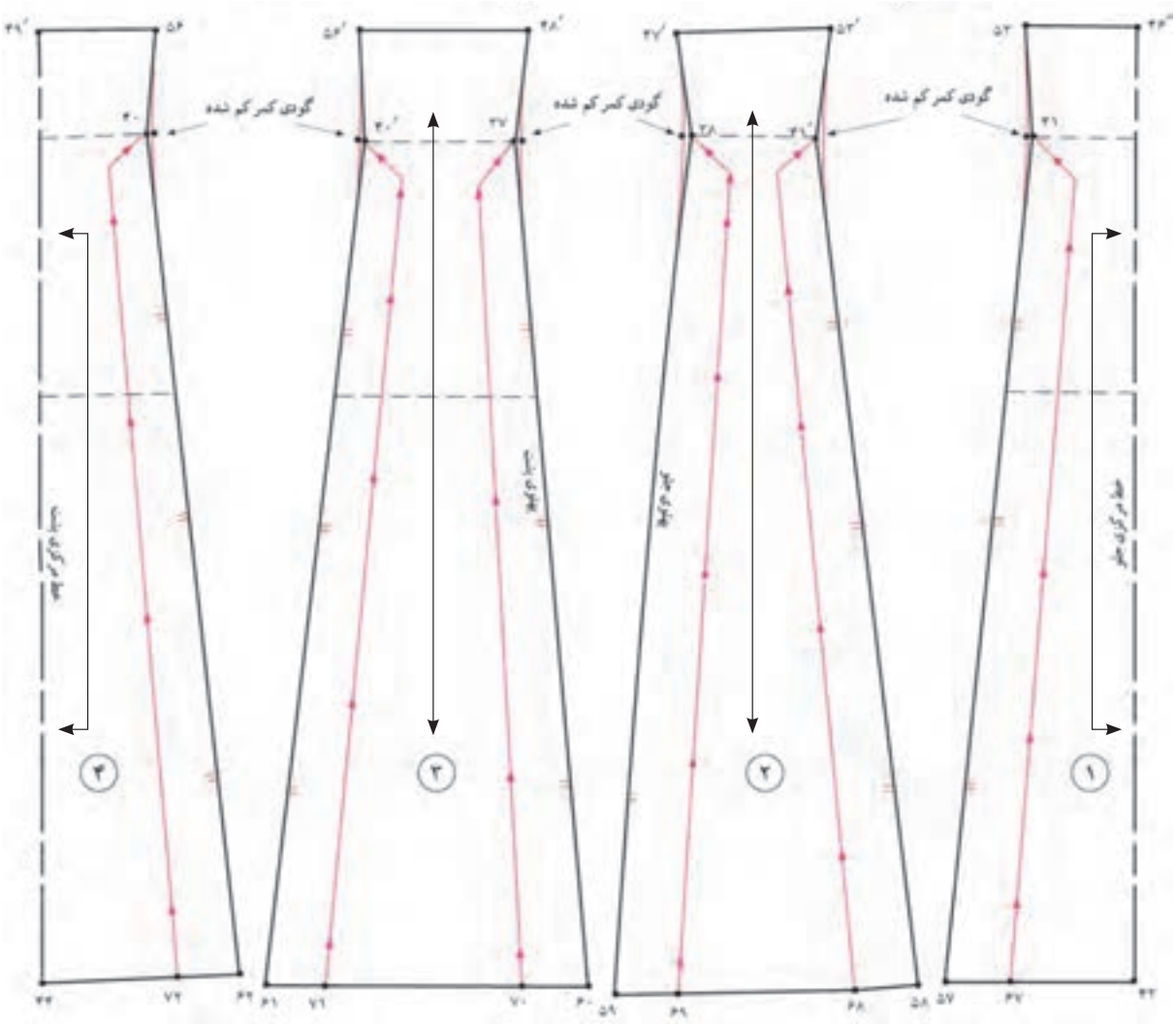

شکل ۴۲ـ ۸ شکل ۴۳ـ ۸ شکل ۴۴ـ ۸ شکل ۴۵ـ ۸

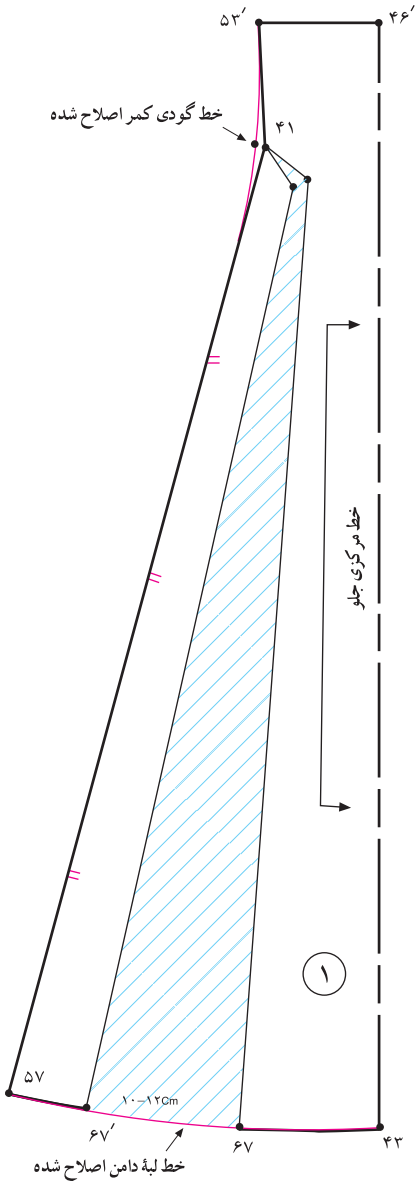

شکل ۴۶ـ ۸

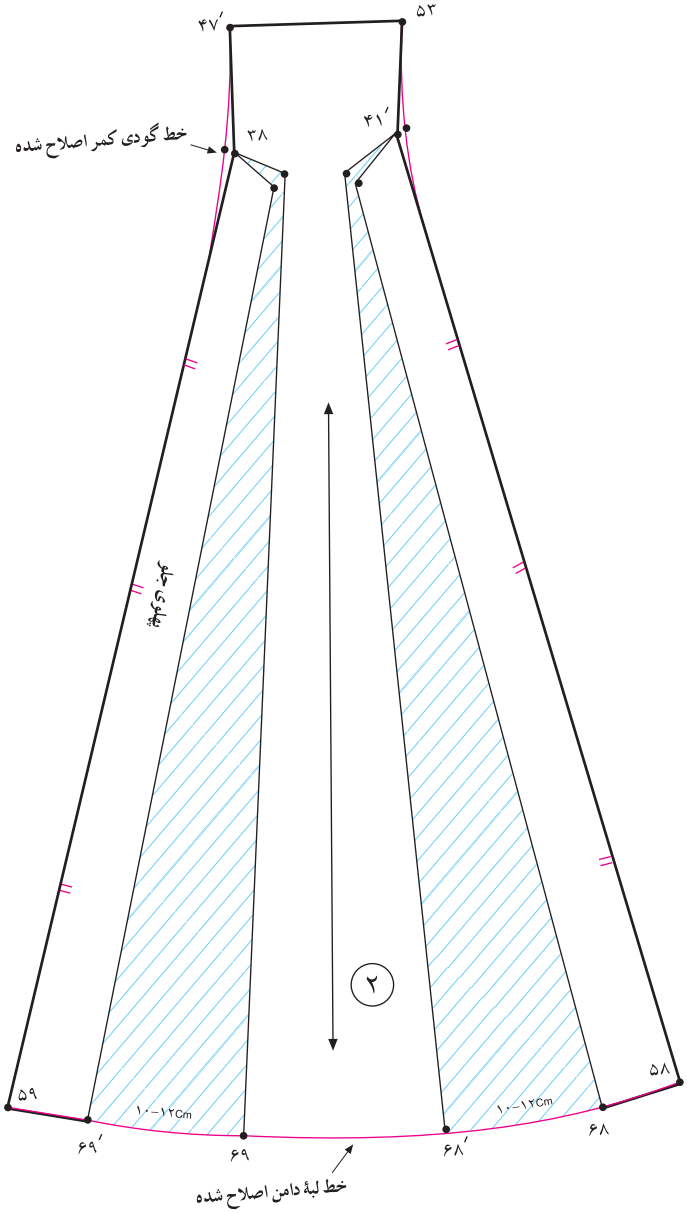

شکل ۴۷ـ ۸

خطوط چیده شدهٔ تکه‌های«۱و۲» (جلوی الگو) را به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) اوازمان دهید. (شکل ۴۶-۸)

دراین مدل،۱۲-۱۰سانتی‌متر=۶۹′←۶۹=۶۸′←۶۸=۶۷′←۶۷

خطوط لبهٔ دامن را پس از اوازمان اصلاح کنید. (شکل‌های۴۶و۴۷-۸)

خطوط لبهٔ دامن اصلاح شده=۵۹←۵۸، ۵۷←۴۳

در نقاط «۴۱،۴۱′و۳۸» گودی کمر را اصلاح کنید.

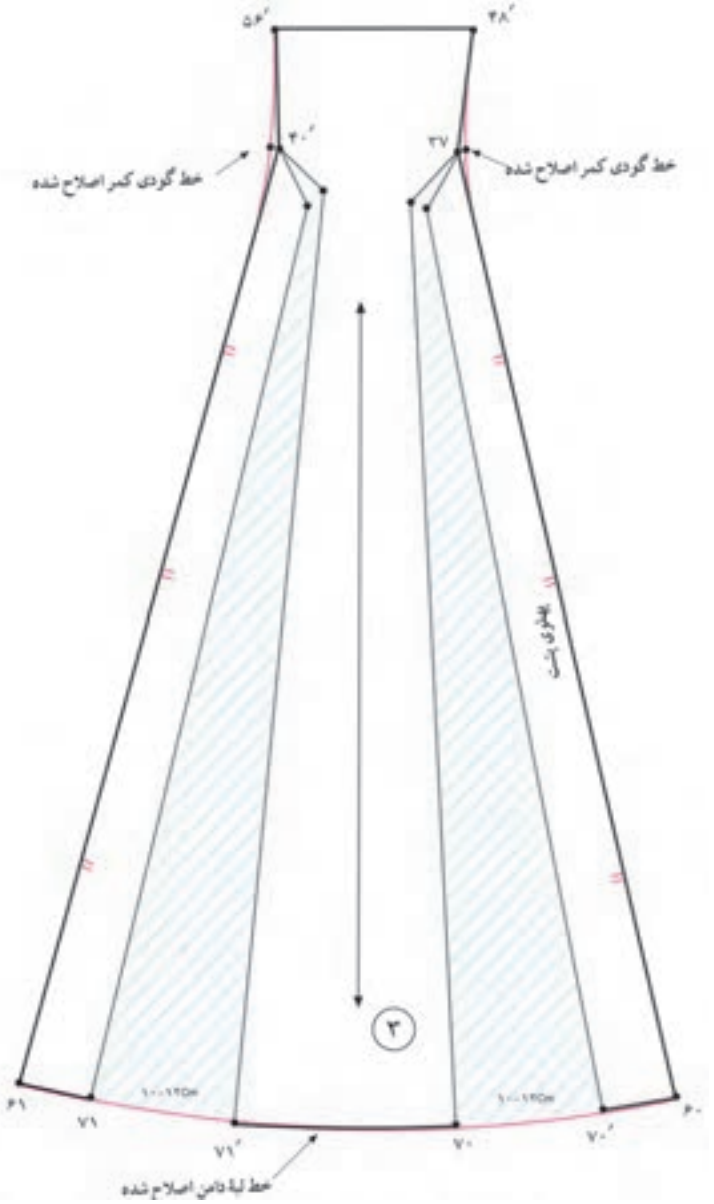

▲ شکل ۴۸ـ ۸

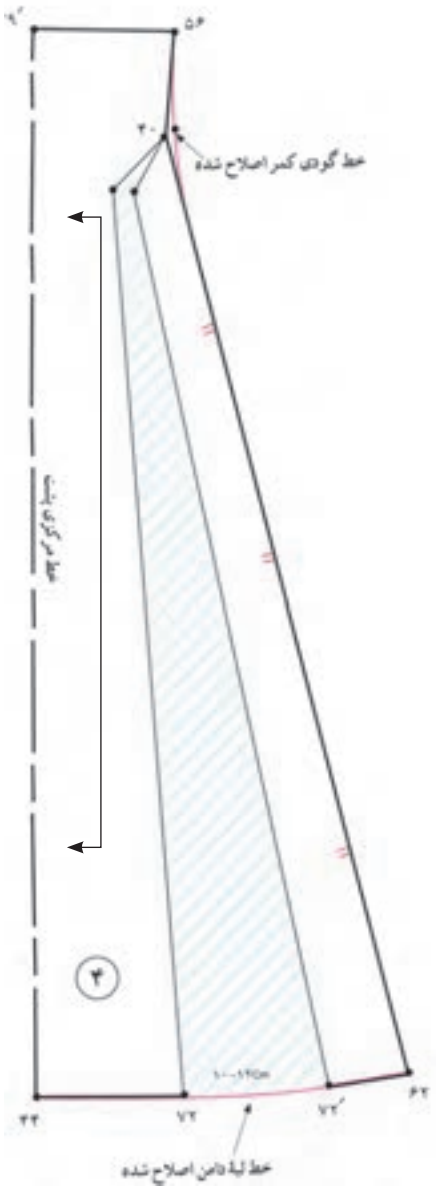

▲ شکل ۴۹ـ ۸

خطوط چیده شـــدهٔ تکه‌های «۳ و ۴» (پشت الگو) را به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) اوازمان دهید.

دراین مدل، ۱۰-۱۲سانتی‌متر= ۷۰'←۷۰و ۷۱'←۷۱و ۷۲'←۷۲

خطوط لبهٔ دامن را پس از اوازمان اصلاح کنید.

خطوط لبهٔ دامن اصلاح شده=۴۴←۶۲ و ۶۱←۶۰

در نقـــاط «۳۷، ۴۰، ۴۰'» گـــودی کمـــر را اصـــلاح کنیـــد.

(شکل ۴۹و۴۸-۸)

مدل این لباس چپ و راســـت اســـت؛ به همین دلیل قسمت چپ و راست الگو یکسان نیست و باید از الگوی کامل استفاده شود (مدل غیر قرینه است)

در الگوی یقه‌ها، برای جلوگیری از آویزان شدن آن، روش‌های متفاوتی آموزش داده شده است (از خط مرکزی جلو، سرشانه و ..... کم کنید). (شکل ۵۰-۸)

در این مدل، ۳ سانتی‌متر=۷۴→۷۳

الگوی جلو را از «نقطهٔ'۵۳» قیچی کنید و روی آن از روش‌های ترسیم سجاف یکسرهٔ جدا استفاده کرده و سجاف آن را ترسیم کنید. (شکل ۵۱-۸)

سجاف جدا را از روی الگوی جلو رولت کرده و علامت راستای پارچه را رسم کنید. (شکل ۵۳-۸)

الگوی سجاف یکسره جدای جلو'۷۵→'۷۶→'۷۷→'۷۴→'۶۳→'۶۶

روی الگوی مرکزی پشت برش بالاتنه، الگوی سجاف یکسره جدا را روی تکهٔ «شمارهٔ ۶» ترسیم کنید. (شکل ۵۴-۸)

سجاف جدا را از روی الگوی پشت رولت کرده و علامت راستای پارچه را رسم کنید. (شکل‌های۵۶و۵۵-۸)

الگوی سجاف یکسره جدای پشت='۷۸→'۶۵→'۶۴→'۶۷→'۶۸→۷۹

شکل ۵۰ـ ۸

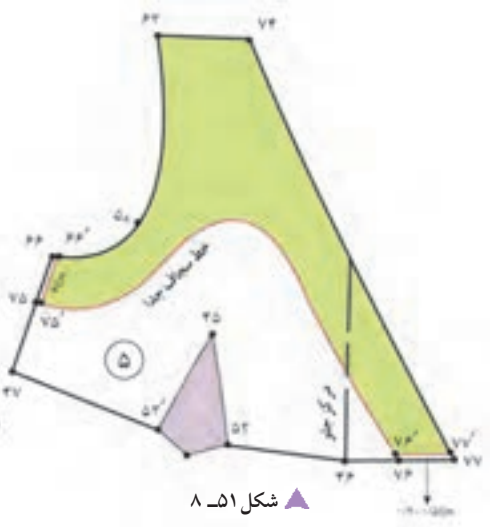

شکل ۵۱ـ ۸

شکل ۵۲ـ ۸

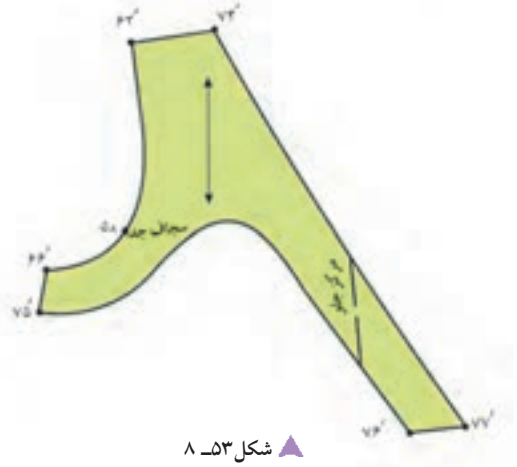

شکل ۵۳ـ ۸

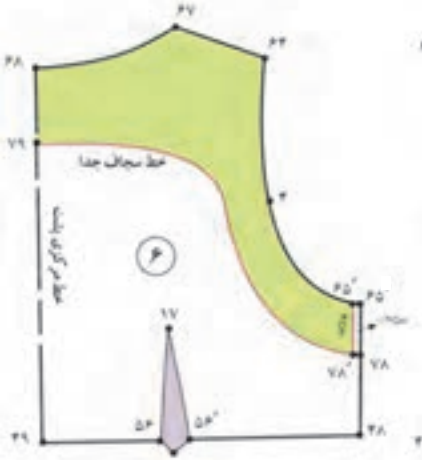

شکل ۵۴ـ ۸

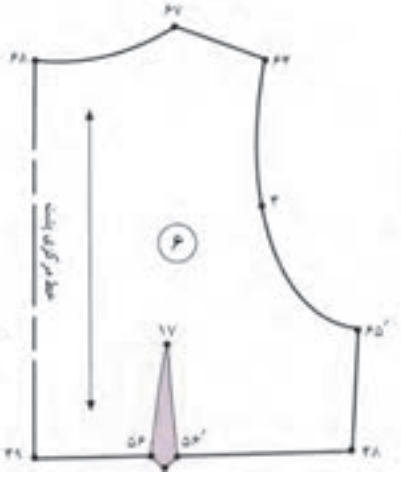

شکل ۵۵ـ ۸

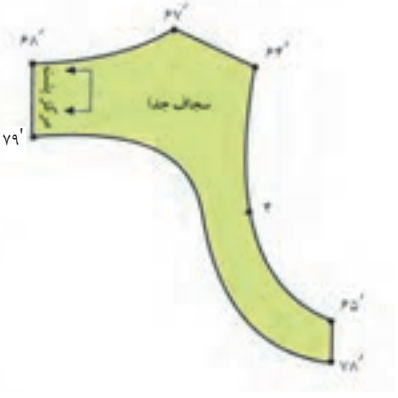

شکل ۵۶ـ ۸

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار۸: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۸-۷و۸۸

آزمون عملی

شکل ۵۷ـ ۸

با راهنمایی معلم محترم کلاس الگوی مدل‌های بالا را ترسیم کنید.

پیراهن دامن از بالاتنه جدا با برش زیر سینه و یقهٔ حلزونی

▲ شکل ۵۸ـ ۸

گام اول

از روی الگوی اساس اصلاح شده بالاتنه ـ که قد دامن به آن اضافه شده ـ رولت کنید.

در حلقهٔ گردن جلو از نقاط «۲۱ و ۲۲» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) گشاد کرده؛ نقاط «۴۶ و ۴۷» به دست می‌آید.

در این مدل، ۱/۵ سانتی‌متر= ۴۷←۲۲

در این مدل، ۷/۵ سانتی‌متر= ۴۶←۲۱

برای جلوگیری از آویزان شـــدن یقهٔ گشاد شـــده، یک پنس روی خط «۴۷←۴۶ » رسم کرده و انتها آن را به «نقطهٔ B» رسم کنید. (وسط پنس سینه تا نقطهٔ سر سینه را یک پنس رسم کنید).

با توجه به مدل لباس، که پیراهن بدون آســـتین اســـت، از حلقهٔ آستین، سینه و پهنای سرشانه به اندازه دلخواه (بستگی به مدل دارد) داخل شده و بیرون بروید؛ نقاط «۵۰، ۵۲ و ۵۱» (در جلو) و «۵۳، ۵۵ و ۵۴» (در پشت) به دست می‌آید. (شکل‌های ۶۰ و۵۹-۸)

در این مدل، ۱ سانتی‌متر کم کنید = ۵۳←۱۱=۵۰←۲۹

در این مدل، ۱ سانتی‌متر تنگ شده = ۵۴←۳۳=۵۱←۳۲

در این مدل، ۰/۵ سانتی‌متر تنگ شده = ۵۵←۵۴ =۵۲←۵۱

در حلقهٔ گردن پشت از نقاط «۱۰ و۲» به اندازه‌ای دلخواه (بستگی به مدل دارد) رسم کرده؛ نقاط «۴۸ و۴۹» به دست می‌آید.

در این مدل، ۱ سانتی‌متر= ۴۹←۲

در این مدل، ۱/۵ سانتی‌متر = ۴۸←۱۰

از نقاط «۵۰ و ۵۳» خطوط جدید حلقهٔ آستین و پهلو تا نقاط «۳۸ و ۳۷» (خط کمر) رسم کنید.

از خط کمر الگوی بالاتنه و دامن را از یکدیگر جدا کنید.

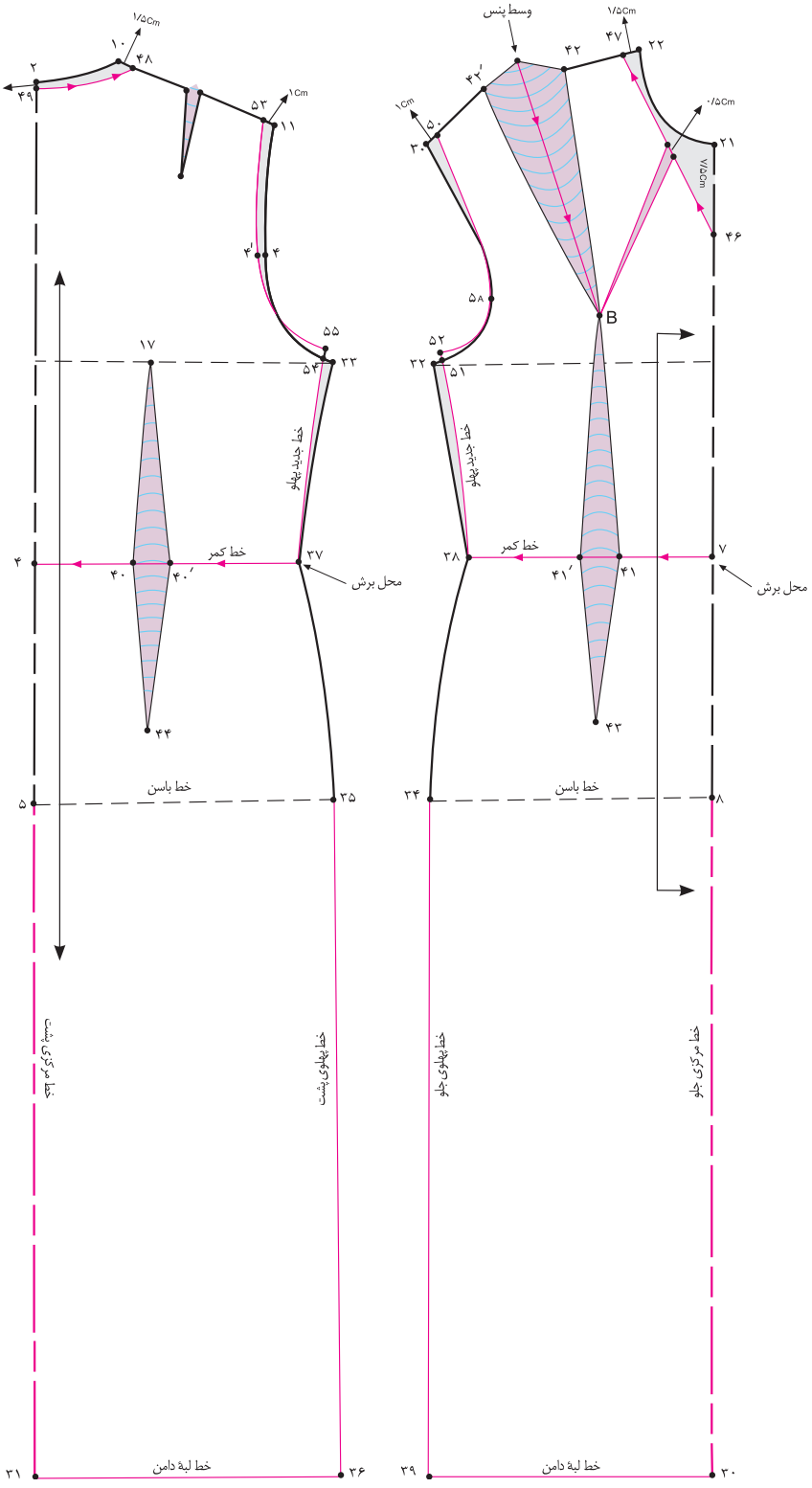

شکل ۵۹ـ ۸

شکل ۶۰ـ ۸

گام دوم

از خط پهلو «نقطهٔ ۵۲» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۶» به دست می‌آید.

از خط مرکزی جلو، «نقطهٔ ۴۶» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۷» به دست می‌آید.

از خط مرکزی جلو نقاط «۴۶ و ۵۷» به اندازهٔ دگمه‌خور لباس (بستگی به مدل دارد) بیرون آمده؛ نقاط «۵۸ و ۵۹» به دست می‌آید.

خط دگمه‌خور «۵۹ و ۵۸» را موازی خط مرکزی جلو رسم کنید. (شکل ۶۱-۸)

خط دگمه‌خور= ۵۹⟵۵۸

خط وسط پنس سرشانه را قیچی کنید.

پنس یقه را بسته و به پنس سرشانه منتقل کنید.

خط یقهٔ «۵۹⟵۴۷» را اصلاح کنید.

با خط‌کش منحنی خط برش سینه «۵۸⟵۵۷⟵۵۶ » را رسم کنید.

روی خط برش «۵۸⟵۵۶»، از طرفین پنس زیر سینه حدوداً «۵ سانتی‌متر» علامت موازنه را مشخص کنید. (شکل ۶۱-۸)

برای اصلاح خط برش بالاتنه، کاغذ الگو در جهت افقی به گونه‌ای «تا» شود که از «نقطهٔ B» انتهای پنس سینه بگذرد.

پنس زیر سینه «۴۱'⟵۴۱⟵B»را «تا» کنید. (شکل ۶۲-۸)

خط برش زیر سینه «۵۸⟵۵۶» را مجدداً ترسیم کنید.

خط لبهٔ کمر «۷⟵۳۸» را مجدداً اصلاح کنید.

تکهٔ شمارهٔ ۲ «۵۷'⟵۷⟵۳۸⟵۵۶'»را از بالاتنه قیچی کنید.

پنس سرشانه را ببندید و به زیر سینه منتقل کنید.

پس از برش تکهٔ شماره ۱ پنس باقی مانده زیر سینه را حذف کرده و خط برش را مجدداً اصلاح کنید. (شکل ۶۳-۸)

تکه شماره ۲ را در حالی که پنس آن بسته شده خط «۷⟵۵۷» را روی دولای بستهٔ پارچه قرار گیرد.(شکل ۶۴-۸)

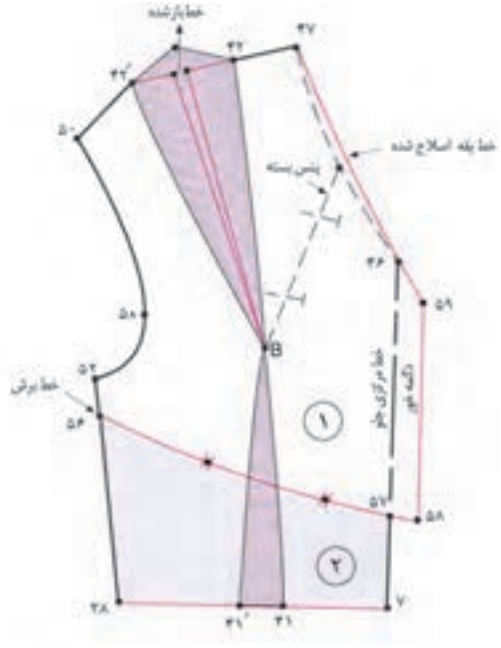

شکل ۶۱ـ ۸

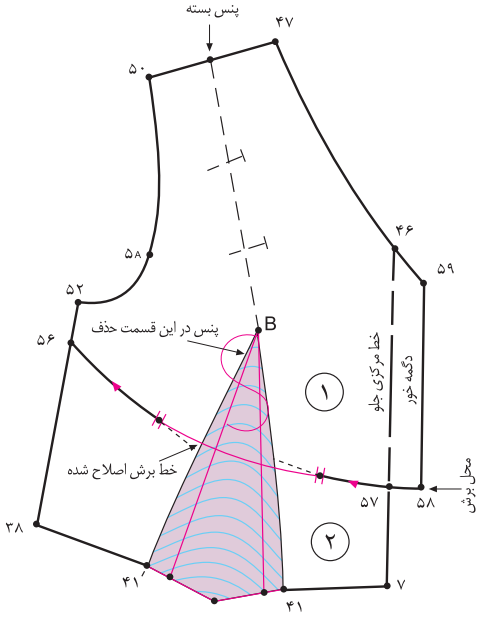

شکل ۶۳ـ ۸

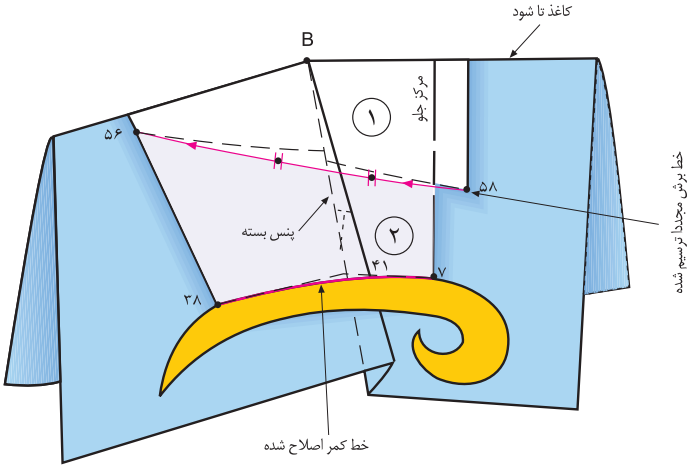

شکل ۶۲ـ ۸

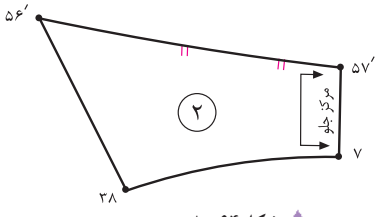

شکل ۶۴ـ ۸

گام سوم

در این مدل لباس دکمه‌خور سمت راست و چپ آن با یکدیگر متفاوت است؛ به همین دلیل باید قسمتی از دکمه‌خور که در سمت چپ و راست است، جداگانه ترسیم شود. (شکل‌های ۶۷ و۶۵-۸)

روی الگوهای سمت راست و چپ، سجاف جدا را رسم کنید (روش ترسیم الگوی سجاف جدا، قبلاً آموزش داده شده است).

کاغذ الگو را در خط دگمه‌خور «تا»کرده، و الگوهای سجاف جدا را رولت کنید. (شکل‌های ۶۸ و۶۶-۸)

سجاف جدای قسمت چپ = ۵۹′→۵۸′→۶۳′→۶۲′→۴۷′

سجاف جدای قسمت راست = ۵۹′→۵۸′→۶۱′→۶۰′→۴۷′

برای بهتر قرار گرفتن چین در روی قسمت‌های راست و چپ از نقاط موازنه برش، به اندازهٔ حداکثر «$\frac{۱}{۴}$ اندازهٔ اوازمان باقی مانده» پایین بیایید. (در این مدل ۱ سانتی‌متر) (شکل‌های ۶۸ و ۶۶-۸)

شکل ۶۵ـ ۸

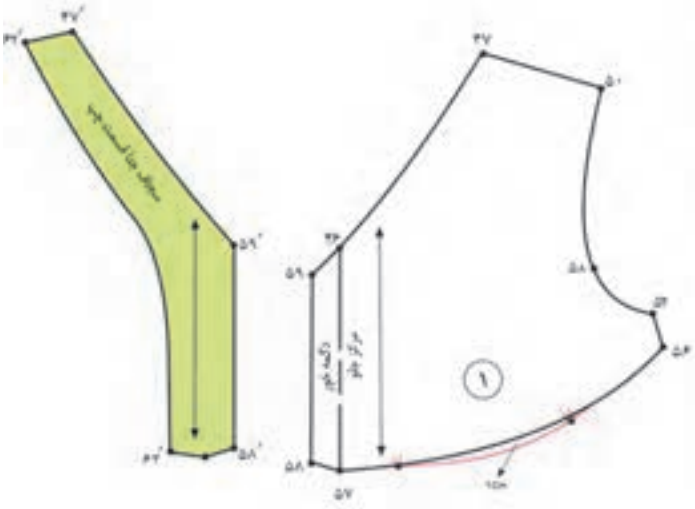

شکل ۶۶ـ ۸

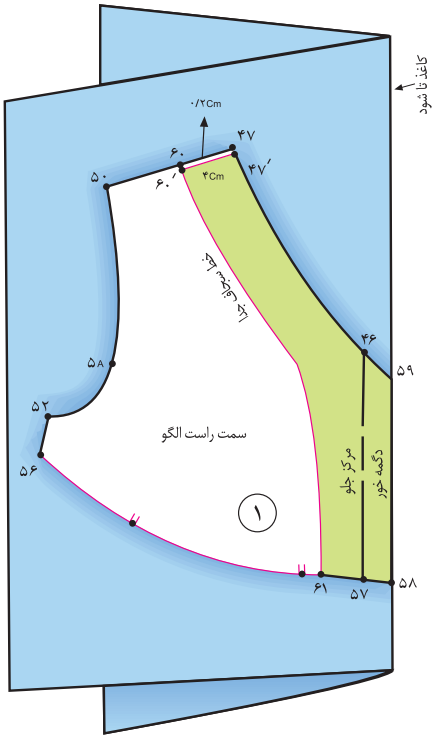

شکل ۶۷ـ ۸

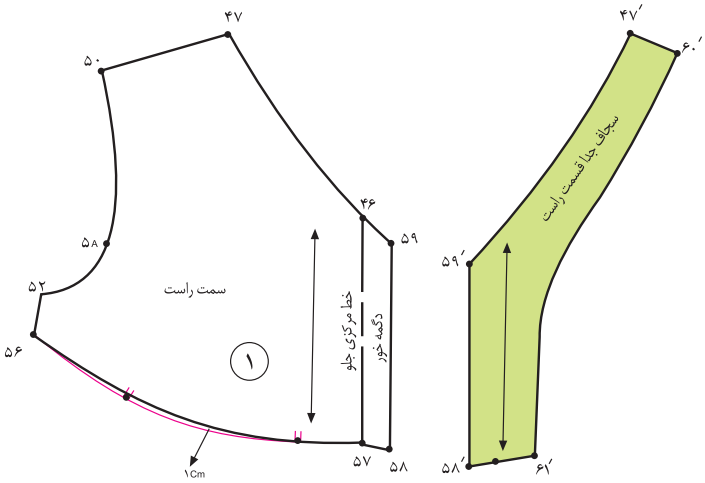

شکل ۶۸ـ ۸

همانند قسمت جلو، برش قسمت پشت را ترسیم کنید.

خط برش پشت = ۶۵←۶۴

در این مدل در قسمت پشت بالاتنهٔ لباس، سجاف زیر زیپ را ترسیم کنید.

چون زیپ در وسط بالاتنه تا خط باسن دوخته می‌شود، به اندازهٔ دلخواه از«نقطهٔ۴۹» پایین آمده و سجاف زیر زیپ را ترسیم کنید. (شکل۶۹-۸)

خط سجاف زیر زیپ =۶۶←۴←۶۸←۶۷

کاغذ را در خط مرکزی پشت تا کرده سجاف زیر زیپ را از قسمت بالاتنه به بیرون رولت کنید؛ از طرفین پنس زیر زیپ «۵ سانتی‌متر» روی خط برش علامت بزنید.

عیناً همانند قسمت جلو، کاغذ الگو را «تا» کنید و خطوط برش و لبهٔ کمر را مجدداً اصلاح کنید. (شکل ۷۰-۸)

تکهٔ شماره «۴» را از خط برش «۶۴←۶۹» از تکهٔ شماره «۳» جدا کنید.

پنس وسط پشت را باز کرده از علامت موازنه به اندازهٔ «۱ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ خط برش «۶۵←۶۴» را مجدداً اصلاح کنید. (شکل‌های ۷۲و۷۱-۸)

خط لبهٔ کمر «۳۷←۴» را مجدداً اصلاح کنید.

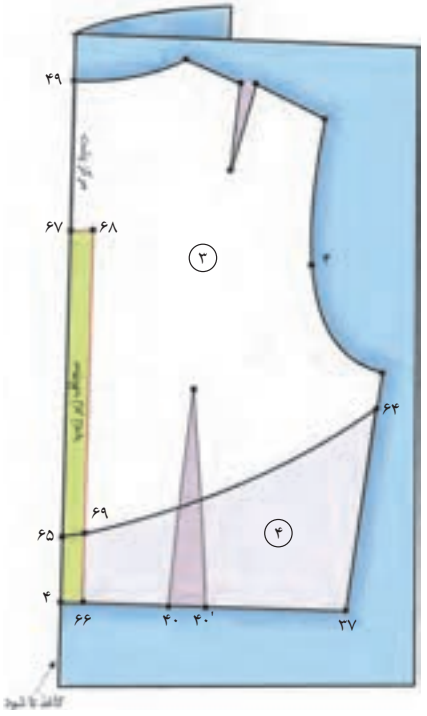

شکل ۶۹ـ ۸

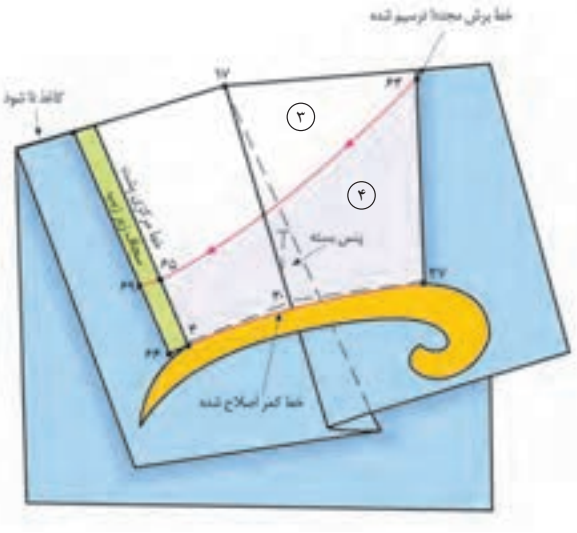

شکل ۷۰ـ ۸

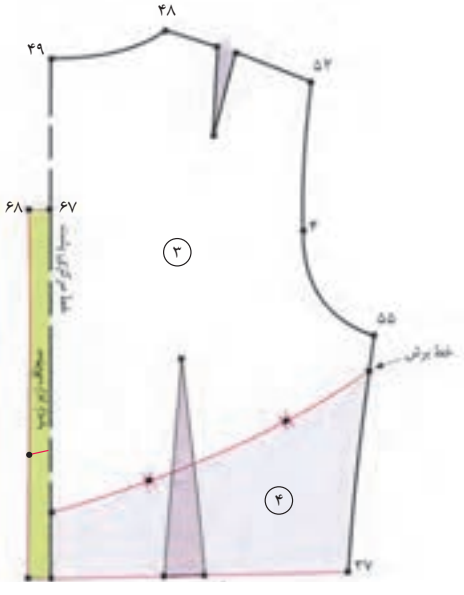

شکل ۷۱ـ ۸

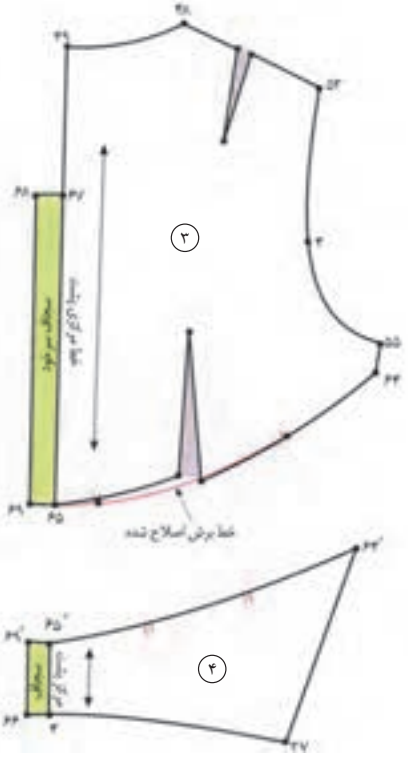

شکل ۷۲ـ ۸

گام پنجم

برای ترسیم این مدل یقه از این روش استفاده کنید.

فاصلهٔ «۴۷⟵۴۶» (در جلو) و «۴۹⟵۴۸» (در پشت) حلقهٔ گردن گشاد شده جلو و پشت را اندازه بگیرید. دایره‌ای بکشید که محیط آن برابر حلقهٔ گردن گشاد شده باشد. (قبلاً در الگوی یقه آموزش داده شده است).

این دایره را به ۸ قسمت مساوی تقسیم کنید و با شماره‌های «۸⟵۱» شماره‌گذاری کنید.

مطابق شکل، از نقاط تقسیم شده، خطوطی به بیرون دایره رسم کنید و به ترتیب پهنای یقه را در خط راهنمای سرشانه«۳⟵۱۱» بیشترین و«۱۴⟵۶ »کمترین مقدار را علامت بزنید. (شکل ۷۳-۸)

خط راهنمای سرشانه =۱۱⟵۳

خط راهنمای مرکز پشت=۱۳⟵۵

۳۰ سانتی‌متر =۱۳⟵۵

۳۲ سانتی‌متر= ۱۲⟵۴

۳۴ سانتی‌متر= ۱۱⟵۳

۳۰ سانتی‌متر =۱۰⟵۲

۲۵ سانتی‌متر =۹⟵۱

۱۹ سانتی‌متر= ۱۶⟵۸

۱۷ سانتی‌متر= ۱۵⟵۷

۱۵ سانتی‌متر=۱۴⟵۶

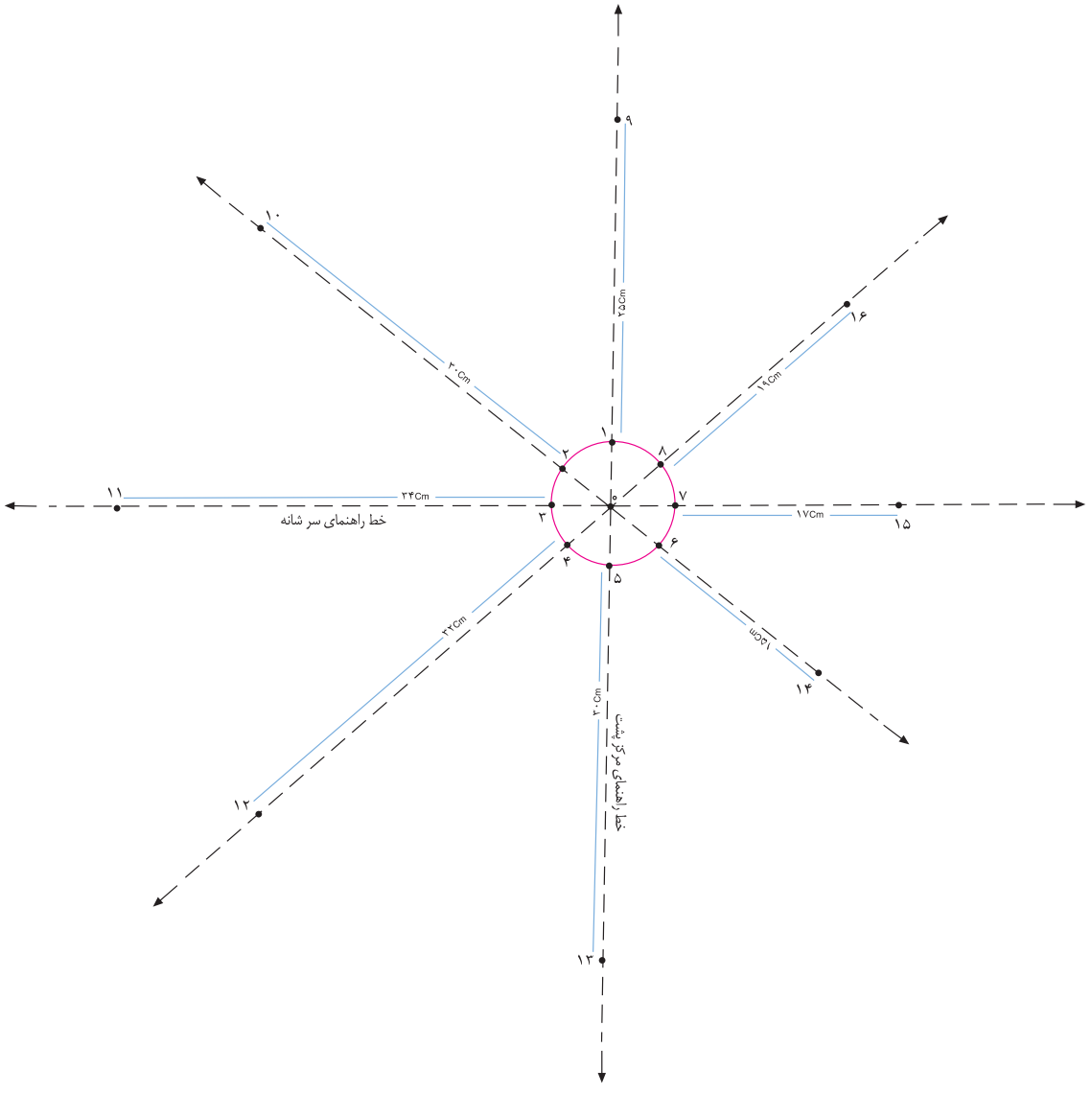
۹
۲۵Cm
۱۰
۲۰Cm
۱۶
۱۶Cm
۱
۲
۸
۱۱
۳۴Cm
۵
۷
۱۷Cm
۱۵
خط راهنمای سر شانه
۳
۶
۴
۵
۳۴Cm
۱۷Cm
۱۴
۲۰Cm
خط راهنمای مرکز پشت
۱۲
۱۳

شکل ۷۳ـ ۸

از نقاط «۵ و ۱۳» خط راهنمای پشت به اندازهٔ «۱ سانتی‌متر» داخل شده نقاط «۱۷ و ۱۸» به دست می‌آید.

از « نقطهٔ ۵» به اندازهٔ «۲-۳ سانتی‌متر» داخل شده «نقطهٔ ۱۹» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۱۹» به اندازهٔ تقریبا «۴ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۰» به دست می‌آید.

حلقهٔ گردن جلو«۴۷←۴۶» درالگوی بالاتنهٔ جلو را اندازه بگیرید و هر اندازه که لازم است، هلال یقهٔ را از«نقطهٔ ۲۰» علامت بزنید تا خط موازنه‌ی سرشانه مشخص شود.

فاصلـــهٔ «۵۷←۴۶» روی خـــط مرکزی الگوی بالاتنهٔ جلو را انـــدازه بگیرید و همین اندازه را از «نقطـــهٔ ۲۰» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۱» به دست می‌آید.

نقاط «۲۱←۲۰» را با خط به یکدیگر وصل کرده؛ خط مرکزی جلوی یقه به دست می‌آید.

خط لبهٔ یقه را رســـم کنید؛ دقت کنید ممکن اســـت خط لبهٔ یقه از نقاط «۱۴، ۱۵، ۱۶، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۸» نگذرد. مهم این است که لبهٔ بیرونی یقه فرم هلالی شکل داشته باشد. (شکل ۷۴-۸)

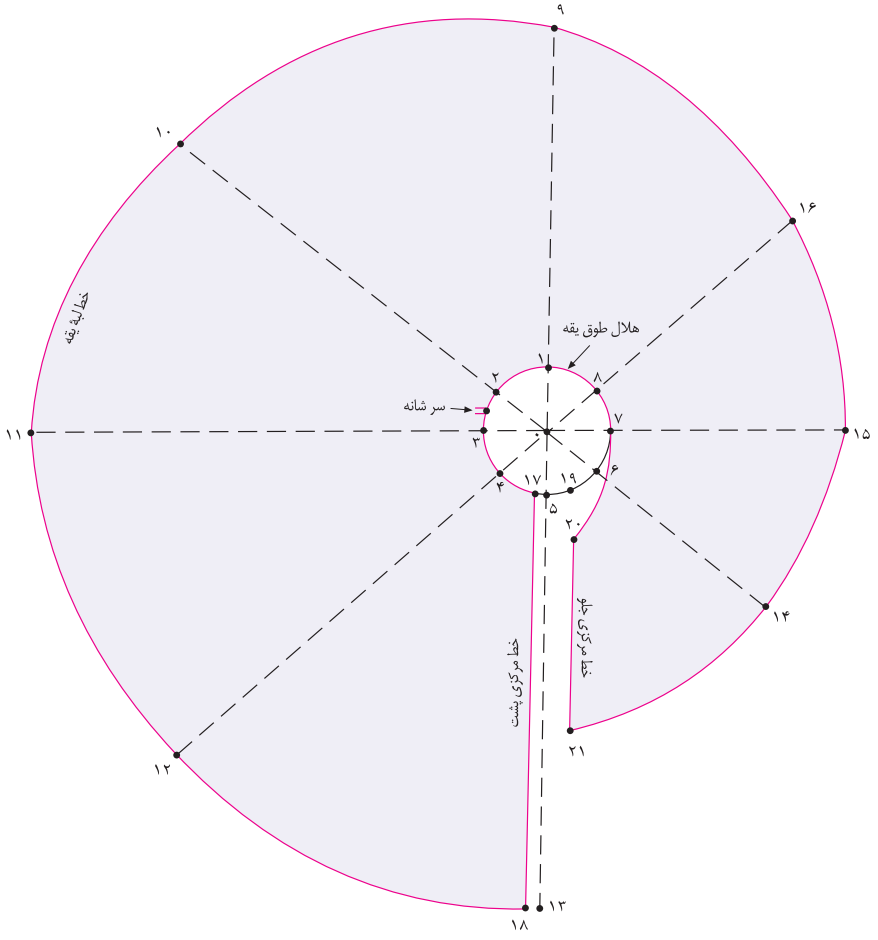
۹
۱۰
۱۶
خط لبهٔ یقه
هلال طوق یقه
۱
۸
۲
سر شانه
۷
۱۱
۳
۱۵
۱۷
۱۹
۶
۴
۵
۲۰
۱۴
خط مرکزی جلو
خط مرکزی پشت
۱۲
۲۱
۱۳
۱۸

شکل ۷۴ـ ۸

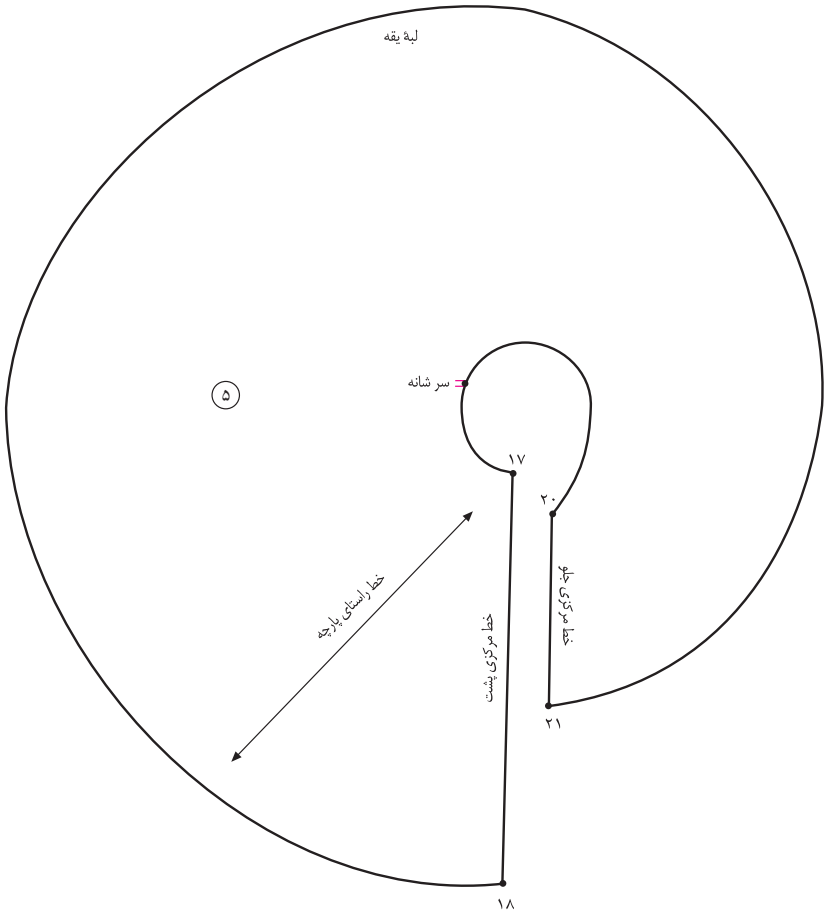

شکل ۷۵ـ ۸

خط راستای پارچه و نقطهٔ موازنه را روی الگو رسم کرده و نام تکه شماره ۵ را مشخص کنید.

الگوی یقه را روی ۲ دولای باز پارچه قرار دهید.

فاصلهٔ «۲۰ و ۱۷» به حلقهٔ گردن جلو و پشت فاصلهٔ «۴۷←۴۶» و «۴۹←۴۸» دوخته شود.(شکل ۷۵-۸)

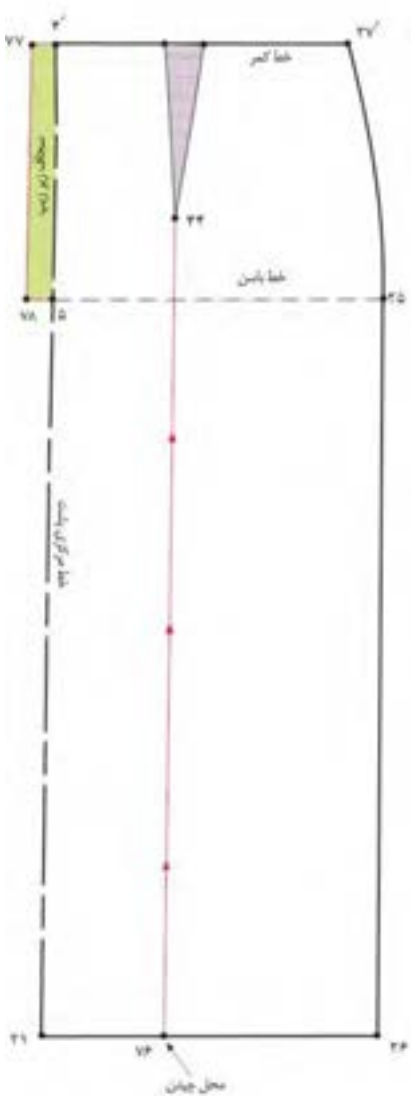

شکل ۷۷ـ ۸

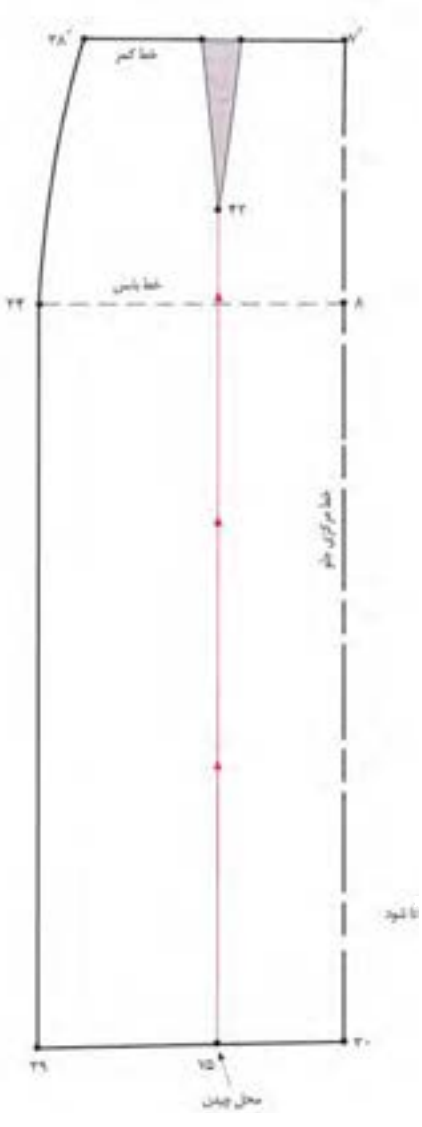

شکل ۷۶ـ ۸

a از انتهـــای پنس‌های جلو و پشـــت دامن نقـــاط «۴۳ و ۴۴» خطوطی موازی با مرکز جلو و پشت رسم کنید؛ نقاط «۷۵ و ۷۶» به دست می‌آید. (شکل‌های ۷۷و۷۶-۸)

a خطوط «۴۳←۷۵» و «۷۶←۴۴» را قیچی کنید.

a از نقاط «۴'و ۵» در خط مرکزی پشت به اندازهٔ پهنای سجاف زیر زیپ بیرون آمده؛ نقاط «۷۷ و ۷۸» به دست می‌آید.

خط سجاف زیر زیپ= ۷۸←۷۷

گام نهم

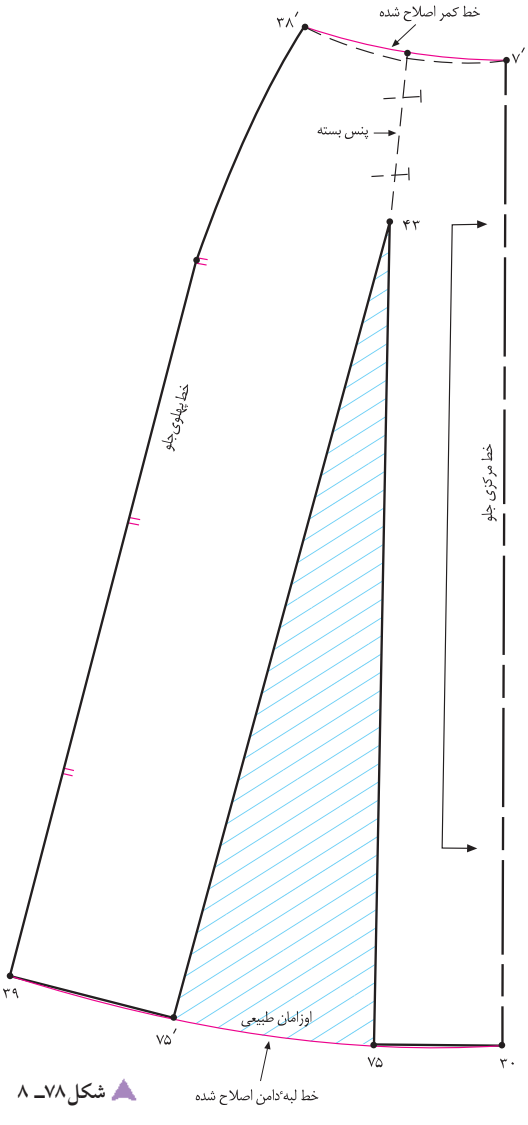

شکل ۷۸ـ ۸

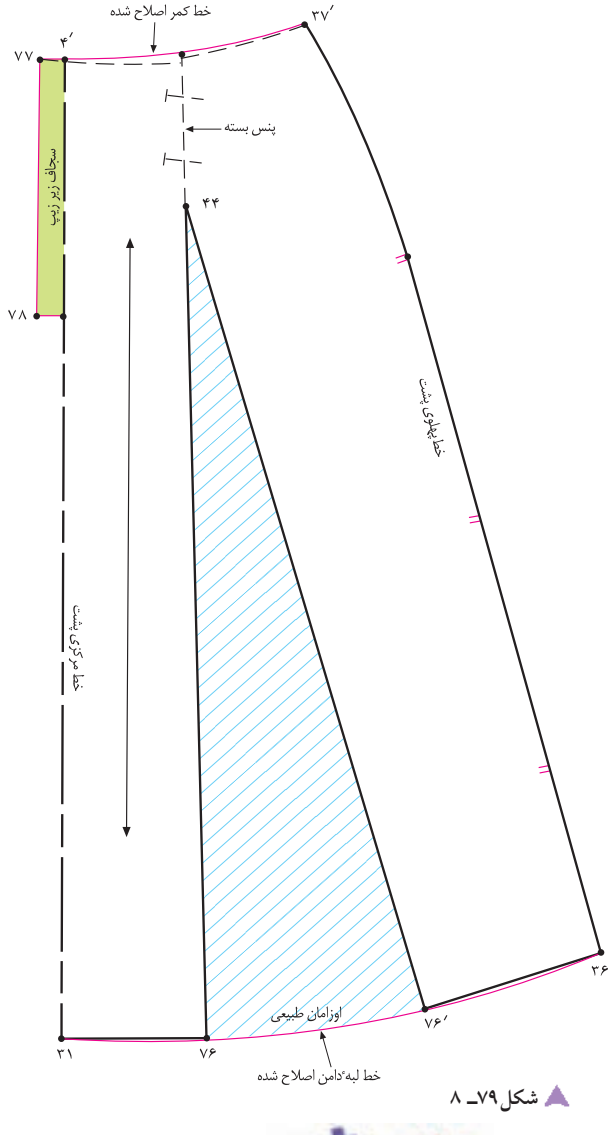

شکل ۷۹ـ ۸

پنس‌های جلو و پشت دامن را ببندید و اوازمان طبیعی بدهید.

اوازمان طبیعی '۷۶← ۷۶و'۷۵← ۷۵خطوط لبهٔ دامن و کمر را اصلاح کنید. (شکل‌های ۷۹و۷۸-۸)

توجه کنید:

به منظور هماهنگی در گشادی لبهٔ دامن باید طول و عرض پنس‌های دامن یک اندازه شود؛ می‌توانید طول و عرض پنس را به دلخواه تغییر دهید.

گام دهم

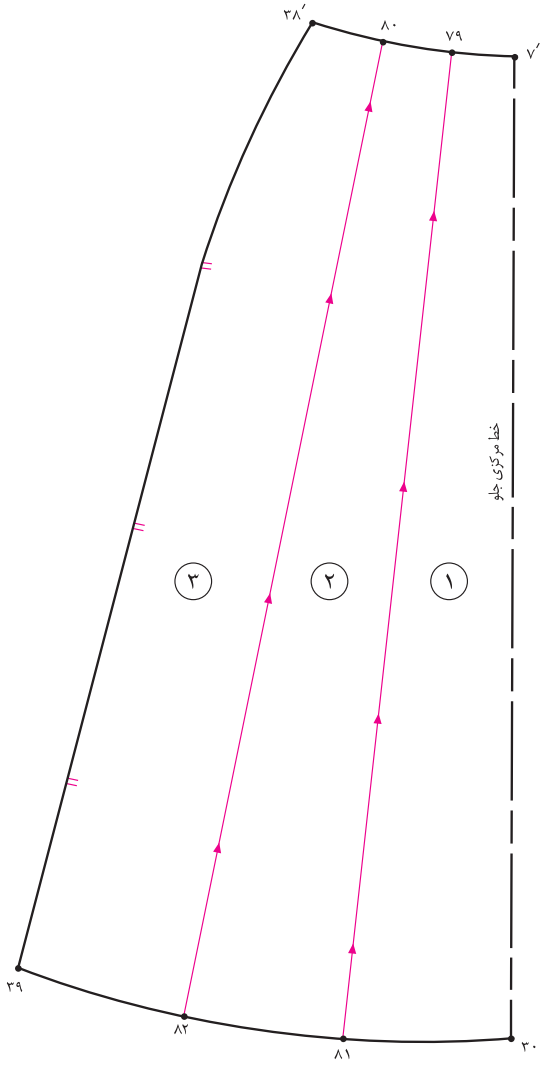

شکل ۸۰ـ ۸

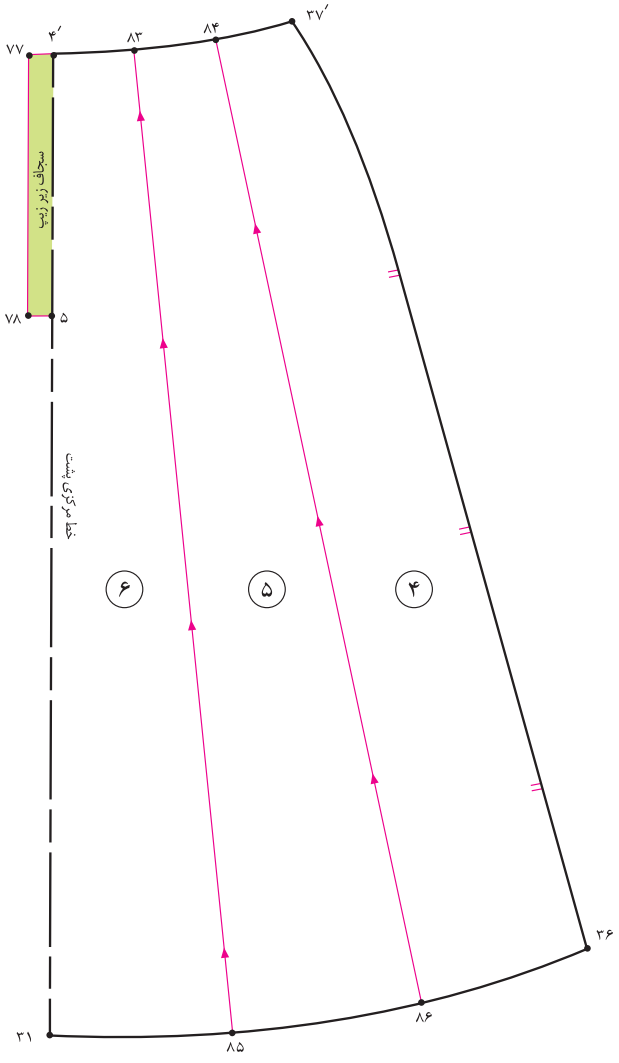

شکل ۸۱ـ ۸

خطـــوط کمر و لبه‌های دامن جلو و پشـــت دامن را به ســـه قسمـــت تقســـیم کنید؛ نقاط «۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹» (در جلو) و «۸۶، ۸۵، ۸۴ و ۸۳» (در پشت) به دست می‌آید.

با خط کش، این نقاط را به یکدیگر وصل کنید.

از نقـــاط «۸۱، ۸۲، ۸۶ و ۸۵» خطوط اوازمان را قیچی کنید. (شکل‌های ۸۱و۸۰-۸)

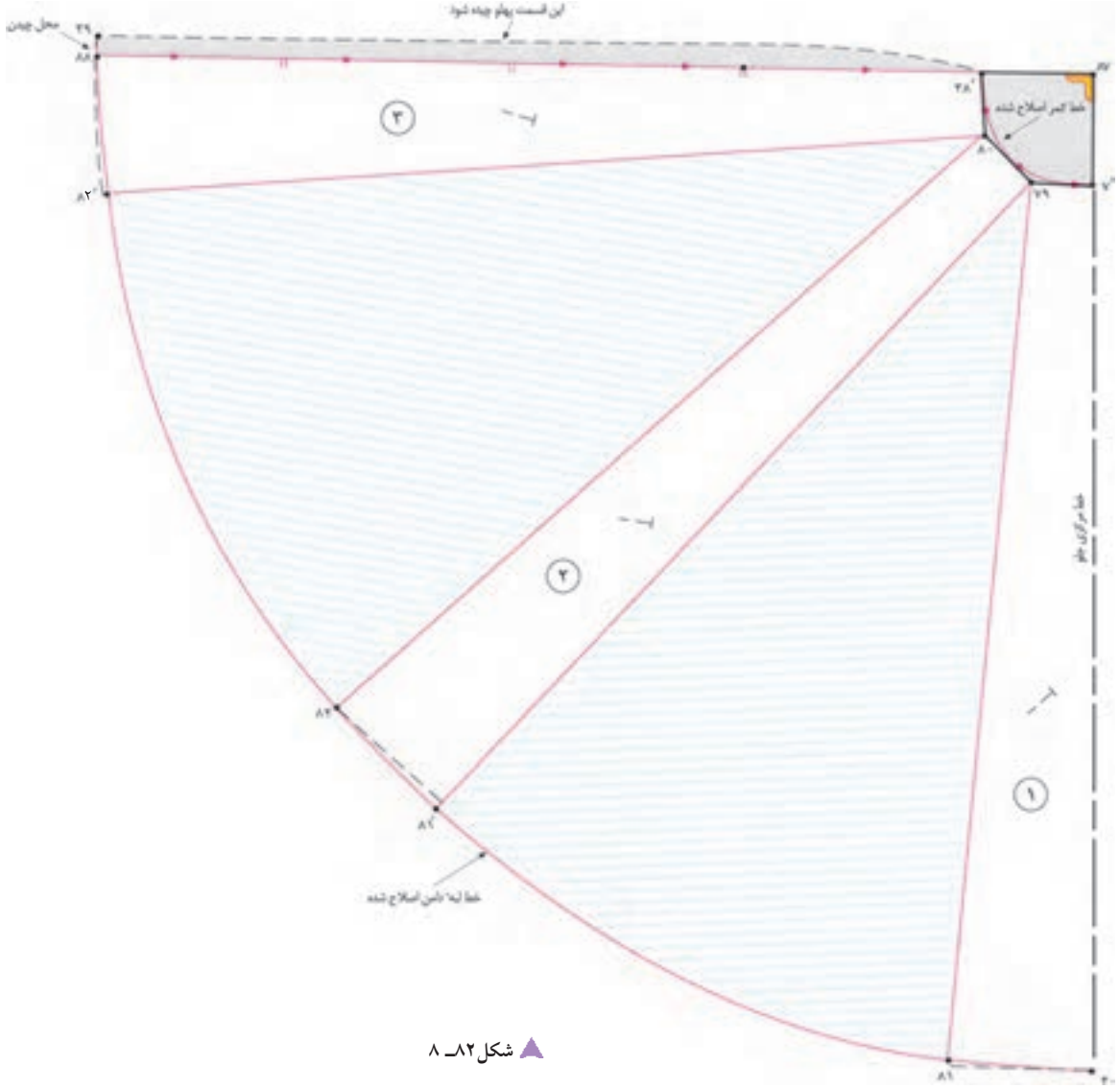

▲ شکل ۸۲ـ ۸

روی کاغذ الگو، دو خط عمود بر هم رسم کنید و نقطهٔ «۸۷» بنامیـــد. الگوی جلوی دامن را مطابق شـــکل به گونه‌ای روی دو خط قرار دهیـــد که نقاط «۷'، ۳۸'» (خط کمـــر) با این دو خط برخورد کند.

بـــه اندازه‌ای که لبه‌هـــای دامن، باز می‌شـــود، اوازمان دهید. (اندازهٔ اوازمان را به دلخواه می‌توانید تغییر دهید).

در این حالت قســـمت پهلوی دامن (و برجستگی پهلو) بیرون خط قرار می‌گیرد. این قســـمت را از« نقطـــهٔ ۸۸» قیچی کنید. خطوط لبهٔ دامن و کمر را اصلاح کنید. (شکل ۸۲-۸)

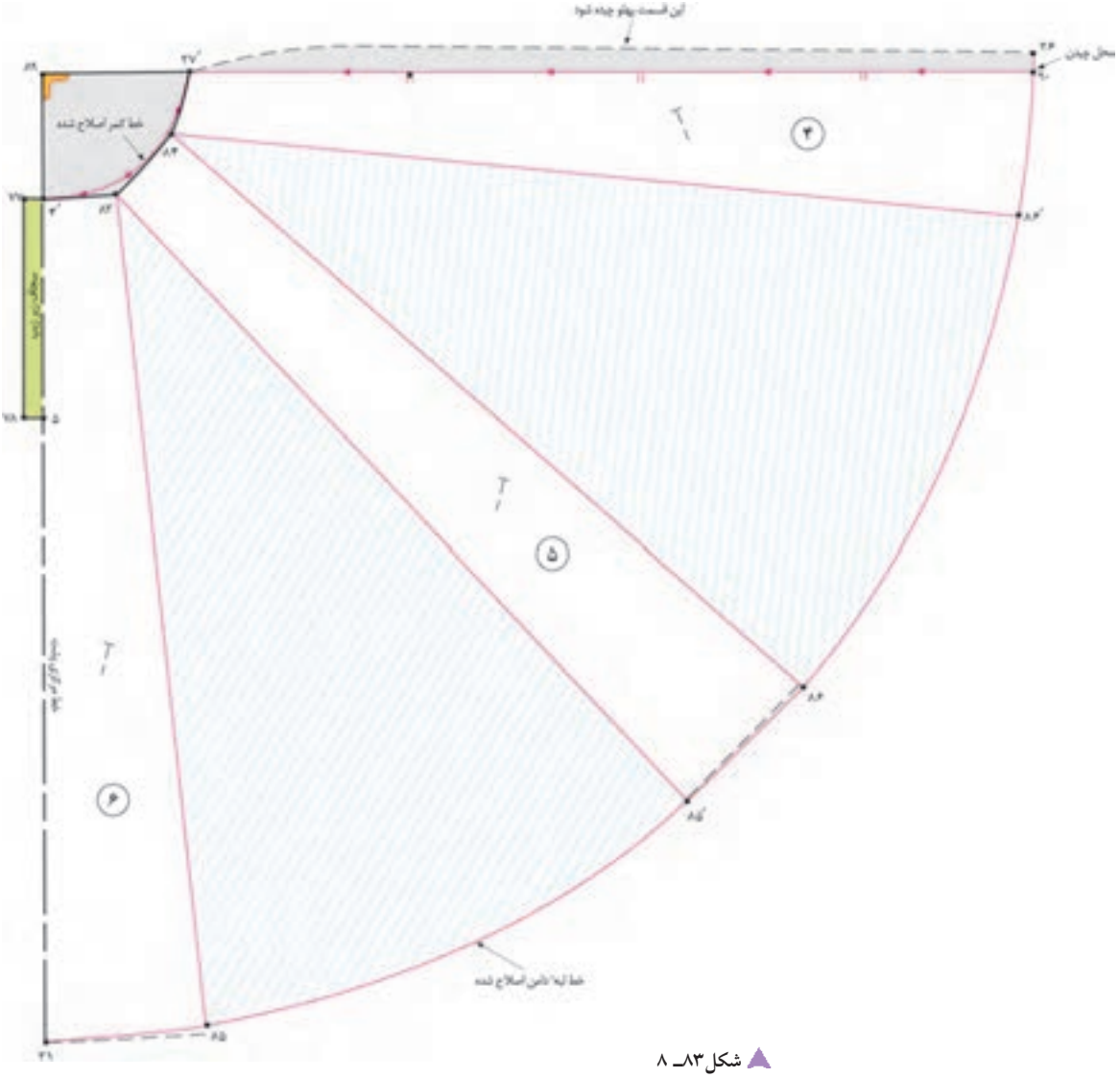

شکل ۸۳ـ ۸

در الگوی دامن پشت عیناً همانند جلو انجام دهید. (شکل ۸۲-۸)

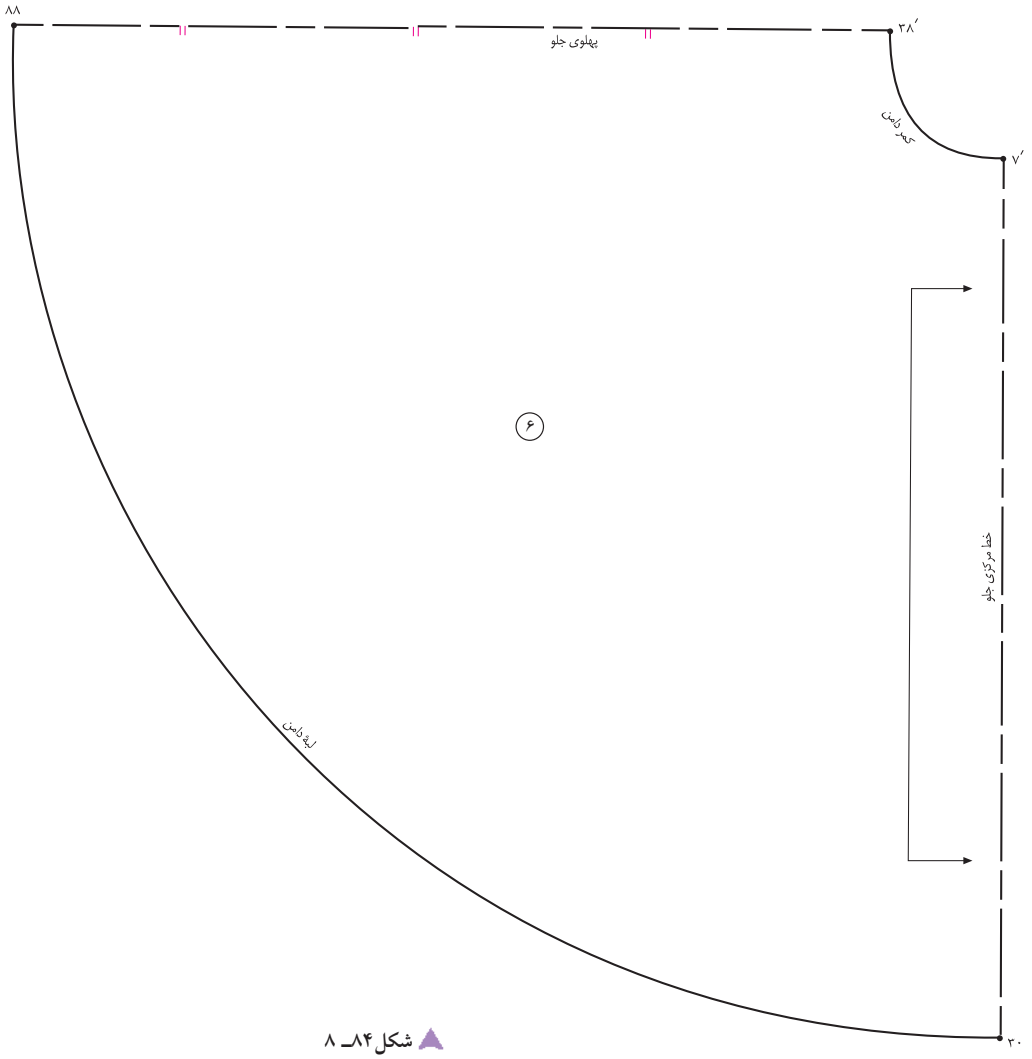

شکل ۸۴ـ ۸

خط راستای دولای بستهٔ پارچه و علامت موازنه را روی الگوی جلو رسم کنید. (شکل ۸۴-۸)

الگوی جلوی دامن را روی دولای بسته قرار دهید.

الگوی جلوی دامن روی دولای بسته ۳۰←۷′

گام چهارم

▲ شکل ۸۵ـ ۸

خط راستای پارچه، علامت موازنه و شماره آن را روی الگوی پشت رسم کنید. (شکل ۸۵-۸)

الگوی پشت دامن را روی دولای باز قرار دهید.

الگوی پشت دامن روی دولای باز ۳۱←۴′

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار۸: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۸-۷و۸۸

آزمون عملی

▲ شکل ۸ـ۸۶

یک مدل پیراهن انتخاب کرده با راهنمایی معلم محترم کلاس قسمت‌های مختلف الگوی آن را ترسیم کنید.

پیراهن کلوش با برش یکسره با جلیقه

شکل ۸۷ـ ۸

گام اول

از روی اساس الگوی پیراهن رولت کنید.

پنس زیر سینه و دامن جلوی پیراهن را حذف کنید.

پنس زیر سینه ودامن حذف شده = B→۴۱'→۴۳→۴۱

از «نقطهٔ B» سرسینه حداکثر تا «۲ سانتی‌متر» پنس سینه را کوتاه کنید؛ «نقطهٔ ۴۵» به دست می‌آید.

برای گشاد کردن حلقهٔ آستین از «نقطهٔ ۳۲» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل لباس دارد) پایین آمده؛ «نقطهٔ ۴۶» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۴۶» به اندازهٔ صفر تا $\frac{۱}{۲}$ اندازهٔ گشاد شده (فاصله ۴۶←۳۲) بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۴۷» به دست می‌آید.

روی خط باسن از «نقطهٔ ۳۴» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل لباس دارد) بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۴۸» به دست می‌آید.

روی خط لبهٔ دامن از «نقطهٔ ۳۹» به اندازهٔ دلخواه بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۴۹» به دست می‌آید. (شکل ۸۸-۸)

نقاط «۴۹، ۴۸، ۴۷، ۴۶» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (فاصلهٔ بین نقاط «۴۸ و ۴۷» را با خط‌کش پهلو ترسیم شده و کمی از گودی کمر کم شود.)

از «نقطهٔ ۴۵» سرسینه خطی موازی با خط مرکزی جلو رسم کرده تا با خط لبهٔ دامن برخورد کند؛ «نقطهٔ ۵۰» به دست می‌آید.

خط اوازمان =۵۰←۴۵

روی خط لبهٔ دامن خط اوازمان «۵۰←۴۵» را قیچی کنید.

پنس سینه «۲۲←۴۵←۲۳» را ببندید و اوازمان طبیعی بدهید.

خطوط سرشانه و لبهٔ دامن را اصلاح کنید. (شکل ۸۹-۸)

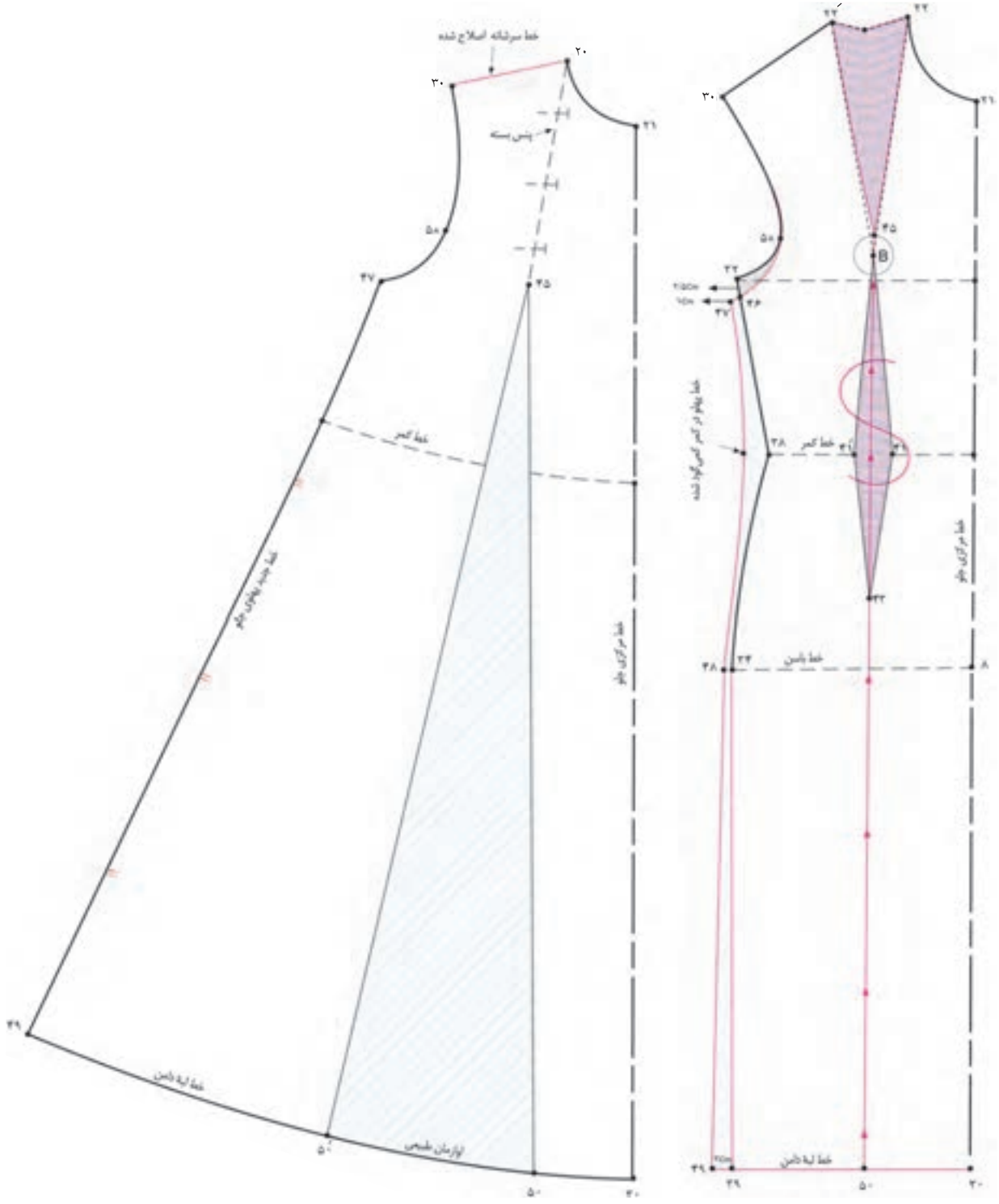

شکل ۸ـ ۸۸

شکل ۸ـ ۸۹

گام دوم

در پشت عیناً مانند جلو عمل کنید؛ با این تفاوت که پنس سرشانهٔ پشت را جابه‌جا کرده و از انتهای پنس پشت به وسیلهٔ خط کش منحنی تا انتهای پنس سرشانه، خط اوازمان را رسم کنید. (شکل‌های ۹۱و۹۰-۸)

پنس پشت جابه‌جا شده =۱۲'←۵۶←۱۲

خط اوازمان =۵۵←۵۶

پنس پشت و دامن حذف شده =۴۰'←۴۴ ←۴۰←۱۷

در این مدل، ۲/۵ سانتی‌متر =۴۶←۳۲=۵۱←۳۳

در این مدل، ۱ سانتی‌متر =۴۷←۴۶=۵۲←۵۱

۲ سانتی‌متر =۴۹←۳۹=۵۴←۳۶

پنس سرشانه بسته شده =۱۲'←۵۶←۱۲

اوازمان طبیعی =۵۵'←۵۵

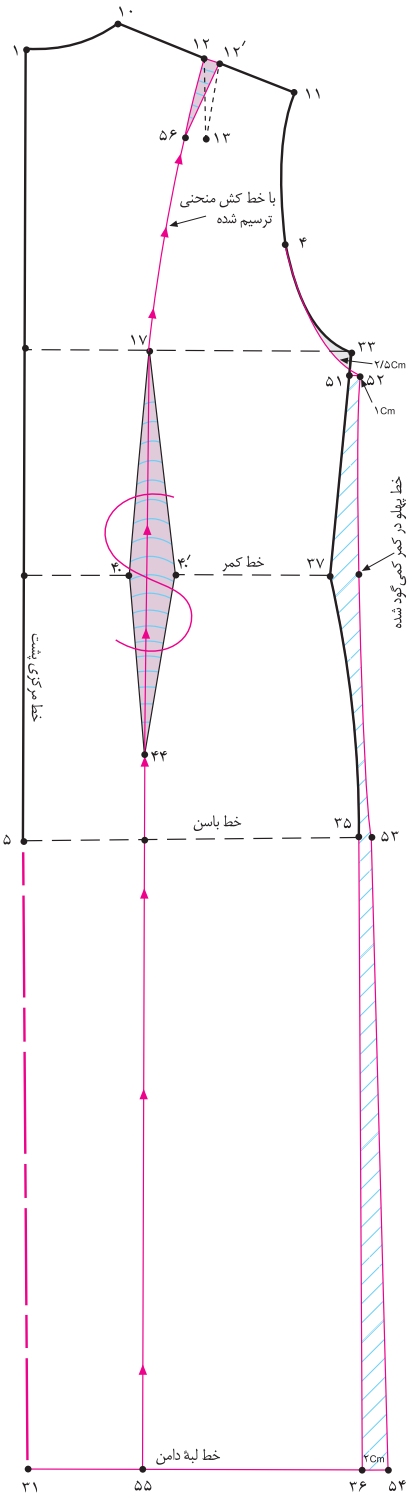

شکل ۹۰ـ۸

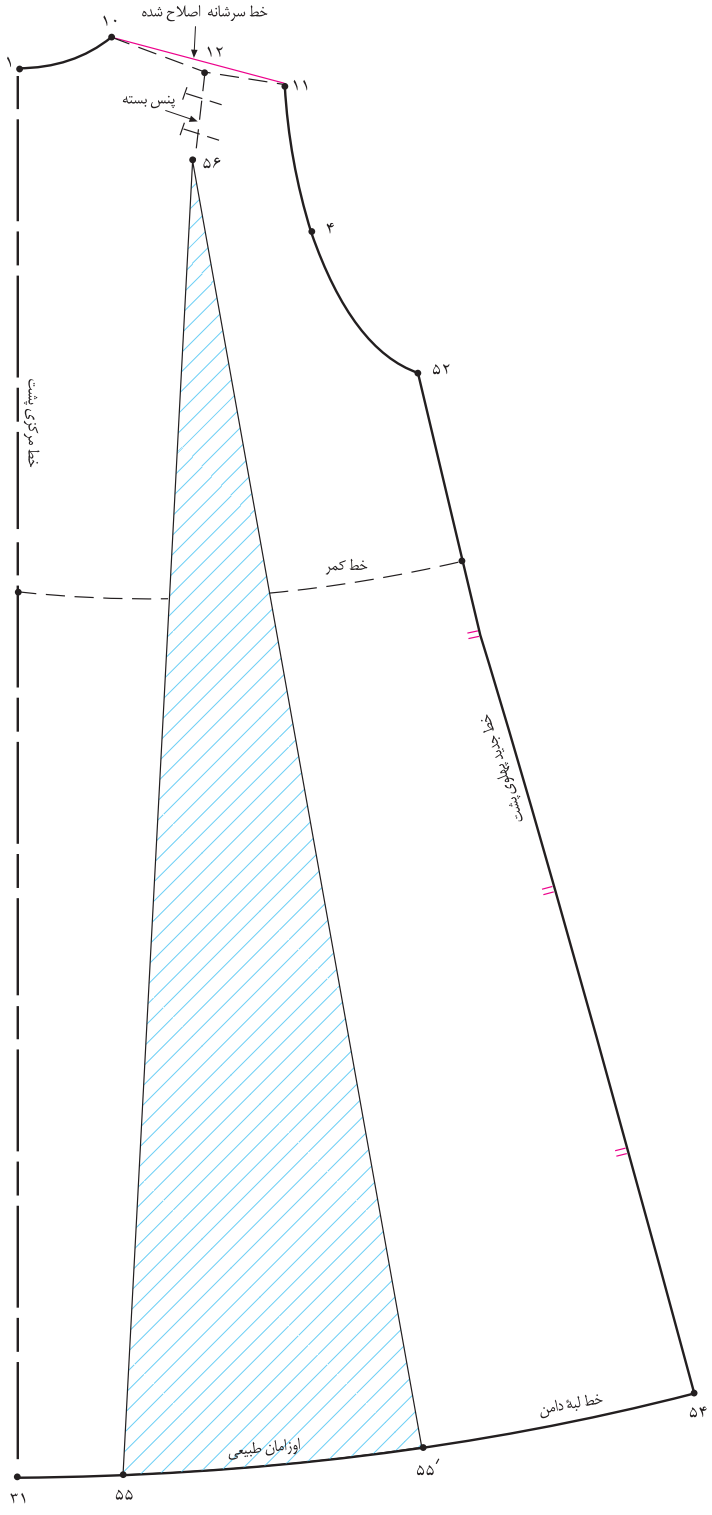

شکل ۹۱ـ ۸

گام سوم

برای گشاد کردن حلقهٔ گردن جلو از نقاط«۲۲ و ۲۱» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل لباس دارد) داخل آمده؛ نقاط «۵۸ و ۵۷» به دست می‌آید.

در این مدل، ۱ سانتی‌متر =۵۷←۲۲

در این مدل، ۲/۵ سانتی‌متر =۵۸←۲۱

روی خط سرشانه فاصلهٔ «۳۰←۲۲» را نصف کرده؛ «نقطهٔ ۵۹» به دست می‌آید.

روی خط لبهٔ دامن فاصلهٔ «۳۰←۴۹» را نصف کرده؛ «نقطهٔ ۶۰» به دست می‌آید.

نقاط «۶۰←۵۹» را به یکدیگر وصل کنید؛ به گونه‌ای که خط برش در حدود خط کمرتقریباً موازی با خط مرکزی جلو باشد.

این خط برش یکسره لباس است. (با خط کش منحنی تا پایین‌تر از خط سینه رسم شود).

روی خط برش از حدود خط کارور تا تقریباً کمی پایین‌تر از طول سینه سجاف دهانه روی سینه با عرض ۳۰ سانتی متر را مشخص کرده؛ «نقاط ۶۲ و ۶۱» به دست می‌آید.

طرح دهانهٔ سجاف روی سینه را مشخص کنید.

الگو را شماره‌گذاری کرده، خطوط راستای پارچه و علامت موازنه را روی آن مشخص کنید.

از خط لبهٔ دامن خط برش «۶۰←۵۹» را قیچی کنید. (شکل۹۲-۸)

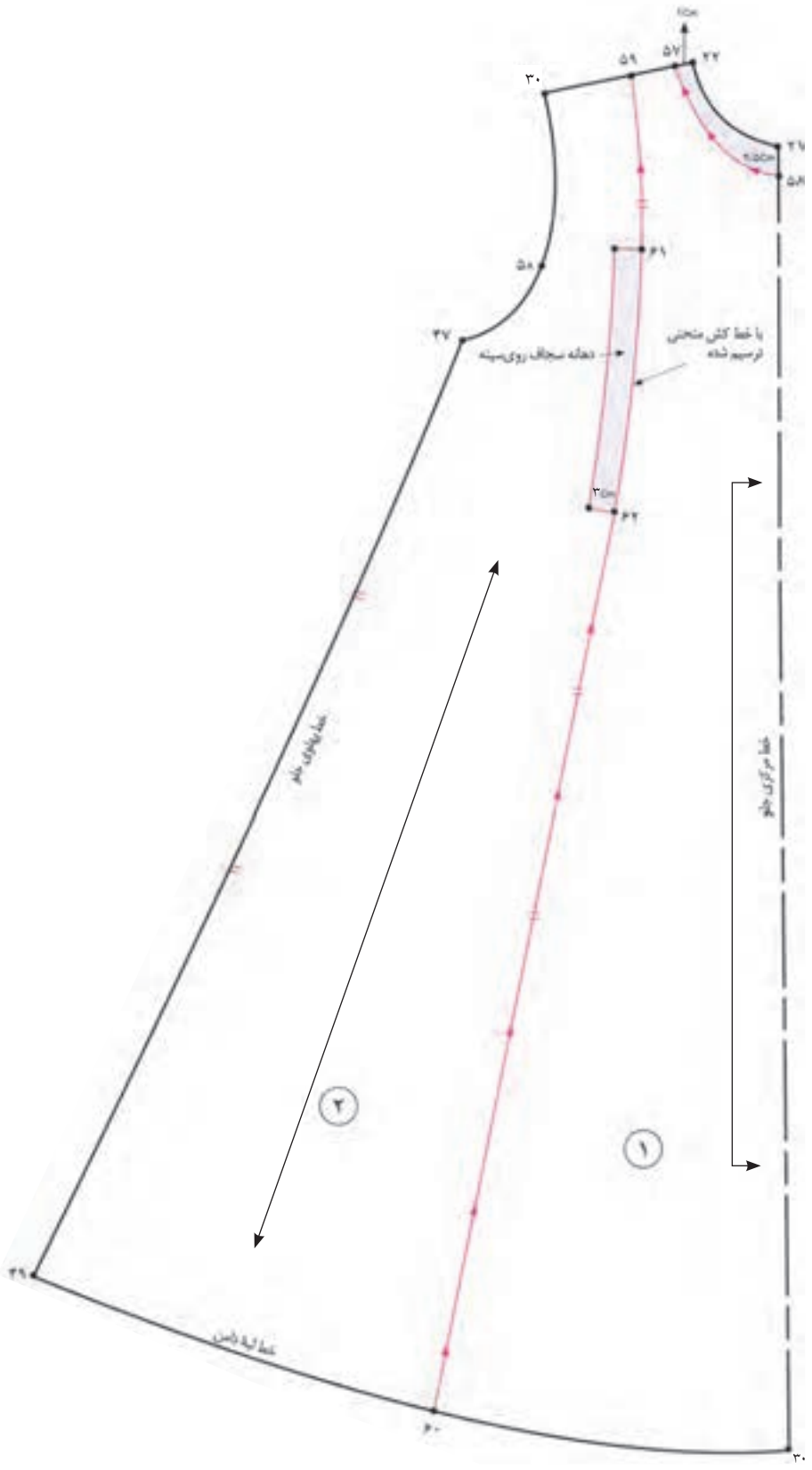
۵۷
۵۹
۳۰
۵۸
۶۱
۵۰
۴۷
دخله سجاف روی سینه
با خط کش منحنی
ترسیم شده
۶۲
خط پهلوی جلو
خط مرکز جلو
۲
۱
۴۹
خط لبه پایین
۶۰
۳۰

شکل ۹۲ـ ۸

گام چهارم

در پشـــت عیناً همانند جلو عمل کنید؛ بـــا این تفاوت که از خط مرکزی پشـــت «نقطهٔ ۲» (در حلقهٔ گـــردن) کمتر از اندازهٔ «۴۶ ⟵ ۱۰» گشاده شود (معمولاً $\frac{1}{2}$ است).

قبل از برش، الگو را شماره‌گذاری کنید، علامت راستای پارچه و موازنه را مشخص کنید.

خط برش «۶۵ ⟵ ۱۲» را قیچی کنید. (شکل ۹۳-۸)

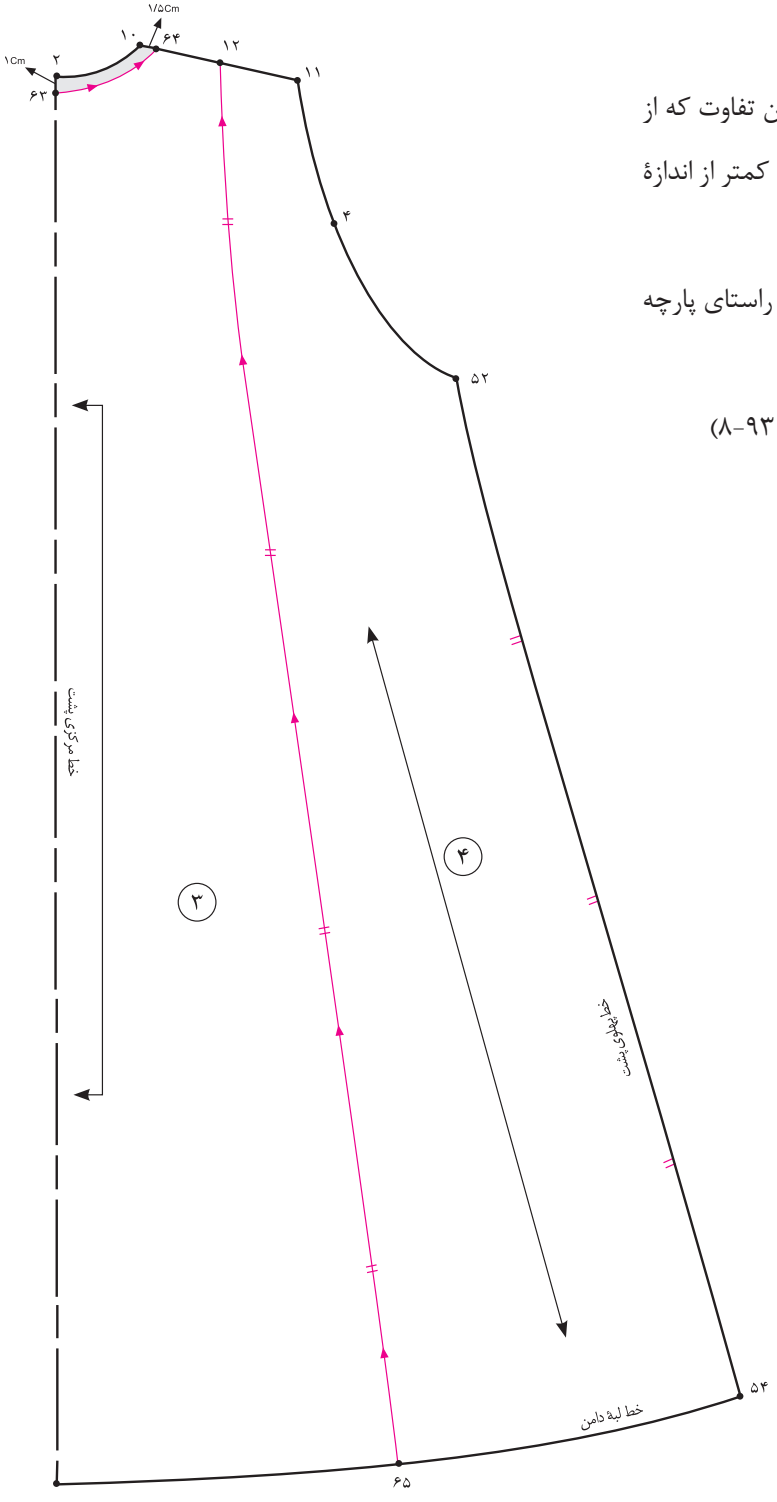

شکل ۹۳ـ ۸

کام نخست

در این مدل پیراهن، برای راحت‌تر پوشیدن لباس، پشت آن باز است؛ به همین علت سجاف یقه را ترسیم کنید.

از «نقطـــهٔ ۶۳» به اندازهٔ«۱۰ ســـانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۷۸» به دست می‌آید.

مقدار باز بودن پشت یقه = ۷۸ ⟵ ۶۳

از «نقطهٔ ۶۴» به اندازه‌ی پهنای سجاف جلو داخل شده؛ «نقطهٔ ۷۷» به دست می‌آید. (شکل ۹۴-۸)

سجاف جدای یقه را رولت کنید. (شکل ۹۶-۸)

سجاف جدای یقه = ۷۸′ ⟵ ۷۹′ ⟵ ۷۷′ ⟵ ۶۴′ ⟵ ۶۳′

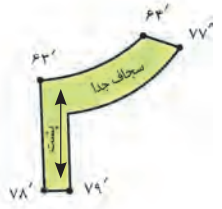

شکل ۹۶ـ ۸

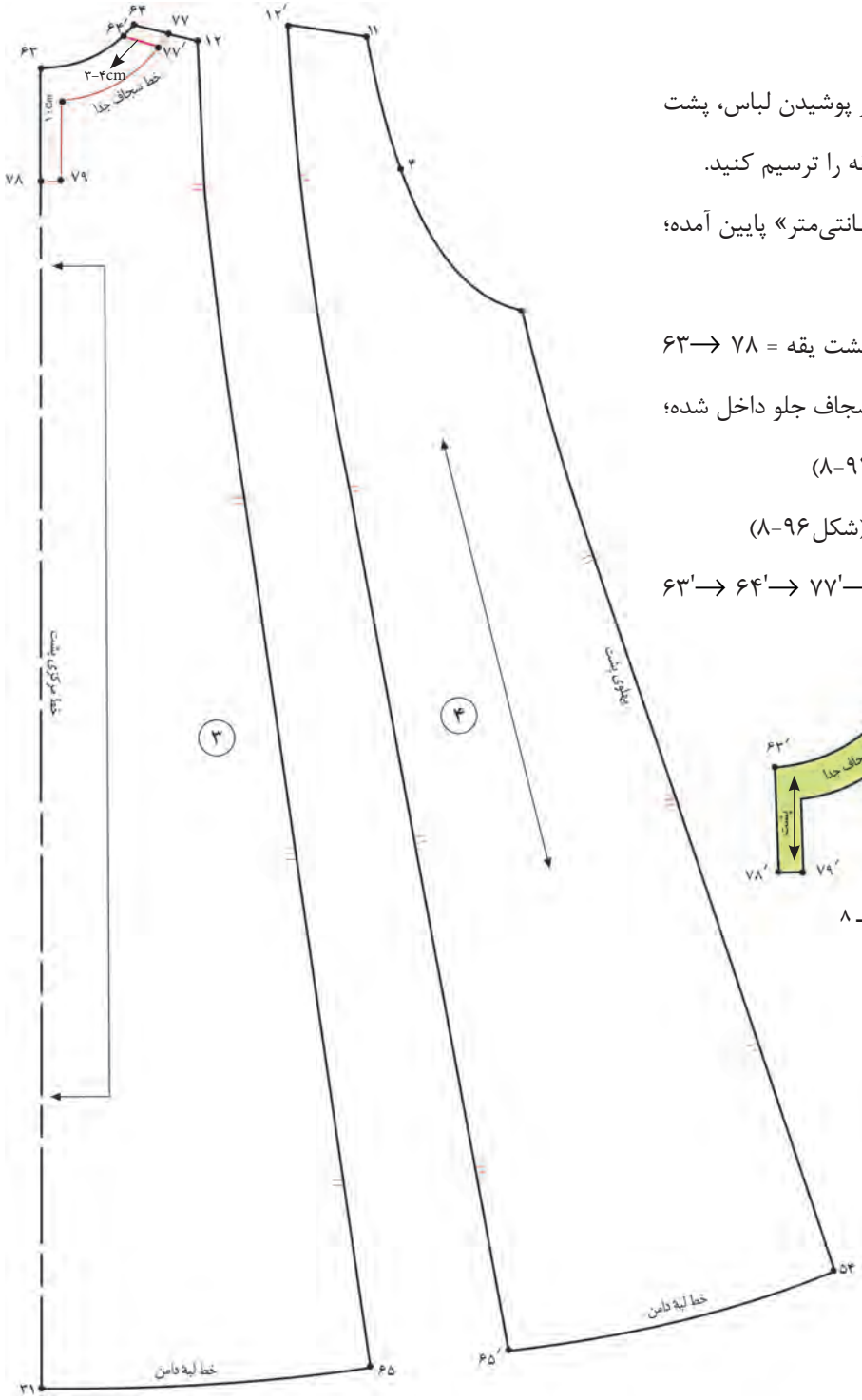

شکل ۹۵ـ ۸

شکل ۹۴ـ ۸

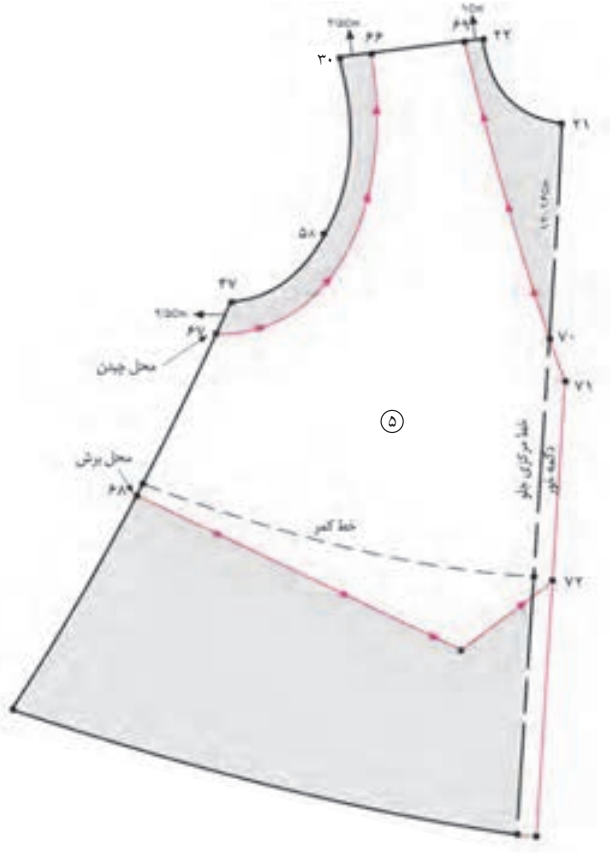

▲ شکل ۹۷ـ ۸

از روی الگـــو پیراهـــن کلوش (گام اول) تا تقریباً خط باســـن رولت کنید.

روی تکهٔ رولت شده طرح جلیقه‌ای را که روی قسمت جلوی پیراهن قرار می‌گیرد، طراحی کنید.

حلقهٔ آســـتین «۴۷←۲۹» را به اندازهٔ دلخواه گشـــاد کرده؛ نقاط «۶۷ و ۶۶» به دست می‌آید.

از خط کمر (در پهلو) به اندازهٔ دلخواه (بســـتگی به مدل دارد) پایین آمده؛ «نقطهٔ ۶۸» به دست می‌آید.

از حلقهٔ گردن «۲۲←۲۱ » طرح برش یقهٔ هفت را ترســـیم کرده؛ نقاط «۷۰ و ۶۹» به دست می‌آید.

از خـــط مرکزی، جلو به اندازهٔ دگمه‌خـــور بیرون آمده؛ نقاط «۷۲ و ۷۱» به دست می‌آید.

طرح برش هفت لبهٔ پایین جلیقه را رسم کنید.

(شکل ۹۷-۸)

▲ شکل ۹۸ـ ۸

روی خط سرشانه از نقاط «۷۳ و ۶۹» موازی با خط هفت یقه و لبهٔ پایین جلیقه، خط سجاف را ترسیم کنید.

از نقاط «۷۳ و ۶۹» به اندازهٔ «۰/۲ سانتی‌متر» سجاف را کم کنید.

کاغذ را در خط لبهٔ پایین جلیقه «تا» کرده و خط سجاف سر خود را طراحی کنید و خط «۷۶←۷۴» را رولت کنید.

خط سجاف سرخود = ۷۶←۷۴

خطوط سجاف جدای «۷۲←۷۱←۶۹'←۷۳'←۷۶←۷۴←۶۸←۷۵» رولت کنید.(شکل ۹۸-۸)

خط سجاف جدا = ۷۵←۷۳

گام هشتم

قبل از برش قطعات «۲و۱» علامت راستای پارچه را روی الگو مشخص کنید. (شکل‌های ۱۰۰و۹۹-۸)

روی کاغذ، مستطیلی به طول فاصلهٔ «۶۲ ⟵ ۶۱» و عرض «۳ سانتی‌متر» رسم کرده؛ سجاف (دهانهٔ جیب نمای روی سینه*) به دست می‌آید. (شکل ۱۰۱-۸)

۸۱⟵ ۸۲ = ۶۱⟵ ۶۲

۳ سانتی‌متر =۸۳⟵ ۸۱

روی دولای بسته ۸۲⟵ ۸۱

خط برش سرتاسری جلوی لباس را بدوزید وفاصله «'۶۲⟵'۶۱» و «۶۲⟵۶۱» را باز گذاشته وسجاف جیب را به این قسمت وصل کنید.

درلبهٔ پایین جلیقه، خط تای کاغذ را باز کرده سجاف سرخود را مشخص کنید. (شکل ۱۰۲-۸)

سجاف سرخود= ۷۴⟵۷۶⟵۷۵⟵۶۸

در صورتی که بخواهیم سجاف جدا در قسمت لبهٔ پایین جلیقه داشته باشیم، تکه «'۶۸⟵'۷۴⟵ ۷۶'⟵ ۷۵'» را رولت کنید. (شکل ۱۰۳-۸)

خطوط سجاف جدای «۷۵⟵'۷۵⟵'۷۲⟵'۷۱⟵'۶۹ ⟵'۷۳» را رولت کنید و خط راستای پارچه را قبل از رولت مشخص کنید. (شکل ۱۰۴-۸)

سجاف جدای یقه= ۷۵⟵'۷۵⟵'۷۲⟵'۷۱⟵'۶۹ ⟵'۷۳

* قبلاً در شکل ۹۲ ـ ۸ محل دهانه سجاف روی سینه را مشخص کرده‌اید.

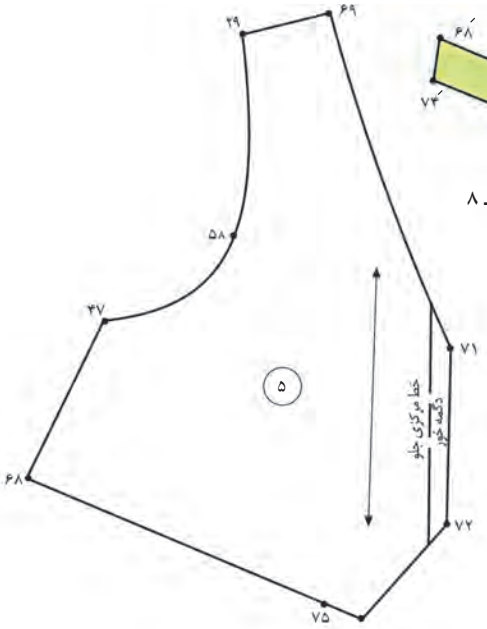

شکل ۱۰۲ـ ۸

شکل ۱۰۳ـ ۸

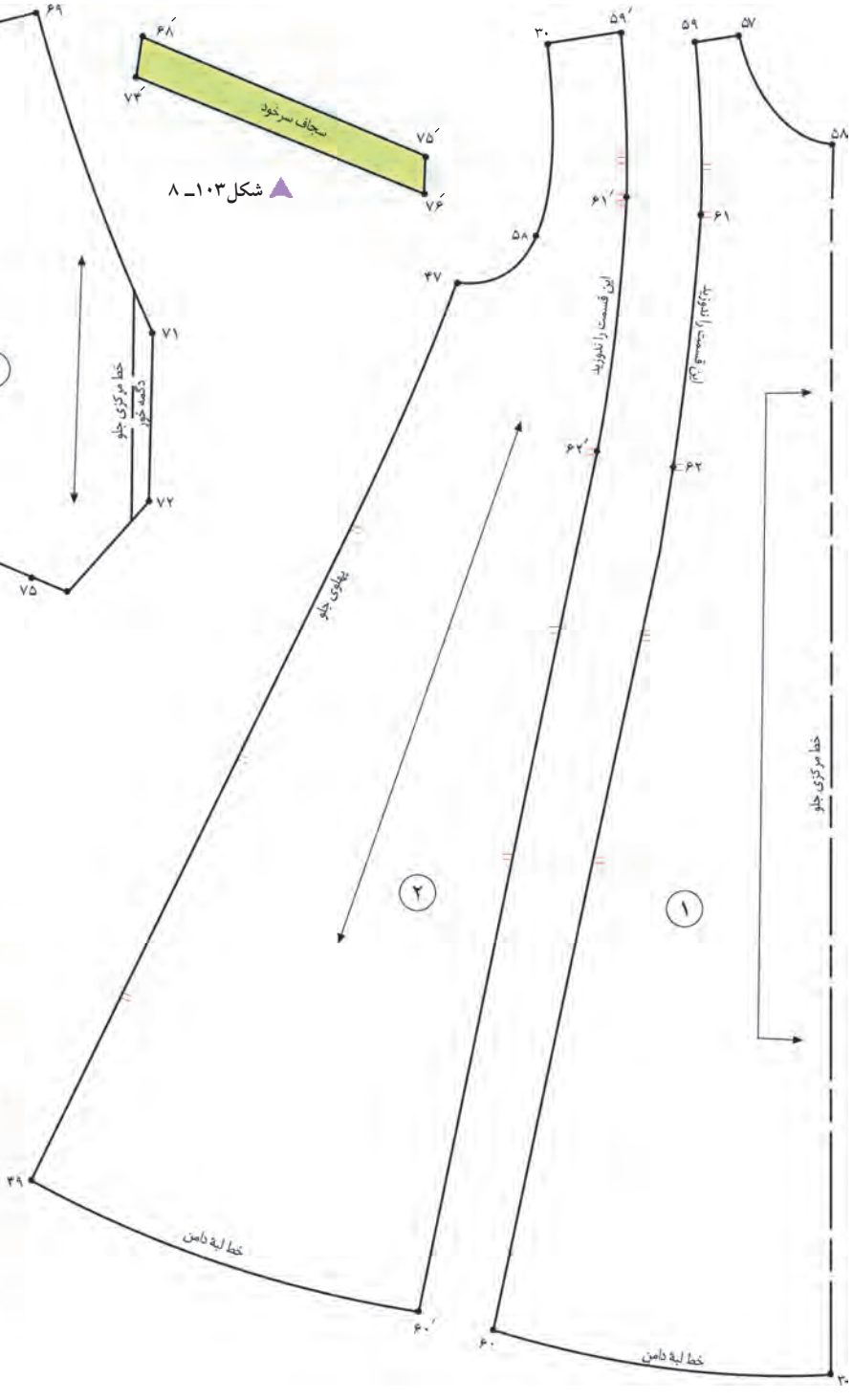

شکل ۱۰۰ـ ۸

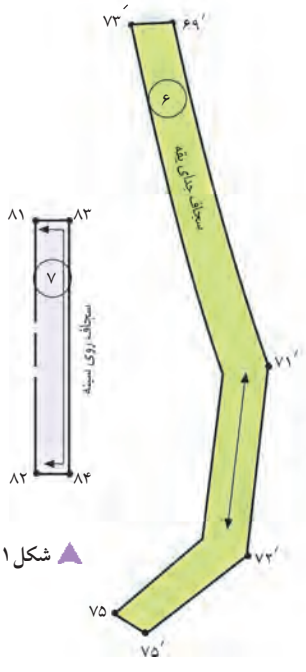

شکل ۱۰۱ـ ۸

شکل ۹۹ـ ۸

شکل ۱۰۴ـ ۸

روش دیگر پیراهن کلوش با برش یکسره از حلقهٔ آستین

گام اول

عینـــاً همانـــند گام اول روش قبلی پیراهن را کلوش کنید.

برش پرنســـی را درحلقهٔ آستین و بالاتر از نقطهٔ موازنهٔ آستین «نقطهٔ ۵A» طراحی کنید. دقـــت کنید برش هلالی نباید بیش از حد منحنی ترســـیم شود؛ زیـــرا در هنگام دوخت خـــوش فرم قرار نمی‌گیرد.

حلقهٔ گردن را متناسب با مدل گشاد کنید.

در ایـــن مدل حلقهٔ گـــردن، به علت نداشتن پنس ســـینه و زیر سینه، برای جلوگیـــری از افتادگی یقـــه، از خطوط مرکزی جلو و سرشانه به اندازهٔ لازم کم کنید. (شکل ۱۰۵-۸)

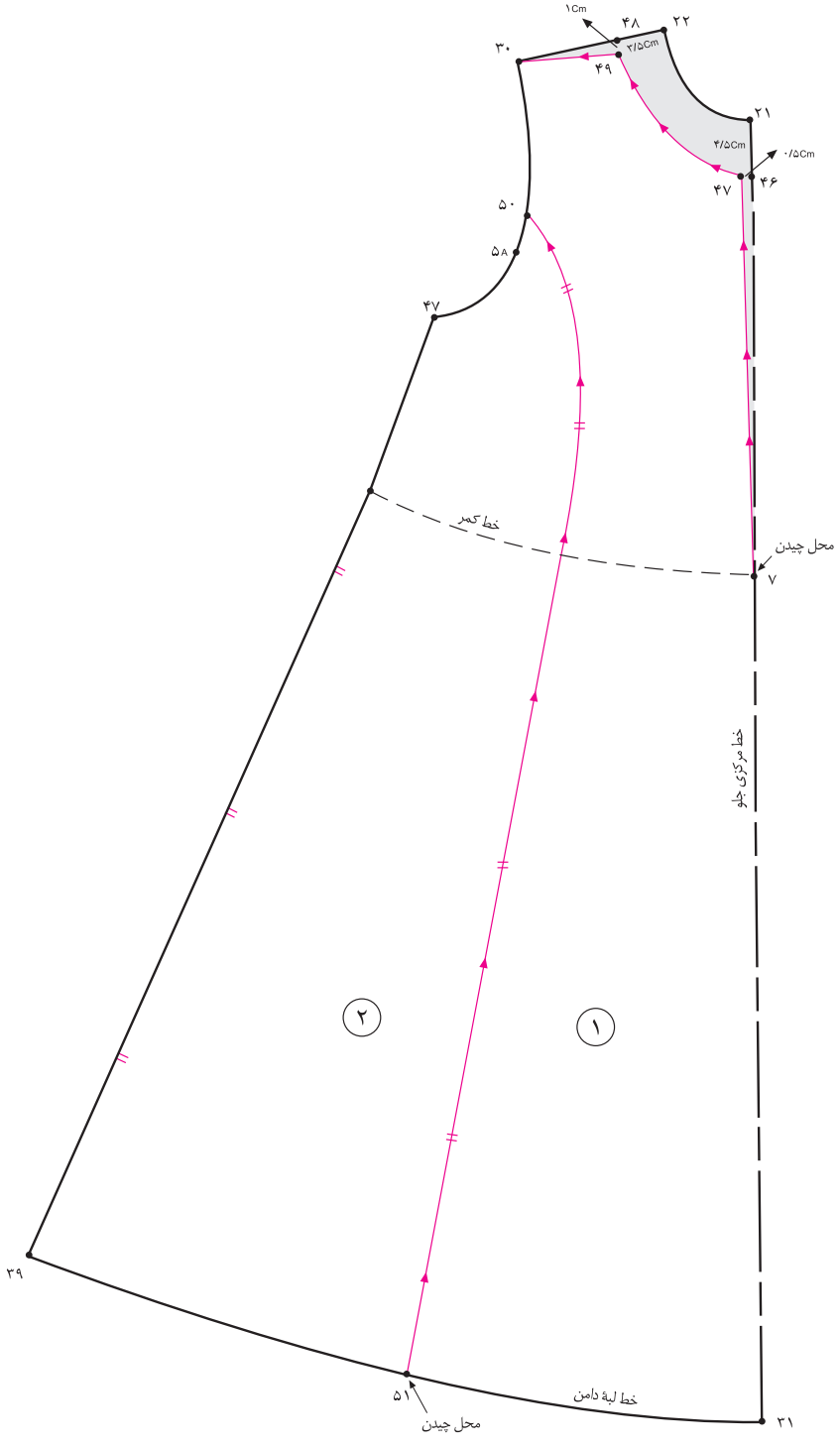

شکل ۱۰۵ـ ۸

گام دوم

در لباس‌هایی که تکه‌هایی از لباس روی اریب قرار می‌گیرند، قبل از برش الگو باید خطوط راســـتای پارچه را روی قطعات الگو ترسیم کنید.

قبل از برش، نقاط موازنه را روی خطوط برش مشخص کنید. (شکل ۱۰۶و۱۰۷-۸)

توجه کنید:

خــط برش در قســمت حلقه نباید بیــش از حد منحنی طراحی شود؛ زیرا در موقع دوخت خوش فرم قرار نمی‌گیرد.

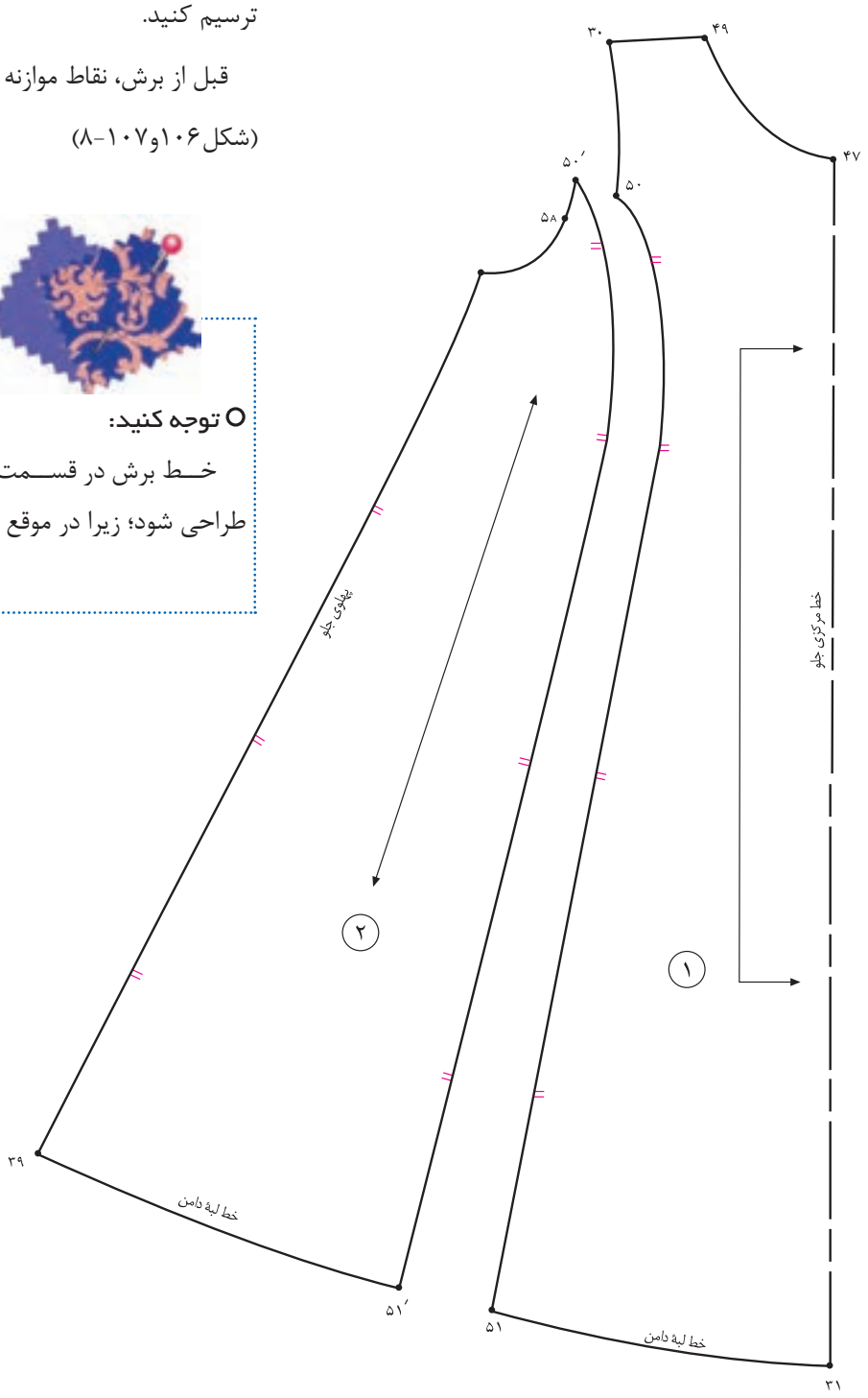

شکل ۱۰۶ـ ۸

شکل ۱۰۷ـ ۸

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	واحد کار۸: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۸

آزمون عملی

▲ شکل۱۰۸ـ ۸

الگوی یک مدل مانتو، با راهنمایی هنرآموز محترم کلاس ترسیم شود، این مانتو، دارای آستین، جیب،یقه، سجاف و... باشد.

پیراهن گلوش با پیلی در مرکز جلو و برش های عمودی

▲ شکل ۱۰۹ـ ۸

گام اول

از روی اساس الگوی پیراهن رولت کنید.

در این مدل پیراهن اندازهٔ اوازمان طبیعی در لبهٔ دامن، به اندازهٔ دلخواه قابل کنترل است.

پنس‌های سرشـــانه جلو «۲۷←B←۲۶» و پشـــت «۱۲'←۱۳←۱۲»کاملاً بسته نمی‌شـــوند؛ برای مثال اوازمان لبه‌های دامن به اندازه‌ای دلخواه (در این مدل «۱۰ـ۷ سانتی‌متر») باز می‌شوند.

اوازمان طبیعی، در این مدل ۱۰-۷ سانتی‌متر =۵۰'←۵۰=۵۴'←۵۴

پنس سرسینه، «نقطهٔ B» را به اندازهٔ «۲ سانتی‌متر» کوتاه کنید.

خطوط لبهٔ دامن جلو «۳۱←۳۹» و لبهٔ پشـــت «۳۶←۳۰ »را به دو قســـمت مساوی تقسیم کنید؛ نقاط «۵۱» (در جلو) و«۵۵» (در پشت)» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۳۱←۳۹=۳۹←۵۱

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۳۶←۳۰=۳۶←۵۵

حلقه‌های گردن جلو و پشت را با توجه به مدل لباس گشاد کنید.

در این مدل، ۵ سانتی‌متر = ۴۶←۲۱

در این مدل، ۳/۵ سانتی‌متر =۵۳←۱۰=۴۸←۲۲

در این مدل، ۲/۵ سانتی‌متر = ۵۲←۲

برای جلوگیری از افتادگی یقه (به علت گشاد کردن یقه) از نقاط ۴۶ و ۴۸ «۱سانتی‌متر» کم کنید.

۱ سانتی‌متر = ۴۷←۴۶

۱ سانتی‌متر = ۴۹←۴۸

قبل از برش، قسمت‌های جلو و پشت را شماره‌گذاری کنید.

از لبه‌های دامن جلو و پشـــت، نقاط «۵۵ و ۵۱» به وســـیلهٔ خط کش، خطی به انتهای پنس‌های ســـینه و سرشانه پشت نقاط «۱۳ و ۴۵» وصل کنید.

از لبه‌های دامن جلو و پشت نقاط «۵۵ و ۵۱» خطوط برش را قیچی کنید. (شکل‌های ۱۱۱و۱۱۰-۸)

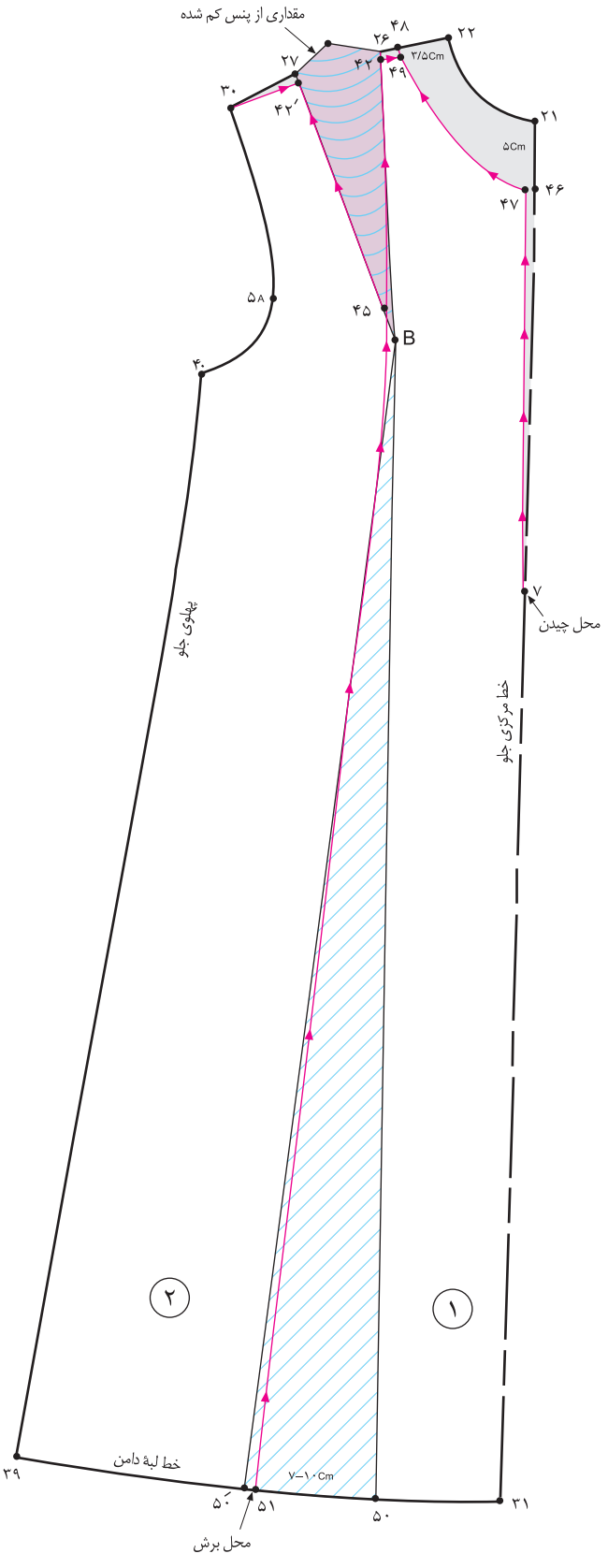

شکل ۱۱۰ـ ۸

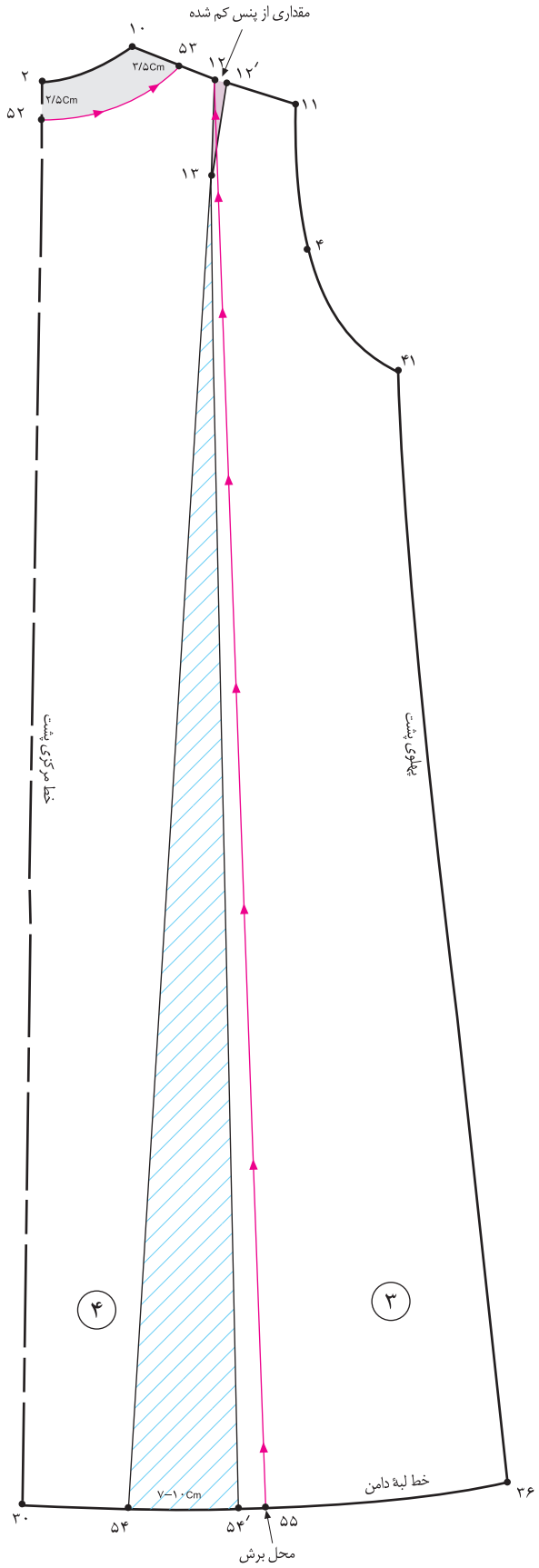

شکل ۱۱۱ـ ۸

گام دوم

از «نقطهٔ ۴۷» به اندازهٔ دلخواه پایین آمده؛ «نقطهٔ ۵۶» به دست می‌آید.

بستگی به مدل دارد، پایین‌تر از خط زیر سینه = ۴۷→۵۶

از خط مرکزی جلو نقاط «۳۱ و ۵۶» به اندازهٔ پهنای پیلی دلخواه (بستگی به مدل دارد) بیرون آمده؛ نقاط «۵۸ و ۵۷» به دست می‌آید.

در این مدل، پهنای پیلی، ۴ سانتی‌متر = ۵۶→۵۷

در این مدل، پهنای پیلی، ۴/۵ سانتی‌متر = ۳۱→۵۸

روی خطوط برش یکسره جلو و پایین‌تر از نقطهٔ موازنهٔ زیر سینه، به اندازهٔ دلخواه از «نقطهٔ ۴۵» سر سینه پایین آمده؛ نقاط «۶۰ و ۵۹» به دست می‌آید. (شکل ۱۱۳-۸)

در این مدل، پهنای پیلی، ۴ سانتی‌متر = ۵۹→۶۰

روی خطوط برش یکسره جلو در لبهٔ دامن، به اندازهٔ دلخواه (در این مدل ۹ سانتی‌متر) پهنای پیلی را مشخص کنید.

در این مدل، پهنای پیلی ۹ سانتی‌متر = ۵۱→۵۱'

در قسمت پشت، روی خطوط برش یکسره پشت و (به اندازه‌ای که در قست جلو مکان پیلی مشخص شده) نقاط «۶۳ و ۶۲» به دست می‌آید.

در این مدل، پهنای پیلی، ۴ سانتی‌متر= ۶۲→۶۳

در قسمت پشت، روی خطوط برش یکسره پشت در لبهٔ دامن، به اندازهٔ دلخواه (در این مدل، ۹ سانتی‌متر پهنای پیلی را مشخص کنید). (شکل ۱۱۴-۸)

در این مدل، پهنای پیلی، ۹ سانتی‌متر = ۵۵→۵۵'

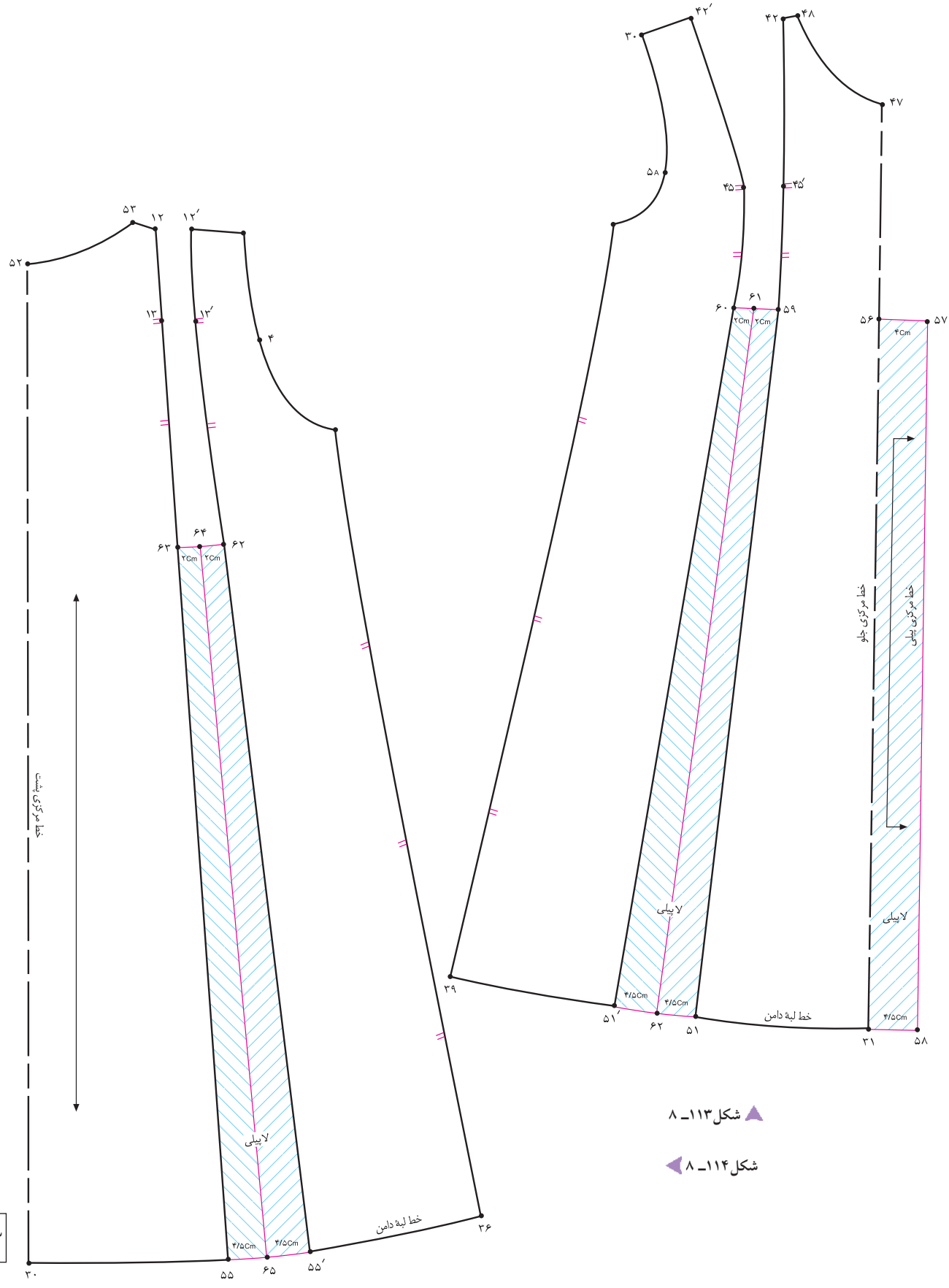

شکل ۱۱۳ـ ۸

شکل ۱۱۴ـ ۸

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه۲(الگو) ۹۱/۴۱/۲/۴-۷و۸۸	پیمانهٔ مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲-۷و۸۸	واحد کار۸: ترسیم الگوی انواع لباس ۹۱/۴۱/۲/۴-۲۸-۷و۸۸

آزمون عملی

شکل ۱۱۵ـ ۸

بلوزهای شومیز مردانه با تنوع طراحی می‌شوند، در این کتاب دو مدل کلی آن ارائه گردیده است.

پیراهن گشاد با برش قسمت سینه

▲ شکل ۱۱۶ـ ۸

گام اول

از روی اساس الگوی پیراهن رولت کنید.

برای گشاد کردن حلقهٔ گردن جلو، از نقاط «۲۲ و ۲۱» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) پایین آمده؛ نقاط «۴۷ و ۴۶» به دست می‌آید.

در این مدل، ۱/۵ سانتی‌متر = ۴۶←۲۱

در این مدل، ۱ سانتی‌متر = ۴۷←۲۰

روی خط مرکزی جلو «نقطهٔ ۴۶» به اندازهٔ دلخواه پایین آمده؛ «نقطهٔ ۴۸» به دست می‌آید.

خط برش، به اندازهٔ دلخواه = ۴۸←۴۶

نقاط «۴۸ و B»(نقاط برش و سرسینه) را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

خط برش = B ←۴۸

فاصلهٔ «B←۴۸ » (خط برش) را به سه قسمت تقسیم کنید؛ نقاط «۵۰ و ۴۹» به دست می‌آید.

از سرسینه «نقطهٔ B» خطی موازی با مرکز جلو به سمت لبهٔ دامن رسم کنید؛ «نقطهٔ ۵۱» به دست می‌آید.

فاصلهٔ «۵۱←۳۱ » لبهٔ دامن رابه سه قسمت تقسیم کنید، نقاط «۵۳ و ۵۲»به دست می‌آید.

نقاط «۴۹، ۵۰، B» را به «۵۳، ۵۲، ۵۱» با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

روی حلقهٔ آستین بالاتر از «نقطهٔ ۵A» ، «نقطهٔ ۵۴» خطی موازی با خط مرکزی جلو رسم کرده تا با لبهٔ دامن برخورد کند؛ «نقطهٔ ۵۵» به دست می‌آید.

نقاط «۵۵ ، ۵۴» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید. (شکل۱۱۷-۸)

برای گشاد کردن حلقهٔ آستین جلو به اندازهٔ دلخواه، پایین و بیرون آمده؛ نقاط «۵۷، ۵۶» به دست می‌آید.

در این مدل، ۳ سانتی‌متر= ۵۶←۳۲

در این مدل، ۱/۵ سانتی‌متر= ۵۷←۵۶

از «نقطهٔ ۳۹» لبهٔ دامن به اندازهٔ دلخواه (در این مدل ۲ سانتی‌متر) بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۵۸» به دست می‌آید.

در این مدل، ۲ سانتی‌متر= ۵۸←۳۹

نقاط «۵۸ و ۵۷» (خط جدید پهلو) را به یکدیگر وصل کنید، روی این خط در قسمت کمر از گودی خط پهلو کم کنید.

در قسمت پشت عیناً همانند جلو عمل کنید؛ با این تفاوت که قسمت پشت برش و اوازمان‌های برش را ندارد. (شکل۱۱۸-۸)

روی قسمت جلوی پیراهن خط راهنمای اوازمان را موازی با خط باسن رسم کنید.

روی قطعات الگو شماره‌گذاری کنید و خطوط برش و اوازمان را قیچی کنید.

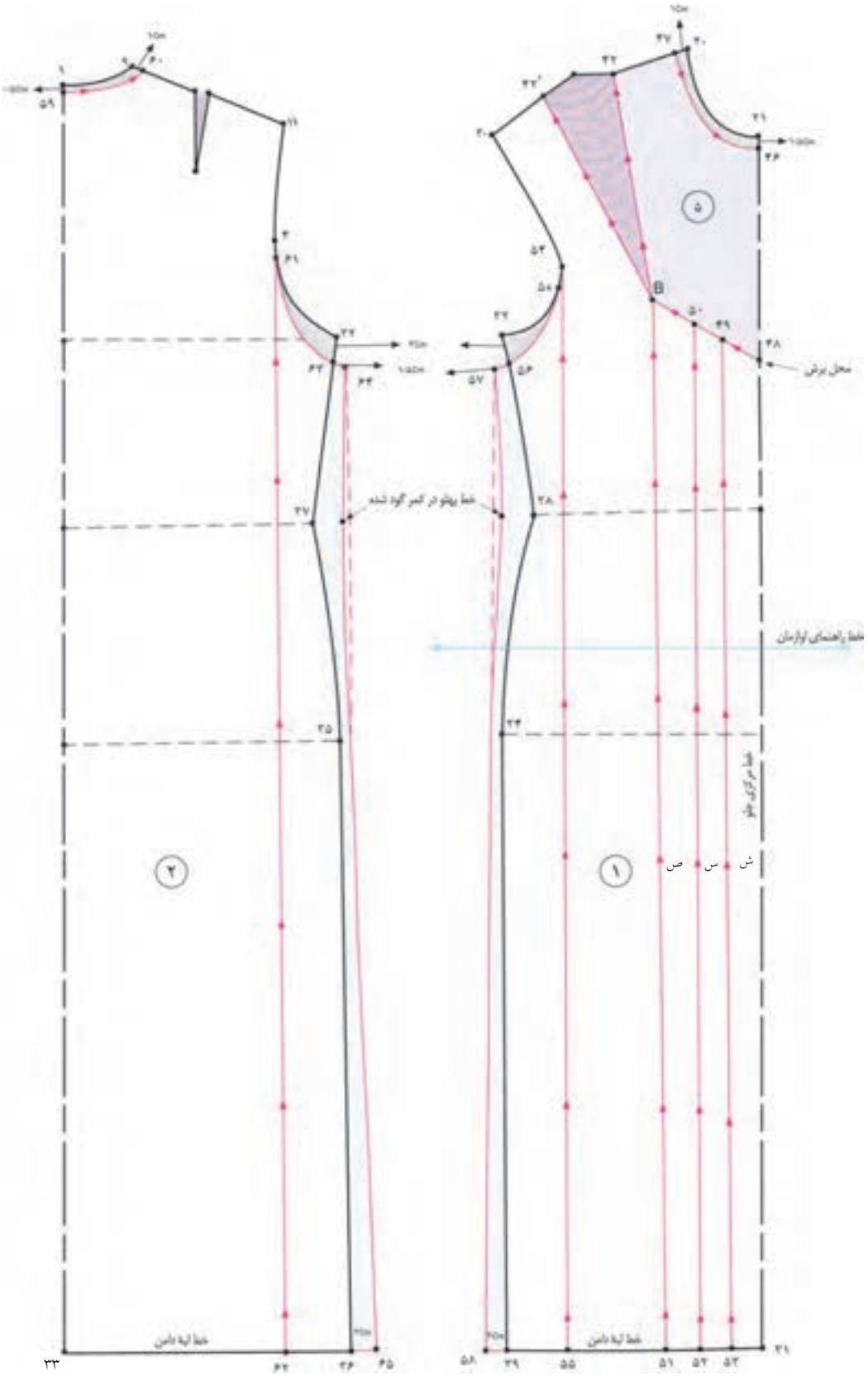

شکل ۱۱۷ـ ۸

شکل ۱۱۸ـ ۸

گام دوم

روی کاغذ خط راهنمای اوازمان را رسم کنید؛ قطعات شمارهٔ «۴، ۳، ۲، ۱» را به ترتیب روی کاغذ قرار دهید؛ بین آنها به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید. (شکل ۱۱۹-۸)

فاصله‌های «۵۵←'۵۵» (در جلو) و «۶۲←'۶۲» (پشت) را به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید. (شکل ۱۱۹ و ۱۲۰-۸)

در این مدل، ۶/۵ سانتی‌متر = ۶۲←'۶۲ = ۵۵←'۵۵

خطوط برش، لبهٔ دامن و حلقهٔ آستین را مجدداً اصلاح کنید.

در قسمت پشت، سجاف یقهٔ پشت را رسم کنید. (به روش ترسیم آن در قسمت یقه‌ها مراجعه شود).

سجاف جدای یقهٔ پشت = ۶۷←۶۶ = ۶۰←۵۹

○ توجه کنید:

خط راهنمای اوازمان در صورتی روی الگو ترسیم می‌شود که پهنای اوازمان در بالا و پایین الگو به یک اندازه باشد؛ در غیر این صورت از روش «تا کردن» الگو برای رسم صحیح اوازمان استفاده شود. پهنای اوازمان (یک اندازه) را روی خط راهنمای اوازمان و لبهٔ دامن تنظیم کنید.

شکل ۱۱۹ـ ۸

شکل ۱۲۰ـ ۸

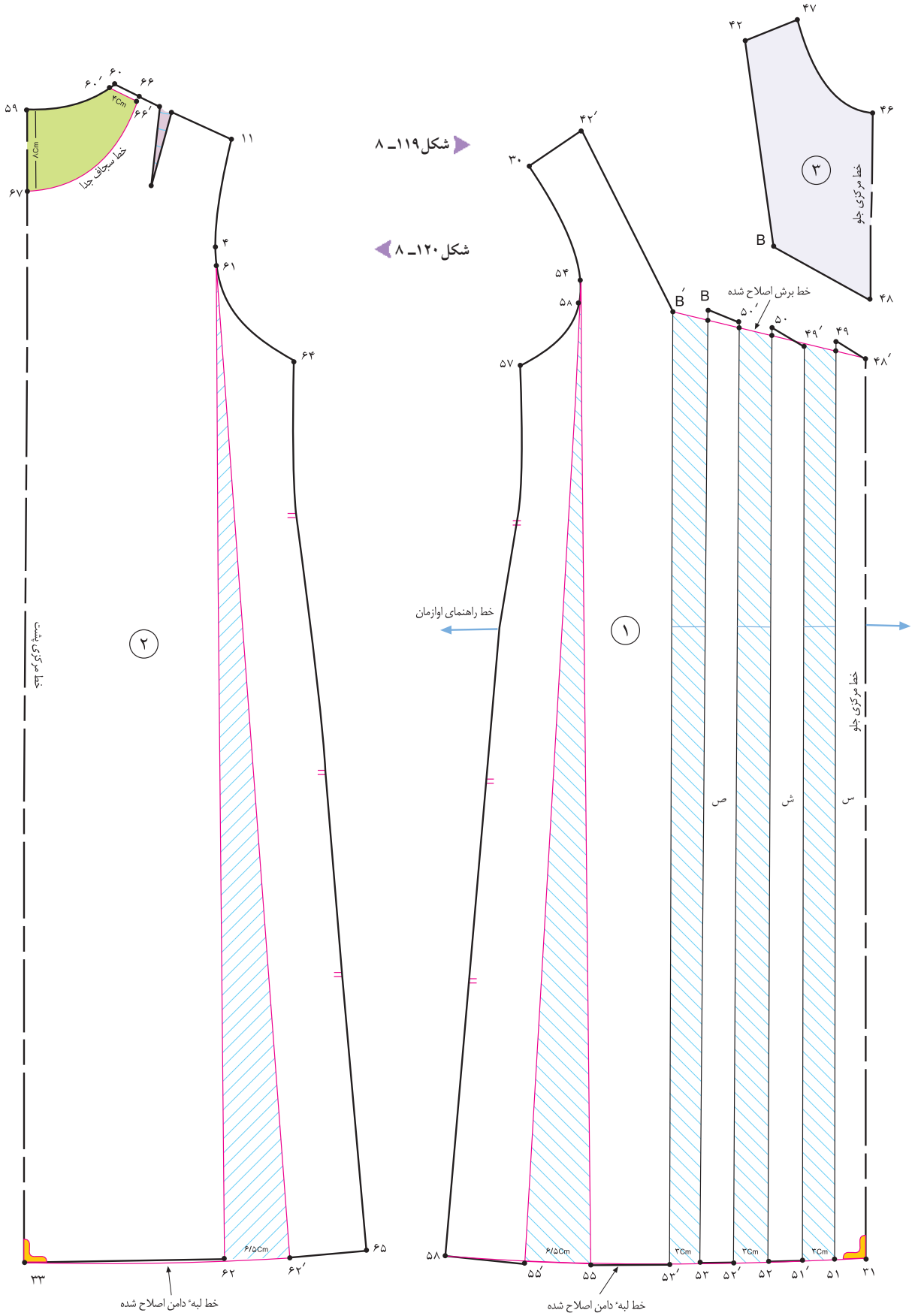

گام سوم

روی خط «B'→۴۸'» محل چین را الگوی مشخص کنید.

به منظور ترسیم دگمه خور، تکهٔ شمارهٔ ۳ (برش بالاتنه) را در نقاط «B' و۴۲» قرار دهید و این تکه را رولت کنید. (شکل ۱۲۱-۸)

از «نقطهٔ۴۲» تا «نقطهٔ۶۸» پهنای قسمت بالای دگمه خور و از «نقطهٔB'» به پهنای «۳سانتی‌متر» رسم کرده؛ نقاط «۶۹ و۶۸» به دست می‌آید.

نقاط «۶۹ و ۶۸» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

قسمت‌های اضافی برش بالاتنه را قیچی کنید؛ زیر تکهٔ دگمه خور کاغذ بچسبانید و دگمه‌خور «B'→۶۹→۶۸→۴۲» را رولت کنید.

تکهٔ رولت شده را باز کنید؛ این تکهٔ سجاف سرخود است. (شکل ۱۲۳-۸)

دگمه خور= B' → ۶۹ → ۶۸ →۴۲'

سجاف سرخود= ۶۹→۶۹' →۶۸'→۶۸

روی تکهٔ برش بالاتنه محل جادگمه‌ها و علامت راستای دولای پارچه را رسم کنید.

شکل ۱۲۲ـ ۸

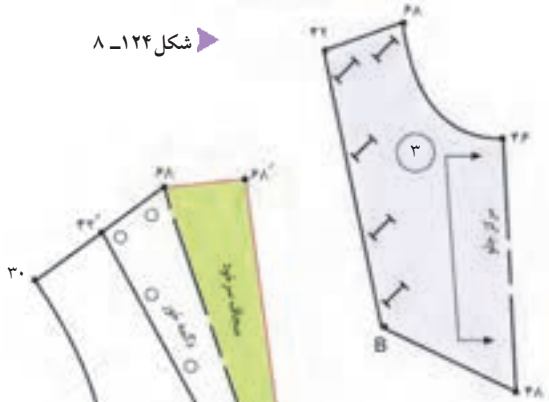

شکل ۱۲۴ـ ۸

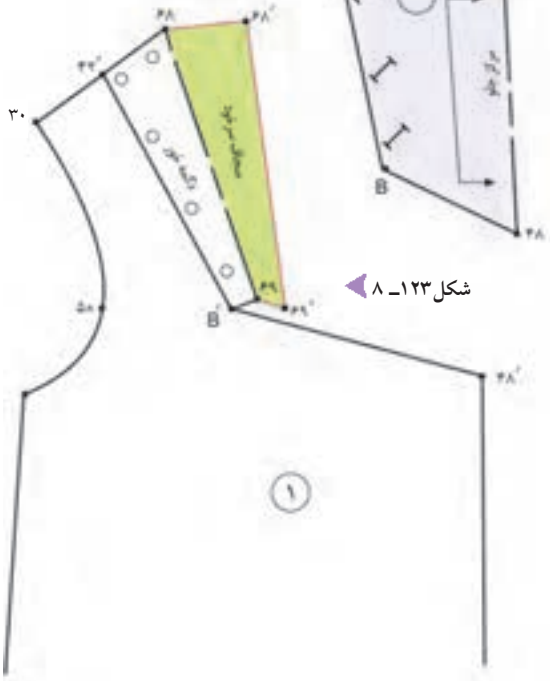

شکل ۱۲۳ـ ۸

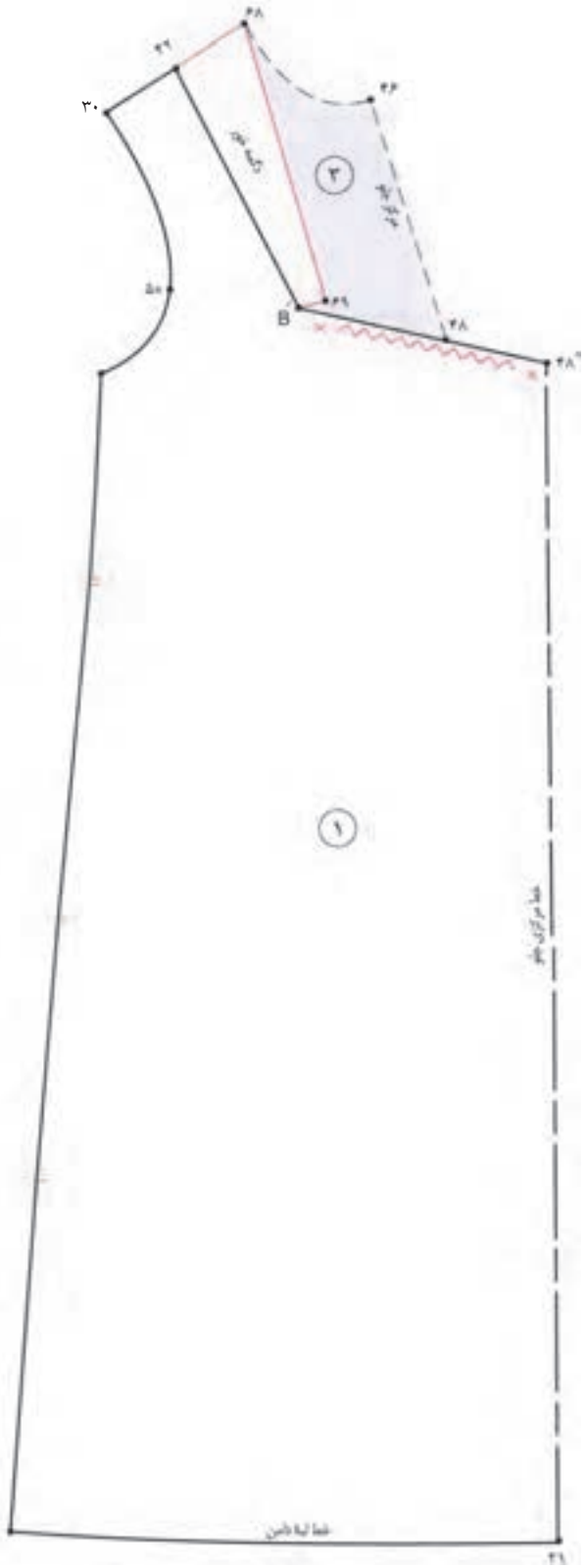

شکل ۱۲۱ـ ۸

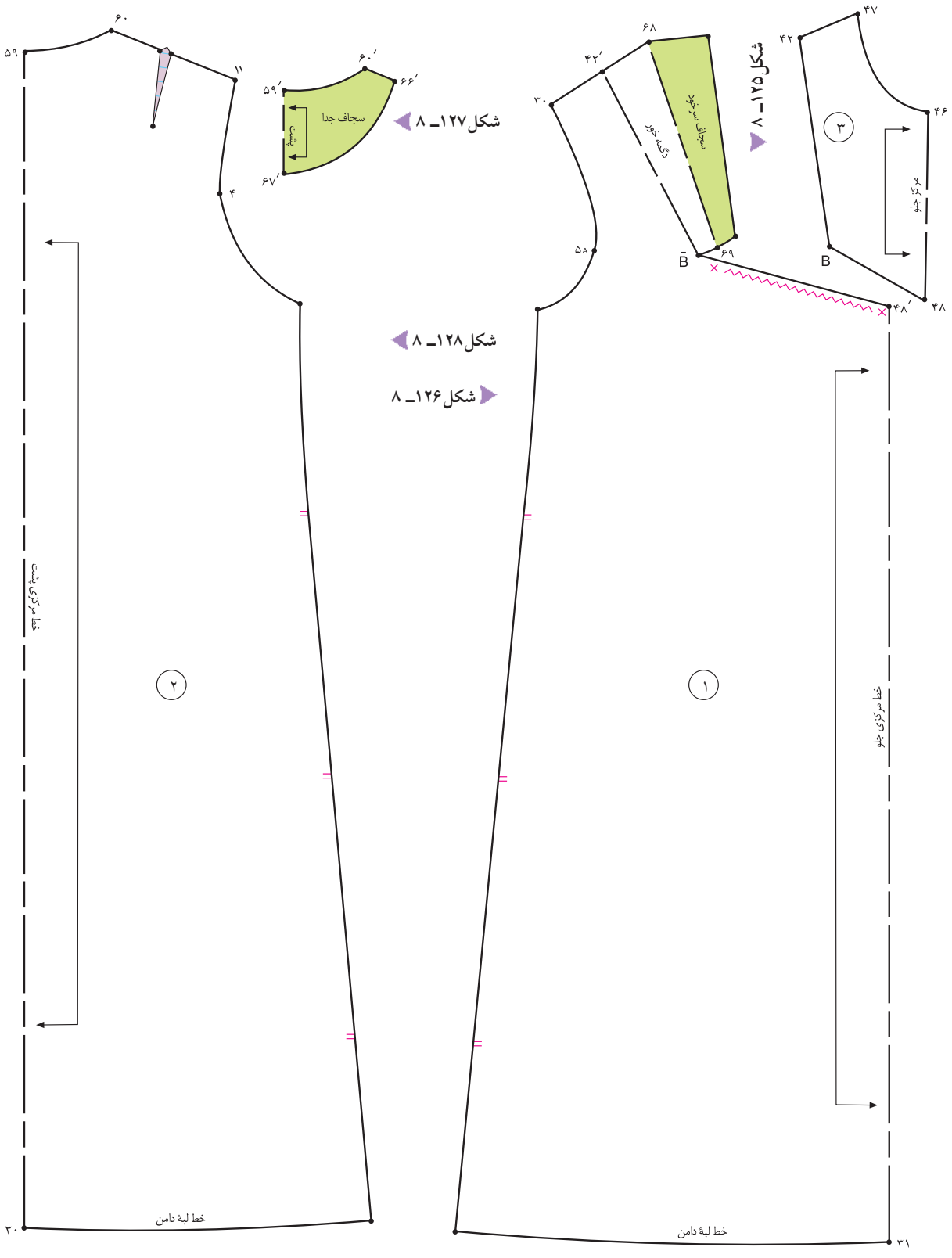

روی قطعات الگو علامت‌های راستای پارچه و موازنه را مشخص کنید. (شکل۱۲۸،۱۲۷،۱۲۶و ۱۲۵-۸)

مدل‌های دیگر

مدل الف

گام اول

ایـــن مدل عیناً همانند مدل قبلی با این تفاوت که برش چهار گوشه است و اوازمان در خط مرکزی جلو داده می‌شود:

برش جلوی بالاتنه = ۴۷ ⟶ ۴۶ ⟶ ۴۸ ⟶ B ⟶ ۴۲ ⟶ ۴۲′

(در این مدل) ۷/۵ سانتی‌متر = ۴۹ ⟶ ۴۸′

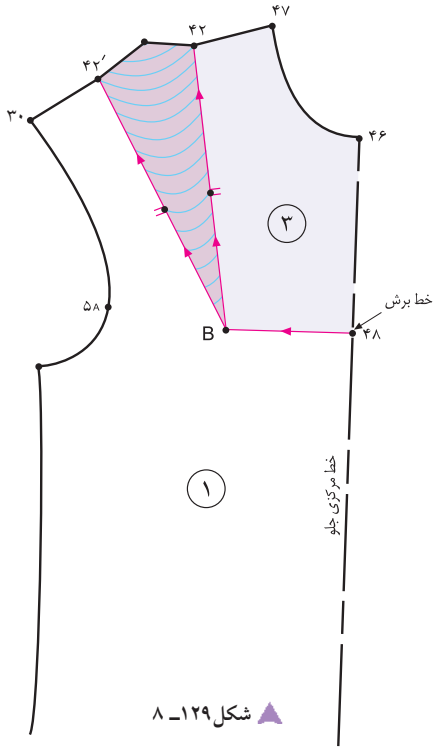

شکل ۱۲۹ـ ۸

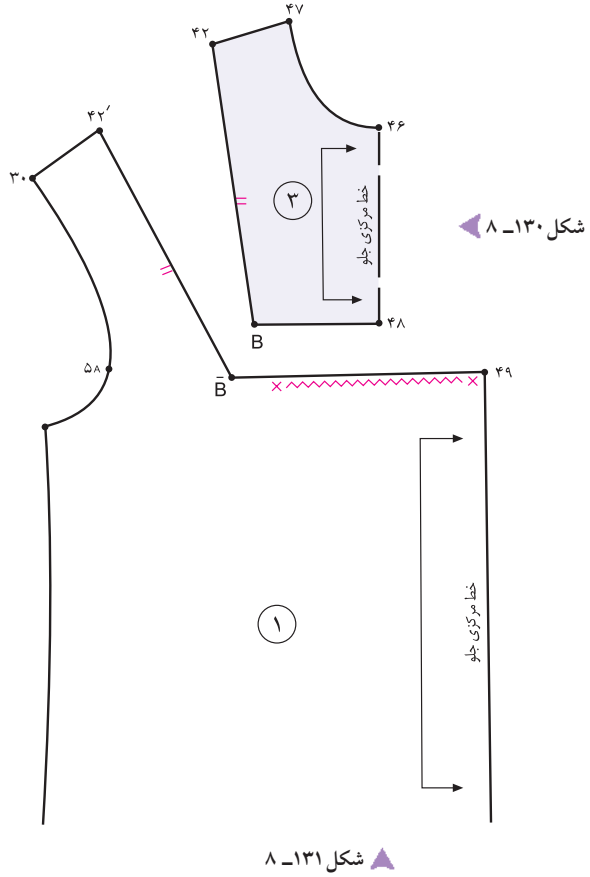

شکل ۱۳۰ـ ۸

شکل ۱۳۱ـ ۸

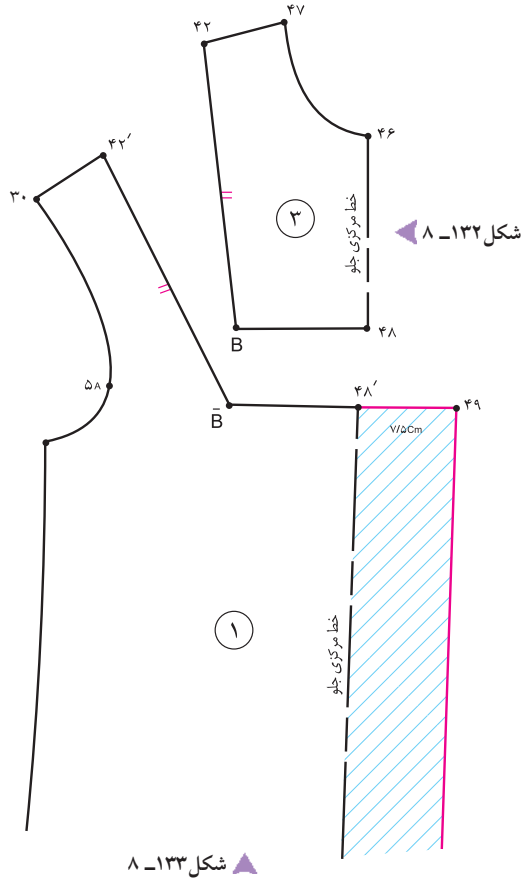

شکل ۱۳۲ـ ۸

شکل ۱۳۳ـ ۸

▲ شکل ۱۳۴ـ ۸

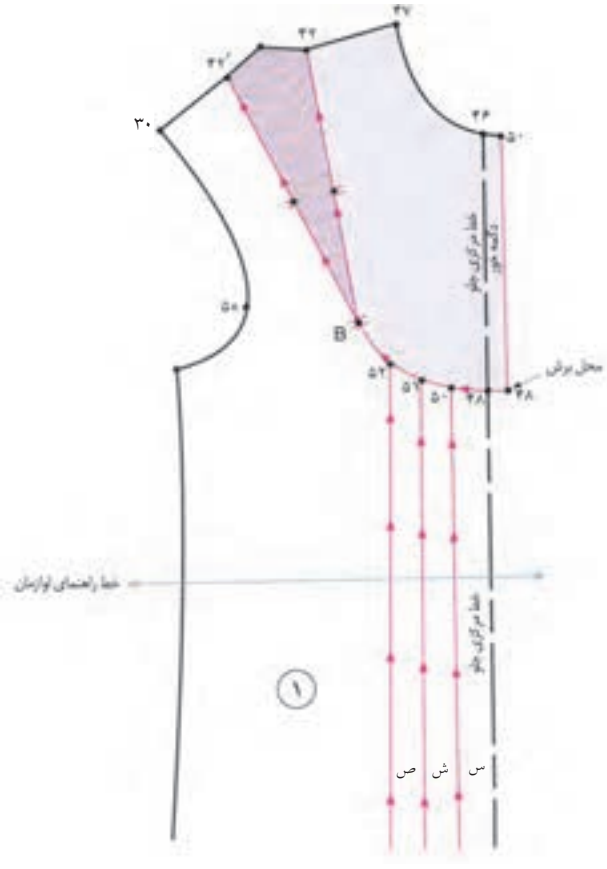

▲ شکل ۱۳۵ـ ۸

مدل ب

گام اول

همانند مدل قبلی حلقهٔ گردن جلو و پشـــت به اندازهٔ دلخواه گشاد کنید.

خط هلال برش جلوی لباس را ترسیم کنید.(شکل ۱۳۴-۸)

برش هلال جلو= ۴۲⟵۴۷

در ایـــن مـــدل از خط مرکـــزی جلو «۴۸⟵۴۶» بـــه اندازهٔ دگمه‌خور بیرون آمده؛ نقاط «۴۸′ و ۵۰» به دست می‌آید.

دگمه خور= ۴۹⟵۴۸

روی خط «B⟵۴۸» از نقاط «۵۰، ۵۱، ۵۲» خطوطی موازی با خط مرکزی جلو رسم کنید.

روی قســـمت جلوی پیراهن خط راهنمای اوازمان را موازی با خط باسن رسم کنید. (شکل ۱۳۵-۸)

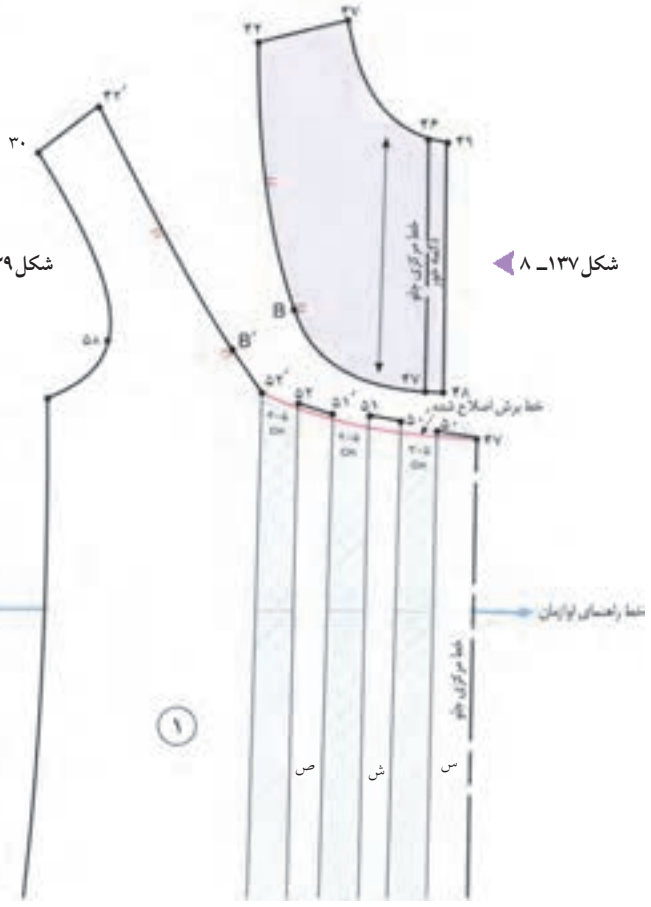

شکل ۱۳۷ـ ۸

شکل ۱۳۶ـ ۸

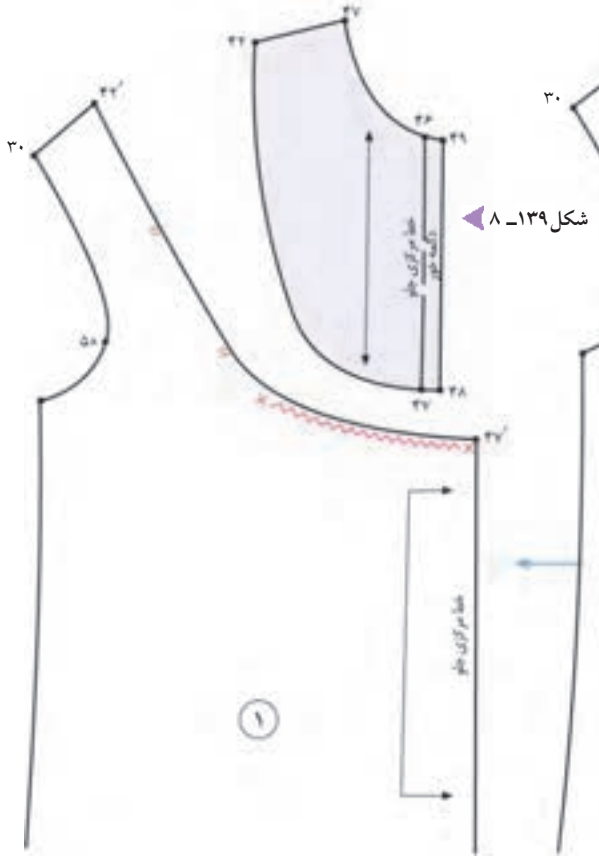

شکل ۱۳۹ـ ۸

شکل ۱۳۸ـ ۸

گام دوم

روی قطعات الگو را شماره‌گذاری کنید.

خطوط برش و اوازمان را قیچی کنید.

قطعات شماره «۴، ۳، ۲ و ۱» را به ترتیب روی کاغذ قرار دهید و بین آنها را به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید. (شکل۱۳۶-۸)

خطوط برش، لبهٔ دامن را مجدداً اصلاح کنید.

روی خـــط «۴۷'←۴۲'» محل چیـــن را روی الگوی بالاتنه مشخص کنید. (شکل۱۳۸ -۸)

دامن میخی با گشادی بیشتر در کمر

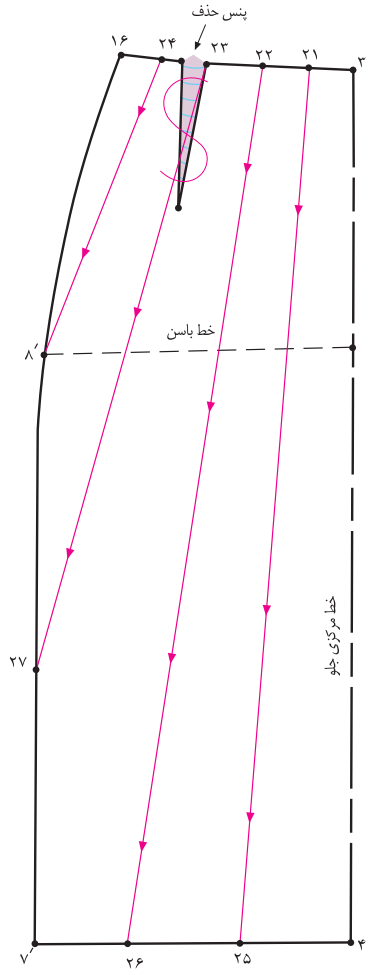

شکل ۱۴۰ـ ۸

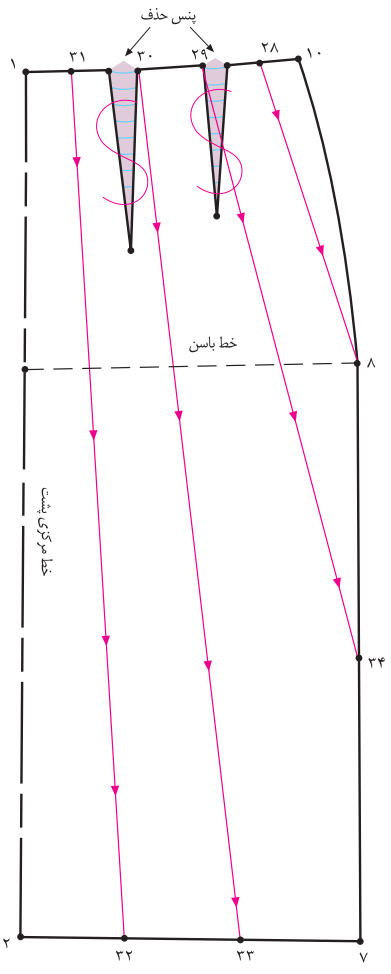

شکل ۱۴۱ـ ۸

گام اول

این مدل دامن میخی در بخش اســاس‌های دامن آورده شده؛ با این تفاوت که در اینجا اوازمان‌ها در قسمت لبهٔ دامن و پهلوها تقسیم شده است.

محل شروع پیلی‌ها در جلو =۲۳،۲۲،۲۱و۲۴ نقاط

نقاط ۲۳،۲۲،۲۱و۲۴ را با خط‌کش به نقاط«۲۵، ۲۶، ۲۷، و'۸» وصل کنید.

خطوط رســم شده را از ســمت خط کمر به سمت خط پهلو قیچی کنید. (شکل ۱۴۰-۸)

گام دوم

در قسمت پشت عیناً همانند جلو عمل کنید.

محل شروع پیلی‌ها در پشت۳۱،۳۰،۲۹،۲۸ نقاط

نقاط«۳۱،۳۰،۲۹،۲۸»را با خط‌کش به نقاط«۸،۳۴،۳۳،۳۲» وصل کنید.

خطوط رســم شده را از ســمت خط کمر به سمت خط پهلو قیچی کنید. (شکل ۱۴۱-۸)

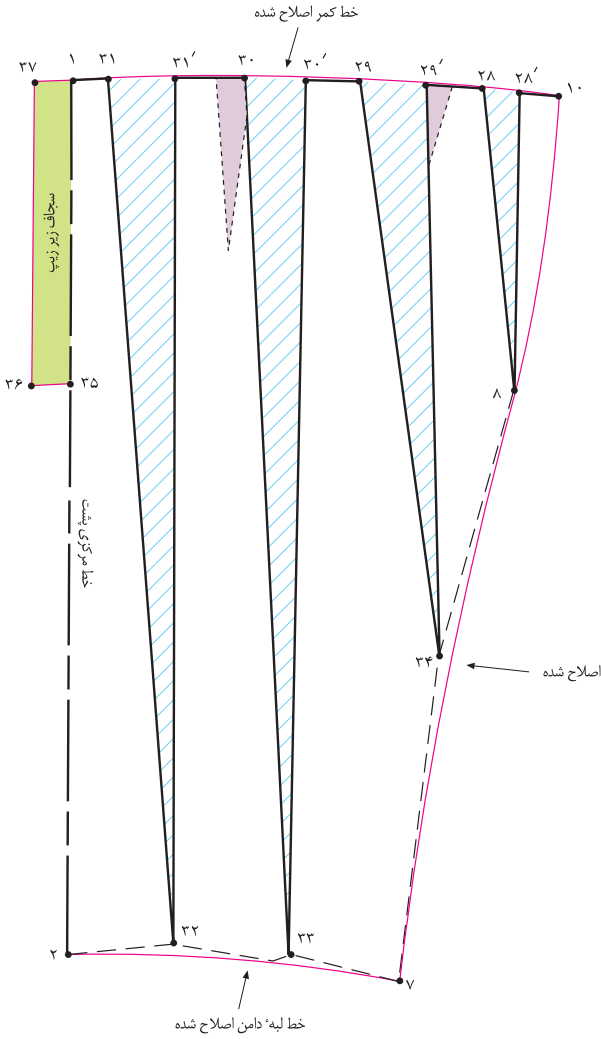

شکل ۱۴۳ـ ۸

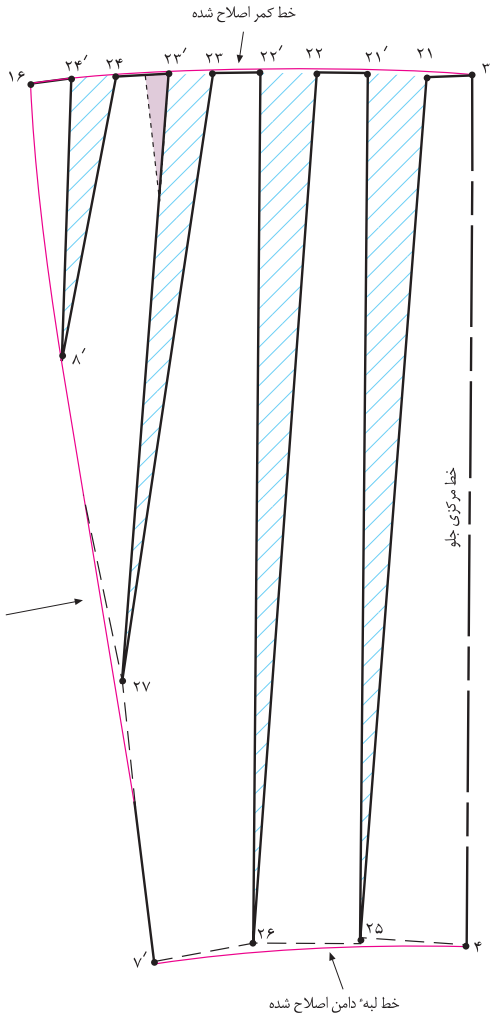

شکل ۱۴۲ـ ۸

گام سوم

نقاط چیده شده را به اندازهٔ دلخواه اوازمان دهید.

خطوط جدید پهلو و کمر را با خط‌کش مخصوص دوباره رسم و اصلاح کنید.(شکل‌های ۱۴۳و۱۴۲-۸)

دامن حاملگی

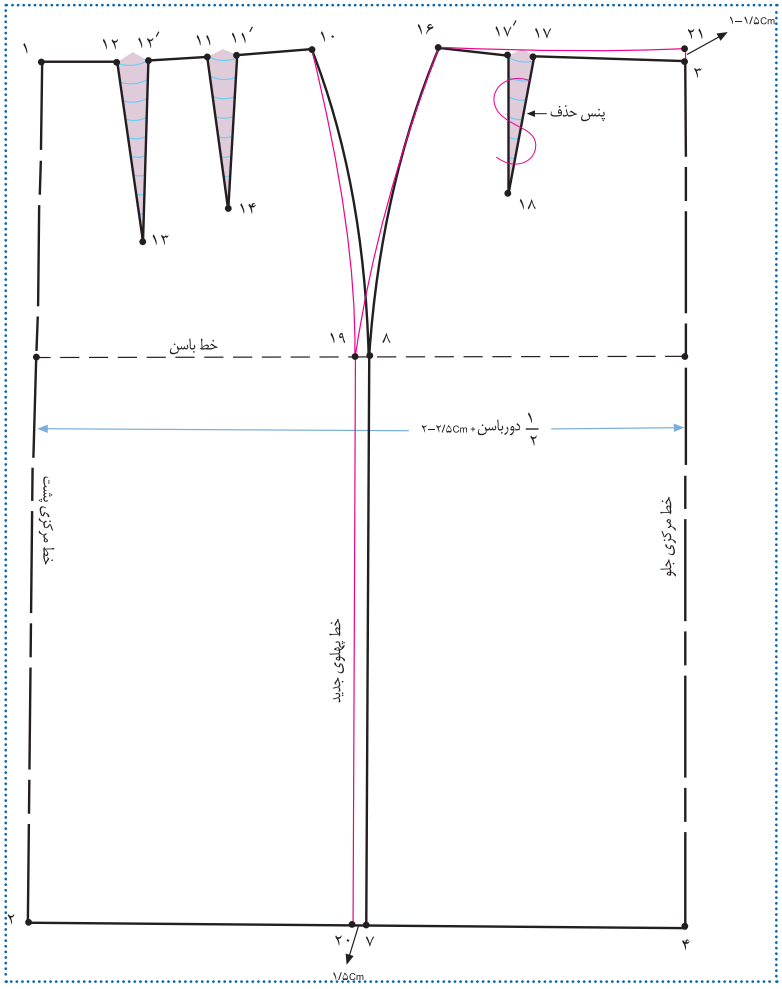

شکل ۱۴۴ـ ۸

کام اول

الگـــوی اســـاس دامن را با انـــدازهٔ «$\frac{۱}{۲}$ دور باســـن به اضافه ۲-۲/۵ سانتی‌متر» رسم کنید.

الگوی جلو را «۱/۵**سانتی‌متر» به سمت پشت حرکت داده؛ نقاط«۲۰ و ۱۹» به دست می‌آید.(شکل ۱۴۴-۸)

۱/۵ سانتی‌متر =۱۹←۸ و ۲۰←۷

پنس جلوی «۱۷′←۱۸←۱۷» را حذف کنید:

از تقاطـــع خطوط مرکزی جلو و کمـــر «نقطهٔ ۳» به اندازه‌ای «۱/۵-۱ سانتی‌متر» بالا رفته «نقطهٔ ۲۱» به دست می‌آید.

۱/۵-۱ سانتی‌متر=۲۱←۳

○ توجه کنید:

در قسمت جلو به دلیل برآمدگی شکم اندازه‌ای وسط جلو اضافه می‌شـــود؛ اگر این مقدار «۱/۵-۱ ســـانتی‌متر» باشد، از قســـمت کمر بالا می‌رویم و اگر بیشـــتر از این مقدار باشد، به صورت اوازمان به فاصلهٔ بین کمر تا باسن داده شود.

* از این روش می‌توانید برای شلوارحاملگی نیز استفاده کنید.
** می‌توانید با توجه به سایز افراد این اندازه را بیشتر بگیرید.

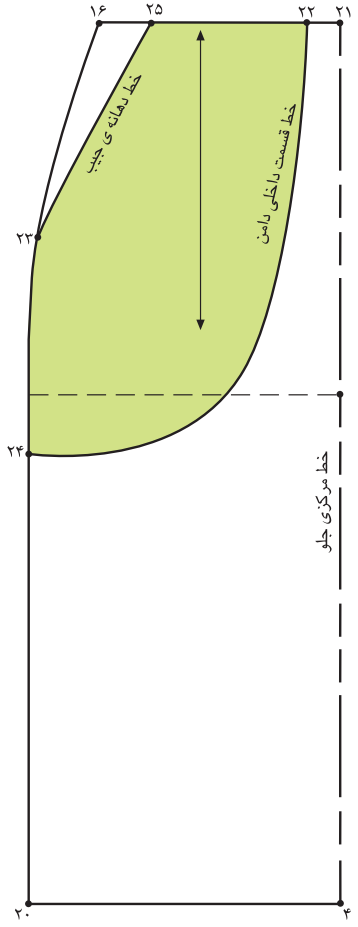

شکل ۱۴۵ـ ۸

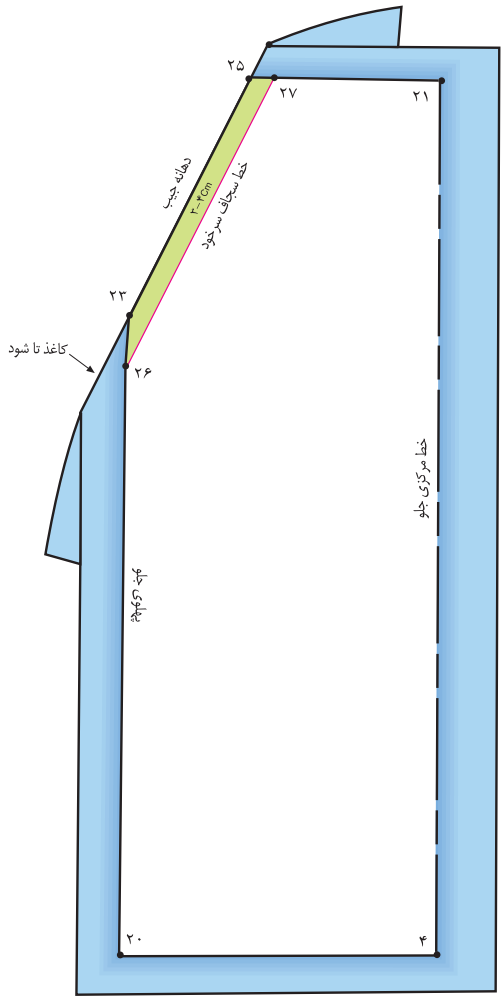

شکل ۱۴۶ـ ۸

کام دوم

فرم جیب را مطابق شکل بالا ترسیم کنید. (شکل ۱۴۵-۸)

خطوط کیسهٔ جیب = ۲۵←۲۳←۲۴←۲۲

دهانهٔ جیب=۲۳←۲۵

تکهٔ «۲۴←۲۲←۱۶» را رولت کنید.

کیسهٔ جیب ۲۴←۲۲←۱۶

کام سوم

از دهانـــهٔ جیب خـــط «۲۵←۲۳» به اندازهٔ ســـجاف «۴-۳ سانتی‌متر» داخل شده؛ نقاط «۲۷، ۲۶» به دست می‌آید.

خط سجاف سرخود «۲۶، ۲۷» را ترسیم کنید.

زیر تکهٔ سجاف «۲۷←۲۶←۲۳←۲۵» کاغذ قرار دهید و این قسمت را رولت کنید.

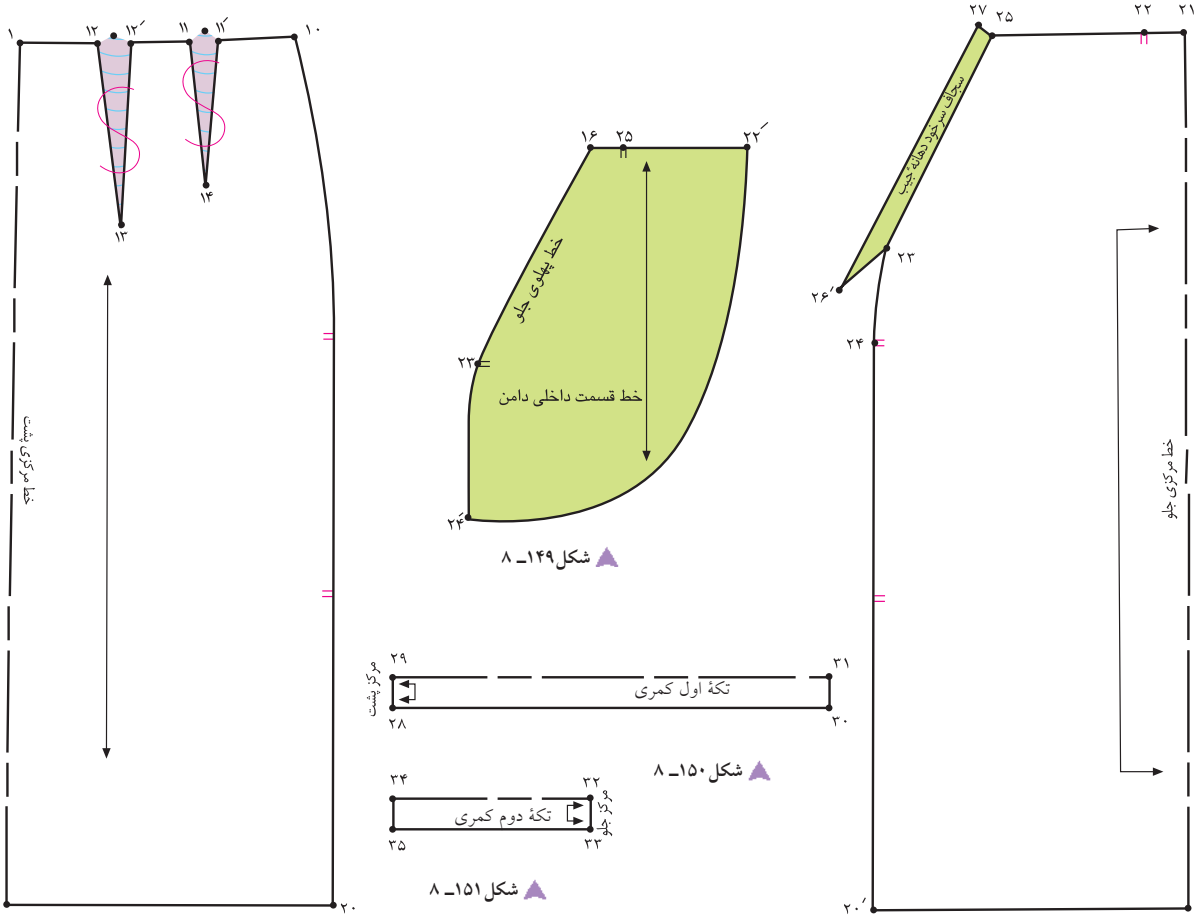

شکل ۱۴۷ـ ۸

شکل ۱۴۹ـ ۸

شکل ۱۵۰ـ ۸

شکل ۱۵۱ـ ۸

شکل ۱۴۸ـ ۸

گام چهارم

خط «تای»سجاف دهانهٔ جیب را بازکنید.(شکل۱۴۷-۸)

پنس‌های الگوی پشت دامن را حذف کنید.(شکل۱۴۸-۸)

تکـــهٔ«۲۲'←۱۶←۲۴'» قســـمت داخلـــی دامـــن اســـت. (شکل۱۴۹-۸)

بـــرای کمر دو تکهٔ کمری را آماده کنید؛ تکهٔ اول کمری را به اندازهٔ طولی «۲۲'←۱۶+۱۰←۱» و عرض دلخواه رســـم کنید. (شکل۱۵۰-۸)

تکهٔ اول (کمری)= ۲۸←۲۹←۳۱←۳۰

تکهٔ دوم کمری را به اندازهٔ طولی «۲۱←۲۵» و عرض دلخواه رسم کنید. (شکل۱۵۱-۸)

تکهٔ دوم (کمری) = ۳۲←۳۳←۳۵←۳۴

معمـــولاً تکـــهٔ اول کمری دامن (فاصلهٔ ۱۰←۱در پشـــت) را کش‌دوزی می‌کنند.

الگوی پیراهن شومیز

▲ شکل ۱۵۲ـ ۸

اندازه‌های مورد نیاز :

دور سینه ..... سانتی‌متر

قد بالاتنهٔ پشت.....سانتی‌متر

کارور پشت ..... سانتی‌متر

دور گردن ..... سانتی‌متر

طول آستین.....سانتی‌متر

دور مچ.....سانتی‌متر

قد بلوز.....سانتی‌متر

بلندی کف حلقهٔ آستین.....سانتی‌متر

گام اول

روی کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کرده؛ تقاطع آن را «نقطهٔ۱» بنامید.

از«نقطهٔ۱»به اندازهٔ بلندی‌کف حلقهٔ آستین به اضافهٔ آزادی (در اینجا ۲/۵ سانتی‌متر) پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲» به دست می‌آید.

بلندی کف حلقهٔ آستین به اضافهٔ آزادی = ۱←۲

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ قد بالاتنه پشت تا کمر پایین آمده؛ «نقطهٔ ۳» به دست می‌آید.

قد از مرکز پشت تا خط کمر = ۱←۳

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ قد بلوز پایین آمده؛ «نقطهٔ ۴» به دست آید.

قد بلوز =۱←۴

از «نقطهٔ۱» به اندازهٔ«۵-۳/۵ *سانتی‌متر» بالا رفته«نقطهٔ۵» به دست می‌آید.

۳/۵ سانتی‌متر = ۱←۵

از نقاط «۲، ۳، ۴ و ۵» با خط کش گونیا، خطوط افقی که موازی با خط لبهٔ کاغذ باشد، رسم کنید.

از « نقطهٔ۲» به اندازهٔ«$\frac{۱}{۲}$ دور سینه» به اضافهٔ آزادی (در اینجا ۸-۶ سانتی‌متر) علامت زده؛ «نقطهٔ ۶» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ دور سینه به اضافهٔ آزادی (در اینجا ۸-۶ سانتی‌متر) = ۲←۶

از «نقطهٔ ۶» با خط کش گونیا عمودی به بالا و پایین الگو رسم کنید. (شکل۱۵۳-۸)

خط راهنمای گردن = ۵←۹

خط حلقهٔ آستین = ۲←۶

خط کمر = ۳←۷

خط لبهٔ بلوز = ۴←۸

خط مرکزی جلو = ۸←۹

خط مرکزی پشت = ۱←۴

* این اندازه با توجه به سایز وقد افراد تغییر می‌کند.

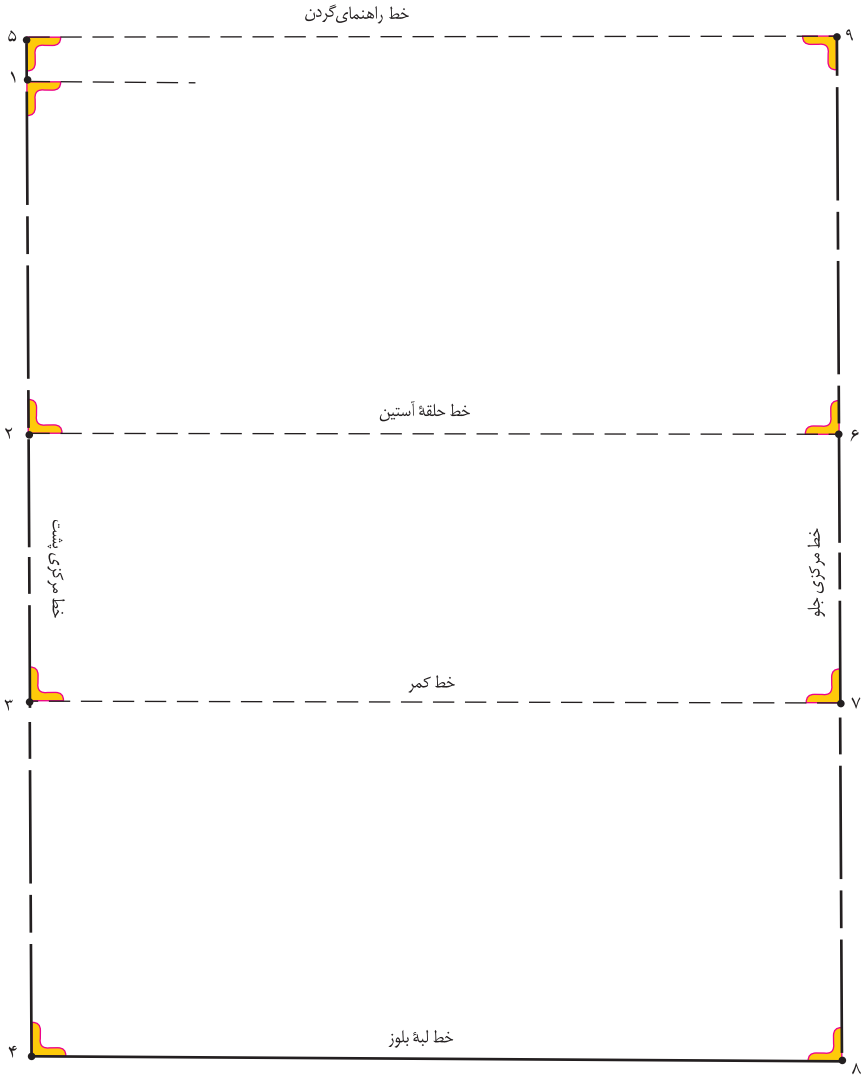
خط راهنمای گردن
۵
۹
۱
خط حلقهٔ آستین
۲
۶
خط مرکزی پشت
خط مرکزی جلو
خط کمر
۳
۷
خط لبهٔ بلوز
۴
۸

شکل ۱۵۳ـ ۸

از«نقطهٔ ۵» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۵}$ دور گردن به اضافهٔ آزادی» (دراین مدل ۰/۲ سانتی‌متر) داخل شده «نقطهٔ ۱۰» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۵}$ دور گردن به اضافهٔ آزادی = ۱۰←۵

«نقطهٔ ۱۰» را به پایین عمود کرده، « نقطه ۱۱» بدست می‌آید.

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ۱۱←۱» داخل شده؛ «نقطهٔ ۱۲» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۳}$ فاصلهٔ۱۱←۱ = ۱۲←۱

از «نقطهٔ ۱۲» منحنی حلقهٔ گردن را رسم کنید.

از «نقطهٔ ۵» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۵}$ *بلندی کف حلقهٔ آستین» منهای ۰/۵ سانتی‌متر پایین آمده؛ «نقطهٔ ۱۳» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۵}$ بلندی کف حلقهٔ آستین منهای ۰/۵ سانتی‌متر = ۱۳←۵

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۵}$ فاصلهٔ ۲ ←۱ به اضافهٔ ۱ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۱۴» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۵}$ فاصلهٔ ۲←۱ به اضافهٔ ۱ سانتی‌متر = ۱۴←۱

از نقاط «۱۳ و ۱۴» با خط کش گونیا، خطوط موازی با خط کمر رسم کنید.(شکل ۱۵۴-۸)

* در صورتی که اندازه برای بعضی از سایزها کوچک باشد، $\frac{۱}{۵}$ بلندی کف حلقهٔ آستین را به اضافهٔ«۲-۱سانتی‌متر»کنید.

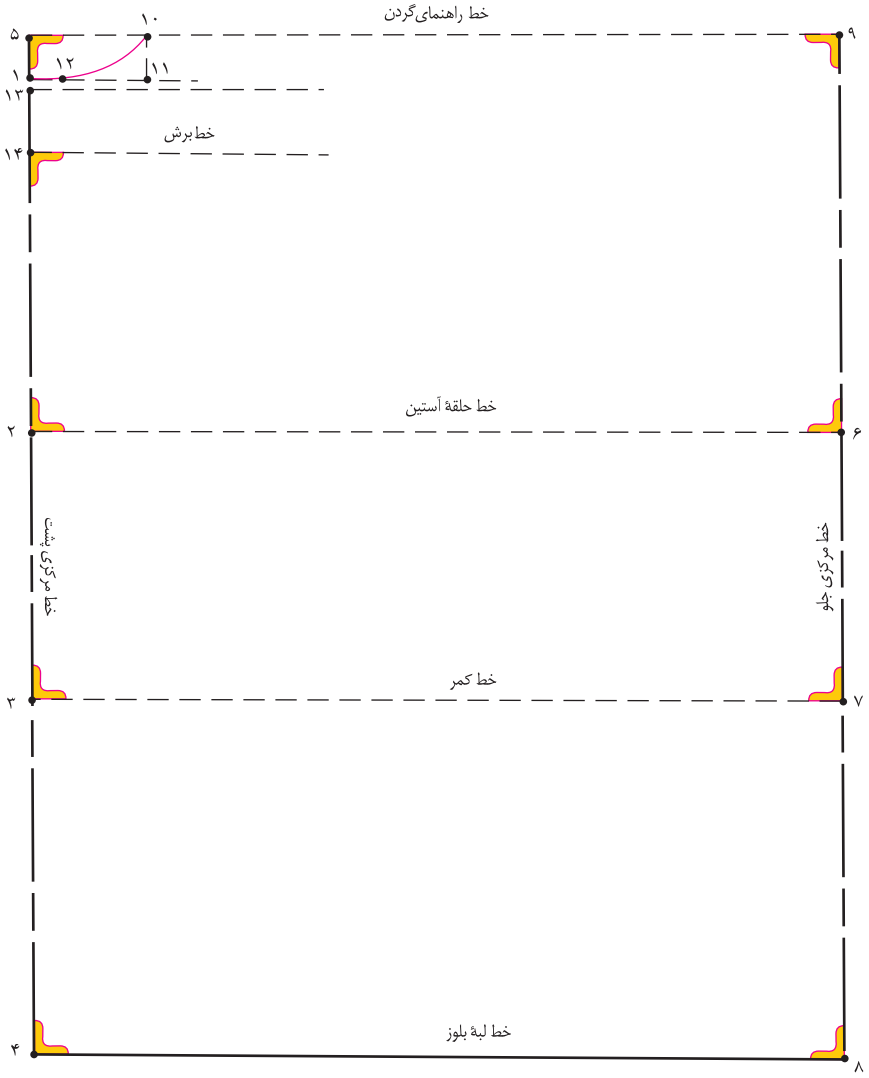
خط راهنمای گردن
خط برش
خط حلقهٔ آستین
خط مرکزی پشت
خط مرکزی جلو
خط کمر
خط لبهٔ بلوز
۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴

شکل ۱۵۴ـ ۸

از «نقطهٔ ۲» به اندازهٔ $\frac{۱}{۲}$ کارور پشت به اضافهٔ آزادی (دراینجا۲/۵سانتی‌متر)داخل شده؛«نقطهٔ۱۵»به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ کارور پشت به اضافهٔ آزادی = ۱۵⟵۲

از «نقطهٔ ۱۵» با خط‌کش گونیا، خط عمودی به بالا رسم کرده تا با خط گونیا شده «نقطهٔ۱۴»برخورد کرده، «نقطهٔ ۱۶» به دست می‌آید.

از تقاطع خطوط کف حلقهٔ آستین و «نقطهٔ۱۳» به اندازهٔ «۱/۵سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطهٔ۱۷»به دست می‌آید.

نقاط «۱۷ و ۱۰» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

از «نقطهٔ ۶» روی خط حلقهٔ آستین به اندازهٔ «فاصلهٔ ۱۵⟵۲ منهای ۰/۲ سانتی‌متر» داخل شده؛ «نقطهٔ ۱۸» به دست می‌آید.

فاصلهٔ ۱۵⟵۲منهای ۰/۲ سانتی‌متر = ۱۸⟵۶

روی خط حلقهٔ آستین فاصلهٔ«۱۸⟵۱۵» را نصف کرده؛ «نقطهٔ ۱۹» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ۱۸⟵۱۵= ۱۹⟵۱۵

از «نقطهٔ ۱۹» خط عمودی به پایین رسم کرده تا با خطوط کمر و لبهٔ بلوز برخورد کند و «نقطهٔ ۲۰» به دست می‌آید. (شکل۱۵۵-۸)

خط پهلو =۲۰⟵۱۹

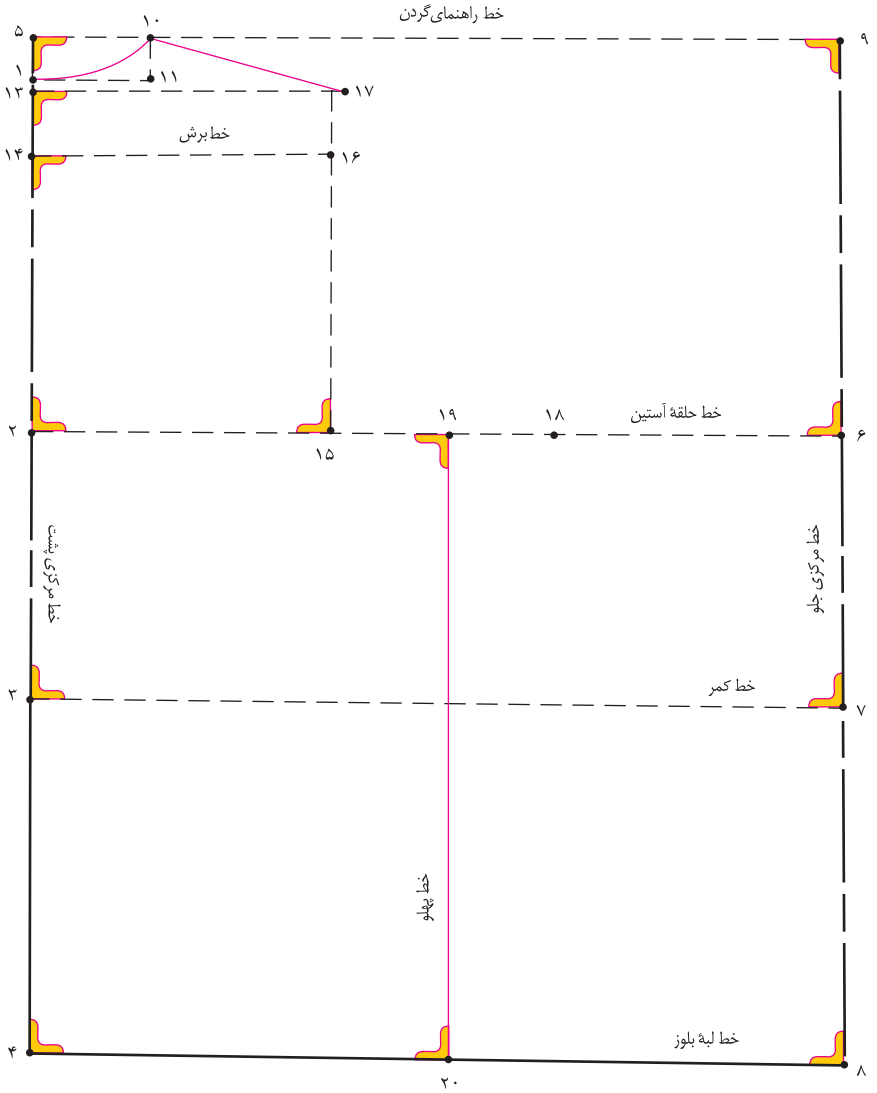
خط راهنمای گردن
خط برش
خط حلقهٔ آستین
خط مرکزی پشت
خط مرکزی جلو
خط کمر
خط پهلو
خط لبهٔ بلوز
۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰

شکل ۱۵۵ـ ۸

از «نقطه ی ۱۶» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۱۶⟵۱۴»منهای ۱/۵ سانتی‌متر داخل شده؛ «نقطهٔ ۲۱» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۱۴⟵۱۶ منهای ۱/۵ سانتی‌متر= ۲۱⟵۱۶

از «نقطهٔ ۱۶» به اندازهٔ «۱ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۲» به دست می‌آید.

۱ سانتی‌متر = ۲۲⟵۱۶

از «نقطهٔ ۲۲» به وسیلهٔ خط کش منحنی «نقاط ۲۲ و ۲۱» را به یکدیگر وصل کنید.

از «نقطهٔ ۱۵» یک نیمساز به اندازهٔ «۳/۷۵ سانتی‌متر» (این اندازهٔ ثابت نیست) بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۲۳» به دست می‌آید.

(اندازه ثابت نیست) ۳/۷۵ سانتی متر = ۲۳⟵۱۵

هلال حلقهٔ آستین پشت را رسم کنید. (شکل۱۵۶-۸)

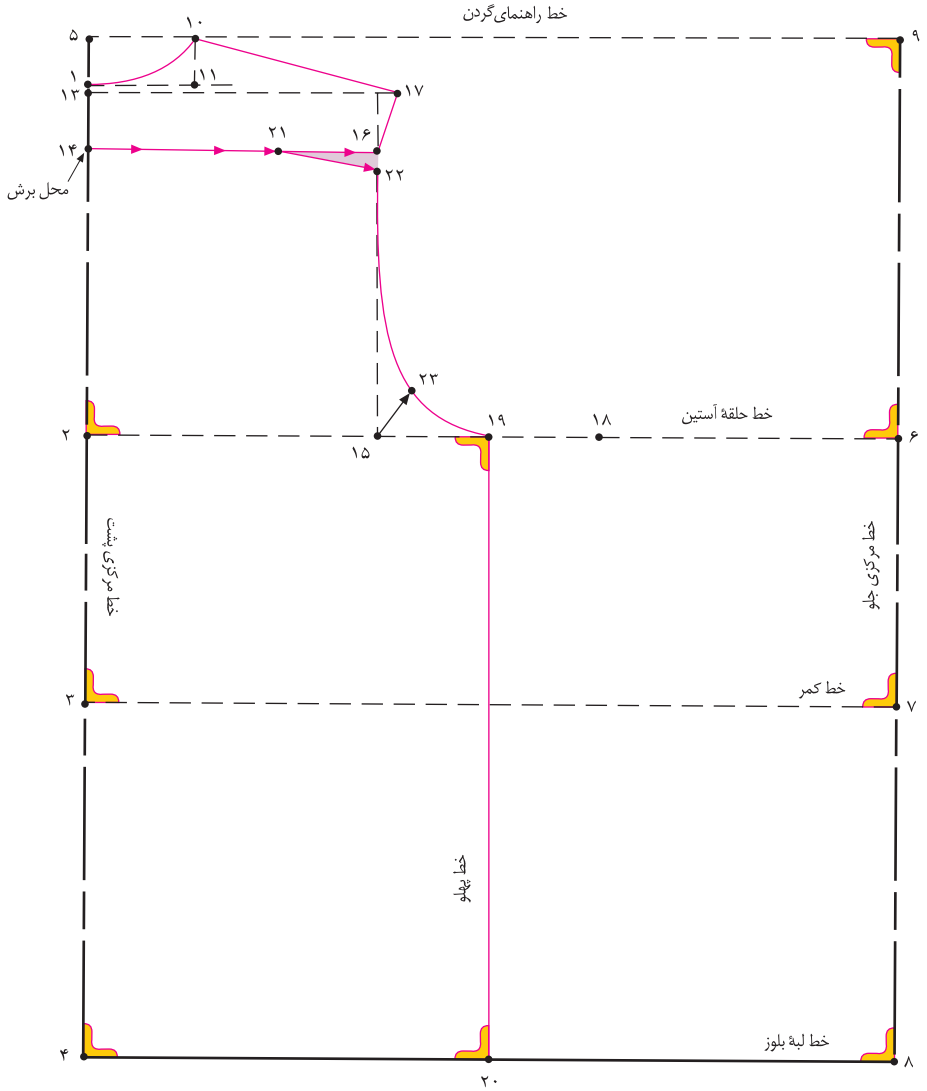
خط راهنمای گردن
۱۰
۵
۹
۱
۱۱
۱۳
۱۷
۲۱
۱۶
۱۴
۲۲
محل برش
۲۳
۱۹
۱۸
خط حلقهٔ آستین
۲
۱۵
۶
خط مرکزی پشت
خط مرکزی جلو
خط کمر
۳
۷
خط پهلو
خط لبهٔ بلوز
۴
۸
۲۰

شکل ۱۵۶ـ ۸

قطعهٔ «۱۶←۱۴←۱←۱۰←۱۷» تکهٔ برش سرشانهٔ بلوز شومیز است.

از «نقطهٔ ۹» به اندازهٔ «۵ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۴» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۲۴» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۵}$ دور حلقهٔ گردن، منهای ۰/۶ سانتی‌متر» داخل شده؛ «نقطهٔ ۲۵» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۵}$ دور حلقهٔ گردن منهای ۰/۶ سانتی‌متر= ۲۵←۲۴

از «نقطهٔ ۲۴» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۵}$ دور حلقهٔ گردن منهای ۱/۶ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۶» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۵}$ دور حلقهٔ گردن منهای ۱/۶ سانتی‌متر= ۲۶←۲۴

هلال حلقهٔ گردن را از «نقطهٔ ۲۶ تا ۲۵» رسم کنید.

از «نقطهٔ ۲۴» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۵}$ بلندی حلقهٔ آستین به اضافهٔ ۰/۵ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۷» به دست می‌آید. از این نقطه خطی افقی رسم کنید.

$\frac{۱}{۵}$ بلندی حلقهٔ آستین به اضافهٔ۰/۵سانتی‌متر=۲۷←۲۴

از «نقطهٔ ۱۸» خط عمودی به بالا رسم کنید تا با خط ۲۷ برخورد کند؛ «نقطهٔ ۲۸» به دست می‌آید.

از«نقطهٔ۲۵» به اندازهٔ سرشانه پشت فاصلهٔ«۱۷←۱۰» خطی رسم کرده تا با خط ۲۷ برخورد کند؛ «نقطهٔ ۲۹» به دست می‌آید.

(شکل۱۵۷-۸)

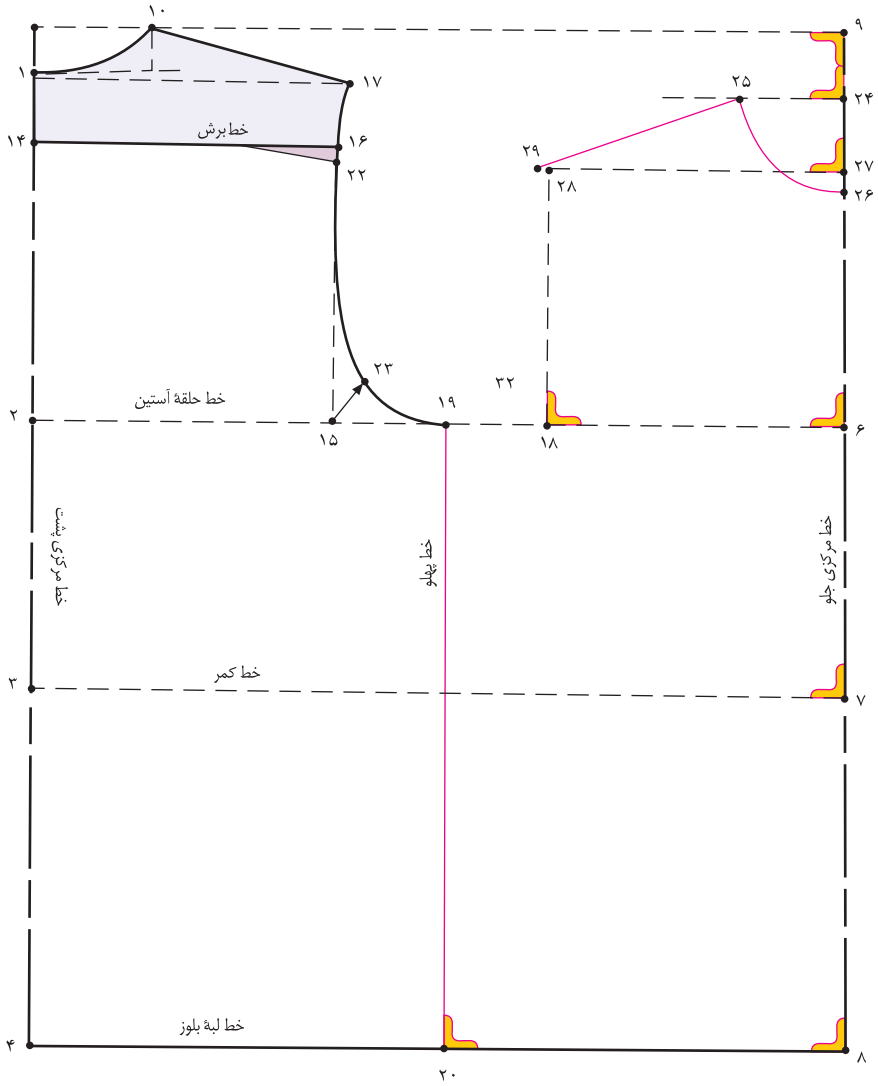
۱۰
۹
۱
۱۷
۲۵
۲۴
خط برش
۱۴
۱۶
۲۹
۲۷
۲۲
۲۸
۲۶
۲۳
۳۲
خط حلقهٔ آستین
۱۹
۲
۱۵
۱۸
۶
خط مرکزی پشت
خط پهلو
خط مرکزی جلو
خط کمر
۳
۷
خط لبهٔ بلوز
۴
۸
۲۰

شکل ۱۵۷ـ ۸

از «نقطهٔ ۲۶» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۶⟵۲۶به اضافهٔ ۱ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۳۰» به دست می‌آید.

(۱سانتی‌متر+ $\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ۶⟵۲۶) ۳۰⟵۲۶

از «نقطهٔ ۳۰» خطی افقی رسم کرده تا با خط «۱۸⟵۲۹» برخورد کرده؛ «نقطهٔ ۳۱» به دست می‌آید.

خط کارور جلو = ۳۱⟵۳۰

از«نقطهٔ ۱۸»یک نیمساز به اندازهٔ«۲/۲۵ سانتی‌متر» (این اندازه ثابت نیست) بیرون آمده؛ «نقطهٔ۳۲» به دست می‌آید.

(اندازه ثابت نیست) ۲/۲۵ سانتی‌متر = ۳۲⟵۱۸

هلال حلقهٔ آستین جلو را رسم کنید. (شکل۱۵۸-۸)

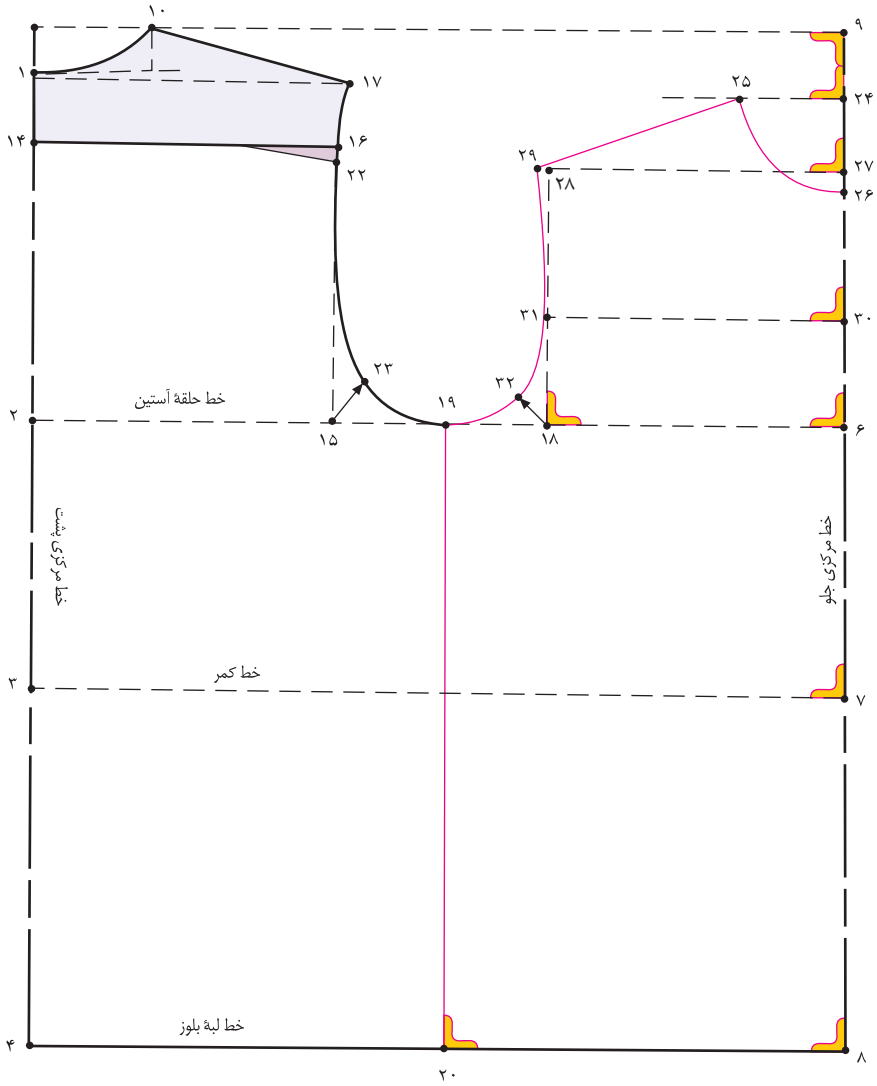
۱۰
۹
۱
۱۷
۲۵
۲۴
۱۴
۱۶
۲۹
۲۷
۲۲
۲۸
۲۶
۳۱
۳۰
۲۳
۳۲
خط حلقهٔ آستین
۱۹
۲
۱۵
۱۸
۶
خط مرکزی پشت
خط مرکزی جلو
خط کمر
۳
۷
خط لبهٔ بلوز
۴
۸
۲۰

شکل ۱۵۸ـ ۸

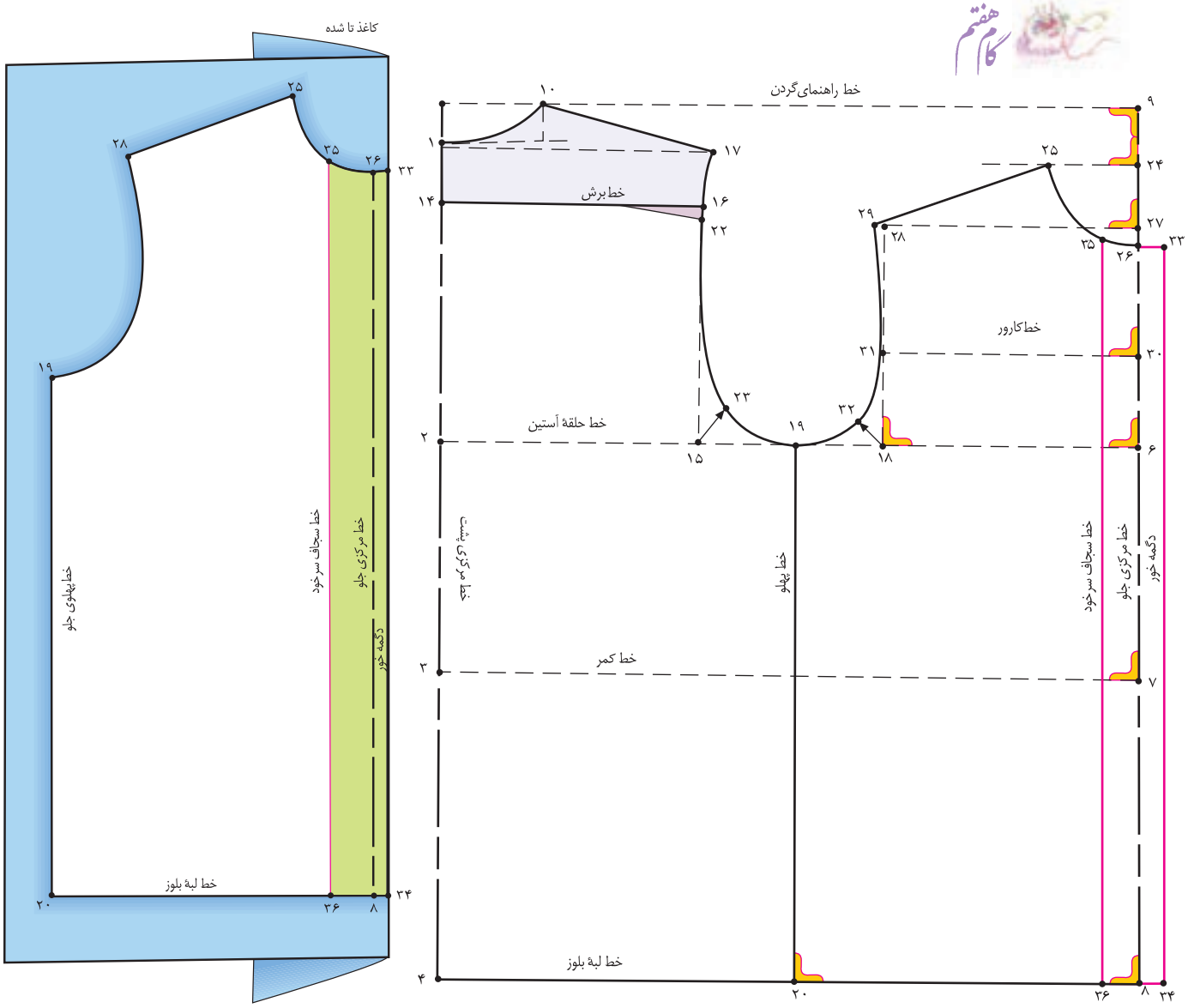

شکل ۱۵۹ـ ۸

شکل ۱۶۰ـ ۸

از خـــط مرکزی جلو، نقـــاط «۸ و۲۶» به انـــدازهٔ دگمه‌خور (در ایـــن مدل ۱/۵ ســـانتی‌متر) بیرون آمده نقـــاط «۳۳ و۳۴» به دست می‌آید. (شکل ۱۵۹-۸)

دگمه خور= ۳۴←۸=۳۳←۲۶

بـــرای ترســـیم ســـجاف ســـرخود بلـــوز ازنقـــاط«۸ و۲۶» به اندازهٔ«دگمه‌خور به اضافهٔ۱سانتی‌متر» داخل شده؛ نقاط«۳۵و۳۶» به دست می‌آید. (شکل ۱۶۰-۸)

دگمه خور به اضافهٔ ۱ سانتی‌متر = ۳۶←۸=۳۵←۲۶

نقاط «۳۶ و ۳۵» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

خط سجاف سرخود= ۳۶←۳۵

کاغذ را در خط دگمه‌خور «۳۴←۳۳» تا کنید.

خطوط «۳۴←۳۶←۳۵←۳۳» را رولت کنید.

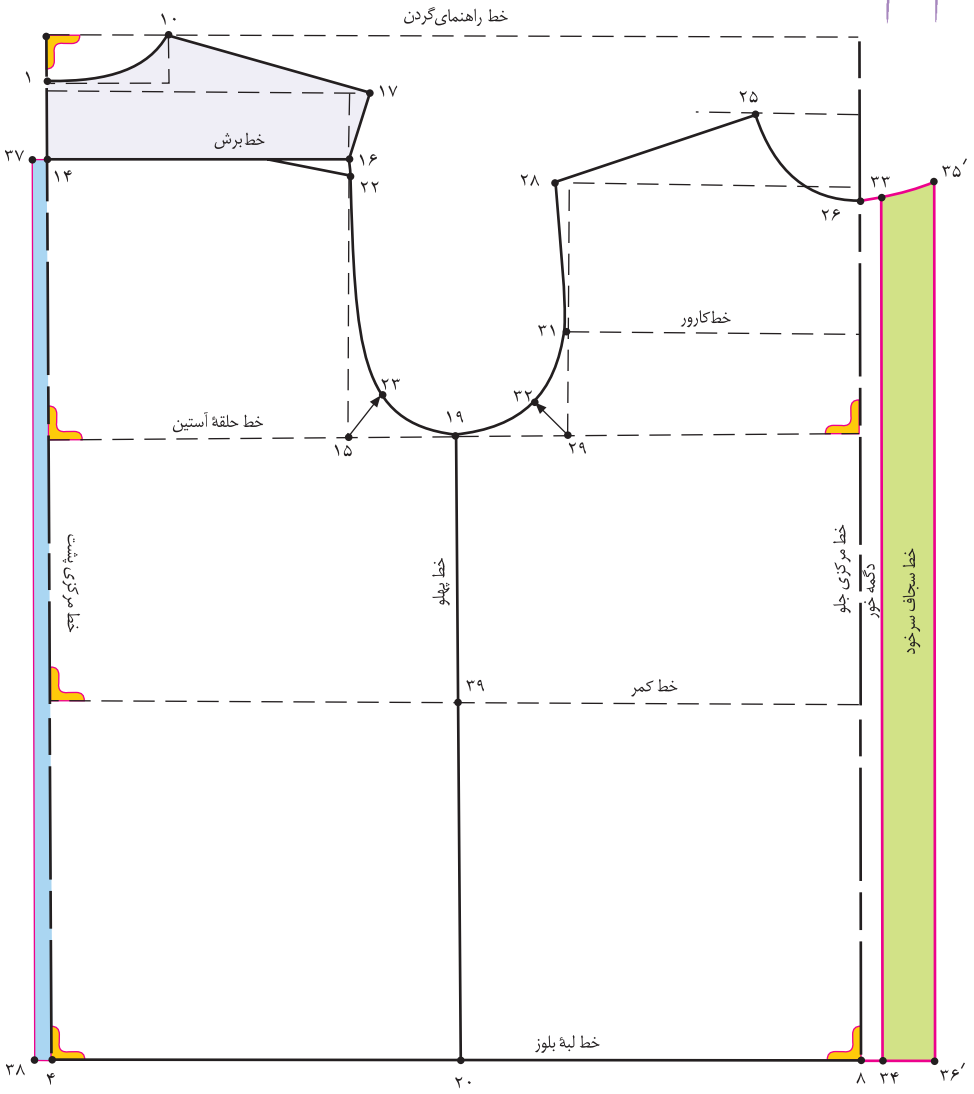

شکل ۱۶۱ـ ۸

«تا»ی کاغذ را باز کنید. (شکل ۱۶۱-۸)

تکهٔ سجاف سرخود= ۳۵′→۳۶′→۳۴→۳۳

برای اضافه کردن چین یا ترسیم پیلی، از خط مرکزی پشت نقاط «۴ و ۱۴» به اندازهٔ دلخواه (در این مدل ۱/۵ سانتی‌متر) بیرون آمده؛ نقاط «۳۷ و ۳۸» به دست می‌آید.

اندازهٔ چین= ۳۸→۴=۳۷→۱۴

نقاط «۳۸ و ۳۷» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

تکهٔ «۱۰→۱۷→۱۶→۱۴→۱» برش بالای بلوز شومیز است.

گام نهم

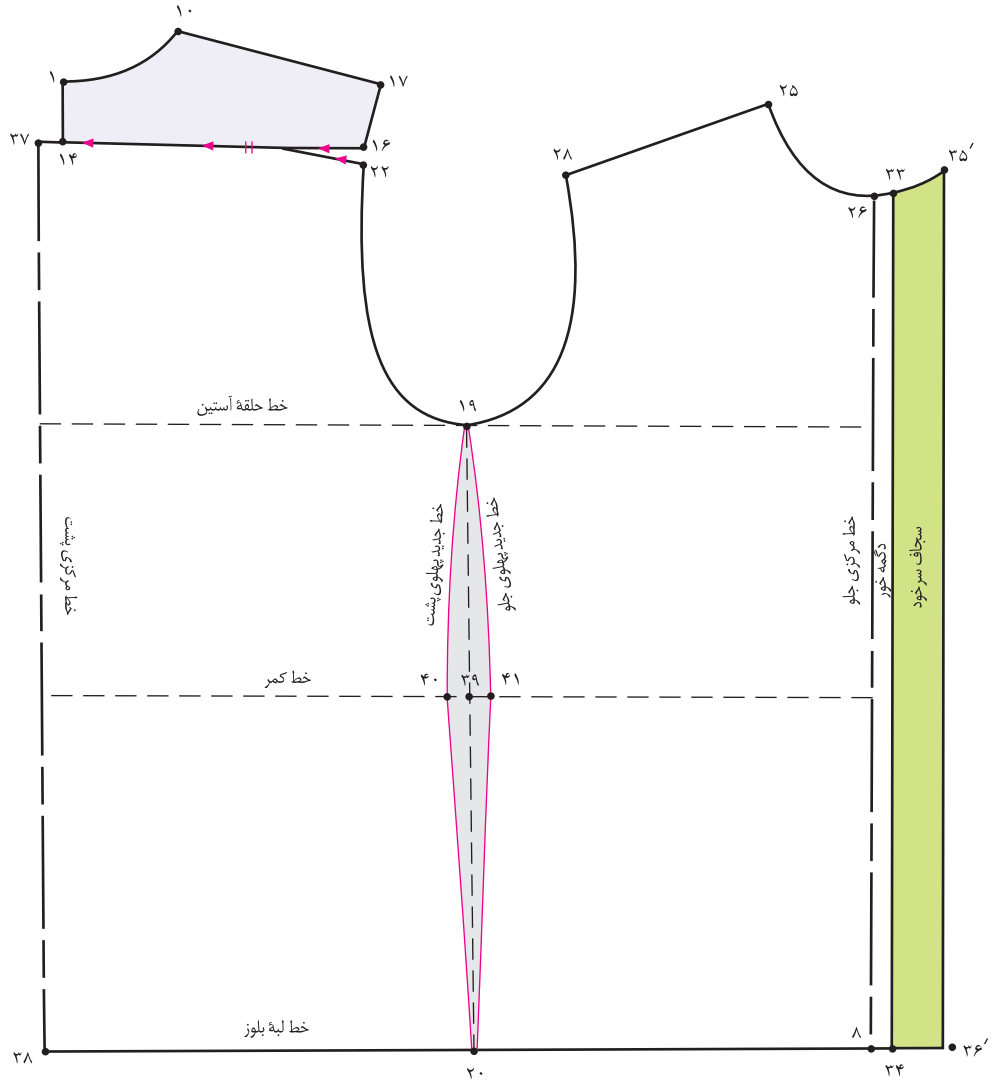

شکل ۱۶۲ـ ۸

در الگوی شـــومیز زنانه پیشنهاد می‌شود کمی از گودی کمر کم کنید.

بـــه همین منظور از «نقطهٔ ۳۹» به اندازهٔ دلخواه (در این مدل ۲ سانتی‌متر) داخل شده؛ نقاط «۴۰ و ۴۱» به دست می‌آید.

به اندازهٔ دلخواه =۴۱←۳۹ و ۴۰←۳۹

از نقاط «۱۹، ۴۰، ۴۱ و ۲۰» خطوط جدید پهلوی جلو و پشـــت را با خط‌کش مخصوص پهلوی لباس رسم کنید. (شکل ۱۶۲-۸)

خط جدید پهلوی پشت=۲۰←۴۰←۱۹

خط جدید پهلوی جلو=۲۰←۴۱←۱۹

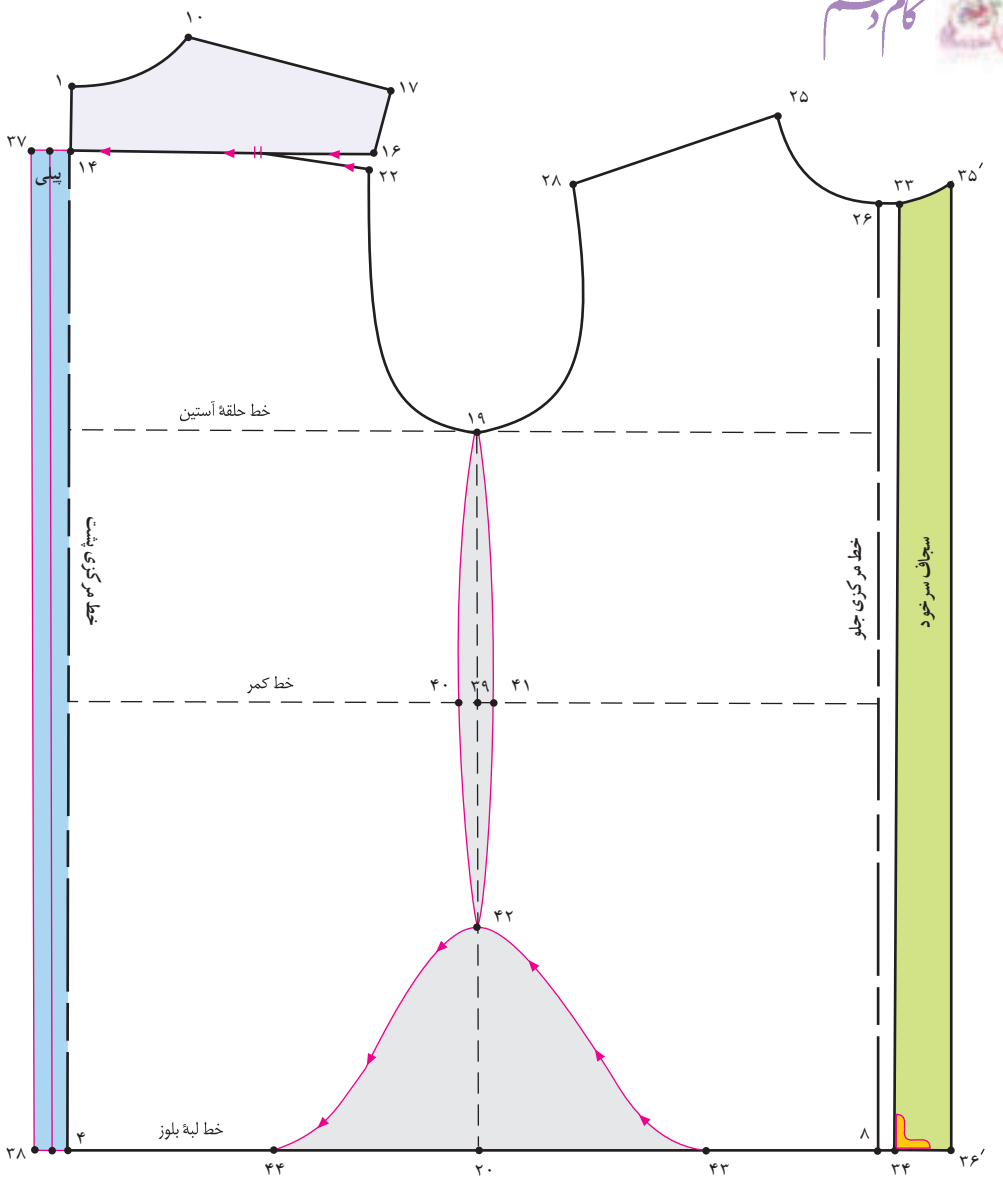

شکل ۱۶۳ـ ۸

در صورتی که بخواهید قسمت پهلو (لبهٔ پایین بلوز شومیز) هلالی شکل باشد، فرم هلال پهلوی بلوز را مطابق مدل آن ترسیم کنید.

در صورتی که بخواهید در خط مرکزی پشت به جای چین، پیلی داشته باشید، از نقاط «۱۴و۴» به اندازهٔ پیلی (دراین مدل ۲ تا ۲/۵ سانتی‌متر) بیرون آمده؛ نقاط «۳۷و۳۸» به دست می‌آید.

پهنای پیلی و لاپیلی= ۳۸ ⟵ ۴=۳۷ ⟵ ۱۴

خط «۳۸⟵۳۷» را روی دو لای بسته قرار دهید. (شکل ۱۶۳-۸)

اندازه‌های مورد نیاز:

دور حلقهٔ آستین جلو و پشت الگوی بالاتنه..... سانتی‌متر

طول آستین .....سانتی‌متر

دور مچ .....سانتی‌متر

بلندی مچ ..... سانتی‌متر

روی کاغذ خط عمودی به اندازهٔ «طول آستین منهای بلندی مچ به اضافهٔ ۲ سانتی‌متر» رسم کنید؛ این خط را «۲←۱» بنامید.

طول آستین منهای بلندی مچ به اضافهٔ۲ سانتی‌متر = ۲←۱

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ« $\frac{۱}{۴}$ دور حلقهٔ آستین» الگو پایین آمده؛ «نقطهٔ ۳» به دست می‌آید. (برای اندازه‌گیری حلقهٔ آستین بالاتنه، متر را به طور ایستاده قرار داده و دورادور حلقه را اندازه بگیرید.)

$\frac{۱}{۴}$ دور حلقهٔ آستین الگو = ۳←۱

فاصلهٔ «۲←۳» را نصف کرده؛ «نقطهٔ ۴» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ = ۳← ۲ و۴←۲

از نقاط «۲، ۳ و ۴» خطوط افقی به وسیلهٔ خط‌کش گونیا رسم کنید.

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۲}$ حلقهٔ آستین»روی خط حلقهٔ آستین علامت زده؛ نقاط «۶ و ۵» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ حلقهٔ آستین = ۶←۱ و ۵←۱

از نقاط «۶ و ۵» خطوط عمودی به پایین رسم کرده تا با خطوط افقی «۲ و ۴» برخورد کند؛ نقاط «۱۰، ۹، ۸ و ۷» به دست می‌آید. (شکل۱۶۴-۸)

خط کف حلقهٔ آستین = ۶←۵

خط آرنج =۱۰←۹

خط لبهٔ آستین = ۸←۷

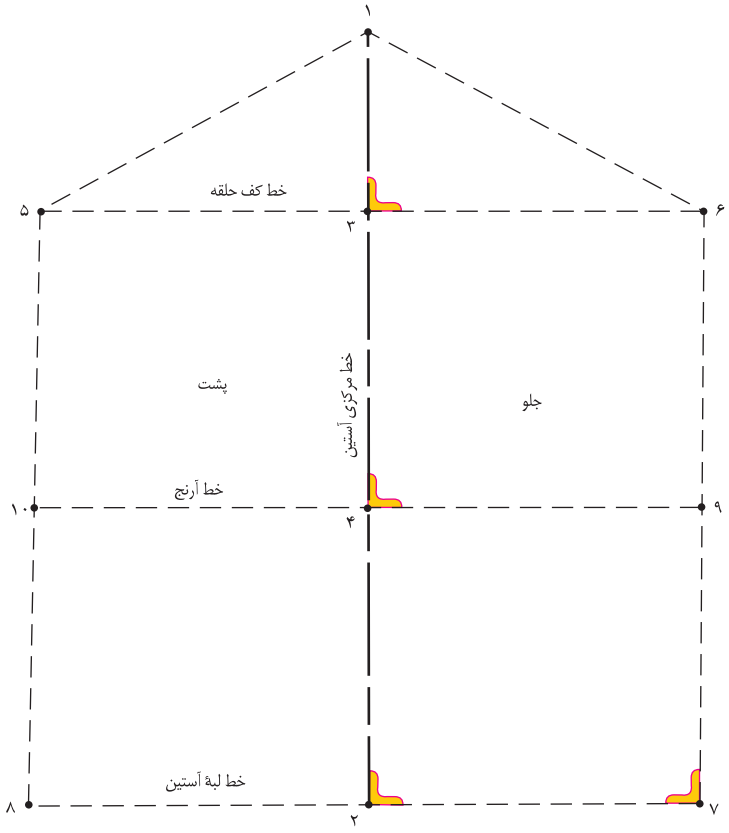
۱
خط کف حلقه
۵
۳
۶
پشت
خط مرکزی آستین
جلو
خط آرنج
۱۰
۴
۹
خط لبهٔ آستین
۸
۲
۷

شکل ۱۶۴ـ ۸

گام دوم

فاصلهٔ «۵←۱» را به چهار قسمت مساوی تقسیم کنید؛ نقاط «۱۱، ۱۲ و ۱۳» به دست می‌آید.

به ترتیب از «نقطه‌ی ۱۱، ۱/۷۵ سانتی‌متر» و «نقطهٔ ۱۲»، «۱ سانتی‌متر» بالا رفته روی الگو علامت بگذارید.

فاصلهٔ «۶←۱» را به چهار قسمت مساوی تقسیم کنید؛ نقاط «۱۴، ۱۵ و ۱۶» به دست می‌آید.

به ترتیب از «نقطهٔ ۱۴»، «۱ سانتی‌متر» بالا رفته و از «نقطهٔ ۱۶»، «۱ سانتی‌متر» پایین آمده روی الگو علامت بگذارید.

خط هلال آستین از نقطهٔ ۵ تا ۶ مانند شکل الگو طراحی و ترسیم شود. (شکل۱۶۵-۸)

۱/۷۵ cm
۱ cm
خط کف حلقه آستین
خط مرکزی آستین
پشت
جلو
خط آرنج
خط لبهٔ آستین

شکل ۱۶۵ـ ۸

از «نقطهٔ ۸» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ فاصلهٔ ۸⟵۲ منهای ۰/۵ سانتی‌متر» داخل شده؛ «نقطهٔ ۱۷» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۴}$ فاصلهٔ ۸⟵۲ منهای ۰/۵ سانتی‌متر= ۱۷⟵۸

از «نقطهٔ ۷» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۴}$ فاصلهٔ ۲ ⟵۷ منهای ۰/۵ سانتی‌متر» داخل شده «نقطهٔ ۱۸» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۴}$ فاصلهٔ ۲ ⟵۷ منهای ۰/۵ سانتی‌متر= ۱۸⟵۷

از نقاط «۱۸ و ۱۷» به اندازهٔ «۱ سانتی‌متر» داخل شده؛ نقاط «۲۱ و ۲۲» به دست می‌آید.

۱ سانتی‌متر= ۲۱⟵۱۸ =۲۲⟵۱۷

نقاط «۲۱، ۲۰، ۶» و «۲۲، ۱۹ و ۵» را با خط‌کش به یکدیگر وصل کنید.

فاصلهٔ «۲۲⟵۲» را نصف کرده؛ «نقطهٔ ۲۳» به دست می‌آید.

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۲۲⟵۲ =۲۳⟵۲۲

از «نقطهٔ ۲۳»،«۰/۷۵ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۴» به دست می‌آید.

۰/۷۵ سانتی‌متر= ۲۴⟵۲۳

از «نقطهٔ ۲۴» خطی به بالا رسم کرده تا با خط آرنج برخورد کند؛ «نقطهٔ ۲۵» به دست می‌آید.

از «نقطهٔ ۲۵» به اندازهٔ «$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۲۵⟵۲۴» پایین آمده؛ «نقطهٔ ۲۶» به دست می‌آید. (شکل ۱۶۶-۸)

$\frac{۱}{۲}$ فاصلهٔ ۲۵⟵۲۴ =۲۶⟵۲۵

شکل ۱۶۶ـ ۸

الگوی یقه

اندازه‌های مورد نیاز :

دور حلقهٔ گردن جلو و پشت الگوی بالاتنه..... سانتی‌متر

گام اول

روی کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کرده و به نام«نقطهٔ۱» مشخص کنید.

از «نقطهٔ۱» خطی افقی و موازی با لبهٔ کاغذ رسم کنید.

از «نقطهٔ۱» به اندازهٔ « دور حلقهٔ گردن الگوی بالاتنه جلو و پشت» داخل شده؛ «نقطهٔ ۲» به دست می‌آید.

دور حلقهٔ گردن الگوی بالاتنه جلو و پشت= ۲←۱

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ دلخواه (بستگی به مدل دارد) در اینجا «۱۰ سانتی‌متر»بالا رفته؛ «نقطهٔ ۳» به دست می‌آید.

اندازه دلخواه (بستگی به مدل دارد) = ۳←۱

از «نقطهٔ ۳» به اندازهٔ فاصلهٔ « ۲←۱» و موازی با آن خطی رسم کرده؛ «نقطهٔ ۴» به دست می‌آید. (شکل ۱۶۷-۸)

۴←۳ موازی ۲←۱

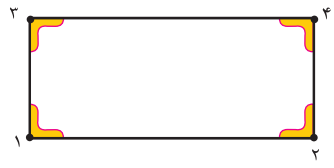

شکل ۱۶۷ـ ۸

گام دوم

از «نقطهٔ۱» به اندازهٔ «۴ سانتی‌متر» بالا رفته «نقطهٔ۵» به دست می‌آید ۴ سانتی‌متر=۵←۱

از «نقطهٔ ۲» برابر دگمه‌خور بالاتنه (در این مدل ۱/۵ سانتی‌متر) بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۶» به دست می‌آید.

برابر دگمه‌خور بالاتنه = ۸←۷= ۶←۲

از «نقطهٔ ۱» به اندازهٔ «$\frac{3}{4}$ فاصلهٔ ۲ ←۱» داخل شده؛ «نقطهٔ ۹» به دست می‌آید. $\frac{3}{4}$ فاصلهٔ ۲←۱=۹←۱

از «نقطهٔ ۹» خطی موازی با «۴←۲» به بالا رسم کرده؛ «نقطهٔ ۱۰» به دست می‌آید. (شکل ۱۶۸-۸)

۴←۲ موازی ۱۰←۹

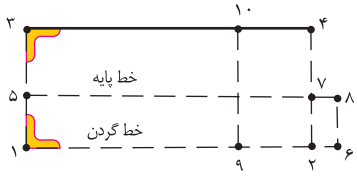

شکل ۱۶۸ـ ۸

گام سوم

از «نقطـــهٔ ۶» بـــه انـــدازهٔ «۰/۷۵ ســـانتی‌متر» بـــالا رفته؛ «نقطهٔ ۱۱» به دست می‌آید.

۰/۷۵ سانتی‌متر = ۱۱←۶

از «نقطـــهٔ ۷» بـــه انـــدازهٔ «۰/۷۵ ســـانتی‌متر» داخل رفته؛ «نقطهٔ ۱۲» به دست می‌آید.

۰/۷۵ سانتی‌متر =۱۲←۷

نقاط «۱۱ و ۹» را به یکدیگر وصل کنید.

نقـــاط «۱۱ و ۱۲» دگمه‌خور جلـــوی یقه را به یکدیگر وصل کنید.

از «نقطـــهٔ ۴» برابر مدل لبهٔ یقه (بســـتگی به مدل یقه دارد) بیرون آمده؛ «نقطهٔ ۱۳» به دست می‌آید.

نقاط «۱۳ و۱۲» و «۱۳ و ۱۰» را به یکدیگر وصل کنید.

خطـــوط بیرونی بلندی یقـــه را مطابق مدل ترســـیم کنید. (شکل ۱۶۹-۸)

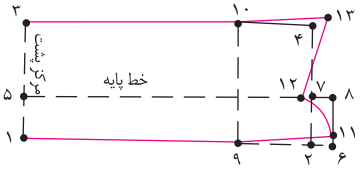

شکل ۱۶۹ـ ۸

گام چهارم

علامت جادگمه را روی الگو مشخص کنید.

نقطـــهٔ موازنهٔ یقـــه (نقطهٔ ۱۴) سرشـــانه را روی الگو علامت بگذارید.

علامت راســـتای و دولای پارچه را روی الگو مشـــخص کنید. (شکل ۱۷۰-۸)

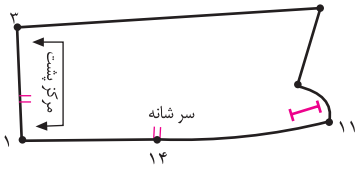

شکل ۱۷۰ـ ۸

الگوی مچ

گام اول

روی کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کرده و «نقطهٔ۱» بنامید.

از «نقطــهٔ۱» به انــدازهٔ بلندی مچ پایین آمــده؛ «نقطهٔ ۲» به دست می‌آید.

بلندی مچ =۲⟵۱

از «نقطــهٔ۲» به اندازهٔ «دور مچ به اضافهٔ آزادی (در این مدل ۲ ســانتی‌متر) به اضافهٔ مقدار دگمه‌خور و جادگمه» علامت زده «نقطهٔ۳» به دست می‌آید.

دورمچ به اضافهٔ آزادی به اضافهٔ دگمه‌خوروجادگمه=۳⟵۲

از«نقطهٔ۳» خطی موازی با «۲⟵۱» رســم کرده؛«نقطهٔ۴» به دست می‌آید. (شکل ۱۷۱-۸)

۲⟵۱موازی ۴⟵۳

از نقــاط «۳ و ۴» و «۱ و ۲» بــه اندازهٔ دگمه‌خور و جادگمه داخل رفته؛ «نقاط ۸، ۷، ۶ و ۵» به دست می‌آید:

دگمه‌خور=۵⟵۱= ۶⟵۲

جادگمه=۷⟵۴= ۸⟵۳

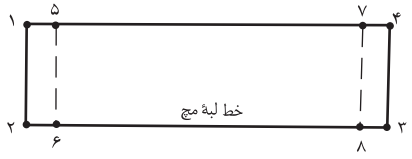

شکل ۱۷۱ـ ۸

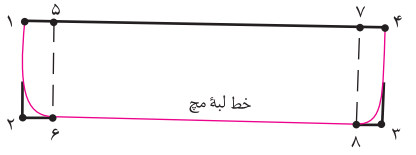

شکل ۱۷۲ـ ۸

گام دوم

در صورتــی که بخواهید لبهٔ بیرونی مچ، کمی هلالی شــکل شود، در قسمــت دگمه‌خــور و جـادگمـه خطـوط «۸⟵۳» و «۶⟵۲» را کمی منحنی کنید.

علایم راستای پارچه و جادگمه را روی الگوی مچ رسم کنید. (شکل‌های ۱۷۳و ۱۷۲ -۸)

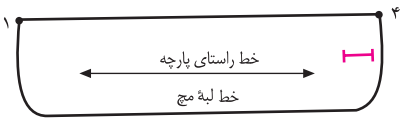

شکل ۱۷۳ـ ۸

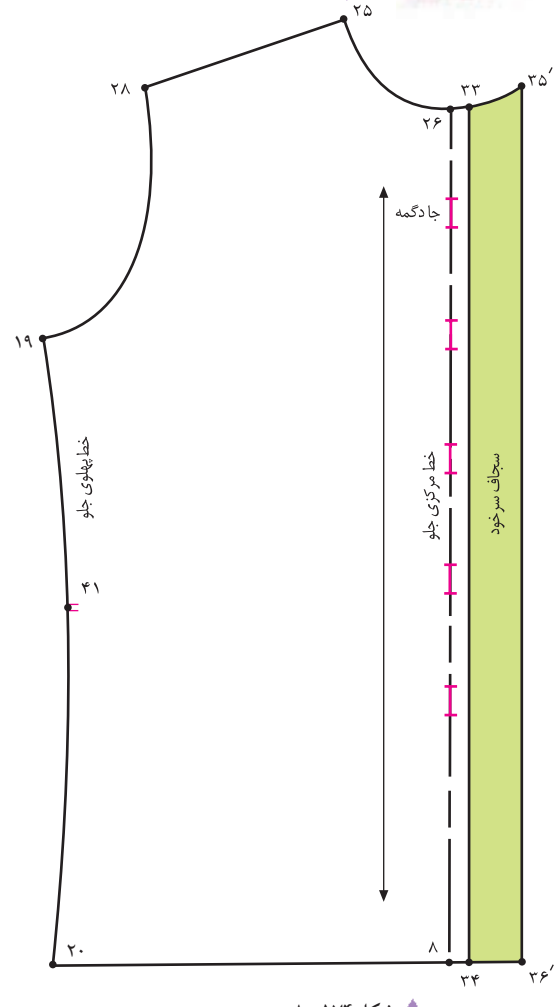

شکل ۱۷۴ـ ۸

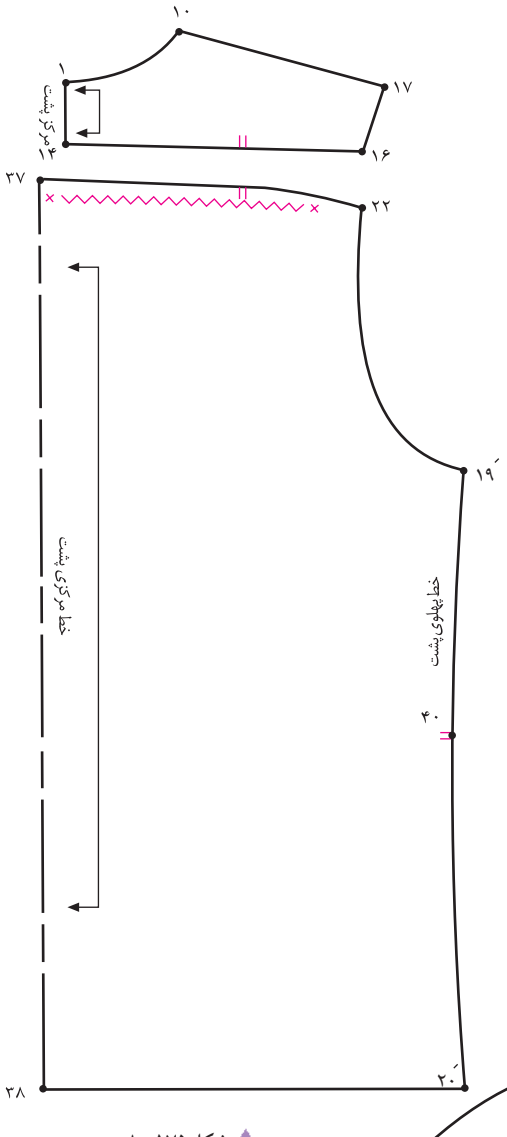

شکل ۱۷۵ـ ۸

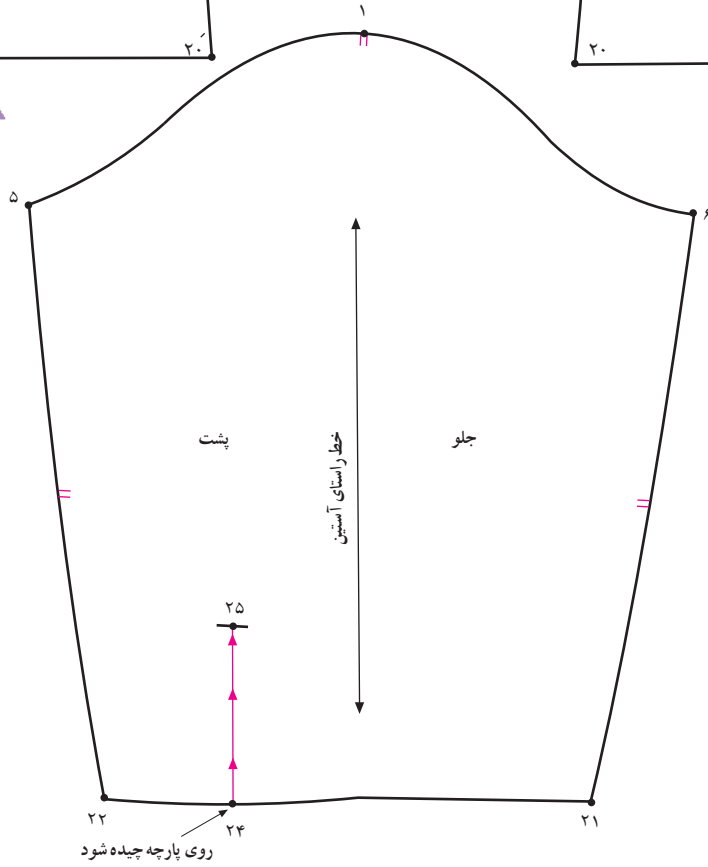

شکل ۱۷۶ـ ۸

روی تمـام قطعات الگـو علایم راسـتای پارچـه و نقطـهٔ موازنه را مشخص کنید.

علامـت جادگمـه را روی خـط مرکزی جلو بالاتنـه، علامت‌گذاری کنید.

محل چین و دولای بسـتهٔ پارچه را روی الگوی پشـت مشخص کنید. (شکل‌های ۱۷۵،۱۷۶ و ۱۷۴-۸)

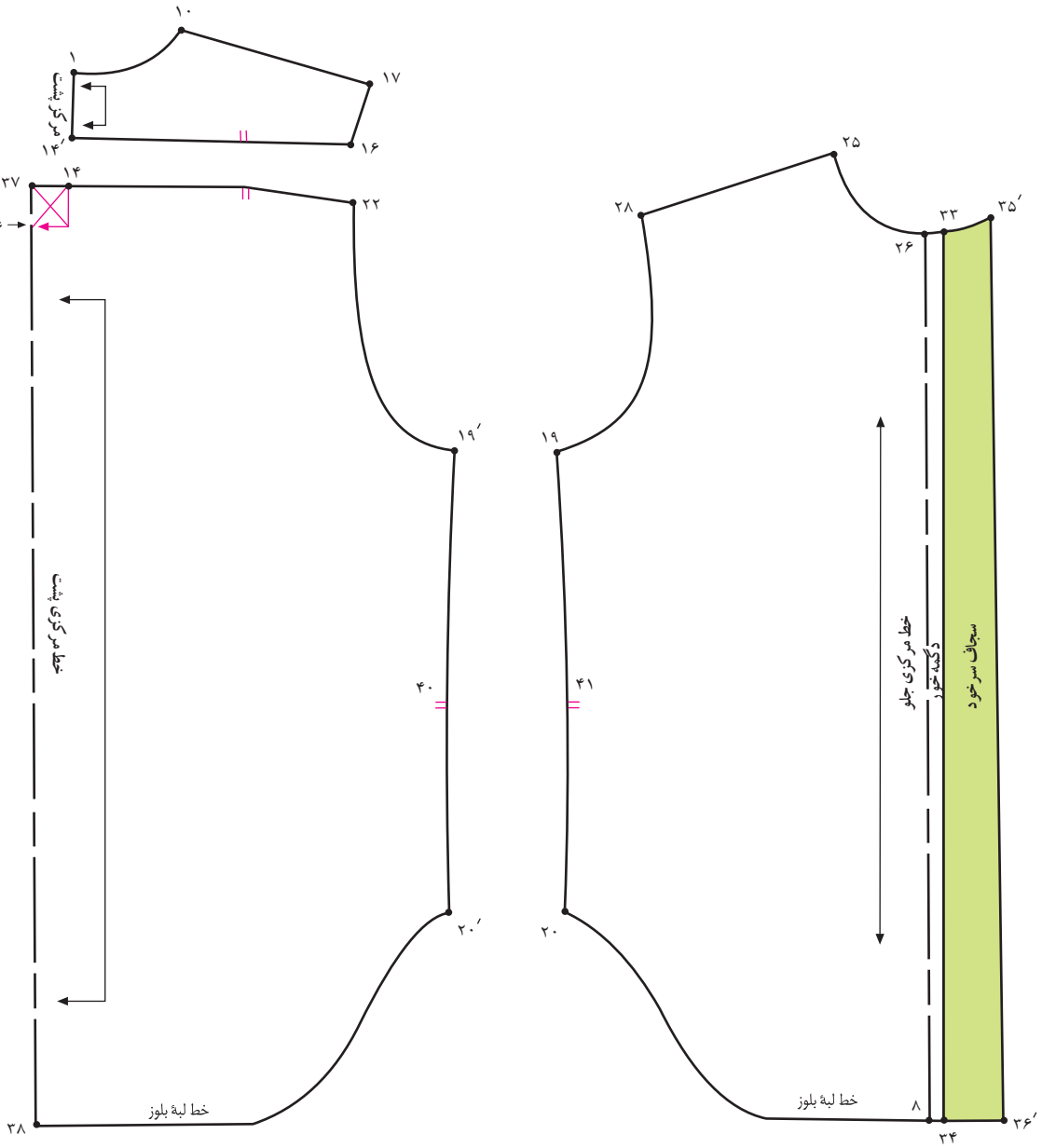

شکل ۱۷۷ـ ۸

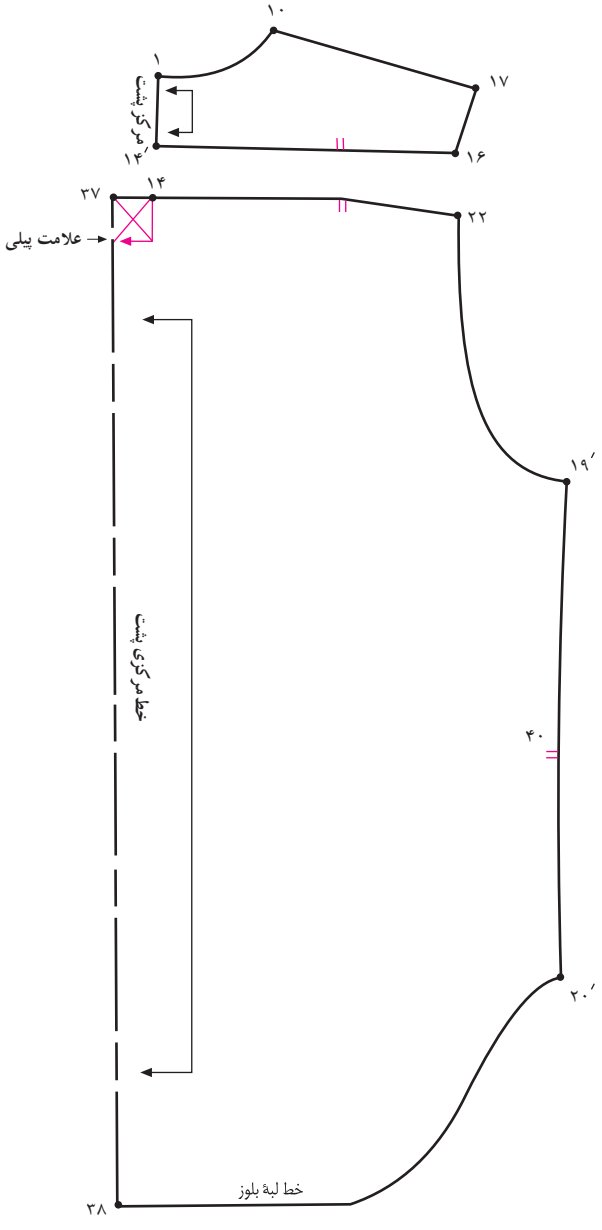

شکل ۱۷۸ـ ۸

الگوی بالا مدل بلوز شـــومیزی اســـت که پهلوهای آن هلالی شکل است و در سمت خط مرکزی پشت پیلی دارد.

علامت تای پیلی را روی خط مرکزی پشت مشخص کنید.

تکـــهٔ «۱۰←۱۷←۱۶←۱۴′←۱ » روی دو لای بســـتهٔ پارچه و معمولاً دو عدد بریده می‌شود. (شکل ۱۷۸و۱۷۷-۸)

آزمون نظری

۱- با توجه به اندازه‌های داده شده با استفاده از خط‌کش $\frac{۱}{۵}$ سانتی‌متر، الگوی جلو و پشت شومیز را کامل کنید.

دور سینه ۹۸ سانتی‌متر

قد بالاتنهٔ پشت ۴۲ سانتی‌متر

کارور پشت ۳۷ سانتی‌متر

دور گردن ۴۰ سانتی‌متر

بلندی کف حلقهٔ آستین ۲۳ سانتی‌متر

۲- با توجه به شکل‌های رو به‌رو به سؤالات پاسخ دهید:

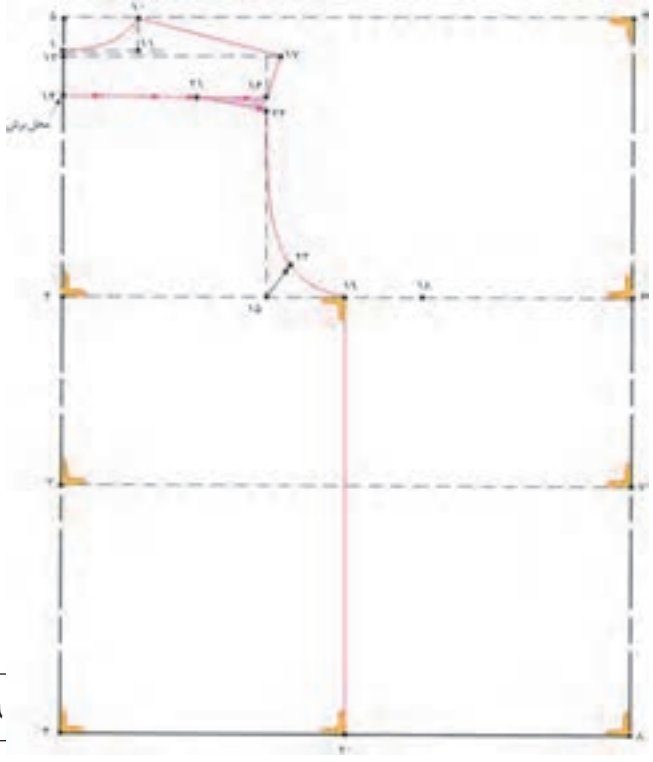

۲-۱- فاصلهٔ ۱۱⟵۱برابر است با .....

۲-۲- فاصلهٔ ۲⟵۱ برابر است با .....

۲-۳- فاصلهٔ ۱۳⟵۵ برابر است با .....

۲-۴- فاصلهٔ ۱۵⟵۲ برابر است با .....

۲-۵- فاصلهٔ ۱۸⟵۶ برابر است با .....

۲-۶- فاصلهٔ ۲۲⟵۱۶ برابر است با .....

۲-۱۰- نام خط ۶⟵۲ در الگوی شومیز چیست؟

۲-۱۱- نام خط ۱۶⟵۱۴در الگوی شومیز چیست؟

۲-۱۲- نام خط ۴⟵۱ در الگوی شومیز چیست؟

۲-۱۳- نام خط ۹⟵۸ در الگوی شومیز چیست؟

واژه‌نامه

A

Adjust	درست کردن ـ اصلاح کردن
Adjustable	قابل تنظیم
Adjustment	تنظیم ـ تطبیق ـ میزان
Analyze	تجزیه کردن
Anchor	محکم شدن ـ ثابت شدن
Apen	رأس سینه
Appropiato	اختصاص دادن
Armhole	جای آستین، حلقه آستین
Armpit	زیر بغل
Armplate	دور بازو
Asymmetrical	بی تناسب
Awl	درفش، سوراخ کن

B

Batwing	خفاشی
Bias	راه اریب پارچه ـ اریب نسبت به بافت پارچه
Blade	کارور
Block	طرح کردن
Bodice	کمر تنگ کن ـ پاترون
Boste	کوک موقت زدن ـ کوک زدن
Bosting	کوک موقت ـ کوک
Bottom	مرد و زن
Break - Linr	خط شکسته یقه
Breeches	نیم شلواری ـ شلوار سطری
Broad	پهن ـ عریض ـ لباس دامن دار گشاد
Brocade	زری ـ زربفت
Bulk	اندازه ـ حجم

C

Caftans	قبا ـ خرقه
Canvas	کرباسی ـ پارچه کتانی
Caps	کلاه‌ها
Chambray	کتان نرم
Characteristics	ویژگی ـ ویژه
Classic	بهترین
Clip	چرت زدن ـ چیدن ـ بریدن
Close	تنگ ـ بسته ـ متصل
Clothe	پوشاندن
Combinations	ترکیب آمیزش
Companion	----------
Concept	تصور کلی
Conform	بر کردن
Construction	ساخت ـ ترکیب
Contour	نما ـ شکل
Corduvoy	پارچه نخی راه راه
Course	رشته
Couture	کار یا شغل طراحی مدل‌های جدید
Cowl	در لباس‌های زنانه در مدل‌های خاص جامه با شلق دار (کلاه‌دار)
Creating	ایجاد کردن ـ تولید کردن
Crisp	چین دار ـ پرچین
Cross – wise	عرض از پهنا
cross -over	مقاطع
Crotch	فاق
Cuff	دست ـ سرآستین
Currently	به طور متداول ـ معمولاً

D

Dart less	مرغک
Denim	پارچه‌های لی ـ لی آبی رنگ
Detailed	جزء به جزء
Developed	توسعه دادن ـ ترقی کردن
Diagonal	مورب ـ اریب
Diagonally	اریب
Diagonally basting	کوک جسته ـ مورب
Dimensional	سه بعدی
Discussed	طرح کردن
Desired	مطلوب ـ دلخواه
Distincitive	مجزا ـ مشخص
Distort	از شکل انداختن ـ بد جلوه کردن
Distribute	تقسیم کردن

Diversity	اختلاف ـ تنوع
Double knits	پارچه کشباف دو رو
Draft	جدا کردن
Dress – from	مانکن
Duplicates	دو برابر سازی
Durable	بادوام ماندن

E

Edjust ment	اصلاح
En large	بزرگ کردن ـ توسعه دادن
End less	بی کران ـ بی‌انتها
Ensemble	منظره کلی
Erease	چروک ـ تا
Evenly	به طور یکنواخت
Excess	زیادی اضافی
Expose	نشان دادن
Extend	امتداد دادن

F

Fascinating	جاذب ـ دلربا
Fashion able	متداول ـ مرسوم
Fit & adj	اندازهٔ تناسب
Figure	شکل ـ طرح
Filling	پود
Firm	محکم ـ استوار
Firmly	به طور محکم
Firmly woven	پارچه با بافت فشرده
Flap	برگرداندن
Flat	پهن
Flave	دامن کلوش
Flounce	والان
Flow	جریان
Focing	سجاف
Fold	تا ـ دولای پارچه
Fold	تا کردن ـ تا زدن
Foundation	شالوده ـ اساس
Fray	ساییدن ـ رفتن

G

Gauged	اندازه گرفتن
Gingham	کتان یا چیت راه راه یا شطرنجی
Girdle	کمربند
Give	انعطاف پذیری
Grain	خرد
Grain	راه پارچه
Grainline	خط راه پارچه

H

Halter	گره دار
Ham	ران و کفل
Harmonious	موزون
Heavy silk	پارچه ابریشمی ضخیم
Height	ارتفاع
Hem	لبه ـ حاشیه
Hem line	خط باسن
Home span plaid	پارچه‌های پیچازی خانگی دست بافت
Hood	روسری ـ کلاه
Horizontally	هم سطح

I

Illustrated	با شکل یا مثال توضیح دادن
Indicate	نشان دادن ـ اشاره کردن به
Individual	منحصر به فرد
Industry	پیشه و هنر
Inoolying	کشیدن
Insert	افزودن ـ الحاق کردن
Inter lacing	در هم پیچیده ـ متقاطع
Inter vals	فاصله ـ فرجه
Interfacing	لائی موئی
Interlining	آستری داخلی
Ironing board	میز اتو
Iten	یادداشت کردن

J

Jersey – fabric	پارچه‌های کشبافی
Junction	اتصال

Junior	کوچک ـ کوچک‌تر

K

Knee	زانو
Knit	بافندگی ـ بافت
Knit – wear	لباس کشباف
Knot	سوزن دوزی کردن

L

Lace	تور
Lap	روی هم آوردن درزها
Lapel	برگرداندن یقه
Lenghthwise	در جهت طول ـ از درازا
Length – wise	از طول ـ از درازا
Leo – tavd	لباس مانکنی
Level	تراز کردن
Limpfabric	پارچه نازک و نرم
Linen	پارچه کتان
Lingerie – liner	لباس زیر
Lining	آستر
Locate	تعیین محل کردن
Loose	گشاد ـ بادی

M

Manipulation	دست سازی کردن
Measure	اندازه‌گیری ـ اندازه گرفتن
Mould	الگو ـ ترکیب
Most influential	موثرترین
Muslin	متقال یا پارچه‌های که برای کار روی مانکن استفاده می‌شود

N

Nep	خواب ـ پرز ـ کرک
Notch	چرت
Novice	نوآموزان ـ مبتدیان

O

Optional	آزادی
Origingal	ابتدایی ـ اولیه
Over – all	لباس ـ شلوار کار
Overlap	روی هم آمدن در لباس جلو باز

P

Padding	پنبه
Pattern	الگو
Performance	انجام کار
Perpendicular	عمودی ـ ستونی
Pile	کوک ـ پرز
Pivot	کور قرار دادن
Plain – weare	بافت ساقه
Pleat	چین ـ پیلی
Plumb	عمودی قرار دادن
Plus	بیشتر از ـ به اضافه
Pre – measured	هم اندازه
Preliminaries	مقدمات
Preshrink	آبرفتگی پارچه
Press	اطو کردن
Pull	کشیدن ـ کشیده شدن
Purl	دانه رو ـ دربافت

R

Range	مرتب کردن
Raw	نقطهٔ حساس
Rectangular	مستطیل شکل
Reinforce	محکم کردن تقویت کردن
Rib	کشباف
Ridje	دارای خطوط برجسته کردن
Roll – line	خط برگرد یقه

S

Sample	نمونه
Scoop	خالی کردن ـ درآوردن
Seat	باسن
Securing	محکم کردن
Seer sucker	پارچه نخی ـ کتان
Selvaje	ترکی پارچه
Semn roll	بالشتک لوله‌ای شکل مخصوص
Sew	دوختن
Sewing	دوخت و دوز

Shark	بریدن
Sharpen	تیزکردن
sheer	بدن نما ـ نرم ـ لطیف ـ حریری
Sheet	ملافه ـ ورقه
Shrink	آبرفتن پارچه
Silhoutte	طرح
Slant	کج ـ اریب
Slask	چاک
Sleek	نرم ـ صاف ـ براق
Sleeve boird	بالشتک مخصوص اطوی آستین
Sleeve heading	تاج آستین ـ کاپ آستین
Slim	باریک
Slope	شیب
Smooth	نرم ـ یکنواخت
Snip	دم قیچی ـ برش
Spuff	پر شدن ـ پر کردن
Square	مربع
ffits	مشق ـ ورق ـخشک ـ آهار زده
gnineffits	آهار زدن
Stitch	بخیه ـ شلال
String	نخ کردن
Synthetics	ترکیبی ـ مصنوعی

T

Tailor sboard	وسیلهٔ مخصوص اتوی انحنای یقه
Tailor tacks	کوک شل
Tailor’s ham	بالشتک مخصوص اتو برش‌های منحنی
Tailoring	خیاطی مردانه
Tape measure	متر
Taper	نوک تیز
Tear	پاره کردن ـ جدا کردن
Texture	بافت ـ تار و پود
Thicknesses	ضخامت و کلفتی
Thread tracing	نخ کوک
Threads	نخ کردن
Tie	گره زدن ـ بستن
Tight	تنگ
Tightly	محکم ـ سفت
To drape	با پارچه آراستن یا پوشاندن
To fit	پرو کردن
Torso	مانکن
Trace	منتقل کردن با کاغذ شفاف
Tricing paper	کاغذ پوستی
Trim	گرایش دادن ـ چیدن
Tulle	تور
Tweed	یک نوع پارچه پشمی یا پشم و نخ که برای لباس مردانه به‌کار می‌رود (توئید)
Twill	پارچه جناقی
Twill tap	نوار اریب
Twist	تابیدن

U

Under lining	آستری زیری
Upper back	بالای پشت

V

Variation	اختلاف

W

Waip	تار
Weave	بافندگی کردن
Weft	پود
Welt	مغزی
Wheel	رولت
Width	پهنا ـ عرض
Wool blend	پارچهٔ پشمی مخلوط
Worn	کشیده شده
Worsted wool	پارچهٔ مخلوط پشم و نخ

Y

Yarn	نخ تابیده

فهرست منابع

1. Easy guide to sewing blouses (sewing companion library series, by connie long.)
2. Easy guide to sewing skirts (sewing companion library) , by marcy Tilt,
3. Dress pattern desining, by Natalie Dray, 1986.
4. How fashion works, by Gavin wddell, 2004.
5. Dress Fitting, by Natalie Dray, 1978.
6. Colour me beautiful, by carole Jackson, 1986.
7. Metric Pattern cutting, by Winifred Aldrich.
8. Complete book of sewing, by dwni Bown.
9. Showing your colors, (A designer's cuide to coordinating you wardrobe, by Jeanne Allen.
10. Make your own pattern, by Rene Bergh- 1997
11. Pattern drafting for dressmaking, by pamelacstringer, 1995.
12. the hamlyn complete sewing course- 1992.
13. the Art of fashion, draping craw ford, by connie Amaden 1989.
14. Color in fashion, by yoko ogawa/ Junko yomamoto/ Ei kondo 1990.
15. complete cuide to sewing 1990.
16. Fashion design for the plus- size, by frances leto zangrillo 1990.
17. fashion and color, by mary garthe.
18. new made modestil, 2012.
19. Butterick patterns , 2012.
20. Vogue [magazine]
21. burda [magazine]
22. mccall, s [magazine]
23. mary [magazine]
24. www. Mccall patterns.com
25. www.sewxp.com
26. www.Fashion patterns.com
27. www.smart cart.com
28. www.simlicity.com
29. www.burdapatterns.com
30. www.Voguepatterns.com
31. www.sew-what sew.com
32. www.Grafis.com
33. www.shion demon.co.uk.com
34. www.store sewing patterns.com
35. www.new modestil.com
36. www.pattern show case. Com
37. www.best sew.com